

Holy Bible

Aionian Edition®

Ἡ Καίνη Διαθήκη
Greek NT Nestle 1904

Holy Bible Aionian Edition ®

Η Καινή Διαθήκη
Greek NT Nestle 1904

Creative Commons Attribution 4.0 International, 2018-2025

Source text: Crosswire.org

Source version: 6/19/2017

Source copyright: Public Domain

British and Foreign Bible, archive.org/details/hkainediathekete00lond, 1904, 1913

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously

AionianBible.org

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>

All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>

Report content and format concerns to Nainoia Inc

Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

Ελληνική at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Ελληνική at AionianBible.org/History

- 06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
- 05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
- 08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
- 08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
- 10/20/24 - Gospel Primer handout format.
- 11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
- 01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
- 03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
- 05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
- 05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Table of Contents

NEW TESTAMENT

Κατά Ματθαίου	1
Κατά Μαρκού	43
Κατά Λουκᾶν	69
Κατά Ιωαννῆν	113
Πραξεις	146
Προς Ρωμαιούς	190
Προς Κορινθίους Α'	206
Προς Κορινθίους Β'	222
Προς Γαλατας	233
Προς Εφεσιους	239
Προς Φιλιππησιους	245
Προς Κολοσσαεις	249
Προς Θεσσαλονικεις Α'	253
Προς Θεσσαλονικεις Β'	257
Προς Τιμοθεον Α'	259
Προς Τιμοθεον Β'	264
Προς Τίτον	268
Προς Φιλημονα	270
Προς Εβραιους	271
Ιακωβου	284
Πετρου Α'	289
Πετρου Β'	294
Ιωαννου Α'	297
Ιωαννου Β'	302
Ιωαννου Γ'	303
Ιουδα	304
Αποκαλυψις Ιωαννου	306

APPENDIX

- Reader's Guide
- Glossary
- Maps
- Destiny
- Illustrations, Doré

NEW TESTAMENT

H. PISAN.

Ο δέ Ἰησοῦς ἔλεγεν Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς οὐ γάρ οἴδασιν τί ποιοῦσιν.

διαμεριζόμενοι δέ τὰ ἴματια αὐτοῦ ἔβαλον κλήρους.

Κατα Λουκαν 23:34

Κατα Ματθαιον

1 Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ υἱοῦ Δαυεὶδ υἱοῦ Ἀβραάμ. **2** Ἀβραὰμ ἐγέννησεν τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαὰκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ, Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, **3** Ἰούδας δὲ ἐγέννησεν τὸν Φαρὲς καὶ τὸν Ζαρὰ ἐκ τῆς Θάμαρ, Φαρὲς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐσρώμ, Ἐσρὼμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀράμ, **4** Ἀράμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμιναδάβ, Ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ναασσῶν, Ναασσῶν δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαλμῶν, **5** Σαλμῶν δὲ ἐγέννησεν τὸν Βόες ἐκ τῆς Ῥαχάβ, Βόες δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωβὴδ ἐκ τῆς Ῥούθ, Ἰωβὴδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεσσαί, **6** Ἰεσσαὶ δὲ ἐγέννησεν τὸν Δαυεὶδ τὸν βασιλέα. Δαυεὶδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Σολομῶνα ἐκ τῆς τοῦ Ούριου, **7** Σολομῶν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ροβοάμ, Ροβοάμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιά, Ἀβιὰ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀσάφ, **8** Ἀσάφ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσαφάτ, Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωράμ, Ἰωράμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ὁζείαν, **9** Ὁζείας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωαθάμ, Ἰωαθάμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχαζ, Ἀχαζ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐζεκίαν, **10** Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Μανασσῆ, Μανασσῆς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμώς, Ἀμώς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσείαν, **11** Ἰωσείας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος. **12** Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος Ἰεχονίας ἐγέννησεν τὸν Σαλαθιήλ, Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ζοροβαβέλ, **13** Ζοροβαβέλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιούδ, Ἀβιούδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιακείμ, Ἐλιακείμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀζώρ, **14** Ἀζώρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαδώκ, Σαδώκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχείμ, Ἀχείμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιούδ, **15** Ἐλιούδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλεάζαρ, Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Μαθθάν, Μαθθάν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ, **16** Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἣς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός. **17** Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραὰμ ἔως Δαυεὶδ γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαυεὶδ ἔως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἔως τοῦ Χριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες. **18** Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γένεσις οὕτως ἦν. μνηστευθείσης τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἡ συνελθεῖν αὐτοὺς εὑρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ Πνεύματος Ἅγιου. **19** τοῦ Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὡν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν δειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρᾳ ἀπολῦσαι αὐτήν. **20** ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος ἵδον ἄγγελος Κυρίου κατ’ ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων Ἰωσήφ υἱὸς Δαυείδ, μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαρίαν τὴν γυναῖκα σου, τὸ γάρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Πνεύματός ἐστιν Ἅγιον. **21** τέξεται δὲ ὑιὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γάρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν. **22** Τοῦτο δὲ δόλον γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ρήθεν ὑπὸ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος **23** Ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται νίον, καὶ καλέσουσιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, ὃ ἐστιν μεθερμηνευόμενον Μεθ’ ἡμῶν ὁ Θεός. **24** ἐγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὑπνου ἐποίησεν ὡς προοεταξεν

αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου, καὶ παρέλαβεν προσεκύνησαν αὐτῷ, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς τὴν γυναικα ἀύτοῦ **25** καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκαν αὐτῷ αὐτὴν ἔως οὗ ἔτεκεν υἱόν· καὶ ἐκάλεσεν τὸ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν. ὅνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

2 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἵδού μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα **2** λέγοντες Ποῦ ἐστιν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; εἴδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ ἥλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. **3** ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης ἐταράχθη, καὶ πᾶσα Ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ, **4** καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται. **5** οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· Ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας οὗτως γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου· **6** Καὶ σύ, Βηθλέεμ γῇ Ἰούδα, οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἰ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδᾳ· ἐκ σοῦ γὰρ ἔξελεύσεται ἡγούμενος, δστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ. **7** Τότε Ἡρώδης λάθρᾳ καλέσας τοὺς μάγους ἡκρίβωσεν παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος, **8** καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλέεμ εἶπεν· Πορευθέντες ἐξετάσατε ἀκριβῶς περὶ τοῦ παιδίου· ἐπάν τὸν δὲ εὔρητε, ἀπαγγείλατέ μοι, δπως καγὼ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ. **9** οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως ἐπορεύθησαν· καὶ ἵδού ὁ ἀστὴρ, ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ, προϊγνεν αὐτούς ἔως ἐλθὼν ἐστάθη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον. **10** ἴδοντες δὲ τὸν ἀστέρα ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. **11** καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν εἶδον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες

12 καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρώδην, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν. **13** Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν, ἵδού ἄγγελος κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσὴφ λέγων Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἵσθι ἐκεῖ ἔως ἂν εἴπω σοι μέλλει γὰρ Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. **14** ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον, **15** καὶ ἦν ἐκεῖ ἔως τῆς τελευτῆς Ἡρώδου ἵνα πληρωθῇ τὸ ρήθεν ὑπὸ κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος Ἐξ Αἴγυπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου. **16** Τότε Ἡρώδης ἴδων ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων ἐθυμώθη λίαν, καὶ ἀποστείλας ἀνεῖλεν πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλέεμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς δρίοις αὐτῆς ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω, κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἡκρίβωσεν παρὰ τῶν μάγων. **17** τότε ἐπληρώθη τὸ ρήθεν διὰ Ἰερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος **18** Φωνὴ ἐν Ῥαμὰ ἡκούσθη, κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς πολύς· Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ οὐκ ἥθελεν παρακληθῆναι ὅτι οὐκ εἰσίν. **19** Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου, ἵδού ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσὴφ ἐν Αἴγυπτῳ **20** λέγων Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραήλ· τεθνήκασιν γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου. **21** ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν τὸ παιδίον καὶ τὴν

μητέρα αὐτοῦ καὶ εἰσῆλθεν εἰς γῆν Ἰσραήλ. οὗν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν 22 ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαιος βασιλεύει τῆς ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. 11 ἐγὼ Ἰουδαίας ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἡρώδου μὲν ὑμᾶς βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν· ἐφοβήθη ἐκεὶ ἀπελθεῖν· χρηματισθεὶς δὲ ὁ δὲ ὄπίσω μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μού κατ’ ὅναρ ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς ἐστιν, οὗ οὐκ εἰμὶ ἵκανὸς τὰ ὑποδήματα Γαλιλαίας, 23 καὶ ἐλθὼν κατώκησεν εἰς βαστάσαι· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ ὅπως πληρωθῇ Ἅγιῷ καὶ πυρί· 12 οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ τὸ ῥήθεν διὰ τῶν προφητῶν ὅτι Ναζωραῖος χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ, καὶ συνάξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν

3 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται ἀποθήκην, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς κηρύσσων ἐν τῇ ἀσβέστῳ. 13 Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας, 2 λέγων Μετανοεῖτε· ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν Ἱορδάνην πρὸς ἦγγικεν γάρ ή βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 14 ὁ δὲ διεκάλυεν αὐτὸν λέγων Ἐγώ τὸν Ἰωάννην τοῦ βαπτισθῆναι υπ’ αὐτοῦ. Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, 15 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἔρχῃ πρός με; 16 ἐπειναῦτη Ἄφες ἄρτι· οὕτως γάρ πρέπον εἶπεν αὐτῷ Ἀφες ἄρτι· οὕτως γάρ πρέπον ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην. τότε ἀφίησιν αὐτόν. 17 βαπτισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εὐθὺς ἀνέβη ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ ἴδον ἡνεώχθησαν οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδεν Πνεῦμα Θεοῦ καταβαῖνον ὧσεὶ περιστερὰν ἐρχόμενον ἐπ’ αὐτόν. 18 καὶ ἴδον φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν λέγουσα Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός ποταμῷ υπ’ αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα.

ἀμαρτίας αὐτῶν. 7 Ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν **4** Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους ὑπὸ τοῦ Πνεύματος, πειρασθῆναι ὑπὸ ἐπὶ τὸ βάπτισμα εἴπεν αὐτοῖς Γεννήματα τοῦ διαβόλου. 2 καὶ νηστεύσας ἡμέρας ἔχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τεσσεράκοντα καὶ τεσσεράκοντα νύκτας τῆς μελλούσης ὀργῆς; 8 ποιήσατε οὖν ὕστερον ἐπείνασεν. 3 καὶ προσελθὼν ὁ καρπὸν ἄξιον τῆς μετανοίας· 9 καὶ μὴ πειράζων εἴπεν αὐτῷ Εἰ Υἱὸς εἰ τοῦ Θεοῦ, δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς Πατέρα ἔχομεν εἰπὲ ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται. 4 ὁ τὸν Ἀβραάμ· λέγω γάρ ὑμῖν ὅτι δύναται δὲ ἀποκριθεὶς εἴπεν Γέγραπται Οὐκ ἐπ’ ἄρτῳ δοθέσθαι λίθων τούτων ἐγεῖραι μόνως ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ’ ἐπὶ παντὶ τέκνα τῷ Ἀβραάμ. 10 ἥδη δὲ ή ἀξίνη ῥήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος Θεοῦ. πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων κεῖται πᾶν 5 Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς

τὴν ἄγιαν πόλιν, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ εἰς τὴν θάλασσαν· ἵσαν γὰρ ἀλεεῖς. **19** καὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, **6** καὶ λέγει αὐτῷ λέγει αὐτοῖς Δεῦτε ὁπίσω μου, καὶ ποιήσω Εἰ Υἱὸς εἴ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν κάτω· ὑμᾶς ἀλεεῖς ἀνθρώπων. **20** οἱ δὲ εὐθέως γέγραπται γὰρ ὅτι Τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἀφέντες τὰ δίκτυα ἡκολούθησαν αὐτῷ. ἐντελεῖται περὶ σοῦ καὶ ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσίν **21** Καὶ προβὰς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄλλους δύο σε, μή ποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα ἀδελφούς, Ἱάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου σου. **7** ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Πάλιν γέγραπται καὶ Ἰωάνην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν Οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου. **8** τῷ πλοιώ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς Πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς αὐτῶν καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν· ὅρος ὑψηλὸν λίαν, καὶ δείκνυσιν αὐτῷ καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. **22** οἱ δὲ εὐθέως πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν δόξαν αὐτῶν, **9** καὶ εἶπεν αὐτῷ Ταῦτά ἡκολούθησαν αὐτῷ. **23** Καὶ περιῆγεν ἐν ὅλῃ σοι πάντα δώσω, ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς τῇ Γαλιλαίᾳ, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς μοι. **10** τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς "Υπαγε, αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς Σατανᾶ γέγραπται γάρ Κύριον τὸν θεόν σου βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. **24** καὶ **11** Τότε ἀφίησιν αὐτὸν ὁ διάβολος, καὶ ἀπῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν ἴδιον ἄγγελοι προσῆλθον καὶ διηκόνουν Συρίαν· καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας αὐτῷ. **12** Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἰωάνης παρεδόθη τοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις καὶ ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. **13** καὶ βασάνοις συνεχομένους, δαιμονιζομένους καταλιπὼν τὴν Ναζαρὲα ἐλθὼν κατώκησεν καὶ σεληνιαζομένους καὶ παραλυτικούς, καὶ εἰς Καφαρναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν ἐν ἐθεράπευσεν αὐτούς. **25** καὶ ἡκολούθησαν ὄριοις Ζαβουλῶν καὶ Νεφθαλείμ· **14** αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥῆθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ καὶ Δεκαπόλεως καὶ Ἱεροσολύμων καὶ προφήτου λέγοντος **15** Γῇ Ζαβουλῶν καὶ Ἰουδαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

γῇ Νεφθαλείμ, ὁδὸν θαλάσσης, πέραν τοῦ **5** Ἰδῶν δὲ τὸν ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἔθνῶν, **16** ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκοτίᾳ φῶς εἶδεν μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς. **17** Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν καὶ λέγειν Μετανοεῖτε, ἦγγικεν γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. **18** Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδεν δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον ὅρος· καὶ καθίσαντος αὐτοῦ προσῆλθαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· **2** καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς λέγων **3** Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. **4** μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται. **5** μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσιν τὴν γῆν. **6** μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται.

7 μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. 20 λέγω γὰρ ὑμῖν ἐλεηθήσονται. 8 μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ ὅτι ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ὑμῶν ἡ δικαιοσύνη καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεόν ὄψονται. 9 πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱὸι Θεοῦ οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν κληθήσονται. 10 μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι οὐρανῶν. 21 Ἡκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἔνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἀρχαίοις Οὐ φονεύσεις ὃς δ' ἂν φονεύσῃ, ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 11 μακάριοι ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει. 22 ἐγὼ δὲ λέγω ἐστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσιν ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὄργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ καὶ εἴπωσιν πᾶν πονηρὸν καθ' ὑμῶν αὐτοῦ ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει ὃς δ' ἂν εἴπῃ ψευδόμενοι ἔνεκεν ἐμοῦ. 12 χαίρετε καὶ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Ῥακά, ἔνοχος ἔσται τῷ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν συνεδρίῳ ὃς δ' ἂν εἴπῃ Μωρέ, ἔνοχος ἔσται τοῖς οὐρανοῖς: οὕτως γὰρ ἐδίωξαν τοὺς εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός, (*Geenna g1067*) 23 προφήτας τοὺς πρὸ ὑμῶν. 13 Ὦμεῖς ἔστε ἐὰν οὖν προσφέρης τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ τὸ ἄλας τῆς γῆς ἐὰν δὲ τὸ ἄλας μωρανθῇ, θυσιαστήριον κάκεῖ μνησθῆς ὅτι ὁ ἀδελφός ἐν τίνι ἀλισθήσεται; εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἔτι σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, 24 ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν εἰ μὴ βληθὲν ἔξω καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ὑπαγε ἀνθρώπων. 14 Ὦμεῖς ἔστε τὸ φῶς τοῦ πρῶτον διαλλάγητι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ κόσμου. οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω τότε ἐλθῶν πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. 25 δρούς κειμένη· 15 οὐδὲ καίουσιν λύχνον ἵσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου ταχὺ ἔως καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ’ ὅτου εἴ μετ’ αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ μή ποτέ σε ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσιν τοῖς ἐν παραδῷ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ, καὶ ὁ κριτὴς τῇ οἰκίᾳ. 16 οὕτως λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ εἰς φυλακὴν βληθήσῃ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν 26 ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσιν τὸν ἔως ἂν ἀποδῷς τὸν ἔσχατον κοδράντην. πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 17 Μή 27 Ἡκούσατε ὅτι ἐρρέθη Οὐ μοιχεύσεις. νομίσητε ὅτι ἥλθον καταλῦσαι τὸν νόμον 28 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων ἥ τὸν προφήτας οὐκ ἥλθον καταλῦσαι γυναικα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτὴν ἥδη ἀλλὰ πληρῶσαι· 18 ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. 29 ἔως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, εἰ δὲ ὁ ὄφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει ἵωτα ἐν ᾧ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ συμφέρει τοῦ νόμου, ἔως ἂν πάντα γένηται. 19 ὃς γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων μὴ δλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν. τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτως τοὺς (*Geenna g1067*) 30 καὶ εἰ ἡ δεξιά σου χεὶρ ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὴν καὶ βάλε βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν ὃς δ' ἂν ποιήσῃ ἀπὸ σοῦ συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ τῶν μελῶν σου καὶ μὴ δλον τὸ σῶμά σου

εἰς γέενναν ἀπέλθῃ. (Geenna g1067) 31 Ἐρρέθη δικαίους καὶ ἀδίκους. 46 ἐὰν γὰρ ἀγαπήσῃτε δέ "Ος ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναικαν αὐτοῦ, τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε; δότω αὐτῇ ἀποστάσιον. 32 ἐγὼ δὲ λέγω οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν; 47 ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναικαν αὐτοῦ καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν παρεκτὸς λόγου πορνείας ποιεῖ αὐτὴν μόνον, τί περισσὸν ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ οἱ μοιχευθῆναι, καὶ ὃς ἐὰν ἀπολελυμένην ἐθνικὸι τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν; 48 Ἔσεσθε οὖν γαμήσῃ μοιχᾶται. 33 Πάλιν ἡκούσατε ὅτι ὑμεῖς τέλειοι ὡς ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις Οὐκ ἐπιορκήσεις, τέλειός ἐστιν.

ἀποδώσεις δὲ τῷ Κυρίῳ τοὺς ὄρκους σου.

34 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὅμοσαι ὅλως· μήτε

ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶν τοῦ Θεοῦ·

35 μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιον ἐστὶν τῶν

ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι

πόλις ἐστὶν τοῦ μεγάλου Βασιλέως· 36 μήτε

ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὅμοσῃς, ὅτι οὐ δύνασαι

μίαν τρίχα λευκήν ποιῆσαι ἢ μέλαιναν.

37 ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ναὶ ναί, οὐ οὔ-

τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ

ἐστιν. 38 Ἡκούσατε ὅτι ἐρρέθη Ὁφθαλμὸν

ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος.

39 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ

πονηρῷ· ἀλλ' ὅστις σε ῥαπίζει εἰς τὴν

δεξιὰν σιαγόνα σου, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν

ἄλλην· 40 καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι

καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἀφες αὐτῷ

καὶ τὸ ἴμάτιον· 41 καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει

μίλιον ἔν, ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο. 42 τῷ

αἵτοιντί σε δός, καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σου

δανίσασθαι μὴ ἀποστραφῆς. 43 Ἡκούσατε

ὅτι ἐρρέθη Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου

καὶ μισήσεις τὸν ἔχθρον σου. 44 ἐγὼ δὲ

λέγω ὑμῖν, ἀγαπᾶτε τοὺς ἔχθρούς ὑμῶν καὶ

προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν διωκόντων ὑμᾶς· 45

ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ Πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν

οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει

ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ

6 Προσέχετε δὲ τὴν δικαιοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ μήγε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ Πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 2 Ὁταν οὖν ποιῆς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου, ὡσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ῥύμασι, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. 3 Σοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἢ δεξιά σου, 4 ὅπως ἢ σου ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι. 5 Καὶ ὅταν προσεύχησθε, οὐκ ἔσεσθε ὡς οἱ ὑποκριταί· ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἐστῶτες προσεύχεσθαι, ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. 6 Σὺ δὲ ὅταν προσεύχῃ, εἰσελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου καὶ κλείσας τὴν θύραν σου πρόσευξαι τῷ Πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι. 7 Προσευχόμενοι δὲ μὴ βατταλογήσητε ὡσπερ οἱ ἐθνικοί· δοκοῦσιν γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται. 8 μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς· οἴδεν γὰρ ὁ

Πατὴρ ὑμῶν ὃν χρείαν ἔχετε πρὸ τοῦ ὑμᾶς ἔσται· **23** ἐὰν δὲ ὁ ὄφθαλμός σου πονηρὸς αἰτήσαι αὐτόν. **9** οὕτως οὖν προσεύχεσθε ἦ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. ὑμεῖς Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἔστιν, Ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· **10** ἐλθάτω ἡ τὸ σκότος πόσον. **24** Οὐδεὶς δύναται δυσὶ βασιλείᾳ σου· γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἔνα μισήσει ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς; **11** Τὸν ἄρτον ἡμῶν καὶ τὸν ἔτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται τὸν ἐπιούσιον δός ἡμῖν σήμερον· **12** καὶ ἄφες καὶ τοῦ ἐτέρου καταφρονήσει· οὐ δύνασθε ἡμῖν τὰ ὄφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾶ. **25** Διὰ τοῦτο ἀφήκαμεν τοῖς ὄφειλέταις ἡμῶν· **13** καὶ μὴ λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί εἰσενέγκης ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι φάγητε ἢ τί πίητε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. **14** Ἐὰν γὰρ ἀφῆτε τί ἐνδύσησθε· οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἔστιν τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος· **26** ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, **15** ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις, οὐδὲ ὅτι οὐ σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ Πατὴρ ὑμῶν. **16** Ὄταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς ὡς οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί· ἀφανίζουσιν μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; **27** τίς δὲ ἔξ γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσιν ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἔνα; **28** καὶ ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. **17** σὺ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; καταμάθετε δὲ νηστεύων ἄλειψαί σου τὴν κεφαλὴν τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πᾶς αὐξάνουσιν· οὐ καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, **18** ὅπως μὴ κοπιῶσιν οὐδὲ νήθουσιν. **29** λέγω δὲ φανῆς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων ἀλλὰ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ τῷ Πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυφαίῳ· καὶ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. **30** εἰ δὲ ὁ Πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυφαίῳ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ σήμερον ὅντα καὶ ἀποδώσει σοι. **19** Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον ὁ Θεὸς θησαυρὸς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σῆς καὶ βρῶσις οὕτως ἀμφιέννυσιν, οὐ πολλῷ μᾶλλον ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσιν ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; **31** μὴ οὖν μεριμνήσητε καὶ κλέπτουσιν· **20** θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν λέγοντες· Τί φάγωμεν; ἢ Τί πίωμεν; ἢ Τί θησαυρὸς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σῆς οὔτε περιβαλώμεθα; **32** πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ ἐπιζητοῦσιν· οἶδεν γὰρ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν· **21** ὅπου οὐράνιος ὅτι χρήζετε τούτων ἀπάντων. γάρ ἔστιν ὁ θησαυρός σου, ἐκεῖ ἔσται καὶ **33** ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν καὶ ἡ καρδία σου. **22** Ὁ λύχνος τοῦ σώματός τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα ἔστιν ὁ ὄφθαλμός. ἐὰν οὖν ἢ ὁ ὄφθαλμός προστεθήσεται ὑμῖν. **34** μὴ οὖν μεριμνήσητε σου ἀπλοῦς, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν

εἰς τὴν αὔριον, ἡ γὰρ αὔριον μεριμνήσει 14 ὅτι στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ἔαυτῆς ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.

όδος ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωήν, καὶ ὀλίγοι 7 Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε· 2 ἐν ᾧ γὰρ εἰσὶν οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν. 15 Προσέχετε

κρίματι κρίνετε κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν. 3 τί δὲ πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασιν προβάτων ἔσωθεν βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ δέ εἰσιν λύκοι ἄρπαγες. 16 ἀπὸ τῶν ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς, μήτι δοκὸν οὐ κατανοεῖς; 4 ἡ πῶς ἐρεῖς τῷ συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὰς ἢ ἀδελφῷ σου· Ἀφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἐκ ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ, τὸ δὲ σαπρὸν ὀφθαλμοῦ σου, καὶ ἴδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ δένδρον καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ· 18 οὐ ἀδελφῷ σου; 5 ὑποκριτά, ἐκβαλε πρῶτον δένδρον καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ· 19 πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν ἔκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου τὴν δοκόν, καὶ τότε δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ἐνεγκεῖν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ καλοὺς ἐνεγκεῖν. 6 Μὴ δῶτε καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, μή ποτε καταπατήσουσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς βάλλεται. 20 ἄραγε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ποσὶν αὐτῶν καὶ στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς.

7 Αἴτειτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ εὐρήσετε· κρούνετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. Πατρός μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 22 πολλοὶ

8 πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν ἐροῦσίν μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ Κύριε Κύριε, εὐρίσκει καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. 9 ἡ οὐ τῷ σῷ ὀνόματι ἐπροφητεύσαμεν, καὶ τῷ τίς ἐστιν ἐξ ὑμῶν ἀνθρωπος, δὸν αἰτήσει ὁ σῷ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ νιὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; σῷ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν;

10 ἡ καὶ ἰχθὺν αἰτήσει, μὴ ὅφιν ἐπιδώσει 23 καὶ τότε ὅμοιογήσω αὐτοῖς ὅτι Οὐδέποτε αὐτῷ; 11 εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὅντες οἴδατε ἔγνων ὑμᾶς· ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, ἔργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. 24 Πᾶς οὖν ὅστις πόσω μᾶλλον ὁ Πατήρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς ἔργοις δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν.

12 Πάντα οὖν ὅσα ἔὰν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ἀκούει μου τὸν λόγον τούτους καὶ ποιεῖ αὐτούς, ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅστις ὥκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ

ὑμῖν οἱ ἀνθρωποι, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε τὴν πέτραν. 25 καὶ κατέβῃ ἡ βροχὴ καὶ αὐτοῖς οὕτος γάρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ ἥλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι προφῆται. 13 Εἰσέλθατε διὰ τῆς στενῆς καὶ προσέπεσαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ πύλης· ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἔπεσεν· τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. 26 ἡ ὀδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τὸν λόγον τούτους πολλοί εἰσιν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς· καὶ μὴ ποιῶν αὐτοὺς ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ

μωρῷ, ὅστις ὥκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἀκολουθοῦσιν Ἀμήν λέγω ὑμῖν, παρ' οὐδενὶ ἐπὶ τὴν ἄμμον. 27 καὶ κατέβη ἡ βροχὴ τοσαύτην πίστιν ἐν τῷ Ἰσραὴλ εὗρον. 11 καὶ ἥλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν ἄνεμοι καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ δυσμῶν ἤξουσιν καὶ ἀνακλιθήσονται καὶ ἔπεσεν, καὶ ἦν ἡ πτῶσις αὐτῆς μεγάλη. μετὰ Ἀβραὰμ καὶ Ἰακὼβ ἐν τῇ 28 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς βασιλείας τῶν οὐρανῶν· 12 οἱ δὲ υἱοὶ τῆς λόγους τούτους, ἔξεπλήσσοντο οἱ ὄχλοι βασιλείας ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· 29 ἦν γὰρ διδάσκων τὸ ἔξωτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ αὐτοὺς ὡς ἔξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. 13 καὶ εἶπεν γραμματεῖς αὐτῶν.

οἱ Ἰησοῦς τῷ ἐκατοντάρχῃ “Ὕπαγε, ὡς

8 Καταβάντος δὲ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὅρους ἡκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. 2 καὶ ίδοὺ λεπρὸς προσελθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων Κύριε, ἐὰν θέλῃς δύνασαι με καθαρίσαι. 3 καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἥψατο αὐτοῦ λέγων Θέλω, καθαρίσθητι, καὶ εὐθέως ἐκαθερίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα. 4 καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς “Ορα μηδενὶ εἴπῃς, ἀλλὰ ὑπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ιερεῖ, καὶ προσένεγκον τὸ δῶρον ὃ προσέταξεν Μωϋσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. 5 Εἰσελθόντος δὲ αὐτοῦ εἰς Καφαρναοὺμ προσῆλθεν αὐτῷ ἐκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν 6 καὶ λέγων Κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος. 7 λέγει αὐτῷ Ἐγώ ἐλθῶν θεραπεύσω αὐτόν. 8 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἐκατόνταρχος ἔφη Κύριε, οὐκ εἰμὶ ίκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς ἀλλὰ μόνον εἰπὲ λόγω, καὶ οἰαθήσεται ὁ παῖς μου. 9 καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἔξουσίαν, ἔχων ὑπ’ ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ Πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλω “Ἐρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου Ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. 10 ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν καὶ εἶπεν τοῖς

ἐπίστευσας γενηθήτω σοι. καὶ οἰαθη ὁ παῖς ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ. 14 Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου εἶδεν τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρέσσουσαν· 15 καὶ ἥψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός· καὶ ἡγέρθη, καὶ διηκόνει αὐτῷ. 16 Ὁψίας δὲ γενομένης προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονιζομένους πολλούς· καὶ ἐξέβαλεν τὰ πνεύματα λόγω, καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθεράπευσεν· 17 ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥῆθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος Αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβεν καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν. 18 Ἰδών δὲ ὁ Ἰησοῦς ὄχλον περὶ αὐτὸν ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. 19 Καὶ προσελθὼν εἰς γραμματεὺς εἶπεν αὐτῷ Διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ. 20 καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ Γίὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. 21 ἔτερος δὲ τῶν μαθητῶν εἶπεν αὐτῷ Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελθεῖν καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου. 22 ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτῷ Ἀκολούθει μοι, καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς. 23 Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς

τὸ πλοῖον ἡκολούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ ἵδοὺ προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ αὐτοῦ. **24** καὶ ἵδοὺ σεισμὸς μέγας ἐγένετο ἐν κλίνης βεβλημένον. καὶ ἵδων ὁ Ἰησοῦς τῇ θαλάσσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν τῷ παραλυτικῷ ὑπὸ τῶν κυμάτων αὐτὸς δὲ ἐκάθευδεν. **25** Θάρσει, τέκνον, ἀφίενταί σου αἱ ἀμαρτίαι. καὶ προσελθόντες ἤγειραν αὐτὸν λέγοντες **3** καὶ ἵδού τινες τῶν γραμματέων εἶπαν ἐν Κύριε, σῶσον, ἀπολλύμεθα. **26** καὶ λέγει ἔαυτοῖς Οὗτος βλασφημεῖ. **4** καὶ εἰδὼς ὁ αὐτοῖς Τί δειλοί ἔστε, δλιγόπιστοι; τότε Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν Ἱνα τί ἐγερθεὶς ἐπετίμησεν τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; θαλάσσῃ, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. **5** τί γάρ ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν Ἀφίενταί **27** οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν λέγοντες σου αἱ ἀμαρτίαι, ἦ εἰπεῖν Ἔγειρε καὶ Ποταπός ἐστιν οὗτος ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι περιπάτει; **6** Ἱνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἔξουσίαν ἔχει καὶ ἡ θάλασσα αὐτῷ ὑπακούουσιν; **28** ὁ Γίδος τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφίεναι Καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν ἀμαρτίας— τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ χώραν τῶν Γαδαρηνῶν ὑπῆντησαν αὐτῷ Ἔγειρε ἄρόν σου τὴν κλίνην καὶ ὑπαγε δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ τῶν μνημείων εἰς τὸν οἴκον σου. **7** καὶ ἐγερθεὶς ἀπῆλθεν ἔξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν ὥστε μὴ ἰσχύειν εἰς τὸν οἴκον αὐτοῦ. **8** ἴδοντες δὲ οἱ ὄχλοι τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. **29** ἐφοβήθησαν καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν τὸν καὶ ἵδοὺ ἔκραξαν λέγοντες Τί ἡμῖν καὶ δόντα ἔξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις. σοί, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ; ἦλθες ὅδε πρὸ καιροῦ **9** Καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν εἶδεν βασανίσαι ἡμᾶς; **30** ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη. **31** οἱ δὲ Μαθθαῖον λεγόμενον, καὶ λέγει αὐτῷ δαίμονες παρεκάλουν αὐτὸν λέγοντες Εἰ Ἀκολούθει μοι. καὶ ἀναστὰς ἡκολούθησεν ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἀπόστειλον ἡμᾶς εἰς τὴν αὐτῷ. **10** Καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνακειμένου ἀγέλην τῶν χοίρων. **32** καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἵδοὺ πολλοὶ τελῶναι 'Υπάγετε. οἱ δὲ ἐξελθόντες ἀπῆλθον εἰς καὶ ἀμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνανέκειντο τοὺς χοίρους; καὶ ἵδοὺ ὤρμησεν πᾶσα ἡ τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. **11** ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἴδοντες οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον τοῖς καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὅδασιν. **33** οἱ δὲ μαθηταῖς αὐτοῦ Διὰ τί μετὰ τῶν τελωνῶν βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἀπελθόντες εἰς καὶ ἀμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ διδάσκαλος τὴν πόλιν ἀπίγγειλαν πάντα καὶ τὰ τῶν ὑμῶν; **12** ὁ δὲ ἀκούσας εἶπεν Οὐ χρείαν δαιμονιζομένων. **34** καὶ ἵδού πᾶσα ἡ πόλις ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ιατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔξηλθεν εἰς ὑπάντησιν τῷ Ἰησοῦ, καὶ ἔχοντες. **13** πορευθέντες δὲ μάθετε τί ἴδοντες αὐτὸν παρεκάλεσαν δπως μεταβῇ ἐστιν Ἔλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν οὐ γάρ ἀπὸ τῶν όριων αὐτῶν.

ἡλθον καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἀμαρτωλούς.

9 Καὶ ἐμβὰς εἰς πλοῖον διεπέρασεν, καὶ **14** Τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ ἦλθεν εἰς τὴν ιδίαν πόλιν. **2** Καὶ Ἰωάνου λέγοντες Διὰ τί ἡμεῖς καὶ οἱ

Φαρισαῖοι νηστεύομεν, οἱ δὲ μαθηταί σου οὐ ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην. **27** Καὶ παράγοντι νηστεύουσιν; **15** καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν τῷ Ἰησοῦ ἡκολούθησαν δύο τυφλοὶ Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος πενθεῖν κράζοντες καὶ λέγοντες Ἐλέησον ἡμᾶς, ἐφ' ὅσον μετ' αὐτῶν ἔστιν ὁ νυμφίος; υἱὸς Δαυείδ. **28** ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοί, καὶ λέγει αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν. αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Πιστεύετε ὅτι δύναμαι **16** οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει ἐπίβλημα ῥάκους τοῦτο ποιῆσαι; λέγουσιν αὐτῷ Ναί, Κύριε. ἀγνάφου ἐπὶ ἴματίῳ παλαιῶς· αἴρει γὰρ **29** τότε ἥψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν λέγων τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἴματίου, καὶ Κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν. **30** χεῖρον σχίσμα γίνεται. **17** οὐδὲ βάλλουσιν καὶ ἡνεώχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί. καὶ οἵνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ ἐνεβριμήθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων Ὁρᾶτε, μήγε, ῥήγνυνται οἱ ἀσκοί, καὶ ὁ οἶνος μηδεὶς γινωσκέτω. **31** οἱ δὲ ἔξελθόντες ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπόλλυνται· ἀλλὰ διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ. **32** βάλλουσιν οἵνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινούς, Αὐτῶν δὲ ἔξερχομένων, ἵδον προσήνεγκαν καὶ ἀμφότεροι συντηροῦνται. **18** Ταῦτα αὐτῷ κωφὸν δαιμονιζόμενον. **33** καὶ αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς ίδον ἄρχων εἰς ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου ἐλάλησεν ὁ προσελθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων ὅτι Ἡ κωφός. καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέγοντες θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύτησεν· ἀλλὰ ἐλθὼν Οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραήλ. **34** ἐπίθες τὴν χεῖρά σου ἐπ' αὐτήν, καὶ ζήσεται. οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν **19** καὶ ἐγερθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἡκολούθει αὐτῷ δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. **35** Καὶ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **20** Καὶ ίδον γυνὴ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ αἵμορροοῦσα δώδεκα ἔτη προσελθοῦσα τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὅπισθεν ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἴματίου αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς αὐτοῦ. **21** ἔλεγεν γὰρ ἐν ἑαυτῇ Ἐὰν μόνον βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον ἄψωμαι τοῦ ἴματίου αὐτοῦ σωθήσομαι. **22** καὶ πᾶσαν μαλακίαν. **36** Ἰδών δὲ τοὺς ὃ δὲ Ἰησοῦς στραφεὶς καὶ ίδων αὐτὴν εἶπεν ὄχλους ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν, ὅτι ἥσαν Θάρσει, θύγατερ· ἡ πίστις σου σέσωκέν ἐσκυλμένοι καὶ ἐρριμένοι ὡσεὶ πρόβατα σε. καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὕρας μὴ ἔχοντα ποιμένα. **37** τότε λέγει τοῖς ἐκείνης. **23** καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν μαθηταῖς αὐτοῦ Ὁ μὲν θερισμὸς πολύς, οἵκιαν τοῦ ἄρχοντος καὶ ίδων τοὺς αὐλητὰς οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· **38** δειθῆτε οὖν τοῦ καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον **24** ἔλεγεν· Κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας Ἀναχωρεῖτε· οὐ γὰρ ἀπέθανεν τὸ κοράσιον εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. ἀλλὰ καθεύδει, καὶ κατεγέλων αὐτοῦ.

10 Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων ὥστε κοράσιον. **25** τοε δὲ ἔξεβλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐκράτησεν τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἡγέρθη τὸ ἐξουσίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ καὶ θεραπεύειν πᾶσαν

νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. 2 Τῶν δὲ καὶ Γομόρρων ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ τῇ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὄνόματά ἔστιν πόλει ἐκείνῃ. 16 Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ταῦτα· πρῶτος Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων γίνεσθε καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ Ἰάκωβος οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὅφεις καὶ ἀκέραιοι ὡς ὁ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάνης ὁ ἀδελφὸς αἱ περιστεραί. 17 Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν αὐτοῦ, 3 Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος, ἀνθρώπων· παραδώσουσιν γὰρ ὑμᾶς εἰς Θωμᾶς καὶ Μαθθαῖος ὁ τελώνης, Ἰάκωβος συνέδρια, καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν ὁ τοῦ Ἀλφαίου καὶ Θαδδαῖος, 4 Σίμων ὁ μαστιγώσουσιν ὑμᾶς· 18 καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας Καναναῖος καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης ὁ καὶ δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε ἔνεκεν ἐμοῦ, εἰς παραδοὺς αὐτόν. 5 Τούτους τοὺς δώδεκα μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν. 19 ὅταν ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς παραγγείλας αὐτοῖς δὲ παραδῶσιν ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ λέγων Εἰς ὅδὸν ἔθνῶν μὴ ἀπέλθητε καὶ τί λαλήσητε· δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν μὴ εἰσέλθητε· 6 τῇ ὥρᾳ τί λαλήσητε· 20 οὐ γὰρ ὑμεῖς ἔστε πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ οἱ λαλοῦντες ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τοῦ Πατρὸς ἀπολωλότα οίκου Ἰσραὴλ. 7 πορεύομενοι ὑμῶν τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν. 21 παραδώσει δὲ δὲ κηρύσσετε λέγοντες ὅτι Ἡγγικεν ἡ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατὴρ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 8 ἀσθενοῦντας τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ θεραπεύετε, νεκροὺς ἐγείρετε, λεπροὺς γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. 22 καὶ καθαρίζετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε· δωρεὰν ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. 9 Μὴ κτίσησθε ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος χρυσὸν μηδὲ ἄργυρον μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς σωθήσεται. 23 ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν ζώνας ὑμῶν, 10 μὴ πήραν εἰς ὅδὸν μηδὲ τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν ἐτέραν· δύο χιτῶνας μηδὲ ὑποδήματα μηδὲ ῥάβδον· ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ τελέσητε τὰς ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τῆς τροφῆς αὐτοῦ. πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ ἔως ἔλθῃ ὁ Γίδος τοῦ 11 εἰς ἣν δ' ἀν πόλιν ἡ κώμην εἰσέλθητε, ἀνθρώπου. 24 Οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ ἔξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ ἄξιός ἔστιν· κάκει τὸν διδάσκαλον οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν μείνατε ἔως ἂν ἔξελθητε. 12 εἰσερχόμενοι κύριον αὐτοῦ. 25 ἀρκετὸν τῷ μαθητῇ δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἀσπάσασθε αὐτήν· 13 ἵνα γένηται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, καὶ ἐὰν μὲν ἡ ἡ οἰκία ἄξια, ἐλθάτω ἡ καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. εἰ τὸν εἰρήνη ὑμῶν ἐπ' αὐτήν· ἐὰν δὲ μὴ ἡ ἄξια, ἡ οἰκοδεσπότην Βεελζεβούλ ἐπεκάλεσαν, εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. 14 πόσῳ μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς αὐτοῦ. 26 καὶ δὲς ἀν μὴ δέξηται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσῃ μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτούς· οὐδὲν γάρ ἔστιν τοὺς λόγους ὑμῶν, ἔξερχόμενοι ἔξω τῆς κεκαλυμμένον ὁ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, οἰκίας ἡ τῆς πόλεως ἐκείνης ἐκτινάξατε καὶ κρυπτὸν ὁ οὐ γνωσθήσεται. 27 ὁ τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν. 15 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ, εἴπατε ἐν τῷ λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται γῇ Σοδόμων φωτί· καὶ ὁ εἰς τὸ οὖς ἀκούετε, κηρύζατε

έπι τῶν δωμάτων. **28** καὶ μὴ φοβεῖσθε ἀπὸ τῶν ἀποκτεννόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι· φοβεῖσθε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γεέννῃ. **(Geenna g1067) 29** οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου αὐτοῦ.

πωλεῖται; καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν ἄνευ τοῦ Πατρὸς ὑμῶν. **30** ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἡριθμημέναι εἰσίν. **31** μὴ οὖν φοβεῖσθε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε ὑμεῖς. **32** Πᾶς οὖν ὅστις ὅμιλογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅμιλογήσω κάγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **33** ὅστις δ' ἂν ἀρνήσηται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι κάγὼ αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **34** Μὴ νομίσητε ὅτι ἥλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· οὐκ ἥλθον βαλεῖν εἰρίνην ἀλλὰ μάχαιραν. **35** ἥλθον γὰρ διχάσαι ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς, **36** καὶ ἔχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ. **37** Ὁ φιλῶν πατέρα ἡ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν σιὸν ἡ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος. **38** καὶ ὃς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὁπίσω μου, οὐκ ἔστιν μου ἄξιος. **39** ὁ εὑρών τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ εὑρήσει αὐτήν. **40** Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται, καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. **41** ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου μισθὸν προφήτου λήμψεται, καὶ

οἱ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου μισθὸν δικαίου λήμψεται. **42** καὶ ὃς ἐὰν ποτίσῃ ἔνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ψυχροῦ μόνον εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

11 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσσων τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν. **2** Ὁ δὲ Ἰωάνης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, πέμψας διὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ **3** εἶπεν αὐτῷ Σὺ εἰ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἔτερον προοδοκῶμεν; **4** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάνει ἂ ἀκούετε καὶ βλέπετε· **5** τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν καὶ χωλοὶ περιπατοῦσιν, λεπροὶ καθαρίζονται καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν, καὶ νεκροὶ ἐγείρονται καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται· **6** καὶ μακάριός ἔστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. **7** Τούτων δὲ πορευομένων ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάνου Τί ἐξήλθατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; **8** ἀλλὰ τί ἐξήλθατε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἡμφιεσμένον; ἰδοὺ οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων. **9** ἀλλὰ τί ἐξήλθατε; προφήτην ἰδεῖν; ναί, λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. **10** οὗτος ἔστιν περὶ οὗ γέγραπται Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου. **11** ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων Ἰωάνου τοῦ Βαπτιστοῦ· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ

βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν μείζων αὐτοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἔκρυψας ταῦτα ἀπὸ ἐστιν. **12** ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάνου σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ τοῦ Βαπτιστοῦ ἔως ἄρτι ἡ βασιλεία τῶν νηπίοις **26** ναί, ὁ Πατήρ, ὅτι οὕτως εὐδοκία οὐρανῶν βιάζεται, καὶ βιαστὰ ἀρπάζουσιν ἐγένετο ἔμπροσθέν σου. **27** Πάντα μοι αὐτήν. **13** πάντες γὰρ οἱ προφῆται καὶ ὁ παρεδόθη ὑπὸ τοῦ Πατρός μου, καὶ οὐδεὶς νόμος ἔως Ἰωάνου ἐπροφήτευσαν. **14** καὶ ἐπιγινώσκει τὸν Υἱὸν εἰ μὴ ὁ Πατήρ, οὐδὲ εἰ θέλετε δέξασθαι, αὐτός ἐστιν Ἡλείας τὸν Πατέρα τις ἐπιγινώσκει εἰ μὴ ὁ Υἱὸς ὁ μέλλων ἔρχεσθαι. **15** ὁ ἔχων ὥτα καὶ ὡς ἐὰν βούληται ὁ Υἱὸς ἀποκαλύψαι. ἀκούετω. **16** Τίνι δὲ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν **28** Δεῦτε πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ ταύτην; ὅμοί ἐστὶν παιδίοις καθημένοις πεφορτισμένοι, κάγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς. **29** ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἢ προσφωνοῦντα τοῖς ἄρατε τὸν ζυγόν μου ἐφ' ὑμᾶς καὶ μάθετε ἐτέροις **17** λέγουσιν Ηὐλήσαμεν ὑμῖν καὶ ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πραῦς εἴμι καὶ ταπεινὸς οὐκ ὡρχήσασθε· ἐθρηνήσαμεν καὶ οὐκ τῇ καρδίᾳ, καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ἐκόψασθε· **18** ἦλθεν γὰρ Ἰωάνης μήτε ψυχαῖς ὑμῶν· **30** ὁ γὰρ ζυγός μου χρηστὸς ἐσθίων μήτε πίνων, καὶ λέγουσιν Δαιμόνιον καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν ἐστιν.

ἔχει. **19** ἦλθεν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγουσιν 'Ιδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος καὶ ἀμαρτωλῶν. καὶ ἐδίκαιωθή ἡ σοφία ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτῆς. **20** Τότε ἤρξατο ὀνειδίζειν τὰς πόλεις ἐν αἷς ἐγένοντο αἱ πλεῖσται δυνάμεις αὐτοῦ, ὅτι οὐ μετενόησαν. **21** Οὐαὶ σοι, Χοραζείν· οὐαὶ σοι, Βηθσαϊδάν· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἢν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ μετενόησαν. **22** πλὴν λέγω ὑμῖν, Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ ὑμῖν. **23** καὶ σύ, Καφαρναούμ, μὴ ἔως οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ; ἔως "Αἰδου καταβήσῃ· ὅτι εἰ ἐν Σιδόμοις ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν σοί, ἔμεινεν ἀν μέχρι τῆς σήμερον. (**Hadēs g86**) **24** πλὴν λέγω ὑμῖν ὅτι γῇ Σιδόμων ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ σοί. **25** Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Ἐξομολογοῦμαί σοι, Πάτερ, Κύριε τοῦ

12 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάββασιν διὰ τῶν σπορίμων· οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπείνασαν καὶ ἤρξαντο τίλλειν στάχυας καὶ ἐσθίειν. **2** οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες εἶπαν αὐτῷ Ἰδοὺ οἱ μαθηταὶ σου ποιοῦσιν ὃ οὐκ ἔξεστιν ποιεῖν ἐν σαββάτῳ. **3** ὃ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαυεὶδ ὅτε ἐπείνασεν καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; **4** πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγον, ὃ οὐκ ἔξὸν ἦν αὐτῷ φαγεῖν οὐδὲ τοῖς μετ' αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ιερεῦσιν μόνοις; **5** ἢ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ ὅτι τοῖς σάββασιν οἱ ιερεῖς ἐν τῷ ιερῷ τὸ σάββατον βεβηλοῦσιν καὶ ἀναίτιοί εἰσιν; **6** λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι τοῦ ιεροῦ μεῖζόν ἐστιν ὥδε. **7** εἰ δὲ ἐγνώκειτε τί ἐστιν Ἐλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν, οὐκ ἀν κατεδικάσατε τοὺς ἀναιτίους. **8** κύριος γάρ ἐστιν τοῦ σαββάτου ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. **9** Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν.

10 καὶ ἴδοὺ ἄνθρωπος χεῖρα ἔχων ξηράν· καὶ 25 εἰδὼς δὲ τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν ἐπιρωτησαν αὐτὸν λέγοντες Εἰ ἔξεστιν τοῖς αὐτοῖς Πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα καθ' σάββασιν θεραπεῦσαι; ἵνα κατηγορήσωσιν ἑαυτῆς ἐρημοῦται, καὶ πᾶσα πόλις ἡ οἰκία αὐτοῦ. 11 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Τίς ἔσται ἔξι ὑμῶν μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς οὐ σταθήσεται. 26 ἄνθρωπος ὃς ἔξει πρόβατον ἔν, καὶ ἐὰν καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς τὸν Σατανᾶν ἐκβάλλει, ἐμπέσῃ τοῦτο τοῖς σάββασιν εἰς βόθυνον, ἐφ' ἑαυτὸν ἐμερίσθη· πῶς οὖν σταθήσεται ἡ οὐχὶ ιρατήσει αὐτὸν καὶ ἐγερεῖ; 12 πόσῳ οὖν βασιλεία αὐτοῦ; 27 καὶ εἰ ἐγώ ἐν Βεελζεβούλ διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου. ὥστε ἔξεστιν ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τοῖς σάββασιν καλῶς ποιεῖν. 13 τότε λέγει τίνι ἐκβάλλουσιν; διὰ τοῦτο αὐτοὶ κριταὶ τῷ ἀνθρώπῳ Ὅπερινόν σου τὴν χεῖρα. ἔσονται ὑμῶν. 28 εἰ δὲ ἐν Πνεύματι Θεοῦ καὶ ἔξετεινεν, καὶ ἀπεκατεστάθη ὑγιῆς ὡς ἐγὼ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἅρα ἔφθασεν ἐφ' ἡ ἀλλη. 14 ἔξειλθόντες δὲ οἱ Φαρισαῖοι ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 29 ἡ πῶς δύναται συμβούλιον ἔλαβον κατ' αὐτοῦ ὅπως τις εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ισχυροῦ καὶ αὐτὸν ἀπολέσωσιν. 15 Ὁ δὲ Ἰησοῦς γνοὺς τὰ σκεύη αὐτοῦ ἀρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν. καὶ ἡκολούθησαν δήσῃ τὸν ισχυρόν, καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτῷ πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς αὐτοῦ διαρπάσει; 30 ὁ μὴ ὧν μετ' ἐμοῦ κατ' πάντας, 16 καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μὴ ἐμοῦ ἔστιν, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ φανερὸν αὐτὸν ποιήσωσιν· 17 ἵνα πληρωθῇ σκορπίζει. 31 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πᾶσα τὸ ῥηθὲν διὰ Ὅσα ἦν τοῦ προφήτου ἀμαρτίᾳ καὶ βλασφημίᾳ ἀφεθήσεται τοῖς λέγοντος 18 ἴδού ὁ παῖς μου ὃν ἤρετισα, ἀνθρώποις, ἡ δὲ τοῦ Πνεύματος βλασφημία ὁ ἀγαπητός μου ὃν εὐδόκησεν ἡ ψυχή οὐκ ἀφεθήσεται. 32 καὶ ὃς ἐὰν εἴπῃ λόγον μου· θήσω τὸ Πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν, καὶ κατὰ τοῦ Υίοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ. 19 οὐκ αὐτῷ· ὃς δ' ἂν εἴπῃ κατὰ τοῦ Πνεύματος ἐρίσει οὐδὲ κραυγάσει, οὐδὲ ἀκούσει τις τοῦ Ἁγίου, οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ οὕτε ἐν ταῖς πλατείαις τὴν φωνὴν αὐτοῦ. 20 τούτῳ τῷ αἰῶνι οὕτε ἐν τῷ μέλλοντι. (*aiōn* κάλαμον συντετριμμένον οὐ κατεάξει καὶ g165) 33 Ὅποιήσατε τὸ δένδρον καλὸν καὶ λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει, ἔως ἂν ἐκβάλῃ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν, ἡ ποιήσατε τὸ εἰς νῦκος τὴν κρίσιν. 21 καὶ τῷ ὄνόματι δένδρον σαπρὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιοῦσιν. 22 Τότε προσηνέχθη σαπρόν· ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον αὐτῷ δαιμονιζόμενος τυφλὸς καὶ κωφός· γινώσκεται. 34 γεννήματα ἔχιδνῶν, πῶς καὶ ἐθεράπευσεν αὐτόν, ὥστε τὸν κωφὸν δύνασθε ἀγαθὰ λαλεῖν πονηροὶ ὄντες; ἐκ λαλεῖν καὶ βλέπειν. 23 καὶ ἔξισταντο πάντες γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας τὸ οἱ ὅχλοι καὶ ἔλεγον Μήτι οὗτός ἔστιν ὁ στόμα λαλεῖ. 35 ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ νιὸς Δαυείδ; 24 οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει ἀγαθά, εἶπον Οὗτος οὐκ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια εἰ μὴ καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐν τῷ Βεελζεβούλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων. θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά. 36 λέγω δὲ

νῦμιν ὅτι πᾶν ῥῆμα ἀργὸν δὲ λαλήσουσιν λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις ἵδον ἡ μήτηρ καὶ οἱ οἱ ἄνθρωποι, ἀποδώσουσιν περὶ αὐτοῦ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰστήκεισαν ἔξω ζητοῦντες λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως· 37 ἐκ γὰρ τῶν αὐτῷ λαλῆσαι. 47 εἶπεν δέ τις αὐτῷ Ἰδοὺ λόγων σου δικαιωθήσῃ, καὶ ἐκ τῶν λόγων ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω σου καταδικασθήσῃ. 38 Τότε ἀπεκρίθησαν ἐστήκασιν ζητοῦντές σοι λαλῆσαι. 48 ὁ δὲ αὐτῷ τινες τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ λέγοντι αὐτῷ Τίς ἐστιν λέγοντες Διδάσκαλε, θέλομεν ἀπὸ σοῦ ἡ μήτηρ μου, καὶ τίνες εἰσὶν οἱ ἀδελφοί σημείον ἰδεῖν. 39 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν μου; 49 καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ αὐτοῖς Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν Ἰδού ἡ μήτηρ ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου· 50 ὅστις γὰρ ἂν εἴ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. 40 ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν ὕσπερ γὰρ ἦν Ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ οὐρανοῦ, αὐτός μου ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, καὶ μήτηρ ἐστίν.

οὕτως ἔσται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. 41 ἄνδρες Νινευεῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν· ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἴδού πλεῖον Ἰωνᾶ ὥδε. 42 βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτήν· ὅτι ἥλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος, καὶ ἴδού πλεῖον Σολομῶνος ὥδε. 43 "Οταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἔξελθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπτασιν, καὶ οὐχ εὑρίσκει. 44 τότε λέγει Εἰς τὸν οἶκόν μου ἐπιστρέψω ὅθεν ἔξηλθον· καὶ ἔλθον εὑρίσκει σχολάζοντα καὶ σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. 45 τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ ἐπὶ τὰ ἔτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρώτων. οὕτως ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ πονηρᾷ. 46 "Ετι αὐτοῦ

13 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔξελθὼν ὁ Ἰησοῦς τῆς οἰκίας ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν· 2 καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, ὥστε αὐτὸν εἰς πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἵγιαλὸν εἰστίκει. 3 καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς λέγων Ἰδού ἔξηλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείρειν. 4 καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ὃ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν δόρν, καὶ ἐλθόντα τὰ πετεινὰ κατέφαγεν αὐτά. 5 ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ πετρώδη ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἔξαντειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς, 6 ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ρίζαν ἐξηράνθη. 7 ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ ἀπέπνιξαν αὐτά. 8 ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ ἐδίδου καρπόν, ὃ μὲν ἐκατὸν ὃ δὲ ἔξηκοντα ὃ δὲ τριάκοντα. 9 ὁ ἔχων ὥτα ἀκουέτω. 10 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπαν αὐτῷ Διὰ τί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς; 11 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ὅτι Ὦμην δέδοται γνῶναι

τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, γίνεται. (aiōn g165) 23 ὁ δὲ ἐπὶ τὴν καλὴν γῆν ἔκεινοις δὲ οὐ δέδοται. 12 δόστις γάρ ἔχει, σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων δοθήσεται αὐτῷ καὶ περισσευθήσεται δόστις καὶ συνιείς, ὃς δὴ καρποφορεῖ καὶ ποιεῖ ὁ δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὁ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. μὲν ἔκατὸν ὁ δὲ ἔξήκοντα ὁ δὲ τριάκοντα. 13 διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ, 24 Ἀλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς ὅτι βλέποντες οὐ βλέπουσιν καὶ ἀκούοντες λέγων Ὦμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν οὐκ ἀκούουσιν οὐδὲ συνίουσιν. 14 καὶ ἀνθρώπῳ σπείραντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀναπληροῦται αὐτοῖς ἡ προφητεία Ἡσαΐου ἀγρῷ αὐτοῦ. 25 ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἡ λέγουσα Ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ ἀνθρώπους ἥλθεν αὐτοῦ ὁ ἔχθρος καὶ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἐπέσπειρεν ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου καὶ ἕδητε. 26 ἐπειδὴ γάρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ ἀπῆλθεν. 27 δέ τε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος τούτου, καὶ τοῖς ὡσὶν βαρέως ἥκουσαν, καὶ καρπὸν ἐποίησεν, τότε ἐφάνη καὶ τὰ καὶ τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν· ζιζάνια. 28 προσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι τοῦ μή ποτε ἕδωσιν τοῖς ὄφθαλμοῖς καὶ τοῖς οἰκοδεσπότου εἴπον αὐτῷ Κύριε, οὐχὶ καλὸν ὡσὶν ἀκούσωσιν καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν καὶ σπέρμα ἐσπειρας ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ; πόθεν οὖν ἐπιστρέψωσιν, καὶ ίάσομαι αὐτούς. 29 ὑμῶν ἔχει ζιζάνια; 28 ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς Ἐχθρὸς δὲ μακάριοι οἱ ὄφθαλμοὶ ὅτι βλέπουσιν, ἄνθρωπος τοῦτο ἐποίησεν. οἱ δὲ δοῦλοι καὶ τὰ ὥτα ὑμῶν ὅτι ἀκούουσιν. 29 ἀμὴν αὐτῷ λέγουσιν Θέλεις οὖν ἀπελθόντες γάρ λέγω ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ συλλέξωμεν αὐτά; 29 ὁ δὲ φησιν Οὕ, μή ποτε δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν ἢ βλέπετε καὶ συλλέγοντες τὰ ζιζάνια ἐκριζώσητε ἅμα οὐκ εἶδαν, καὶ ἀκοῦσαι ἢ ἀκούετε καὶ αὐτοῖς τὸν σῖτον· 30 ἄφετε συναυξάνεσθαι οὐκ ἥκουσαν. 18 Ὅμετος οὖν ἀκούσατε τὴν ἀμφότερα ἔως τοῦ θερισμοῦ· καὶ ἐν παραβολὴν τοῦ σπείραντος. 19 Παντὸς καιρῷ τοῦ θερισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισταῖς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας καὶ μὴ Συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια καὶ δήσατε συνιέντος, ἔρχεται ὁ πονηρὸς καὶ ἀρπάζει αὐτὰ ἐις δέσμας πρὸς τὸ κατακαῦσαι τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ οὗτός αὐτά, τὸν δὲ σῖτον συναγάγετε εἰς τὴν ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρεῖς. 20 ὁ δὲ ἀποθήκην μου. 31 Ἀλλην παραβολὴν ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων Ὦμοία ἐστὶν ἡ τὸν λόγον ἀκούων καὶ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς βασιλεία τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως, λαμβάνων αὐτόν· 21 οὐκ ἔχει δὲ ῥίζαν ἐν ὅν λαβὼν ἄνθρωπος ἐσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ ἔαυτῷ ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστιν, γενομένης αὐτοῦ· 22 ὁ μικρότερον μέν ἐστιν πάντων δὲ θλίψεως ἡ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς τῶν σπερμάτων, ὅταν δὲ αὔξηθῇ, μεῖζον σκανδαλίζεται. 22 ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας τῶν λαχάνων ἐστὶν καὶ γίνεται δένδρον, σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, ὃστε ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ κατασκηνοῦν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. 33 πλούτου συμπνίγει τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος Ἀλλην παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς Ὦμοία

ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμη, ἣν πωλεῖ ὅσα ἔχει καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα ἐκεῖνον. **45** Πάλιν ὄμοιά ἐστὶν ἡ βασιλεία τρία, ἔως οὗ ἐζυμώθη ὅλον. **34** Ταῦτα τῶν οὐρανῶν ἐμπόρῳ ζητοῦντι καλοὺς πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς μαργαρίτας **46** εὑρὼν δὲ ἔνα πολύτιμον τοῖς ὄχλοις, καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐδὲν μαργαρίτην ἀπελθὼν πέπρακεν πάντα ἐλάλει αὐτοῖς **35** ὅπως πληρωθῇ τὸ ὅσα εἶχεν καὶ ἡγόρασεν αὐτόν. **47** Πάλιν ῥήθεν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος Ἀνοίξω ὄμοιά ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου, ἐρεύξομαι σαγήνη βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς. **36** Τότε ἐκ παντὸς γένους συναγαγούσῃ **48** ἦν ἀφεῖς τοὺς ὄχλους ἥλθεν εἰς τὴν οἰκίαν. ὅτε ἐπληρώθη ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὸν Καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ αἴγιαλὸν καὶ καθίσαντες συνέλεξαν τὰ λέγοντες Διασάφησον ἡμῖν τὴν παραβολὴν καλὰ εἰς ἄγγη, τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω ἔβαλον. **49** τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ. **37** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος εἶπεν Ὁ σπείρων τὸ καλὸν σπέρμα ἐστὶν ἔξελεύσονται οἱ ἄγγελοι καὶ ἀφοριοῦσιν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· **38** ὁ δὲ ἀγρός τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων, ἐστιν ὁ κόσμος· τὸ δὲ καλὸν σπέρμα, (**aiōn g165**) **50** καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν οὔτοι εἰσιν οἱ νίοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ κάμινον τοῦ πυρός ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς ζιζανίᾳ εἰσιν οἱ νίοὶ τοῦ πονηροῦ, **39** ὁ δὲ καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. **51** Συνήκατε ἔχθρὸς ὁ σπείρας αὐτά ἐστιν ὁ διάβολος ταῦτα πάντα; λέγουσιν αὐτῷ Ναί. **52** ὁ δὲ ὁ δὲ θερισμὸς συντέλεια αἰῶνός ἐστιν, οἱ εἶπεν αὐτοῖς Διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς δὲ θερισταὶ ἄγγελοι εἰσιν. (**aiōn g165**) **40** μαθητευθεὶς τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν ὥσπερ οὗν συλλέγεται τὰ ζιζανία καὶ πυρὶ δμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ ὅστις κατακαίεται, οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ ἔκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καὶνὰ τοῦ αἰῶνος. (**aiōn g165**) **41** ἀποστελεῖ ὁ καὶ παλαιά. **53** Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, μετῆρεν καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐκεῖθεν. **54** καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα πάντα τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιοῦντας αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ τὴν ἀνομίαν, **42** καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς αὐτῶν, ὃστε ἐκπλήσσεσθαι αὐτοὺς καὶ εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός ἐκεῖ ἔσται ὁ λέγειν Πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη καὶ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. **43** αἱ δυνάμεις; **55** οὐχ οὕτος ἐστιν ὁ τοῦ τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος τέκτονος νίος; οὐχ ἡ μῆτηρ αὐτοῦ λέγεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρὸς αὐτῶν. ὁ ἔχων Μαριὰμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος ὅτα ἀκουέτω. **44** Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ Ἰωσὴφ καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας; **56** καὶ τῶν οὐρανῶν θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν αἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς τῷ ἀγρῷ, δὲν εὑρὼν ἀνθρωπος ἔκρυψεν, εἰσιν; πόθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα; **57** καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει καὶ καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ὁ δὲ Ἰησοῦς

εἶπεν αὐτοῖς Οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος εἰ δόχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς καὶ μὴ ἐν τῇ πατρίδι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. 58 ἐθεράπευσεν τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν. 15 καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς διὰ ὄψίας δὲ γενομένης προσῆλθον αὐτῷ οἱ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

14 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρῷδης ὁ τετραάρχης τὴν ἀκοήν Ἰησοῦ, 2 καὶ εἶπεν τοῖς παισὶν αὐτοῦ Οὗτός ἔστιν Ἰωάνης ὁ Βαπτιστής αὐτὸς ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυνάμεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ. 3 Ὁ γάρ Ἡρῷδης κρατήσας τὸν Ἰωάνην ἔδησεν καὶ ἐν φυλακῇ ἀπέθετο διὰ Ἡρῷδιάδα τὴν γυναικα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. 4 ἔλεγεν γάρ ὁ Ἰωάνης αὐτῷ Οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν αὐτήν. 5 καὶ θέλων αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἐφοβήθη τὸν δόχλον, ὅτι ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον. 6 γενεσίοις δὲ γενομένοις τοῦ Ἡρῷδου ὡρχήσατο ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρῷδιάδος ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἥρεσεν τῷ Ἡρῷδῃ, 7 ὅθεν μεθ' ὅρκου ὡμολόγησεν αὐτῇ δοῦναι ὅ ἐάν αἰτήσηται. 8 ἡ δὲ προβιβασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς Δός μοι, φησίν, ὥδε ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάνου τοῦ Βαπτιστοῦ. 9 καὶ λυπηθεὶς ὁ βασιλεὺς διὰ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους ἐκέλευσεν δοθῆναι, 10 καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισεν Ἰωάνην ἐν τῇ φυλακῇ. 11 καὶ ἡνέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἐδόθη τῷ κορασίῳ, καὶ ἦνεγκεν τῇ μητρὶ αὐτῆς. 12 καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤραν τὸ πτῶμα καὶ ἔθαψαν αὐτόν, καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν τῷ Ἰησοῦ. 13 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοιώ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἴδιαν· καὶ ἀκούσαντες οἱ δόχλοι ἤκολούθησαν αὐτῷ πεζῇ ἀπὸ τῶν πόλεων. 14 Καὶ ἔξελθὼν εἶδεν πολὺν

μαθηταὶ λέγοντες Ἔρημός ἔστιν ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα ἥδη παρῆλθεν· ἀπόλυσον οὖν τοὺς δόχλους, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα. 16 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Οὐ χρείαν ἔχουσιν ἀπελθεῖν· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. 17 οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ Οὐκ ἔχομεν ὥδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας. 18 ὁ δὲ εἶπεν· Φέρετέ μοι ὥδε αὐτούς. 19 καὶ κελεύσας τοὺς δόχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοῦ χόρτου, λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν, καὶ κλάσας ἔδωκεν τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς δόχλοις. 20 καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἔχορτάσθησαν, καὶ ἤραν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλιάρεις. 21 οἱ δὲ ἐσθίοντες ἤσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. 22 Καὶ εὐθέως ἦνάγκασεν τοὺς μαθητὰς ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἔως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς δόχλους. 23 καὶ ἀπολύσας τοὺς δόχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὅρος κατ' ἴδιαν προσεύξασθαι. ὄψίας δὲ γενομένης μόνος ἦν ἐκεῖ. 24 τὸ δὲ πλοῖον ἥδη σταδίους πολλοὺς ἀπὸ τῆς γῆς ἀπεῖχεν, βασανίζομενον ὑπὸ τῶν κυμάτων, ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος. 25 τετάρτῃ δὲ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἥλθεν πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τὴν θάλασσαν. 26 οἱ δὲ μαθηταὶ ἰδόντες αὐτὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης περιπατοῦντα ἐταράχθησαν λέγοντες ὅτι Φάντασμά ἔστιν, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν. 27 εὐθὺς δὲ

έλαλησεν ό Ἰησοῦς αὐτοῖς λέγων Θαρσεῖτε, τιμήσει τὸν πατέρα αὐτοῦ ἡ τὴν μητέρα ἔγώ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. 28 ἀποκριθεὶς δὲ αὐτοῦ· καὶ ἡκυρώσατε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπεν Κύριε, εἰ σὺ εἶ, διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν. 7 ὑποκριταί, κέλευσόν με ἐλθεῖν πρὸς σὲ ἐπὶ τὰ ὄντα. καλῶς ἐπροφήτευσεν περὶ ὑμῶν Ἡσαΐας 29 ὃ δὲ εἶπεν Ἐλθέ. καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ λέγων 8 Ο λαὸς οὗτος τοῖς χείλεσίν με πλοίου Πέτρος περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὄντα τιμᾶ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ’ καὶ ἥλθεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. 30 βλέπων ἐμοῦ· 9 μάτην δὲ σέβονταί με, διδάσκοντες δὲ τὸν ἄνεμον ἐφοβήθη, καὶ ἀρξάμενος διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων. 10 Καὶ καταποντίζεσθαι ἔκραξεν λέγων Κύριε, προσκαλεσάμενος τὸν ὅχλον εἶπεν αὐτοῖς σῶσόν με. 31 εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας Ἀκούετε καὶ συνίετε· 11 οὐ τὸ εἰσερχόμενον τὴν χεῖρα ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ λέγει εἰς τὸ στόμα κοινοῦ τὸν ἄνθρωπον, αὐτῷ Ὁλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας; 32 καὶ ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος ἀναβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον ἐκόπασεν ὁ τοῦτο κοινοῦ τὸν ἄνθρωπον. 12 Τότε ἄνεμος. 33 οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ προσεκύνησαν προσελθόντες οἱ μαθηταὶ λέγουσιν αὐτῷ αὐτῷ λέγοντες Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς εἰ. 34 Οἶδας ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν Καὶ διαπεράσαντες ἥλθον ἐπὶ τὴν γῆν λόγον ἐσκανδαλίσθησαν; 13 ὃ δὲ ἀποκριθεὶς εἰς Γεννησαρέτ. 35 καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν εἶπεν Πᾶσα φυτεία ἣν οὐκ ἐφύτευσεν ὁ οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου ἀπέστειλαν Πατήρ μου ὁ οὐράνιος ἐκριζωθήσεται. 14 εἰς δλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, καὶ ἀφετε αὐτούς τυφλοί εἰσιν ὀδηγοί τυφλῶν· προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς τυφλὸς δὲ τυφλὸν ἐὰν ὀδηγῇ, ἀμφότεροι ἔχοντας, 36 καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα εἰς βόθυνον πεσοῦνται. 15 Ἀποκριθεὶς μόνον ἄψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἴματίου δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ Φράσον ἡμῖν αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἥψαντο διεσώθησαν.

τὴν παραβολήν. 16 ὃ δὲ εἶπεν Ἀκμὴν

15 Τότε προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; 17 οὐ νοεῖτε ἀπὸ Ἱεροσολύμων Φαρισαῖοι καὶ δτι πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα γραμματεῖς λέγοντες 2 Διὰ τί οἱ μαθηταὶ εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ καὶ εἰς ἀφεδρῶνα σου παραβαίνουσιν τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων; οὐ γάρ νίπτονται τὰς χεῖρας ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν. 3 ὃ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς Διὰ τί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν; 4 ὁ γάρ Θεὸς εἶπεν Τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καί Ὁ κακολογῶν πατέρα ἡ μητέρα θανάτῳ τελευτάτῳ. 5 ὑμεῖς δὲ λέγετε “Ος ἀν εἴπη τῷ πατρὶ ἡ τῇ μητρὶ Δῶρον δὲ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὡφεληθῆς, 6 οὐ μὴ

'Ιησοῦς ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ

Σιδῶνος. 22 καὶ ἴδού γυνὴ Χαναναία ἀπὸ νήστεις οὐ θέλω, μή ποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῶν ὄριών ἐκείνων ἔξελθοῦσα ἔκραζεν τῇ ὁδῷ. 33 καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί λέγουσα Ἐλέησόν με, Κύριε νίδιος Δαυείδ· Πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ ἄρτοι τοσοῦτοι ὥστε ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. 23 χορτάσαι ὅχλον τοσοῦτον; 34 καὶ λέγει ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. καὶ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Πόσους ἄρτους ἔχετε; προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἡρώτουν οἱ δὲ εἶπαν Ἐπτά, καὶ διλύγα ἰχθύδια. 35 αὐτὸν λέγοντες Ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι καὶ πάραγγείλας τῷ ὅχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ κράζει ὅπισθεν ἡμῶν. 24 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς τὴν γῆν 36 ἔλαβεν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ εἶπεν Οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τοὺς ἰχθύας καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. 25 ἡ δὲ καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς, οἱ δὲ μαθηταὶ ἐλθοῦσα προσεκύνει αὐτῷ λέγουσα Κύριε, τοῖς ὅχλοις. 37 καὶ ἔφαγον πάντες καὶ βοήθει μοι. 26 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ἔχορτάσθησαν, καὶ τὸ περισσεῦον τῶν Οὐκ ἔστιν καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν κλασμάτων ἥραν ἑπτὰ σπυρίδας πλήρεις. τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. 27 ἡ 38 οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι δε εἶπεν Ναί, κύριε καὶ γάρ τὰ κυνάρια ἄνδρες χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. 39 ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὅχλους ἐνέβη εἰς τὸ ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. 28 πλοῖον, καὶ ἥλθεν εἰς τὰ ὅρια Μαγαδάν. τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ Ὡ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις· γενηθήτω σοι ὡς θέλεις, καὶ ἵάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. 29 Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἤλθεν παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος ἐκάθητο ἐκεῖ. 30 καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὅχλοι πολλοὶ ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν χωλούς, κυλλούς, τυφλούς, κωφούς, καὶ ἐτέρους πολλούς, καὶ ἔριψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς· 31 ὥστε τὸν ὅχλον θαυμάσαι βλέποντας κωφούς λαλοῦντας κυλλούς ὑγιεῖς καὶ χωλούς περιπατοῦντας καὶ τυφλούς βλέποντας· καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεόν Ἰσραήλ. 32 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὅχλον, ὅτι ἥδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσίν μοι καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν· καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς

16 Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι πειράζοντες ἐπηρώτησαν αὐτὸν σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτοῖς. 2 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς Ὁψίας γενομένης λέγετε Εὔδια, πυρράζει γὰρ ὁ οὐρανός· 3 καὶ πρωΐ Σήμερον χειμῶν, πυρράζει γὰρ στυγνάζων ὁ οὐρανός. τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε διακρίνειν, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν οὐ δύνασθε; 4 γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ· καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἀπῆλθεν. 5 Καὶ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ εἰς τὸ πέραν ἐπελάθοντο ἄρτους λαβεῖν. 6 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Ὁράτε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. 7 οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες ὅτι Ἀρτους οὐκ ἐλάβομεν. 8 γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Τί διαλογίζεσθε

ἐν ἔαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ Ἱεροσόλυμα ἀπελθεῖν καὶ πολλὰ παθεῖν ἔχετε; 9 οὕπω νοεῖτε, οὐδὲ μνημονεύετε ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ καὶ πόσους κοφίνους ἐλάβετε; 10 οὐδὲ ἡμέρα ἐγερθῆναι. 22 καὶ προσλαβόμενος τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων καὶ αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ πόσας σπυρίδας ἐλάβετε; 11 πῶς οὐ νοεῖτε λέγων Ἰλεώς σοι, Κύριε οὐ μὴ ἔσται σοι ὅτι οὐ περὶ ἄρτων εἴπον ὑμῖν; προσέχετε τοῦτο. 23 ὁ δὲ στραφεὶς εἶπεν τῷ Πέτρῳ δὲ ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν ἄρτων, τῶν ἀνθρώπων. 24 Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν ἀλλὰ ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου Σαδδουκαίων. 12 τότε συνῆκαν ὅτι οὐκ ἔμοῦ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ ἀλλὰ τὰ εἴπεν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν ἄρτων, τῶν ἀνθρώπων. 24 Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν ἀλλὰ ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου Σαδδουκαίων. 13 Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἔαυτὸν καὶ ἀράτω μέρη Καισαρίας τῆς Φιλίππου ἡρώτα τοὺς τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι. μαθητὰς αὐτοῦ λέγων Τίνα λέγουσιν οἱ 25 δος γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀνθρώποι εἶναι τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; 14 ἀπολέσει αὐτήν δος δ' ἀν ἀπολέσῃ τὴν οἱ δὲ εἴπαν Οἱ μὲν Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν, ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἔμοῦ, εύρήσει αὐτήν. ἄλλοι δὲ Ἡλείαν, ἔτεροι δὲ Ἱερεμίαν ἢ 26 τί γὰρ ὡφεληθήσεται ἀνθρωπος ἐὰν τὸν ἔνα τῶν προφητῶν. 15 λέγει αὐτοῖς Ὅμερος κόσμον ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; 16 ἀποκριθεὶς ζημιωθῆ; ἢ τί δώσει ἀνθρωπος ἀντάλλαγμα δὲ Σίμων Πέτρος εἶπεν Σὺ εῖ ὁ Χριστὸς ὁ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; 27 μέλλει γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. 17 ἀποκριθεὶς ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ Μακάριος εῖ, αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ, καὶ τότε Σίμων Βαριωνᾶ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀποδώσει ἑκάστῳ κατὰ τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ. ἀπεκάλυψέν σοι ἀλλ' ὁ Πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς 28 ἀμήν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσίν τινες τῶν ὃδε οὐρανοῖς. 18 κάγω δέ σοι λέγω ὅτι σὺ εἰ ἐστώτων οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω ἔως ἀν ἴδωσιν τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου μου τὴν ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι “Αἰδου οὐ ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

κατισχύσουσιν αὐτῆς. (Hadēs g86) 19 δώσω σοι 17 Καὶ μεθ' ἡμέρας ἔξ παραλαμβάνει ὁ τὰς κλεῖδας τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ καὶ ὁ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένον Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἀναφέρει ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ ὁ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς αὐτοὺς εἰς ὅρος ὑψηλὸν κατ' ἵδιαν. 2 γῆς ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 20 καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ τότε ἐπετίμησεν τοῖς μαθηταῖς ἵνα μηδενὶ ἔλαμψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, εἴπωσιν ὅτι αὐτός ἔστιν ὁ Χριστός. 21 τὰ δὲ ἴματια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ Ἀπὸ τότε ἤρξατο Ἰησοῦς Χριστὸς δεικνύειν φῶς. 3 καὶ ἰδοὺ ὥφθη αὐτοῖς Μωϋσῆς τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι δεῖ αὐτὸν εἰς καὶ Ἡλείας συνλαλοῦντες μετ' αὐτοῦ. 4

ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν τῷ Ἰησοῦ εἶπεν Ὡ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, Κύριε, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὅδε εἶναι εἰ ἔως πότε μεθ' ὑμῶν ἔσομαι; ἔως πότε θέλεις, ποιήσω ὅδε τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετέ μοι αὐτὸν ὅδε. **18** καὶ Μωϋσῆς μίαν καὶ Ἡλείᾳ μίαν. **5** ἐτί καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν αὐτοῦ λαλοῦντος, ἵδου νεφέλῃ φωτεινῇ ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον, καὶ ἐθεραπεύθη ἐπεσκίασεν αὐτούς, καὶ ἵδου φωνὴ ἐκ ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. **19** Τότε τῆς νεφέλης λέγουσα Οὗτός ἐστιν ὁ Γίός προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὑδόκησα· ἀκούετε ἵδιαν εἶπον Διὰ τί ἡμεῖς οὐκ ἡδυνήθημεν αὐτοῦ. **6** καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ ἐπεσαν ἐκβαλεῖν αὐτό; **20** ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς Διὰ τὴν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ ἐφοβήθησαν ὀλιγοπιστίαν ὑμῶν ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, σφόδρα. **7** καὶ προσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἀψάμενος αὐτῶν εἶπεν Ἐγέρθητε καὶ μὴ ἐρεῖτε τῷ ὅρει τούτῳ Μετάβα ἔνθεν ἐκεῖ, φοβεῖσθε. **8** ἐπάραντες δὲ τοὺς ὄφθαλμοὺς καὶ μεταβήσεται, καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσει αὐτῶν οὐδένα εἶδον εἰ μὴ αὐτὸν Ἰησοῦν ὑμῖν. **22** Συστρεφομένων δὲ αὐτῶν ἐν τῇ μόνον. **9** Καὶ καταβαίνοντων αὐτῶν ἐκ τοῦ Γαλιλαία εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Μέλλει ὅρους ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων ὁ Γίός τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς Μηδενὶ εἴπητε τὸ ὅραμα ἔως οὗ ὁ Γίός χεῖρας ἀνθρώπων, **23** καὶ ἀποκτενοῦσιν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἐγερθῆ. **10** Καὶ αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται. ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες Τί καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα. **24** Ἐλθόντων δὲ οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν ὅτι Ἡλείαν δεῖ αὐτῶν εἰς Καφαρναοὺμ προσῆλθον οἱ τὰ ἐλθεῖν πρῶτον; **11** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν δίδραχμα λαμβάνοντες τῷ Πέτρῳ καὶ εἶπαν Ἡλείας μὲν ἔρχεται καὶ ἀποκαταστήσει Ὁ διδάσκαλος ὑμῶν οὐ τελεῖ δίδραχμα; πάντα· **12** λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι Ἡλείας ἥδη **25** λέγει Ναί. καὶ ἐλθόντα εἰς τὴν οἰκίαν ἦλθεν, καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτὸν, ἀλλ' προέφθασεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων Τί ἐποίησαν ἐν αὐτῷ ὅσα ἡθέλησαν· οὕτως σοι δοκεῖ, Σίμων; οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ καὶ ὁ Γίός τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν τίνων λαμβάνουσιν τέλη ἢ κῆνσον; ἀπὸ ὑπ' αὐτῶν. **13** τότε συνῆκαν οἱ μαθηταὶ ὅτι τῶν υἱῶν αὐτῶν ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων; περὶ Ιωάνου τοῦ Βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς. **26** εἰπόντος δέ Ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων, ἔφη **14** Καὶ ἐλθόντων πρὸς τὸν ὄχλον προσῆλθεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ἀραγε ἐλεύθεροί εἰσιν οἱ αὐτῷ ἀνθρωπος γονυπετῶν αὐτὸν **15** καὶ υἱοί. **27** ἴνα δὲ μὴ σκανδαλίσωμεν αὐτούς, λέγων Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, ὅτι πορευθεὶς εἰς θάλασσαν βάλε ἄγκιστρον σεληνιάζεται καὶ κακῶς ἔχει πολλάκις καὶ τὸν ἀναβάντα πρῶτον ἰχθὺν ἄρον, καὶ γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ καὶ πολλάκις εἰς ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ εύρησεις στατῆρα· τὸ ὄδωρ. **16** καὶ προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς ἐκείνον λαβὼν δὸς αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἡδυνήθησαν αὐτὸν σοῦ.

Θεραπεῦσαι. **17** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς

18 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ οὐχὶ ἀφήσει τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐπὶ τὰ μαθητὰς τῷ Ἰησοῦ λέγοντες Τίς ἄρα ὅρη καὶ πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλανώμενον; μείζων ἔστιν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν; **13** καὶ ἐὰν γένηται εύρειν αὐτό, ἀμὴν λέγω **2** καὶ προσκαλεσάμενος παιδίον ἔστησεν ὑμῖν ὅτι χαίρει ἐπ’ αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς αὐτὸς ἐν μέσῳ αὐτῶν **3** καὶ εἶπεν Ἀμὴν λέγω ἐνενήκοντα ἐννέα τοῖς μὴ πεπλανημένοις, ὑμῖν, ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε ὡς τὰ **14** οὗτως οὐκ ἔστιν θέλημα ἔμπροσθεν παιδία, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς ἵνα τῶν οὐρανῶν. **4** ὅστις οὕντις ταπεινώσει ἀπόληται ἐν τῶν μικρῶν τούτων. **15** Ἐὰν δὲ ἔαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτός ἔστιν ἀμαρτήσῃ ὁ ἀδελφός σου, ὑπαγε ἔλεγχον ὁ μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. **5** αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνουν. ἔάν σου καὶ ὃς ἐὰν δέξηται ἐν παιδίον τοιοῦτο ἐπὶ ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου· **16** ἐὰν τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· **6** ὃς δ’ ἂν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἔτι ἕνα σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν ἦ δύο, ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἦ πιστευόντων εἰς ἐμέ, συμφέρει αὐτῷ ἵνα τριῶν σταθῇ πᾶν ῥῆμα· **17** ἐὰν δὲ παρακούσῃ κρεμασθῆ μύλος ὄνικός περὶ τὸν τράχηλον αὐτῶν, εἰπὸν τῇ ἐκκλησίᾳ· ἐὰν δὲ καὶ τῆς αὐτοῦ καὶ καταποντισθῇ ἐν τῷ πελάγει ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω σοι ὕσπερ τῆς θαλάσσης. **7** Οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ ὁ ἐθνικός καὶ ὁ τελώνης. **18** Ἀμὴν λέγω τῶν σκανδάλων· ἀνάγκη γὰρ ἐλθεῖν τὰ ὑμῖν, ὅσα ἐὰν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται σκάνδαλα, πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ δὶ οὐδὲδεμένα ἐν οὐρανῷ, καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε τὸ σκάνδαλον ἔρχεται. **8** Εἰ δὲ ἡ χείρ σου ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμένα ἐν οὐρανῷ. ἦ ὁ πούς σου σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον **19** Πάλιν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν δύο αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλόν σοι ἔστιν συμφωνήσωσιν ἐξ ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν κυλλὸν ἦ χωλόν, ἦ παντὸς πράγματος οὐ ἐὰν αἰτήσωνται, δύο χεῖρας ἦ δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ Πατρός μου τοῦ εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. (*αἰσθίος g166*) **9** καὶ ἐν οὐρανοῖς. **20** οὐ γάρ εἰσιν δύο Ἠ τρεῖς εἰ ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζει σε, ἔξελε συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεī εἰμι ἐν αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλόν σοι ἔστιν μέσω αὐτῶν. **21** Τότε προσελθῶν ὁ Πέτρος μονόφθαλμον εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, εἶπεν αὐτῷ Κύριε, ποσάκις ἀμαρτήσει εἰς ἦ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου καὶ ἀφήσω αὐτῷ; ἔως τὴν γέενναν τοῦ πυρός. (*Geenna g1067*) **10** ἐπτάκις; **22** λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Οὐ λέγω Ὁράτε μὴ καταφρονήσητε ἐνὸς τῶν μικρῶν σοι ἔως ἐπτάκις, ἀλλὰ ἔως ἔβδομηκοντάκις τούτων λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οἱ ἄγγελοι ἐπτά. **23** Διὰ τοῦτο ὡμοιώθη ἡ βασιλεία αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ παντὸς βλέπουσι τὸ τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ ὃς πρόσωπον τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ἡθέλησεν συνάραι λόγον μετὰ τῶν δούλων **12** Τί ὑμῖν δοκεῖ; ἐὰν γένηται τινι ἀνθρώπῳ αὐτοῦ. **24** ἀρξαμένου δὲ αὐτοῦ συναίρειν ἐκατὸν πρόβατα καὶ πλανηθῇ ἐν ἐξ αὐτῶν, προσήχθη εἰς αὐτῷ ὁ φειλέτης μυρίων

ταλάντων. 25 μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἡκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ ἀποδοῦναι ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ. 3 Καὶ προσῆλθον πραθῆναι καὶ τὴν γυναικαν καὶ τὰ τέκνα αὐτῷ Φαρισαῖοι πειράζοντες αὐτὸν καὶ καὶ πάντα ὅσα ἔχει, καὶ ἀποδοθῆναι. 26 λέγοντες Εἰ ἔξεστιν ἀπολῦσαι τὴν γυναικαν πεσὼν οὗν ὁ δοῦλος προσεκύνει αὐτῷ αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν; 4 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγων Μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ πάντα εἶπεν Οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι οἱ κτίσας ἀπ' ἀρχῆς ἀποδώσω σοι. 27 σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς 5 καὶ εἶπεν κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἀπέλυσεν Ἱερεῖς τούτου καταλείψει ἀνθρωπος τὸν αὐτόν, καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν αὐτῷ. πατέρα καὶ τὴν μητέρα καὶ κολληθήσεται τῇ 28 ἔξελθῳ δὲ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος εὗρεν γυναικί αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα ἔνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὃς ὥφειλεν μίαν; 6 ὥστε οὐκέτι εἰσὶν δύο ἀλλὰ σὰρξ αὐτῷ ἐκατὸν δηνάρια, καὶ κρατήσας αὐτὸν μία. ὃ οὗν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἀνθρωπος μὴ ἔπινιγεν λέγων Ἀπόδος εἴ τι ὥφείλεις. 29 χωριζέτω. 7 λέγουσιν αὐτῷ Τί οὗν Μωϋσῆς πεσὼν οὗν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ παρεκάλει ἐνετείλατο δοῦναι βιβλίον ἀποστασίου καὶ αὐτὸν λέγων Μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ ἀπολῦσαι; 8 λέγει αὐτοῖς Ὄτι Μωϋσῆς πρὸς ἀποδώσω σοι. 30 ὁ δὲ οὐκ ἥθελεν, ἀλλὰ τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀπελθῶν ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν ἔως ἀπολῦσαι τὰς γυναικας ὑμῶν· ἀπ' ἀρχῆς ἀποδῷ τὸ ὥφειλόμενον. 31 ιδόντες οὗν οἱ δὲ οὐ γέγονεν οὕτως. 9 λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα ἐλυπήθησαν ὃς ἀν ἀπολύσῃ τὴν γυναικαν αὐτοῦ μὴ ἐπὶ σφόδρα, καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ πορνείᾳ καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται. 10 κυρίων ἔστων πάντα τὰ γενόμενα. 32 λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταῖς Εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος αἰτία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικός, οὐ αὐτοῦ λέγει αὐτῷ Δοῦλε πονηρέ, πᾶσαν συμφέρει γαμήσαι. 11 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Οὐ τὴν ὥφειλὴν ἐκείνην ἀφῆκά σοι, ἐπεὶ πάντες χωροῦσιν τὸν λόγον τοῦτον ἀλλ' παρεκάλεσάς με: 33 οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι οἵς δέδοται. 12 εἰσὶν γὰρ εἰνοῦχοι οἵτινες τὸν σύνδουλόν σου, ὡς κάγω σὲ ἥλεησα; ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτως, καὶ 34 καὶ ὥρισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς ἔως οὗ ἀποδῷ πᾶν τῶν ἀνθρώπων, καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες τὸ ὥφειλόμενον αὐτῷ. 35 Οὕτως καὶ ὁ εὐνουχισαν ἔστων διὰ τὴν βασιλείαν τῶν Πατέρων μου ὁ οὐράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν οὐρανῶν. ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρείτω. 13 μὴ ἀφῆτε ἔκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ Τότε προσηνέχθησαν αὐτῷ παιδία, ἵνα τὰς τῶν καρδιῶν ὑμῶν.

χεῖρας ἐπιθῆ αὐτοῖς καὶ προσεύξηται: οἱ δὲ

19 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. 14 ὁ δὲ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, μετῆρεν ἀπὸ εἶπεν Ἀφετε τὰ παιδία καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἥλθεν εἰς τὰ ὅρια τῆς ἐλθεῖν πρός με· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν Ἰουδαίας πέραν τοῦ Ἰορδάνου. 2 καὶ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 15 καὶ ἐπιθεὶς

τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἐπορεύθη ἐκεῖθεν. **16** Καὶ αὐτοῦ, καθήσεσθε καὶ αὐτοὶ ἐπὶ δώδεκα ἵδοὺ εἰς προσελθόντων αὐτῷ εἶπεν Διδάσκαλε, θρόνους κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τί ἀγαθὸν ποιήσω ἵνα σχῶ ζωὴν αἰώνιον; τοῦ Ἰσραήλ. **29** καὶ πᾶς ὅστις ἀφῆκεν (αιῶνιος g166) **17** ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ Τί με ἔρωτᾶς οἰκίας ἢ ἀδελφοὺς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ περὶ τοῦ ἀγαθοῦ; εἰς ἐστιν ὁ ἀγαθός; εἰ δὲ μητέρα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἔνεκεν τοῦ ἐμοῦ θέλεις εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, τίρει τὰς ὀνόματός, πολλαπλασίονα λήμψεται καὶ ἐντολάς, **18** λέγει αὐτῷ Ποιάς; ὁ δὲ Ἰησοῦς ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. (αιῶνιος g166) ἔφη Τὸ Οὐ φονεύσεις, Οὐ μοιχεύσεις, Οὐ **30** Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ κλέψεις, Οὐ ψευδομαρτυρήσεις, **19** Τίμα ἔσχατοι πρῶτοι.

τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ Ἀγαπήσεις **20** Ὁμοία γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. **20** λέγει οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, ὅστις αὐτῷ ὁ νεανίσκος Ταῦτα πάντα ἐφύλαξ· εξῆλθεν ἄμα πρωῒ μισθώσασθαι ἐργάτας τί ἔτι ὑστερῶ; **21** ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. **2** συμφωνήσας δὲ Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὑπαγε πώλησόν μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δός πτωχοῖς, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο αὐτοῦ. **3** καὶ ἔξελθὼν περὶ τρίτην ὥραν ἀκολούθει μοι. **22** ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος εἶδεν ἄλλους ἔστωτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς, τὸν λόγον ἀπῆλθεν λυπούμενος ἦν γὰρ **4** καὶ ἐκείνοις εἶπεν Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς ἔχων κτήματα πολλά. **23** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ δὲ ἐὰν ἦ δίκαιον εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Ἄμήν λέγω ὑμῖν δώσω ὑμῖν. **5** οἱ δὲ ἀπῆλθον. πάλιν δὲ ὅτι πλούσιος δυσκόλως εἰσελεύσεται εἰς ἔξελθὼν περὶ ἕκτην καὶ ἐνάτην ὥραν τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. **24** πάλιν δὲ ἐποίησεν ὠσαύτως. **6** περὶ δὲ τὴν ἐνδεκάτην λέγω ὑμῖν, εὐκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ ἔξελθὼν εὗρεν ἄλλους ἔστωτας, καὶ λέγει τρήματος ῥαφίδος εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς αὐτοῖς Τί ὡδε ἐστήκατε δλην τὴν ἡμέραν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. **25** ἀκούσαντες δὲ ἀργούς; **7** λέγουσιν αὐτῷ Ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς οἱ μαθηταὶ ἔξεπλήσσοντο σφόδρα λέγοντες ἐμισθώσατο. λέγει αὐτοῖς Ὑπάγετε καὶ Τίς ἄρα δύναται σωθῆναι; **26** ἐμβλέψας δὲ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα. **8** ὁψίας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Παρὰ ἀνθρώποις γενομένης λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν, παρὰ δὲ Θεῷ πάντα τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ Κάλεσον τοὺς ἐργάτας δυνατά. **27** Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος καὶ ἀπόδος τὸν μισθόν, ἀρξάμενος ἀπὸ εἶπεν αὐτῷ Ἰδοὺ ὑμεῖς ἀφήκαμεν πάντα τῶν ἔσχάτων ἔως τῶν πρώτων. **9** ἐλθόντες καὶ ἡκολουθήσαμέν σοι· τί ἄρα ἔσται δὲ οἱ περὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν ἔλαβον ἡμῖν; **28** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Ἄμήν ἀνὰ δηνάριον. **10** καὶ ἐλθόντες οἱ πρῶτοι λέγω ὑμῖν ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές ἐνόμισαν ὅτι πλεῖον λήμψονται· καὶ ἔλαβον μοι, ἐν τῇ παλινγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ τὸ ἀνὰ δηνάριον καὶ αὐτοί. **11** λαβόντες Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης δὲ ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου **12**

λέγοντες Οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν προσκαλεσάμενος αὐτοὺς εἶπεν Οἴδατε ὅτι ἐποίησαν, καὶ Ἰσους αὐτὸὺς ἡμῖν ἐποίησας οἱ ἄρχοντες τῶν ἔθνων κατακυριεύουσιν τοῖς βαστάσασι τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν τὸν καύσωνα. **13** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς ἐνὶ αὐτῶν αὐτῶν. **26** οὐχὶ οὕτως ἐστὶν ἐν ὑμῖν· ἀλλ’ εἶπεν Ἐταῖρε, οὐκ ἀδικῶ σε· οὐχὶ δηναρίου δὲ ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι, ἔσται συνεφώνησάς μοι; **14** ἄρον τὸ σὸν καὶ ὑμῶν διάκονος, **27** καὶ δὲ ἀν θέλῃ ἐν ὑπαγε· θέλω δὲ τούτῳ τῷ ἔσχατῷ δοῦναι ὡς ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔσται ὑμῶν δοῦλος **28** καὶ σοι· **15** οὐκ ἔξεστίν μοι ὁ θέλω ποιῆσαι ὥσπερ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἥλθεν ἐν τοῖς ἐμοῖς; ἢ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρός διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι ἐστιν ὅτι ἐγὼ ἀγαθός εἰμι; **16** Οὕτως ἔσονται τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. **29** οἱ ἔσχατοι πρῶτοι καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι. Καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἱερειχῶ **17** Μέλλων δὲ ἀναβαίνειν Ἰησοῦς εἰς ἡκολούθησεν αὐτῷ ὅχλος πολύς. **30** καὶ Ἱεροσόλυμα παρέλαβεν τοὺς δώδεκα κατ’ ἵδον δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ἴδιαν, καὶ ἐν τῇ ὁδῷ εἶπεν αὐτοῖς **18** Ἰδοὺ ὁδόν, ἀκούσαντες ὅτι Ἰησοῦς παράγει, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἔκραξαν λέγοντες Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς, ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν υἱὸς Δαυείδ. **31** ὁ δὲ ὅχλος ἐπετίμησεν αὐτοῖς καὶ γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινοῦσιν ἵνα σιωπήσωσιν· οἱ δὲ μεῖζον ἔκραξαν αὐτὸν εἰς θάνατον, **19** καὶ παραδώσουσιν λέγοντες Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὸς Δαυείδ. αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπατίξαι καὶ **32** καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτοὺς καὶ μαστιγῶσαι καὶ σταυρῶσαι, καὶ τῇ τρίτῃ εἶπεν Τί θέλετε ποιήσω ὑμῖν; **33** λέγουσιν ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται. **20** Τότε προσῆλθεν αὐτῷ Κύριε, ἵνα ἀνοιγῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου μετὰ ἡμῶν. **34** σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς τῶν υἱῶν αὐτῆς προσκυνοῦσα καὶ αἰτοῦσα ἦψατο τῶν ὄμμάτων αὐτῶν, καὶ εὐθέως τι ἀπ’ αὐτοῦ. **21** ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ Τί θέλεις; ἀνέβλεψαν καὶ ἡκολούθησαν αὐτῷ.

λέγει αὐτῷ Εἰπὲ ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου εῖς ἐκ δεξιῶν καὶ εῖς ἐξ εὐωνύμων σου ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. **22** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε. δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον δὲ ἐγὼ μέλλω πίνειν; λέγουσιν αὐτῷ Δυνάμεθα. **23** λέγει αὐτοῖς Τὸ μὲν ποτήριόν μου πίεσθε, τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν τοῦτο δοῦναι, ἀλλ’ οἵς ἡτοίμασται ὑπὸ τοῦ Πατρός μου. **24** καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἡγανάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. **25** ὁ δὲ Ἰησοῦς **21** Καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἥλθον εἰς Βηθφαγὴ εἰς τὸ ὅρος τῶν Ἐλαιῶν, τότε Ἰησοῦς ἀπέστειλεν δύο μαθητὰς **2** λέγων αὐτοῖς Πορεύεσθε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθὺς εὑρίσετε ὅνον δεδεμένην καὶ πῶλον μετ’ αὐτῆς; λύσαντες ἀγάγετε μοι. **3** καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ τι, ἐρεῖτε ὅτι Ὁ Κύριος αὐτῶν χρείαν ἔχει· εὐθὺς δὲ ἀποστελεῖ αὐτούς. **4** Τοῦτο δὲ γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥῆθεν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος **5** Εἴπατε τῇ θυγατρὶ Σιών Ἰδοὺ ὁ Βασιλεὺς σου ἔρχεται

σοι πραῦς καὶ ἐπιβεβηκώς ἐπὶ ὄνον καὶ ἐπὶ εἰς Βηθανίαν, καὶ ηὐλίσθη ἐκεῖ. **18** Πρωῒ δὲ πῶλον νιὸν ὑποζυγίου. **6** πορευθέντες δὲ οἱ ἐπαναγαγών εἰς τὴν πόλιν ἐπείνασεν. **19** μαθηταὶ καὶ ποιήσαντες καθὼς συνέταξεν καὶ ἴδων συκῆν μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἥλθεν ἐπ' αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς **7** ἥγαγον τὴν ὄνον καὶ αὐτήν, καὶ οὐδὲν εὗρεν ἐν αὐτῇ εἰ μὴ φύλλα τὸν πῶλον, καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτῶν τὰ μόνον, καὶ λέγει αὐτῇ Οὐ μηκέτι ἐκ σοῦ ἴματια, καὶ ἐπεκάθισεν ἐπάνω αὐτῶν. **8** οὐ δὲ καρπὸς γένηται εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἔξηράνθη πλεῖστος ὄχλος ἔστρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἴματια παραχρῆμα ἡ συκῆ. (*αἱδην* **g165**) **20** καὶ ἴδοντες ἐν τῇ ὁδῷ, ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν λέγοντες Πῶς τῶν δένδρων καὶ ἔστρωννυσον ἐν τῇ ὁδῷ. παραχρῆμα ἔξηράνθη ἡ συκῆ; **21** ἀποκριθεὶς **9** οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες αὐτὸν καὶ οἱ δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες Ὡσαννὰ ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ τῷ νιῷ Δαυείδ· Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ κἀν τῷ ὀνόματι Κυρίου· Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ψίστοις. ὅρει τούτῳ εἴπητε Ἐρθητι καὶ βλήθητι εἰς **10** καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα τὴν θάλασσαν, γενήσεται· **22** καὶ πάντα ὄσα ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις λέγουσα Τίς ἐστιν ἀν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύοντες οὗτος; **11** οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον Οὗτός ἐστιν λήμψεθε. **23** Καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς ὁ προφήτης Ἰησοῦς ὁ ἀπὸ Ναζαρέθ τῆς τὸ ιερὸν προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι οἱ Γαλιλαίας. **12** Καὶ εἰσῆλθεν Ἰησοῦς εἰς τὸ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ ιερόν καὶ ἔξεβαλεν πάντας τοὺς πωλοῦντας λέγοντες Ἐν ποίᾳ ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ιερῷ καὶ τὰς καὶ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἔξουσίαν ταύτην; τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψεν **24** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς Ἐρωτήσω ὑμᾶς κάγὼ λόγον ἔνα, ὃν ἐὰν περιστεράς, **13** καὶ λέγει αὐτοῖς Γέγραπται εἴπητε μοι, κάγὼ ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἔξουσίᾳ Ὁ οἰκός μου οἴκος προσευχῆς κληθήσεται, ταῦτα ποιῶ· **25** τὸ βάπτισμα τὸ Ἰωάνου ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ποιεῖτε σπίλαιον ληστῶν. πόθεν ἦν; ἐξ οὐρανοῦ ἢ ἐξ ἀνθρώπων; **14** Καὶ προσῆλθον αὐτῷ τυφλοὶ καὶ χωλοὶ οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες ἐν τῷ ιερῷ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. **15** Ἐὰν εἴπωμεν Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ ἡμῖν Διὰ ἴδοντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; **26** ἐὰν δὲ τὰ θαυμάσια ἡ ἐποίησεν καὶ τοὺς παῖδας εἴπωμεν Ἐξ ἀνθρώπων, φοβούμεθα τὸν τοὺς κράζοντας ἐν τῷ ιερῷ καὶ λέγοντας ὄχλον πάντες γὰρ ὡς προφήτην ἔχουσιν Ὡσαννὰ τῷ νιῷ Δαυείδ, ἥγανάκτησαν, **16** τὸν Ἰωάνην. **27** καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ καὶ εἴπαν αὐτῷ Ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν; εἴπαν Οὐκ οἴδαμεν. ἔφη αὐτοῖς καὶ αὐτός δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς Ναὶ οὐδέποτε Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἔξουσίᾳ ταῦτα ἀνέγνωτε ὅτι Ἐκ στόματος νηπίων καὶ ποιῶ. **28** Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; ἀνθρώπος εἰχεν θηλαζόντων κατηρτίσω αἰνον; **17** Καὶ τέκνα δύο προσελθών τῷ πρώτῳ εἴπεν καταλιπών αὐτοὺς ἔξηλθεν ἔξω τῆς πόλεως Τέκνον, ὕπαγε σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ

άμπελῶνι. 29 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Ἐγὼ γεωργοῖς ἐκείνοις; 41 λέγουσιν αὐτῷ κύριε, καὶ οὐκ ἀπῆλθεν. 30 προσελθὼν δὲ Κακοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτούς, καὶ τὸν τῷ δευτέρῳ εἶπεν ὡσαύτως. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς ἀμπελῶνα ἐκδώσεται ἄλλοις γεωργοῖς, εἶπεν Οὐ θέλω, ὑστερον μεταμεληθεὶς οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς καρποὺς ἀπῆλθεν. 31 τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησεν τὸ ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. 42 Λέγει αὐτοῖς ὁ θέλημα τοῦ πατρός; λέγουσιν Ὁ ὑστερος. Ἰησοῦς Οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς γραφαῖς λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι προάγουσιν ὑμᾶς οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας· παρὰ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. 32 ἥλθεν γὰρ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστιν θαυμαστὴ Ἰωάννης πρὸς ὑμᾶς ἐν δόῳ δικαιοισύνης, ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν; 43 διὰ τοῦτο λέγω καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ· οἱ δὲ τελῶναι ὑμῖν ὅτι ἀρθήσεται ἀφ' ὑμῶν ἡ βασιλεία καὶ αἱ πόρναι ἐπίστευσαν αὐτῷ· ὑμεῖς δὲ τοῦ Θεοῦ καὶ δοθήσεται ἔθνει ποιοῦντι ἰδόντες οὐδὲ μετεμελήθητε ὑστερον τοῦ τοὺς καρποὺς αὐτῆς. 44 καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν πιστεῦσαι αὐτῷ. 33 Ἀλλην παραβολὴν λίθον τοῦτον συνθλασθήσεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν ἀκούσατε. Ἀνθρωπος ἦν οἰκοδεσπότης πέσῃ, λικητήσει αὐτὸν. 45 Καὶ ἀκούσαντες οἱ ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ φραγμὸν ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτῷ περιέθηκεν καὶ ὤρυξεν ἐν αὐτῷ αὐτοῦ ἔγνωσαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει· 46 ληνὸν καὶ ὠκοδόμησεν πύργον, καὶ ἐξέδετο καὶ ζητοῦντες αὐτὸν κρατῆσαι ἐφοβήθησαν αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν. 34 τοὺς ὄχλους, ἐπεὶ εἰς προφήτην αὐτὸν ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, εἶχον.

ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς 22 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπεν ἐν γεωργοὺς λαβεῖν τοὺς καρποὺς αὐτοῦ. 35 παραβολαῖς αὐτοῖς λέγων 2 Ὦμοιώθη καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, αὐτοῦ ὃν μὲν ἔδειραν, ὃν δὲ ἀπέκτειναν, ὅστις ἐποίησεν γάμους τῷ νιῷ αὐτοῦ. 3 καὶ ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν. 36 πάλιν ἀπέστειλεν ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ καλέσαι ἄλλους δούλους πλείονας τῶν πρώτων, τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους, καὶ οὐκ καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. 37 ὑστερον ἥθελον ἐλθεῖν. 4 πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δὲ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς τὸν νιὸν αὐτοῦ δούλους λέγων Εἴπατε τοῖς κεκλημένοις λέγων Ἐντραπήσονται τὸν νιόν μου. 38 Ἰδοὺ τὸ ἄριστόν μου ἡτοίμακα, οἱ ταῦροί οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν νιὸν εἶπον μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα, καὶ πάντα ἐν ἑαυτοῖς Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· εἴτοιμα· δεῦτε εἰς τοὺς γάμους. 5 οἱ δὲ δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτὸν καὶ σχῶμεν ἀμελήσαντες ἀπῆλθον, δος μὲν εἰς τὸν ἴδιον τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ· 39 καὶ λαβόντες ἀγρόν, δος δὲ ἐπὶ τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ· 6 οἱ αὐτὸν ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ καὶ ἀπέκτειναν. 40 δταν οὖν ἐλθῇ ὁ ὑβρισαν καὶ ἀπέκτειναν. 7 ὁ δὲ βασιλεὺς κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποιήσει τοῖς ὡργίσθη, καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ

ἀπώλεσεν τοὺς φονεῖς ἐκείνους καὶ τὴν Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. 22 πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησεν. 8 τότε λέγει καὶ ἀκούσαντες ἔθαύμασαν, καὶ ἀφέντες τοῖς δούλοις αὐτοῦ Ὁ μὲν γάμος ἔτοιμός αὐτὸν ἀπῆλθαν. 23 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐστιν, οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ ἥσαν ἄξιοι· 9 προσῆλθον αὐτῷ Σαδδουκαῖοι, λέγοντες πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, μὴ εἶναι ἀνάστασιν, καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν καὶ δούς ἐὰν εὔρητε καλέσατε εἰς τοὺς 24 λέγοντες Διδάσκαλε, Μωϋσῆς εἴπεν Ἐάν γάμους, 10 καὶ ἔξελθόντες οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, ἐπιγαμφιβρεύσει εἰς τὰς ὁδοὺς συνήγαγον πάντας οὓς εὗρον, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ πονηρούς τε καὶ ἀγαθούς· καὶ ἐπλήσθη ὁ ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. 25 νυμφῶν ἀνακειμένων. 11 εἰσελθὼν δὲ ὁ ἥσαν δὲ παρ' ἡμῖν ἐπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους πρῶτος γῆμας ἐτελεύτησεν, καὶ μὴ ἔχων εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον σπέρμα ἀφῆκεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τῷ ἔνδυμα γάμου· 12 καὶ λέγει αὐτῷ Ἐταῖρε, ἀδελφῷ αὐτοῦ· 26 ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος πῶς εἰσῆλθες ὡδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; καὶ ὁ τρίτος, ἔως τῶν ἐπτά· 27 ὕστερον ὁ δὲ ἐφιμώθη. 13 τότε ὁ βασιλεὺς εἴπεν δὲ πάντων ἀπέθανεν ἡ γυνή. 28 ἐν τῇ τοῖς διακόνοις Δήσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ ἀναστάσει οὖν τίνος τῶν ἐπτὰ ἔσται γυνή; χεῖρας ἐκβάλετε αὐτὸν εἰς τὸ σκότος τὸ πάντες γάρ ἔσχον αὐτήν. 29 ἀποκριθεὶς ἔξωτερον ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ δὲ ὁ Ἰησοῦς εἴπεν αὐτοῖς Πλανᾶσθε μὴ βρυγμὸς τῶν ὁδόντων. 14 Πολλοὶ γάρ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ εἰσιν κλητοὶ, δλίγοι δὲ ἐκλεκτοί. 15 Τότε Θεοῦ. 30 ἐν γάρ τῇ ἀναστάσει οὕτε γαμοῦσιν πορευθέντες οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον οὔτε γαμίζονται, ἀλλ' ὡς ἄγγελοι ἐν τῷ ἔλαβον ὅπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν ἐν λόγῳ. οὐρανῷ εἰσιν. 31 περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως 16 καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς μαθητὰς τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέγνωτε τὸ ῥῆθὲν ὑμῖν αὐτῶν μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν λέγοντας ὑπὸ τοῦ Θεοῦ λέγοντος 32 Ἐγώ εἰμι ὁ Διδάσκαλε, οἵδαμεν ὅτι ἀληθῆς εῖ καὶ τὴν Θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις, καὶ οὐ Θεὸς Ἰακώβ; οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς νεκρῶν μέλει σοι περὶ οὐδενός, οὐ γάρ βλέπεις εἰς ἀλλὰ ζῶνταν. 33 καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι πρόσωπον ἀνθρώπων· 17 εἰπὸν οὖν ἡμῖν, τί ἔξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. 34 Οἱ δὲ σοι δοκεῖ; ἔξεστιν δοῦναι κῆνσον Καίσαρι Φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσεν τοὺς ἡ οὕτως; 18 γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν Σαδδουκαίους, συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό, αὐτῶν εἴπεν Τί με πειράζετε, ὑποκριταί; 35 καὶ ἐπηρώτησεν εἰς ἔξ αὐτῶν νομικὸς 19 ἐπιδείξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ κήνσου. πειράζων αὐτόν 36 Διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ δηνάριον. 20 μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ; 37 ὁ δὲ ἔφη αὐτῷ καὶ λέγει αὐτοῖς Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ Ἀγαπήσεις κύριον τὸν Θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ ἡ ἐπιγραφή; 21 λέγουσιν Καίσαρος. τότε καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν λέγει αὐτοῖς Ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος ὅλη τῇ διανοίᾳ σου. 38 αὕτη ἐστὶν ἡ μεγάλη

καὶ πρώτη ἐντολή. **39** δευτέρα ὁμοία αὐτῇ πατέρα μὴ καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς εἰς Ἱαγαπήσεις τὸν πλησίον σου ώς σεαυτόν. **40** γάρ ἐστιν ὑμῶν ὁ Πατὴρ ὁ οὐράνιος. **10** ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος μηδὲ κληθῆτε καθηγηταί, ὅτι καθηγητὴς κρέμαται καὶ οἱ προφῆται. **41** Συνηγμένων ὑμῶν ἐστιν εἷς ὁ Χριστός. **11** ὁ δὲ μείζων δὲ τῶν Φαρισαίων ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ ὑμῶν ἔσται ὑμῶν διάκονος. **12** Ὁστις δὲ Ἰησοῦς **42** λέγων Τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ ὑψώσει ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ ὅστις Χριστοῦ; τίνος υἱός ἐστιν; λέγουσιν αὐτῷ ταπεινώσει ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. **13** Οὐαὶ δὲ Τοῦ Δαυείδ. **43** λέγει αὐτοῖς Πῶς οὖν Δαυεὶδ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ἐν Πνεύματι καλεῖ αὐτὸν Κύριον λέγων ὅτι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν **44** Εἶπεν Κύριος τῷ Κυρίῳ μου Κάθου ἐκ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων ὑμεῖς γὰρ οὐκ δεξιῶν μου ἔως ἂν θῶ τοὺς ἔχθρούς σου εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου; **45** εὶ οὖν Δαυεὶδ εἰσελθεῖν. **15** Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ καλεῖ αὐτὸν Κύριον, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστιν; **46** καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἀποκριθῆναι αὐτῷ θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν ποιῆσαι ἐναλόγον, οὐδὲ ἐτόλμησέν τις ἀπ' ἐκείνης τῆς προσῆλυτον, καὶ ὅταν γένηται, ποιεῖτε ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐτὸν οὐκέτι.

(Geenna g1067) 16 Οὐαὶ ὑμῖν, ὁδηγοὶ τυφλοὶ οἱ λέγοντες "Ος ἂν ὁμόσῃ ἐν τῷ ναῷ, οὐδέν

ἐστιν· ὃς δ' ἂν ὁμόσῃ ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ, ὁφείλει. **17** μωροὶ καὶ τυφλοί, τίς γὰρ

μείζων ἐστίν, ὁ χρυσὸς ἢ ὁ ναὸς ὁ ἀγιάσας τὸν χρυσόν; **18** καί "Ος ἂν ὁμόσῃ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, οὐδέν ἐστιν· ὃς δ' ἂν ὁμόσῃ

ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ, ὁφείλει. **19** τυφλοί, τί γὰρ μεῖζον, τὸ δῶρον ἢ τὸ

θυσιαστηρίον τὸ ἀγιάζον τὸ δῶρον; **20** οὐδέν ὁμόσας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ὁμνύει

ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ· **21** καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ ναῷ ὁμνύει ἐν

αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κατοικοῦντι αὐτόν· **22** καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ ὁμνύει ἐν

τῷ θρόνῳ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ. **23** Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ

Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ήδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον,

καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν

23 Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν τοῖς ὄχλοις καὶ

τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ **2** λέγων Ἐπὶ τῆς Μωϋσέως καθέδρας ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι. **3** πάντα οὖν ὅσα ἐὰν εἴπωσιν ὑμῖν ποιήσατε καὶ τηρεῖτε, κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ ποιεῖτε· λέγουσιν γὰρ καὶ οὐ ποιοῦσιν. **4** δεσμεύουσιν δὲ φορτία βαρέα καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὄμοις τῶν ἀνθρώπων, αὐτοὶ δὲ τῷ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσιν κινῆσαι αὐτά. **5** πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσιν πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις· πλατύνουσιν γὰρ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν καὶ μεγαλύνουσιν τὰ κράσπεδα, **6** φιλοῦσιν δὲ τὴν πρωτοκαθεδρίας ἐν τοῖς δείπνοις καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς **7** καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων Ῥαββεί. **8** ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε Ῥαββεῖ· εῖς γάρ ἐστιν ὑμῶν ὁ διδάσκαλος, πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοί ἐστε. **9** καὶ

κρίσιν καὶ τὸ ἔλεος καὶ τὴν πίστιν· ταῦτα γῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἀβελ τοῦ δικαίου δὲ ἔδει ποιῆσαι κάκεῖνα μὴ ἀφεῖναι. **24** ἔως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου υἱοῦ Βαραχίου, ὁδηγοὶ τυφλοί, οἱ διϋλίζοντες τὸν κώνωπα, ὃν ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες. **25** Οὐαὶ θυσιαστηρίου. **36** ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἥξει ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ταῦτα πάντα ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην. **37** ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου Ἱερουσαλήμ Ἱερουσαλήμ, ἡ ἀποκτείνουσα καὶ τῆς παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν τοὺς προφήτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἔξ ἀρπαγῆς καὶ ἀκρασίας. **26** Φαρισαῖες ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις τυφλέ, καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ἡθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου, ὃν ποτηρίου ἵνα γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτοῦ τρόπον ὅρνις ἐπισυνάγει τὰ νοσσία αὐτῆς καθαρόν. **27** Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἡθελήσατε. **38** Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι παρομοιάζετε ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν. **39** λέγω τάφοις κεκονιαμένοις, οἵτινες ἔξωθεν μὲν γάρ ὑμῖν, οὐ μή με ἴδητε ἀπ’ ἄρτι ἔως φαίνονται ὡραῖοι, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἀν εἴπητε Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὅστεων νεκρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. **28** ὀνόματι Κυρίου.

οὕτως καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι, ἔσωθεν δὲ ἐστε μεστοὶ ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας. **29** Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν καὶ κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων, **30** καὶ λέγετε Εἰ ἡμεθα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐκ ἀν ἡμεθα αὐτῶν κοινωνοὶ ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν. **31** ὃστε μαρτυρεῖτε ἔαυτοῖς ὅτι υἱοί ἐστε τῶν φονευσάντων τοὺς προφήτας. **32** καὶ ὑμεῖς πληρώσατε τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν. **33** ὄφεις, γεννήματα ἔχιδνῶν, πῶς φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς γεέννης; (**Geenna g1067**) **34** διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς προφήτας καὶ σοφοὺς καὶ γραμματεῖς ἔξ αὐτῶν ἀποκτενεῖτε καὶ σταυρώσετε, καὶ ἔξ αὐτῶν μαστιγώσετε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν καὶ διώχετε ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν. **35** ὅπως ἔλθῃ ἐφ’ ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον ἐκχυννόμενον ἐπὶ τῆς

24 Καὶ ἔξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐπορεύετο, καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. **2** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς Οὐ βλέπετε ταῦτα πάντα; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀφεθῇ ὥδε λίθος ἐπὶ λίθον δς οὐ καταλυθήσεται. **3** Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὅρους τῶν Ἐλαιῶν προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ’ ιδίαν λέγοντες Εἰπὲ ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς οῆς παρουσίας καὶ συντελείας τοῦ αἰῶνος; (**aiōn g165**) **4** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. **5** πολλοὶ γάρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες Ἐγώ εἰμι ὁ Χριστός, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. **6** μελλήσετε δὲ ἀκούειν πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων· ὄρατε, μὴ θροεῖσθε· δεῖ γάρ γενέσθαι, ἀλλ’ οὕπω ἔστιν τὸ τέλος. **7** ἐγερθήσεται γάρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους;

8 πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ὡδίνων. 9 25 ιδοὺ προείρηκα ὑμῖν. 26 ἐὰν οὖν εἴπωσιν τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλῖψιν καὶ ὑμῖν ἵδού ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστίν, μὴ ἔξελθητε· ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ἵδού ἐν τοῖς ταμείοις, μὴ πιστεύσητε· ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου. 27 ὥσπερ γάρ ἡ ἀστραπὴ ἔξερχεται ἀπὸ 10 καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολλοὶ καὶ ἀνατολῶν καὶ φαίνεται ἔως δυσμῶν, οὕτως ἀλλήλους παραδώσουσιν καὶ μισήσουσιν ἔσται ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· 28 ἀλλήλους· 11 καὶ πολλοὶ ψευδοπροφῆται ὅπου ἔὰν ἦτορ πτῶμα, ἐκεῖ συναχθήσονται ἐγερθήσονται καὶ πλανήσουσιν πολλούς· οἱ ἀετοί. 29 Εὐθέως δὲ μετὰ τὴν θλῖψιν τῶν 12 καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν ἡμερῶν ἔκείνων ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν. 13 ὁ δὲ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὕτος σωθήσεται. 14 ἀστέρες πεσοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αἱ καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. 30 τῆς βασιλείας ἐν δλῃ τῇ οἰκουμένῃ εἰς καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ Υἱοῦ τοῦ μαρτύριον πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τότε ἀνθρώπου ἐν οὐρανῷ, καὶ τότε κόψονται ἥξει τὸ τέλος. 15 "Οταν οὖν ἴδητε τὸ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς καὶ ὁψονται τὸν βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως τὸ ρήθεν διὰ Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν Δανιὴλ τοῦ προφήτου ἐστὸς ἐν τόπῳ ἀγίῳ, νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως ὁ ἀναγινώσκων νοείτω, 16 τότε οἱ ἐν τῇ καὶ δόξῃ πολλῆς· 31 καὶ ἀποστελεῖ τοὺς Ἰουδαία φευγέτωσαν εἰς τὰ ὅρη, 17 ὁ ἐπὶ τοῦ ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος μεγάλης, δώματος μὴ καταβάτω ἄραι τὰ ἐκ τῆς οἰκίας καὶ ἐπισυνάξουσιν τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ αὐτοῦ, 18 καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ μὴ ἐπιστρεψάτω τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ' ἄκρων οὐρανῶν ὀπίσω ἄραι τὸ ἴμάτιον αὐτοῦ. 19 οὐαὶ δὲ ταῖς ἔως ἄκρων αὐτῶν. 32 Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς ἐν γαστρὶ ἔχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις μάθετε τὴν παραβολήν· ὅταν ἥδη ὁ κλάδος ἐν ἔκείναις ταῖς ἡμέραις. 20 προσεύχεσθε αὐτῆς γένηται ἀπαλὸς καὶ τὰ φύλλα ἐκφύη, δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος· 33 οὕτως καὶ μηδὲ σαββάτῳ· 21 ἔσται γάρ τότε θλῖψις ὑμεῖς ὅταν ἴδητε πάντα ταῦτα, γινώσκετε μεγάλη, οἴα οὐ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ θύραις. 34 ἀμήν λέγω ἔως τοῦ νῦν οὐδέ· οὐ μὴ γένηται. 22 καὶ εἰ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἔως μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ ἀν πάντα ταῦτα γένηται. 35 ὁ οὐρανὸς ἀν ἐσώθη πᾶσα σάρξ· διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς καὶ ἡ γῆ παρελεύσεται, οἱ δὲ λόγοι μου κοιλοβωθήσονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι. 23 τότε οὐ μὴ παρέλθωσιν. 36 Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ ἵδού ὥδε ὁ Χριστός, ἐκείνης καὶ ὥρας οὐδεὶς οἰδεν, οὐδὲ οἱ ἦ· οὐδε, μὴ πιστεύσητε· 24 ἐγερθήσονται ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν οὐδὲ ὁ Υἱός, εἰ μὴ γάρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται, καὶ ὁ Πατὴρ μόνος. 37 ὥσπερ γάρ αἱ ἡμέραι δώσουσιν σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα ὥστε τοῦ Νῶε, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ πλανῆσαι, εἰ δυνατὸν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. τοῦ ἀνθρώπου. 38 ὡς γάρ ἦσαν ἐν ταῖς

ἡμέραις ἔκείναις ταῖς πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ **25** Τότε ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν τρώγοντες καὶ πίνοντες, γαμοῦντες καὶ οὐρανῶν δέκα παρθένοις, αἵτινες γαμίζοντες, ἔχρι ἣς ἡμέρας εἰσῆλθεν Νῶε λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας ἐαυτῶν ἔξηλθον εἰς τὴν κιβωτόν, **39** καὶ οὐκ ἔγνωσαν ἔως εἰς ὑπάντησιν τοῦ νυμφίου. **2** πέντε ἥλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἥρεν ἄπαντας, δὲ ἔξ αὐτῶν ἦσαν μωραὶ καὶ πέντε οὗτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ φρόνιμοι. **3** αἱ γὰρ μωραὶ λαβοῦσαι τὰς τοῦ ἀνθρώπου. **40** τότε ἔσονται δύο ἐν λαμπάδας οὐκ ἔλαβον μεθ' ἐαυτῶν ἔλαιον· τῷ ἀγρῷ, εἰς παραλαμβάνεται καὶ εἰς **4** αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀφίεται· **41** δύο ἀλήθουσαι ἐν τῷ μύλῳ, ἀγγείοις μετὰ τῶν λαμπάδων ἐαυτῶν. **5** μία παραλαμβάνεται καὶ μία ἀφίεται. **42** χρονίζοντος δὲ τοῦ νυμφίου ἐνύσταξαν γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἶδατε ποίᾳ ἡμέρᾳ πᾶσαι καὶ ἐκάθευδον. **6** μέσης δὲ νυκτὸς ὁ κύριος ὑμῶν ἔρχεται. **43** ἐκεῖνο δὲ κραυγὴ γέγονεν Ἰδοὺ ὁ νυμφίος, ἔξερχεσθε γινώσκετε ὅτι εἴ ἥδει ὁ οἰκοδεσπότης ποίᾳ εἰς ἀπάντησιν. **7** τότε ἡγέρθησαν πᾶσαι φυλακῇ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν αἱ παρθένοι ἔκείναι καὶ ἐκόσμησαν τὰς ἄν καὶ οὐκ ἄν εἰασεν διορυχῆναι τὴν λαμπάδας ἐαυτῶν. **8** αἱ δὲ μωραὶ ταῖς οἰκίαν αὔτοῦ. **44** διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς φρονίμοις εἴπαν Δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἔλαιου γίνεσθε ἔτοιμοι, ὅτι ἦ δοκεῖτε ὥρᾳ ὁ ὑμῶν, ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν σβέννυνται. Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. **45** Τίς ἄρα **9** ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι λέγουσαι ἔστιν ὁ πιστὸς δοῦλος καὶ φρονίμος ὃν Μή ποτε οὐ μὴ ἀρκέσῃ ἡμῖν καὶ ὑμῖν· κατέστησεν ὁ κύριος ἐπὶ τῆς οἰκετείας πορεύεσθε μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας αὐτοῦ τοῦ δοῦναι αὐτοῖς τὴν τροφὴν ἐν καὶ ἀγοράσατε ἐαυταῖς. **10** ἀπερχομένων καιρῷ; **46** μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι ἥλθεν ὁ νυμφίος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὑρήσει οὕτως καὶ αἱ ἔτοιμοι εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ εἰς ποιοῦντα· **47** ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. **11** τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. Ὅστερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι **48** ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ λέγουσαι Κύριε κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν. **12** καρδίᾳ αὐτοῦ Χρονίζει μου ὁ κύριος, **49** καὶ ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἴπεν Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἄρξηται τύπτειν τοὺς συνδούλους αὐτοῦ, οὐκ οἶδα ὑμᾶς. **13** Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ ἐσθίῃ δὲ καὶ πίνῃ μετὰ τῶν μεθυόντων, οἶδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν. **14** **50** ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἔκείνου ἐν “Ωσπερ γὰρ ἀνθρωπος ἀποδημῶν ἐκάλεσεν ἡμέρᾳ ἦ δούλος ἐκεῖνος ἐν τῷ ιδίους δούλους καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς γινώσκει, **51** καὶ διχοτομήσει αὐτὸν καὶ τὸ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, **15** καὶ ὡς μὲν ἔδωκεν μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θήσει πέντε τάλαντα, ὡς δὲ δύο, ὡς δὲ ἕν, ἐκάστῳ ἔκει ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν κατὰ τὴν ιδίαν δύναμιν, καὶ ἀπεδήμησεν. ὁδόντων.

Εὐθέως **16** πορευθεὶς ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν ἡργάσατο ἐν αὐτοῖς καὶ ἐκέρδησεν

ἄλλα πέντε· 17 ὡσαύτως ὁ τὰ δύο ἐκέρδησεν καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ἐκβάλετε εἰς τὸ ἄλλα δύο. 18 ὁ δὲ τὸ ἐν λαβὼν ἀπελθὼν σκότος τὸ ἔξωτερον ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς ὕρυξεν γῆν καὶ ἔκρυψεν τὸ ἀργύριον τοῦ καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. 31 Ὄταν δὲ κυρίου αὐτοῦ. 19 μετὰ δὲ πολὺν χρόνον ἔλθη ὁ νίδος τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, καὶ συναίρει λόγον μετ' αὐτῶν. 20 καὶ τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ· 32 καὶ προσελθὼν ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν συναχθήσονται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ προσήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλαντα λέγων ἔθνη, καὶ ἀφορίσει αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, Κύριε, πέντε τάλαντά μοι παρέδωκας· ἵδε ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα. 21 ἔφη τῶν ἐρίφων, 33 καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ Εῦ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἔξ εὐωνύμων. πιστέ, ἐπὶ ὀλίγα ἡς πιστός, ἐπὶ πολλῶν 34 τότε ἐρεῖ ὁ Βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν σε καταστήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν αὐτοῦ Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρός τοῦ κυρίου σου. 22 προσελθὼν καὶ ὁ τὰ μου, κληρονομήσατε τὴν ήτοι μασμένην δύο τάλαντα εἶπεν Κύριε, δύο τάλαντά ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. μοι παρέδωκας· ἵδε ἄλλα δύο τάλαντα 35 ἐπείνασα γάρ καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐκέρδησα. 23 ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ Εῦ, ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἥμην καὶ δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἐπὶ ὀλίγα ἡς πιστός, συνηγάγετέ με, 36 γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἴσελθε εἰς με, ἡσθένησα καὶ ἐπεσκέψασθέ με, ἐν τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. 24 προσελθὼν φυλακῇ ἤμην καὶ ἤλθατε πρός με. 37 τότε δὲ καὶ ὁ τὸ ἐν τάλαντον εἰληφώς εἶπεν ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες Κύριε, ἔγνων σε ὅτι σκληρὸς εῖ ἀνθρωπος, Κύριε, πότε σε εἴδομεν πεινῶντα καὶ θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρας, καὶ συνάγων ἐθρέψαμεν, ἢ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν; 38 ὅθεν οὐ διεσκόρπισας· 25 καὶ φοβηθεὶς πότε δέ σε εἴδομεν ξένον καὶ συνηγάγομεν, ἀπελθὼν ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ ἦ γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν; 39 πότε δέ γῆ· ἵδε ἔχεις τὸ σόν. 26 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ σε εἴδομεν ἀσθενοῦντα ἢ ἐν φυλακῇ καὶ κύριος αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ Πονηρὲ δοῦλε ἤλθομεν πρός σε; 40 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ καὶ ὀκνηρέ, ἢδεις ὅτι θερίζω ὅπου οὐδεσκόρπισα; ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν 27 ἔδει σε οὖν βαλεῖν τὰ ἀργύριά μου τοῖς μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. 41 τραπεζείταις, καὶ ἐλθὼν ἐγὼ ἐκομισάμην τότε ἐρεῖ καὶ τοῖς ἔξ εὐωνύμων Πορεύεσθε ἀν τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ. 28 ἄρατε οὖν ἀπ' ἀπ' ἐμοῦ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον αὐτοῦ τὸ τάλαντον καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὸ ἡτοι μασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς τὰ δέκα τάλαντα· 29 τῷ γὰρ ἔχοντι παντὶ ἀγγέλοις αὐτοῦ. (aiōnios g166) 42 ἐπείνασα δοθήσεται καὶ περισσευθήσεται· τοῦ δὲ μὴ γὰρ καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα ἔχοντος καὶ δὲ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. 30 καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με, 43 ξένος ἥμην καὶ οὐ

συνηγάγετέ με, γυμνὸς καὶ οὐ περιεβάλετέ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου πρὸς με, ἀσθενῆς καὶ ἐν φυλακῇ καὶ οὐκ τὸ ἐνταφιάσαι με ἐποίησεν. **13** ἀμὴν λέγω ἐπεσκέψασθέ με. **44** τότε ἀποκριθήσονται ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον καὶ αὐτοὶ λέγοντες Κύριε, πότε σε εἴδομεν τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαληθήσεται πεινῶντα ἢ διψῶντα ἢ ξένον ἢ γυμνὸν ἢ καὶ ὁ ἐποίησεν αὕτη εἰς μνημόσυνον ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ καὶ οὐ διηκονήσαμέν αὐτῆς. **14** Τότε πορευθεὶς εἰς τῶν δώδεκα, ὁ σοι; **45** τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποίησατε ἀρχιερεῖς **15** εἶπεν Τί Θέλετε μοι δοῦναι, ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἔμοι κάγὼ ὑμῖν παραδῶσω αὐτόν; οἱ δὲ ἔστησαν ἐποίησατε. **46** καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς αὐτῷ τριάκοντα ἀργύρια. **16** καὶ ἀπὸ τότε κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν ἐζήτει εὐκαιρίαν ἵνα αὐτὸν παραδῷ. **17** αἰώνιον. (aiōnios g166)

26 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τούτους, εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ **2** Οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ πάσχα γίνεται, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι. **3** Τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου Καϊάφα, **4** καὶ συνεβουλεύσαντο ἵνα τὸν Ἰησοῦν δόλῳ κρατήσωσιν καὶ ἀποκτείνωσιν. **5** ἔλεγον δέ Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, ἵνα μὴ θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ. **6** Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, **7** προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρον βαρυτίμον καὶ κατέχεεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἀνακειμένου. **8** ιδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἡγανάκτησαν λέγοντες Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη; **9** ἐδύνατο γάρ τοῦτο πραθῆναι πολλοῦ καὶ δοθῆναι πτωχοῖς. **10** γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Τί κόπους παρέχετε τῇ γυναικὶ; ἔργον γάρ καλὸν ἡργάσατο εἰς ἐμέ. **11** πάντοτε γάρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. **12** βαλοῦσα γάρ αὕτη τὸ

Τῇ δὲ πρώτῃ τῶν ἀζύμων προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες Ποῦ Θέλεις ἔτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν τὸ πάσχα; **18** ὁ δὲ εἶπεν Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν δεῖνα καὶ εἴπατε αὐτῷ Ὁ Διδάσκαλος λέγει 'Ο καιρός μου ἐγγύς ἐστιν· πρὸς σὲ ποιῶ τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου. **19** καὶ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἤτοιμασαν τὸ πάσχα. **20** Ὁψίας δὲ γενομένης ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα μαθητῶν **21** καὶ ἐσθίοντων αὐτῶν εἶπεν Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν παραδῶσει με. **22** καὶ λυπούμενοι σφόδρα ἥρξαντο λέγειν αὐτῷ εἰς ἕκαστος Μήτι ἐγώ εἰμι, Κύριε; **23** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Ὁ ἐμβάψας μετ' ἔμοι τὴν χεῖρα ἐν τῷ τρυβλίῳ, οὗτός με παραδῶσει. **24** ὁ μὲν Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ, οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἀνθρωπὸς ἐκεῖνος. **25** ἀποκριθεὶς δὲ Ἰούδας ὁ παραδίδοντος αὐτὸν εἶπεν Μήτι ἐγώ εἰμι, Ραββεί; λέγει αὐτῷ Σὺ εἶπας. **26** Ἐσθίοντων δὲ αὐτῶν λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον καὶ εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ

δοὺς τοῖς μαθηταῖς εἶπεν Λάβετε φάγετε· μου, εἰ δυνατόν ἐστιν, παρελθάτω ἀπ' τοῦτο ἐστιν τὸ σῶμά μου. 27 καὶ λαβὼν ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· πλὴν οὐχ ὡς ποτήριον καὶ εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς ἐγὼ θέλω ἀλλ' ὡς σύ. 40 καὶ ἔρχεται λέγων Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· 28 τοῦτο πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς γάρ ἐστιν τὸ αἷμά μου τῆς διαθήκης τὸ καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ Οὕτως περὶ πολλῶν ἐκχυννόμενον εἰς ἄφεσιν οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι μετ' ἀμαρτιῶν. 29 λέγω δὲ ὑμῖν, οὐ μὴ πίω ἀπ' ἐμοῦ; 41 γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα ἀρτὶ ἐκ τούτου τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα ἔως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸν πίνω μεθ' πρόθυμον, ἡ δὲ σάρξ ἀσθενής. 42 πάλιν ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρός ἐκ δευτέρου ἀπελθὼν προσηγύζατο λέγων μου. 30 Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος Πάτερ μου, εἰ οὐ δύναται τοῦτο παρελθεῖν τῶν Ἐλαιῶν. 31 Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἐὰν μὴ αὐτὸν πίω, γενηθήτω τὸ θέλημά Πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ σου. 43 καὶ ἐλθὼν πάλιν εὗρεν αὐτοὺς ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ γέγραπται γάρ Πατάξω καθεύδοντας, ἢσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσονται βεβαρημένοι. 44 καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς πάλιν τὰ πρόβατα τῆς ποίμνης· 32 μετὰ δὲ ἀπελθὼν προσηγύζατο ἐκ τρίτου, τὸν αὐτὸν τὸ ἐγερθῆναί με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν λόγον εἰπών πάλιν. 45 Τότε ἔρχεται πρὸς Γαλιλαίαν. 33 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν τοὺς μαθητὰς καὶ λέγει αὐτοῖς Καθεύδετε αὐτῷ· Εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε· ἵδον ἥγγικεν ἡ ὥρα σοί, ἐγὼ οὐδέποτε σκανδαλισθίσομαι. 34 καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ἐν χεῖρας ἀμαρτωλῶν. 46 ἐγίρεσθε, ἄγωμεν· ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι ἵδον ἥγγικεν ὁ παραδιδούς με. 47 Καὶ τρὶς ἀπαρνήσῃ με. 35 λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἵδον Ἰούδας εἰς Κἀν δέῃ με σὺν σοὶ ἀποθανεῖν, οὐ μὴ τῶν δώδεκα ἥλθεν, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος σε ἀπαρνήσομαι. δόμοιώς καὶ πάντες οἱ πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ζύλων ἀπὸ τῶν μαθητῶν εἶπαν. 36 Τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ. Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθσημανεῖ, 48 ὁ δὲ παραδιδούς αὐτὸν ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς Καθίσατε αὐτοῦ σημεῖον λέγων· "Ον ἄν φιλήσω αὐτός ἔως οὗ ἀπελθὼν ἐκεῖ προσεύξωμαι. 37 ἐστιν· κρατήσατε αὐτόν. 49 καὶ εὐθέως καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο προσελθὼν τῷ Ἰησοῦ εἶπεν Χαῖρε, Ραββεί, υἱούνς Ζεβεδαίου ἥρξατο λυπεῖσθαι καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. 50 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀδημονεῖν. 38 τότε λέγει αὐτοῖς Περίλυπός εἶπεν αὐτῷ· Ἐταῖρε, ἐφ' ὃ πάρει. τότε ἐστιν ἡ ψυχή μου ἔως θανάτου· μείνατε προσελθόντες ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ ὄδες καὶ γρηγορεῖτε μετ' ἐμοῦ. 39 καὶ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. 51 καὶ προελθὼν μικρὸν ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον ἵδον εἰς τῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐκτείνας τὴν αὐτοῦ προσευχόμενος καὶ λέγων Πάτερ χεῖρα ἀπέσπασεν τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ

πατάξας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως ἀφεῖλεν **64** λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Σὺ εἶπας· πλὴν αὐτοῦ τὸ ὡτίον. **52** τότε λέγει αὐτῷ ὁ λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὅψεσθε τὸν Υἱὸν Ἰησοῦς Ἀπόστρεψον τὴν μάχαιράν σου εἰς τοῦ ἀνθρώπουν καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς τὸν τόπον αὐτῆς πάντες γὰρ οἱ λαβόντες δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν μάχαιραν ἐν μαχαίρῃ ἀπολοῦνται. **53** ἦ τοῦ οὐρανοῦ. **65** τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξεν δοκεῖς ὅτι οὐ δύναμαι παρακαλέσαι τὸν τὰ ἴματα αὐτοῦ λέγων Ἐβλασφήμησεν· Πατέρα μου, καὶ παραστήσει μοι ἄρτι πλείω τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων; ἵδε νῦν δῶδεκα λεγιῶνας ἀγγέλων; **54** πῶς οὖν ἡκούσατε τὴν βλασφημίαν· **66** τί ὑμῖν πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ ὅτι οὗτως δεῖ δοκεῖ; οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπαν Ἔνοχος γενέσθαι; **55** Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ θανάτου ἐστίν. **67** Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ Ἰησοῦς τοῖς ὅχλοις Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθατε πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν, οἱ μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν δὲ ἐράπισαν **68** λέγοντες Προφήτευσον ἡμῖν, με; καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ιερῷ ἐκαθεζόμην Χριστέ, τίς ἐστιν ὁ παίσας σε; **69** Ο δὲ Πέτρος διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. **56** ἐκάθητο ἔξω ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ προσῆλθεν Τοῦτο δὲ ὄλον γέγονεν ἵνα πληρωθῶσιν αἱ αὐτῷ μία παιδίσκη λέγουσα Καὶ σὺ ἥσθα γραφαὶ τῶν προφητῶν. Τότε οἱ μαθηταὶ μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γαλιλαίου. **70** οὐδὲ ἡρνήσατο πάντες ἀφέντες αὐτὸν ἔψυχον. **57** Οἱ δὲ ἐμπροσθεν πάντων λέγων Οὐκ οἶδα τί κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήγαγον πρὸς λέγεις. **71** ἐξελθόντα δὲ εἰς τὸν πυλῶνα Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ γραμματεῖς εἴδεν αὐτὸν ἄλλη καὶ λέγει τοῖς ἐκεῖ Οὗτος καὶ οἱ πρεοβύτεροι συνίχθησαν. **58** οὐδὲ ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. **72** καὶ πάλιν Πέτρος ἡκολούθει αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν ἔως ἡρνήσατο μετὰ ὅρκου ὅτι Οὐκ οἶδα τὸν τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως, καὶ εἰσελθὼν ἀνθρωπὸν. **73** μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες ἔσω ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν ἰδεῖν τὸ οἱ ἐστῶτες εἶπον τῷ Πέτρῳ Ἄληθῶς καὶ σὺ τέλος. **59** Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ τὸ συνέδριον ἔξ αὐτῶν εἶ, καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου δῆλον σε δόλον ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ ποιεῖ. **74** τότε ἤρξατο καταθεματίζειν καὶ Ἰησοῦ ὅπως αὐτὸν θανατώσωσιν, **60** ὀμνύειν ὅτι Οὐκ οἶδα τὸν ἀνθρωπὸν. καὶ καὶ οὐχ εὗρον πολλῶν προσελθόντων εὐθὺς ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. **75** καὶ ἐμνήσθη ψευδομαρτύρων. Ὅστερον δὲ προσελθόντες ὁ Πέτρος τοῦ ῥήματος Ἰησοῦ εἰρηκότος ὅτι δύο **61** εἶπαν Οὗτος ἔφη Δύναμαι καταλῦσαι Πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρὶς ἀπαρνήσῃ με· τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν καὶ ἔξελθὼν ἔξω ἔκλαυσεν πικρῶς. οἰκοδομῆσαι. **62** καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς **27** Πρωΐας δὲ γενομένης συμβούλιον εἶπεν αὐτῷ Οὐδὲν ἀποκρίνῃ, τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; **63** οὐδὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα. πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ καὶ ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ Ἐξορκίζω **64** οἱ πρεοβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ὥστε θανατῶσαι αὐτόν. **2** καὶ σε κατὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος ἵνα ὑμῖν δίσαντες αὐτὸν ἀπήγαγον καὶ παρέδωκαν εἴπης εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. **3** Τότε ἴδων

Ίονδας ὁ παραδοὺς αὐτὸν ὅτι κατεκρίθη, δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βίματος ἀπέστειλεν πρὸς μεταμεληθεὶς ἔστρεψεν τὰ τριάκοντα αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγουσα Μηδὲν σοὶ ἀργύρια τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ πρεσβυτέροις καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ πολλὰ γὰρ ἔπαθον 4 λέγων Ἡμαρτὸν παραδοὺς αἴμα ἀθῷον. σήμερον κατ' ὅναρ δι' αὐτόν. 20 Οἱ δὲ οἱ δὲ εἶπαν Τί πρὸς ἡμᾶς; σὺ ὄψῃ. 5 καὶ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ῥίψας τὰ ἀργύρια εἰς τὸν ναὸν ἀνεχώρησεν, ὅχλους ἵνα αἰτήσωνται τὸν Βαραββᾶν, τὸν καὶ ἀπελθὼν ἀπῆγξατο. 6 οἱ δὲ ἀρχιερεῖς δὲ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. 21 ἀποκριθεὶς δὲ λαβόντες τὰ ἀργύρια εἶπαν Οὐκ ἔξεστιν ὁ ἡγεμὼν εἶπεν αὐτοῖς Τίνα θέλετε ἀπὸ βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν κορβανᾶν, ἐπεὶ τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν; οἱ δὲ εἶπαν Τὸν τιμὴν αἵματός ἔστιν. 7 συμβούλιον δὲ Βαραββᾶν. 22 λέγει αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος λαβόντες ἡγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν ἀγρὸν Τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον τοῦ κεραμέως εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις. 8 διὸ Χριστόν; λέγουσιν πάντες Σταυρωθήτω. ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος Ἀγρὸς αἵματος ἕως 23 ὁ δὲ ἔφη Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; οἱ δὲ τῆς σήμερον. 9 τότε ἐπληρώθη τὸ ῥῆθεν περισσῶς ἔκραζον λέγοντες Σταυρωθήτω. διὰ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος Καὶ 24 ἴδων δὲ ὁ Πειλᾶτος ὅτι οὐδὲν ὡφελεῖ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, λαβὼν τοῦ τετιμημένου δὲν ἐτιμήσαντο ἀπὸ νίῶν ὕδωρ ἀπενίψατο τὰς χεῖρας κατέναντι Ἰσραήλ, 10 καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ ὅχλου λέγων Ἀθῷός εἰμι ἀπὸ τοῦ τοῦ κεραμέως, καθὰ συνέταξέν μοι Κύριος. αἵματος τούτου ὑμεῖς ὄψεσθε. 25 καὶ 11 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐστάθη ἐμπροσθεν τοῦ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπεν Τὸ αἷμα ἡγεμόνος· καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. λέγων Σὺ εἰ ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; 26 τότε ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, ὃ δὲ Ἰησοῦς ἔφη Σὺ λέγεις. 12 καὶ ἐν τῷ τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγελλώσας παρέδωκεν κατηγορεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων ἵνα σταυρωθῇ. 27 Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ καὶ πρεσβυτέρων οὐδὲν ἀπεκρίνατο. 13 τότε ἡγεμόνος παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς λέγει αὐτῷ ὁ Πειλᾶτος Οὐκ ἀκούεις πόσα τὸ πραιτώριον συνήγαγον ἐπ' αὐτὸν ὅλην σου καταμαρτυροῦσιν; 14 καὶ οὐκ ἀπεκρίθη τὴν σπεῖραν. 28 καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν αὐτῷ πρὸς οὐδὲ ἐν ῥῆμα, ὥστε θαυμάζειν χλαμύδα κοκκίνην περιέθηκαν αὐτῷ, 29 καὶ τὸν ἡγεμόνα λίαν. 15 Κατὰ δὲ ἑορτὴν εἰώθει πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἔνα τῷ ὅχλῳ δέσμιον δὲν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ κάλαμον ἥθελον. 16 εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, καὶ γονυπετήσαντες λεγόμενον Βαραββᾶν. 17 συνηγμένων οὖν ἐμπροσθεν αὐτοῦ ἐνέπαιξαν αὐτῷ λέγοντες αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος Τίνα θέλετε Χαῖρε, Βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων, 30 καὶ ἀπολύσω ὑμῖν, Βαραββᾶν ἢ Ἰησοῦν τὸν ἐμπτύσαντες εἰς αὐτὸν ἔλαβον τὸν κάλαμον λεγόμενον Χριστόν; 18 ἦδει γὰρ ὅτι διὰ καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. φθόνον παρέδωκαν αὐτόν. 19 Καθημένου 31 καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν

αύτὸν τὴν χλαμύδα καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν Ἡλεὶ Ἡλεὶ λεμὰ σαβαχθανεί; τοῦτ' ἔστιν τὰ ἴματια αὐτοῦ, καὶ ἀπίγαγον αὐτὸν Θεέ μου θεέ μου, ἵνα τί με ἐγκατέλιπες; 47 εἰς τὸ σταυρῶσαι. 32 Ἐξερχόμενοι δὲ τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἐστηκότων ἀκούσαντες εὗρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον, ὃνόματι ἔλεγον ὅτι Ἡλείαν φωνεῖ οὗτος. 48 καὶ Σίμωνας τοῦτον ἡγγάρευσαν ἵνα ἄρῃ τὸν εὐθέως δραμὼν εἰς ἐξ αὐτῶν καὶ λαβὼν σταυρὸν αὐτοῦ. 33 Καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον σπόγγον πλήσας τε δόξους καὶ περιθεὶς λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὃ ἔστιν κρανίου τόπος καλάμῳ ἐπότιζεν αὐτόν. 49 οἱ δὲ λοιποὶ λεγόμενος, 34 ἔδωκαν αὐτῷ πιεῖν οἶνον εἶπαν Ἀφες ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἡλείας μετὰ χολῆς μεμιγμένον· καὶ γευσάμενος σώσων αὐτόν. 50 ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν κράξας οὐκ ἥθέλησεν πιεῖν. 35 σταυρώσαντες φωνῇ μεγάλῃ ἀφῆκεν τὸ πνεῦμα. 51 Καὶ δὲ αὐτὸν διεμερίσαντο τὰ ἴματια αὐτοῦ ἵδού τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη βάλλοντες κλῆρον, 36 καὶ καθήμενοι ἀπ' ἄνωθεν ἔως κάτω εἰς δύο, καὶ ἡ γῆ ἐτήρουν αὐτὸν ἐκεῖ. 37 καὶ ἐπέθηκαν ἐσείσθη, καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, 52 καὶ ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν αἰτίαν τὰ μνημεῖα ἀνεῳχθησαν καὶ πολλὰ σώματα αὐτοῦ γεγραμμένην ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ ΙΗΣΟΥΣ τῶν κεκοιμημένων ἀγίων ἥγερθησαν· 53 Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ. 38 Τότε καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο λησταί, εἰς τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ εἰσῆλθον εἰς τὴν ἀγίαν ἐκ δεξιῶν καὶ εἰς ἐξ εὐωνύμων. 39 Οἱ πόλιν καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς. 54 Ὁ δὲ δὲ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν ἐκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ τηροῦντες κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν 40 καὶ τὸν Ἰησοῦν ἰδόντες τὸν σεισμὸν καὶ τὰ λέγοντες Ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν γινόμενα ἐφοβήθησαν σφόδρα, λέγοντες τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτόν, Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς ἦν οὗτος. 55 Ἡσαν εἰ Υἱὸς εἴ τοῦ Θεοῦ, καὶ καταβῆθι ἀπὸ δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαὶ ἀπὸ μακρόθεν τοῦ σταυροῦ. 41 ὁμοίως οἱ ἀρχιερεῖς θεωροῦσαι, αἵτινες ἤκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων καὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας διακονοῦσαι αὐτῷ· 56 πρεσβυτέρων ἔλεγον 42 Ἀλλους ἔσωσεν, ἐν αἷς ἦν Μαρία ἡ Μαγδαληνή, καὶ Μαρία ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι· Βασιλεὺς Ἰσραήλ ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσήφ μήτηρ, καὶ ἔστιν, καταβάτων ὑπὸ τοῦ σταυροῦ καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου. 57 Ὁψίας πιστεύσομεν ἐπ' αὐτόν. 43 πέποιθεν ἐπὶ τὸν δὲ γενομένης ἥλθεν ἄνθρωπος πλούσιος Θεόν, ρύσασθαν ὑπὸ εἰ θέλει αὐτόν· εἶπεν ἀπὸ Ἀριμαθαίας, τοῦνομα Ἰωσήφ, δος καὶ γὰρ ὅτι Θεοῦ εἰμι Υἱός. 44 τὸ δ' αὐτὸν καὶ αὐτὸς ἐμαθητεύθη τῷ Ἰησοῦ· 58 οὗτος οἱ λησταὶ οἱ συνσταυρωθέντες σὺν αὐτῷ προσελθών τῷ Πειλάτῳ ἥτήσατο τὸ σῶμα ὧνειδιζον αὐτόν. 45 Ἀπὸ δὲ ἕκτης ὥρας τοῦ Ἰησοῦ, τότε ὁ Πειλάτος ἐκέλευσεν σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἔως ἀποδιθῆναι. 59 καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὡρας ἐνάτης. 46 περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν Ἰωσήφ ἐνετύλιξεν αὐτὸν ἐν σινδόνι καθαρῷ, ἀνεβόησεν δὲ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ λέγων 60 καὶ ἔθηκεν αὐτὸν ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ

μνημείω ὁ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ, καὶ ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἵδοὺ προάγει ὑμᾶς προσκυλίσας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐκεῖ αὐτὸν ὅψεσθε. ἵδοὺ μνημείου ἀπῆλθεν. **61** Ἡν δὲ ἐκεῖ Μαριὰμ ἡ εἶπον ὑμῖν. **8** καὶ ἀπελθοῦσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, καθήμεναι μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης ἀπέναντι τοῦ τάφου. **62** Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἣτις ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. ἐστὶν μετὰ τὴν Παρασκευήν, συνήχθησαν **9** καὶ ἵδού Ἱησοῦς ὑπήντησεν αὐταῖς λέγων οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πειλᾶτον Χαίρετε. αἱ δὲ προσελθοῦσαι ἐκράτησαν **63** λέγοντες Κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος αὐτοῦ τοὺς πόδας καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ. ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι ζῶν Μετὰ τρεῖς ἡμέρας **10** τότε λέγει αὐταῖς ὁ Ἱησοῦς Μὴ φοβεῖσθε· ἐγείρομαι. **64** κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι ὑπάγετε ἀπαγγείλατε τοῖς ἀδελφοῖς μου τὸν τάφον ἔως τῆς τρίτης ἡμέρας, μή ποτε ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κάκει ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ κλέψωσιν αὐτὸν καὶ με ὄψονται. **11** Πορευομένων δὲ αὐτῶν εἴπωσιν τῷ λαῷ Ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, ἵδού τινες τῆς κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χείρων τῆς πόλιν ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα πρώτης. **65** ἔφη αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος Ἐχετε τὰ γενόμενα. **12** καὶ συναχθέντες μετὰ κουστωδίαν ὑπάγετε ἀσφαλίσασθε ὡς τῶν πρεσβυτέρων συμβούλιον τε λαβόντες οἴδατε. **66** οἱ δὲ πορευθέντες ἡσφαλίσαντο ἀργύρια ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις τὸν τάφον σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ **13** λέγοντες Εἴπατε ὅτι Οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τῆς κουστωδίας.

28 Ὁψὲ δὲ σαββάτων, τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτων, ἥλθεν Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία θεωρῆσαι τὸν τάφον. **2** καὶ ἵδοὺ σεισμὸς ἐγένετο μέγας· ἄγγελος γάρ Κυρίου καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ καὶ προσελθὼν ἀπεκύλισεν τὸν λίθον καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. **3** ἦν δὲ ἡ εἰδέα αὐτοῦ ὡς ἀστραπὴ, καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡς χιών. **4** ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐσείσθησαν οἱ τηροῦντες καὶ ἐγενήθησαν ὡς νεκροί. **5** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος εἶπεν ταῖς γυναιξὶν Μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς οἶδα γάρ ὅτι Ἱησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε. **6** οὐκ ἔστιν ὡδε· ἥγέρθη γάρ καθὼς εἶπεν· δεῦτε ἴδετε τὸν τόπον ὃπου ἔκειτο. **7** καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι Ἡγέρθη νυκτὸς ἐλθόντες ἔκλεψαν αὐτὸν ἡμῶν κοιμωμένων. **14** καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς πείσομεν καὶ ὑμᾶς ἀμερίμνους ποιήσομεν. **15** οἱ δὲ λαβόντες ἀργύρια ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν. Καὶ διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον ἡμέρας. **16** Οἱ δὲ ἔνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἱησοῦς, **17** καὶ ἴδοντες αὐτὸν προσεκύνησαν, οἱ δὲ ἐδίστασαν. **18** καὶ προσελθὼν ὁ Ἱησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων Ἐδόθη μοι πᾶσα ἔξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. **19** πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἅγιου Πνεύματος, **20** διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν· καὶ ἵδοὺ ἐγώ

μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἔως τῆς
συντελείας τοῦ αἰῶνος. (aiōn g165)

Κατα Μαρκον

1 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ
γίοῦ Θεοῦ. **2** Καθὼς γέγραπται ἐν
τῷ Ἡσαΐᾳ τῷ προφήτῃ Ἰδοὺ ἀποστέλλω
τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου,
ὅς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου. **3** φωνὴ
βιοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν
Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ,
4 ἐγένετο Ἰωάνης ὁ βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ
κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν
ἀμαρτιῶν. **5** καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν
πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα καὶ οἱ Ἱεροσολυμεῖται
πάντες, καὶ ἐβαπτίζοντο ὑπ’ αὐτοῦ ἐν
τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ἔξομολογούμενοι
τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν. **6** καὶ ἦν ὁ Ἰωάνης
ἐνδεδυμένος τρίχας καμῆλου καὶ ζώνην
δερματίνην περὶ τὴν ὁσφὺν αὐτοῦ, καὶ
ἔσθων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. **7** καὶ
ἐκήρυξεν λέγων Ἐρχεται ὁ ἰσχυρότερός
μου δπίσω μου, οὐκ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς κύψας
λῦσαι τὸν ἴμαντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ.
8 ἐγὼ ἐβάπτισα ὑμᾶς ὕδατι, αὐτὸς δὲ
βαπτίσει ὑμᾶς Πνεύματι Ἅγιῳ. **9** Καὶ
ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἥλθεν
Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας καὶ
ἐβαπτίσθη εἰς τὸν Ἰορδάνην ὑπὸ Ἰωάνου.
10 καὶ εὐθὺς ἀναβαίνων ἐκ τοῦ ὕδατος
εἶδεν σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς καὶ
τὸ Πνεῦμα ὡς περιστερὰν καταβαῖνον
εἰς αὐτόν. **11** καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν
οὐρανῶν Σὺ εἶ ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός,
ἐν σοὶ εὐδόκησα. **12** Καὶ εὐθὺς τὸ Πνεῦμα
αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρημον. **13** καὶ
ἦν ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσεράκοντα ἡμέρας
πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ
τῶν θηρίων, καὶ οἱ ἄγγελοι διηκόνουν
αὐτῷ. **14** Καὶ μετὰ τὸ παραδοθῆναι τὸν
Ιωάνην ἥλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν
κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ **15**
καὶ λέγων ὅτι Πεπλήρωται ὁ καιρὸς καὶ
ἥγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ μετανοεῖτε
καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. **16** Καὶ
παράγων παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας
εἶδεν Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν
Σίμωνος ἀμφιβάλλοντας ἐν τῇ θαλάσσῃ
ῆσαν γὰρ ἀλεεῖς. **17** καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς Δεῦτε ὅπισω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς
γενέσθαι ἀλεεῖς ἀνθρώπων. **18** καὶ εὐθὺς
ἀφέντες τὰ δίκτυα ἤκολούθησαν αὐτῷ. **19**
Καὶ προβὰς ὀλίγον εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ
Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάνην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ,
καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ
δίκτυα, **20** καὶ εὐθὺς ἐκάλεσεν αὐτούς καὶ
ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν
τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν ἀπῆλθον
ὅπισω αὐτοῦ. **21** Καὶ εἰσπορεύονται εἰς
Καφαρναούμ: καὶ εὐθὺς τοῖς σάββασιν
εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν ἐδίδασκεν. **22**
καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ ἦν
γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἔξουσίαν ἔχων,
καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς. **23** Καὶ εὐθὺς
ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἀνθρωπος ἐν
πνεύματι ἀκαθάρτῳ, καὶ ἀνέκραξεν **24**
λέγων Τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ;
ἥλθες ἀπολέσαι ὑμᾶς. οἶδά σε τίς εἶ, ὁ Ἅγιος
τοῦ Θεοῦ. **25** καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς
Φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἔξ αὐτοῦ. **26** καὶ
σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον
καὶ φωνῆσαν φωνῇ μεγάλῃ ἔξηλθεν ἔξ
αὐτοῦ. **27** καὶ ἐθαμβήθησαν ἄπαντες,
ώστε συνζητεῖν αὐτοὺς λέγοντας Τί ἐστιν

τοῦτο; διδαχὴ καινῆ κατ' ἔξουσίαν· καὶ καὶ ἐκαθερίσθη. **43** καὶ ἐμβριμησάμενος τοῖς πνεύμασι τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει, αὐτῷ εὐθὺς ἔξεβαλεν αὐτόν, **44** καὶ λέγει καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ. **28** καὶ ἔξῆλθεν ἡ αὐτῷ Ὁρα μηδενὶ μηδὲν εἴπης, ἀλλὰ ὑπαγε ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθὺς πανταχοῦ εἰς ὅλην τὴν σεαυτὸν δεῖξον τῷ ιερεῖ καὶ προσένεγκε περίχωρον τῆς Γαλιλαίας. **29** Καὶ εὐθὺς ἐκ περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ἢ προσέταξεν τῆς συναγωγῆς ἔξελθόντες ἥλθον εἰς τὴν Μωϋσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. **45** ὁ δὲ οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου μετὰ Ιακώβου ἔξελθὼν ἤρξατο κηρύσσειν πολλὰ καὶ καὶ Ἰωάννου. **30** ἡ δὲ πενθερὰ Σίμωνος διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι αὐτὸν κατέκειτο πυρέσσουσα, καὶ εὐθὺς λέγουσιν δύνασθαι φανερῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν, αὐτῷ περὶ αὐτῆς. **31** καὶ προσελθὼν ἤγειρεν ἀλλ' ἔξω ἐπ' ἐρήμοις τόποις ἦν· καὶ ἤρχοντο αὐτὴν κρατήσας τῆς χειρός· καὶ ἀφῆκεν πρὸς αὐτὸν πάντοθεν.

αὐτὴν ὁ πυρετός, καὶ διηκόνει αὐτοῖς. **32** **2** Καὶ εἰσελθὼν πάλιν εἰς Καφαρναοὺμ Ὀψίας δὲ γενομένης, ὅτε ἔδυσεν ὁ ἥλιος, **3** καὶ συνήχθησαν πολλοὶ, ὥστε μηκέτι ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους: **33** καὶ χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν, καὶ ἐλάλει ἦν ὅλη ἡ πόλις ἐπισυνηγμένη πρὸς τὴν αὐτοῖς τὸν λόγον. **3** καὶ ἔρχονται φέροντες θύραν. **34** καὶ ἐθεράπευσεν πολλοὺς κακῶς πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν αἱρόμενον ὑπὸ ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, καὶ δαιμόνια πολλὰ ἔξεβαλεν, καὶ οὐκ ἦφιεν λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι ἤδεισαν αὐτόν. **35** Καὶ πρωῒ ἔννυχα λίαν ἀναστὰς ἔξῆλθεν καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον, κάκεῖ προσηγένετο. **36** καὶ κατεδίωξεν αὐτὸν Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ· Τέκνον, αὐτοῦ, **37** καὶ εὗρον αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὃπου ἦν, καὶ ἔξορύζαντες χαλῶσι τὸν κράβαττον ὃπου ὁ παραλυτικὸς αὐτοῖς. **38** καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ· Τέκνον, ἀφίενταί σου αἱ ἀμαρτίαι. **6** Ἡσαν δέ αὐτῷ ὅτι Πάντες ζητοῦσίν σε. **39** καὶ λέγει τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ αὐτοῖς· Ἀγωμεν ἀλλαχοῦ εἰς τὰς ἔχομένας διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν κωμοπόλεις, ἵνα καὶ ἐκεῖ κηρύξω εἰς τοῦτο **7** Τί οὗτος οὕτως λαλεῖ; βλασφημεῖ· τίς γὰρ ἔξῆλθον. **39** καὶ ἥλθεν κηρύσσων δύναται ἀφίεναι ἀμαρτίας εἰ μὴ εἰς ὁ Θεός; εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν **8** καὶ εὐθὺς ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι Γαλιλαίαν καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων. **40** αὐτοῦ ὅτι οὕτως διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρὸς παρακαλῶν λέγει αὐτοῖς Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς αὐτὸν καὶ γονυπετῶν λέγων αὐτῷ ὅτι καρδίαις ὑμῶν; **9** τί ἐστιν εὐκοπώτερον, Ἐὰν θέλῃς δύνασαί με καθαρίσαι. **41** καὶ εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ· Ἀφίενταί σου αἱ σπλαγχνισθεὶς ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἀμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν Ἐγειρε καὶ ἄρον τὸν ἥψατο καὶ λέγει αὐτῷ Θέλω, καθαρίσθητι. **42** καὶ εὐθὺς ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ ἡ λέπρα, δὲ εἰδῆτε ὅτι ἔξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ

ἀνθρώπου ἀφιέναι ἀμαρτίας ἐπὶ τῆς γῆς, — νηστεύουσιν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. **21** Οὐδεὶς λέγει τῷ παραλυτικῷ **11** Σοὶ λέγω, ἔγειρε ἐπίβλημα ράκους ἀγνάφου ἐπιράπτει ἐπὶ ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ ὑπαγε εἰς τὸν ἴματιον παλαιόν· εἰ δὲ μή, αἴρει τὸ πλήρωμα οἴκον σου. **12** καὶ ἡγέρθη καὶ εὐθὺς ἄρας τὸν ἀπ' αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ, καὶ κράβαττον ἐξῆλθεν ἔμπροσθεν πάντων, χεῖρον σχίσμα γίνεται. **22** καὶ οὐδεὶς βάλλει ὥστε ἐξίστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μή, Θεὸν λέγοντας ὅτι Οὕτως οὐδέποτε εἴδαμεν. ῥήξει ὁ οἶνος τοὺς ἀσκούς, καὶ ὁ οἶνος **13** Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν· ἀπόλλυται καὶ οἱ ἀσκοί. ἀλλὰ οἶνον νέον καὶ πᾶς ὁ ὅχλος ἥρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ εἰς ἀσκούς καινούς. **23** Καὶ ἐγένετο αὐτὸν ἐδίδασκεν αὐτούς. **14** καὶ παράγων εἶδεν ἐν τοῖς σάββασιν παραπορεύεσθαι διὰ τῶν Λευεὶν τὸν τοῦ Ἀλφαίου καθήμενον ἐπὶ σπορίμων, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἥρξαντο τὸ τελώνιον, καὶ λέγει αὐτῷ Ἀκολούθει ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντες τοὺς στάχυας. **24** καὶ μοι, καὶ ἀναστὰς ἥκολούθησεν αὐτῷ. **15** οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ Ἰδε τί ποιοῦσιν Καὶ γίνεται κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῖς σάββασιν ὃ οὐκ ἔξεστιν; **25** καὶ λέγει αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἀμαρτωλοὶ αὐτοῖς· Οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς Δαυείδ, ὅτε χρείαν ἔσχεν καὶ ἐπείνασεν αὐτοῦ, ἵσαν γὰρ πολλοὶ καὶ ἥκολούθουν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; **26** πῶς εἰσῆλθεν εἰς αὐτῷ. **16** καὶ οἱ γραμματεῖς τῶν Φαρισαίων τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐπὶ Ἀβιαθὰρ ἀρχιερέως ἴδοντες ὅτι ἐσθίει μετὰ τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν, καὶ τελωνῶν, ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ μὴ τοὺς ἱερεῖς, "Οτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσιν; **27** ἐσθίει; **17** καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Τὸ σάββατον διὰ τὸν αὐτοῖς Οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἀνθρωπὸν ἐγένετο, καὶ οὐχ ὁ ἀνθρωπὸς ἱατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες οὐκ ἥλθον διὰ τὸ σάββατον. **28** ὥστε κύριος ἐστιν ὁ καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἀμαρτωλούς. **18** Καὶ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

ἵσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάνου καὶ οἱ Φαρισαῖοι **3** Καὶ εἰσῆλθεν πάλιν εἰς συναγωγὴν, νηστεύοντες. καὶ ἔρχονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ Διὰ τί οἱ μαθηταὶ Ἰωάνου καὶ οἱ ἔχων τὴν χεῖρα· **2** καὶ παρετήρουν αὐτὸν μαθηταὶ τῶν Φαρισαίων νηστεύοντιν, οἱ εἰ τοῖς σάββασιν θεραπεύσει αὐτόν, ἵνα δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύοντιν; **19** καὶ κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. **3** καὶ λέγει τῷ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Μή δύνανται οἱ νιοὶ ἀνθρώπων τῷ τὴν χεῖρα ἔχοντι ξηράν τοῦ νυμφῶνος ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστιν νηστεύειν; ὅσον χρόνον ἔχουσιν τὸν νυμφίον μετ' αὐτῶν, οὐ δύνανται νηστεύειν. **20** ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε

καὶ ἦν ἐκεῖ ἀνθρωπὸς ἔξηραμμένην εἰς τὸν οἶνον τοῖς σάββασιν ἀγαθὸν ποιῆσαι ἢ ἔγειρε εἰς τὸ μέσον. **4** καὶ λέγει αὐτοῖς Ἐξεστιν τοῖς σάββασιν ἀγαθὸν ποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι; οἱ δὲ ἐσιώπων. **5** καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ' ὄργης, συνλυπούμενος ἐπὶ

τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει Καναναῖον 19 καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώθ, ὃς τῷ ἀνθρώπῳ Ἔκτεινον τὴν χεῖρα, καὶ καὶ παρέδωκεν αὐτόν. 20 Καὶ ἔρχεται εἰς ἔξετεινεν, καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ. οἶκον καὶ συνέρχεται πάλιν ὁ ὄχλος, ὥστε 6 καὶ ἔξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι εὐθὺς μετὰ μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μηδὲ ἄρτον φαγεῖν. τῶν Ἡρωδιανῶν συμβούλιον ἐδίδουν 21 καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ' αὐτοῦ ἔξῆλθον κατ' αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν. κρατήσαι αὐτόν· ἔλεγον γὰρ ὅτι ἔξεστη. 7 Καὶ ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν 22 καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων αὐτοῦ ἀνεχώρησεν πρὸς τὴν Θάλασσαν· καταβάντες ἔλεγον ὅτι Βεελζεβοὺλ ἔχει, καὶ καὶ πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει ἡκολούθησεν· καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας 8 καὶ τὰ δαιμόνια. 23 καὶ προσκαλεσάμενος ἀπὸ Ἱεροσολύμων καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς Πῶς καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ περὶ Τύρον καὶ δύναται Σατανᾶς Σατανᾶν ἐκβάλλειν; 24 Σιδῶνα, πλῆθος πολύ, ἀκούοντες ὅσα ποιεῖ, καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ' ἔαυτὴν μερισθῇ, οὐ ἥλθον πρὸς αὐτόν. 9 καὶ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς δύναται σταθῆναι ἡ βασιλεία ἐκείνη· 25 αὐτοῦ ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἔαυτὴν μερισθῇ, οὐ διὰ τὸν ὄχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν· 10 δυνήσεται ἡ οἰκία ἐκείνη στῆναι. 26 καὶ εἰ ὁ πολλοὺς γὰρ ἐθεράπευσεν, ὥστε ἐπιπίτειν Σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἔαυτὸν καὶ ἐμερίσθη, οὐ αὐτῷ ἵνα αὐτοῦ ἄψωνται ὅσοι εἶχον δύναται στῆναι ἀλλὰ τέλος ἔχει. 27 ἀλλ' οὐ μάστιγας. 11 καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, δύναται οὐδεὶς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ ὅταν αὐτὸν ἐθεώρουν, προσέπιπτον αὐτῷ εἰσελθὼν τὰ σκεύη αὐτοῦ διαρπάσαι, ἐὰν καὶ ἔκραζον λέγοντα ὅτι Σὺ εἶ ὁ Υἱὸς μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δήσῃ, καὶ τότε τοῦ Θεοῦ. 12 καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. 28 Ἀμὴν ἵνα μὴ αὐτὸν φανερὸν ποιήσωσιν. 13 Καὶ λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα ἀφεθῆσεται τοῖς νίοῖς ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος, καὶ προσκαλεῖται οὓς τῶν ἀνθρώπων, τὰ ἀμαρτήματα καὶ αἱ ἥθελεν αὐτός, καὶ ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν. 14 βλασφημίᾳ, ὅσα ἐὰν βλασφημήσωσιν· 29 ὃς καὶ ἐποίησεν δώδεκα ἵνα ὕσιν μετ' αὐτοῦ, δ' ὃν βλασφημήσῃ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν 15 οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ ἔνοχός καὶ ἔχειν ἔξουσίαν ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια· ἔστιν αἰώνιον ἀμαρτήματος. (αισθ g165, αἰσθοις 16 καὶ ἐποίησεν τοὺς δώδεκα, καὶ ἐπέθηκεν g166) 30 ὅτι ἔλεγον Πνεῦμα ἀκάθαρτον ὄνομα τῷ Σίμωνι Πέτρον· 17 καὶ Ἰάκωβον ἔχει. 31 Καὶ ἔρχονται ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ ἔξω στήκοντες τοῦ Ἰακώβου, καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὄνομα ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν καλοῦντες αὐτόν. Βοανηργές, ὃ ἔστιν Υἱὸι Βροντῆς· 18 καὶ 32 καὶ ἐκάθητο περὶ αὐτὸν ὄχλος, καὶ Ἀνδρέαν καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον λέγουσιν αὐτῷ Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ καὶ Μαθθαῖον καὶ Θωμᾶν καὶ Ἰάκωβον τὸν οἱ ἀδελφοί σου καὶ αἱ ἀδελφαί σου ἔξω τοῦ Ἀλφαίου καὶ Θαδδαῖον καὶ Σίμωνα τὸν ζητοῦσίν σε. 33 καὶ ἀποκριθεὶς αὐτοῖς λέγει

Τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί; **34** καὶ μή ποτε ἐπιστρέψωσιν καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖς. **13** περιβλεψάμενος τοὺς περὶ αὐτὸν κύκλων καὶ λέγει αὐτοῖς Οὐκ οἴδατε τὴν παραβολὴν καθημένους λέγει Ἱδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ταύτην, καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς ἀδελφοί μου. **35** ὃς ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα γνώσεσθε; **14** ὁ σπείρων τὸν λόγον σπείρει. τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφὴ **15** οὗτοι δέ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὄδον ὅπου καὶ μήτηρ ἐστίν.

4 Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν. καὶ συνάγεται πρὸς αὐτὸν ὅχλος πλεῖστος, ὥστε αὐτὸν εἰς πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ πᾶς ὁ ὅχλος πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἥσαν. **2** καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλά, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ **3** Ἀκούετε. ίδού ἐξῆλθεν ὁ σπείρων σπεῖραι. **4** καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν ὃ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὄδον, καὶ ἥλθεν τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτό. **5** καὶ ἄλλο ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθὺς ἐξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς. **6** καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ρίζαν ἐξηράνθη. **7** καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκεν. **8** καὶ ἄλλα ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλήν, καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξανόμενα, καὶ ἔφερεν εἰς τριάκοντα καὶ ἐν ἑξήκοντα καὶ ἐν ἑκατόν. **9** καὶ ἔλεγεν "Ος ἔχει ὡτα ἀκούειν ἀκούετω. **10** Καὶ ὅτε ἐγένετο κατὰ μόνας, ἥρωτων αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα τὰς παραβολάς. **11** καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Ὑμῖν τὸ μυστήριον δέδοται τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω ἐν παραβολαῖς τὰ πάντα γίνεται, **12** ἵνα βλέποντες βλέπωσιν καὶ μὴ ἴδωσιν, καὶ ἀκούοντες ἀκούωσιν καὶ μὴ συνιῶσιν,

σπείρεται ὁ λόγος, καὶ ὅταν ἀκούσωσιν εὐθὺς ἔρχεται ὁ Σατανᾶς καὶ αἴρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον εἰς αὐτούς. **16** καὶ οὗτοί εἰσιν ὄμοιώς οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι, οἵ ὅταν ἀκούσωσιν τὸν λόγον εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν, **17** καὶ οὐκ ἔχουσιν ρίζαν ἐν ἑαυτοῖς ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν, εἴτα γενομένης θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκανδαλίζονται. **18** καὶ ἄλλοι εἰσιν οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον ἀκούσαντες, **19** καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι εἰσπορευόμεναι συνπνίγουσιν τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. (*αἰσθ g165*) **20** καὶ ἐκεῖνοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσιν τὸν λόγον καὶ παραδέχονται καὶ καρποφοροῦσιν ἐν τριάκοντα καὶ ἐν ἑξήκοντα καὶ ἐν ἑκατόν. **21** Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι Μήτι ἔρχεται ὁ λύχνος ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν τεθῇ; **22** οὐ γάρ ἐστιν τι κρυπτὸν, ἐὰν μὴ ἵνα φανερωθῇ· οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον, ἀλλ’ ἵνα ἔλθῃ εἰς φανερόν. **23** εἴ τις ἔχει ὡτα ἀκούειν, ἀκούετω. **24** Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Βλέπετε τί ἀκούετε. ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν, καὶ προστεθήσεται ὑμῖν. **25** ὃς γάρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὃς οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. **26** Καὶ ἔλεγεν Οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ

Θεοῦ, ὡς ἄνθρωπος βάλη τὸν σπόρον ἐπὶ ἐστε οὕτως; πῶς οὐκ ἔχετε πίστιν; **41** καὶ τῆς γῆς, **27** καὶ καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρος βλαστᾷ ἀλλήλους Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, δτὶ καὶ ὁ καὶ μηκύνηται ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός. **28** ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούει αὐτῷ; αὐτομάτη ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον χόρτον, εἴτεν στάχυν, εἴτεν πλήρης σῖτος ἐν τῷ στάχυϊ. **29** ὅταν δὲ παραδοῖ ὁ καρπός, εὐθὺς ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, δτὶ παρέστηκεν ὁ θερισμός. **30** Καὶ ἔλεγεν Πῶς ὁμοιώσωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἥτις ἐν τίνι αὐτὴν παραβολῇ θῶμεν; **31** ὡς κόκκῳ σινάπεως, δς ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερον ὃν πάντων τῶν σπερμάτων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, **32** καὶ ὅταν σπαρῇ, ἀναβαίνει καὶ γίνεται μεῖζον πάντων τῶν λαχάνων, καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῖν. **33** Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς ἥδύναντο ἀκούειν. **34** χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς, κατ' ᾧδιαν δὲ τοῖς ᾧδιοις μαθηταῖς ἐπέλυεν πάντα. **35** Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὁψίας γενομένης Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. **36** καὶ ἀφέντες τὸν ὄχλον παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ, καὶ ἄλλα πλοῖα ἦν μετ' αὐτοῦ. **37** καὶ γίνεται λαῖλαψ μεγάλη ἀνέμου, καὶ τὰ κύματα ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε ἦδη γεμίζεσθαι τὸ πλοῖον. **38** καὶ αὐτὸς ἦν ἐν τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων· καὶ ἐγείρουσιν αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ Διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι δτὶ ἀπολλύμεθα; **39** καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ εἴπεν τῇ θαλάσσῃ Σιώπα, πεφίμωσο. καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. **40** καὶ εἴπεν αὐτοῖς Τί δειλοί

5 Καὶ ἥλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης εἰς τὴν χώραν τῶν Γερασηνῶν. **2** καὶ ἐξελθόντος αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθὺς ὑπῆντησεν αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, **3** δς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνήμασιν, καὶ οὐδὲ ἀλύσει οὐκέτι οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτὸν δῆσαι **4** διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ ἀλύσεσιν δεδέσθαι, καὶ διεσπάσθαι ὑπὸ αὐτοῦ τὰς ἀλύσεις καὶ τὰς πέδας συντετριφθαι, καὶ οὐδεὶς ἴσχυεν αὐτὸν δαμάσαι. **5** καὶ διὰ παντὸς νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐν τοῖς μνήμασιν καὶ ἐν τοῖς ὅρεσιν ἦν κράζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις. **6** καὶ ᾧδων τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν ἔδραμεν καὶ προσεκύνησεν αὐτόν, **7** καὶ κράξας φωνῇ μεγάλῃ λέγει Τί ἔμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου; ὅρκίζω σε τὸν Θεόν, μή με βασανίσῃς. **8** ἔλεγεν γάρ αὐτῷ Ἔξελθε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου. **9** καὶ ἐπηρώτα αὐτόν Τί ὄνομά σοι; καὶ λέγει αὐτῷ Λεγιών ὄνομά μοι, δτὶ πολλοί ἐσμεν. **10** καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ ἵνα μὴ αὐτὰ ἀποστείλῃ ἔξω τῆς χώρας. **11** ἦν δὲ ἐκεῖ πρὸς τῷ ὅρει ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη: **12** καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν λέγοντες Πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν. **13** καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὤρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς δισχίλιοι,

καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσσῃ. **14** Καὶ οἱ τοῦ Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ διπισθεν
βόσκοντες αὐτοὺς ἔψυχον καὶ ἀπήγγειλαν ἡψατο τοῦ ἴματίου αὐτοῦ. **28** ἔλεγεν γὰρ
εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς καὶ ἥλθον ὅτι Ἐὰν ἄψωμαι κὰν τῶν ἴματίων αὐτοῦ
ἰδεῖν τί ἔστιν τὸ γεγονός. **15** καὶ ἔρχονται σωθήσομαι. **29** καὶ εὐθὺς ἔξηράνθη ἡ πηγὴ
πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ θεωροῦσιν τὸν τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ ἔγνω τῷ σώματι
δαιμονιζόμενον καθήμενον ἴματισμένον ὅτι ἵαται ἀπὸ τῆς μάστιγος. **30** καὶ εὐθὺς ὁ
καὶ σωφρονοῦντα, τὸν ἐσχηκότα τὸν Ἰησοῦς ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ
λεγιῶνα, καὶ ἐφοβήθησαν. **16** καὶ δύναμιν ἔξελθοῦσαν, ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ
διηγήσαντο αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐγένετο ὄχλων ἔλεγεν Τίς μου ἡψατο τῶν ἴματίων;
τῷ δαιμονιζόμενῷ καὶ περὶ τῶν χοίρων. **17** **31** καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
καὶ ἥρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν Βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ
ἀπὸ τῶν ὄρίων αὐτῶν. **18** καὶ ἐμβαίνοντος λέγεις Τίς μου ἡψατο; **32** καὶ περιεβλέπετο
αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον παρεκάλει αὐτὸν ὁ ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποιήσασαν. **33** ἡ δὲ γυνὴ
δαιμονισθεὶς ἵνα μετ' αὐτοῦ ἦ. **19** καὶ φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, εἰδυῖα ὃ γέγονεν
οὐκ ἀφῆκεν αὐτόν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ αὐτῇ, ἥλθεν καὶ προσέπεσεν αὐτῷ καὶ εἶπεν
“Υπαγε εἰς τὸν οἴκον σου πρὸς τοὺς σούς, αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. **34** ὁ δὲ εἶπεν
καὶ ἀπάγγειλον αὐτοῖς ὅσα ὁ Κύριός σοι αὐτῇ Θυγάτηρ, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε-
πεποίηκεν καὶ ἥλεισέν σε. **20** καὶ ἀπῆλθεν ὑπαγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἴσθι ὑγιῆς ἀπὸ τῆς
καὶ ἥρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει μάστιγός σου. **35** Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος
ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ πάντες ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγοντες
ἐθαύμαζον. **21** Καὶ διαπεράσαντος τοῦ ὅτι Ἡ Θυγάτηρ σου ἀπέθανεν· τί ἔτι
Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ πάλιν εἰς τὸ πέραν σκύλλεις τὸν διδάσκαλον; **36** ὁ δὲ Ἰησοῦς
συνήκθη ὄχλος πολὺς ἐπ' αὐτόν, καὶ ἦν παρακούσας τὸν λόγον λαλούμενον λέγει
παρὰ τὴν θάλασσαν. **22** καὶ ἔρχεται εἰς τῶν τῷ ἀρχισυναγώγῳ Μὴ φοβοῦ, μόνον
ἀρχισυναγώγων, ὀνόματι Ἰάειρος, καὶ ἰδὼν πίστευε. **37** καὶ οὐκ ἀφῆκεν οὐδένα μετ'
αὐτὸν πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, **23** αὐτοῦ συνακολουθῆσαι εἰ μὴ τὸν Πέτρον
καὶ παρακαλεῖ αὐτὸν πολλὰ λέγων ὅτι Τὸ καὶ Ἱάκωβον καὶ Ἰωάνην τὸν ἀδελφὸν
Θυγάτριόν μου ἐσχάτως ἔχει, ἵνα ἐλθὼν Ἱακώβου. **38** καὶ ἔρχονται εἰς τὸν οἴκον τοῦ
ἐπιθῆτις τὰς χεῖρας αὐτῇ, ἵνα σωθῇ καὶ ζήσῃ. ἀρχισυναγώγου, καὶ θεωρεῖ θόρυβον, καὶ
24 καὶ ἀπῆλθεν μετ' αὐτοῦ. καὶ ἥκολούθει κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλά, **39** καὶ
αὐτῷ ὄχλος πολύς, καὶ συνέθλιβον αὐτόν. εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς Τί θορυβεῖσθε καὶ
25 Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος δώδεκα κλαίετε; τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν ἀλλὰ
ἔτη, **26** καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν καθεύδει. **40** καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. αὐτὸς
ἱατρῶν καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' αὐτῆς δὲ ἐκβαλάων πάντας παραλαμβάνει τὸν
πάντα, καὶ μηδὲν ὡφεληθεῖσα ἀλλὰ μᾶλλον πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ
εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, **27** ἀκούσασα τὰ περὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν

τὸ παιδίον. **41** καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ ἀλλὰ ὑποδεδεμένους σανδάλια, καὶ μὴ παιδίον λέγει αὐτῇ Ταλιθὰ κούμ, δὲ ἐστιν ἐνδύσησθε δύο χιτῶνας. **10** καὶ ἔλεγεν μεθερμηνεύμενον Τὸ κοράσιον, σοὶ λέγω, αὐτοῖς Ὅπου ἔὰν εἰσέλθητε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ ἔγειρε. **42** καὶ εὐθὺς ἀνέστη τὸ κοράσιον μένετε ἕως ἂν ἔξελθητε ἐκεῖθεν. **11** καὶ ὃς καὶ περιεπάτει ἦν γάρ ἐτῶν δώδεκα, καὶ ἂν τόπος μὴ δέξηται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσωσιν ἔξεστησαν εὐθὺς ἐκστάσει μεγάλῃ. **43** καὶ ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν ἐκτινάξατε διεστείλατο αὐτοῖς πολλὰ ἵνα μηδεὶς γνοῖ τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν τοῦτο, καὶ εἴπεν δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.

6 Καὶ ἔξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἔρχεται εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **2** καὶ γενομένου σαββάτου ἥρξατο διδάσκειν ἐν τῇ συναγωγῇ· καὶ οἱ πολλοὶ ἀκούοντες ἔξεπλήσσοντο λέγοντες Πόθεν τούτῳ ταῦτα, καὶ τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα τούτῳ; καὶ οἱ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γινόμεναι; **3** οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ νιός τῆς Μαρίας καὶ ἀδελφὸς Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆτος καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος; καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὡδε πρὸς ὑμᾶς; καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. **4** καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι Οὐκ ἐστιν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς συγγενεῦσιν αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. **5** καὶ οὐκ ἐδύνατο ἐκεῖ ποιῆσαι οὐδεμίαν δύναμιν, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας ἐθεράπευσεν. **6** καὶ ἐθαύμασεν διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. Καὶ περιῆγεν τὰς κώμας κύκλῳ διδάσκων. **7** Καὶ προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα, καὶ ἥρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο δύο, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἔξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων, **8** καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν αἴρωσιν εἰς δόδον εἰ μὴ ῥάβδον μόνον, μὴ ἄρτον, μὴ πήραν, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκόν, **9**

εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. **12** Καὶ ἔξελθόντες ἐκήρυξαν ἵνα μετανοῶσιν, **13** καὶ δαιμόνια πολλὰ ἔξέβαλλον, καὶ ἥλειφον ἐλαίῳ πολλοὺς ἀρρώστους καὶ ἐθεράπευσον. **14** Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης, φανερὸν γάρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον ὅτι Ἰωάνης ὁ Βαπτίζων ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. **15** ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι Ἡλείας ἐστίν· ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι προφήτης ὡς εἰς τῶν προφητῶν. **16** ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρώδης ἔλεγεν "Ον ἐγὼ ἀπεκεφάλισα Ἰωάνην, οὗτος ἤγέρθη. **17** Αὐτὸς γάρ ὁ Ἡρώδης ἀποστείλας ἐκράτησεν τὸν Ἰωάνην καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν φυλακῇ διὰ Ἡρῳδιάδα τὴν γυναικα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν. **18** ἔλεγεν γάρ ὁ Ἰωάνης τῷ Ἡρῷδῃ ὅτι Οὐκ ἐξεστίν σοι ἔχειν τὴν γυναικα τοῦ ἀδελφοῦ σου. **19** ή δὲ Ἡρῳδίας ἐνείχεν αὐτῷ καὶ ἥθελεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, καὶ οὐκ ἤδύνατο. **20** ὁ γάρ Ἡρῷδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάνην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἄγιον, καὶ συνετήρει αὐτόν, καὶ ἀκούσας αὐτοῦ πολλὰ ἡπόρει, καὶ ἡδέως αὐτοῦ ἤκουεν. **21** Καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαίρου ὅτε Ἡρῷδης τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίησεν τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας, **22** καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς

τῆς Ἡρώδιαδος καὶ ὄρχησαμένης, ἤρεσεν 34 Καὶ ἐξελθὼν εἶδεν πολὺν ὅχλον, καὶ τῷ Ἡρῷδῃ καὶ τοῖς συνανακειμένοις. ὁ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτὸὺς ὅτι ἦσαν ὡς δὲ βασιλεὺς εἴπεν τῷ κορασίῳ Αἴτησόν πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα, καὶ ἤρξατο με ὃ ἐὰν θέλης, καὶ δώσω σοι· 23 διδάσκειν αὐτοὺς πολλά. 35 Καὶ ἥδη ὥρας καὶ ὕμοσεν αὐτῇ Ὅτι ἐάν με αἰτήσῃς πολλῆς γενομένης προσελθόντες αὐτῷ δώσω σοι ἔως ἡμίσους τῆς βασιλείας οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἔλεγον ὅτι Ἐρημός μου. 24 καὶ ἐξελθοῦσα εἴπεν τῇ μητρὶ ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ἥδη ὥρα πολλή· 36 αὐτῆς Τί αἰτήσωμαι; ἡ δὲ εἶπεν Τὴν ἀπόλυτον αὐτούς, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τοὺς κεφαλὴν Ἰωάνου τοῦ Βαπτίζοντος. 25 κύκλῳ ἀγροὺς καὶ κώμας ἀγοράσωσιν καὶ εἰσελθοῦσα εὐθὺς μετὰ σπουδῆς πρὸς ἑαυτοῖς τί φάγωσιν. 37 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς τὸν βασιλέα ἡτίσατο λέγουσα Θέλω ἵνα εἴπεν αὐτοῖς Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. καὶ ἐξαυτῆς δῶς μοι ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν λέγουσιν αὐτῷ Ἀπελθόντες ἀγοράσωμεν Ἰωάνου τοῦ Βαπτιστοῦ. 26 καὶ περίλυπος δηναρίων διακοσίων ἄρτους, καὶ δώσομεν γενόμενος ὁ βασιλεὺς διὰ τοὺς ὄρκους αὐτοῖς φαγεῖν; 38 ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς καὶ τοὺς ἀνακειμένους οὐκ ἡθέλησεν Πόσους ἔχετε ἄρτους; ὑπάγετε ἴδετε. καὶ ἀθετήσαι αὐτήν. 27 καὶ εὐθὺς ἀποστέλας ὁ γνόντες λέγουσιν Πέντε, καὶ δύο ἰχθύας. 39 βασιλεὺς σπεκουλάτορα ἐπέταξεν ἐνέγκαι καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς ἀνακλιθῆναι πάντας τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. 28 καὶ ἀπελθὼν συμπόσια συμπόσια ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ. ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ 40 καὶ ἀνέπεσαν πρασιὰι πρασιὰι κατὰ ἥνεγκεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι ἑκατὸν καὶ κατὰ πεντήκοντα. 41 καὶ λαβὼν καὶ ἔδωκεν αὐτήν τῷ κορασίῳ, καὶ τὸ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας κοράσιον ἔδωκεν αὐτήν τῇ μητρὶ αὐτῆς. 29 ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν καὶ καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤλθαν κατέκλασεν τοὺς ἄρτους καὶ ἐδίδου τοῖς καὶ ἥραν τὸ πτῶμα αὐτοῦ καὶ ἔθηκαν μαθηταῖς ἵνα παρατιθῶσιν αὐτοῖς, καὶ τοὺς αὐτὸν ἐν μνημείῳ. 30 Καὶ συνάγονται δύο ἰχθύας ἐμέρισεν πᾶσιν. 42 καὶ ἔφαγον οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ πάντες καὶ ἔχορτάσθησαν· 43 καὶ ἥραν ἀπίγγειλαν αὐτῷ πάντα ὅσα ἐποίησαν κλάσματα δῶδεκα κοφίνων πληρώματα καὶ καὶ ὅσα ἐδίδαξαν. 31 καὶ λέγει αὐτοῖς ἀπὸ τῶν ἰχθύων. 44 καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες Δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ' ἵδιαν εἰς ἔρημον τοὺς ἄρτους πεντακισχίλιοι ἄνδρες. 45 τόπον καὶ ἀναπαύσασθε ὀλίγον. Ἠσαν γὰρ Καὶ εὐθὺς ἡνάγκασεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοί, καὶ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν εἰς τὸ οὐδὲ φαγεῖν εὐκαίρουν. 32 καὶ ἀπῆλθον ἐν πέραν πρὸς Βηθσαϊδάν, ἔως αὐτὸς ἀπολύει τῷ πλοιῷ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἵδιαν. 33 τὸν ὅχλον. 46 καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας καὶ ἐπέγνωσαν ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὅρος προσεύξασθαι. 47 καὶ πολλοί, καὶ πεζῇ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων ὄψιάς γενομένης ἦν τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ συνέδραμον ἐκεῖ καὶ προῆλθον αὐτούς. τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς

γῆς. 48 καὶ ἴδων αὐτοὺς βασανιζομένους ἀγορᾶς ἐὰν μὴ ῥαντίσωνται οὐκ ἐσθίουσιν, ἐν τῷ ἐλαύνειν, ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος ἐναντίος καὶ ἄλλα πολλά ἔστιν ἢ παρέλαβον κρατεῖν, αὐτοῖς, περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς βαπτισμὸὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τῆς χαλκίων, — 5 καὶ ἐπερωτῶσιν αὐτὸν θαλάσσης· καὶ ἥθελεν παρελθεῖν αὐτούς. οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς Διὰ τί 49 οἱ δὲ ἴδοντες αὐτὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης οὐ περιπατοῦσιν οἱ μαθηταί σου κατὰ περιπατοῦντα ἔδοξαν ὅτι φάντασμά ἔστιν, τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλὰ καὶ ἀνέκραξαν· 50 πάντες γὰρ αὐτὸν εἶδαν κοιναῖς χερσὶν ἐσθίουσιν τὸν ἄρτον; 6 καὶ ἐταράχθησαν. ὁ δὲ εὐθὺς ἐλάλησεν μετ' ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Καλῶς ἐπροφήτευσεν αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς Θαρσεῖτε, ἐγώ εἰμι, Ἡσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς μὴ φοβεῖσθε. 51 καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς γέγραπται ὅτι Οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χείλεσίν με τὸ πλοῖον, καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος· καὶ λίαν τιμῇ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρων ἀπέχει ἀπ' ἐκ περισσοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἔξισταντο· 52 οὐ γὰρ ἐμοῦ· 7 μάτην δὲ σέβονταί με, διδάσκοντες συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις, ἀλλ᾽ ἦν αὐτῶν ἡ διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων· 8 καρδία πεπωρωμένη. 53 Καὶ διαπεράσαντες ἀφέντες τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ κρατεῖτε ἐπὶ τὴν γῆν ἥλθον εἰς Γεννησαρὲτ καὶ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων. 9 καὶ ἐλεγεν προσωριμίσθησαν. 54 καὶ ἔξελθόντων αὐτῶν αὐτοῖς Καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ ἐκ τοῦ πλοίου εὐθὺς ἐπιγνόντες αὐτὸν Θεοῦ, ἵνα τὴν παράδοσιν ὑμῶν τηρήσητε. 10 55 περιέδραμον ὅλην τὴν χώραν ἐκείνην Μωϋσῆς γὰρ εἶπεν Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ καὶ ἥρξαντο ἐπὶ τοῖς κραβάττοις τοὺς τὴν μητέρα σου, καί Ὁ κακολογῶν πατέρα κακῶς ἔχοντας περιφέρειν, ὅπου ἥκουν ἡ μητέρα θανάτῳ τελευτάτῳ. 11 ὑμεῖς δὲ ὅτι ἐστίν. 56 καὶ ὅπου ἂν εἰσεπορεύετο εἰς λέγετε Ἐὰν εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἡ τῇ κώμας ἡ εἰς πόλεις ἡ εἰς ἀγροὺς, ἐν ταῖς μητρὶ Κορβᾶν, ὃ ἐστιν Δῶρον, ὃ ἐὰν ἔξ ἐμοῦ ἀγοραῖς ἐτίθεσαν τοὺς ἀσθενοῦντας, καὶ ὠφεληθῆς, 12 οὐκέτι ἀφίετε αὐτὸν οὐδὲν παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἀν τοῦ κρασπέδου ποιῆσαι τῷ πατρὶ ἡ τῇ μητρὶ, 13 ἀκυροῦντες τοῦ ἰματίου αὐτοῦ ἄψωνται· καὶ ὅσοι ἂν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν ἥψαντο αὐτοῦ ἐσώζοντο.

ἡ παρεδώκατε· καὶ παρόμοια τοιαῦτα

7 Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι πολλὰ ποιεῖτε. 14 Καὶ προσκαλεσάμενος καὶ τινες τῶν γραμματέων ἐλθόντες ἀπὸ πάλιν τὸν ὄχλον ἐλεγεν αὐτοῖς Ἀκούσατέ Ἱεροσολύμων. 2 καὶ ἴδοντες τινὰς τῶν μου πάντες καὶ σύνετε. 15 οὐδέν ἐστιν μαθητῶν αὐτοῦ ὅτι κοιναῖς χερσίν, τοῦτ' ἔξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον ἐστιν ἀνίπτοις, ἐσθίουσιν τοὺς ἄρτους, εἰς αὐτὸν ὃ δύναται κοινῶσαι αὐτόν· — 3 οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ ἀλλὰ τὰ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενά Ἰουδαῖοι ἐὰν μὴ πυγμῇ νίψωνται τὰς ἐστιν τὰ κοινοῦντα τὸν ἀνθρωπὸν. 17 Καὶ χεῖρας οὐκ ἐσθίουσιν, κρατοῦντες τὴν ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἴκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, 4 καὶ ἀπ' ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὴν

παραβολήν. 18 καὶ λέγει αὐτοῖς Οὕτως παιδίον βεβλημένον ἐπὶ τὴν κλίνην καὶ καὶ ύμεις ἀσύνετοί ἔστε; οὐ νοεῖτε ὅτι τὸ δαιμόνιον ἔξεληλυθός. 31 Καὶ πάλιν πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἔξελθὸν ἐκ τῶν ὄρίων Τύρου ἦλθεν διὰ ἀνθρώπον οὐ δύναται αὐτὸν κοινωσαι, Σιδῶνος εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας 19 ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν ἀνὰ μέσον τῶν ὄρίων Δεκαπόλεως. 32 Καὶ καρδίαν ἀλλ’ εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν καὶ μογιλάλον, καὶ τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται, καθαρίζων παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν πάντα τὰ βρώματα; 20 ἔλεγεν δὲ ὅτι χεῖρα. 33 καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ Τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον, ὅχλου κατ’ ᾧδιαν ἔβαλεν τοὺς δακτύλους ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἀνθρωπὸν. 21 αὐτοῦ εἰς τὰ ὡτα αὐτοῦ καὶ πτύσας ἥψατο ἔσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν τῆς γλώσσης αὐτοῦ, 34 καὶ ἀναβλέψας ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ εἰς τὸν οὐρανὸν ἐστέναξεν, καὶ λέγει ἐκπορεύονται, πορνεῖαι, κλοπαί, φόνοι, αὐτῷ Ἐφφαθά, ὅ ἐστιν Διανοίχθητι. 35 καὶ 22 μοιχεῖαι, πλεονεξίαι, πονηρίαι, δόλος, ἡνοίγησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαί, καὶ εὐθὺς ἐλύθη ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πονηρός, βλασφημία, ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὑπερηφανία, ἀφροσύνη· 23 πάντα ταῦτα τὰ ὄρθως. 36 καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται καὶ κοινοῖ τὸν λέγωσιν· ὅσον δὲ αὐτοῖς διεστέλλετο, ἀνθρωπὸν. 24 Ἐκεῖθεν δὲ ἀναστὰς ἀπῆλθεν αὐτοὶ μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυξσον. 37 εἰς τὰ ὄρια Τύρου. Καὶ εἰσελθὼν εἰς οἰκίαν καὶ ὑπερπερισσῶς ἔξεπλήσσοντο λέγοντες οὐδένα ἥθελεν γνῶναι, καὶ οὐκ ἡδυνάσθη Καλῶς πάντα πεποίηκεν, καὶ τοὺς κωφοὺς λαθεῖν· 25 ἀλλ’ εὐθὺς ἀκούσασα γυνὴ περὶ ποιεῖ ἀκούειν καὶ ἀλάλους λαλεῖν.

αὐτοῦ, ἣς εἶχεν τὸ θυγάτριον αὐτῆς πνεῦμα 8 Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις πάλιν πολλοῦ ἀκάθαρτον, ἐλθοῦσα προσέπεσεν πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ· 26 ἡ δὲ γυνὴ ἦν Ἑλληνίς, Συριφοινίκισσα τῷ γένει· καὶ ἡρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς. 27 καὶ ἔλεγεν αὐτῇ Ἀφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ τέκνα· οὐ γάρ ἐστιν καλόν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ τοῖς κυναρίοις βαλεῖν. 28 ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει αὐτῷ Ναί, Κύριε· καὶ τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης ἐσθίουσιν ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν παιδίων. 29 καὶ εἶπεν αὐτῇ Διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὕπαγε, ἔξεληλυθεν ἐκ τῆς θυγατρός σου τὸ δαιμόνιον. 30 καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς εὗρεν τὸ

ὅχλου ὄντος καὶ μὴ ἔχοντων τί φάγωσιν, προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς λέγει αὐτοῖς 2 Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὅχλον, ὅτι ἡδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσίν μοι καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν· 3 καὶ ἐὰν ἀπολύσω αὐτοὺς νήστεις εἰς οἶκον αὐτῶν, ἐκλυθήσονται ἐν τῇ ὁδῷ· καὶ τινες αὐτῶν ἀπὸ μακρόθεν εἰσίν. 4 καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι Πόθεν τούτους δυνήσεται τις ὥδε χορτάσαι ἄρτων ἐπ’ ἔρημίας; 5 καὶ ἡρώτα αὐτούς Πόσους ἔχετε ἄρτους; οἱ δὲ εἶπαν Ἐπτά. 6 καὶ παραγγέλει τῷ ὅχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ λαβὼν τοὺς ἐπτὰ ἄρτους εὐχαριστήσας

εκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα Βηθσαΐδάν. Καὶ φέρουσιν αὐτῷ τυφλὸν, παρατιθῶσιν, καὶ παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ. 7 καὶ καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἄψηται. εἶχαν ἱχθύδια δλίγα· καὶ εὐλογήσας αὐτὰ 23 καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ εἶπεν καὶ ταῦτα παρατιθέναι. 8 καὶ ἔφαγον ἔξηνεγκεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης, καὶ καὶ ἔχορτάσθησαν, καὶ ἥραν περισσεύματα πτύσας εἰς τὰ ὅμματα αὐτοῦ, ἐπιθεὶς κλασμάτων ἐπτὰ σπυρίδας. 9 ἥσαν δὲ τὰς χειρας αὐτῷ, ἐπηρώτα αὐτόν. Εἴ τι ώς τετρακισχίλιοι. καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. βλέπεις; 24 καὶ ἀναβλέψας ἔλεγεν Βλέπω 10 Καὶ εὐθὺς ἐμβάς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι ώς δένδρα ὁρῶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἥλθεν εἰς τὰ μέρη περιπατοῦντας. 25 εἶτα πάλιν ἐπέθηκεν Δαλμανουθά. 11 Καὶ ἔξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι τὰς χειρας ἐπὶ τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ καὶ ἤρξαντο συνζητεῖν αὐτῷ, ζητοῦντες διέβλεψεν καὶ ἀπεκατέστη, καὶ ἐνέβλεπεν παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, τηλαυγῶς ἅπαντα. 26 καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν πειράζοντες αὐτόν. 12 καὶ ἀναστενάξας τῷ εἰς οἶκον αὐτοῦ λέγων Μηδὲ εἰς τὴν κώμην πνεύματι αὐτοῦ λέγει Τί ἡ γενεὰ αὕτη ζητεῖ εἰσέλθης. 27 Καὶ ἔξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ σημεῖον; ἀμήν λέγω ὑμῖν, εἰ δοθήσεται μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Καισαρίας τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον. 13 καὶ ἀφεὶς τῆς Φιλίππου καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα αὐτοὺς πάλιν ἐμβάς ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν. τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς Τίνα με 14 Καὶ ἐπελάθοντο λαβεῖν ἄρτους, καὶ λέγουσιν οἱ ἀνθρωποι εἶναι; 28 οἱ δὲ εἶπαν εἰ μὴ ἔνα ἄρτον οὐκ εἶχον μεθ' ἔαυτῶν αὐτῷ λέγοντες ὅτι Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν, ἐν τῷ πλοίῳ. 15 καὶ διεστέλλετο αὐτοῖς καὶ ἄλλοι Ἡλείαν, ἄλλοι δὲ ὅτι εῖς τῶν λέγων Ὁρᾶτε, βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν προφητῶν. 29 καὶ αὐτὸς ἐπηρώτα αὐτούς Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης Ἡρώδου. 16 καὶ Ὅμεις δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; ἀποκριθεὶς διελογίζοντο πρὸς ἄλλήλους ὅτι ἄρτους ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ Σὺ εῖ ὁ Χριστός. 30 οὐκ ἔχουσιν. 17 καὶ γνοὺς λέγει αὐτοῖς Τί καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσιν διαλογίζεσθε ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; οὕπω περὶ αὐτοῦ. 31 Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς νοεῖτε οὐδὲ συνίετε; πεπωρωμένην ἔχετε ὅτι δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ τὴν καρδίαν ὑμῶν; 18 ὄφθαλμοὺς ἔχοντες παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ὑπὸ τῶν οὐ βλέπετε, καὶ ὡτα ἔχοντες οὐκ ἀκούετε; πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν καὶ οὐ μνημονεύετε, 19 ὅτε τοὺς πέντε γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ μετὰ ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς πεντακισχίλιους, τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι· 32 καὶ παρρησίᾳ πόσους κοφίνους κλασμάτων πλήρεις τὸν λόγον ἐλάλει. καὶ προσλαβόμενος ὁ ἥρατε; λέγουσιν αὐτῷ Δώδεκα. 20 ὅτε Πέτρος αὐτὸν ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ. 33 τοὺς ἐπτὰ εἰς τοὺς τετρακισχίλιους, πόσων ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ἴδων τοὺς μαθητὰς σπυρίδων πληρώματα κλασμάτων ἥρατε; αὐτοῦ ἐπετίμησεν Πέτρῳ καὶ λέγει Ὅπαγε καὶ λέγουσιν Ἐπτά. 21 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὁπίσω μου, Σατανᾶ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ Οὕπω συνίετε; 22 Καὶ ἔρχονται εἰς τοῦ Θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. 34

Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν καὶ ἐγένετο φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης Οὗτός τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς Εἴ τις ἐστιν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἀκούετε θέλει ὅπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω αὐτοῦ. 8 καὶ ἐξάπινα περιβλεψάμενοι ἔαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ οὐκέτι οὐδένα εἶδον ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν ἀκολουθείτω μοι. 35 ὃς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν μόνον μεθ' ἔαυτῶν. 9 Καὶ καταβαινόντων ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν ὃς δ' αὐτῶν ἐκ τοῦ ὅρους διεστείλατο αὐτοῖς ἂν ἀπολέσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ ἵνα μηδενὶ ἡ εἰδον διηγήσωνται, εἰ μὴ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, σώσει αὐτήν. 36 τί γὰρ ὅταν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ὠφελεῖ ἀνθρωπὸν κερδῆσαι τὸν κόσμον ἀναστῇ. 10 καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν ὅλον καὶ ζημιωθῆναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; πρὸς ἔαυτοὺς συνζητοῦντες τί ἐστιν τὸ 37 τί γὰρ δοῦ ἀνθρωπὸς ἀντάλλαγμα τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. 11 καὶ ἐπηρώτων ψυχῆς αὐτοῦ; 38 ὃς γὰρ ἐὰν ἐπαισχυνθῇ με αὐτὸν λέγοντες "Οτι λέγουσιν οἱ γραμματεῖς καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ ὅτι Ἡλείαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον; 12 ὁ δὲ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἀμαρτωλῷ, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἔφη αὐτοῖς Ἡλείας μὲν ἐλθὼν πρῶτον ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν, ὅταν ἀποκαθιστάνει πάντα· καὶ πῶς γέγραπται ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ μετὰ ἐπὶ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα πολλὰ πάθη τῶν ἀγγέλων τῶν ἀγίων.

9 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσίν τινες ὡδε τῶν ἐστηκότων οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἔως ἂν ἰδωσιν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει. 2 Καὶ μετὰ ἡμέρας ἔξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὅρος ὑψηλὸν κατ' ιδίαν μόνους. καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, 3 καὶ τὰ ἴματια αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα λευκὰ λίαν, οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται οὕτως λευκᾶναι. 4 καὶ ὡφθῇ αὐτοῖς Ἡλείας σὺν Μωϋσῇ, καὶ ἵσαν συνλαλοῦντες τῷ Ἰησοῦ. 5 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ Ῥαββεί, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὡδε εἰναι, καὶ ποιήσωμεν τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν καὶ Μωϋσεῖ μίαν καὶ Ἡλείᾳ μίαν. 6 οὐ γὰρ ἥδει τί ἀποκριθῇ ἔκφοβοι γὰρ ἐγένοντο. 7 καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς,

καὶ ἐξουδενηθῇ; 13 ἀλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ Ἡλείας ἐλήλυθεν, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἦθελον, καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν. 14 Καὶ ἐλθόντες πρὸς τοὺς μαθητὰς εἶδον ὄχλον πολὺν περὶ αὐτοὺς καὶ γραμματεῖς συνζητοῦντας πρὸς αὐτούς. 15 καὶ εὐθὺς πᾶς ὁ ὄχλος ἰδόντες αὐτὸν ἐξεθαμβήθησαν, καὶ προστρέχοντες ἡσπάζοντο αὐτόν. 16 καὶ ἐπηρώτησεν αὐτούς Τί συνζητεῖτε πρὸς αὐτούς; 17 καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ εἷς ἐκ τοῦ ὄχλου Διδάσκαλε, ἦνεγκα τὸν υἱὸν μου πρὸς σέ, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον· 18 καὶ ὅπου ἐὰν αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτόν, καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς ὄδόντας καὶ ξηραίνεται· καὶ εἴπα τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸν ἐκβάλωσιν, καὶ οὐκ ἵσχυσαν. 19 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτοῖς λέγει Ὁ γενεὰ ἀπιστος, ἔως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; ἔως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετε αὐτὸν πρὸς με. 20 καὶ ἦνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν. καὶ ἴδων αὐτὸν τὸ πνεῦμα εὐθὺς

συνεσπάραξεν αὐτόν, καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς ἀλλήλους γὰρ διελέχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ τίς ἐκυλίετο ἀφριζῶν. **21** καὶ ἐπηρώτησεν τὸν μείζων. **35** καὶ καθίσας ἐφώνησεν τοὺς πατέρα αὐτοῦ Πόσος χρόνος ἔστιν ὡς τοῦτο δώδεκα καὶ λέγει αὐτοῖς Εἴ τις θέλει πρῶτος γέγονεν αὐτῷ; ὁ δὲ εἶπεν Ἐκ παιδιόθεν· εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος καὶ πάντων **22** καὶ πολλάκις καὶ εἰς πῦρ αὐτὸν ἔβαλεν διάκονος. **36** καὶ λαβὼν παιδίον ἔστησεν καὶ εἰς ὑδατα ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλ’ αὐτὸν ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ἐναγκαλισάμενος εἴ τι δύνη, βοήθησον ἡμῖν σπλαγχνισθεὶς αὐτὸν ἐπεν αὐτοῖς **37** Ὅς ἂν ἐν τῶν τοιούτων ἐφ’ ἡμᾶς. **23** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ Τὸ παιδίων δεξῆται ἐπὶ τῷ ὄνόματι μου, ἐμὲ Εἰ δύνῃ, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. δέχεται· καὶ δὲ ἀν ἐμὲ δέχηται, οὐκ ἐμὲ **24** εὐθὺς κράξας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου δέχεται ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με. **38** Ἔφη ἔλεγεν Πιστεύω· βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. **25** αὐτῷ ὁ Ἰωάννης Διδάσκαλε, εἴδομέν τινα ἐν ἴδων δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος, τῷ ὄνόματι σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, ὃς ἐπετίμησεν τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν, καὶ ἐκωλύομεν αὐτόν, λέγων αὐτῷ Τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν πνεῦμα, ὅτι οὐκ ἡκολούθει ἡμῖν. **39** ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐγὼ ἐπιτάσσω σοι, ἔξελθε ἔξ αὐτοῦ καὶ εἶπεν Μή κωλύετε αὐτόν· οὐδεὶς γάρ ἔστιν μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. **26** καὶ κράξας ὃς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὄνόματι μου καὶ καὶ πολλὰ σπαράξας ἔξηλθεν· καὶ ἐγένετο δυνήσεται ταχὺ κακολογῆσαι με· **40** ὃς γάρ ὠσεὶ νεκρὸς, ὥστε τοὺς πολλοὺς λέγειν ὅτι οὐκ ἔστιν καθ’ ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἔστιν. **41** ἀπέθανεν. **27** ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας τῆς Ὅς γάρ ἀν ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὑδατος χειρὸς αὐτοῦ ἥγειρεν αὐτόν, καὶ ἀνέστη. **28** ἐν ὄνόματι, ὅτι Χριστοῦ ἔστε, ἀμὴν λέγω καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς οἰκον οἱ μαθηταὶ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ. αὐτοῦ κατ’ ἰδίαν ἐπηρώτων αὐτόν **‘Οτι** **42** Καὶ ὃς ἀν σκανδαλίσῃ ἔνα τῶν μικρῶν ἡμεῖς οὐκ ἡδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; **29** τούτων τῶν πιστευόντων, καλόν ἔστιν καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ αὐτῷ μᾶλλον εὶ περίκειται μύλος ὄνικὸς δύναται ἐξελθεῖν εὶ μὴ ἐν προσευχῇ. **30** περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ βέβληται εἰς Κάκειθεν ἐξελθόντες παρεπορεύοντο διὰ τὴν θάλασσαν. **43** Καὶ ἐὰν σκανδαλίσῃ σε ἡ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἥθελεν ἵνα τις γνοῖ· χείρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλόν ἔστιν σε **31** ἐδίδασκεν γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ κυλλὸν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν, ἢ τὰς δύο ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι Ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν, παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ εἰς τὸ πῦρ τὸ ἀσβεστον. (*Geenna g1067*) **45** καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ ἀποκτανθεὶς μετὰ **ἐὰν** ὁ πούς σου σκανδαλίζῃ σε, ἀπόκοψον τρεῖς ἡμέρας ἀναστήσεται. **32** οἱ δὲ ἡγνόουν αὐτόν· καλόν ἔστιν σε εἰσελθεῖν εἰς τὴν τὸ φῆμα, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι. **33** Καὶ ἦλθον εἰς Καφαρναούμ. Καὶ ἐν τῇ βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν. (*Geenna g1067*) **47** οἰκίᾳ γενόμενος ἐπηρώτα αὐτούς Τί ἐν τῇ καὶ ἐὰν ὁ ὄφθαλμός σου σκανδαλίζῃ σε, ὁδῷ διελογίζεσθε; **34** οἱ δὲ ἐσιώπων· πρὸς ἔκβαλε αὐτόν· καλόν σέ ἔστιν μονόφθαλμον

εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἢ δύο ὁφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν, (*Geenna g1067*) 48 ὅπου ὁ σκώληξ Θεοῦ. 15 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἂν μὴ δέξηται αὐτῶν οὐ τελευτᾶ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ 49 Πᾶς γάρ πυρὶ ἀλισθήσεται. 50 καλὸν τὸ εἰσέλθη εἰς αὐτήν. 16 καὶ ἐναγκαλισάμενος ἄλας ἐὰν δὲ τὸ ἄλας ἄναλον γένηται, ἐν αὐτὰ κατευλόγει τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε; ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἄλα αὐτά. 17 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς καὶ είρηνεύτε ἐν ἀλλήλοις.

10 Καὶ ἐκεīθεν ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ δρια τῆς Ἰουδαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ συνπορεύονται πάλιν ὅχλοι πρὸς αὐτόν, καὶ ὡς εἰώθει πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς. 2 Καὶ προσελθόντες Φαρισαῖοι ἐπηρώτων αὐτὸν εἰς ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναικα ἀπολῦσαι, πειράζοντες αὐτόν. 3 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς Τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωϋσῆς; 4 οἱ δὲ εἶπαν· Ἐπέτρεψεν Μωϋσῆς βιβλίον ἀποστασίου γράψαι καὶ ἀπολῦσαι. 5 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην. 6 ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς· 7 ἔνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, 8 καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν ὥστε οὐκέτι εἰσὶν δύο ἀλλὰ μία σάρξ. 9 ὁ οὖν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. 10 καὶ εἰς τὴν οἰκίαν πάλιν οἱ μαθηταὶ περὶ τούτου ἐπηρώτων αὐτόν. 11 καὶ λέγει αὐτοῖς “Ος ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναικα αὐτοῦ καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται ἐπ' αὐτήν. 12 καὶ ἐὰν αὐτὴ ἀπολύσασα τὸν ἄνδρα αὐτῆς γαμήσῃ ἄλλον, μοιχᾶται. 13 Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία ἵνα αὐτῶν ἄψηται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. 14 ἴδων δὲ ὁ Ἰησοῦς ἡγανάκτησεν καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἀφετε τὰ οὐδὸν προσδραμάτων εἰς καὶ γονυπετήσας αὐτὸν ἐπηρώτα αὐτόν Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσω ἵνα ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; (*aiōnios g166*) 18 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ Τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εῖς ὁ Θεός. 19 τὰς ἐντολὰς οἰδας Μή φονεύσῃς, Μή μοιχεύσῃς, Μή κλέψῃς, Μή ψευδομαρτυρήσῃς, Μή ἀποστερήσῃς, Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα. 20 ὁ δὲ ἔφη αὐτῷ Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου. 21 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ ἡγάπησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐν σε ὑστερεῖ ὑπαγε, δοσα ἔχεις πώλησον καὶ δὸς τοῖς πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. 22 ὁ δὲ στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀπῆλθεν λυπούμενος, ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. 23 Καὶ περιβλεψάμενος ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελεύσονται. 24 οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς Τέκνα, πῶς δύσκολόν ἐστιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν· 25 εὐκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ τῆς τρυμαλιᾶς τῆς ῥαφίδος διελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. 26 οἱ δὲ περισσῶς ἔξεπλήσσοντο λέγοντες

πρὸς ἔαυτούς Καὶ τίς δύναται σωθῆναι; Δὸς ἡμῖν ἵνα εἶς σου ἐκ δεξιῶν καὶ εἴς
27 ἐμβλέψας αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγει Παρὰ ἐξ ἀριστερῶν καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου.
ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλ’ οὐ παρὰ θεῷ· 38 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Οὐκ οἴδατε
πάντα γάρ δυνατὰ παρὰ τῷ θεῷ. 28 Ἡρξατο τί αἰτεῖσθε. δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ
λέγειν ὁ Πέτρος αὐτῷ Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν ἐγὼ πίνω, ἢ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι
πάντα καὶ ἡκολουθήκαμέν σοι. 29 ἔφη βαπτισθῆναι; 39 οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ Δυνάμεθα.
ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδείς ἐστιν ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Τὸ ποτήριον
ὅς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ ἀδελφοὺς ἢ ἀδελφὰς ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ
ἢ μητέρα ἢ πατέρα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε· 40 τὸ δὲ
ἔνεκεν ἐμοῦ καὶ ἔνεκεν τοῦ εὐαγγελίου, καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου ἢ ἐξ εὐωνύμων οὐκ
30 ἐὰν μὴ λάβῃ ἑκατονταπλασίονα νῦν ἐστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ’ οἵς ήτοί μασται.
ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ οἰκίας καὶ ἀδελφοὺς 41 Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἥρξαντο
καὶ ἀδελφὰς καὶ μητέρας καὶ τέκνα καὶ ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάνου. 42
ἀγροὺς μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ αἰώνι τῷ καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς
ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον. (aiōn g165, aiōnios λέγει αὐτοῖς Οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν
g166) 31 πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ
καὶ οἱ ἔσχατοι πρῶτοι. 32 Ἡσαν δὲ ἐν μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν.
τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα, 43 οὐχ οὕτως δέ ἐστιν ἐν ὑμῖν· ἀλλ’ ὃς
καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, ἂν θέλῃ μέγας γενέσθαι ἐν ὑμῖν, ἐσται
καὶ ἐθαμβοῦντο, οἱ δὲ ἀκολουθοῦντες ὑμῶν διάκονος, 44 καὶ ὃς ἂν θέλῃ ἐν
ἔφοβοῦντο. καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἐσται πάντων δοῦλος;
δώδεκα ἥρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα 45 καὶ γάρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ
αὐτῷ συμβαίνειν, 33 ὅτι Ἰδοὺ ἀναβαίνομεν ἥλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ
εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ
παραδοθῆσται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς πολλῶν. 46 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱερειχῶ. Καὶ
γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ Ἱερειχῶ καὶ τῶν
θανάτω καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς μαθητῶν αὐτοῦ καὶ ὄχλου ίκανοῦ ὃ νίδις
ἔθνεσιν 34 καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ καὶ Τιμαίου Βαρτιμαῖος, τυφλὸς προσαίτης,
ἐμπτύσουσιν αὐτῷ καὶ μαστιγώσουσιν ἐκάθητο παρὰ τὴν δόδον. 47 καὶ ἀκούσας ὅτι
αὐτὸν καὶ ἀποκτενοῦσιν, καὶ μετὰ Ἰησοῦς ὁ Ναζαρηνός ἐστιν ἥρξατο κράζειν
τρεῖς ἡμέρας ἀναστήσεται. 35 Καὶ καὶ λέγειν Υἱὲ Δαυεὶδ Ἰησοῦ, ἐλέησόν
προσπορεύονται αὐτῷ Ἱάκωβος καὶ με. 48 καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ ἵνα
Ἰωάνης οἱ νιὸι Ζεβεδαίου λέγοντες αὐτῷ σιωπήσῃ· ὃ δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν Υἱὲ
Διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὁ ἐὰν αἰτήσωμεν Δαυείδ, ἐλέησόν με. 49 καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς
σε ποιήσης ἡμῖν. 36 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Τί εἶπεν Φωνήσατε αὐτόν. καὶ φωνοῦσιν τὸν
θέλετε με ποιήσω ὑμῖν; 37 οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ τυφλὸν λέγοντες αὐτῷ Θάρσει, ἔγειρε,

φωνεῖ σε. 50 ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον ὄψε ἥδη οὕσης τῆς ὥρας, ἐξῆλθεν εἰς αὐτοῦ ἀναπηδήσας ἥλθεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα. 12 Καὶ τῇ 51 καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Τί ἐπαύριον ἐξελθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας σοι θέλεις ποιήσω; ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ ἐπεινασεν. 13 καὶ ἴδων συκῆν ἀπὸ μακρόθεν Ῥαββουνεί, ἵνα ἀναβλέψω. 52 καὶ ὁ Ἰησοῦς ἔχουσαν φύλλα ἥλθεν εἰ ἄρα τι εὔρήσει εἶπεν αὐτῷ "Ὕπαγε, ἡ πίστις σου σέσωκέν ἐν αὐτῇ, καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτὴν οὐδὲν σε. καὶ εὐθὺς ἀνέβλεψεν, καὶ ἡκολούθει εὗρεν εἱ μὴ φύλλα· ὁ γάρ καιρὸς οὐκ αὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ.

11 Καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς Ἱεροσόλυμα εἰς

Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ 2 καὶ λέγει αὐτοῖς Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθὺς εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν εὐρήσετε πῶλον δεδεμένον ἐφ' ὃν οὐδεὶς οὕπω ἀνθρώπων ἐκάθισεν· λύσατε αὐτὸν καὶ φέρετε. 3 καὶ ἔάν τις ὑμῖν εἴπῃ Τί ποιεῖτε τοῦτο; εἴπατε Ὁ Κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει, καὶ εὐθὺς αὐτὸν ἀποστέλλει πάλιν ὥδε. 4 καὶ ἀπῆλθον καὶ εὗρον πῶλον δεδεμένον πρὸς θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου, καὶ λύουσιν αὐτόν. 5 καὶ τινες τῶν ἐκεὶ ἐστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς Τί ποιεῖτε λύοντες τὸν πῶλον; 6 οἱ δὲ εἶπαν αὐτοῖς καθὼς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἀφῆκαν αὐτούς. 7 καὶ φέρουσιν τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιβάλλουσιν αὐτῷ τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτόν. 8 καὶ πολλοὶ τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν, ἄλλοι δὲ στιβάδας, κόψαντες ἐκ τῶν ἀγρῶν. 9 καὶ οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον Ὡσαννά· Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· 10 Εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαυείδ· Ὡσαννά ἐν τοῖς ὑψίστοις. 11 Καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα εἰς τὸ ιερόν· καὶ περιβλεψάμενος πάντα,

ἥν σύκων. 14 καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῇ

Μηκέτι εἰς τὸν αἰῶνα ἐκ σοῦ μηδεὶς καρπὸν φάγοι. καὶ ἥκουν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. (αισθ 9165) 15 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυμα. Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ιερὸν ἥρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ τοὺς ἀγοράζοντας ἐν τῷ ιερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς κατέστρεψεν, 16 καὶ οὐκ ἦφιεν ἵνα τις διενέγκῃ σκεῦος διὰ τοῦ ιεροῦ, 17 καὶ ἐδίδασκεν καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Οὐ γέγραπται ὅτι Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν; ὑμεῖς δὲ πεποιήκατε αὐτὸν σπήλαιον ληστῶν. 18 καὶ ἥκουσαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, καὶ ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ἀπολέσωσιν· ἐφοβοῦντο γάρ αὐτόν, πᾶς γάρ ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσετο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. 19 Καὶ ὅταν ὄψε ἐγένετο, ἐξεπορεύοντο ἔξω τῆς πόλεως. 20 Καὶ παραπορευόμενοι πρωῗ εἶδον τὴν συκῆν ἐξηραμμένην ἐκ ρίζῶν. 21 καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ Ῥαββεί, ἴδε ἡ συκῆ ἦν κατηράσω ἐξήρανται. 22 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς ὜χετε πίστιν θεοῦ. 23 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι δὲς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ Ἀρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἀλλὰ πιστεύῃ ὅτι δὲ λαλεῖ γίνεται, ἔσται αὐτῷ. 24 διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάντα

δσα προσεύχεσθε καὶ αἰτεῖσθε, πιστεύετε κάκεινον ἐκεφαλίωσαν καὶ ἡτίμασαν. 5 καὶ δτι ἐλάβετε, καὶ ἔσται ὑμῖν. 25 καὶ ὅταν ἄλλον ἀπέστειλεν κάκεινον ἀπέκτειναν, στήκετε προσευχόμενοι, ἀφίετε εἴ τι ἔχετε καὶ πολλοὺς ἄλλους, οὓς μὲν δέροντες, οὓς κατά τινος, ἵνα καὶ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς δὲ ἀποκτέννοντες. 6 ἔτι ἔνα εἶχεν, υἱὸν οὐρανοῖς ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν. ἀγαπητόν· ἀπέστειλεν αὐτὸν ἔσχατον πρὸς 27 Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα. καὶ αὐτὸὺς λέγων ὅτι Ἐντραπήσονται τὸν υἱὸν ἐν τῷ ἵερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ ἔρχονται μου. 7 ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ πρὸς ἑαυτοὺς πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς εἶπαν ὅτι Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· καὶ οἱ πρεσβύτεροι, 28 καὶ ἔλεγον αὐτῷ Ἐν δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ ἡμῶν ποιά ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; ἢ τίς σοι ἔδωκεν ἔσται ἡ κληρονομία. 8 καὶ λαβόντες τὴν ἔξουσίαν ταύτην ἵνα ταῦτα ποιῆσι; ἀπέκτειναν αὐτόν, καὶ ἔξέβαλον αὐτὸν ἔξω 29 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Ἐπερωτήσω τοῦ ἀμπελῶνος. 9 τί ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ὑμᾶς ἕνα λόγον, καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ ἀμπελῶνος; ἔλευσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποιά ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. γεωργούς, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. 30 τὸ βάπτισμα τὸ Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ 10 οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων; ἀποκρίθητέ μοι. 31 Λίθον δὲν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, καὶ διελογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας· 11 Ἐὰν εἴπωμεν Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ Διὰ τί οὖν παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστιν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; 32 ἀλλὰ εἴπωμεν θαυμαστὴ ἐν δόφθαλμοῖς ἡμῶν; 12 Καὶ Ἐξ ἀνθρώπων; — ἐφοβοῦντο τὸν ὄχλον· ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι, καὶ ἐφοβήθησαν ἄπαντες γὰρ εἰχον τὸν Ἰωάννην δοντας ὅτι τὸν ὄχλον· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς προφήτης ἦν. 33 καὶ ἀποκριθέντες τῷ τὴν παραβολὴν εἶπεν. καὶ ἀφέντες αὐτὸν Ἰησοῦ λέγουσιν Οὐκ οἴδαμεν. καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀπῆλθον. 13 Καὶ ἀποστέλλουσιν πρὸς λέγει αὐτοῖς Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποιά αὐτόν τινας τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

Ἡρῳδιανῶν ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσιν λόγῳ.

12 Καὶ ἥρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λαλεῖν. ἀμπελῶνα ἀνθρωπὸς ἐφύτευσεν, καὶ περιέθηκεν φραγμὸν καὶ ὤρυξεν ὑπολίνιον καὶ ὠκοδόμησεν πύργον, καὶ ἔξεδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν. 2 καὶ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον, ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τῶν καρπῶν τοῦ ἀμπελῶνος· 3 καὶ λαβόντες αὐτὸν ἔδειραν καὶ ἀπέστειλαν κενόν. 4 καὶ πάλιν ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον.

14 καὶ ἐλθόντες λέγουσιν αὐτῷ Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εῖς καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις· ἔξεστιν δοῦναι κῆνσον Καίσαρι ἢ οὕ; δῶμεν ἢ μὴ δῶμεν; 15 ὁ δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν εἶπεν αὐτοῖς Τί με πειράζετε; φέρετέ μοι δηνάριον ἵνα ἴδω. 16 οἱ δὲ ἤνεγκαν. καὶ λέγει αὐτοῖς Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ Καίσαρος. 17 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς

Τὰ Καίσαρος ἀπόδοτε Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ Θεοῦ τῷ Θεῷ. καὶ ἔξεθαύμαζον ἐπ' αὐτῷ. ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς **18** Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτόν, διανοίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου. **31** οἵτινες λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι, καὶ δευτέρᾳ αὕτῃ Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες **19** Διδάσκαλε, ὡς σεαυτόν. μείζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν ὅτι ἐάν τινος οὐκ ἔστιν. **32** καὶ εἰπεν αὐτῷ ὁ γραμματεὺς ἀδελφὸς ἀποθάνῃ καὶ καταλίπῃ γυναῖκα Καλῶς, Διδάσκαλε, ἐπ' ἀληθείας εἴπες καὶ μὴ ἀφῇ τέκνον, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς ὅτι εῖς ἔστιν καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ τὴν γυναῖκα καὶ ἔξαναστήσῃ σπέρμα αὐτοῦ. **33** καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. **20** ἐπτὰ ἀδελφοὶ τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως ἥσαν καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβεν γυναῖκα, καὶ καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος, καὶ τὸ ἀγαπᾶν ἀποθνήσκων οὐκ ἀφῆκεν σπέρμα: **21** καὶ ὁ τὸν πλησίον ὡς ἔαυτὸν περισσότερον δεύτερος ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἀπέθανεν μὴ ἔστιν πάντων τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ καταλιπὼν σπέρμα: καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως θυσιῶν. **34** καὶ ὁ Ἰησοῦς, ἴδων αὐτὸν ὅτι **22** καὶ οἱ ἐπτὰ οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα. ἔσχατον νουνεχῶς ἀπεκρίθη, εἰπεν αὐτῷ Οὐ μακρὰν πάντων καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν. **23** ἐν τῇ εἰ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. καὶ οὐδεὶς ἀναστάσει, ὅταν ἀναστῶσιν, τίνος αὐτῶν οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτήσαι. **35** Καὶ ἔσται γυνή; οἱ γὰρ ἐπτὰ ἔσχον αὐτὴν ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγεν διδάσκων ἐν γυναῖκα. **24** ἐφη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Οὐ διὰ τῷ Ἱερῷ Πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ τοῦτο πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς Χριστὸς νιὸς Δαυεὶδ ἔστιν; **36** αὐτὸς Δαυεὶδ μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ; **25** ὅταν γὰρ εἰπεν ἐν τῷ Πνεύματι τῷ Ἀγίῳ Εἶπεν ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὕτε γαμοῦσιν Κύριος τῷ Κυρίῳ μου Κάθου ἐκ δεξιῶν μου οὕτε γαμίζονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι ἔως ἂν θῶ τοὺς ἔχθρούς σου ὑποκάτω τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **26** περὶ δὲ τῶν νεκρῶν ποδῶν σου. **37** αὐτὸς Δαυεὶδ λέγει αὐτὸν ὅτι ἐγείρονται, οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ Κύριον, καὶ πόθεν αὐτοῦ ἔστιν νιός; Καὶ ὁ Μωϋσέως ἐπὶ τοῦ Βάτου πῶς εἰπεν αὐτῷ ὁ πολὺς ὄχλος ἥκουεν αὐτοῦ ἥδεως. **38** Καὶ Θεὸς λέγων Ἐγὼ δὲ Θεὸς Ἀβραὰμ καὶ Θεὸς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ ἔλεγεν Βλέπετε ἀπὸ Ἰσαὰκ καὶ Θεὸς Ἰακώβ; **27** οὐκ ἔστιν Θεὸς τῶν γραμματέων τῶν θελόντων ἐν στολαῖς νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων. πολὺ πλανᾶσθε. περιπατεῖν καὶ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς **28** Καὶ προσελθὼν εἶς τῶν γραμματέων, **39** καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἀκούσας αὐτῶν συνζητούντων, εἰδὼς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις· **40** οἱ ὅτι καλῶς ἀπεκρίθη αὐτοῖς, ἐπηρώτησεν κατεσθίοντες τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν καὶ αὐτόν Ποία ἔστιν ἐντολὴ πρώτη πάντων; προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι, οὗτοι **29** ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς ὅτι Πρώτη ἔστιν λήμψονται περισσότερον κρίμα. **41** Καὶ Ἀκουε, Ἰσραὴλ, Κύριος δὲ Θεὸς ἡμῶν καθίσας κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου Κύριος εἶς ἔστιν, **30** καὶ ἀγαπήσεις Κύριον ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς

τὸ γαζοφυλάκιον· καὶ πολλοὶ πλούσιοι μαρτύριον αὐτοῖς. 10 καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη ἔβαλλον πολλά· 42 καὶ ἐλθοῦσα μία πρῶτον δεῖ κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον. χήρα πτωχὴ ἔβαλεν λεπτὰ δύο, ὅ ἐστιν 11 καὶ ὅταν ἄγωσιν ὑμᾶς παραδιδόντες, κοδράντης. 43 καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μὴ προμεριμνάτε τί λαλήσητε, ἀλλ’ ὅ ἐὰν μαθητὰς αὐτοῦ εἴπεν αὐτοῖς Ἀμὴν λέγω δοθῇ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τοῦτο λαλεῖτε· ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχὴ πλειον οὐ γάρ ἐστε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες ἀλλὰ πάντων ἔβαλεν τῶν βαλλόντων εἰς τὸ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. 12 καὶ παραδώσει γαζοφυλάκιον· 44 πάντες γάρ ἐκ τοῦ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατήρ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον, αὕτη δὲ ἐκ τέκνου, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὄσα εἶχεν γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς· 13 καὶ ἔβαλεν, ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.

ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ

13 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ιεροῦ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος,

λέγει αὐτῷ εἰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ οὗτος σωθήσεται. 14 Ὄταν δὲ ἴδητε τὸ Διδάσκαλε, ἵδε ποταπὸι λίθοι καὶ ποταπαὶ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως ἐστηκότα ὅπου οἰκοδομαί. 2 καὶ ὁ Ἰησοῦς εἴπεν αὐτῷ οὐ δεῖ, ὁ ἀναγινώσκων νοείτω, τότε οἱ Βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὅρη, οὐ μὴ ἀφεθῇ λίθος ἐπὶ λίθον ὃς οὐ μὴ 15 ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβάτω μηδὲ καταλυθῇ. 3 Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ εἰσελθάτω τι ἄραι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, ὅρος τῶν Ἐλαιῶν κατέναντι τοῦ ιεροῦ, 16 καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν μὴ ἐπιστρεψάτω ἐπηρώτα αὐτὸν κατ’ ἴδιαν Πέτρος καὶ εἰς τὰ ὅπίσω ἄραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. 17 Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας 4 Εἰπὸν οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἔχούσαις καὶ ταῖς ὑμῖν, πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. 18 ὅταν μέλλῃ ταῦτα συντελεῖσθαι πάντα; 5 ὁ προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται χειμῶνος· δὲ Ἰησοῦς ἥρξατο λέγειν αὐτοῖς Βλέπετε 19 ἔσονται γάρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι θλῖψις, μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. 6 πολλοὶ ἐλεύσονται οἴα οὐ γέγονεν τοιαύτη ἀπ’ ἀρχῆς κτίσεως ἐπὶ τῷ ὄνόματί μου λέγοντες ὅτι Ἐγώ ἦν ἔκτισεν ὁ Θεὸς ἔως τοῦ νῦν καὶ οὐ μὴ εἰμι, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. 7 ὅταν δὲ γένηται. 20 καὶ εἰ μὴ ἐκολόβωσεν Κύριος ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, τὰς ἡμέρας, οὐκ ἄν ἐσώθῃ πᾶσα σάρξ· μὴ θροεῖσθε· δεῖ γενέσθαι, ἀλλ’ οὕπω ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς οὓς ἔξελέξατο τὸ τέλος. 8 ἐγερθήσεται γάρ ἔθνος ἐπ’ ἐκολόβωσεν τὰς ἡμέρας. 21 καὶ τότε ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν. ἔσονται ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ "Ιδε ὦδε ὁ Χριστός, σεισμοὶ κατὰ τόπους, ἔσονται λιμοὶ ἀρχὴ" "Ιδε ἐκεῖ, μὴ πιστεύετε· 22 ἐγερθήσονται ὡδίνων ταῦτα. 9 Βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἔαυτούς· δὲ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται καὶ παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ εἰς ποιήσουσιν σημεῖα καὶ τέρατα πρὸς τὸ συναγωγὰς δαρήσεσθε καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων ἀποπλανᾶν εἰ δυνατὸν τοὺς ἐκλεκτούς· 23 καὶ βασιλέων σταθήσεσθε ἔνεκεν ἐμοῦ, εἰς ὑμεῖς δὲ βλέπετε προείρηκα ὑμῖν πάντα.

24 Ἀλλὰ ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις μετὰ τὴν **14** Ἡν δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ θλῖψιν ἐκείνην ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ δύο ἡμέρας, καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, **25** καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ καὶ οἱ ἀστέρες ἔσονται ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κρατήσαντες ἀποκτείνωσιν. **2** Ἐλεγον πίπτοντες, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς γάρ Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μή ποτε ἔσται οὐρανοῖς σαλευθήσονται. **26** καὶ τότε θόρυβος τοῦ λαοῦ. **3** Καὶ ὅντος αὐτοῦ ὕψονται τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν Βηθανίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ λεπροῦ, κατακειμένου αὐτοῦ ἥλθεν γυνὴ δόξης, **27** καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου νάρδου πιστικῆς καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ πολυτελοῦς· συντρίψασα τὴν ἀλάβαστρον τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ' ἄκρου γῆς κατέχεεν αὐτοῦ τῆς κεφαλῆς. **4** Ἡσαν δέ ἔως ἄκρου οὐρανοῦ. **28** Ἀπὸ δὲ τῆς τινες ἀγανακτοῦντες πρὸς ἔαυτούς Εἰς τί συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν· ὅταν ἥδη ὁ ἡ πώλεια αὕτη τοῦ μύρου γέγονεν; **5** κλάδος αὐτῆς ἀπαλὸς γένηται καὶ ἐκφύῃ ἥδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι τὰ φύλλα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐπάνω δηναρίων τριακοσίων καὶ δοθῆναι ἔστιν. **29** οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε τοῖς πτωχοῖς· καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. **6** οὐ δὲ ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἔστιν Ἰησοῦς εἶπεν Ἀφετε αὐτήν· τί αὐτῇ κόπους ἐπὶ θύραις. **30** ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ παρέχετε; καλὸν ἔργον ἡργάσατο ἐν ἐμοί. μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη μέχρις οὗ **7** πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ταῦτα πάντα γένηται. **31** οὐ οὐρανὸς καὶ ἔαυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε δύνασθε αὐτοῖς εὗ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ ποιῆσαι, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. **8** δὲ ὅ σχεν παρελεύσονται. **32** Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐποίησεν προέλαβεν μυρίσαι τὸ σῶμά μου ἐκείνης ἡ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἴδεν, οὐδὲ οἱ εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. **9** ἀμὴν δὲ λέγω ἄγγελοι ἐν οὐρανῷ οὐδὲ Ὅ Υἱός, εἰ μὴ ὁ ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον Πατήρ. **33** Βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε· οὐκ οἴδατε εἰς δύνατον τὸν κόσμον, καὶ δὲ ἐποίησεν αὕτη γὰρ πότε ὁ καιρός ἔστιν. **34** ὡς ἀνθρωπος λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς. **10** ἀπόδημος ἀφεὶς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ καὶ δοὺς Καὶ Ἰούδας Ἰσκαριώθ, ὁ εἰς τῶν δώδεκα, τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν ἔξουσίαν, ἐκάστω ἀπῆλθεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς ἵνα αὐτὸν τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο παραδοῖ αὐτοῖς. **11** οἱ δὲ ἀκούσαντες ἵνα γρηγορῇ. **35** γρηγορεῖτε οὖν· οὐκ οἴδατε ἔχαρησαν καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἀργύριον γὰρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται, ἢ δοῦναι. καὶ ἐζήτει πῶς αὐτὸν εὐκαίρως ὁψὲ ἢ μεσονύκτιον ἢ ἀλεκτοροφωνίας ἢ παραδοῖ. **12** Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν πρωΐ **36** μὴ ἐλθὼν ἔξαίφνης εῦρῃ ὑμᾶς ἀζύμων, ὅτε τὸ πάσχα ἔθυον, λέγουσιν αὐτῷ καθεύδοντας. **37** δὲ ὑμῖν λέγω, πᾶσιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ Ποι θέλεις ἀπελθόντες λέγω, γρηγορεῖτε. **13** καὶ ἐτοιμάσωμεν ἵνα φάγης τὸ πάσχα; **14** καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ

λέγει αὐτοῖς Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν, καὶ ὁ Ἰησοῦς ὅτι Πάντες σκανδαλισθήσεσθε, ἀπαντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος ὅτι γέγραπται Πατάξῳ τὸν ποιμένα, καὶ βαστάζων ἀκολουθήσατε αὐτῷ, 14 καὶ τὰ πρόβατα διασκορπισθήσονται. 28 ἀλλὰ ὅπου ἔαν εἰσέλθῃ εἴπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ μετὰ τὸ ἐγερθῆναι με προάξω ὑμᾶς εἰς ὅτι Ὁ Διδάσκαλος λέγει Ποῦ ἐστιν τὸ τὴν Γαλιλαίαν. 29 ὁ δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ κατάλυμά μου, ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν Εἱ καὶ πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ’ μαθητῶν μου φάγω; 15 καὶ αὐτὸς ὑμῖν οὐκ ἐγώ. 30 καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς δείξει ἀνάγαιον μέγα ἐστρωμένον ἔτοιμον· Ἀμὴν λέγω σοι ὅτι σὺ σήμερον ταύτη καὶ ἐκεὶ ἔτοιμάσατε ἡμῖν. 16 καὶ ἐξῆλθον οἱ τῇ νυκτὶ πρὶν ἡ δίς ἀλέκτορα φωνῆσαι μαθηταὶ καὶ ἥλθον εἰς τὴν πόλιν καὶ εὗρον τρίς με ἀπαρνήσῃ. 31 ὁ δὲ ἐκπερισσῶς καθὼς εἶπεν αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ ἐλάλει Ἐὰν δέῃ με συναποθανεῖν σοι, οὐ μή πάσχα. 17 Καὶ ὄψιάς γενομένης ἔρχεται μετὰ σε ἀπαρνήσομαι. ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες τῶν δώδεκα. 18 καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν καὶ ἔλεγον. 32 Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ ἐσθιόντων ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅνομα Γεθσημανεῖ, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς ὅτι εἰς ἔξ ὑμῶν παραδώσει με, δὲ ἐσθίων αὐτοῦ Καθίσατε ὡδε ἔως προσεύξωμαι. μετ’ ἐμοῦ. 19 ἦρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν 33 καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ τὸν αὐτῷ εἷς κατὰ εῖς Μήτι ἐγώ; 20 ὁ δὲ εἶπεν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην μετ’ αὐτοῦ, καὶ αὐτοῖς Εἰς τῶν δώδεκα, δὲ ἐμβαπτόμενος ἦρξατο ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν, 34 καὶ μετ’ ἐμοῦ εἰς τὸ τρύβλιον. 21 ὅτι δὲ μὲν Υἱὸς λέγει αὐτοῖς Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται ἔως θανάτου μείνατε ὡδε καὶ γρηγορεῖτε. περὶ αὐτοῦ οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ 35 καὶ προελθών μικρὸν ἔπιπτεν ἐπὶ τῆς δι’ οὗ δὲ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· γῆς, καὶ προσηύχετο ἵνα εἰ δυνατόν ἐστιν καλὸν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος παρέλθῃ ἀπ’ αὐτοῦ ἡ ὥρα, 36 καὶ ἔλεγεν ἐκεῖνος. 22 Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν λαβὼν Ἀββᾶ ὁ Πατήρ, πάντα δυνατά σοι παρένεγκε ἄρτον εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ’ ἐμοῦ· ἀλλ’ οὐ τί αὐτοῖς καὶ εἶπεν Λάβετε· τοῦτό ἐστιν ἐγώ θέλω ἀλλὰ τί σύ. 37 καὶ ἔρχεται καὶ τὸ σῶμά μου. 23 καὶ λαβὼν ποτήριον εύρισκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἔπιον τῷ Πέτρῳ Σίμων, καθεύδεις; οὐκ ἵσχυσας ἔξ αὐτοῦ πάντες. 24 καὶ εἶπεν αὐτοῖς μίαν ὥραν γρηγορῆσαι; 38 γρηγορεῖτε καὶ Τοῦτό ἐστιν τὸ αἷμά μου τῆς διαθήκης τὸ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ ἔλθητε εἰς πειρασμόν· ἐκχυννόμενον ὑπὲρ πολλῶν. 25 ἀμὴν λέγω τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σάρξ ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ πίω ἐκ τοῦ γενήματος ἀσθενής. 39 καὶ πάλιν ἀπελθών προσηύξατο τῆς ἀμπέλου ἔως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών. 40 καὶ πάλιν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ ἐλθών εὗρεν αὐτοὺς καθεύδοντας, ἵσαν Θεοῦ. 26 Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ γάρ αὐτῶν οἱ ὄφθαλμοὶ καταβαρυνόμενοι, ὅρος τῶν Ἐλαιῶν. 27 Καὶ λέγει αὐτοῖς καὶ οὐκ ἥδεισαν τί ἀποκριθῶσιν αὐτῷ.

41 καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον καὶ λέγει αὐτοῖς καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. 55
Καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπάυεσθε· Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον
ἀπέχει· ἥλθεν ἡ ὥρα, ιδοὺ παραδίδοται ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν εἰς τὸ
ὅ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν θανατῶσαι αὐτόν, καὶ οὐχ ηὔρισκον· 56
ἀμαρτωλῶν. 42 ἐγείρεσθε ἄγωμεν· ιδοὺ δὲ πολλοὶ γάρ ἐψευδομαρτύρουν κατ’ αὐτοῦ,
παραδιδούς με ἥγγικεν. 43 Καὶ εὐθὺς ἔτι καὶ ἵσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἥσαν. 57 καὶ
αὐτοῦ λαλοῦντος παραγίνεται δὲ Ἰούδας εἷς τινες ἀναστάντες ἐψευδομαρτύρουν κατ’
τῶν δώδεκα, καὶ μετ’ αὐτοῦ ὄχλος μετὰ αὐτοῦ λέγοντες 58 ὅτι Ἡμεῖς ἡκούσαμεν
μαχαιρῶν καὶ ξύλων παρὰ τῶν ἀρχιερέων αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἐγὼ καταλύσω
καὶ τῶν γραμματέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων. τὸν ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίητον καὶ
44 δεδώκει δὲ δὲ παραδιδοὺς αὐτὸν σύσσημον διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον
αὐτοῖς λέγων "Ον ἀν φιλήσω αὐτός ἐστιν· οἴκοδομήσω. 59 καὶ οὐδὲ οὕτως ἵση
κρατήσατε αὐτὸν καὶ ἀπάγετε ἀσφαλῶς. 45 ἦν δὲ μαρτυρία αὐτῶν. 60 καὶ ἀναστὰς
καὶ ἐλθὼν εὐθὺς προσελθὼν αὐτῷ λέγει δὲ ἀρχιερεὺς εἰς μέσον ἐπηρώτησεν τὸν
Ῥαββεῖ, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν· 46 οἱ δὲ Ἰησοῦν λέγων Οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; τί οὗτοί
ἐπέβαλαν τὰς χεῖρας αὐτῷ καὶ ἐκράτησαν σου καταμαρτυροῦσιν; 61 δὲ ἐσιώπα καὶ
αὐτόν. 47 εἶς δέ τις τῶν παρεστηκότων οὐκ ἀπεκρίνατο οὐδέν. πάλιν δὲ ἀρχιερεὺς
σπασάμενος τὴν μάχαιραν ἔπαισεν τὸν ἐπηρώτα αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ Σὺ εἰ δὲ
δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ Χριστὸς δὲ Υἱὸς τοῦ Εὐλογητοῦ; 62 δὲ
τὸ ὡτάριον. 48 καὶ ἀποκριθεὶς δὲ Ἰησοῦς Ἰησοῦς εἶπεν Ἐγώ εἰμι, καὶ δψευθε τὸν
εἶπεν αὐτοῖς Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθατε Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν καθήμενον
μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν τῆς δυνάμεως καὶ ἔρχόμενον μετὰ τῶν
με· 49 καθ’ ἡμέραν ἡμην πρὸς ὑμᾶς ἐν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. 63 δὲ ἀρχιερεὺς
τῷ ιερῷ διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκρατήσατε διαφρήξας τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει Τί ἔτι
με· ἀλλ’ ἴνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. 50 χρείαν ἔχομεν μαρτύρων; 64 ἡκούσατε τῆς
καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον πάντες. 51 βλασφημίας· τί ὑμῖν φαίνεται; οἱ δὲ πάντες
Καὶ νεανίσκος τις συνηκολούθει αὐτῷ κατέκριναν αὐτὸν ἔνοχον εἶναι θανάτου.
περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ, καὶ 65 Καὶ ἥρξαντό τινες ἐμπτύειν αὐτῷ
κρατοῦσιν αὐτόν· 52 δὲ καταλιπών καὶ περικαλύπτειν αὐτοῦ τὸ πρόσωπον
τὴν σινδόνα γυμνὸς ἔφυγεν. 53 Καὶ καὶ κολαφίζειν αὐτὸν καὶ λέγειν αὐτῷ
ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα, Προφήτευσον, καὶ οἱ ὑπηρέται ῥαπίσμασιν
καὶ συνέρχονται πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ αὐτὸν ἔλαβον. 66 Καὶ δντος τοῦ Πέτρου
οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς. 54 καὶ δὲ κάτω ἐν τῇ αὐλῇ ἔρχεται μία τῶν παιδισκῶν
Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἡκολούθησεν αὐτῷ τοῦ ἀρχιερέως, 67 καὶ ίδουσα τὸν Πέτρον
ἔως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως, θερμαινόμενον ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει
καὶ ἦν συνκαθήμενος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν Καὶ σὺ μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ ἥσθα τοῦ

Ίησοῦ. 68 ὁ δὲ ἡρνήσατο λέγων Οὕτε οἶδα ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν οὕτε ἐπίσταμαι σὺ τί λέγεις. καὶ ἔξηλθεν οἱ ἀρχιερεῖς. 69 οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀνέσεισαν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον· 70 καὶ ἡ παιδίσκη τὸν ὄχλον ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν ἴδοῦσα αὐτὸν ἤρξατο πάλιν λέγειν τοῖς ἀπολύσῃ αὐτοῖς. 71 ὁ δὲ Πειλᾶτος πάλιν παρεστῶσιν ὅτι Οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστιν. 72 ὁ ἀποκριθεὶς ἔλεγεν αὐτοῖς Τί οὖν ποιήσω δὲ πάλιν ἡρνεῖτο. καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν ὃν λέγετε τὸν Βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; 73 οἱ παρεστῶτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ Ἀληθῶς οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν Σταύρωσον αὐτόν. ἐξ αὐτῶν εἴ: καὶ γάρ Γαλιλαῖος εἴ. 74 οἱ δὲ Πειλᾶτος ἔλεγεν αὐτοῖς Τί γάρ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὅμνυναι ὅτι Οὐκ ἐποίησεν κακόν; οἱ δὲ περισσῶς ἔκραξαν οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὃν λέγετε. 75 Σταύρωσον αὐτόν. 76 οἱ δὲ Πειλᾶτος καὶ εὐθὺς ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. βουλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος τὸ ρῆμα ὡς εἶπεν ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, καὶ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι Πρὶν ἀλέκτορα δίς παρέδωκεν τὸν Ἰησοῦν φραγελλώσας ἵνα φωνῆσαι τρίς με ἀπαρνήσῃ: καὶ ἐπιβαλὼν σταυρωθῇ. 77 Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον ἕκλαιεν.

15 Καὶ εὐθὺς πρωῒ συμβούλιον ἑτοιμάσαντες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων καὶ ὄλον τὸ συνέδριον, δήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν Πειλᾶτῳ. 2 καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πειλᾶτος Σὺ εἴ ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει Σὺ λέγεις. 3 καὶ κατηγόρουν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά. 4 οἱ δὲ Πειλᾶτος πάλιν ἐπηρώτα αὐτὸν λέγων Οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; ἵδε πόσα σου κατηγοροῦσιν. 5 οἱ δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν Πειλᾶτον. 6 Κατὰ δὲ ἔօρτὴν ἀπέλυνεν αὐτοῖς ἔνα δέσμιον ὃν παριτοῦντο. 7 ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς μετὰ τῶν στασιαστῶν δεδεμένος, οἵτινες ἐν τῇ στάσει φόνον πεποιήκεισαν. 8 καὶ ἀναβάς ὁ ὄχλος ἤρξατο αἰτεῖσθαι καθὼς ἐποίει αὐτοῖς. 9 οἱ δὲ Πειλᾶτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων Θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν Βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; 10 ἐγίνωσκεν γάρ καὶ συνκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖραν. 11 καὶ ἐνδιδύσκουσιν αὐτὸν πορφύραν καὶ περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον. 12 καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐτὸν Χαῖρε, Βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων. 13 καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλάμῳ καὶ ἐνέπτυνον αὐτῷ, καὶ τιθέντες τὰ γόνατα προσεκύνουν αὐτῷ. 14 οἱ δὲ ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἔξέδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἴμάτια αὐτοῦ. Καὶ ἔξάγουσιν αὐτὸν ἵνα σταυρώσωσιν αὐτόν. 15 οἱ δὲ ἀγγαρεύουσιν παράγοντά τινα Σίμωνα Κυρηναῖον ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ, τὸν πατέρα Ἀλεξάνδρου καὶ Ρούφου, ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. 16 Καὶ φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ τὸν Γολγοθᾶν τόπον, ὃ ἐστιν μεθερμηνεύμενος Κρανίου τόπος. 17 οἱ δὲ διαιμερίζονται τὰ ἴμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον ἐπ' αὐτὰ τίς τι ἄρῃ. 18 οἱ δὲ ὥρα

τρίτη καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. **26** Καὶ ἦν ἡ μικροῦ καὶ Ἰωσῆτος μήτηρ καὶ Σαλώμη, **41** ἐπιγραφὴ τῆς αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμένη ἀī ὅτε ἦν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ἥκολούθουν αὐτῷ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ. **27** Καὶ σὺν καὶ διηκόνουν αὐτῷ, καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἱ αὐτῷ σταυροῦσιν δύο ληστάς, ἔνα ἐκ συναναβᾶσαι αὐτῷ εἰς Ἱεροσόλυμα. **42** Καὶ δεξιῶν καὶ ἔνα ἔξι εὐωνύμων αὐτοῦ. **29** Καὶ ἥδη ὄψιας γενομένης, ἐπεὶ ἦν Παρασκευή, οἵ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν ὅ ἐστιν προσάρβατον, **43** ἐλθὼν Ἰωσῆφ ὁ κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ λέγοντες ἀπὸ Ἀριμαθαίας, εὐσχήμων βουλευτής, Οὐά ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ οἰκοδομῶν ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν ἐν τρισὶν ἡμέραις, **30** σῶσον σεαυτὸν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τολμήσας εἰσῆλθεν καταβὰς ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. **31** ὁδίοις καὶ οἱ πρὸς τὸν Πειλᾶτον καὶ ἡτήσατο τὸ σῶμα ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ τοῦ Ἰησοῦ. **44** ὁ δὲ Πειλᾶτος ἐθαύμασεν τῶν γραμματέων ἔλεγον "Ἄλλους ἔσωσεν, εἰ ἥδη τέθνηκεν, καὶ προσκαλεσάμενος ἔαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι· **32** ὁ Χριστὸς ὁ τὸν κεντυρίωνα ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰς Βασιλεὺς Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ πάλαι ἀπέθανεν· **45** καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν. καὶ κεντυρίωνος ἐδωρήσατο τὸ πτῶμα τῷ οἱ συνεσταυρωμένοι σὺν αὐτῷ ὡνείδιζον Ἰωσῆφ. **46** καὶ ἀγοράσας σινδόνα καθελών αὐτόν. **33** Καὶ γενομένης ὥρας ἔκτης αὐτὸν ἐνείλησεν τῇ σινδόνι καὶ κατέθηκεν σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἔως ὥρας αὐτὸν ἐν μνήματι ὃ ἦν λελατομημένον ἐνάτης. **34** καὶ τῇ ἐνάτῃ ὥρᾳ ἐβόήσεν ὁ ἐκ πέτρας, καὶ προσεκύλισεν λίθον ἐπὶ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ Ἐλωΐ Ἐλωΐ λαμὰ τὴν θύραν τοῦ μνημείου. **47** ἡ δὲ Μαρία σαβαθθανεί; ὁ ἐστιν μεθερμηνεύμενον Ὁ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ Ἰωσῆτος Θεός μου ὁ Θεός μου, εἰς τί ἐγκατέλιπές με; ἐθεώρουν ποῦ τέθειται.

35 καὶ τινες τῶν παρεστηκότων ἀκούσαντες ἔλεγον Ἰδε Ἡλείαν φωνεῖ. **36** δραμῶν δέ τις καὶ γεμίσας σπόγγον δξους περιθεὶς καλάμῳ ἐπότιζεν αὐτόν, λέγων Ἀφετε ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἡλείας καθελεῖν αὐτόν. **37** ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφεὶς φωνὴν μεγάλην ἐξέπνευσεν. **38** Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπ' ἄνωθεν ἔως κάτω. **39** Ἰδών δὲ ὁ κεντυρίων ὁ παρεστηκώς ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ ὅτι οὕτως ἐξέπνευσεν, εἶπεν Ἀληθῶς οὗτος ὁ ἄνθρωπος Υἱὸς Θεοῦ ἦν. **40** Ἡσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, ἐν αἷς καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου τοῦ

16 Καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Σαλώμη ἡγόρασαν ἀρώματα ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. **2** καὶ λίαν πρωΐ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνῆμα, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. **3** καὶ ἔλεγον πρὸς ἔαυτάς Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; **4** καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀνακεκύλισται ὁ λίθος ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. **5** καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον εἴδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς περιβεβλημένον στολὴν λευκήν, καὶ ἐξεθαμβήθησαν. **6** ὁ δὲ λέγει

αὐταῖς Μὴ ἐκθαμβεῖσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε ἐπιθήσουσιν καὶ καλῶς ἔξουσιν. 19 Ὁ τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον ἡγέρθη, μὲν οὖν Κύριος Ἰησοῦς μετὰ τὸ λαλῆσαι οὐκ ἔστιν ᾧδε· ἵδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτοῖς ἀνελήμφθη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ αὐτὸν. 7 ἀλλὰ ὑπάγετε εἴπατε τοῖς μαθηταῖς ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ. 20 ἐκεῖνοι δὲ αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι Προάγει ὑμᾶς εἰς ἐξελθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ, τοῦ Κυρίου τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὅψεσθε, καθὼς συνεργοῦντος καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντος εἶπεν ὑμῖν. 8 καὶ ἐξελθοῦσαι ἔφυγον ἀπὸ διὰ τῶν ἐπακολουθούντων σημείων.]

τοῦ μνημείου, εἶχεν γάρ αὐτὰς τρόμος
καὶ ἕκστασις· καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπαν·
ἐφοβοῦντο γάρ. 9 (note: The most reliable
and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-

20.) [Ἄναστας δὲ πρωῒ πρώτη σαββάτου ἐφάνη πρῶτον Μαρία τῇ Μαγδαληνῇ, παρ'
ἥς ἐκβεβλήκει ἐπτὰ δαιμόνια. 10 ἐκείνη πορευθεῖσα ἀπήγγειλεν τοῖς μετ' αὐτοῦ
γενομένοις πενθοῦσι καὶ κλαίουσιν. 11 κάκεῖνοι ἀκούσαντες ὅτι ζῇ καὶ ἐθεάθη
ὑπ' αὐτῆς ἡπίστησαν. 12 Μετὰ δὲ ταῦτα
δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπατοῦσιν ἐφανερώθη
ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ πορευομένοις εἰς ἄγρον·
13 κάκεῖνοι ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν τοῖς
λοιποῖς οὐδὲ ἐκείνοις ἐπίστευσαν. 14
“Υστερον δὲ ἀνακειμένοις αὐτοῖς τοῖς
ἔνδεκα ἐφανερώθη, καὶ ὠνείδισεν τὴν
ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν ὅτι
τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν ἐγηγερμένον
οὐκ ἐπίστευσαν. 15 καὶ εἶπεν αὐτοῖς
Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἄπαντα
κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει. 16
ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται, ὁ
δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται. 17 σημεῖα δὲ
τοῖς πιστεύσασιν ταῦτα παρακολουθήσει,
ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσιν,
γλώσσαις λαλήσουσιν καιναῖς, 18 ὅφεις
ἀροῦσιν καὶ θανάσιμόν τι πίωσιν οὐ
μὴ αὐτοὺς βλάψῃ, ἐπὶ ἀρρώστους χεῖρας

Κατα Λουκαν

πολλοὶ ἐπὶ τῇ γενέσει αὐτοῦ χαρήσονται.

1 Ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι διήγησιν περὶ τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων, **2** καθὼς παρέδοσαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου, **3** ἔδοξε κάμοὶ παρηκολουθηκότι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς καθεξῆς σοι γράψαι, κράτιστε Θεόφιλε, **4** ἵνα ἐπιγνῷς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν. **5** Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδου βασιλέως τῆς Ἰουδαίας ἰερεύς τις ὀνόματι Ζαχαρίας ἐξ ἐφημερίας Ἀβιά, καὶ γυνὴ αὐτῷ ἐκ τῶν θυγατέρων Ἀαρὼν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἐλεισάβετ. **6** ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφότεροι ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιώμασιν τοῦ Κυρίου ἀμεμπτοι. **7** καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον, καθότι ἦν ἡ Ἐλεισάβετ στεῖρα, καὶ ἀμφότεροι προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν. **8** Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἰερατεύειν αὐτὸν ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἐναντὶ τοῦ Θεοῦ, **9** κατὰ τὸ ἔθος τῆς ιερατείας ἔλαχε τοῦ θυμιᾶσαι εἰσελθών εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου, **10** καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἦν τοῦ λαοῦ προσευχόμενον ἔξω τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος. **11** ὡφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος Κυρίου ἐστῶς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυμιαστηρίου τοῦ θυμιάματος. **12** καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας ἴδων, καὶ φόβοις ἐπέπεσον ἐπ' αὐτόν. **13** εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος Μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία, διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου, καὶ ἡ γυνή σου Ἐλεισάβετ γεννήσει νίον σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην· **14** καὶ ἔσται χαρά σοι καὶ ἀγαλλίασις, καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ γενέσει αὐτοῦ χαρήσονται.

15 ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον Κυρίου, καὶ οὗνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πίῃ, καὶ Πνεύματος Ἄγιου πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, **16** καὶ πολλοὺς τῶν νιῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν. **17** καὶ αὐτὸς προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἡλείᾳ, ἐπιστρέψαι καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων, ἔτοιμάσαι Κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον. **18** καὶ εἶπεν Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον Κατὰ τί γνώσομαι τοῦτο; ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης καὶ ἡ γυνή μου προβεβηκοῦ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς. **19** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ Ἐγώ εἰμι Γαβριὴλ ὁ παρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀπεστάλην λαλῆσαι πρὸς σὲ καὶ εὐαγγελίσασθαί σοι ταῦτα· **20** καὶ ἴδου ἔσῃ σιωπῶν καὶ μὴ δυνάμενος λαλῆσαι ἕχρι ἦς ἡμέρας γένηται ταῦτα, ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου, αὐτῶν ἦσαν. **21** Ὅτι ὅταν ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου, οἵτινες πληρωθήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν. **22** ἔξελθὼν δὲ οὐκ τὸν ναῷ αὐτόν. **23** καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδοκῶν τὸν ὄπτασίαν ἐώρακεν ἐν τῷ ναῷ· καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐτοῖς, καὶ διέμενεν κωφός. **24** Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας οἴκον αὐτοῦ. **25** Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν Ἐλεισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ περιέκρυβεν ἔσυτὴν μῆνας πέντε, λέγουσα ὅτι Οὕτως μοι πεποίηκεν Κύριος ἐν ἡμέραις αἷς ἐπεῖδεν ἀφελεῖν ὄνειδός μου ἐν ἀνθρώποις. **26** Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἔκτῳ

ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ἀπὸ τοῦ ὡς ἥκουσεν τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας Θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας ἣ ὅνομα ἡ Ἐλεισάβετ, ἐσκίρτησεν τὸ βρέφος ἐν Ναζαρὲθ, 27 πρὸς παρθένον ἐμνηστευμένην τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς, καὶ ἐπλήσθη Πνεύματος ἀνδρὶ ὃ ὅνομα Ἰωσὴφ, ἐξ οἴκου Δαυείδ, Ἀγίου ἡ Ἐλεισάβετ, 42 καὶ ἀνεφώνησεν καὶ τὸ ὅνομα τῆς παρθένου Μαριάμ. 28 κραυγῇ μεγάλῃ καὶ εἶπεν Εὐλογημένη σὺ καὶ εἰσελθὼν πρὸς αὐτὴν εἶπεν Χαῖρε, ἐν γυναιξίν, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ. 29 ἡ δὲ τῆς κοιλίας σου. 43 καὶ πόθεν μοι τοῦτο ἐπὶ τῷ λόγῳ διεταράχθη, καὶ διελογίζετο ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου πρὸς ποταπὸς εἴη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. 30 καὶ ἐμέ; 44 ίδού γὰρ ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ εἶπεν ὁ ἄγγελος αὐτῇ Μή φοβοῦ, Μαριάμ· ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὕτα μου, ἐσκίρτησεν εῦρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ Θεῷ· 31 καὶ ίδού ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου. συλλήψῃ ἐν γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ 45 καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα ὅτι ἔσται καλέσεις τὸ ὅνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. 32 οὗτος τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ ἔσται μέγας καὶ Υἱὸς Ὅψιστου κληθήσεται, Κυρίου. 46 Καὶ εἶπεν Μαριάμ Μεγαλύνει ἡ καὶ δῶσει αὐτῷ Κύριος ὁ Θεός τὸν θρόνον ψυχή μου τὸν Κύριον, 47 καὶ ἡγαλλίασεν Δαυεὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, 33 καὶ βασιλεύσει τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρί ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακὼβ εἰς τὸν αἰῶνας, καὶ μου· 48 ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος. (aiōn τῆς δούλης αὐτοῦ. ίδού γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν g165) 34 εἶπεν δὲ Μαριάμ πρὸς τὸν ἄγγελον μακαριοῦσίν με πᾶσαι αἱ γενεαί· 49 ὅτι Πῶς ἔσται τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω; ἐποίησέν μοι μεγάλα ὀ δυνατός, καὶ ἄγιον 35 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ τὸ ὅνομα αὐτοῦ, 50 καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ Πνεῦμα Ἀγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ εἰς γενεὰς καὶ γενεὰς τοῖς φοβουμένοις δύναμις Ὅψιστου ἐπισκιάσει σοι· διὸ καὶ αὐτόν. 51 Ἐποίησεν κράτος ἐν βραχίονι τὸ γεννώμενον ἄγιον κληθήσεται Υἱὸς αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ Θεοῦ. 36 καὶ ίδού Ἐλεισάβετ ἡ συγγενίς καρδίας αὐτῶν· 52 καθεῖλεν δυνάστας σου καὶ αὐτὴ συνείληφεν υἱὸν ἐν γήρει ἀπὸ θρόνων καὶ ὑψωσεν ταπεινούς, αὐτῆς, καὶ οὗτος μὴν ἔκτος ἔστιν αὐτῇ τῇ 53 πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ καλουμένη στείρος· 37 ὅτι οὐκ ἀδυνατήσει πλουτοῦντας ἐξαπέστειλεν κενούς, παρὰ τοῦ Θεοῦ πᾶν ῥῆμα. 38 εἶπεν δὲ 54 ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ, Μαριάμ· ίδού ἡ δούλη Κυρίου· γένοιτο μνησθῆναι ἐλέους, 55 καθὼς ἐλάλησεν μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου. καὶ ἀπῆλθεν ἀπ’ πρὸς τὸν πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραὰμ καὶ αὐτῆς ὁ ἄγγελος. 39 Ἀναστᾶσα δὲ Μαριάμ τῷ σπέρματι αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα. (aiōn g165) ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐπορεύθη εἰς τὴν 56 Ἐμεινεν δὲ Μαριάμ σὺν αὐτῇ ὡς μῆνας ὀρεινὴν μετὰ σπουδῆς εἰς πόλιν Ἰούδα, 40 τρεῖς, καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου καὶ 57 Τῇ δὲ Ἐλεισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ ἡσπάσαστο τὴν Ἐλεισάβετ. 41 καὶ ἐγένετο τεκεῖν αὐτήν, καὶ ἐγέννησεν υἱόν. 58 καὶ

ῆκουσαν οἱ περίοικοι καὶ οἱ συγγενεῖς δοῦναι ἡμῖν 74 ἀφόβως ἐκ χειρὸς ἔχθρῶν αὐτῆς ὅτι ἐμεγάλυνεν Κύριος τὸ ἔλεος ῥυσθέντας λατρεύειν αὐτῷ 75 ἐν ὁσιότητι αὐτοῦ μετ' αὐτῆς, καὶ συνέχαιρον αὐτῇ. 59 καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ πάσαις Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὅδῳ τῇ ἥλθον ταῖς ἡμέραις ἡμῶν. 76 Καὶ σὺ δέ, παιδίον, περιτεμεῖν τὸ παιδίον, καὶ ἐκάλουν αὐτὸν προφήτης Ὑψίστου κληθήσῃ προπορεύσῃ ἐπὶ τῷ ὄνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ζαχαρίαν. γὰρ ἐνώπιον Κυρίου ἐτοιμάσαι ὁδοὺς 60 καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἰπεν αὐτοῦ, 77 τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ Οὐχί, ἀλλὰ κληθήσεται Ἰωάννης. 61 καὶ λαῷ αὐτοῦ ἐν ἀφέσει ἀμαρτιῶν αὐτῶν, 78 εἴπαν πρὸς αὐτὴν ὅτι Οὐδείς ἐστιν ἐκ τῆς διὰ σπλάγχνα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν, ἐν οἷς συγγενείας σου ὃς καλεῖται τῷ ὄνόματι ἐπισκέψεται ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους, 79 τούτῳ. 62 ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὸ ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι αὐτό. 63 καὶ αἰτήσας καθημένοις, τοῦ κατευθῦναι τοὺς πόδας πινακίδιον ἔγραψεν λέγων Ἰωάννης ἐστὶν ἡμῶν εἰς ὅδὸν εἰρήνης. 80 Τὸ δὲ παιδίον ὄνομα αὐτοῦ. καὶ ἐθαύμασαν πάντες. 64 ηὔξανεν καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι, καὶ ἦν ἀνεῳχθῆ δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα ἐν ταῖς ἐρήμοις ἔως ἡμέραις ἀναδείξεως καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει εὐλογῶν αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραὴλ.

τὸν Θεόν. 65 Καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος 2· Ἔγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις τοὺς περιοικοῦντας αὐτούς, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ἔξηλθεν δόγμα παρὰ Καίσαρος ὅρεινῇ τῆς Ἰουδαίας διελαεῖτο πάντα τὰ Αὐγούστου ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν ῥήματα ταῦτα, 66 καὶ ἔθεντο πάντες οἱ οἰκουμένην. 2 αὕτη ἀπογραφὴ πρώτη ἀκούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγοντες έγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται; καὶ γὰρ χεὶρ Κυρηνίου. 3 καὶ ἐπορεύοντο πάντες Κυρίου ἦν μετ' αὐτοῦ. 67 Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἅγιου καὶ ἐπροφήτευσεν λέγων 68 Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησεν λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ, 69 καὶ ἡγειρεν κέρας σωτηρίας ἡμῖν ἐν οἴκῳ Δαυεὶδ παιδὸς αὐτοῦ, 70 καθὼς ἐλάλησεν διὰ στόματος τῶν ἀγίων ἀπ' αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ, (aiōn g165) 71 σωτηρίαν ἐξ ἔχθρῶν ἡμῶν καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς, 72 ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἀγίας αὐτοῦ, 73 ὅρκον δὲ ὕμοσεν πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ ἥσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦντες

καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλλημφθῆναι αὐτὸν ἐν ἐπὶ τὴν ποίμνην αὐτῶν. **9** καὶ ἄγγελος τῇ κοιλίᾳ. **22** Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι Κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς καὶ δόξα Κυρίου τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον περιέλαμψεν αὐτούς, καὶ ἐφοβήθησαν Μωϋσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα φόβον μέγαν. **10** καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος παραστῆσαι τῷ Κυρίῳ, **23** καθὼς γέγραπται Μὴ φοβεῖσθε· ἵδιον γάρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν ἐν νόμῳ Κυρίου ὅτι Πᾶν ἄρσεν διανοῖγον χαρὰν μεγάλην, ἥτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ, μήτραν ἄγιον τῷ Κυρίῳ κληθήσεται, **24** καὶ **11** ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον Σωτήρ, ὃς τοῦ δοῦναι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν ἐστιν Χριστὸς Κύριος, ἐν πόλει Δαυείδ. **12** τῷ νόμῳ Κυρίου, ζεῦγος τρυγόνων ἦ δύο καὶ τοῦτο ὑμῖν σημεῖον, εὑρήσετε βρέφος νοσσοὺς περιστερῶν. **25** Καὶ ἵδιον ἄνθρωπος ἐσπαργανωμένον καὶ κείμενον ἐν φάτνῃ. ἦν ἐν Ἱερουσαλήμ ὡς ὄνομα Συμεών, καὶ **13** καὶ ἔξαιφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβής, πλῆθος στρατιᾶς οὐρανίου αἰνούντων τὸν προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραήλ, Θεὸν καὶ λεγόντων **14** Δόξα ἐν ὑψίστοις καὶ Πνεῦμα ἦν Ἀγιον ἐπ' αὐτόν· **26** καὶ ἦν Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις αὐτῷ κεχρηματισμένον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος εὐδοκίας. **15** Καὶ ἐγένετο ὡς ἀπῆλθον τοῦ Ἀγίου μὴ ἵδειν θάνατον πρὶν ἢ ἀν ἕδη ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι, τὸν Χριστὸν Κυρίου. **27** καὶ ἤλθεν ἐν τῷ οἱ ποιμένες ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους Πνεύματι εἰς τὸ ιερόν· καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν Διέλθωμεν δὴ ἔως Βηθλεὲμ καὶ ἴδωμεν τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν τοῦ ποιῆσαι τὸ ῥῆμα τοῦτο τὸ γεγονὸς ὃ ὁ Κύριος αὐτοὺς κατὰ τὸ εἴθισμένον τοῦ νόμου περὶ ἐγνώρισεν ὑμῖν. **16** καὶ ἤλθαν σπεύσαντες, αὐτοῦ, **28** καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸν εἰς τὰς καὶ ἀνεῦραν τήν τε Μαριάμ καὶ τὸν Ἰωσὴφ ἀγκάλας καὶ εὐλόγησεν τὸν Θεὸν καὶ εἶπεν καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ· **17** **29** Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα, ἰδόντες δὲ ἐγνώρισαν περὶ τοῦ ῥήματος κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ· **30** ὅτι εἶδον τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου οἱ ὄφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, **31** ὃ τούτου. **18** καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν ἔθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ λαῶν, **32** φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς· **19** ἡ δὲ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ. **33** καὶ ἦν ὁ πατὴρ Μαριάμ πάντα συνετήρει τὰ ῥήματα ταῦτα αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς συνβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. **20** λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. **34** καὶ εὐλόγησεν καὶ ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες δοξάζοντες αὐτοὺς Συμεών καὶ εἶπεν πρὸς Μαριάμ καὶ αἰνοῦντες τὸν Θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς τὴν μητέρα αὐτοῦ Ἰδού οὗτος κεῖται εἰς ἥκουσαν καὶ εἶδον καθὼς ἐλαλήθη πρὸς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ αὐτούς. **21** Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι Ἰσραὴλ καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον **35** ὀκτὼ τοῦ περιτεμεῖν αὐτόν, καὶ ἐκλήθη τὸ —καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ῥομφαία—, δπως ἀν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ

πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί. 36 Καὶ τί ἐποίησας ἡμῖν οὕτως; ἵδού ὁ πατήρ ἦν "Αννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουρήλ, σου κάγὼ ὀδυνώμενοι ζητοῦμέν εἰς. 49 ἐκ φυλῆς Ἀστρή· αὕτη προβεβηκυῖα ἐν καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Τί ὅτι ἐζητεῖτε με; ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα μετὰ ἀνδρὸς οὐκ ἥδειτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ Πατρός μου ἔτη ἐπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς, 37 δεῖ εἶναι με; 50 καὶ αὐτὸι οὐ συνήκαν τὸ καὶ αὐτὴ χήρα ἔως ἐτῶν ὄγδοηκοντα ρήμα δὲ ἐλάλησεν αὐτοῖς. 51 καὶ κατέβη τεσσάρων, ἥ οὐκ ἀφίστατο τοῦ ἱεροῦ μετ' αὐτῶν καὶ ἥλθεν εἰς Ναζαρέθ, καὶ ἦν νηστείας καὶ δεήσεσιν λατρεύουσα νύκτα ὑποτασσόμενος αὐτοῖς, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡμέραν. 38 καὶ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστᾶσα διετήρει πάντα τὰ ρήματα ἐν τῇ καρδίᾳ ἀνθυμολογεῖτο τῷ Θεῷ καὶ ἐλάλει περὶ αὐτῆς. 52 Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτεν ἐν τῇ αὐτοῦ πᾶσιν τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ καὶ χάριτι παρὰ Θεῷ καὶ Ἱερουσαλήμ. 39 Καὶ ὡς ἐτέλεσαν πάντα τὰ ἀνθρώποις,

κατὰ τὸν νόμον Κυρίου, ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἰς πόλιν ἔαυτῶν Ναζαρέθ. 40 Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανεν καὶ ἐκραταιοῦτο πληρούμενον σοφίᾳ, καὶ χάρις Θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτό. 41 Καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς Ἱερουσαλήμ τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα. 42 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἐτῶν δώδεκα, ἀναβαίνοντων αὐτῶν κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς, 43 καὶ τελειωσάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς ὑπέμεινεν Ἰησοῦς ὁ παῖς ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἔγνωσαν οἱ γονεῖς αὐτοῦ. 44 νομίσαντες δὲ αὐτὸν εἶναι ἐν τῇ συνοδίᾳ ἥλθον ἡμέρας ὄδὸν καὶ ἀνεζήτουν αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενεῦσιν καὶ τοῖς γνωστοῖς, 45 καὶ μὴ εὑρόντες ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ ἀναζητοῦντες αὐτόν. 46 καὶ ἐγένετο μετὰ ἡμέρας τρεῖς εὗρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων καὶ ἀκούοντα αὐτῶν καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς. 47 ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ. 48 καὶ ἰδόντες αὐτὸν ἐξεπλάγησαν, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ Τέκνον, 3 ·Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πειλάτου τῆς Ιουδαίας, καὶ τετρααρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετρααρχοῦντος τῆς Ἰτουραίας καὶ Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετρααρχοῦντος, 2 ἐπὶ ἀρχιερέως "Αννα καὶ Καϊάφα, ἐγένετο ρῆμα Θεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην τὸν Ζαχαρίου υἱὸν ἐν τῇ ἑρήμῳ. 3 καὶ ἥλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν, 4 ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων Ἡσαΐου τοῦ προφήτου Φωνὴ βιώντος ἐν τῇ ἑρήμῳ "Ετοιμάσατε τὴν ὄδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. 5 πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται, καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθείας καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὄδοὺς λείας. 6 καὶ ὅψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ. 7 Ἔλεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὅχλοις βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ Γεννήματα ἔχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ

τῆς μελλούσης ὀργῆς; 8 ποιήσατε οῦν ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ περὶ Ἡρῷδιάδος καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας· καὶ μὴ τῆς γυναικὸς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς Πατέρα ἔχομεν περὶ πάντων ὧν ἐποίησεν πονηρῶν ὁ τὸν Ἀβραάμ· λέγω γὰρ ὅμιν δτὶ δύναται οἱ Ἡρῷδης, 20 προσέθηκεν καὶ τοῦτο ἐπὶ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα πᾶσιν, κατέκλεισεν τὸν Ἰωάννην ἐν φυλακῇ· τῷ Ἀβραάμ. 9 ἦδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν 21 Ἔγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἄπαντα ρίζαν τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον τὸν λαὸν καὶ Ἰησοῦν βαπτισθέντος καὶ μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ προσευχομένου ἀνεῳχθῆναι τὸν οὐρανὸν, εἰς πῦρ βάλλεται. 10 Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν 22 καὶ καταβῆναι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἄγιον οἱ ὄχλοι λέγοντες Τί οὖν ποιήσωμεν; σωματικῷ εἴδει ὡς περιστερὰν ἐπ' αὐτόν, 11 ἀποκριθεὶς δὲ ἔλεγεν αὐτοῖς Ὁ ἔχων καὶ φωνὴν ἔξ οὐρανοῦ γενέσθαι Σὺ εἶ ὁ δύο χιτῶνας μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι, Γίός μου δ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα. καὶ ὁ ἔχων βρώματα ὁμοίως ποιείτω. 23 Καὶ αὐτὸς ἦν Ἰησοῦς ἀρχόμενος ὡσεὶ 12 ἥλθον δὲ καὶ τελῶναι βαπτισθῆναι ἐτῶν τριάκοντα, ὧν οὐρανός, ὡς ἐνομίζετο, καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν Διδάσκαλε, τί Ἰωσῆφ, τοῦ Ἡλεὶ 24 τοῦ Ματθάτ τοῦ Λευεὶ ποιήσωμεν; 13 ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς τοῦ Μελχεὶ τοῦ Ἰανναὶ τοῦ Ἰωσῆφ 25 τοῦ Μηδὲν πλέον παρὰ τὸ διατεταγμένον ὅμιν Ματταθίου τοῦ Ἀμώς τοῦ Ναούμ τοῦ Ἐσλεὶ πράσσετε. 14 ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν καὶ τοῦ Ναγγαὶ 26 τοῦ Μαὰθ τοῦ Ματταθίου στρατεύομενοι λέγοντες Τί ποιήσωμεν καὶ τοῦ Σεμείὸν τοῦ Ἰωσῆχ τοῦ Ἰωδὰ 27 τοῦ ἡμεῖς; καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μηδένα διασείσητε Ἰωανὰν τοῦ Ῥησὰ τοῦ Ζοροβάβελ τοῦ μηδὲ συκοφαντήσητε, καὶ ἀρκεῖσθε τοῖς Σαλαθὶὴλ τοῦ Νηρεὶ 28 τοῦ Μελχεὶ τοῦ ὁψωνίοις ὅμινων. 15 Προσδοκῶντος δὲ τοῦ Ἀδδεὶ τοῦ Κωσὰμ τοῦ Ἐλμαδὰμ τοῦ Ἡρ λαοῦ καὶ διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς 29 τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ἐλιέζερ τοῦ Ἰωρεὶμ τοῦ καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάνου, μή ποτε Μαθθάτ τοῦ Λευεὶ 30 τοῦ Συμεὼν τοῦ αὐτὸς εἴη δ ἔριστός, 16 ἀπεκρίνατο λέγων Ἰούδα τοῦ Ἰωσῆφ τοῦ Ἰωνὰμ τοῦ Ἐλιακεὶμ πᾶσιν δ Ἰωάννης Ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω 31 τοῦ Μελεὰ τοῦ Μεννὰ τοῦ Ματταθὰ ὅμιᾶς ἔρχεται δὲ δ ἰσχυρότερός μου, οὗ τοῦ Ναθὰμ τοῦ Δαυεὶδ 32 τοῦ Ἰεσσαὶ τοῦ οὐκ εἴμι ἱκανὸς λῦσαι τὸν ἴμαντα τῶν Ἰωβὴδ τοῦ Βοὸς τοῦ Σαλὰ τοῦ Ναασσὼν ὑποδημάτων αὐτοῦ· αὐτὸς ὅμιᾶς βαπτίσει 33 τοῦ Ἀμιναδὰβ τοῦ Ἀδμεὶν τοῦ Ἀρνεὶ ἐν Πνεύματι Ἅγιω καὶ πυρί· 17 οὗ τὸ τοῦ Ἐσρῶμ τοῦ Φαρὲς τοῦ Ἰούδα 34 τοῦ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ διακαθᾶραι τὴν Ἰακὼβ τοῦ Ἰσαὰκ τοῦ Ἀβραὰμ τοῦ Θάρα ἄλωνα αὐτοῦ καὶ συναγαγεῖν τὸν σῖτον τοῦ Ναχὼρ 35 τοῦ Σεροὺχ τοῦ Ῥαγαῦ τοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον Φάλεκ τοῦ Ἐβερ τοῦ Σαλὰ 36 τοῦ Καϊνὰμ κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ. 18 Πολλὰ μὲν τοῦ Ἀρφαξὰδ τοῦ Σήμ τοῦ Νῶε τοῦ Λάμεχ οὖν καὶ ἔτερα παρακαλῶν εὐηγγελίζετο 37 τοῦ Μαθουσαλὰ τοῦ Ἐνὼχ τοῦ Ἰάρετ τὸν λαόν· 19 ὁ δὲ Ἡρῷδης ὁ τετραάρχης,

τοῦ Μαλελεὴλ τοῦ Καϊνὰμ **38** τοῦ Ἐνώς φίμη ἐξῆλθεν καθ' ὅλης τῆς περιχώρου τοῦ Σὴθ τοῦ Ἀδὰμ τοῦ Θεοῦ.

περὶ αὐτοῦ. **15** καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν

4 Ἰησοῦς δὲ πλήρης Πνεύματος Ἁγίου ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, δοξαζόμενος ὑπὸ ὑπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου, καὶ πάντων. **16** Καὶ ἤλθεν εἰς Ναζαρά, οὗ ἦν ἥγετο ἐν τῷ Πνεύματι ἐν τῇ ἐρήμῳ **2** τεθραμμένος, καὶ εἰσῆλθεν κατὰ τὸ εἰωθὸς ἡμέρας τεσσεράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων εἰς τὴν τοῦ διαβόλου. Καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲν ἐν συναγωγήν, καὶ ἀνέστη ἀναγγῶναι. **17** ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ συντελεσθεισῶν καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον τοῦ προφήτου αὐτῶν ἐπείνασεν. **3** εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἡσαΐου, καὶ ἀνοίξας τὸ βιβλίον εὗρεν διάβολος Εἱ Υἱὸς εἰ τοῦ Θεοῦ, εἰπὲ τῷ λίθῳ τὸν τόπον οὗ ἦν γεγραμμένον **18** Πνεῦμα τούτῳ ἵνα γένηται ἄρτος. **4** καὶ ἀπεκρίθη Κυρίου ἐπ' ἐμέ, οὗ εἴνεκεν ἔχρισέν με πρὸς αὐτὸν δὲ Ιησοῦς Γέγραπται ὅτι Οὐκ εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς, ἀπέσταλκέν με ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἀνθρωπος. **5** κηρῦξαι αἰχμαλώτοις ἀφεσιν καὶ τυφλοῖς Καὶ ἀναγαγὼν αὐτὸν ἔδειξεν αὐτῷ πάσας ἀνάβλεψιν, ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους ἐν τὰς βασιλείας τῆς οἰκουμένης ἐν στιγμῇ ἀφέσει, **19** κηρῦξαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτόν. χρόνου. **6** καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος Σοὶ **20** καὶ πτύξας τὸ βιβλίον ἀποδοὺς τῷ δῶσω τὴν ἔξουσίαν ταύτην ἀπασαν καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, ὅτι ἐμοὶ παραδέδοται ἐν τῇ συναγωγῇ ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. **21** καὶ ὡς ἐὰν θέλω δίδωμι αὐτήν· **7** σὺ οὖν ἥρξατο δὲ λέγειν πρὸς αὐτοὺς ὅτι Σήμερον ἔὰν προσκυνήσῃς ἐνώπιον ἐμοῦ, ἔσται σοῦ πεπλήρωται ἡ γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς ὡσὶν πᾶσα. **8** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ιησοῦς εἶπεν αὐτῷ ὑπὸν. **22** καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ καὶ Γέγραπται Προσκυνήσεις Κύριον τὸν Θεόν ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος τοῖς σου καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. **9** Ἡγαγενὲς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, δὲ αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ ἔστησεν ἐπὶ καὶ ἔλεγον Οὐχὶ υἱός ἐστιν Ἰωσὴφ οὗτος; τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἰ **23** καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Πάντως ἐρεῖτε μοι Υἱὸς εἰ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν ἐντεῦθεν τὴν παραβολὴν ταύτην Ἰατρέ, θεράπευσον κάτω. **10** γέγραπται γὰρ ὅτι τοῖς ἀγγέλοις σεαυτόν· ὅσα ἡκούσαμεν γενόμενα εἰς αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ τοῦ διαφυλάξαι τὴν Καφαρναούμ, ποίησον καὶ ὅδε ἐν τῇ σε, **11** καὶ ὅτι ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσίν σε μή πατρίδι σου. **24** εἶπεν δέ Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. **12** καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ιησοῦς ὅτι αὐτοῦ. **25** ἐπ' ἀληθείας δὲ λέγω ὑμῖν, Εἴρηται Οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν πολλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡλείου σου. **13** Καὶ συντελέσας πάντα πειρασμὸν ὃ ἐν τῷ Ἰσραήλ, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ διάβολος ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ. **14** ἔτη τρία καὶ μῆνας ἔξ, ώς ἐγένετο λιμὸς Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ιησοῦς ἐν τῇ δυνάμει μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, **26** καὶ πρὸς τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη Ἡλείας εἰ μὴ

εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδωνίας πρὸς γυναικα ἀύτοῖς. 40 Δύνοντος δὲ τοῦ ἡλίου ἄπαντες χήραν. 27 καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐν τῷ ὅσοι εἶχον ἀσθενοῦντας νόσοις ποικίλαις Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἐλισαίου τοῦ προφήτου, καὶ ἥγαγον αὐτοὺς πρὸς αὐτόν· ὁ δὲ ἐνὶ ἑκάστῳ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη εἰ μὴ Ναιμὰν ὁ αὐτῶν τὰς χεῖρας ἐπιτιθεὶς ἐθεράπευεν Σύρος. 28 καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ αὐτούς. 41 ἔξηρχετο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ ἐν τῇ συναγωγῇ ἀκούοντες ταῦτα, 29 πολλῶν, κραυγάζοντα καὶ λέγοντα ὅτι Σὺ εἴ καὶ ἀναστάντες ἔξεβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς ὁ Γίδης τοῦ Θεοῦ. καὶ ἐπιτιμῶν οὐκ εἴα αὐτὰ πόλεως, καὶ ἥγαγον αὐτὸν ἔως ὁφρύος τοῦ λαλεῖν, ὅτι ἥδεισαν τὸν Χριστὸν αὐτὸν ὅρους ἐφ' οὗ ἡ πόλις ὡκοδόμητο αὐτῶν, εἶναι. 42 Γενομένης δὲ ἡμέρας ἔξελθὼν ὥστε κατακρημνίσαι αὐτόν· 30 αὐτὸς δὲ ἐπορεύθη εἰς ἔρημον τόπον· καὶ οἱ ὄχλοι διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν ἐπορεύετο. 31 ἐπεζήτουν αὐτόν, καὶ ἥλθον ἔως αὐτοῦ, Καὶ κατῆλθεν εἰς Καφαρναοὺμ πόλιν τῆς καὶ κατεῖχον αὐτὸν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ' Γαλιλαίας. καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν αὐτῶν. 43 ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς ὅτι Καὶ τοῖς σάββασιν· 32 καὶ ἔξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ ταῖς ἑτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαί με διδαχῇ αὐτοῦ, ὅτι ἐν ἔξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος δεῖ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐπὶ τοῦτο αὐτοῦ. 33 καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἀπεστάλην. 44 καὶ ἦν κηρύσσων εἰς τὰς ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου, καὶ συναγωγὰς τῆς Ἰουδαίας.

ἀνέκραξεν φωνῇ μεγάλῃ 34 Ἔα, τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἥλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἴδα σε τίς εἶ, ὁ Ἀγιος τοῦ Θεοῦ. 35 καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων Φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ῥίψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον εἰς τὸ μέσον ἔξηλθεν ἀπ' αὐτοῦ μηδὲν βλάψαν αὐτόν. 36 καὶ ἐγένετο θάμβος ἐπὶ πάντας, καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες Τίς ὁ λόγος οὗτος, ὅτι ἐν ἔξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασιν καὶ ἔξέρχονται; 37 καὶ ἐξεπορεύετο ἥχος περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου. 38 Ἀναστὰς δὲ ἀπὸ τῆς συναγωγῆς εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος. πενθερὰ δὲ τοῦ Σίμωνος ἦν συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ, καὶ ἥρωτησαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς. 39 καὶ ἐπιστὰς ἐπάνω αὐτῆς ἐπετίμησεν τῷ πυρετῷ, καὶ ἀφῆκεν αὐτήν· παραχρῆμα δὲ ἀναστᾶσα διηκόνει

5 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ καὶ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ αὐτὸς ἦν ἐστὼς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ, 2 καὶ εἶδεν πλοῖα δύο ἐστῶτα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἀλεεῖς ἀπ' αὐτῶν ἀποβάντες ἔπλυνον τὰ δίκτυα. 3 ἐμβὰς δὲ εἰς ἐν τῶν πλοίων, δὴν Σίμωνος, ἥρωτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον· καθίσας δὲ ἐκ τοῦ πλοίου ἐδίδασκεν τοὺς ὄχλους. 4 ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπεν πρὸς τὸν Σίμωνα Ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος, καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν. 5 καὶ ἀποκριθεὶς Σίμων εἶπεν Ἐπιστάτα, δι' ὅλης νυκτὸς κοπιάσαντες οὐδὲν ἐλάβομεν· ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὰ δίκτυα. 6 καὶ τοῦτο ποιήσαντες συνέκλεισαν πλῆθος ἱχθύων πολύ· διερήσσετο δὲ τὰ δίκτυα αὐτῶν. 7 καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις ἐν τῷ ἑτέρῳ πλοίῳ τοῦ ἐλθόντας συλλαβέσθαι

αύτοῖς καὶ ἥλθαν, καὶ ἔπλησαν ἀμφότερα καὶ ἐζήτουν αὐτὸν εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖναι τὰ πλοῖα ὡστε βυθίζεσθαι αὐτά. **8** ἵδων ἐνώπιον αὐτοῦ. **19** καὶ μὴ εὑρόντες δὲ Σίμων Πέτρος προσέπεσεν τοῖς γόνασιν ποίας εἰσενέγκωσιν αὐτὸν διὰ τὸν ὄχλον, Ἰησοῦ λέγων "Εξελθε ἀπ'" ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἀναβάντες ἐπὶ τὸ δῶμα διὰ τῶν κεράμων ἀμαρτωλός εἴμι, Κύριε. **9** Θάμβος γάρ καθῆκαν αὐτὸν σὺν τῷ κλινιδίῳ εἰς τὸ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ μέσον ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ. **20** καὶ ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἰχθύων ἦσαν συνέλαβον, **10** ἵδων τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν Ἀνθρωπε, ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην σὺν ἄφεωνταί σοι αἱ ἀμαρτίαι σου. **21** καὶ Ζεβεδαίου, οἵ ἥσαν κοινωνοὶ τῷ Σίμωνι. καὶ ἥρξαντο διαλογίζεσθαι οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ εἶπεν πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς Μὴ φοβοῦ· Φαρισαῖοι λέγοντες Τίς ἐστιν οὗτος ὃς λαλεῖ ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν. **11** βλασφημίας; τίς δύναται ἀμαρτίας ἀφεῖναι καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, εἰ μὴ μόνος ὁ Θεός; **22** ἐπιγνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀφέντες πάντα ἡκολούθησαν αὐτῷ. **12** τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν ἀποκριθεὶς εἶπεν Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πρὸς αὐτούς Τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς πόλεων καὶ ἴδου ἀνὴρ πλήρης λέπρας ἵδων καρδίαις ὑμῶν; **23** τί ἐστιν εὐκοπώτερον, δὲ τὸν Ἰησοῦν, πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον ἐδεήθη εἶπεν Ἀφέωνταί σοι αἱ ἀμαρτίαι σου, ἢ αὐτοῦ λέγων Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαι εἶπεν "Ἔγειρε καὶ περιπάτει; **24** ἵνα δὲ με καθαρίσαι. **13** καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα εἰδῆτε ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔξουσίαν ἔψατο αὐτοῦ λέγων Θέλω, καθαρίσθητι ἔχει ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἀμαρτίας, εἶπεν καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ. **14** τῷ παραλελυμένῳ Σοὶ λέγω, ἔγειρε καὶ καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἶπεν, ἄρας τὸ κλινίδιόν σου πορεύου εἰς τὸν ἀλλὰ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερῷ, καὶ οἴκον σου. **25** καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου καθὼς ἐνώπιον αὐτῶν, ἄρας ἐφ' ὃ κατέκειτο, προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἴκον αὐτοῦ δοξάζων τὸν **15** διηρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ, Θεόν. **26** καὶ ἔκστασις ἔλαβεν ἄπαντας, καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν καὶ καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, καὶ ἐπλήσθησαν θεραπεύεσθαι ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν. **16** φόβου λέγοντες ὅτι Εἴδομεν παράδοξα αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ σήμερον. **27** Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθεν, προσευχόμενος. **17** Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν καὶ ἐθεάσατο τελώνην ὀνόματι Λευεὶν ἡμερῶν καὶ αὐτὸς ἦν διδάσκων, καὶ ἥσαν καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ εἶπεν αὐτῷ καθήμενοι Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι Ἀκολούθει μοι. **28** καὶ καταλιπὼν πάντα οἵ ἥσαν ἐληλυθότες ἐκ πάσης κώμης τῆς ἀναστὰς ἡκολούθει αὐτῷ. **29** Καὶ ἐποίησεν Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ· δοχὴν μεγάλην Λευεὶς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ δύναμις Κυρίου ἦν εἰς τὸ ἵασθαι αὐτοῦ· καὶ ἦν ὄχλος πολὺς τελωνῶν καὶ αὐτόν. **18** καὶ ἴδου ἄνδρες φέροντες ἐπὶ ἄλλων οἵ ἥσαν μετ' αὐτῶν κατακείμενοι. κλίνης ἄνθρωπον ὃς ἦν παραλελυμένος, **30** καὶ ἐγόγγυζον οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ

γραμματεῖς αὐτῶν πρὸς τοὺς μαθητὰς ἐποίησεν Δαυεὶδ ὁπότε ἐπείνασεν αὐτὸς αὐτοῦ λέγοντες Διὰ τί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ὅντες; 4 ὡς εἰσῆλθεν εἰς καὶ ἀμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε; 31 καὶ τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτούς προθέσεως λαβὼν ἔφαγεν καὶ ἔδωκεν τοῖς Οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἰατροῦ μετ' αὐτοῦ, οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ μὴ ἀλλὰ οἱ κακῶς ἔχοντες· 32 οὐκ ἐλήνυθα μόνους τοὺς Ἱερεῖς; 5 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἀμαρτωλοὺς εἰς Κύριός ἐστιν τοῦ σαββάτου ὁ Γίδος τοῦ μετάνοιαν. 33 Οἱ δὲ εἶπαν πρὸς αὐτόν ἀνθρώπου. 6 Ἐγένετο δὲ ἐν ἐτέρῳ σαββάτῳ Οἱ μαθηταὶ Ἰωάνου νηστεύουσιν πυκνὰ εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ καὶ δεήσεις ποιοῦνται, ὅμοιώς καὶ οἱ διδάσκειν καὶ ἦν ἀνθρωπος ἐκεῖ καὶ ἡ χεὶρ τῶν Φαρισαίων, οἱ δὲ σοὶ ἐσθίουσιν καὶ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν ξηρά· 7 παρετηροῦντο πίνουσιν. 34 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτούς δὲ αὐτὸν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι Μὴ δύνασθε τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος, εἰ ἐν τῷ σαββάτῳ θεραπεύει, ἵνα εὔρωσιν ἐνῷ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστιν, ποιῆσαι κατηγορεῖν αὐτοῦ. 8 αὐτὸς δὲ ἤδει τοὺς νηστεῦσαι; 35 ἐλέυσονται δὲ ἡμέραι, καὶ διαλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπεν δὲ τῷ ἀνδρὶ τῷ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, τότε ξηρὰν ἔχοντι τὴν χεῖρα Ἔγειρε καὶ στῆθι νηστεύουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. 36 εἰς τὸ μέσον καὶ ἀναστὰς ἐστη. 9 εἶπεν Ἐλεγεν δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτούς δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς Ἐπερωτῶ ὑμᾶς δτὶ Οὐδεὶς ἐπίβλημα ἀπὸ ἴματίου καινοῦ εἰ ἔξεστιν τῷ σαββάτῳ ἀγαθοποιῆσαι ἥ σχίσας ἐπιβάλλει ἐπὶ ἴματιον παλαιόν· εἰ δὲ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἥ ἀπολέσαι; μῆγε, καὶ τὸ καινὸν σχίσει καὶ τῷ παλαιῷ 10 καὶ περιβλεψάμενος πάντας αὐτοὺς οὐ συμφωνήσει τὸ ἐπίβλημα τὸ ἀπὸ τοῦ εἶπεν αὐτῷ Ἔκτεινον τὴν χεῖρα σου. ὁ καινοῦ. 37 καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς δὲ ἐποίησεν, καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ ἀσκούς παλαιούς· εἰ δὲ μῆγε, ρήξει ὁ οἶνος αὐτοῦ. 11 αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας, ὁ νέος τοὺς ἀσκούς, καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται καὶ διελάλουν πρὸς ἀλλήλους τί ἀν καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται· 38 ἀλλὰ οἶνον ποιῆσαιεν τῷ Ἰησοῦ. 12 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς νέον εἰς ἀσκούς καινοὺς βλητέον. 39 καὶ ἡμέραις ταύταις ἔξελθεῖν αὐτὸν εἰς τὸ ὄρος οὐδεὶς πιὼν παλαιὸν θέλει νέον λέγει γάρ προσεύξασθαι, καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν Ὁ παλαιὸς χρηστός ἐστιν.

τῇ προσευχῇ τοῦ Θεοῦ. 13 καὶ ὅτε ἐγένετο

6 Ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ διαπορεύεσθαι ἡμέρα, προσεφώνησεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, αὐτὸν διὰ σπορίμων, καὶ ἔτιλλον οἱ καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, οὓς μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἡσθιον τοὺς στάχυας καὶ ἀποστόλους ὡνόμασεν, 14 Σίμωνα, ψώχοντες ταῖς χερσίν. 2 τινὲς δὲ τῶν ὅν καὶ ὡνόμασεν, Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν Φαρισαίων εἶπαν Τί ποιεῖτε ὁ οὐκ ἔξεστιν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ Ἰάκωβον καὶ τοῖς σάββασιν; 3 καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς Ἰωάνην, καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς Οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε ὁ 15 καὶ Μαθθαῖον καὶ Θωμᾶν, καὶ Ἰάκωβον

Ἄλφαίου καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον ὑμῶν, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, Ζηλωτὴν, 16 καὶ Ἰούδαν Ἰακώβου, καὶ 28 εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, Ἰούδαν Ἰσκαριώθ, ὃς ἐγένετο προδότης, 17 προσεύχεσθε περὶ τῶν ἐπηρεαζόντων καὶ καταβάς μετ' αὐτῶν ἔστη ἐπὶ τόπου ὑμᾶς. 29 τῷ τύπτοντί σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα πεδινοῦ, καὶ ὅχλος πολὺς μαθητῶν αὐτοῦ, πάρεχε καὶ τὴν ἄλλην, καὶ ἀπὸ τοῦ καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης αἴροντός σου τὸ ἴματιον καὶ τὸν χιτῶνα τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ καὶ τῆς μὴ κωλύσῃς. 30 παντὶ αἰτοῦντί σε δίδου, παραλίου Τύρου καὶ Σιδῶνος, 18 οἱ ἥλθον καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντος τὰ σὰ μὴ ἀπαίτει. ἀκοῦσαι αὐτοῦ καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν 31 καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ νόσων αὐτῶν, καὶ οἱ ἐνοχλούμενοι ἀπὸ ἄνθρωποι, ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. 32 καὶ εἰ πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐθεραπεύοντο· 19 ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτουν ἀπεσθαι αὐτοῦ, χάρις ἔστιν; καὶ γὰρ οἱ ἀμαρτωλοὶ τοὺς ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν. 33 καὶ γὰρ ἵατο πάντας. 20 Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὁφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἔστιν; καὶ οἱ ἔλεγεν Μακάριοι οἱ πτωχοί, ὅτι ὑμετέρα ἀμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. 34 καὶ ἔστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 21 μακάριοι ἐὰν δανίσητε παρ' ὧν ἐλπίζετε λαβεῖν, οἱ πεινῶντες νῦν, ὅτι χορτασθήσεσθε. ποία ὑμῖν χάρις ἔστιν; καὶ ἀμαρτωλοὶ μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν, ὅτι γελάσετε. ἀμαρτωλοῖς δανίζουσιν ἵνα ἀπολάβωσιν 22 μακάριοί ἔστε ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς τὰ ἵσα. 35 πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς ὑμῶν καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανίζετε μηδὲν καὶ ὀνειδίσωσιν καὶ ἐκβάλωσιν τὸ ὄνομα ἀπελπίζοντες· καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν ὑμῶν ὡς πονηρὸν ἔνεκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ πολύς, καὶ ἔσεσθε νίοι Ὑψίστου, ὅτι αὐτὸς ἀνθρώπου. 23 χάρητε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ χρηστός ἔστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ καὶ σκιρτήσατε· ἵδον γὰρ ὁ μισθὸς ὑμῶν πονηρούς. 36 Γίνεσθε οἰκτίρμονες, καθὼς πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ· κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ὁ Πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἔστιν. 37 καὶ ἐποίουν τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν. μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε· καὶ μὴ 24 πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις, ὅτι καταδικάζετε, καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆτε. ἀπέχετε τὴν παράκλησιν ὑμῶν. 25 οὐαὶ ἀπολύτε, καὶ ἀπολυθήσεσθε· 38 ὑμῖν, οἱ ἐμπεπλησμένοι νῦν, ὅτι πεινάσετε. δίδοτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· μέτρον οὐαί, οἱ γελῶντες νῦν, ὅτι πενθήσετε καλὸν πεπιεσμένον σεσαλευμένον καὶ κλαύσετε. 26 οὐαὶ ὅταν καλῶς ὑμᾶς ὑπερεκχυννόμενον δώσουσιν εἰς τὸν εἴπωσιν πάντες οἱ ἄνθρωποι κατὰ τὰ κόλπον ὑμῶν· ὡς γὰρ μέτρῳ μετρεῖτε αὐτὰ γὰρ ἐποίουν τοῖς ψευδοπροφήταις ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. 39 Εἶπεν δὲ καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν. 27 Ἄλλα ὑμῖν λέγω παραβολὴν αὐτοῖς Μήτι δύναται τυφλὸς τοῖς ἀκούουσιν Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς τυφλὸν ὄδηγεῖν; οὐχὶ ἀμφότεροι εἰς

βόθυνον ἐμπεσοῦνται; **40** οὐκ ἔστιν μαθητὴς θεμελίου, ἢ προσέρηξεν ὁ ποταμός, καὶ ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον· κατηρτισμένος δὲ εὐθὺς συνέπεσεν, καὶ ἐγένετο τὸ ρῆγμα τῆς πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ. **41** Τί οἰκίας ἐκείνης μέγα.

δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς; **42** πῶς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου Ἀδελφέ, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, αὐτὸς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σοῦ δοκὸν οὐ βλέπων; ὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σοῦ, καὶ τότε διαβλέψεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου ἐκβαλεῖν. **43** Οὐ γάρ ἔστιν δένδρον καλὸν ποιοῦν καρπὸν σαπρὸν, οὐδὲ πάλιν δένδρον σαπρὸν ποιοῦν καρπὸν καλόν. **44** ἔκαστον γάρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκεται οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσιν σῦκα, οὐδὲ ἐκ βάτου σταφυλὴν τρυγῶσιν. **45** ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας προφέρει τὸ ἀγαθόν, καὶ ὁ πονηρὸς ἐκ τοῦ πονηροῦ προφέρει τὸ πονηρόν· ἐκ γὰρ περισσεύματος καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ. **46** Τί δέ με καλεῖτε Κύριε κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ἀ λέγω; **47** Πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρός με καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων καὶ ποιῶν αὐτούς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἔστιν ὅμοιος. **48** ὅμοιός ἔστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, ὃς ἔσκαψεν καὶ ἐβάθυνεν καὶ ἔθηκεν θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν· πλημμύρης δὲ γενομένης προσέρηξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἴσχυσεν σαλεῦσαι αὐτὴν διὰ τὸ καλῶς οἰκοδομῆσθαι αὐτήν. **49** ὁ δὲ ἀκούσας καὶ μὴ ποιήσας ὅμοιός ἔστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομήσαντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς

7 Ἐπειδὴ ἐπλήρωσεν πάντα τὰ ὥρματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Καφαρναούμ. **2** Ἐκατοντάρχου δέ τινος δοῦλος κακῶς ἔχων ἥμελλεν τελευτᾶν, διὸς ἦν αὐτῷ ἔντιμος. **3** ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων, ἐρωτῶν αὐτὸν ὅπως ἐλθῶν διασώσῃ τὸν δοῦλον αὐτοῦ. **4** οἱ δὲ παραγενόμενοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν παρεκάλουν αὐτὸν σπουδαίως, λέγοντες ὅτι ἄξιός ἔστιν ὡς παρέξῃ τοῦτο. **5** ἀγαπᾶ γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ὡκοδόμησεν ἡμῖν. **6** ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο σὸν αὐτοῖς, ἥδη δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἐπεμψεν φίλους ὁ ἐκατοντάρχης λέγων αὐτῷ Κύριε, μὴ σκύλλου· οὐ γὰρ ἱκανός εἴμι ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην μου εἰσέλθης. **7** διὸ οὐδὲ ἐμαυτὸν ἡξίωσα πρὸς σὲ ἐλθεῖν· ἀλλὰ εἰπὲ λόγῳ, καὶ ιαθήτω ὁ παῖς μου. **8** καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἔξουσίαν τασσόμενος, ἔχων ὑπ’ ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ Πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ Ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου Ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. **9** ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν αὐτὸν, καὶ στραφεὶς τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ ὅχλῳ εἶπεν Λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗρον. **10** καὶ ὑποστρέψαντες εἰς τὸν οἶκον οἱ πεμφθέντες εὗρον τὸν δοῦλον ὑγιαίνοντα. **11** Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔξῆς ἐπορεύθη εἰς πόλιν καλουμένην Ναΐν, καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ

οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ὄχλος πολύς. **12** τῶν ἀγγέλων Ἰωάνου ἥρξατο λέγειν πρὸς ὡς δὲ ἥγγισεν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ τοὺς ὄχλους περὶ Ἰωάνου Τί ἔξήλθατε ἵδού ἔξεκομίζετο τεθνηκώς μονογενὴς υἱὸς εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; κάλαμον ὑπὸ τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὴ ἦν χήρα, καὶ ἀνέμου σαλευόμενον; **25** ἀλλὰ τί ἔξήλθατε ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς ἦν σὺν αὐτῇ. **13** ἴδετε; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἴματοις καὶ ἵδων αὐτὴν ὁ Κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἡμφιεσμένον; ἵδού οἱ ἐν ἴματισμῷ ἐνδόξῳ ἐπ’ αὐτῇ καὶ εἶπεν αὐτῇ Μὴ κλαῖε. **14** καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες ἐν τοῖς βασιλείοις καὶ προσελθὼν ἥψατο τῆς σοροῦ, οἱ δὲ εἰσίν. **26** ἀλλὰ τί ἔξήλθατε ἴδετε; προφήτην; βαστάζοντες ἔστησαν, καὶ εἶπεν Νεανίσκε, ναί, λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. σοὶ λέγω, ἐγέρθητι. **15** καὶ ἀνεκάθισεν ὁ **27** οὗτός ἐστιν περὶ οὗ γέγραπται Ἰδοὺ νεκρὸς καὶ ἥρξατο λαλεῖν, καὶ ἔδωκεν ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. **16** ἔλαβεν δὲ φόβος σου, δἵς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου πάντας, καὶ ἔδόξαζον τὸν Θεὸν λέγοντες ἔμπροσθέν σου. **28** λέγω ὑμῖν, μείζων ὅτι Προφήτης μέγας ἡγέρθη ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι ἐν γεννητοῖς γυναικῶν Ἰωάνου οὐδείς Ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. **17** καὶ ἐστιν· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ ἔξηλθεν ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ τοῦ Θεοῦ μείζων αὐτοῦ ἐστιν. **29** καὶ περὶ αὐτοῦ καὶ πάσῃ τῇ περιχώρᾳ. **18** Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας καὶ οἱ τελῶναι ἀπήγγειλαν Ἰωάνει οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ ἐδικαίωσαν τὸν Θεόν, βαπτισθέντες τὸ πάντων τούτων. καὶ προσκαλεσάμενος δύο βάπτισμα Ἰωάνου. **30** οἱ δὲ Φαρισαῖοι τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰωάνης **19** καὶ οἱ νομικοὶ τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ ἐπεμψεν πρὸς τὸν Κύριον λέγων Σὺ εἰ ἡθέτησαν εἰς ἔαντούς, μὴ βαπτισθέντες ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; **20** ὑπ’ αὐτοῦ. **31** Τίνι οὖν ὁμοιώσω τοὺς παραγενόμενοι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνδρες ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ τίνι εἶπαν Ἰωάνης ὁ Βαπτιστὴς ἀπέστειλεν εἰσὶν ὅμοιοι; **32** ὅμοιοί εἰσιν παιδίοις τοῖς ἡμᾶς πρὸς σὲ λέγων Σὺ εἰ ὁ ἐρχόμενος, ἐν ἀγορᾷ καθημένοις καὶ προσφωνοῦσιν ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; **21** ἐν ἐκείνῃ τῇ ἀλλήλοις ἢ λέγει Ήὐλήσαμεν ὑμῖν καὶ ὥραφ ἐθεράπευσεν πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ οὐκ ὡρχήσασθε ἐθρηνήσαμεν καὶ οὐκ μαστίγων καὶ πνευμάτων πονηρῶν, καὶ ἐκλαύσατε. **33** ἐλήλυθεν γὰρ Ἰωάνης ὁ τυφλοῖς πολλοῖς ἔχαρισατο βλέπειν. **22** Βαπτιστὴς μὴ ἐσθίων ἄρτον μήτε πίνων καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς Πορευθέντες οἴνον, καὶ λέγετε Δαιμόνιον ἔχει. **34** ἀπαγγείλατε Ἰωάνει ἢ εἰδετε καὶ ἡκούσατε ἐλήλυθεν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν, χωλοὶ περιπατοῦσιν, καὶ πίνων, καὶ λέγετε Ἰδοὺ ἄνθρωπος λεπροὶ καθαρίζονται, καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν, φάγος καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται ἀμαρτωλῶν. **35** καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ **23** καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἔάν μη πάντων τῶν τέκνων αὐτῆς. **36** Ἡρώτα δέ σκανδαλισθῆ ἐν ἐμοί. **24** Ἀπελθόντων δὲ τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων ἵνα φάγῃ μετ’

αύτοῦ· καὶ εἰσελθῶν εἰς τὸν οἶκον τοῦ δὲ αὐτῆς Ἀφέωνταί σου αἱ ἀμαρτίαι. **49** Φαρισαίου κατεκλίθη. **37** καὶ ἴδοὺ γυνὴ ἡτις καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἐν ἥν ἐν τῇ πόλει ἀμαρτωλός, καὶ ἐπιγνοῦσα ἑαυτοῖς Τίς οὗτός ἐστιν, δὲς καὶ ἀμαρτίας ὅτι κατάκειται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, ἀφίσιν; **50** εἶπεν δὲ πρὸς τὴν γυναικαν κομίσασα ἀλάβαστρον μύρου **38** καὶ στᾶσα Ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· πορεύου εἰς ὁπίσω παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ κλαίουσα, εἰρήνην.

τοῖς δάκρυσιν ἤρξατο βρέχειν τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ταῖς θριξὶν τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἔξεμασσεν, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἥλειφεν τῷ μύρῳ. **39** ἴδων δὲ ὁ Φαρισαῖος ὃ καλέσας αὐτὸν εἶπεν ἐν ἑαυτῷ λέγων Οὗτος εὶς ἥν προφήτης, ἐγίνωσκεν ἂν τίς καὶ ποταπὴ ἡ γυνὴ ἡτις ἄπτεται αὐτοῦ, ὅτι ἀμαρτωλός ἐστιν. **40** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτὸν Σίμων, ἔχω σοὶ τι εἰπεῖν. ὁ δὲ Διδάσκαλε, εἶπέ, φησίν. **41** δύο χρεοφειλέται ἥσαν δανιστῇ τινι· ὁ εἰς ὥφειλεν δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἔτερος πεντήκοντα. **42** μὴ ἔχόντων αὐτῶν ἀποδοῦναι ἀμφοτέροις ἔχαρίσατο. τίς οὖν αὐτῶν πλεῖον ἀγαπήσει αὐτὸν; **43** ἀποκριθεὶς Σίμων εἶπεν Ὅπολαμβάνω ὅτι ὡς τὸ πλεῖον ἔχαρίσατο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ Ὁρθῶς ἔκρινας. **44** καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναικαν τῷ Σίμωνι ἔφη Βλέπεις ταύτην τὴν γυναικαν; εἰσῆλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν, ὕδωρ μοι ἐπὶ πόδας οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ τοῖς δάκρυσιν ἔβρεξέν μου τοὺς πόδας καὶ ταῖς θριξὶν αὐτῆς ἔξεμαξεν. **45** φίλημά μοι οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ ἀφ' ἡς εἰσῆλθον οὐ διέλειπεν καταφιλοῦσά μου τοὺς πόδας.

46 ἐλαίω τὴν κεφαλήν μου οὐκ ἥλειψας· αὕτη δὲ μύρῳ ἥλειφεν τοὺς πόδας μου. **47** οὐ χάριν λέγω σοι, ἀφέωνται αἱ ἀμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαῖ, ὅτι ἡγάπησεν πολὺ ὡς δὲ ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ. **48** εἶπεν

8 **Kαὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς καὶ αὐτὸς διώδευεν κατὰ πόλιν καὶ κώμην κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ, **2** καὶ γυναικές τινες αἱ ἥσαν τεθεραπευμέναι ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνή, ἀφ' ἣς δαιμόνια ἐπτὰ ἔξεληλύθει, **3** καὶ Ἰωάνα γυνὴ Χουζᾶ ἐπιτρόπου Ἡρώδου καὶ Σουσάννα καὶ ἔτεραι πολλαί, αἵτινες διηκόνουν αὐτοῖς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς. **4** Συνιόντος δὲ ὄχλου πολλοῦ καὶ τῶν κατὰ πόλιν ἐπιπορευομένων πρὸς αὐτὸν εἶπεν διὰ παραβολῆς **5** Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείραι τὸν σπόρον αὐτοῦ. καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ὃ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν δόδον, καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό. **6** καὶ ἔτερον κατέπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ἔξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ικμάδα. **7** καὶ ἔτερον ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συνφυεῖσαι αἱ ἀκανθαι ἀπέπνιξαν αὐτό. **8** καὶ ἔτερον ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν, καὶ φυὲν ἐποίησεν καρπὸν ἐκατονταπλασίονα. ταῦτα λέγων ἐφώνει Ὁ ἔχων ὥτα ἀκούειν ἀκούετω. **9** Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τίς αὕτη εἴη ἡ παραβολή. **10** ὁ δὲ εἶπεν Ὅμιν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ**

Θεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα 22 Ἐγένετο δὲ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν καὶ βλέποντες μὴ βλέπωσιν καὶ ἀκούοντες μὴ αὐτὸς ἐνέβη εἰς πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ συνιῶσιν. 11 ἔστιν δὲ αὕτη ἡ παραβολή. αὐτοῦ, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Διέλθωμεν ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. 12 οἱ εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης καὶ ἀνήχθησαν. δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, 23 πλεόντων δὲ αὐτῶν ἀφύπνωσεν. καὶ εἴτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἴρει τὸν κατέβη λαῖλαψ ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην, λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ καὶ συνεπληροῦντο καὶ ἐκινδύνευον. 24 πιστεύσαντες σωθῶσιν. 13 οἱ δὲ ἐπὶ τῆς προσελθόντες δὲ διήγειραν αὐτὸν λέγοντες πέτρας οἵ ὅταν ἀκούσωσιν μετὰ χαρᾶς Ἐπιστάτα ἐπιστάτα, ἀπολλύμεθα. ὁ δὲ δέχονται τὸν λόγον, καὶ οὗτοι ρίζαν οὐκ διεγερθεὶς ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ ἔχουσιν, οἵ πρὸς καιρὸν πιστεύουσιν καὶ κλύδωνι τοῦ ὕδατος καὶ ἐπαύσαντο, καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. 14 τὸ ἐγένετο γαλήνη. 25 εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ποῦ ἡ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί εἰσιν πίστις ὑμῶν; φοβηθέντες δὲ ἐθαύμασαν, οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ λέγοντες πρὸς ἀλλήλους Τίς ἄρα οὗτός πλούτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι ἐστιν, δτὶ καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ συνπνίγονται καὶ οὐ τελεσφοροῦσιν. 15 τῷ ὕδατι, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ; 26 τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί εἰσιν οἵτινες Καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ ἀκούσαντες Γερασηνῶν, ἣτις ἐστὶν ἀντιέρα τῆς τὸν λόγον κατέχουσιν καὶ καρποφοροῦσιν Γαλιλαίας. 27 ἔξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν ἐν ὑπομονῇ. 16 Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἄψας ὑπήντησεν ἀνήρ τις ἐκ τῆς πόλεως ἔχων καλύπτει αὐτὸν σκεύει ἥ ὑποκάτω κλίνης δαιμόνια, καὶ χρόνω ἵκανῷ οὐκ ἐνεδύσατο τίθησιν, ἀλλ’ ἐπὶ λυχνίας τίθησιν, ἵνα οἱ ἴματιον, καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν ἀλλ’ ἐν τοῖς εἰσπορεύομενοι βλέπωσιν τὸ φῶς. 17 οὐ μνήμασιν. 28 ἴδων δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀνακράξας γάρ ἐστιν κρυπτὸν δὲ οὐ φανερὸν γενήσεται, προσέπεσεν αὐτῷ καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπεν οὐδὲ ἀπόκρυφον δὲ οὐ μὴ γνωσθῇ καὶ εἰς Τί ἔμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ Γίε τοῦ Θεοῦ τοῦ φανερὸν ἔλθῃ. 18 βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε· Ὑψίστου; δέομαί σου, μή με βασανίσῃς. δος ἀν γὰρ ἔχῃ, δοθήσεται αὐτῷ, καὶ δος ἀν μὴ 29 παρήγγελλεν γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἔχῃ, καὶ δοκεῖ ἔχειν ἀρθήσεται ἀπ’ αὐτοῦ. ἀκαθάρτῳ ἔξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου. 19 Παρεγένετο δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μῆτηρ πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτόν, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἡδύναντο καὶ ἐδεσμεύετο ἀλύσεσιν καὶ πέδαις συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον. 20 ἀπηγγέλη φυλασσόμενος, καὶ διαρήσσων τὰ δεσμὰ δὲ αὐτῷ Ἡ μῆτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἡλαύνετο ἀπὸ τοῦ δαιμονίου εἰς τὰς ἐστήκασιν ἔξω ἵδεῖν θέλοντές σε. 21 ὁ ἐρήμους. 20 ἐπηρώτησεν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς Μήτηρ Τί σοι ὄνομά ἐστιν; ὁ δὲ εἶπεν Λεγιών, δτὶ μου καὶ ἀδελφοί μου οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν εἰσῆλθεν δαιμόνια πολλὰ εἰς αὐτόν. 31 καὶ λόγον τοῦ Θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιοῦντες. παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς

εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν. (*Abyssos g12*) 32 ἦν αὐτόν. 43 καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ρύσει αἴματος δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ίκανῶν βοσκομένη ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα, ἥτις οὐκ ἵσχουσεν ἀπ' ἐν τῷ ὅρει· καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν ἵνα οὐδενὸς θεραπευθῆναι, 44 προσελθοῦσα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἑκείνους εἰσελθεῖν· διπισθεν ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ιματίου καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. 33 ἔξελθόντα δὲ τὰ αὐτοῦ, καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ρύσις τοῦ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰσῆλθον εἰς αἴματος αὐτῆς. 45 καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς χοίρους, καὶ ὤρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ Τίς ὁ ἀψάμενός μου; ἀρνουμένων δὲ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπεπνίγη· πάντων εἶπεν ὁ Πέτρος Ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι 34 ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγονός συνέχουσίν σε καὶ ἀποθλίβουσιν. 46 ὁ δὲ ἔφυγον καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν Ἰησοῦς εἶπεν "Ὕψατό μού τις ἐγὼ γάρ καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. 35 ἔξῆλθον δὲ ἰδεῖν ἔγνων δύναμιν ἔξεληλυθυῖαν ἀπ' ἐμοῦ. τὸ γεγονός, καὶ ἥλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, 47 ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθεν, καὶ εὗρον καθήμενον τὸν ἀνθρωπὸν ἀφ' τρέμουσα ἥλθεν καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ οὐ τὰ δαιμόνια ἔξῆλθεν ίματισμένον καὶ δι' ἣν αἰτίαν ἥψατο αὐτοῦ ἀπήγγειλεν σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦν, ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ιάθη καὶ ἐφοβήθησαν. 36 ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς παραχρῆμα. 48 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ Θυγάτηρ, οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθῃ ὁ δαιμονισθείς. 37 ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· πορεύου εἰς καὶ ἡρώτησεν αὐτὸν ἄπαν τὸ πλῆθος τῆς εἰρήνην. 49 "Ετι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχεται περιχώρου τῶν Γερασηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ' τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγων αὐτῶν, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο αὐτὸς ὅτι Τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου, μηκέτι δὲ ἐμβάς εἰς πλοῖον ὑπέστρεψεν. 38 ἐδεῖτο σκύλλε τὸν Διδάσκαλον. 50 ὁ δὲ Ἰησοῦς δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ ἀφ' οὐ ἔξεληλύθει τὰ ἀκούσας ἀπεκρίθη αὐτῷ Μή φοβοῦ· μόνον δαιμόνια εἶναι σὺν αὐτῷ· ἀπέλυσεν δὲ πίστευσον, καὶ σωθήσεται. 51 ἐλθὼν δὲ αὐτὸν λέγων 39 Ὅπόστρεφε εἰς τὸν οἴκον εἰς τὴν οἰκίαν οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν τινα σου, καὶ διηγοῦ ὅσα σοι ἐποίησεν ὁ Θεός, καὶ σὺν αὐτῷ εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ ἀπῆλθεν καθ' ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων Ἰάκωβον καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς καὶ τὴν ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. 40 Ἐν δὲ τῷ μητέρᾳ. 52 ἕκλαιον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο ὑποστρέφειν τὸν Ἰησοῦν ἀπεδέξατο αὐτὸν αὐτήν. ὁ δὲ εἶπεν Μή κλαίετε· οὐκ ἀπέθανεν ὁ ὄχλος; ἥσαν γάρ πάντες προσδοκῶντες ἀλλὰ καθεύδει. 53 καὶ κατεγέλων αὐτοῦ, αὐτόν. 41 καὶ ἴδου ἥλθεν ἀνὴρ ὡς ὄνομα εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. 54 αὐτὸς δὲ κρατήσας Ἰάειρος, καὶ οὗτος ἄρχων τῆς συναγωγῆς τῆς χειρὸς αὐτῆς ἐφώνησεν λέγων Ἡ παῖς, ὑπῆρχεν· καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας Ἰησοῦ ἔγειρε. 55 καὶ ἐπέστρεψεν τὸ πνεῦμα αὐτῆς, παρεκάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἴκον καὶ ἀνέστη παραχρῆμα, καὶ διέταξεν αὐτῇ αὐτοῦ, 42 ὅτι θυγάτηρ μονογενὴς ἦν αὐτῷ δοθῆναι φαγεῖν. 56 καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς ὡς ἐτῶν δώδεκα καὶ αὐτὴ ἀπέθνησκεν. Ἐν αὐτῆς ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδενὶ δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν οἱ ὄχλοι συνέπνιγον εἰπεῖν τὸ γεγονός.

9 Συνκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα ἔδωκεν 13 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς Δότε αὐτοῖς φαγεῖν αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἔχουσίαν ἐπὶ πάντα ὑμεῖς. οἱ δὲ εἶπαν Οὐκέ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον τὰ δαιμόνια καὶ νόσους θεραπεύειν· 2 ἦ δὲ ἄρτοι πέντε καὶ ἰχθύες δύο, εἰ μήτι καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν πορευθέντες ἡμεῖς ἀγοράσωμεν εἰς πάντα βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ ἵασθαι, 3 καὶ τὸν λαὸν τοῦτον βρώματα. 14 ἦσαν γὰρ εἶπεν πρὸς αὐτούς Μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὥσεὶ ἄνδρες πεντακισχίλιοι. εἶπεν δὲ πρὸς δόδον, μήτε ῥάβδον μήτε πήραν μήτε ἄρτον τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ Κατακλίνατε αὐτοὺς μήτε ἀργύριον μήτε ἀνὰ δύο χιτῶνας κλισίας ὡσεὶ ἀνὰ πεντήκοντα. 15 καὶ ἔχειν. 4 καὶ εἰς ἦν ἀνοικίαν εἰσέλθητε, ἐποίησαν οὕτως καὶ κατέκλιναν ἅπαντας. ἐκεῖ μένετε καὶ ἐκεῖθεν ἔξερχεσθε. 5 καὶ 16 λαβὼν δὲ τὸν πέντε ἄρτους καὶ τὸν δόσοι ἀνοικίαν μήτε δέχωνται ὑμᾶς, ἔξερχόμενοι δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης τὸν κονιορτὸν εὐλόγησεν αὐτοὺς καὶ κατέκλιασεν, καὶ ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάσσετε εἰς ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς παραθεῖναι τῷ ὅχλῳ. μαρτύριον ἐπ' αὐτούς. 6 ἔξερχόμενοι δὲ 17 καὶ ἔφαγον καὶ ἔχορτάσθησαν πάντες, διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας εὐαγγελιζόμενοι καὶ ἥρθη τὸ περισσεῦσαν αὐτοῖς κλασμάτων καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ. 7 Ἡκουσεν δὲ κόφινοι δώδεκα. 18 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ Ἡρώδης ὁ τετραάρχης τὰ γινόμενα πάντα, εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον κατὰ μόνας καὶ διηπόρει διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπό τινων συνησσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί, καὶ ἐπηρώτησεν ὅτι Ἰωάννης ἡγέρθη ἐκ νεκρῶν, 8 ὑπό αὐτοὺς λέγων Τίνα με οἱ ὄχλοι λέγουσιν τινων δὲ ὅτι Ἡλείας ἐφάνη, ἄλλων δὲ ὅτι εἶναι; 19 οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπαν Ἰωάννην προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. 9 εἶπεν τὸν Βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ Ἡλείαν, ἄλλοι δὲ δὲ Ἡρώδης Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· τίς ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. 20 δὲ ἐστιν οὗτος περὶ οὗ ἀκούω τοιαῦτα; καὶ εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ὅμετος δὲ τίνα με λέγετε ἐζήτει ἰδεῖν αὐτόν. 10 Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ εἶναι; Πέτρος δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Τὸν ἀπόστολοι διηγήσαντο αὐτῷ δοσα ἐποίησαν. Χριστὸν τοῦ Θεοῦ. 21 οὐδὲ ἐπιτιμήσας Καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ὑπεχώρησεν κατ' αὐτοῖς παρήγγειλεν μηδενὶ λέγειν τοῦτο, ἴδιαν εἰς πόλιν καλουμένην Βηθσαϊδά. 11 22 εἶπὼν δὲ τοῦ Δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου οἱ δὲ ὄχλοι γνόντες ἡκολούθησαν αὐτῷ· πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ καὶ ἀποδεξάμενος αὐτοὺς ἐλάλει αὐτοῖς τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ χρείαν ἔχοντας θεραπείας ἵατο. 12 Ἡ δὲ ἡμέρα ἐγερθῆναι. 23 Ἐλεγεν δὲ πρὸς πάντας ἡμέρα ἥρξατο κλίνειν προσελθόντες δὲ οἱ Εἴ τις θέλει ὅπίσω μου ἔρχεσθαι, ἀρνησάσθω δώδεκα εἶπαν αὐτῷ Ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, ἔαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ' ἵνα πορευθέντες εἰς τὰς κύκλως κώμας ἡμέραν, καὶ ἀκολουθείτω μοι. 24 δος γὰρ ἐὰν καὶ ἀγροὺς καταλύσωσιν καὶ εὔρωσιν θέλη τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει ἐπισιτισμόν, δτι ὅδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν. αὐτήν· δος δ' ἀν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ

ἔνεκεν ἐμοῦ, οὗτος σώσει αὐτήν. 25 τί γὰρ φωνὴν εύρεθη Ἰησοῦς μόνος. καὶ αὐτοὶ ὡφελεῖται ἄνθρωπος κερδήσας τὸν κόσμον ἐσίγησαν καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἑκείναις δὲν ἔαυτὸν δὲ ἀπολέσας ἢ ζημιωθείς; ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ὅν ἐώρακαν. 27 Ἐγένετο 26 ὃς γὰρ ἀν ἐπαισχυνθῆ με καὶ τοὺς δὲ τῇ ἔξης ἡμέρᾳ κατελθόντων αὐτῶν ἐμοὺς λόγους, τοῦτον ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τοῦ ὅρους συνήντησεν αὐτῷ ὅχλος ἐπαισχυνθήσεται, δταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ πολύ. 28 καὶ ίδού ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὅχλου αὐτοῦ καὶ τοῦ Πατρὸς καὶ τῶν ἀγίων ἐβόησεν λέγων Διδάσκαλε, δέομαί σου ἀγγέλων. 27 λέγω δὲ ὑμῖν ἀληθῶς, εἰσίν ἐπιβλέψαι ἐπὶ τὸν υἱόν μου, δτι μονογενῆς τινες τῶν αὐτοῦ ἐστηκότων οἵ οὐ μὴ μοί ἐστιν, 29 καὶ ίδοὺ πνεῦμα λαμβάνει γεύσωνται θανάτου ἔως ἂν ἴδωσιν τὴν αὐτόν, καὶ ἔξαίφνης κράζει καὶ σπαράσσει βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. 28 Ἐγένετο δὲ μετὰ αὐτὸν μετὰ ἀφροῦ, καὶ μόλις ἀποχωρεῖ ἀπ' τοὺς λόγους τούτους ὡσεὶ ἡμέραι ὀκτὼ, αὐτοῦ συντριβον αὐτόν· 40 καὶ ἐδεήθην τῶν καὶ παραλαβών Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ μαθητῶν σου ἵνα ἐκβάλωσιν αὐτό, καὶ οὐκ Ἰάκωβον ἀνέβη εἰς τὸ ὅρος προσεύξασθαι. ἡδυνήθησαν. 41 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς 29 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτὸν εἶπεν Ὡ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμένη, τὸ εἶδος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἔτερον καὶ ἔως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀνέξομαι ὁ ἴματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς ἔξαστράπτων. ὑμῶν; προσάγαγε ὥδε τὸν υἱόν σου. 42 ἔτι 30 καὶ ίδού ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐτῷ, δὲ προσερχομένου αὐτοῦ ἔρρηξεν αὐτὸν τὸ οἴτινες ἥσαν Μωϋσῆς καὶ Ἡλείας, 31 οἵ δαιμόνιον καὶ συνεσπάραξεν· ἐπετίμησεν ὁφθέντες ἐν δόξῃ ἔλεγον τὴν ἔξοδον αὐτοῦ, δὲ ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, ἦν ἥμελεν πληροῦν ἐν Ἱερουσαλήμ. καὶ ἰάσατο τὸν παῖδα καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν 32 ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἥσαν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. 43 ἐξεπλήσσοντο δὲ βεβαρημένοι ὑπνῷ διαγρηγορήσαντες δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ Θεοῦ. εἶδαν τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ τοὺς δύο ἄνδρας Πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ. 33 καὶ ἐγένετο ἐποίει εἶπεν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ 44 ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ Θέσθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὕτα ὑμῶν τοὺς λόγους εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν Ἐπιστάτα, τούτους ὁ γὰρ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὥδε εἶναι, καὶ ποιήσωμεν παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. 45 σκηνὰς τρεῖς, μίαν σοὶ καὶ μίαν Μωϋσεῖ οἱ δὲ ἥγνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἦν καὶ μίαν Ἡλεία, μὴ εἰδῶς δὲ λέγει. 34 ταῦτα παρακεκαλυμμένον ἀπ' αὐτῶν ἵνα μὴ δὲ αὐτοῦ λέγοντος ἐγένετο νεφέλη καὶ αἰσθωνται αὐτό, καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτήσαι ἐπεσκίαζεν αὐτοὺς εἰς τὴν νεφέλην. 35 καὶ Εἰσῆλθεν δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς, τὸ φωνὴν ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα τίς ἂν εἴη μεῖζων αὐτῶν. 47 ὁ δὲ Ἰησοῦς Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου ὁ ἐκλελεγμένος, εἰδὼς τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, αὐτοῦ ἀκούετε. 36 καὶ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν ἐπιλαβόμενος παιδίον ἔστησεν αὐτὸ παρ'

έαυτῷ, 48 καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ὄσ έὰν δέξηται ἔτερος Ἀκολουθήσω σοι, Κύριε πρῶτον δὲ τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὄνόματί μου, ἐμὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς τὸν δέχεται· καὶ ὃς ἂν ἐμὲ δέξηται, δέχεται οἴκον μου. 62 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἀποστείλαντά με· ὡς γάρ μικρότερος ἐν Οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα ἐπ’ ἄροτρον πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων οὗτός ἐστιν μέγας. 49 καὶ βλέπων εἰς τὰ ὄπίσω εὕθετός ἐστιν τῇ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάνης εἶπεν Ἐπιστάτα, βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

εἶδομέν τινα ἐν τῷ ὄνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, καὶ ἐκωλύομεν αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ’ ἡμῶν. 50 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν Ἰησοῦς Μή κωλύετε· ὃς γάρ οὐκ ἐστιν καθ’ ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἐστιν. 51 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλήμψεως αὐτοῦ καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον ἐστήρισεν τοῦ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ, 52 καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτοῦ. καὶ πορευθέντες εἰσῆλθον εἰς κώμην Σαμαρειτῶν, ὡστε ἐτοιμάσαι αὐτῷ· 53 καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτόν, ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦν πορευόμενον εἰς Ἱερουσαλήμ. 54 ἴδοντες δὲ οἱ μαθηταὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάνης εἶπαν Κύριε, θέλεις εἴπωμεν πῦρ καταβῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς; 55 στραφεὶς δὲ ἐπετίμησεν αὐτοῖς, 56 καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν κώμην. 57 Καὶ πορευομένων αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ εἶπέν τις πρὸς αὐτόν Ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἔὰν ἀπέρχῃ. 58 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. 59 Εἶπεν δὲ πρὸς ἔτερον Ἀκολούθει μοι. ὁ δὲ εἶπεν Ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελθόντι θάψαι τὸν πατέρα μου. 60 εἶπεν δὲ αὐτῷ Ἀφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἔαυτῶν νεκρούς, σὺ δὲ ἀπελθὼν διάγγελλε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. 61 Εἶπεν δὲ καὶ

10 Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ Κύριος ἐτέρους ἐβδομήκοντα, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο πρὸ προσώπου αὐτοῦ εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον οὗ ἥμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι. 2 ἔλεγεν δὲ πρὸς αὐτούς Ὁ μὲν θερισμὸς πολύς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· δείθητε οὖν τοῦ Κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐργάτας ἐκβάλῃ εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. 3 ὑπάγετε· ἵδού ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνας ἐν μέσῳ λύκων. 4 μὴ βαστάζετε βαλλάντιον, μὴ πήραν, μὴ ὑποδήματα· καὶ μηδένα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσθε. 5 εἰς ἣν δ’ ἂν εἰσέλθητε οἰκίαν, πρῶτον λέγετε Εἰρήνη τῷ οἰκῳ τούτῳ. 6 καὶ ἐὰν ἐκεῖ ἦν οἰδός εἰρήνης, ἐπαναπαίσται ἐπ’ αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν· εἰ δὲ μῆγε, ἐφ’ ὑμᾶς ἀνακάμψει. 7 ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε, ἔσθοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ’ αὐτῶν ἄξιος γάρ οἱ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. μὴ μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν. 8 καὶ εἰς ἣν ἂν πόλιν εἰσέρχησθε καὶ δέχωνται ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν, 9 καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε αὐτοῖς Ἡγγικεν ἐφ’ ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 10 εἰς ἣν δὲ ἂν πόλιν εἰσέλθητε καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς εἴπατε 11 Καὶ τὸν κονιορτὸν τὸν κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς πόλεως ὑμῶν εἰς τοὺς πόδας ἀπομασσόμεθα ὑμῖν· πλὴν τοῦτο γινώσκετε, ὅτι Ἡγγικεν

ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 12 λέγω ὑμῖν ὅτι εἶπεν Μακάριοι οἱ ὄφθαλμοὶ οἱ βλέποντες Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεκτότερον ἢ βλέπετε. 24 λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ ἔσται ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. 13 Οὐαί σοι, προφῆται καὶ βασιλεῖς ἡθέλησαν ἵδειν ἢ Χοραζείν, οὐαί σοι, Βηθσαΐδα· ὅτι εἰ ἐν ὑμεῖς βλέπετε καὶ οὐκ εἴδαν, καὶ ἀκοῦσαι Τύρων καὶ Σιδῶνι ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις ἢ ἀκούετε καὶ οὐκ ἥκουσαν. 25 Καὶ ἴδοὺ αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκων νομικός τις ἀνέστη ἐκπειράζων αὐτὸν καὶ σποδῷ καθήμενοι μετενόησαν. 14 πλὴν λέγων Διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον Τύρων καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν τῇ κληρονομήσω; (*αιῶνιος* g166) 26 ὁ δὲ εἶπεν κρίσει ἢ ὑμῖν. 15 καὶ σύ, Καφαρναούμ, μὴ πρὸς αὐτόν 'Ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται; πῶς ἔως οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ; ἔως τοῦ "Αἰδου ἀναγινώσκεις; 27 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν καταβήσῃ. (*Hades* g86) 16 'Ο ἀκούων ὑμῶν Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς ἐμοῦ ἀκούει, καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ· καρδίας σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά ὅλῃ τῇ ἰσχύῃ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου, με. 17 'Υπέστρεψαν δὲ οἱ ἐβδομήκοντα μετὰ καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. 28 εἶπεν χαρᾶς λέγοντες Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια δὲ αὐτῷ Ὁρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο ποίει καὶ ὑποτάσσεται ὑμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου. 18 ζήσῃ. 29 ὁ δὲ θέλων δικαιῶσαι ἔαυτὸν εἶπεν εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶν πρὸς τὸν Ἰησοῦν Καὶ τίς ἔστίν μου πλησίον; ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. 30 ὑπολαβὼν ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Ἀνθρωπός τις 19 ἴδοὺ δέδωκα ὑμῖν τὴν ἔξουσίαν τοῦ κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱερειχῶ, πατεῖν ἐπάνω ὅφεων καὶ σκορπίων, καὶ καὶ λησταῖς περιέπεσεν, οἵ καὶ ἐκδύσαντες ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἔχθροῦ, καὶ αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσει. 20 πλὴν ἐν ἀφέντες ἡμιθανῆ. 31 κατὰ συγκυρίαν δὲ τούτῳ μὴ χαίρετε ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ἰερεύς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ὑποτάσσεται, χαίρετε δὲ ὅτι τὰ ὄνόματα ἰδῶν αὐτὸν ἀντιπαρῆλθεν. 32 δόμοίως δὲ καὶ ὑμῶν ἐνγέγραπται ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 21 'Ἐν Λευείτης κατὰ τὸν τόπον ἐλθῶν καὶ ἰδῶν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἡγαλλιάσατο τῷ Πνεύματι ἀντιπαρῆλθεν. 33 Σαμαρείτης δέ τις ὁδεύων τῷ Ἀγίῳ καὶ εἶπεν Ἐξομολογοῦμαί σοι, ἦλθεν κατ' αὐτὸν καὶ ἰδῶν ἐσπλαγχνίσθη, Πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι 34 καὶ προσελθὼν κατέδησεν τὰ τραύματα ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, αὐτοῦ ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον, ἐπιβιβάσας καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις· ναί, ὁ Πατήρ, δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος ἥγαγεν αὐτὸν ὅτι οὕτως εὐδοκία ἐγένετο ἐμπροσθέν σου. εἰς πανδοχεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. 35 22 πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ Πατρός μου, καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἐκβαλὼν δύο δηνάρια καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς ἔστιν ὁ Υἱὸς εἰ μὴ ὁ ἔδωκεν τῷ πανδοχεῖ καὶ εἶπεν Ἐπιμελήθητι Πατήρ, καὶ τίς ἔστιν ὁ Πατήρ εἰ μὴ ὁ Υἱὸς αὐτοῦ, καὶ ὅ τι ἂν προσδαπανήσῃς ἐγὼ καὶ ὡς ἐὰν βούληται ὁ Υἱὸς ἀποκαλύψαι. 23 ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι. 36 Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς κατ' ἴδιαν τίς τούτων τῶν τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι

γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστάς; ὁ παραθήσω αὐτῷ· 7 κάκεῖνος ἔσωθεν 37 ὁ δὲ εἶπεν 'Ο ποιησας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. ἀποκριθεὶς εἴπη Μή μοι κόπους πάρεχε· εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Πορεύου καὶ σὺ ἥδη ἡ θύρα κέκλεισται, καὶ τὰ παιδία μου ποιεῖ ὄμοιώς. 38 'Ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν· οὐ δύναμαι αὐτοὺς αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς κώμην τινά· ἀναστὰς δοῦναί σοι. 8 λέγω ὑμῖν, εἰ καὶ γυνὴ δέ τις ὀνόματι Μάρθα ὑπεδέξατο οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς διὰ τὸ εἶναι φίλον αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν. 39 καὶ τῇδε ἦν ἀδελφὴ αὐτοῦ, διά γε τὴν ἀναιδίαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς καλουμένη Μαριάμ, ἥ καὶ παρακαθεσθεῖσα δώσει αὐτῷ ὅσων χρῆσι. 9 Κάγὼ ὑμῖν λέγω, πρὸς τοὺς πόδας τοῦ Κυρίου ἥκουεν τὸν αἵτετε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ λόγον αὐτοῦ. 40 ἡ δὲ Μάρθα περιεσπάτο εὐρήσετε· κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν· περὶ πολλὴν διακονίαν ἐπιστᾶσα δὲ εἶπεν 10 πᾶς γάρ ὁ αἴτων λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν Κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφὴ μου μόνην εὐρίσκει, καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. με κατέλειπεν διακονεῖν; εἰπὸν οὖν αὐτῇ 11 τίνα δὲ ἔξ ὑμῶν τὸν πατέρα αἰτήσει ἵνα μοι συναντιλάβηται. 41 ἀποκριθεὶς ὁ υἱὸς ἱχθύν, μὴ ἀντὶ ἱχθύος ὅφιν αὐτῷ δε εἶπεν αὐτῇ ὁ Κύριος Μάρθα Μάρθα, ἐπιδώσει; 12 ἥ καὶ αἰτήσει ψόν, ἐπιδώσει μεριμνᾶς καὶ θορυβάζῃ περὶ πολλά, 42 αὐτῷ σκορπίον; 13 εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὀλίγων δέ ἔστιν χρεία ἥ ἐνός Μαριάμ γάρ ὑπάρχοντες οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἔξελέξατο, ἥτις οὐκ τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ Πατὴρ ἀφαιρεθήσεται αὐτῆς.

11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προσευχόμενον, ὡς ἐπαύσατο, εἶπεν τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐδίδαξεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. 2 εἶπεν δὲ αὐτοῖς "Οταν προσεύχησθε, λέγετε Πάτερ, ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ἐλθάτω ἡ βασιλεία σου· 3 τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δίδου ἡμῖν τὸ καθ' ἡμέραν· 4 καὶ ἀφες ἡμῖν τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, καὶ γάρ αὐτοὶ ἀφίομεν παντὶ ὄφείλοντι ἡμῖν· καὶ μὴ εἰσενέγκης ἡμᾶς εἰς πειρασμόν. 5 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Τίς ἔξ ὑμῶν ἔξει φίλον, καὶ πορεύεσται πρὸς αὐτὸν μεσονυκτίου καὶ εἴπῃ αὐτῷ Φίλε, χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους, 6 ἐπειδὴ φίλος μου παρεγένετο ἔξ ὄδοῦ πρός με καὶ οὐκ ἔχω

οὖτε οὐρανοῦ δώσει Πνεῦμα "Αγιον τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν. 14 Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνιον, καὶ αὐτὸν ἦν κωφόν· ἐγένετο δὲ τοῦ δαιμονίου ἔξελθόντος ἐλάλησεν ὁ κωφός, καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι· 15 τινὲς δὲ ἔξ αὐτῶν εἶπαν 'Ἐν Βεελζεβούλ τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια· 16 ἔτεροι δὲ πειράζοντες σημεῖον ἔξ οὐρανοῦ ἔζητον παρ' αὐτοῦ. 17 αὐτὸς δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανοήματα εἶπεν αὐτοῖς Πᾶσα βασιλεία ἐφ' ἔαυτὴν διαμερισθεῖσα ἐρημοῦται, καὶ οἶκος ἐπὶ οἶκον πίπτει. 18 εἰ δὲ καὶ ὁ Σατανᾶς ἐφ' ἔαυτὸν διεμερίσθη, πῶς σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; ὅτι λέγετε ἐν Βεελζεβούλ ἐκβάλλειν με τὰ δαιμόνια. 19 εἰ δὲ ἐγώ ἐν Βεελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν; διὰ τοῦτο αὐτοὶ ὑμῶν κριταὶ

έσονται. 20 εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ Θεοῦ ἐγὼ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' Σολομῶνος, καὶ ἴδου πλεῖον Σολομῶνος ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 21 ὅταν ὁ ἰσχυρὸς ᾔδε. 32 ἄνδρες Νινευεῖται ἀναστήσονται καθωπλισμένος φυλάσσῃ τὴν ἑαυτοῦ ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ αὐλήν, ἐν εἰρήνῃ ἐστὶν τὰ ὑπάρχοντα κατακρινοῦσιν αὐτήν· ὅτι μετενόησαν εἰς αὐτοῦ. 22 ἐπάν δὲ ἵσχυρότερος αὐτοῦ τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἴδου πλεῖον Ἰωνᾶ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτόν, τὴν πανοπλίαν ᾔδε. 33 Οὐδεὶς λύχνον ἄψας εἰς κρύπτην αὐτοῦ αἴρει ἐφ' ἥ ἐπεποίθει, καὶ τὰ σκῆλα τίθησιν οὐδὲ ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν αὐτοῦ διαδίδωσιν. 23 Ὁ μὴ ὧν μετ' ἐμοῦ λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ φέγγος κατ' ἐμοῦ ἐστιν, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ βλέπωσιν. 34 ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν σκορπίζει. 24 Ὅταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ὁ ὀφθαλμός σου. ὅταν ὁ ὀφθαλμός σου ἔξελθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀπλοῦς ἦ, καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινόν ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπταυσιν, καὶ ἐστιν ἐπάν δὲ πονηρὸς ἦ, καὶ τὸ σῶμά σου μὴ εὑρίσκον λέγει· Ὑποστρέψω εἰς τὸν σκοτεινόν. 35 σκόπει οὖν μὴ τὸ φῶς τὸ οἴκον μου ὅθεν ἔξηλθον· 25 καὶ ἐλθόν ἐν σοὶ σκότος ἐστίν. 36 εἰ οὖν τὸ σῶμά εὑρίσκει σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. σου ὅλον φωτεινόν, μὴ ἔχον μέρος τι 26 τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει ἔτερα σκοτεινόν, ἔσται φωτεινὸν ὅλον ὡς ὅταν ὁ πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ ἐπτά, καὶ λύχνος τῇ ἀστραπῇ φωτίζῃ σε. 37 Ἐν δὲ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ γίνεται τὰ τῷ λαλῆσαι ἐρωτᾷ αὐτὸν Φαρισαῖος ὅπως ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα ἀριστήσῃ παρ' αὐτῷ εἰσελθὼν δὲ ἀνέπεσεν. τῶν πρώτων. 27 Ἔγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν 38 ὁ δὲ Φαρισαῖος ἵδων ἐθαύμασεν ὅτι οὐ αὐτὸν ταῦτα ἐπάρασά τις φωνὴν γυνὴ πρῶτον ἐβαπτίσθη πρὸ τοῦ ἀρίστου. 39 ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπεν αὐτῷ Μακαρία ἡ εἶπεν δὲ ὁ Κύριος πρὸς αὐτόν Νῦν ὑμεῖς κοιλία ἡ βαστάσασά σε καὶ μαστοὶ οὓς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ ἐθήλασας. 28 αὐτὸς δὲ εἶπεν Μενοῦν τοῦ πίνακος καθαρίζετε, τὸ δὲ ἔσωθεν μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ ὑμῶν γέμει ἀρπαγῆς καὶ πονηρίας. 40 Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες. 29 Τῶν δὲ ὄχλων ἀφρονες, οὐχ ὁ ποιήσας τὸ ἔξωθεν καὶ τὸ ἐπαθροιζομένων ἥρξατο λέγειν· Ἡ γενεὰ ἔσωθεν ἐποίησεν; 41 πλὴν τὰ ἐνόντα δότε αὕτη γενεὰ πονηρά ἐστιν· σημεῖον ζητεῖ, ἐλεημοσύνην, καὶ ἴδου πάντα καθαρὰ ὑμῖν καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ ἐστιν. 42 ἀλλὰ οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ. 30 καθὼς γάρ ἐγένετο ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ Ἰωνᾶς τοῖς Νινευείταις σημεῖον, οὗτως πήγανον καὶ πᾶν λάχανον, καὶ παρέρχεσθε ἔσται καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τῇ γενεᾷ τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ· ταῦτα ταύτῃ. 31 βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται δὲ ἔδει ποιῆσαι κάκεινα μὴ παρεῖναι. 43 ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτούς· ὅτι ἥλθεν ἐκ πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ

τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς. 44 οὐαὶ ἡτις ἔστιν ὑπόκρισις, τῶν Φαρισαίων. ὑμῖν, ὅτι ἔστε ως τὰ μνημεῖα τὰ ἄδηλα, 2 οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμένον ἔστιν ὃ καὶ οἱ ἀνθρωποι οἱ περιπατοῦντες ἐπάνω οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν δὲ οὐ οἴδασιν. 45 Ἀποκριθεὶς δέ τις τῶν γνωσθήσεται. 3 ἀνθ' ὧν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ νομικῶν λέγει αὐτῷ Διδάσκαλε, ταῦτα εἴπατε ἐν τῷ φωτὶ ἀκουσθήσεται, καὶ ὃ λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις. 46 ὁ δὲ εἶπεν Καὶ πρὸς τὸ οὖς ἐλαλήσατε ἐν τοῖς ταμείοις ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαί, ὅτι φορτίζετε τοὺς κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωμάτων. 4 Λέγω δὲ ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα, καὶ αὐτοὶ ὑμῖν τοῖς φίλοις μου, μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἐνὶ τῶν δακτύλων ὑμῶν οὐ προσψαύετε ἀποκτεννόντων τὸ σῶμα καὶ μετὰ ταῦτα τοῖς φορτίοις. 47 οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι οἰκοδομεῖτε μὴ ἔχοντων περισσότερον τι ποιῆσαι. 5 τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, οἱ δὲ πατέρες ὑποδείξω δὲ ὑμῖν τίνα φοβηθῆτε φοβήθητε ὑμῶν ἀπέκτειναν αὐτούς. 48 ἄρα μάρτυρες τὸν μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι ἔχοντα ἔξουσίαν ἔστε καὶ συνευδοκεῖτε τοῖς ἔργοις τῶν ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν. ναί, λέγω ὑμῖν, πατέρων ὑμῶν, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν τοῦτο φοβήθητε. (Geenna g1067) 6 οὐχὶ πέντε αὐτούς, ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε. 49 διὰ τοῦτο στρουθία πωλοῦνται ἀσσαρίων δύο; καὶ καὶ ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ εἶπεν Ἀποστελῶ εἰς ἐξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλελησμένον αὐτοὺς προφήτας καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. 7 ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες αὐτῶν ἀποκτενοῦσιν καὶ διώξουσιν, 50 ἵνα τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἡρίθμηνται. μὴ ἐκζητηθῆ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν φοβεῖσθε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε. τὸ ἐκκεχυμένον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἀπὸ 8 λέγω δὲ ὑμῖν, πᾶς δὲ ἂν ὁμολογήσῃ ἐν τῆς γενεᾶς ταύτης, 51 ἀπὸ αἵματος Ἀβελ ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ ἔως αἵματος Ζαχαρίου τοῦ ἀπολομένου Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁμολογήσει ἐν αὐτῷ μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου· ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ. 9 ὁ δὲ ναί, λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς ἀρνησάμενός με ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων γενεᾶς ταύτης. 52 οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως αὐτοὶ Θεοῦ. 10 καὶ πᾶς δὲ ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν οὐκ εἰσήλθατε καὶ τοὺς εἰσερχομένους Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ τῷ ἐκωλύσατε. 53 Κάκειθεν ἔξελθόντος αὐτοῦ δὲ εἰς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα βλασφημήσαντι ἥρξαντο οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι οὐκ ἀφεθήσεται. 11 ὅταν δὲ εἰσφέρωσιν δεινῶς ἐνέχειν καὶ ἀποστοματίζειν αὐτὸν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ περὶ πλειόνων, 54 ἐνεδρεύοντες αὐτὸν τὰς ἔξουσίας, μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ τί θηρεῦσαί τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

ἀπολογήσησθε ἢ τί εἴπητε· 12 τὸ γὰρ Ἅγιον

12 Ἐν οἷς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τοῦ ὄχλου, ὥστε καταπατεῖν ἀλλήλους, ἥρξατο λέγειν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ Διδάσκαλε, εἰπὲ τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι πρῶτον Προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης, μετ' ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν. 14 ὁ δὲ εἶπεν

αὐτῷ Ἀνθρωπε, τίς με κατέστησεν κριτὴν εἰς κλίβανον βαλλόμενον ὁ Θεὸς οὗτως ἡ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς; 15 εἶπεν δὲ πρὸς ἀμφιέζει, πόσῳ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι. αὐτούς Ὁρᾶτε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ πάσης 29 καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε καὶ τί πλεονεξίας, ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἡ πίτητε, καὶ μὴ μετεωρίζεσθε· 30 ταῦτα γὰρ ζωὴν αὐτοῦ ἔστιν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ. πάντα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητοῦσιν· 16 Εἶπεν δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς λέγων ὑμῶν δὲ ὁ Πατὴρ οἴδεν ὅτι χρήζετε τούτων· Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ 31 πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ χώρα. 17 καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ λέγων ταῦτα προστεθήσεται ὑμῖν. 32 Μὴ φοβοῦ, Τί ποιήσω, ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς τὸ μικρὸν ποίμνιον· ὅτι εὐδόκησεν ὁ Πατὴρ καρπούς μου; 18 καὶ εἶπεν Τοῦτο ποιήσω· ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν. 33 καθελὼ μου τὰς ἀποθήκας καὶ μείζονας Πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν καὶ δότε οἰκοδομήσω, καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὸν ἐλεημοσύνην· ποιήσατε ἑαυτοῖς βαλλάντια σῖτον καὶ τὰ ἀγαθά μου, 19 καὶ ἐρῶ τῇ ψυχῇ μὴ παλαιούμενα, θησαυρὸν ἀνέκλειπτον μου Ψυχή, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅπου κλέπτης οὐκ ἔτη πολλά ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου. ἔγγιζει οὐδὲ σῆς διαφθείρει· 34 ὅπου 20 εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Θεός Ἀφρων, ταύτῃ γάρ ἔστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ τῇ νυκτὶ τὴν ψυχήν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ καρδία ὑμῶν ἔσται. 35 Ἐστωσαν ὑμῶν σοῦ ἂ δὲ ἡτοίμασας, τίνι ἔσται; 21 οὕτως ὁ αἱ ὀσφύες περιεζωσμέναι καὶ οἱ λύχνοι θησαυρίζων αὐτῷ καὶ μὴ εἰς θεὸν πλουτῶν. καιόμενοι· 36 καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις 22 Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ Διὰ προσδεχομένοις τὸν κύριον ἑαυτῶν πότε τοῦτο λέγω ὑμῖν· μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ τί ἀναλύσῃ ἐκ τῶν γάμων, ἵνα ἐλθόντος καὶ φάγητε, μηδὲ τῷ σώματι τί ἐνδύσησθε. 23 κρούσαντος εὐθέως ἀνοίξωσιν αὐτῷ. 37 ἡ γὰρ ψυχὴ πλεῖόν ἔστιν τῆς τροφῆς καὶ μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, οὓς ἐλθῶν δὸς σῶμα τοῦ ἐνδύματος. 24 κατανοήσατε κύριος εὐρήσει γρηγοροῦντας· ἀμὴν λέγω τοὺς κόρακας, ὅτι οὕτε σπείρουσιν οὕτε ὑμῖν ὅτι περιζώσεται καὶ ἀνακλινεῖ αὐτοὺς θερίζουσιν, οἵς οὐκ ἔστιν ταμεῖον οὐδὲ καὶ παρελθῶν διακονήσει αὐτοῖς. 38 κἄν ἐν ἀποθήκη, καὶ ὁ Θεὸς τρέψει αὐτούς· πόσῳ τῇ δευτέρᾳ κἄν ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἔλθῃ καὶ μᾶλλον ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πετεινῶν. εὔρῃ οὕτως, μακάριοί εἰσιν ἐκεῖνοι. 39 τοῦτο 25 τίς δὲ ἔξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται ἐπὶ δὲ γινώσκετε ὅτι εἰ ἥδει ὁ οἰκοδεσπότης τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ προσθεῖναι πῆχυν; 26 ποίᾳ ὥρᾳ δὲ κλέπτης ἔρχεται, οὐκ ἄν ἀφῆκεν εἰ οὖν οὐδὲ ἐλάχιστον δύνασθε, τί περὶ διορυχθῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ. 40 καὶ ὑμεῖς τῶν λοιπῶν μεριμνᾶτε; 27 κατανοήσατε τὰ γίνεσθε ἔτοιμοι, ὅτι ἦ ὥρα οὐ δοκεῖτε ὁ κρίνα, πῶς οὕτε νήθει οὕτε ὑφαίνει λέγω· Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. 41 Εἶπεν δὲ ὁ δὲ ὑμῖν, οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ Πέτρος Κύριε, πρὸς ὑμᾶς τὴν παραβολὴν αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. 28 εἰ δὲ ἐν ταύτην λέγεις ἦ καὶ πρὸς πάντας; 42 καὶ ἀγρῷ τὸν χόρτον ὄντα σήμερον καὶ αὔριον εἶπεν ὁ Κύριος Τίς ἄρα ἔστιν ὁ πιστὸς

οίκονόμος ὁ φρόνιμος, ὃν καταστήσει ὁ ἔρχεται, καὶ γίνεται οὕτως· 55 καὶ ὅταν κύριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ τοῦ διδόναι νότον πνέοντα, λέγετε ὅτι Καύσων ἔσται, ἐν καιρῷ τὸ σιτομέτριον; 43 μακάριος ὁ καὶ γίνεται. 56 ὑποκριταί, τὸ πρόσωπον τῆς δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ οἴδατε δοκιμάζειν, εὑρήσει ποιοῦντα οὕτως. 44 ἀληθῶς λέγω τὸν καιρὸν δὲ τοῦτον πᾶς οὐ δοκιμάζετε; ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ 57 Τί δὲ καὶ ἀφ' ἐαυτῶν οὐ κρίνετε τὸ καταστήσει αὐτόν. 45 ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ δοῦλος δίκαιον; 58 ὡς γάρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ Χρονίζει ὁ ἀντιδίκου σου ἐπ' ἄρχοντα, ἐν τῇ ὁδῷ δὸς κύριός μου ἔρχεσθαι, καὶ ἄρξηται τύπτειν ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ' αὐτοῦ, μή ποτε τοὺς παῖδας καὶ τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν κατασύρῃ σε πρὸς τὸν κριτήν, καὶ ὁ κριτής τε καὶ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι, 46 ἥξει ὁ σε παραδώσει τῷ πράκτορι, καὶ ὁ πράκτωρ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἣ οὐ σε βαλεῖ εἰς φυλακήν. 59 λέγω σοι, οὐ μὴ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὕρᾳ ἣ οὐ γινώσκει, καὶ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἔως καὶ τὸ ἔσχατον λεπτὸν διχοτομήσει αὐτὸν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ ἀποδῷς.

τῶν ἀπίστων θήσει. 47 ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου αὐτοῦ καὶ μὴ ἔτοιμάσας ἢ ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ δαρήσεται πολλάς· 48 ὁ δὲ μὴ γνοὺς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν, δαρήσεται ὀλίγας. παντὶ δὲ ὡς ἐδόθη πολύ, πολὺς ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ, καὶ ὡς παρέθεντο πολύ, περισσότερον αἰτήσουσιν αὐτόν. 49 Πῦρ ἥλθον βαλεῖν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ ἦδη ἀνήφθη. 50 βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι, καὶ πᾶς συνέχομαι ἔως ὅτου τελεσθῇ. 51 δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ γῇ; οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἢ διαμερισμόν. 52 ἔσονται γάρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε ἐν ἐνὶ οἴκῳ διαμεμερισμένοι, τρεῖς ἐπὶ δυσὶν καὶ δύο ἐπὶ τρισίν 53 διαμερισθήσονται, πατήρ ἐπὶ νἱῷ καὶ νἱὸς ἐπὶ πατρί, μήτηρ ἐπὶ θυγατέρᾳ καὶ θυγάτηρ ἐπὶ τὴν μητέρα, πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην αὐτῆς καὶ νύμφῃ ἐπὶ τὴν πενθεράν. 54 Ἐλεγεν δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις Ὅταν ἴδητε νεφέλην ἀνατέλλουσαν ἐπὶ δυσμῶν, εὐθέως λέγετε ὅτι Ὅμβρος

13 Παρῆσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων ὡν τὸ αἷμα Πειλάτος ἔμιξεν μετὰ τῶν θυσιῶν αὐτῶν. 2 καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς Δοκεῖτε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι ἀμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς Γαλιλαίους ἐγένοντο, ὅτι ταῦτα πεπόνθασιν; 3 οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοήτε, πάντες ὄμοιώς ἀπολεῖσθε. 4 ἢ ἐκεῖνοι οἱ δέκα ὀκτὼ ἐφ' οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωάμ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς, δοκεῖτε ὅτι αὐτοὶ ὀφειλέται ἐγένοντο παρὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλήμ; 5 οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοήσητε, πάντες ὡσαύτως ἀπολεῖσθε. 6 Ἔλεγεν δὲ ταύτην τὴν παραβολήν. συκῆν εἶχεν τις πεφυτευμένην ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ, καὶ ἥλθεν ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ καὶ οὐχ εὗρεν. 7 εἶπεν δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν ιδοὺ τρία ἔτη ἀφ' οὗ ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ καὶ οὐχ εὑρίσκω· ἔκκοψον αὐτήν· ἵνα τί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ; 8 ὁ δὲ

ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ Κύριε, ἃφες αὐτὴν ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; 21 ὁμοία καὶ τὸῦτο τὸ ἔτος, ἔως ὅτου σκάψω περὶ ἐστὶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἔκρυψεν αὐτὴν καὶ βάλω κόπρια, 9 καὶ μὲν ποιήσῃ εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἔως οὗ ἔζυμώθη καρπὸν εἰς τὸ μέλλον· εἰ δὲ μήγε, ἐκκόψεις ὅλον. 22 Καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ αὐτὴν. 10 Ἡν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν κώμας διδάσκων καὶ πορείαν ποιούμενος συναγωγῶν ἐν τοῖς σάββασιν. 11 καὶ ἵδον εἰς Ἱεροσόλυμα. 23 Εἶπεν δέ τις αὐτῷ γυνὴ πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δέκα Κύριε, εἰ δὲ λίγοι οἱ σωζόμενοι; ὁ δὲ εἶπεν ὅκτω, καὶ ἦν συνκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη πρὸς αὐτούς 24 Ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές. 12 ἵδων δὲ τῆς στενῆς θύρας, ὅτι πολλοί, λέγω ὑμῖν, αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησεν καὶ εἶπεν ζητήσουσιν εἰσελθεῖν καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν. αὐτῇ Γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας 25 ἀφ' οὗ ἂν ἐγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ σου, 13 καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἄρξησθε ἔξω παραχρῆμα ἀνορθώθη, καὶ ἐδόξαζεν τὸν ἐστάναι καὶ κρούειν τὴν θύραν λέγοντες Θεόν. 14 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, Κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν· καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἔθεράπευσεν ὑμῖν Οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ. 26 τότε ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγεν τῷ ὄχλῳ ὅτι Ἔξ ἡμέραι ἄρξεσθε λέγειν Ἐφάγομεν ἐνώπιόν σου εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν αὐταῖς οὖν καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ ἐδίδαξας· 27 καὶ ἐρεῖ λέγων ὑμῖν Οὐκ οἶδα τοῦ σαββάτου. 15 ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ ὁ πόθεν ἐστέ· ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ πάντες Κύριος καὶ εἶπεν Ὅποκριταί, ἔκαστος ὑμῶν ἐργάται ἀδικίας. 28 ἐκεῖ ἐσται ὁ κλαυθμὸς τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ ἥ καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, ὅταν δψησθε τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ἀπαγαγὼν Ἀβραὰμ καὶ Ἰακὼβ καὶ πάντας ποτίζει; 16 ταύτην δὲ θυγατέρα Ἀβραὰμ τοὺς προφήτας ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, οὖσαν, ἣν ἔδησεν ὁ Σατανᾶς ἵδον δέκα καὶ ὑμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω. 29 καὶ ὅκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ ἡξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν καὶ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; 17 καὶ ταῦτα ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότου, καὶ ἀνακλιθήσονται λέγοντος αὐτοῦ κατησχύνοντο πάντες οἱ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. 30 καὶ ἵδον ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν εἰσὶν ἔσχατοι οἱ ἔσονται πρῶτοι, καὶ εἰσὶν ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' πρῶτοι οἱ ἔσονται ἔσχατοι. 31 Ἐν αὐτῇ τῇ αὐτοῦ. 18 Ἐλεγεν οὖν Τίνι ὁμοία ἐστὶν ὥρᾳ προσῆλθάν τινες Φαρισαῖοι λέγοντες ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ τίνι ὁμοιώσω αὐτῷ Ἔξελθε καὶ πορεύου ἐντεῦθεν, ὅτι αὐτὴν; 19 ὁμοία ἐστὶν κόκκῳ σινάπεως, δὸν Ἡρώδης θέλει σε ἀποκτεῖναι. 32 καὶ εἶπεν λαβὼν ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον ἐαυτοῦ, αὐτοῖς Πορευθέντες εἴπατε τῇ ἀλώπεκι καὶ ηὔξησεν καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον, καὶ ταύτη ἵδον ἐκβάλλω δαιμόνια καὶ ἱάσεις τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν ἐν ἀποτελῷ σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. 20 Καὶ πάλιν εἶπεν Τίνι τελειοῦμαι. 33 πλὴν δεῖ με σήμερον καὶ

αὔριον καὶ τῇ ἔχομένῃ πορεύεσθαι, ὅτι κληθῆς, πορευθεὶς ἀνάπεσε εἰς τὸν ἔσχατον οὐκ ἐνδέχεται προφίτην ἀπολέσθαι ἔξω τόπον, ἵνα ὅταν ἐλθῃ ὁ κεκληκώς σε Ἱερουσαλήμ. 34 Ἰερουσαλήμ Ἰερουσαλήμ, ἐρεῖ σοι Φίλε, προσανάβηθι ἀνώτερον· ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφίτας καὶ τότε ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον πάντων τῶν λιθοβιοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς συνανακειμένων σοι. 11 ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν αὐτήν, ποσάκις ἡθέλησα ἐπισυνάξαι τὰ ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ ὁ ταπεινῶν τέκνα σου ὃν τρόπον ὅρνις τὴν ἑαυτῆς ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. 12 Ἐλεγεν δὲ καὶ τῷ νοσσιάν ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ κεκληκότι αὐτόν “Οταν ποιῆς ἄριστον ἡ ἡθελήσατε. 35 ἴδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος δεῖπνον, μὴ φώνει τοὺς φίλους σου μηδὲ ὑμῶν. λέγω δὲ ὑμῖν, οὐ μὴ ἴδητε με ἔως τοὺς ἀδελφούς σου μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου ἥξει ὅτε εἴπητε Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος μηδὲ γείτονας πλουσίους, μή ποτε καὶ αὐτοὶ ἐν ὀνόματι Κυρίου.

14 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς οἰκόν τινος τῶν ἀρχόντων τῶν Φαρισαίων σαββάτῳ φαγεῖν ἄρτον, καὶ αὐτοὶ ἥσαν παρατηρούμενοι αὐτόν. 2 καὶ ἴδοὺ ἄνθρωπός τις ἦν ὑδρωπικὸς ἐμπροσθεν αὐτοῦ. 3 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ Φαρισαίους λέγων Ἐξεστιν τῷ σαββάτῳ θεραπεῦσαι ἢ οὐ; 4 οἱ δὲ ἡσύχασαν, καὶ ἐπιλαβόμενος ἰάσατο αὐτὸν καὶ ἀπέλυσεν. 5 καὶ πρὸς αὐτοὺς εἶπεν Τίνος ὑμῶν υἱὸς ἢ βοῦς εἰς φρέαρ πεσεῖται, καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει αὐτὸν ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; 6 καὶ οὐκ ἰσχυσαν ἀνταποκριθῆναι πρὸς ταῦτα. 7 Ἐλεγεν δὲ πρὸς τοὺς κεκλημένους παραβολήν, ἐπέχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο, λέγων πρὸς αὐτούς 8 Ὅταν κληθῆς ὑπὸ τινος εἰς γάμους, μὴ κατακλιθῆς εἰς τὴν πρωτοκλισίαν, μή ποτε ἐντιμότερός σου ἢ κεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ, 9 καὶ ἐλθὼν ὁ σὲ καὶ αὐτὸν καλέσας ἐρεῖ σοι Δός τούτῳ τόπον, καὶ τότε ἄρξῃ μετὰ αἰσχύνης τὸν ἔσχατον τόπον κατέχειν. 10 ἀλλ' ὅταν ἀντικαλέσωσίν σε καὶ γένηται ἀνταπόδομά σοι. 13 ἀλλ' ὅταν δοχὴν ποιῆς, κάλει πτωχούς, ἀναπήρους, χωλούς, τυφλούς 14 καὶ μακάριος ἔσῃ, ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι ἀνταποδοθήσεται γάρ σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων. 15 Ἀκούσας δέ τις τῶν συνανακειμένων ταῦτα εἶπεν αὐτῷ Μακάριος ὅστις φάγεται ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. 16 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ Ἀνθρωπός τις ἐποίει δεῖπνον μέγα, καὶ ἐκάλεσεν πολλούς, 17 καὶ ἀπέστειλεν τὸν δοῦλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δείπνου εἶπεν τοῖς κεκλημένοις Ἐρχεσθε, ὅτι ἥδη ἔτοιμα ἔστιν. 18 καὶ ἥρξαντο ἀπὸ μιᾶς πάντες παρατεῖσθαι. ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ Ἀγρὸν ἡγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελθῶν ἰδεῖν αὐτόν ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρητημένον. 19 καὶ ἔτερος εἶπεν Ζεύγη βιῶν ἡγόρασα πέντε, καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρητημένον. 20 καὶ ἔτερος εἶπεν Γυναῖκα ἔγημα, καὶ διὰ τοῦτο οὐδύναμαι ἐλθεῖν. 21 καὶ παραγενόμενος ὁ δοῦλος ἀπίγγειλεν τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπεν τῷ δούλῳ ἀπίγγειλεν τῷ κυρίῳ αὐτοῦ Ἐξελθε ταχέως εἰς τὰς

πλατείας καὶ ρύμας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς ἐν τίνι ἀρτυθήσεται; 35 οὕτε εἰς γῆν οὕτε πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους καὶ τυφλοὺς καὶ εἰς κοπρίαν εὐθετόν ἔστιν· ἔξω βάλλουσιν χωλοὺς εἰσάγαγε ὥδε. 22 καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος αὐτό. ὁ ἔχων ὡτα ἀκούειν ἀκουέτω.

Κύριε, γέγονεν ὁ ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος 23 καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον "Ἐξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς καὶ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ μου ὁ οἶκος· 24 λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων γεύσεται μου τοῦ δείπνου. 25 Συνεπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ στραφεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς 26 Εἴ τις ἔρχεται πρός με καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀδελφούς καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι τε καὶ τὴν ψυχὴν ἔαυτοῦ, οὐ δύναται εἶναί μου μαθητής. 27 ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν ἔαυτοῦ καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναται εἶναί μου μαθητής. 28 Τίς γὰρ ἔξ ύμῶν θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι οὐχὶ πρῶτον καθίσας ψηφίζει τὴν δαπάνην, εἰ ἔχει εἰς ἀπαρτισμόν; 29 ἵνα μὴ ποτε θέντος αὐτοῦ θεμέλιον καὶ μὴ ἰσχύοντος ἐκτελέσαι πάντες οἱ θεωροῦντες ἄρξωνται αὐτῷ ἐμπαίζειν 30 λέγοντες ὅτι Οὗτος ὁ ἀνθρωπὸς ἥρξατο οἰκοδομεῖν καὶ οὐκ ἴσχυσεν ἐκτελέσαι. 31 "Η τίς βασιλεὺς πορευόμενος ἐτέρῳ βασιλεῖ συμβαλεῖν εἰς πόλεμον οὐχὶ καθίσας πρῶτον βουλεύσεται εἰ δυνατός ἔστιν ἐν δέκα χιλιάσιν ὑπαντῆσαι τῷ μετὰ εἴκοσι χιλιάδων ἐρχομένῳ ἐπ' αὐτόν; 32 εἰ δὲ μήγε, ἔτι αὐτοῦ πόρρω ὅντος πρεσβείαν ἀποστείλας ἐρωτᾷ τὰ πρὸς εἰρήνην. 33 οὕτως οὖν πᾶς ἔξ ύμῶν δος οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσιν τοῖς ἔαυτοῦ ὑπάρχουσιν οὐ δύναται εἶναί μου μαθητής. 34 Καλὸν οὖν τὸ ἄλας· ἐὰν δὲ καὶ τὸ ἄλας μωρανθῆ,

15 Ἡσαν δὲ αὐτῷ ἐγγίζοντες πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἀμαρτωλοὶ ἀκούειν αὐτοῦ. 2 καὶ διεγόγγυζον οἱ τε Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες ὅτι Οὗτος ἀμαρτωλοὺς προσδέχεται καὶ συνεσθίει αὐτοῖς. 3 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγων 4 Τίς ἄνθρωπος ἔξ ύμῶν ἔχων ἑκατὸν πρόβατα καὶ ἀπολέσας ἔξ αὐτῶν ἐν οὐ καταλείπει τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλός ἔως εὗρῃ αὐτό; 5 καὶ εὑρὼν ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς ὄμους αὐτοῦ χαίρων, 6 καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον συνκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας, λέγων αὐτοῖς Συνχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. 7 λέγω ύμῖν ὅτι οὕτως χαρὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ἔσται ἐπὶ ἐνὶ ἀμαρτωλῷ μετανοοῦντι ἢ ἐπὶ ἐνενήκοντα ἐννέα δικαίοις οἵτινες οὐ χρείαν ἔχουσιν μετανοίας. 8 "Η τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν μίαν, οὐχὶ ἄπτει λύχνον καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς ἔως οὗ εὗρῃ; 9 καὶ εὑροῦσα συνκαλεῖ τὰς φίλας καὶ γείτονας λέγουσα Συνχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα. 10 οὕτως, λέγω ύμῖν, γίνεται χαρὰ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ ἐπὶ ἐνὶ ἀμαρτωλῷ μετανοοῦντι. 11 Εἶπεν δέ Ἀνθρωπός τις εἶχεν δύο υἱούς. 12 καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί Πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας. ὁ δὲ διεῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον. 13 καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγάων πάντα

ό νεώτερος νίδιος ἀπεδίμησεν εἰς χώραν ἥγγισεν τῇ οἰκίᾳ, ἥκουσεν συμφωνίας καὶ μακράν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισεν τὴν οὐσίαν χορῶν, **26** καὶ προσκαλεσάμενος ἔνα τῶν αὐτοῦ ζῶν ἀσώτως. **14** δαπανήσαντος δὲ παιδῶν ἐπυνθάνετο τί ἀν εἴη ταῦτα. **27** ὁ αὐτοῦ πάντα ἐγένετο λιμὸς ἴσχυρὰ κατὰ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι Ὁ ἀδελφός σου ἡκει, τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἤρξατο καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν ὑστερεῖσθαι. **15** καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη σιτευτόν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ **28** ὠργίσθη δὲ καὶ οὐκ ἥθελεν εἰσελθεῖν ὁ ἔπειμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ δὲ πατήρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει αὐτὸν. βόσκειν χοίρους· **16** καὶ ἐπεθύμει γεμίσαι **29** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ πατρὶ Ἰδοὺ τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἐκ τῶν κερατίων ὃν τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι καὶ οὐδέποτε ἥσθιον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. ἐντολήν σου παρῆλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε **17** εἰς ἔαυτὸν δὲ ἐλθὼν ἔφη Πόσοι μίσθιοι ἔδωκας ἔριφον ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου τοῦ πατρός μου περισσεύονται ἄρτων, εὐφρανθῶ· **30** ὅτε δὲ ὁ νίδιος σου οὗτος ὁ ἔγω δὲ λιμῷ ὥδε ἀπόλλυμαι. **18** ἀναστὰς καταφαγῶν σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ ἥλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν σιτευτὸν μόσχον. αὐτῷ Πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν **31** ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ Τέκνον, σὺ πάντοτε καὶ ἐνώπιόν σου, **19** οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος μετ' ἐμοῦ εῖ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σά ἐστιν κληθῆναι νίδιος σου· ποίησόν με ώς ἔνα τῶν **32** εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ μισθίων σου. **20** καὶ ἀναστὰς ἥλθεν πρὸς ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ ἔζησεν, τὸν πατέρα ἔαυτοῦ. ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν καὶ ἀπολωλώς καὶ εὐρέθη.

ἀπέχοντος εἰδεν αὐτὸν ὁ πατήρ αὐτοῦ **16** Ἔλεγεν δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητάς καὶ ἐσπλαγχνίσθη, καὶ δραμῶν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφύλησεν οἰκονόμον, καὶ οὗτος διεβλήθη αὐτῷ ώς αὐτόν. **21** εἶπεν δὲ ὁ νίδιος αὐτῷ Πάτερ, διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. **2** ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ φωνήσας αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ Τί τοῦτο οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι νίδιος σου. **22** ἀκούω περὶ σου; ἀπόδος τὸν λόγον τῆς εἶπεν δὲ ὁ πατήρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ οἰκονομίας σου· οὐ γάρ δύνῃ ἔτι οἰκονομεῖν. Ταχὺ ἔξενέγκατε στολὴν τὴν πρώτην καὶ **3** εἶπεν δὲ ἐν ἔαυτῷ ὁ οἰκονόμος Τί ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας, οἰκονομίαν ἀπ' ἐμοῦ; σκάπτειν οὐκ ἴσχυω, **23** καὶ φέρετε τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι. **4** ἔγνων τί ποιήσω, θύσατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν, **24** ὅτι ἵνα ὅταν μετασταθῶ ἐκ τῆς οἰκονομίας οὗτος ὁ νίδιος μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν, δέξωνται με εἰς τοὺς οἴκους ἔαυτῶν. **5** ἦν ἀπολωλώς καὶ εὐρέθη. καὶ ἤρξαντο καὶ προσκαλεσάμενος ἔνα ἔκαστον τῶν εὐφραίνεσθαι. **25** ἦν δὲ ὁ νίδιος αὐτοῦ ὁ χρεοφειλετῶν τοῦ κυρίου ἔαυτοῦ ἔλεγεν πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ ώς ἐρχόμενος τῷ πρώτῳ Πόσον ὀφείλεις τῷ κυρίῳ μου; **6**

ό δὲ εἶπεν Ἐκατὸν βάτους ἑλαίου. οὐδὲ εἶπεν κεραίαν πεσεῖν. **18** Πᾶς οὐκ ἀπολύων τὴν αὐτῷ Δέξαι σου τὰ γράμματα καὶ καθίσας γυναικα αὐτοῦ καὶ γαμῶν ἐτέραν μοιχεύει, ταχέως γράψον πεντήκοντα. **7** ἔπειτα ἐτέρῳ καὶ οὐκ ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν εἶπεν Σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις; οὐδὲ εἶπεν μοιχεύει. **19** Ἀνθρωπος δέ τις ἦν πλούσιος, Ἐκατὸν κόρους σίτου. λέγει αὐτῷ Δέξαι καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον σου τὰ γράμματα καὶ γράψον ὅγδοικοντα. εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. **20** **8** καὶ ἐπήνεσεν οὐκίος τὸν οἰκονόμον πτωχὸς δέ τις ὄνοματι Λάζαρος ἐβέβλητο τῆς ἀδικίας ὅτι φρονίμως ἐποίησεν· ὅτι οἱ πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ εἰλκωμένος **21** καὶ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν πιπτόντων τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτὸς εἰς τὴν γενεὰν τὴν ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου ἀλλὰ καὶ οἱ ἔαυτῶν εἰσιν. (*aiōn g165*) **9** Καὶ ἐγὼ ὑμῖν λέγω, κύνες ἐρχόμενοι ἐπέλειχον τὰ ἔλκη αὐτοῦ. ἔαυτοῖς ποιήσατε φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ **22** ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν καὶ τῆς ἀδικίας, ἵνα ὅταν ἐκλίπῃ δέξιωνται υἱᾶς ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς. (*aiōnios g166*) **10** οὐ τὸν κόλπον Ἀβραάμ· ἀπέθανεν δὲ καὶ οὐ πιστός ἐν ἐλαχίστῳ καὶ ἐν πολλῷ πιστός πλούσιος καὶ ἐτάφη. **23** καὶ ἐν τῷ Ἀιδη ἐστιν, καὶ οὐ ἐν ἐλαχίστῳ ἀδικος καὶ ἐν ἐπάρας τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν πολλῷ ἀδικός ἐστιν. **11** εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ βασάνοις, ὅρᾳ Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν καὶ μαμωνῷ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ. (*Hadēs g86*) τίς ὑμῖν πιστεύει; **12** καὶ εἰ ἐν τῷ ἀλλοτρίῳ **24** καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπεν Πάτερ Ἀβραάμ, πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἡμέτερον τίς δώσει ἐλέησόν με καὶ πέμψον Λάζαρον ἵνα βάψῃ ὑμῖν; **13** Οὐδεὶς οἰκέτης δύναται δυσὶ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος καὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γάρ τὸν ἔνα μισήσει καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου, ὅτι ὁδυνῶμαι καὶ τὸν ἔτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. **25** εἶπεν δὲ Ἀβραάμ καὶ τοῦ ἔτερου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε Τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες τὰ ἀγαθά Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνῷ. **14** Ἡκουον σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος δόμοιώς δὲ ταῦτα πάντα οἱ Φαρισαῖοι φιλάργυροι τὰ κακά· νῦν δὲ ὥδε παρακαλεῖται σὺ δὲ ὑπάρχοντες, καὶ ἐξεμυκτήριζον αὐτόν. **15** ὁδυνᾶσαι. **26** καὶ ἐν πᾶσι τούτοις μεταξὺ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ὅμετος ἐστε οἱ δικαιοῦντες ὑμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ἔαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, δὲ ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἔνθεν πρὸς Θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν· ὅτι τὸ ἐν υἱᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ ἐκεῖθεν πρὸς υἱᾶς ἀνθρώποις ὑψηλὸν βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ διαπερῶσιν. **27** εἶπεν δὲ Ἐρωτῶ σε οὖν, Θεοῦ. **16** Οὐ νόμος καὶ οἱ προφῆται μέχρι πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἴκον τοῦ Ἰωάννου ἀπὸ τότε ἢ βασιλεία τοῦ Θεοῦ πατρός μου **28** ἔχω γάρ πέντε ἀδελφούς· εὐαγγελίζεται καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται. ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ **17** εὐκοπώτερον δέ ἐστιν τὸν οὐρανὸν αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν ἢ τοῦ νόμου μίαν βασάνου. **29** λέγει δὲ Ἀβραάμ Ἐχουσι

Μωϋσέα καὶ τοὺς προφήτας ἀκουσάτωσαν καὶ αὐτὸς διηρχετο διὰ μέσον Σαμαρίας αὐτῶν. **30** ὁ δὲ εἶπεν Οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ, καὶ Γαλιλαίας. **12** καὶ εἰσερχομένου ἀλλ’ ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῇ πρὸς αὐτοῦ εἴς τινα κώμην ἀπήντησαν δέκα αὐτοὺς, μετανοίσουσιν. **31** εἶπεν δὲ αὐτῷ λεπροὶ ἄνδρες, οἵ ἔστησαν πόρρωθεν, **13** Εἰ Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ καὶ αὐτοὶ ἡραν φωνὴν λέγοντες Ἰησοῦ ἀκούοντιν, οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ Ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. **14** καὶ ἵδων εἶπεν αὐτοῖς Πορευθέντες ἐπιδείξατε ἔαυτοὺς

17 Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ τοῖς ἱερεῦσιν. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν ἀνένδεκτόν ἐστιν τοῦ τὰ σκάνδαλα μὴ αὐτοὺς ἐκαθαρίσθησαν. **15** εἶς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἐλθεῖν, οὐαὶ δὲ δὶ' οὗ ἔρχεται· **2** λυσιτελεῖ iδῶν ὅτι ίάθη, ὑπέστρεψεν μετὰ φωνῆς αὐτῷ εἰ λίθος μυλικὸς περίκειται περὶ μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν, **16** καὶ ἔπεσεν τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν, ἥ ἵνα σκανδαλίσῃ τῶν μικρῶν επὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ τούτων ἔνα. **3** προσέχετε ἔαυτοῖς. ἐὰν μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν, **17** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Οὐχ οἱ θάλασσαν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρείτης. ἀμάρτη ὁ ἀδελφός σου, ἐπιτίμησον αὐτῷ, καὶ ἐὰν μετανοήσῃ, ἄφες αὐτῷ. **4** καὶ **18** οὐχ εὑρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι ἐὰν ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἀμαρτήσῃ εἰς σὲ δόξαν τῷ Θεῷ εἰ μὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος; **5** Καὶ εἶπαν οἱ **19** καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀναστὰς πορεύου· ἥ πάστις σου σέσωκέν σε. **20** Ἐπερωτηθεὶς ἀπόστολοι τῷ Κυρίῳ Πρόσθετος ἡμῖν πίστιν. **6** εἶπεν δὲ ὁ Κύριος Εἰ ἔχετε πίστιν ὡς **21** οὐδὲ ἐροῦσιν Ἰδοὺ ὥδε κόκκον σινάπεως, ἐλέγετε ἀν τῇ συκαμίνῳ δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων πότε ἔρχεται ἡ ταύτη Ἐκριζώθητι καὶ φυτεύθητι ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ μετὰ θαλάσσῃ· καὶ ὑπήκουσεν ἀν ὑμῖν. **7** Τίς εἶπεν οὐδὲ ἐροῦσιν Ἰδοὺ ὥδε ὑμῶν δοῦλον ἔχων ἀροτριῶντα ἥ ποιμαίνοντα, δος εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἔρει αὐτῷ Εύθέως παρελθὼν ἀνάπεσε, **8** ἀλλ’ οὐχὶ ἔρει αὐτῷ Ἐτοίμασον τί δειπνήσω, καὶ περιζωσάμενος διακόνει μοι ἔως φάγω καὶ πίω, καὶ μετὰ ταῦτα φάγεσαι καὶ πίεσαι σύ; **9** μὴ ἔχει χάριν τῷ δούλῳ ὅτι ἐποίησεν τὰ διαταχθέντα; **10** οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν, λέγετε ὅτι Δοῦλοι ἀχρεῖοι ἐσμεν, ὃ ὡφείλομεν ποιῆσαι πεποιήκαμεν. **11** Καὶ **22** Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς Ἐλεύσονται ἡμέραι ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῖν καὶ οὐκ ὅψεσθε. **23** καὶ ἐροῦσιν ὑμῖν Ἰδοὺ ἐκεῖ, Ἰδοὺ ὥδε· μὴ ἀπέλθητε μηδὲ διώξητε. **24** ὥσπερ γάρ ή ἀστραπὴ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τὴν ὑπὸ τὸν οὐρανὸν λάμπει, οὕτως ἔσται ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ. **25** πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. **26** καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Νῶε, ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλὴμ,

οὗτως ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Υἱοῦ ἐντρέπομαι, 5 διά γε τὸ παρέχειν μοι κόπον τοῦ ἀνθρώπου 27 ἥσθιον, ἔπινον, ἐγάμουν, τὴν χήραν ταύτην ἐκδικήσω αὐτήν, ἵνα ἐγαμίζοντο, ἄχρι ἣς ἡμέρας εἰσῆλθεν Νῶε μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑπωπιάζῃ με. 6 εἰς τὴν κιβωτόν, καὶ ἥλθεν ὁ κατακλυσμὸς Εἶπεν δὲ ὁ Κύριος Ἀκούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς καὶ ἀπώλεσεν πάντας. 28 δόμοίως καθὼς ἀδικίας λέγει· 7 ὁ δὲ Θεὸς οὐ μὴ ποιήσῃ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Λώτ· ἥσθιον, τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν ἔπινον, ἡγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον, βιοώντων αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ ὠκοδόμουν· 29 ἢ δὲ ἡμέρᾳ ἔξηλθεν Λώτ μακροθυμεῖ ἐπ’ αὐτοῖς; 8 λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξεν πῦρ καὶ θεῖον ἀπ’ ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. πλὴν οὐρανοῦ καὶ ἀπώλεσεν πάντας. 30 κατὰ τὰ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν ἄρα εὑρήσει αὐτὰ ἔσται ἢ ἡμέρᾳ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς; 9 Εἶπεν δὲ καὶ πρός ἀποκαλύπτεται. 31 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ δὲς τινας τοὺς πεπιθότας ἐφ’ ἔαυτοῖς ὅτι εἰσὶν ἔσται ἐπὶ τοῦ δώματος καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ δίκαιοι καὶ ἔξουθενοῦντας τοὺς λοιποὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ καταβάτω ἄραι αὐτά, καὶ τὴν παραβολὴν ταύτην. 10 Ἀνθρωποι δύο ὁ ἐν ἀγρῷ ὅμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς ἀνέβησαν εἰς τὸ ιερὸν προσεύξασθαι, ὁ τὰ ὄπίσω. 32 μνημονεύετε τῆς γυναικὸς εἷς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἔτερος τελώνης. 11 Λώτ. 33 δὲς ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς ταῦτα πρὸς ἔαυτὸν περιποιήσασθαι, ἀπολέσει αὐτήν, καὶ δὲς ἀν προσηύχετο Ὅ Θεός, εὐχαριστῶ σοι ὅτι ἀπολέσει, ζωογονήσει αὐτήν. 34 λέγω ὑμῖν, οὐκ εἰμὶ ὁ σπερ ποιοὶ τὸν ἀνθρώπων, ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ μιᾶς, ὁ εἷς παραλημφθήσεται καὶ ὁ ἔτερος τελώνης· 12 νηστεύω δις τοῦ σαββάτου, ἀφεθήσεται· 35 ἔσονται δύο ἀλήθουσαι ἐπὶ ἀποδεκατεύω πάντα ὅσα κτῶμαι. 13 ὁ δὲ τὸ αὐτό, ἡ μία παραλημφθήσεται ἡ δὲ ἔτέρα τελώνης μακρόθεν ἔστως οὐκ ἥθελεν οὐδὲ ἀφεθήσεται. 37 καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπᾶραι εἰς τὸν οὐρανόν, αὐτῷ Ποῦ, Κύριε; ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς “Οπου τὸ ἀλλ’ ἔτυπτεν τὸ στῆθος αὐτοῦ λέγων ‘Ο σῶμα, ἐκεῖ καὶ οἱ ἀετοὶ ἐπισυναχθήσονται. Θεός, ίλασθητί μοι τῷ ἀμαρτωλῷ. 14 λέγω

18 Ἐλεγεν δὲ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι αὐτοὺς καὶ μὴ ἐνκακεῖν, 2 λέγων Κριτῆς τις ἣν ἐν τινι πόλει τὸν Θεὸν μὴ φοβούμενος καὶ ἀνθρωπὸν μὴ ἐντρεπόμενος. 3 χήρα δὲ ἣν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, καὶ ἥρχετο πρὸς αὐτὸν λέγουσα Ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. 4 καὶ οὐκ ἥθελεν ἐπὶ χρόνον μετὰ ταῦτα δὲ εἶπεν ἐν ἔαυτῷ Εἰ καὶ τὸν Θεὸν οὐ φοβοῦμαι οὐδὲ ἀνθρωπὸν

ὑμῖν, κατέβῃ οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἴκον αὐτοῦ παρ’ ἐκεῖνον· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἔαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἔαυτὸν ὑψωθήσεται. 15 Προσέφερον δὲ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη ἵνα αὐτῶν ἄπτηται· ιδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐπετίμων αὐτοῖς. 16 ὁ δὲ Ἰησοῦς προσεκαλέσατο αὐτὰ λέγων “Ἄφετε τὰ παιδία ἐρχεσθαι πρός με καὶ μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γάρ τοιούτων ἔστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 17 ἀμὴν λέγω ὑμῖν,

ὅς ἂν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν τῷ ωὶ παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. **18** Υἱῷ τοῦ ἀνθρώπου **32** παραδοθήσεται Καὶ ἐπηρώτησέν τις αὐτὸν ἄρχων λέγων γάρ τοῖς ἔθνεσιν καὶ ἐμπαιχθήσεται καὶ Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον ὑβρισθήσεται καὶ ἐμπτυσθήσεται, **33** καὶ κληρονομήσω; (*aiōnios g166*) **19** εἶπεν δὲ μαστιγώσαντες ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστήσεται. **34** καὶ ἀγαθὸς εἴ μὴ εἴς ὁ Θεός, **20** τὰς ἐντολὰς οἴδας αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν, καὶ ἦν τὸ Μὴ μοιχεύσῃς, Μὴ φονεύσῃς, Μὴ κλέψῃς, ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ' αὐτῶν, καὶ Μὴ ψευδομαρτυρήσῃς, Τίμα τὸν πατέρα σου οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα. **35** Ἐγένετο δὲ καὶ τὴν μητέρα. **21** ὁ δὲ εἶπεν Ταῦτα πάντα ἐν τῷ ἐγγίζειν αὐτὸν εἰς Ἱερειχὼ τυφλός ἐφύλαξα ἐκ νεότητος. **22** ἀκούσας δὲ ὁ τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν ἐπαιτῶν. Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ "Ετι ἔν σοι λείπει: πάντα **36** ἀκούσας δὲ ὅχλου διαπορευομένου ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ διάδος πτωχοῖς, ἐπυνθάνετο τί εἴη τοῦτο. **37** ἀπήγγειλαν δὲ καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ αὐτῷ ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται. δεῦρο ἀκολούθει μοι. **23** ὁ δὲ ἀκούσας **38** καὶ ἐβόήσεν λέγων Ἰησοῦ υἱὲ Δαυείδ, ταῦτα περίλυπος ἐγενήθη, ἦν γάρ πλούσιος ἐλέησόν με. **39** καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων σφόδρα. **24** Ιδών δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ ἵνα σιγήσῃ: αὐτὸς δὲ πολλῷ μᾶλλον Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς ἔκραζεν Υἱὲ Δαυείδ, ἐλέησόν με. **40** σταθεὶς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσπορεύονται: δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς **25** εὐκοπώτερον γάρ ἐστιν κάμιλον διὰ αὐτόν. ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν τρήματος βελόνης εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον αὐτόν **41** Τί σοι θέλεις ποιήσω; ὁ δὲ εἶπεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. **26** Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω. **42** καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἶπαν δὲ οἱ ἀκούσαντες Καὶ τίς δύναται αὐτῷ Ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σέσωκέν σωθῆναι; **27** ὁ δὲ εἶπεν Τὰ ἀδύνατα παρὰ σε. **43** καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψεν, καὶ ἀνθρώποις δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ ἐστιν. ἡκολούθει αὐτῷ δοξάζων τὸν Θεόν. καὶ **28** Εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφέντες πᾶς ὁ λαὸς ἰδών ἔδωκεν αἴνον τῷ Θεῷ. τὰ ἴδια ἡκολουθήσαμέν σοι. **29** ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Ἄμην λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδείς ἐστιν δῆς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ γυναῖκα ἢ ἀδελφοὺς ἢ γονεῖς ἢ τέκνα ἔνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, **30** δῆς οὐχὶ μὴ λάβῃ πολλαπλασίονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ καὶ ἐν τῷ αἰώνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον. (*aiōn g165, aiōnios g166*) **31** Παραλαβών δὲ τοὺς δώδεκα εἶπεν πρὸς αὐτούς Ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ τελεσθήσεται πάντα

19 Καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἱερειχώ. **2** Καὶ ιδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ αὐτὸς πλούσιος: **3** καὶ ἔζήτει ίδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστιν, καὶ οὐκ ἡδύνατο ἀπὸ τοῦ ὅχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. **4** καὶ προδραμάων εἰς τὸ ἐμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν, ὅτι ἐκείνης ἡμελλεν διέρχεσθαι. **5** καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ

'Ιησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ζακχαῖε, σπεύσας πόλεων. **18** καὶ ἦλθεν ὁ δεύτερος λέγων κατάβηθι σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου Ἡ μνᾶ σου, κύριε, ἐποίησεν πέντε μνᾶς. δεῖ με μεῖναι. **6** καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ **19** εἶπεν δὲ καὶ τούτῳ Καὶ σὺ ἐπάνω γίνου ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων. **7** καὶ ἴδοντες πέντε πόλεων. **20** καὶ ὁ ἔτερος ἦλθεν πάντες διεγόγγυζον λέγοντες ὅτι Παρὰ λέγων Κύριε, ἵδού ἡ μνᾶ σου, ἣν εἶχον ἀμαρτωλῷ ἀνδρὶ εἰσῆλθεν καταλῦσαι. **8** ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ. **21** ἐφοβούμην σταθεὶς δὲ Ζακχαῖος εἶπεν πρὸς τὸν Κύριον γάρ σε, ὅτι ἀνθρωπος αὐστηρὸς εῖ, αἴρεις ὃ ἵδού τὰ ἡμίσειά μου τῶν ὑπαρχόντων, οὐκ ἔθηκας, καὶ θερίζεις ὃ οὐκ ἔσπειρας. Κύριε, τοῖς πτωχοῖς δίδωμι, καὶ εἴ τινός τι **22** λέγει αὐτῷ Ἐκ τοῦ στόματός σου κρίνω ἐσυκοφάντησα ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. **9** σε, πονηρὲ δοῦλε. ἥδεις ὅτι ἐγὼ ἀνθρωπος εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὃ Ἰησοῦς ὅτι Σήμερον αὐστηρός εἰμι, αἴρων ὃ οὐκ ἔθηκα καὶ σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι θερίζων ὃ οὐκ ἔσπειρα; **23** καὶ διὰ τί οὐκ καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν· **10** ἦλθεν ἔδωκάς μου τὸ ἀργύριον ἐπὶ τράπεζαν; γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητήσαι καὶ κάγὼ ἐλθῶν σὺν τόκῳ ἀν αὐτὸν ἔπραξα. σῶσαι τὸ ἀπολωλός. **11** Ἄκουόντων δὲ **24** καὶ τοῖς παρεστῶσιν εἶπεν Ἐρατε ἀπ' αὐτῶν ταῦτα προσθείς εἶπεν παραβολὴν, αὐτοῦ τὴν μνᾶν καὶ δότε τῷ τὰς δέκα μνᾶς διὰ τὸ ἔγγυς εἶναι Ἱερουσαλήμ αὐτὸν καὶ ἔχοντι. **25** καὶ εἶπαν αὐτῷ Κύριε, ἔχει δέκα δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι παραχρῆμα μέλλει ἡ μνᾶς. **26** λέγω ὑμῖν ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ ἀναφαίνεσθαι· **12** εἶπεν δοθήσεται, ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ ὃ οὖν Ἀνθρωπός τις εὐγενὴς ἐπορεύθη εἰς ἔχει ἀρθίσεται. **27** πλὴν τοὺς ἔχθρούς μου χώρων μακρὰν λαβεῖν ἔαυτῷ βασιλείαν καὶ τούτους τοὺς μὴ θελήσαντάς με βασιλεῦσαι ὑποστρέψαι. **13** καλέσας δὲ δέκα δούλους ἐπ' αὐτοὺς ἀγάγετε ὅδε καὶ κατασφάξατε ἔαυτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς, καὶ εἶπεν αὐτοὺς ἔμπροσθέν μου. **28** Καὶ εἰπὼν πρὸς αὐτούς Πραγματεύσασθε ἐν ᾧ ἔρχομαι. ταῦτα ἐπορεύετο ἔμπροσθεν ἀναβαίνων εἰς **14** οἱ δὲ πολῖται αὐτοῦ ἐμίσουν αὐτόν, Ἱεροσόλυμα. **29** Καὶ ἐγένετο ὡς ἤγγισεν καὶ ἀπέστειλαν πρεσβείαν ὀπίσω αὐτοῦ εἰς Βηθφαγὴν καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος λέγοντες Οὐ θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν, ἀπέστειλεν δύο ἐφ' ἡμᾶς. **15** καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπανελθεῖν τῶν μαθητῶν **30** λέγων Ὅπάγετε εἰς τὴν αὐτὸν λαβόντα τὴν βασιλείαν καὶ εἶπεν κατέναντι κώμην, ἐν ᾧ εἰσπορεύομενοι φωνηθῆναι αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους εὑρίσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς οἵς δεδώκει τὸ ἀργύριον, ἵνα γνοῖ τίς τί πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισεν, καὶ λύσαντες διεπραγματεύσατο. **16** παρεγένετο δὲ ὁ αὐτὸν ἀγάγετε. **31** καὶ ἐάν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ πρῶτος λέγων Κύριε, ἡ μνᾶ σου δέκα Διὰ τί λύετε; οὕτως ἐρεῖτε ὅτι Ὁ Κύριος προστηράσατο μνᾶς. **17** καὶ εἶπεν αὐτῷ αὐτοῦ χρείαν ᔁχει. **32** ἀπελθόντες δὲ οἱ Εὗγε, ἀγαθὲ δοῦλε, ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ πιστὸς ἀπεσταλμένοι εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς. ἐγένουν, ἵσθι ἔξουσίαν ᔁχων ἐπάνω δέκα **33** λυόντων δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον εἶπαν οἱ

κύριοι αύτοῦ πρὸς αὐτούς Τί λύετε τὸν οὐχ εὔρισκον τὸ τί ποιήσωσιν· ὁ λαὸς γὰρ πῶλον; 34 οἱ δὲ εἶπαν ὅτι Ὁ Κύριος αύτοῦ ἄπας ἐξεκρέμετο αὐτοῦ ἀκούων.

χρείαν ἔχει. 35 καὶ ἥγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιρίψαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον ἐπεβίβασαν τὸν Ἰησοῦν. 36 ιερῷ καὶ εὐαγγελιζομένου ἐπέστησαν οἱ πορευομένου δὲ αὐτοῦ ὑπεστρώννυον τὰ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν τοῖς ἱμάτια ἔσυτῶν ἐν τῇ ὁδῷ. 37 ἐγγίζοντος δὲ πρεσβυτέροις, 2 καὶ εἶπαν λέγοντες πρὸς αὐτοῦ Ἡδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὄρους αὐτόν Εἰπὸν ἡμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα τῶν Ἐλαιῶν ἥρξαντο ἄπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν χαίροντες αἵνειν τὸν Θεὸν φωνῇ ταύτην; 3 ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς μεγάλῃ περὶ πασῶν ὧν εἶδον δυνάμεων, Ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον, καὶ εἴπατέ 38 λέγοντες Εὐλογημένος ὁ ἔρχομενος, ὁ μοι 4 Τὸ βάπτισμα Ἰωάνου ἐξ οὐρανοῦ ἦν Βασιλεὺς ἐν ὀνόματι Κυρίου· ἐν οὐρανῷ ἢ ἐξ ἀνθρώπων; 5 οἱ δὲ συνελογίσαντο εἰρήνη καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις. 39 καί τινες πρὸς ἔσυτοὺς λέγοντες ὅτι Ἐὰν εἴπωμεν τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπαν πρὸς Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ Διὰ τί οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτόν Διδάσκαλε, ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς αὐτῷ; 6 ἐὰν δὲ εἴπωμεν Ἐξ ἀνθρώπων, ὁ σου. 40 καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν Λέγω ὑμῖν ἐὰν λαὸς ἀπας καταλιθάσει ἡμᾶς· πεπεισμένος οὗτοι σιωπήσουσιν, οἱ λίθοι κράξουσιν. 41 γάρ ἔστιν Ἰωάνην προφήτην εἶναι. 7 καὶ Καὶ ὡς ἥγγισεν, ἵδων τὴν πόλιν ἔκλαυσεν ἀπεκρίθησαν μὴ εἰδέναι πόθεν. 8 καὶ ἐπ' αὐτήν, 42 λέγων ὅτι Εἰ ἔγνως ἐν τῇ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ἡμέρᾳ ταύτῃ καὶ σὺ τὰ πρὸς εἰρήνην· νῦν δὲ ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. 9 ἐκρύβη ἀπὸ ὄφθαλμῶν σου. 43 ὅτι ἥξουσιν Ἡρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν ἡμέραι ἐπὶ σὲ καὶ παρεμβαλοῦσιν οἱ ἔχθροί παραβολὴν ταύτην. ἀνθρωπος ἐφύτευσεν σου χάρακά σοι καὶ περικυκλώσουσιν ἀμπελῶνα, καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς, σε καὶ συνέξουσίν σε πάντοθεν, 44 καὶ καὶ ἀπεδήμησεν χρόνους ἰκανούς. 10 καὶ ἐδαφιοῦσίν σε καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοί, καιρῷ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς καὶ οὐκ ἀφήσουσιν λίθον ἐπὶ λίθον ἐν δοῦλον, ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος σοί, ἀνθ' ὧν οὐκ ἔγνως τὸν καιρὸν τῆς δώσουσιν αὐτῷ· οἱ δὲ γεωργοὶ ἐξαπέστειλαν ἐπισκοπῆς σου. 45 Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ αὐτὸν δείραντες κενόν. 11 καὶ προσέθετο ιερὸν ἥρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας, ἔτερον πέμψαι δοῦλον· οἱ δὲ κάκεινον 46 λέγων αὐτοῖς Γέγραπται Καὶ ἔσται ὁ δείραντες καὶ ἀτιμάσαντες ἐξαπέστειλαν οἴκος μου οἶκος προσευχῆς ὑμεῖς δὲ αὐτὸν κενόν. 12 καὶ προσέθετο τρίτον πέμψαι· οἱ ἐποιήσατε σπῆλαιον ληστῶν. 47 Καὶ ἦν δὲ καὶ τοῦτον τραυματίσαντες ἐξέβαλον. διδάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ιερῷ· οἱ δὲ 13 εἶπεν δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν Τί ποιήσω; πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀπολέσαι καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ, 48 καὶ ἀγαπητόν· ἵσως τοῦτον ἐντραπήσονται. 14

ιδόντες δὲ αὐτὸν οἱ γεωργοὶ διελογίζοντο αὐτοῦ ῥήματος ἐναντίον τοῦ λαοῦ, καὶ πρὸς ἀλλήλους λέγοντες Οὗτός ἐστιν ὁ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ κληρονόμος ἀποκτείνωμεν αὐτόν, ἵνα ἐσίγησαν. 27 Προσελθόντες δέ τινες τῶν ἡμῶν γένηται ἡ κληρονομία. 15 καὶ Σαδδουκαίων, οἱ ἀντιλέγοντες ἀνάστασιν ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος μὴ εἶναι, ἐπηρώτησαν αὐτὸν 28 λέγοντες ἀπέκτειναν. τί οὖν ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύριος Διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, ἐάν τοῦ ἀμπελῶνος; 16 ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα, καὶ τοὺς γεωργοὺς τούτους, καὶ δώσει τὸν οὗτος ἄτεκνος ἦ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀμπελῶνα ἄλλοις. ἀκούσαντες δὲ εἶπαν τὴν γυναῖκα καὶ ἔξαναστήσῃ σπέρμα τῷ Μὴ γένοιτο. 17 ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς ἀδελφῷ αὐτοῦ. 29 ἐπτὰ οὖν ἀδελφοὶ ἥσαν· εἶπεν Τί οὖν ἐστιν τὸ γεγραμμένον τοῦτο καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν γυναῖκα ἀπέθανεν Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, ἄτεκνος· 30 καὶ ὁ δεύτερος 31 καὶ ὁ τρίτος οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας; 18 ἔλαβεν αὐτήν, ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἐπτὰ οὐ πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λίθον κατέλιπον τέκνα καὶ ἀπέθανον. 32 ὕστερον συνθλασθήσεται ἐφ' ὃν δὲ ἀν πέσῃ, λικηθεὶς καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν. 33 ἡ γυνὴ οὖν ἐν τῇ αὐτόν. 19 Καὶ ἐζήτησαν οἱ γραμματεῖς ἀναστάσει τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή; οἱ γὰρ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτὸν τὰς ἐπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα. 34 καὶ εἶπεν χειρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, καὶ ἐφοβήθησαν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου τὸν λαόν· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς γαμοῦσιν καὶ γαμίσκονται, (αἱον g165) 35 οἱ δὲ εἶπεν τὴν παραβολὴν ταύτην. 20 Καὶ καταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου τυχεῖν παρατηρήσαντες ἀπέστειλαν ἐνκαθέτους καὶ τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν οὔτε ὑποκρινομένους ἑαυτοὺς δικαίους εἶναι, γαμοῦσιν οὕτε γαμίζονται· (αἱον g165) 36 οὐδὲ ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου, ὡστε γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι δύνανται, ἰσάγγελοι γάρ παραδοῦναι αὐτὸν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἔξουσίᾳ εἰσιν, καὶ υἱοί εἰσιν Θεοῦ τῆς ἀναστάσεως τοῦ ἡγεμόνος. 21 καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν υἱοὶ ὅντες, 37 ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροὶ, λέγοντες Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ὁρθῶς καὶ Μωϋσῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς Βάτου, ὡς λέγεις καὶ διδάσκεις καὶ οὐ λαμβάνεις λέγει Κύριον τὸν Θεὸν Ἀβραὰμ καὶ Θεὸν πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὄδον τοῦ Ἰσαὰκ καὶ Θεὸν Ἰακώβ· 38 Θεὸς δὲ οὐκ Θεοῦ διδάσκεις· 22 ἔξεστιν ἡμᾶς Καίσαρι ἐστιν νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων· πάντες γὰρ φόρον δοῦναι ἦ οὐ; 23 κατανοήσας δὲ αὐτῷ ζῶσιν. 39 ἀποκριθέντες δέ τινες αὐτῶν τὴν πανουργίαν εἶπεν πρὸς αὐτούς τῶν γραμματέων εἶπαν Διδάσκαλε, καλῶς 24 Δείξατε μοι δηνάριον· τίνος ἔχει εἰκόνα εἶπας. 40 οὐκέτι γὰρ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν καὶ ἐπιγραφήν; οἱ δὲ εἶπαν Καίσαρος. 25 αὐτὸν οὐδέν. 41 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς ὃ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς Τοίνυν ἀπόδοτε Πῶς λέγουσιν τὸν Χριστὸν εἶναι Δαυεὶδ τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ υἱόν; 42 αὐτὸς γὰρ Δαυεὶδ λέγει ἐν βίβλῳ Θεῷ. 26 καὶ οὐκ ἵσχυσαν ἐπιλαβέσθαι ψαλμῶν Εἶπεν Κύριος τῷ Κυρίῳ μου Κάθου

ἐκ δεξιῶν μου 43 ἵως ἂν θῶ τοὺς ἔχθρούς ἔθνος ἐπ' ἔθνος καὶ βασιλείᾳ ἐπὶ βασιλείαν, σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. 44 Δαυεὶδ 11 σεισμοί τε μεγάλοι καὶ κατὰ τόπους οὖν αὐτὸν Κύριον καλεῖ, καὶ πῶς αὐτοῦ λοιμοὶ καὶ λιμοὶ ἔσονται, φόβητρά τε καὶ υἱός ἔστιν; 45 Ἀκούοντος δὲ παντὸς τοῦ ἀπ' οὐρανοῦ σημεῖα μεγάλα ἔσται. 12 λαοῦ εἰπεν τοῖς μαθηταῖς 46 Προσέχετε ἀπὸ πρὸ δὲ τούτων πάντων ἐπιβαλοῦσιν ἐφ' τῶν γραμματέων τῶν θελόντων περιπατεῖν ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ διώξουσιν, ἐν στολαῖς καὶ φιλούντων ἀσπασμοὺς παραδιδόντες εἰς τὰς συναγωγὰς καὶ ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν φυλακάς, ἀπαγομένους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς ἡγεμόνας ἔνεκεν τοῦ ὄντος μου· 13 δείπνοις, 47 οἵ κατεσθίουσιν τὰς οἰκίας τῶν ἀποβήσεται ὑμῖν εἰς μαρτύριον. 14 Θέτε χηρῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσεύχονται: οὗν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν μὴ προμελετᾶν οὕτοι λήμψονται περισσότερον κρίμα.

21 Ἀναβλέψας δὲ εἶδεν τοὺς βάλλοντας εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τὰ δῶρα αὐτῶν πλουσίους. 2 εἶδεν δέ τινα χήραν πενιχράν βάλλουσαν ἐκεῖ λεπτὰ δύο, 3 καὶ εἶπεν Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχὴ πλεῖον πάντων ἔβαλεν. 4 πάντες γάρ οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα, αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς πάντα τὸν βίον ὃν εἶχεν ἔβαλεν. 5 Καὶ τινῶν λεγόντων περὶ τοῦ ἰεροῦ, ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ ἀναθήμασιν κεκόσμηται, εἶπεν 6 Ταῦτα ἀ θεωρεῖτε, ἐλεύσονται ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ ὃς οὐ καταλυθήσεται. 7 ἐπηρώτησαν δὲ αὐτὸν λέγοντες Διδάσκαλε, πότε οὗν ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον ὃταν μέλλῃ ταῦτα γίνεσθαι; 8 ὁ δὲ εἶπεν Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε· πολλοὶ γάρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὄντος μου λέγοντες Ἐγώ εἰμι, καὶ Ὁ καιρὸς ἥγγικεν· μὴ πορευθῆτε ὅπισω αὐτῶν. 9 ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ πτοηθῆτε· δεῖ γὰρ ταῦτα γενέσθαι πρῶτον, ἀλλ' οὐκ εὐθέως τὸ τέλος. 10 Τότε ἔλεγεν αὐτοῖς Ἐγερθήσεται ἀπολογηθῆναι: 15 ἔγω γάρ δῶσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν, ἢ οὐ δυνήσονται ἀντιστῆναι ἢ ἀντειπεῖν ἀπαντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν. 16 παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν καὶ φίλων, καὶ θανατώσουσιν ἐξ ὑμῶν, 17 καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. 18 καὶ θρὶξ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται· 19 ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσεσθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. 20 Ὅταν δὲ ἴδητε κυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων Ἱερουσαλήμ, τότε γνῶτε ὅτι ἥγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς. 21 τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὅρη, καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐκχωρείτωσαν, καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν, 22 ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὕται εἰσιν τοῦ πλησθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα. 23 οὐαὶ ταῖς ἐν γαστρὶ ἔχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· ἔσται γὰρ ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὁργὴ τῷ λαῷ τούτῳ, 24 καὶ πεσοῦνται στόματι μαχαίρης καὶ αἰχμαλωτισθήσονται εἰς τὰ ἔθνη πάντα, καὶ Ἱερουσαλήμ ἔσται πατούμένη ὑπὸ ἔθνῶν, ἄχρι οὗ πληρωθῶσιν καιροὶ ἔθνῶν. 25

Καὶ ἔσονται σημεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ σελήνῃ ὥρθιζεν πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἵερῷ ἀκούειν καὶ ἄστροις, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ αὐτοῦ.

ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ ἦχους θαλάσσης καὶ **22** Ἡγγιζεν δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων σάλου, **26** ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ οἴκουμένης· αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν ἀνέλωσιν αὐτὸν ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν σαλευθήσονται. **27** καὶ τότε ὅψονται τὸν λαόν. **3** Εἰσῆλθεν δὲ Σατανᾶς εἰς Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ Ἰούδαν τὸν καλούμενον Ἰσκαριώτην, μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. **28** ὅντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα· **4** καὶ ἀρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι ἀνακύψατε ἀπελθῶν συνελάλησεν τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν, διότι καὶ στρατηγοῖς τὸ πᾶς αὐτοῖς παραδῷ ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν. **29** Καὶ εἶπεν αὐτὸν. **5** καὶ ἐχάρησαν, καὶ συνέθεντο αὐτῷ παραβολὴν αὐτοῖς Ἰδετε τὴν συκῆν καὶ ἀργύριον δοῦναι. **6** καὶ ἐξωμολόγησεν, καὶ πάντα τὰ δένδρα· **30** ὅταν προβάλωσιν ἥδη, ἐζήτει εὐκαιρίαν τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν βλέποντες ἀφ' ἐαυτῶν γινώσκετε ὅτι ἥδη ἀτερ ὄχλου αὐτοῖς. **7** Ἡλθεν δὲ ἡ ἡμέρα ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν· **31** οὕτως καὶ ὑμεῖς, τῶν ἀζύμων, ἦ δεῖ θύεσθαι τὸ πάσχα· ὅταν ἰδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε **8** καὶ ἀπέστειλεν Πέτρον καὶ Ἰωάννην ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. **32** εἰπών Πορευθέντες ἐτοιμάσατε ἡμῖν τὸ ἀμήν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ πάσχα, ἵνα φάγωμεν. **9** οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ γενεὰ αὕτη ἔως ἀν πάντα γένηται. **33** Ποῦ θέλεις ἐτοιμάσωμεν; **10** ὁ δὲ εἶπεν ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ αὐτοῖς Ἰδοὺ εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρελεύσονται. **34** πόλιν συναντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον Προσέχετε δὲ ἐαυτοῖς μή ποτε βαρηθῶσιν ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ εἰς ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ τὴν οἰκίαν εἰς ἣν εἰσπορεύεται. **11** καὶ καὶ μερίμναις βιωτικαῖς, καὶ ἐπιστῇ ἐφ' ἐρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότῃ τῆς οἰκίας Λέγει ὑμᾶς αἰφνίδιος ἡ ἡμέρα ἐκείνη **35** ὡς σοι δὲ Διδάσκαλος Ποῦ ἐστιν τὸ κατάλυμα παγίς· ἐπεισελεύσεται γὰρ ἐπὶ πάντας τοὺς ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσσης τῆς φάγω; **12** κἀκεῖνος ὑμῖν δείξει ἀνάγαιον γῆς. **36** ἀγρυπνεῖτε δὲ ἐν παντὶ καιρῷ μέγα ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἐτοιμάσατε. **13** δεόμενοι ἵνα κατισχύσητε ἐκφυγεῖν ταῦτα ἀπελθόντες δὲ εὗρον καθὼς εἰρήκει αὐτοῖς, πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι, καὶ σταθῆναι καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. **14** Καὶ ὅτε ἐγένετο ἔμπροσθεν τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. **37** Ἡ ή ώρα, ἀνέπεσεν, καὶ οἱ ἀπόστολοι σὺν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, τὰς δὲ αὐτῷ. **15** καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Ἐπιθυμίᾳ νύκτας ἐξερχόμενος ηὐλίζετο εἰς τὸ δρός ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ πάσχα φαγεῖν μεθ' τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν. **38** καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν· **16** λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ φάγω αὐτὸ ἔως ὅτου

πληρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. 17 καὶ φυλὰς κρίνοντες τοῦ Ἰσραήλ. 31 Σίμων δεξάμενος ποτήριον εὐχαριστήσας εἶπεν Σίμων, ἵδού ὁ Σατανᾶς ἔξητήσατο ὑμᾶς Λάβετε τοῦτο καὶ διαμερίσατε εἰς ἑαυτούς τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σῖτον· 32 ἐγὼ δὲ 18 λέγω γάρ ὑμῖν, οὐ μὴ πώ απὸ τοῦ νῦν ἐδείθην περὶ σου ἵνα μὴ ἐκλίπῃ ἡ πίστις ἀπὸ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἔως οὗ σου· καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας στήρισον τοὺς ἡ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ ἔλθῃ. 19 καὶ λαβὼν ἀδελφούς σου. 33 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ Κύριε, ἄρτον εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν μετὰ σου ἔτοιμός είμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ αὐτοῖς λέγων Τοῦτο ἔστιν τὸ σῶμά μου τὸ εἰς θάνατον πορεύεσθαι. 34 ὁ δὲ εἶπεν Λέγω ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς σοι, Πέτρε, οὐ φωνήσει σήμερον ἀλέκτωρ τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. 20 καὶ τὸ ποτήριον ἔως τρίς με ἀπαρνήσῃ μὴ εἰδέναι. 35 Καὶ ὡσαύτως μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων Τοῦτο εἶπεν αὐτοῖς Ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματι βαλλαντίου καὶ πήρας καὶ ὑποδημάτων, μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυννόμενον. 21 μή τινος ὑστερήσατε; οἱ δὲ εἶπαν Οὐθενός. πλὴν ἵδού ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόντος με 36 εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ἄλλὰ νῦν ὁ ἔχων μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης. 22 διτὶ ὁ Υἱὸς βαλλάντιον ἀράτω, δομοίως καὶ πήραν, καὶ μὲν τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὸ ὡρισμένον ὁ μὴ ἔχων πωλησάτω τὸ ἴμάτιον αὐτοῦ καὶ πορεύεται, πλὴν οὐδὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ ἀγορασάτω μάχαιραν. 37 λέγω γάρ ὑμῖν δι’ οὐ παραδίδοται. 23 καὶ αὐτοὶ ἥρξαντο διτὶ τοῦτο τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι συνζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς τὸ τίς ἄρα εἴη ἐν ἐμοί, τὸ Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη ἐξ αὐτῶν ὁ τοῦτο μέλλων πράσσειν. 24 καὶ γάρ τὸ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει. 38 οἱ Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς, δὲ εἶπαν Κύριε, ἵδού μάχαιραι ᾔδε δύο. τὸ τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι μείζων. 25 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Ἰκανόν ἔστιν. 39 Καὶ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν ἔξελθῶν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὅρος κυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ ἔξουσιάζοντες τῶν Ἐλαιῶν ἡκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ αὐτῶν εὐεργέται καλοῦνται. 26 ὑμεῖς δὲ μαθηταί. 40 γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου οὐχ οὕτως, ἀλλ’ ὁ μείζων ἐν ὑμῖν γινέσθω εἶπεν αὐτοῖς Προσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν ὡς ὁ νεώτερος, καὶ δὲ ἡγούμενος ὡς ὁ εἰς πειρασμόν. 41 καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη διακονῶν. 27 τίς γάρ μείζων, δὲ ἀνακείμενος ἀπ’ αὐτῶν ὡσεὶ λίθου βολήν, καὶ θεὶς τὰ ἥδι διακονῶν; οὐχὶ δὲ ἀνακείμενος; ἐγὼ γόνατα προσηύχετο 42 λέγων Πάτερ, εἰ δὲ ἐν μέσῳ ὑμῶν είμι ὡς δὲ διακονῶν. βούλει παρένεγκε τοῦτο τὸ ποτήριον ἀπ’ 28 ὑμεῖς δέ ἐστε οἱ διαμεμενηκότες μετ’ ἐμοῦ· πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου ἀλλὰ τὸ σὸν ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου· 29 κἀγὼ γινέσθω. 43 ὕφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ’ διατίθεμαι ὑμῖν, καθὼς διέθετο μοι ὁ Πατήρ οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν. 44 καὶ γενόμενος μου βασιλείαν, 30 ἵνα ἔσθητε καὶ πίνητε ἐν ἀγωνίᾳ ἐκτενέστερον προστήγαντο· καὶ ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, ἐγένετο ὁ ἰδρὼς αὐτοῦ ὡσεὶ θρόμβοι καὶ καθήσεσθε ἐπὶ θρόνων τὰς δώδεκα αἴματος καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν. 45

καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς, ἐλθὼν τις διῆσχυρίζετο λέγων Ἐπ' ἀληθείας καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς εὗρεν κοιμαμένους οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦν, καὶ γὰρ Γαλιλαῖός αὐτοὺς ἀπὸ τῆς λύπης, **46** καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἐστιν. **60** εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος Ἀνθρωπε, Τί καθεύδετε; ἀναστάντες προσεύχεσθε, ἵνα οὐκ οἶδα ὃ λέγεις. καὶ παραχρῆμα ἔτι μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν. **47** Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῦ ἐφώνησεν ἀλέκτωρ. **61** λαλοῦντος ἴδον ὄχλος, καὶ ὃ λεγόμενος καὶ στραφεὶς ὁ Κύριος ἐνέβλεψεν τῷ Πέτρῳ, Ἰούδας εἷς τῶν δώδεκα προήρχετο αὐτούς, καὶ ὑπεμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ λόγου τοῦ καὶ ἡγγισεν τῷ Ἰησοῦ φιλῆσαι αὐτόν. **48** Κυρίου, ὃς εἶπεν αὐτῷ ὅτι Πρὶν ἀλέκτορα Ἰησοῦς δὲ εἶπεν αὐτῷ Ἰούδα, φιλήματι φωνῆσαι σήμερον ἀπαρνήσῃ με τρίς. **62** τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδίδως; **49** καὶ ἔξελθὼν ἔξω ἔκλαυσεν πικρῶς. **63** Καὶ ἴδοντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ ἐσόμενον εἶπαν οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες αὐτὸν ἐνέπαιζον Κύριε, εἰ πατάξομεν ἐν μαχαίρῃ; **50** καὶ αὐτῷ δέροντες, **64** καὶ περικαλύψαντες ἐπάταξεν εἰς τις ἔξ αὐτῶν τοῦ ἀρχιερέως αὐτὸν ἐπηρώτων λέγοντες Προφήτευσον, τὸν δοῦλον καὶ ἀφεῖλεν τὸ οὖς αὐτοῦ τὸ τίς ἐστιν ὁ παίσας σε; **65** καὶ ἔτερα πολλὰ δεξιόν. **51** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν. **66** Καὶ ὡς Ἐᾶτε ἔως τούτου καὶ ἀψάμενος τοῦ ὡτίου ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον ἱάσατο αὐτόν. **52** Εἶπεν δὲ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς, καὶ παραγενομένους ἐπ' αὐτὸν ἀρχιερεῖς καὶ ἀπίγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν, στρατηγοὺς τοῦ ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους **67** λέγοντες Εἰ σὺ εἴ ὁ Χριστός, εἰπὸν ἡμῖν. Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἔξήλθατε μετὰ μαχαιρῶν εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ἐὰν ὑμῖν εἴπω, οὐ μὴ καὶ ξύλων; **53** καθ' ἡμέραν ὅντος μου μεθ' πιστεύσητε· **68** ἐὰν δὲ ἐρωτήσω, οὐ μὴ ὑμῶν ἐν τῷ ἰερῷ οὐκ ἔξετείνατε τὰς χεῖρας ἀποκριθῆτε. **69** ἀπὸ τοῦ νῦν δὲ ἔσται ὁ Υἱὸς ἐπ' ἡμέ· ἀλλ' αὕτη ἐστὶν ὑμῶν ἡ ὥρα καὶ ἡ τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς ἔξουσίᾳ τοῦ σκότους. **54** Συλλαβόντες δὲ δυνάμεως τοῦ Θεοῦ. **70** εἶπαν δὲ πάντες Σὺ αὐτὸν ἥγαγον καὶ εἰσίγαγον εἰς τὴν οἰκίαν οὗν εἴ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ; δὲ πρὸς αὐτοὺς τοῦ ἀρχιερέως ὁ δὲ Πέτρος ἡκολούθει ἔφη Ὅμετις λέγετε ὅτι ἐγώ εἰμι. **71** οἱ δὲ μακρόθεν. **55** περιαψάντων δὲ πῦρ ἐν μέσῳ εἶπαν Τί ἔτι ἔχομεν μαρτυρίας χρείαν; αὐτοὶ τῆς αὐλῆς καὶ συνκαθισάντων ἐκάθητο γὰρ ἡκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ. ὁ Πέτρος μέσος αὐτῶν. **56** ίδοῦσα δὲ αὐτὸν παιδίσκη τις καθήμενον πρὸς τὸ φῶς καὶ ἀτενίσασα αὐτῷ εἶπεν Καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν. **57** ὁ δὲ ἡρνήσατο λέγων Οὐκ οἶδα αὐτόν, γύναι. **58** καὶ μετὰ βραχὺ ἔτερος ίδων αὐτὸν ἔφη Καὶ σὺ ἔξ αὐτῶν εἴ. ὁ δὲ Πέτρος ἔφη Ἀνθρωπε, οὐκ εἰμί. **59** καὶ διαστάσης ὡσεὶ ὥρας μιᾶς ἄλλος

23 Καὶ ἀναστὰν ἄπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἥγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸν Πειλᾶτον. **2** ἥρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ λέγοντες Τοῦτον εὑραμεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος ἡμῶν καὶ κωλύοντα φόρους Καίσαρι διδόναι, καὶ λέγοντα ἐαυτὸν Χριστὸν βασιλέα εἶναι. **3** ὁ δὲ Πειλᾶτος ἡρώτησεν αὐτὸν λέγων Σὺ εἴ ὁ Βασιλεὺς τῶν

'Ιουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ἔφη πεπραγμένον αὐτῷ· **16** παιδεύσας οὗν αὐτὸν Σὺ λέγεις. **4** ὁ δὲ Πειλάτος εἶπεν πρὸς ἀπολύσω. **18** ἀνέκραγον δὲ πανπληθεὶ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους Οὐδὲν λέγοντες Αἴρε τοῦτον, ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν εὑρίσκω αἴτιον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ. **5** τὸν Βαραββᾶν· **19** ὅστις ἦν διὰ στάσιν οἱ δὲ ἐπίσχυνον λέγοντες ὅτι Ἀνασείει τὸν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ φόνον λαὸν, διδάσκων καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, βληθεὶς ἐν τῇ φυλακῇ. **20** πάλιν δὲ ὁ καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἕως Πειλάτος προσεφώνησεν αὐτοῖς, θέλων ὥδε. **6** Πειλάτος δὲ ἀκούσας ἐπηρώτησεν ἀπολύσαι τὸν Ἰησοῦν. **21** οἱ δὲ ἐπεφώνουν εἰ ὁ ἀνθρωπὸς Γαλιλαῖός ἐστιν, **7** καὶ λέγοντες Σταύρου σταύρου αὐτόν. **22** ὁ δὲ ἐπιγνοὺς ὅτι ἐκ τῆς ἔξουσίας Ἡρώδου ἐστὶν, τρίτον εἶπεν πρὸς αὐτούς Τί γὰρ κακὸν ἀνέπεμψεν αὐτὸν πρὸς Ἡρώδην, ὃντα καὶ ἐποίησεν οὗτος; οὐδὲν αἴτιον θανάτου αὐτὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς εὗρον ἐν αὐτῷ· παιδεύσας οὗν αὐτὸν ἡμέραις. **8** ὁ δὲ Ἡρώδης ἴδων τὸν Ἰησοῦν ἀπολύσω. **23** οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς ἔχαρη λίαν· ἦν γὰρ ἐξ ἱκανῶν χρόνων μεγάλαις αἰτούμενοι αὐτὸν σταυρωθῆναι, θέλων ἵδεῖν αὐτὸν διὰ τὸ ἀκούειν περὶ καὶ κατίσχυνον αἱ φωναὶ αὐτῶν. **24** καὶ αὐτοῦ, καὶ ἥλπιζέν τι σημεῖον ἵδεῖν ὑπ' Πειλάτος ἐπέκρινεν γενέσθαι τὸ αἴτημα αὐτοῦ γινόμενον. **9** ἐπήρωτα δὲ αὐτὸν ἐν αὐτῷ· **25** ἀπέλυσεν δὲ τὸν διὰ στάσιν λόγοις ἱκανοῖς αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο καὶ φόνον βεβλημένον εἰς φυλακὴν, ὃν αὐτῷ. **10** εἰστήκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἡτοῦντο, τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκεν τῷ γραμματεῖς εὐτόνως κατηγοροῦντες αὐτοῦ. Θελήματι αὐτῶν. **26** Καὶ ὡς ἀπίγαγον αὐτόν, **11** ἔξουθενήσας δὲ αὐτὸν ὁ Ἡρώδης σὺν ἐπιλαβόμενοι Σίμωνά τινα Κυρηναῖον τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ καὶ ἐμπαίξας, ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ ἐπέθηκαν αὐτῷ τὸν περιβαλῶν ἐσθῆτα λαμπρὰν ἀνέπεμψεν σταυρὸν φέρειν ὅπισθεν τοῦ Ἰησοῦ. **27** αὐτὸν τῷ Πειλάτῳ. **12** ἐγένοντο δὲ φίλοι Ἡκιολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ ὃ τε Ἡρώδης καὶ ὁ Πειλάτος ἐν αὐτῇ τῇ καὶ γυναικῶν αἱ ἐκόπτοντο καὶ ἐθρήνουν ἡμέρα μετ' ἀλλήλων· προϋπῆρχον γὰρ ἐν αὐτόν. **28** στραφεὶς δὲ πρὸς αὐτὰς Ἰησοῦς ἔχθρα ὃντες πρὸς αὐτούς. **13** Πειλάτος εἶπεν Θυγατέρες Ἱερουσαλήμ, μὴ κλαίετε δὲ συνκαλεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ἐπ' ἐμέ· πλὴν ἐφ' ἑαυτὰς κλαίετε καὶ ἐπὶ τὰ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαὸν **14** εἶπεν πρὸς τέκνα θύμων, **29** ὅτι ἰδοὺ ἔρχονται ἡμέραι αὐτούς Προσηνέγκατέ μοι τὸν ἀνθρωπὸν ἐν αἷς ἐροῦσιν Μακάριαι αἱ στεῖραι, καὶ αἱ τοῦτον ὡς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν, καὶ κοιλίαι αἱ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ οἱ ἰδοὺ ἐγὼ ἐνώπιον θύμων ἀνακρίνας οὐθὲν οὐκ ἔθρεψαν. **30** τότε ἄρξονται λέγειν τοῖς εὗρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον ὃν ὅρεσιν Πέσατε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ. **15** ἀλλ' οὐδὲ Καλύψατε ἡμᾶς· **31** ὅτι εἰ ἐν ὑγρῷ ξύλῳ Ἡρώδης ἀνέπεμψεν γὰρ αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς· ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῷ ξηρῷ τί γένηται; **32** καὶ ἰδοὺ οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἐστὶν Ἡγοντο δὲ καὶ ἔτεροι κακοῦργοι δύο σὺν

αὐτῷ ἀναιρεθῆναι. 33 Καὶ ὅτε ἦλθον ἐπὶ καὶ πάντες οἱ συνπαραγενόμενοι ὅχλοι τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην, θεωρήσαντες τὰ ἐσταύρωσαν αὐτὸν καὶ τοὺς κακούργους, γενόμενα, τύπτοντες τὰ στήθη ὑπέστρεφον. ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν ὃν δὲ ἔξ ἀριστερῶν. 34 ὁ 49 εἰστήκεισαν δὲ πάντες οἱ γυναῖκες δὲ Ἰησοῦς ἔλεγεν Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς οὐ αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ γυναῖκες αἱ γὰρ οἴδασιν τί ποιοῦσιν. διαμεριζόμενοι δὲ συνακολουθοῦσαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, τὰ ἴματια αὐτοῦ ἔβαλον κλήρους. 35 καὶ ὥρωσαι ταῦτα. 50 Καὶ ἵδού ἀνὴρ εἰστήκει ὁ λαὸς θεωρῶν. ἔξεμυκτήριζον δὲ ὀνόματι Ἰωσὴφ βουλευτῆς ὑπάρχων, ἀνὴρ καὶ οἱ ἄρχοντες λέγοντες Ἀλλους ἔσωσεν, ἀγαθὸς καὶ δίκαιος, 51 —οὗτος οὐκ ἦν σωσάτω ἀευτόν, εἰ οὗτός ἐστιν ὁ Χριστὸς συνκατατεθειμένος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει τοῦ Θεοῦ ὁ ἐκλεκτός. 36 ἐνέπαιξαν δὲ αὐτῶν, — ἀπὸ Ἀριμαθαίας πόλεως τῶν αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται προσερχόμενοι, Ἰουδαίων, ὃς προσεδέχετο τὴν βασιλείαν ὅξος προσφέροντες αὐτῷ 37 καὶ λέγοντες τοῦ Θεοῦ, 52 οὗτος προσελθὼν τῷ Πειλάτῳ Εἰ σὺ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον ἡτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, 53 καὶ σεαυτόν. 38 ἦν δὲ καὶ ἐπιγραφὴ ἐπ' αὐτῷ καθελῶν ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι, καὶ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ ΟΥΤΟΣ. 39 ἔθηκεν αὐτὸν ἐν μνήματι λαξευτῷ, οὐκ οὐκ Εῖς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούργων ἦν οὐδεὶς οὕπω κείμενος. 54 καὶ ἡμέρα ἦν ἐβλασφήμει αὐτόν Οὐχὶ σὺ εἶ ὁ Χριστός; Παρασκευῆς, καὶ σάββατον ἐπέφωσκεν. 55 σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς. 40 ἀποκριθεὶς δὲ Κατακολουθήσασι δὲ αἱ γυναῖκες, αἵτινες ὁ ἔτερος ἐπιτιμῶν αὐτῷ ἔψη Οὐδὲ φοβῇ σὺ ἦσαν συνελιγυθυῖαι ἐκ τῆς Γαλιλαίας τὸν Θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ; 41 καὶ αὐτῷ, ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον καὶ ὡς ἡμεῖς μὲν δικαίως, ἄξια γὰρ ὅν ἐπράξαμεν ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ, 56 ὑποστρέψασαι δὲ ἀπολαμβάνομεν· οὗτος δὲ οὐδὲν ἄτοπον ἡτοίμασαν ἀρώματα καὶ μύρα. Καὶ τὸ μὲν ἔπραξεν. 42 καὶ ἔλεγεν Ἰησοῦ, μνήσθητί σάββατον ἡσύχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν, μου ὅταν ἔλθῃς εἰς τὴν βασιλείαν σου. 43 καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἄμήν σοι λέγω, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ Παραδείσῳ. 44 Καὶ ἦν ἥδη ὡσεὶ ὄρα ἔκτη καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἔως ὥρας ἐνάτης 45 τοῦ ἡλίου ἐκλιπόντος, ἐσχίσθη δὲ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ μέσον. 46 καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Πάτερ, εἰς χεῖράς σου παρατίθεμαι τὸ πνεῦμά μου. τοῦτο δὲ εἰπών ἔξεπνευσεν. 47 Ιδών δὲ ὁ ἐκατοντάρχης τὸ γενόμενον ἐδόξαζεν τὸν Θεὸν λέγων Ὁντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν. 48

24 τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων ὅρθρου βαθέως ἐπὶ τὸ μνῆμα ἦλθον φέρουσαι ἀ ἡτοίμασαν ἀρώματα. 2 εὗρον δὲ τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου, 3 εἰσελθοῦσαι δὲ οὐχ εὗρον τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. 4 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀπορεῖσθαι αὐτάς περὶ τούτου καὶ ἵδού ἄνδρες δύο ἐπέστησαν αὐταῖς ἐν ἐσθῆτι ἀστραπτούσῃ· 5 ἐμφόβων δὲ γενομένων αὐτῶν καὶ κλινουσῶν τὰ πρόσωπα εἰς τὴν γῆν, εἶπαν πρὸς αὐτάς Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν; 6 οὐκ

εστιν ὥδε, ἀλλὰ ἡγέρθη. μνήσθητε ώς ἐναντίον τοῦ Θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ, 20 ἐλάλησεν ὑμῖν ἔτι ὡν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ὅπως τε παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ 7 λέγων τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ὅτι οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου καὶ δεῖ παραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἐσταύρωσαν αὐτόν. 21 ἡμεῖς δὲ ἡλπίζομεν ἀμαρτωλῶν καὶ σταυρωθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν ἡμέρα ἀναστῆναι. 8 καὶ ἐμνήσθησαν τῶν Ἰσραήλ· ἀλλὰ γε καὶ σὺν πᾶσιν τούτοις ῥημάτων αὐτοῦ, 9 καὶ ὑποστρέψασαι ἀπὸ τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄγει ἀφ' οὗ ταῦτα τοῦ μνημείου ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα ἐγένετο. 22 ἀλλὰ καὶ γυναικές τινες ἐξ τοῖς ἔνδεκα καὶ πᾶσιν τοῖς λοιποῖς, 10 ἵσαν ἡμῶν ἔξεστησαν ἡμᾶς, γενόμεναι ὁρθιναὶ δὲ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ Ἰωάνα καὶ ἐπὶ τὸ μνημεῖον, 23 καὶ μὴ εύροισαι τὸ Μαρία ἡ Ἰακώβου· καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς σῶμα αὐτοῦ ἥλθον λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν ἔλεγον πρὸς τοὺς ἀποστόλους ταῦτα. 11 ἀγγέλων ἑωρακέναι, οἵ λέγουσιν αὐτὸν καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος ζῆν. 24 καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἡπίστουν αὐταῖς. ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ εὔρον οὕτως καθὼς 12 [[Ο δὲ Πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ καὶ αἱ γυναικες εἶπον, αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον. μνημεῖον· καὶ παρακύψας βλέπει τὰ ὄθόνια 25 καὶ αὐτὸς εἶπεν πρὸς αὐτούς Ὡ ἀνόητοι μόνα· καὶ ἀπῆλθεν πρὸς αὐτὸν θαυμάζων καὶ βραδεῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεύειν ἐπὶ τὸ γεγονός.]] 13 Καὶ ἴδού δύο ἐξ αὐτῶν πᾶσιν οἵ ἐλάλησαν οἱ προφῆται· 26 ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἵσαν πορευόμενοι εἰς οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν Χριστὸν καὶ κώμην ἀπέχουσαν σταδίους ἔχήκοντα ἀπὸ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ; 27 καὶ Ἱερουσαλήμ, ᾧ ὄνομα Ἐμμαοῦς, 14 καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Μωϋσέως καὶ ἀπὸ πάντων αὐτοὶ ὡμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν προφητῶν διερμήνευσεν αὐτοῖς ἐν τῶν συμβεβηκότων τούτων. 15 καὶ ἐγένετο πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ ἑαυτοῦ. 28 ἐν τῷ διμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συνζητεῖν, καὶ Καὶ ἡγγισαν εἰς τὴν κώμην οὗ ἐπορεύοντο, αὐτὸς Ἰησοῦς ἐγγίσας συνεπορεύετο αὐτοῖς· καὶ αὐτὸς προσεποιήσατο πορρώτερον 16 οἱ δὲ ὄφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ πορεύεσθαι. 29 καὶ παρεβιάσαντο αὐτὸν ἐπιγνῶνται αὐτόν. 17 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς λέγοντες Μετίνον μεθ' ἡμῶν, ὅτι πρὸς Τίνες οἱ λόγοι οὗτοι οὓς ἀντιβάλλετε πρὸς ἐσπέραν ἐστὶν καὶ κέκλικεν ἥδη ἡ ἡμέρα. ἀλλήλους περιπατοῦντες; καὶ ἐστάθησαν καὶ εἰσῆλθεν τοῦ μεῖναι σὺν αὐτοῖς. 30 σκυθρωποί. 18 ἀποκριθεὶς δὲ εἰς ὄνόματι καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν Κλεοπᾶς εἶπεν πρὸς αὐτόν Σὺ μόνος μετ' αὐτῶν λαβὼν τὸν ἄρτον εὐλόγησεν παροικεῖς Ἱερουσαλήμ καὶ οὐκ ἔγνως τὰ καὶ κλάσας ἐπεδίδου αὐτοῖς· 31 αὐτῶν δὲ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις; διηνοίχθησαν οἱ ὄφθαλμοὶ, καὶ ἐπέγνωσαν 19 καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ποια; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἀφαντος ἐγένετο ἀπ' Τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζαρηνοῦ, δις ἐγένετο αὐτῶν. 32 καὶ εἶπαν πρὸς ἀλλήλους Οὐχὶ ἀνὴρ προφήτης δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἡ καρδία ἡμῶν καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν, ως

έλαλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ, ὡς διήνοιγεν ἡμῖν ὑμεῖς μάρτυρες τούτων. **49** καὶ ἴδού ἐγὼ τὰς γραφάς; **33** Καὶ ἀναστάτες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἔξαποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρός ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ εὗρον μου ἐφ' ὑμᾶς ὑμεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ πόλει ἡθροισμένους τοὺς ἔνδεκα καὶ τοὺς σὺν ἔως οὗ ἐνδύσησθε ἐξ ὕψους δύναμιν. **50** αὐτοῖς, **34** λέγοντας ὅτι ὄντως ἡγέρθη ὁ Ἐξήγαγεν δὲ αὐτοὺς ἔως πρὸς Βηθανίαν, Κύριος καὶ ὧφθη Σίμωνι. **35** καὶ αὐτοὶ καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν ἔξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐτούς. **51** καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου. **36** Ταῦτα αὐτὸν αὐτοὺς διέστη ἀπ' αὐτῶν [[καὶ δὲ αὐτῶν λαλούντων αὐτὸς ἔστη ἐν μέσῳ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν]]. **52** καὶ αὐτοὶ αὐτῶν [[καὶ λέγει αὐτοῖς Εἱρήνη ὑμῖν]]. [[προσκυνήσαντες αὐτὸν]] ὑπέστρεψαν εἰς **37** πτοηθέντες δὲ καὶ ἔμφοβοι γενόμενοι Ἱερουσαλήμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης, **53** καὶ ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. **38** καὶ εἶπεν ἡσαν διὰ παντὸς ἐν τῷ ιερῷ εὐλογοῦντες αὐτοῖς Τί τεταραγμένοι ἔστε, καὶ διὰ τί τὸν Θεόν.

διαλογισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν τῇ καρδίᾳ
ὑμῶν; **39** ἵδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς
πόδας μου, ὅτι ἐγώ εἰμι αὐτός· ψηλαφήσατέ
με καὶ ἵδετε, ὅτι πνεῦμα σάρκα καὶ ὀστέα
οὐκ ἔχει καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. **40**
[[καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας
καὶ τοὺς πόδας.]] **41** ἔτι δὲ ἀπιστούντων
αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ θαυμαζόντων,
εἶπεν αὐτοῖς "Ἐχετέ τι βρώσιμον ἐνθάδε;
42 οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἱχθύος ὀπτοῦ
μέρος· **43** καὶ λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν
ἔφαγεν. **44** Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς Οὗτοι
οἱ λόγοι μου οὖς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι
ῶν σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα
τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσέως καὶ
τοῖς προφήταις καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ.
45 τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν τοῦ
συνιέναι τὰς γραφάς· καὶ εἶπεν αὐτοῖς **46**
ὅτι οὔτως γέγραπται παθεῖν τὸν Χριστὸν
καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ,
47 καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ
μετάνοιαν εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν εἰς πάντα
τὰ ἔθνη, — ἀρξάμενοι ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. **48**

Κατα Ιωαννην

1 Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. **2** Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν. **3** πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἔν δι γέγονεν. **4** ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. **5** καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτίᾳ αὐτὸν οὐ κατέλαβεν. **6** ἐγένετο ἄνθρωπος, ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὅνομα αὐτῷ Ιωάννης: **7** οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσιν δι' αὐτοῦ. **8** οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. **9** Ἡν τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον, ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. **10** ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. **11** εἰς τὰ ἴδια ἤλθεν, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. **12** ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἔξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, **13** οἵ οὐκ ἔξι αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν. **14** Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, Ἰορδάνου, ὅπου ἦν ὁ Ιωάννης βαπτίζων. **15** Ιωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγεν λέγων Οὗτος ἦν ὁν εἶπον Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, μου γέγονεν, δτι πρῶτός μου ἦν. **16** ὅτι ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἔλαβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος: **17** ὅτι δ νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο. **18** Θεὸν οὐδεὶς ἔώρακεν πώποτε· μονογενῆς Θεὸς ὁ ὣν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρὸς, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο. **19** Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ιωάννου ὅτε ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱερουσαλύμων ιερεῖς καὶ Λευείτας ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτὸν Σὺ τίς εἶ; **20** καὶ ὥμολόγησεν καὶ οὐκ ἡρνήσατο, καὶ ὥμολόγησεν ὅτι Ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ὁ Χριστός. **21** καὶ ἡρώτησαν αὐτὸν Τί οὖν; σὺ Ἡλείας εἶ; καὶ λέγει Οὐκ εἰμί. Ὁ προφήτης εἶ σύ; καὶ ἀπεκρίθη Οὐ. **22** εἶπαν οὖν αὐτῷ Τίς εἶ; ἵνα ἀπόκρισιν δῶμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ; **23** ἔφη Ἐγὼ φωνὴ βιῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ Εὐθύνατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης. **24** Καὶ ἀπεσταλμένοι ησαν ἐκ τῶν Φαρισαίων. **25** καὶ ἡρώτησαν αὐτὸν καὶ εἶπαν αὐτῷ Τί οὖν βαπτίζεις εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χριστὸς οὐδὲ Ἡλείας οὐδὲ ὁ προφήτης; **26** ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ιωάννης λέγων Ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι μέσος ὑμῶν στήκει ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε, **27** ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, οὐ οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἴμαντα τοῦ ὑποδήματος. **28** Ταῦτα ἐν Βηθανίᾳ ἐγένετο πέραν τοῦ Τῇ ἐπαύριον βλέπει τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει Ἰδε ὁ Ἄμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου. **30** οὗτός ἐστιν ὑπέρ οὐ ἐγὼ εἶπον Ὁπίσω μου ἐρχεται ἀνήρ δις ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. **31** κάγὼ οὐκ ἔδειν αὐτόν, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραὴλ, διὰ τοῦτο ἤλθον ἐγὼ ἐν ὕδατι βαπτίζων. **32** Καὶ ἐμαρτύρησεν Ιωάννης λέγων ὅτι Τεθέαμαι

τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον ὡς περιστερὰν ἐξ "Ον ἔγραψεν Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν. 33 κάγὼ οἱ προφῆται εὐρήκαμεν, Ἰησοῦν υἱὸν τοῦ οὐκ ἥδειν αὐτόν, ἀλλ' ὁ πέμψας με βαπτίζειν Ἰωσὴφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. 46 καὶ εἶπεν ἐν ὕδατι ἑκεῖνός μοι εἶπεν Ἐφ' ὃν ἂν αὐτῷ Ναθαναήλ Ἐκ Ναζαρὲτ δύναται τι ἴδης τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' ἀγαθὸν εῖναι; λέγει αὐτῷ ὁ Φίλιππος Ἐρχου αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν Πνεύματι καὶ ἴδε. 47 εἶδεν Ἰησοῦς τὸν Ναθαναήλ Ἀγίω. 34 κάγὼ ἑώρακα, καὶ μεμαρτύρηκα ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. 35 Τῇ Ἰδε ἀληθῶς Ἰσραηλείτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἐπαύριον πάλιν είστηκε ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ ἐστιν. 48 λέγει αὐτῷ Ναθαναήλ Πόθεν τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο, 36 καὶ ἐμβλέψας με γινώσκεις; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν τῷ Ἰησοῦ περιπατοῦντι λέγει Ἰδε ὁ Ἄμνος αὐτῷ Πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι ὅντα τοῦ Θεοῦ. 37 καὶ ἤκουσαν οἱ δύο μαθηταὶ ὑπὸ τὴν συκῆν εἰδόν σε. 49 ἀπεκρίθη αὐτῷ αὐτοῦ λαλοῦντος καὶ ἡκολούθησαν τῷ Ναθαναήλ Ῥαββεί, σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, Ἰησοῦ. 38 στραφεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ σὺ Βασιλεὺς εἶ τοῦ Ἰσραήλ. 50 ἀπεκρίθη θεασάμενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας λέγει Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὅτι εἰπόν σοι ὅτι αὐτοῖς Τί ζητεῖτε; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ Ῥαββεί, εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; (ὅτι λέγεται μεθερμηνευόμενον Διδάσκαλε, μείζω τούτων ὄψη). 51 καὶ λέγει αὐτῷ) ποῦ μένεις; 39 λέγει αὐτοῖς Ἐρχεσθε Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν καὶ ὄψεσθε. ἥλθαν οὖν καὶ εἶδαν ποῦ ἀνεῳγότα καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ μένει, καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν ἑκείνην ὥρα ἣν ὡς δεκάτη. 40 Ἡν Ἀνδρέας Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

οἱ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου εἶς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκούσαντων παρὰ Ἰωάννου καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ. 41 εὑρίσκει οὗτος πρῶτον τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμωνα καὶ λέγει αὐτῷ Εὐρήκαμεν τὸν Μεσσίαν (ὅτι ἐστιν μεθερμηνευόμενον Χριστός). 42 ἦγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. ἐμβλέψας αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Σὺ εἶ Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωάννου, σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς (ὅτι ἐρμηνεύεται Πέτρος). 43 Τῇ ἐπαύριον ἡθέλησεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. καὶ εὑρίσκει Φίλιππον. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ἀκολούθει μοι. 44 ἵνα δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. 45 εὑρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναήλ καὶ λέγει αὐτῷ

2 Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ. 2 ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. 3 καὶ ὑστερήσαντος οἴνου λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτὸν Οἶνον οὐκ ἔχουσιν. 4 καὶ λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Τί ἔμοι καὶ σοί, γύναι; οὕπω ἥκει ἡ ὥρα μου. 5 λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις Ὅτι ἀν λέγῃ ὑμῖν, ποιήσατε. 6 ἥσαν δὲ ἐκεῖ λίθιναι ὑδρίαι ἐξ κατὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν Ιουδαίων κείμεναι, χωροῦσαι ἀνὰ μετρητὰς δύο ἡ τρεῖς. 7 λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος, καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἔως ἄνω. 8 καὶ λέγει αὐτοῖς Ἀντλήσατε νῦν καὶ φέρετε

τῷ ἀρχιτρικλίνῳ. οἱ δὲ ἦνεγκαν. 9 ὡς δὲ οἰκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρικλίνος τὸ ὄντων οἶνον ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν; 21 ἐκεῖνος δὲ ἔλεγεν γεγενημένον, καὶ οὐκ ἥδει πόθεν ἐστίν, οἱ περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. 22 δὲ διάκονοι ἥδεισαν οἱ ἡντληκότες τὸ ὄντων, ὅτε οὖν ἡγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρικλίνος 10 οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγεν, καὶ καὶ λέγει αὐτῷ Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ ὃν καλὸν οἶνον τίθησιν, καὶ ὅταν μεθυσθῶσιν εἴπεν ὁ Ἰησοῦς. 23 Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς τὸν ἐλάσσων τετήρηκας τὸν καλὸν οἶνον Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα ἐν τῇ ἑορτῇ, ἔως ἄρτι. 11 Ταύτην ἐποίησεν ἀρχὴν τῶν πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἢ ἐποίει· καὶ ἐφανέρωσεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ 24 αὐτὸς δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν αὐτὸν ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. αὐτοῖς διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας, 25 12 Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καφαρναούμ καὶ ὅτι οὐ χρείαν εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ περὶ τοῦ ἀνθρώπου αὐτὸς γάρ ἐγίνωσκεν καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖ ἔμειναν τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

οὐ πολλὰς ἡμέρας. 13 Καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς. 14 καὶ εὗρεν ἐν τῷ Ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα καὶ περιστερὰς καὶ τὸν κερματιστὰς καθημένους, 15 καὶ ποιήσας φραγέλλιον ἐκ σχοινίων πάντας ἔξέβαλεν ἐκ τοῦ Ἱεροῦ τά τε πρόβατα καὶ τὸν βόας, καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἔξέχεεν τὰ κέρματα καὶ τὰς τραπέζας ἀνέτρεψεν, 16 καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς πωλοῦσιν εἴπεν Ἀρατε ταῦτα ἐντεῦθεν, μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ Πατρός μου οἶκον ἐμπορίου. 17 ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμένον ἐστίν Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου καταφάγεται με. 18 ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῷ Τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν, ὅτι ταῦτα ποιεῖς; 19 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς Λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν. 20 εἶπαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι Τεσσεράκοντα καὶ ἔξ ἔτεσιν

3 Ἡν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὄνομα αὐτῷ, ἄρχων τῶν Ἰουδαίων· 2 οὗτος ἥλθεν πρὸς αὐτὸν νυκτὸς καὶ εἴπεν αὐτῷ Ραββεί, οἶδαμεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος· οὐδὲίς γάρ δύναται ταῦτα τὰ σημεῖα ποιεῖν ἢ σὺ ποιεῖς, ἐὰν μὴ ἦ δ Θεὸς μετ' αὐτοῦ. 3 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἄμην ἀμήν λέγω σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. 4 λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Νικόδημος Πῶς δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι γέρων ὥν; μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι; 5 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Ἄμην ἀμήν λέγω σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἔξ ὄντας καὶ Πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. 6 τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς σάρξ ἐστιν, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Πνεύματος πνεῦμα ἐστιν. 7 μὴ θαυμάσῃς ὅτι εἴπόν σοι Δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν.

8 τὸ πνεῦμα ὃπου θέλει πνεῖ, καὶ τὴν τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα ὅτι φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλ’ οὐκ οἶδας ἐν Θεῷ ἐστιν εἰργασμένα. 22 Μετὰ ταῦτα πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει οὕτως ἐστὶν ἥλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς πᾶς ὃ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Πνεύματος. τὴν Ἰουδαίαν γῆν, καὶ ἐκεῖ διέτριβεν μετ’ 9 ἀπεκρίθη Νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν. 23 ἦν δὲ καὶ Ἰωάνης Πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι; 10 ἀπεκρίθη βαπτίζων ἐν Αἰνών ἐγγὺς τοῦ Σαλείμ, ὅτι Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ Σὺ εἰ ὁ διδάσκαλος ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ, καὶ παρεγίνοντο καὶ τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις; 11 ἀμὴν ἐβαπτίζοντο· 24 οὕπω γάρ ἦν βεβλημένος ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ὁ οἴδαμεν λαλοῦμεν εἰς τὴν φυλακὴν Ἰωάνης. 25 Ἐγένετο οὖν καὶ ὁ ἑωράκαμεν μαρτυροῦμεν, καὶ τὴν ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάνου μετὰ μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. 26 εἰ τὰ Ἰουδαίου περὶ καθαρισμοῦ. 26 καὶ ἥλθον ἐπίγεια εἴπον ύμιν καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς πρὸς τὸν Ἰωάνην καὶ εἶπαν αὐτῷ Ῥαββεί, ἐὰν εἴπω ύμιν τὰ ἐπουράνια πιστεύσετε; 13 ὃς ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὡς καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν εἰ σὺ μεμαρτύρηκας, ἵδε οὗτος βαπτίζει καὶ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ Υἱὸς τοῦ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν. 27 ἀπεκρίθη ἀνθρώπου. 14 καὶ καθὼς Μωϋσῆς ὑψώσεν Ἰωάνης καὶ εἶπεν Οὐ δύναται ἄνθρωπος τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι λαμβάνειν οὐδὲν ἐὰν μὴ ἢ δεδομένον δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, 15 ἵνα πᾶς αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. 28 αὐτοὶ ὑμεῖς ὁ πιστεύων ἐν αὐτῷ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. μοι μαρτυρεῖτε ὅτι εἴπον Οὐκ εἰμὶ ἐγὼ (*aiōnios* g166) 16 Οὕτως γάρ ἡγάπησεν ὁ Θεὸς ὁ Χριστός, ἀλλ’ ὅτι Ἀπεσταλμένος εἰμὶ τὸν κόσμον, ὥστε τὸν Υἱὸν τὸν μονογενῆ ἐμπροσθεν ἐκείνου. 29 Ὁ ἔχων τὴν νῦμφην ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ νυμφίος ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου ὁ ἀπόληται ἀλλ’ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. (*aiōnios* ἐστηκὼς καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαρῷ χαίρει g166) 17 οὐ γάρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου. αὕτη οὖν ἡ εἰς τὸν κόσμον ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ’ χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρωται. 30 ἐκείνον δεῖ ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι’ αὐτοῦ. 18 ὁ πιστεύων αὐξάνειν, ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι. 31 Ὁ ἄνωθεν εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται· ὁ μὴ πιστεύων ἥδη ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν· ὁ ὧν ἐκ κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τῆς γῆς ἐκ τῆς γῆς ἐστιν καὶ ἐκ τῆς γῆς τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. 19 αὕτη δέ λαλεῖ. ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος ἐπάνω ἐστιν ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν πάντων ἐστίν. 32 ὁ ἑωρακεν καὶ ἤκουσεν, κόσμον καὶ ἡγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τούτο μαρτυρεῖ, καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ τὸ σκότος ἡ τὸ φῶς· ἦν γάρ αὐτῶν πονηρὰ οὐδεὶς λαμβάνει. 33 ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν τὰ ἔργα. 20 πᾶς γάρ ὁ φαῦλα πράσσων μαρτυρίαν ἐσφράγισεν ὅτι ὁ Θεὸς ἀληθής μισεῖ τὸ φῶς καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ ἐστιν. 34 ὃν γάρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὰ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ. 21 ρήματα τοῦ Θεοῦ λαλεῖ οὐ γάρ ἐκ μέτρου ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν ἔρχεται πρὸς δίδωσιν τὸ Πνεῦμα. 35 ὁ Πατὴρ ἀγαπᾷ

τὸν Υἱόν, καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὄντος τούτου διψήσει αὐτοῦ. **36** ὁ πιστεύων εἰς τὸν Υἱὸν ἔχει πάλιν· **14** ὃς δ' ἂν πίῃ ἐκ τοῦ ὄντος οὐχ ἡγάπην αἰώνιον· ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ Υἱῷ οὐκ ὅψεται ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὄργη τοῦ Θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν. (aiōnios g166)

4 Ὡς οὖν ἔγνω ὁ Κύριος ὅτι ἤκουσαν οἱ φαρισαῖοι ὅτι Ἰησοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ καὶ βαπτίζει ἢ Ἰωάννης, **2** —καίτοι γέ 'Ιησοῦς αὐτὸς οὐκ ἐβάπτιζεν ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, — **3** ἀφῆκεν τὴν Ἰουδαίαν καὶ ἀπῆλθεν πάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. **4** Ἔδει δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς Σαμαρίας. **5** ἔρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρίας λεγομένην Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου δέδωκεν Ἰακώβῳ Ἰωσήφ τῷ νίψῳ αὐτοῦ. **6** ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβου. ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ ὡραίᾳ ἦν ὡς ἔκτη. **7** ἔρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρίας ἀντλῆσαι ὄντωρ. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Δός μοι πεῖν. **8** οἱ γάρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν, ἵνα τροφάς ἀγοράσωσιν. **9** λέγει οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὃν παρ' ἐμοὶ πεῖν αἰτεῖς γυναικὸς Σαμαρείτιδος οὔσης; οὐ γάρ συνχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρείταις. **10** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ Εἴ ἦδεις τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς ἐστιν ὁ λέγων σοι Δός μοι πεῖν, σὺ ἂν ἤτησας αὐτὸν καὶ ἔδωκεν ἂν σοι ὄντωρ ζῶν. **11** λέγει αὐτῷ Κύριε, οὕτε ἀντλημα ἔχεις καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶν βαθύ πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὄντωρ τὸ ζῶν; **12** μὴ σὺ μείζων εἴ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβῳ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιεν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ; **13** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ πάλιν· **14** ὃς δ' ἂν πίῃ ἐκ τοῦ ὄντος οὐχ ἡγάπην αἰώνιον, ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ Υἱῷ οὐκ ὅψεται ζωὴν, ἀλλὰ τὸ ὄντωρ ὁ δώσω αὐτῷ γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὄντος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. (aiōnios g165, aiōnios g166) **15** λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὄντωρ, ἵνα μὴ διψῶ μηδὲ διέρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. **16** λέγει αὐτῇ "Υπαγε φώνησον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἐλθε ἐνθάδε. **17** ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν Οὐκ ἔχω ἄνδρα. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Καλῶς εἶπες ὅτι Ἀνδρα οὐκ ἔχω· **18** πέντε γάρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν δὲν ἔχεις οὐκ ἔστιν σου ἀνήρ· τοῦτο ἀληθὲς εἰρηκας. **19** λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ. **20** οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν· καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἔστιν ὁ τόπος ὅπου προσκυνεῖν δεῖ. **21** λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Πίστευέ μοι, γύναι, ὅτι ἔρχεται ὡραίᾳ ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ Πατρί. **22** ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὁ οὐκ οἴδατε, ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὁ οἴδαμεν, ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἔστιν· **23** ἀλλὰ ἔρχεται ὡραίᾳ καὶ νῦν ἔστιν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσιν τῷ Πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ γάρ ὁ Πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν· **24** Πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν. **25** λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ Οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται, ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν ἅπαντα. **26** λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Ἐγώ εἰμι, ὁ λαλῶν σοι. **27** Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἤλθαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ,

καὶ ἐθαύμαζον ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· Οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν· οὐδεὶς μέντοι εἴπεν Τί ζητεῖς ἡ τί λαλεῖς αὐτὸι γάρ ἀκηκόαμεν, καὶ οἴδαμεν ὅτι μετ' αὐτῆς; 28 ἀφῆκεν οὖν τὴν ύδριαν οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου. αὐτῆς ἡ γυνὴ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, 43 Μετὰ δὲ τὰς δύο ήμέρας ἔξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις 29 Δεῦτε ἴδετε εἰς τὴν Γαλιλαίαν. 44 αὐτὸς γάρ Ἰησοῦς ἄνθρωπον ὃς εἴπεν μοι πάντα ἀ ἐποίησα ἐμαρτύρησεν ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός; 30 ἔξῆλθον ἐκ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει. 45 ὅτε οὖν ἦλθεν τῆς πόλεως καὶ ἥρχοντο πρὸς αὐτόν. 31 εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέξαντο αὐτὸν οἱ Ἐν τῷ μεταξὺ ἡρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ Γαλιλαῖοι, πάντα ἑωρακότες ὅσα ἐποίησεν λέγοντες Ῥαββεί, φάγε. 32 ὁ δὲ εἴπεν αὐτοῖς ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ· καὶ αὐτοὶ γάρ Ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν ἦν ὑμεῖς οὐκ ἥλθον εἰς τὴν ἑορτήν. 46 Ἕλθεν οὖν πάλιν οἴδατε. 33 ἔλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς εἰς τὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἐποίησεν ἀλλήλους Μή τις ἤνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; 34 τὸ ὕδωρ οἶνον. Καὶ ἦν τις βασιλικὸς οὗ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἐμὸν βρῶμά ἐστιν ὁ νιός ἡσθένει ἐν Καφαρναούμ· 47 οὕτος ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ἥκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. 35 οὐχ ὑμεῖς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἀπῆλθεν πρὸς αὐτὸν λέγετε ὅτι Ἐτι τετράμηνός ἐστιν καὶ ὁ καὶ ἡρώτα ἵνα καταβῇ καὶ ἴσηται αὐτοῦ θερισμὸς ἔρχεται; ίδοὺ λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τὸν νιόν· ἥμελλεν γάρ ἀποθνήσκειν. 48 τοὺς ὄφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ θεάσασθε τὰς εἴπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν Ἐὰν μὴ χώρας, ὅτι λευκαί εἰσιν πρὸς θερισμόν. ἥδη σημεῖα καὶ τέρατα ἴδητε, οὐ μὴ πιστεύσητε. 36 ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει καὶ συνάγει 49 λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικός Κύριε, καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα ὁ σπείρων κατάβηθι πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου. ὅμοιος χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων. (aiōnios g166) 37 50 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπορεύετο. 38 ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν ὁ οὐχ ὑμεῖς 51 ἥδη δὲ αὐτοῦ καταβαίνοντος οἱ δοῦλοι κεκοπιάκατε ἄλλοι κεκοπιάκασιν, καὶ ὑμεῖς ὑπῆντησαν αὐτῷ λέγοντες ὅτι ὁ παῖς αὐτοῦ εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε. 39 Ἐκ ζῆ. 52 ἐπύθετο οὖν τὴν ὄραν παρ' αὐτῶν δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν ἐν ᾧ κομψότερον ἔσχεν· εἴπαν οὖν αὐτῷ εἰς αὐτὸν τῶν Σαμαρειτῶν διὰ τὸν λόγον ὅτι Ἐχθὲς ὄραν ἐβδόμην ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ τῆς γυναικὸς μαρτυρούσης ὅτι Εἴπεν μοι πυρετός. 53 ἔγνω οὖν ὁ πατὴρ ὅτι ἐκείνη τῇ πάντα ἀ ἐποίησα. 40 ὡς οὖν ἦλθον πρὸς ὄρα ἐν ᾧ εἴπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ὁ νιός σου αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, ἡρώτων αὐτὸν μεῖναι ζῆ· καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ήμέρας. ὅλη. 54 Τοῦτο δὲ πάλιν δεύτερον σημεῖον 41 καὶ πολλῷ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας λόγον αὐτοῦ, 42 τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον ὅτι εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

5 Μετὰ ταῦτα ἦν ἔορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ γέγονας μηκέτι ἀμάρτανε, ἵνα μὴ χεῖρόν
ἀνέβῃ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. **2** Ἐστιν σοί τι γένηται. **15** ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος
δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ καὶ εἶπεν τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν
κολυμβήθρα, ἡ ἐπιλεγομένη Ἐβραϊστὶ ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγιῆ. **16** καὶ διὰ τοῦτο
Βηθζαθά, πέντε στοὰς ἔχουσα. **3** ἐν ταύταις ἐδίωκον οἱ Ἰουδαῖοι τὸν Ἰησοῦν, ὅτι ταῦτα
κατέκειτο πλῆθος τῶν ἀσθενούντων, ἐποίει ἐν σαββάτῳ. **17** ὁ δὲ ἀπεκρίνατο
τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, ἐκδεχομένων τὴν αὐτοῖς Ὁ Πατήρ μου ἔως ἅρτι ἐργάζεται,
τοῦ ὕδατος κίνησιν. **4** ἄγγελος γάρ κατὰ κάγὼ ἐργάζομαι: **18** διὰ τοῦτο οὖν μᾶλλον
καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ καὶ ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι,
ἐτάρασσε τὸ ὕδωρ· οὗτος ἐμβὰς μετὰ ὅτι οὐ μόνον ἔλυεν τὸ σάββατον, ἀλλὰ
τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος ὑγιῆς ἐγίνετο, καὶ Πατέρα ἴδιον ἐλεγεν τὸν Θεόν, ἵσον
ῷ δήποτε κατείχετο νοσήματι. **5** ἦν δὲ ἑαυτὸν ποιῶν τῷ Θεῷ. **19** Ἀπεκρίνατο
τις ἄνθρωπος ἐκεῖ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Ἄμην
ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ· **6** τοῦτον ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ δύναται ὁ Υἱὸς ποιεῖν
ἰδών ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ γνοὺς ἀφ' ἑαυτοῦ οὐδὲν, ἂν μὴ τι βλέπῃ τὸν
ὅτι πολὺν ἥδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ Πατέρα ποιοῦντα· ἀλλὰ ἐκεῖνος ποιῆι,
Θέλεις ὑγιῆς γενέσθαι; **7** ἀπεκρίθη αὐτῷ ταῦτα καὶ ὁ Υἱὸς ὅμοίως ποιεῖ. **20** ὁ γάρ
ὁ ἀσθενῶν Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, Πατήρ φιλεῖ τὸν Υἱὸν καὶ πάντα δείκνυσιν
ἵνα ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ βάλῃ με εἰς αὐτῷ ἀ αὐτὸς ποιεῖ, καὶ μείζονα τούτων
τὴν κολυμβήθραν· ἐνῷ δὲ ἔρχομαι ἐγὼ, δείξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε. **21**
ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. **8** λέγει αὐτῷ ὡσπερ γάρ ὁ Πατήρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς
ὁ Ἰησοῦς Ἔγειρε ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ ζωοποιεῖ, οὕτως καὶ ὁ Υἱὸς οὓς θέλει
καὶ περιπάτει. **9** καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγιῆς ὁ ζωοποιεῖ. **22** οὐδὲ γάρ ὁ Πατήρ κρίνει
ἄνθρωπος, καὶ ἥρεν τὸν κράβαττον αὐτοῦ οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκεν τῷ
καὶ περιπάτει. **10** ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τιμῶσι τὸν Πατέρα. ὁ μὴ τιμῶν τὸν Υἱὸν
τεθεραπευμένως Σάββατον ἐστιν, καὶ οὐκ οὐ τιμᾷ τὸν Πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν.
ἔξεστίν σοι ἄραι τὸν κράβαττον. **11** ὃς δὲ **24** ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον
ἀπεκρίθη αὐτοῖς Ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκεῖνός μου ἀκούων καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί^τ
μοι εἶπεν Ἀρον τὸν κράβαττόν σου καὶ με ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ
περιπάτει. **12** ἡρώτησαν αὐτόν τίς ἐστιν ὁ ἔρχεται ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου
ἄνθρωπος ὁ εἰπών σοι Ἀρον καὶ περιπάτει; εἰς τὴν ζωήν. (*aiōnios g166*) **25** ἀμὴν ἀμὴν
13 ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ἔδει τίς ἐστιν ὁ γάρ λέγω ὑμῖν ὅτι ἔρχεται ὄρα καὶ νῦν ἐστιν
Ἰησοῦς ἔξενευσεν ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσουσιν τῆς φωνῆς τοῦ
14 Μετὰ ταῦτα εὑρίσκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσουσιν.
ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰδε ὑγιῆς **26** ὡσπερ γάρ ὁ Πατήρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ,

οὔτως καὶ τῷ Υἱῷ ἔδωκεν ζωὴν ἔχειν ἐν πρός με ἵνα ζωὴν ἔχητε. **41** Δόξαν παρὰ ἔαυτῷ. **27** καὶ ἔξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ κρίσιν ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω, **42** ἀλλὰ ἔγνωκα ποιεῖν, δτι Υἱὸς ἀνθρώπου ἐστίν. **28** μὴ ὑμᾶς δτι τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔχετε θαυμάζετε τοῦτο, δτι ἔρχεται ὡρα ἐν ᾧ ἐν ἔαυτοῖς. **43** ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσουσιν τῆς τοῦ Πατρός μου, καὶ οὐ λαμβάνετέ με· ἐὰν φωνῆς αὐτοῦ **29** καὶ ἐκπορεύσονται οἱ τὰ ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἴδιῳ, ἐκεῖνον ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ τὰ λήμψεσθε. **44** πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι, φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως. δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες, καὶ **30** Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἀπ' ἐμαυτοῦ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου Θεοῦ οὐ οὐδέν· καθὼς ἀκούω κρίνω, καὶ ἡ κρίσις ἡ ζητεῖτε; **45** μὴ δοκεῖτε δτι ἐγὼ κατηγορήσω ἐμὴ δικαία ἐστίν, δτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα ὑμῶν πρὸς τὸν Πατέρα· ἐστιν ὁ κατηγορῶν τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός ὑμῶν Μωϋσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἡλπίκατε. **46** με. **31** Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἡ εἰ γάρ ἐπιστεύετε Μωϋσεῖ, ἐπιστεύετε ἄν μαρτυρίᾳ μου οὐκ ἐστιν ἀληθής· **32** ἄλλος ἐμοί· περὶ γάρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. **47** εἰ ἐστιν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, καὶ οἶδα δτι δε τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ πιστεύετε, ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρίᾳ ἣν μαρτυρεῖ περὶ πῶς τοῖς ἐμοῖς ρήμασιν πιστεύσετε; ἐμοῦ. **33** ὑμεῖς ἀπεστάλκατε πρὸς Ἰωάννην, **6** Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς καὶ μεμαρτύρηκεν τῇ ἀληθείᾳ· **34** ἐγὼ δὲ οὐ θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας τῆς Τιβεριάδος. παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω, **2** ἡκολούθει δὲ αὐτῷ ὅχλος πολύς, δτι ἀλλὰ ταῦτα λέγω ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε. **35** ἔώρων τὰ σημεῖα ἂ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ ἀσθενούντων. **3** ἀνῆλθεν δὲ εἰς τὸ ὅρος φαίνων, ὑμεῖς δὲ ἡθελήσατε ἀγαλλιαθῆναι Ἰησοῦς, καὶ ἐκεī ἐκάθητο μετὰ τῶν πρὸς ὡραν ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ. **36** ἐγὼ δὲ ἔχω μαθητῶν αὐτοῦ. **4** ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα, ἡ τὴν μαρτυρίαν μείζω τοῦ Ἰωάννου· τὰ γάρ ἔορτὴ τῶν Ιουδαίων. **5** ἐπάρας οὖν τοὺς ἐργα ἂ δέδωκέν μοι ὁ Πατήρ ἵνα τελειώσω ὁφθαλμοὺς ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος δτι αὐτά, αὐτὰ τὰ ἐργα ἂ ποιῶ, μαρτυρεῖ περὶ πολὺς ὅχλος ἔρχεται πρὸς αὐτὸν, λέγει πρὸς ἐμοῦ δτι ὁ Πατήρ με ἀπέσταλκεν. **37** καὶ ὁ πέμψας με Πατήρ, ἐκεῖνος μεμαρτύρηκεν περὶ ἐμοῦ. οὔτε φωνὴν αὐτοῦ πώποτε ἀκηκόατε οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἐωράκατε, **38** καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ὑμῖν μένοντα, δτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος, τούτῳ ἔκαστος βραχύ τι λάβῃ. **8** λέγει αὐτῷ εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἄνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου **9** Ἐστιν παιδάριον ὃδε δς ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους καὶ δύο ὄφαρια· ἀλλὰ ταῦτα τί ἐστιν εἰς τοσούτους;

10 εἶπεν ὁ Ἰησοῦς Ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον ἀλλὰ μόνοι ἀναπεσεῖν. ἦν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον· 23 ἀλλὰ ἥλθεν ἀνέπεσαν οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ὡς πλοιάρια ἐκ Τιβεριάδος ἐγγὺς τοῦ τόπου πεντακισχίλιοι. 11 ἔλαβεν οὖν τοὺς ἄρτους δύοντας ἔφαγον τὸν ἄρτον εὐχαριστήσαντος ὁ Ἰησοῦς καὶ εὐχαριστήσας διέδωκεν τοῖς τοῦ Κυρίου. 24 ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι ἀνακειμένοις, δμοίως καὶ ἐκ τῶν ὁψαρίων Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ οὐδὲ οἱ μαθηταὶ ὅσον ἥθελον. 12 ὡς δὲ ἐνεπλήσθησαν, αὐτοῦ, ἐνέβησαν αὐτοὶ εἰς τὰ πλοιάρια λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Συναγάγετε καὶ ἥλθον εἰς Καφαρναούμ ζητοῦντες τὸν τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, ἵνα μή τι Ἰησοῦν. 25 καὶ εὑρόντες αὐτὸν πέραν τῆς ἀπόληται. 13 συνήγαγον οὖν, καὶ ἐγέμισαν θαλάσσης εἴπον αὐτῷ Ῥαββεί, πότε ὥδε δώδεκα κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε γέγονας; 26 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ ἄρτων τῶν κριθίνων ἀπερίσσευσαν τοῖς εἶπεν Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζητεῖτε με οὐχ βεβρωκόσιν. 14 Οἱ οὖν ἀνθρωποι ἰδόντες ὅτι εἴδετε σημεῖα, ἀλλ᾽ ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν δὲ ἐποίησεν σημεῖον ἔλεγον ὅτι Οὗτός ἄρτων καὶ ἔχορτάσθητε. 27 ἐργάζεσθε μὴ ἔστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμενος τὴν βρῶσιν τὴν ἀπολλυμένην, ἀλλὰ τὴν εἰς τὸν κόσμον. 15 Ἰησοῦς οὖν γνοὺς ὅτι βρῶσιν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἦν μέλλουσιν ἔρχεσθαι καὶ ἀρπάζειν αὐτὸν ὁ Γίδας τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει· τοῦτον ἵνα ποιήσωσιν βασιλέα, ἀνεχώρησεν πάλιν γὰρ ὁ Πατὴρ ἐσφράγισεν ὁ Θεός. (*αιῶνιος* εἰς τὸ ὅρος αὐτὸς μόνος. 16 Ὡς δὲ ὁψίᾳ *g166*) 28 εἴπον οὖν πρὸς αὐτόν Tί ποιῶμεν ἐγένετο, κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἵνα ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ; 29 ἐπὶ τὴν θάλασσαν, 17 καὶ ἐμβάντες εἰς ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἴπεν αὐτοῖς Τοῦτό πλοῖον ἥρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς ἔστιν τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, ἵνα πιστεύητε εἰς Καφαρναούμ. καὶ σκοτία ἥδη ἐγεγόνει καὶ ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος. 30 εἴπον οὖν αὐτῷ οὕπω ἐληλύθει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, 18 Tί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖον, ἵνα ἴδωμεν καὶ ἡ τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πνέοντος πιστεύσωμέν σοι; τί ἐργάζῃ; 31 οἱ πατέρες διεγείρετο. 19 ἐληλακότες οὖν ὡς σταδίους ἡμῶν τὸ μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, εἴκοσι πέντε ἡ τριάκοντα θεωροῦσιν τὸν καθώς ἔστιν γεγραμμένον Ἀρτον ἐκ τοῦ Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν. 32 εἶπεν καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου γινόμενον, καὶ οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφοβήθησαν. 20 δὲ λέγει αὐτοῖς Ἐγώ εἰμι, οὐ Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ μὴ φοβεῖσθε. 21 ἥθελον οὖν λαβεῖν αὐτὸν οὐρανοῦ, ἀλλ᾽ ὁ Πατὴρ μου δίδωσιν ὑμῖν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ εὐθέως ἐγένετο τὸ πλοῖον τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν· 33 ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἦν ὑπῆγον. 22 Tῇ ἐπαύριον ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ Θεοῦ ἔστιν ὁ καταβαίνων ὁ ὄχλος ὁ ἑστηκὼς πέραν τῆς θαλάσσης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ζωὴν διδοὺς τῷ κόσμῳ. εἶδον ὅτι πλοιάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ εἰ μὴ 34 εἴπον οὖν πρὸς αὐτόν Κύριε, πάντοτε ἔν, καὶ ὅτι οὐ συνεισῆλθεν τοῖς μαθηταῖς δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον. 35 εἶπεν αὐτοῖς

ό Ἰησοῦς Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔρχομενος πρὸς ἐμὲ οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ καταβαίνων, ἵνα τις ἔξ αὐτοῦ φάγῃ καὶ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ διψήσει πώποτε. **36** μὴ ἀποθάνῃ. **51** Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἀλλ' εἴπον ὑμῖν ὅτι καὶ ἑωράκατέ με καὶ οὐ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς ἐάν τις φάγῃ ἐκ πιστεύετε. **37** Πᾶν ὁ δίδωσίν μοι ὁ Πατὴρ τούτου τοῦ ἄρτου, ζήσει εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ πρὸς ἐμὲ ἥξει, καὶ τὸν ἔρχομενον πρὸς με ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω ἡ σάρξ μού ἐστιν οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω, **38** ὅτι καταβέθηκα ἀπὸ ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς. (*αιῶν g165*) **52** τοῦ οὐρανοῦ οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ Ἐμάχοντο οῦν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με. λέγοντες Πῶς δύναται οὗτος ἡμῖν δοῦναι **39** τοῦτο δέ ἐστιν τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός τὴν σάρκα φαγεῖν; **53** εἶπεν οὖν αὐτοῖς με, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέν μοι μὴ ἀπολέσω ἔξ ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἡμέρᾳ. **40** τοῦτο γάρ ἐστιν τὸ θέλημα τοῦ καὶ πίνετε αὐτὸῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν Πατρός μου, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν Υἱὸν καὶ ἐν ἑαυτοῖς. **54** ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα πιστεύων εἰς αὐτὸν ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον, καὶ κάγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

(*αιῶνios g166*) **41** Ἐγόγγυζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι (αιῶνios g166) **55** ἡ γὰρ σάρξ μου ἀληθής περὶ αὐτοῦ ὅτι εἶπεν Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ἐστιν βρῶσις, καὶ τὸ αἷμα μου ἀληθής ἐστιν καταβὰς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, **42** καὶ ἔλεγον Οὐχ πόσις. **56** ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ νίδιος Ἰωάνφ, οὗ ἡμεῖς πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει κάγὼ ἐν οἴδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα; πῶς αὐτῷ. **57** καθὼς ἀπέστειλέν με ὁ ζῶν Πατὴρ νῦν λέγει ὅτι Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέθηκα; κάγὼ ζῶ διὰ τὸν Πατέρα, καὶ ὁ τρώγων **43** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μὴ με κάκεῖνος ζήσει δι’ ἐμέ. **58** οὗτός ἐστιν γογγύζετε μετ’ ἀλλήλων. **44** οὐδεὶς δύναται οὐδεὶς δύναται ὁ ἄρτος ὁ ἔξ οὐρανοῦ καταβάς, οὐ καθὼς ἐλθεῖν πρός με ἐὰν μὴ ὁ Πατὴρ ὁ πέμψας με ἔφαγον οἱ πατέρες καὶ ἀπέθανον· ὁ τρώγων ἐλκύσῃ αὐτὸν, κάγὼ ἀναστήσω αὐτὸν ἐν τῇ τοῦτον τὸν ἄρτον ζήσει εἰς τὸν αἰῶνα. ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. **45** ἐστιν γεγραμμένον ἐν τοῖς (*αιῶν g165*) **59** Ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ προφήταις Καὶ ἔσονται πάντες διδάκτοι διδάσκων ἐν Καφαρναούμ. **60** Πολλοὶ οὖν Θεοῦ· πᾶς ὁ ἀκούσας παρὰ τοῦ Πατρὸς ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπαν καὶ μαθών ἔρχεται πρὸς ἐμέ. **46** οὐχ ὅτι Σκληρός ἐστιν ὁ λόγος οὗτος; τίς δύναται τὸν Πατέρα ἐώρακέν τις, εἰ μὴ ὁ ὕν παρὰ αὐτοῦ ἀκούειν; **61** εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἐώρακεν τὸν Πατέρα. **47** ἔστι τὸν πατέρα γογγύζουσιν περὶ τούτου οἱ ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων ἔχει μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς Τοῦτο ὑμᾶς ζωὴν αἰώνιον. (*αιῶνios g166*) **48** ἐγώ εἰμι ὁ σκανδαλίζει; **62** ἐὰν οὖν θεωρήτε τὸν Υἱὸν ἄρτος τῆς ζωῆς. **49** οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ ἐν τῇ ἐρήμῳ τὸ μάννα καὶ ἀπέθανον· **50** πρότερον; **63** τὸ πνεῦμά ἐστιν τὸ ζωοποιοῦν,

ή σὰρξ οὐκ ὡφελεῖ οὐδέν· τὰ ρήματα ἂν δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτέ ἐστιν ἐγὼ λελάληκα ὑμῖν πνεῦμά ἐστιν καὶ ζωὴ ἔτοιμος. 7 οὐδὲ δύναται ὁ κόσμος μισεῖν ἐστιν. 64 ἀλλ' εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινες οἵ οὐ ὑμᾶς, ἐμὲ δὲ μισεῖ, διτὶ ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ πιστεύουσιν. ἢδει γάρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς αὐτοῦ διτὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρά ἐστιν. 8 τίνες εἰσὶν οἵ μὴ πιστεύοντες καὶ τίς ἐστιν ὁ ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἔορτήν· ἐγὼ οὕπω παραδώσων αὐτόν. 65 καὶ ἔλεγεν Διὰ τοῦτο ἀναβαίνω εἰς τὴν ἔορτήν ταύτην, διτὶ ὁ εἴρηκα ὑμῖν διτὶ οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν ἐμὸς καιρὸς οὕπω πεπλήρωται. 9 ταῦτα δὲ πρός με ἐὰν μὴ ἣ δεδομένον αὐτῷ ἐκ εἰπών αὐτοῖς ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ. 10 τοῦ Πατρός. 66 Ἐκ τούτου πολλοὶ τῶν Ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς τὴν μαθητῶν αὐτοῦ ἀπῆλθον εἰς τὰ ὅπισα ἔορτήν, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη, οὐ φανερῶς καὶ οὐκέτι μετ' αὐτοῦ περιεπάτουν. 67 ἀλλὰ ὡς ἐν κρυπτῷ. 11 οἱ οὖν Ἰουδαῖοι εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα Μὴ ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῇ ἔορτῇ καὶ ἔλεγον Ποῦ καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν; 68 ἀπεκρίθη ἐστιν ἐκεῖνος; 12 καὶ γογγυσμὸς περὶ αὐτοῦ αὐτῷ Σίμων Πέτρος Κύριε, πρὸς τίνα ἦν πολὺς ἐν τοῖς ὄχλοις οἱ μὲν ἔλεγον ἀπελευσόμεθα; ρήματα ζωῆς αἰώνιου ἔχεις διτὶ Ἀγαθός ἐστιν, ἄλλοι δὲ ἔλεγον Οὓ, (aiōnios g166) 69 καὶ ὑμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἀλλὰ πλανᾶτὸν ὄχλον. 13 οὐδεὶς μέντοι ἐγνώκαμεν διτὶ σὺ εἰς ὁ Ἀγιος τοῦ Θεοῦ. 70 παρρησίᾳ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ διὰ τὸν φόβον ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τῶν Ἰουδαίων. 14 Ἡδη δὲ τῆς ἔορτῆς τοὺς δώδεκα ἐξελέξαμην; καὶ ἐξ ὑμῶν εἰς μεσούσης ἀνέβη Ἰησοῦς εἰς τὸ ιερὸν καὶ διάβολός ἐστιν. 71 ἔλεγεν δὲ τὸν Ἰούδαν ἐδίδασκεν. 15 ἐθαύμαζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι Σίμωνος Ἰσκαριώτου οὗτος γάρ ἐμελλεν λέγοντες Πῶς οὗτος γράμματα οἶδεν μὴ παραδιδόναι αὐτόν, εἰς ἐκ τῶν δώδεκα.

μεμαθηκώς; 16 ἀπεκρίθη οὖν αὐτοῖς Ἰησοῦς καὶ εἶπεν Ἡ ἐμὴ διδαχὴ οὐκ ἐστιν ἐμὴ ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με· 17 ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, γνώσεται περὶ τῆς διδαχῆς, πότερον ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστιν ἢ ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ λαλῶ. 18 ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ λαλῶν τὴν δόξαν τὴν ιδίαν ζητεῖ· δὲ ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτὸν, οὗτος ἀληθής ἐστιν καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἐστιν. 19 οὐ Μωϋσῆς ἔδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον; καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον. τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι; 20 ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος Δαιμόνιον ἔχεις τίς σε ζητεῖ ἀποκτεῖναι; 21 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς "Ἐν ἔργον ἐποίησα καὶ πάντες θαυμάζετε. 22 Ἰησοῦς 'Ο καιρὸς ὁ ἐμὸς οὕπω πάρεστιν,

διὰ τοῦτο Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὴν οὕτος μέλλει πορεύεσθαι, ὅτι ὑμεῖς οὐχ περιτομήν, —οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ Μωϋσέως ἐστὶν εὐρήσομεν αὐτόν; μὴ εἰς τὴν Διασπορὰν ἀλλ' ἐκ τῶν πατέρων, — καὶ ἐν σαββάτῳ τῶν Ἑλλήνων μέλλει πορεύεσθαι καὶ περιτέμνετε ἄνθρωπον. **23** εἰ περιτομὴν διδάσκειν τοὺς “Ἑλληνας; **36** τίς ἐστιν ὁ λαμβάνει ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ ἵνα μὴ λόγος οὗτος ὃν εἶπεν Ζητήσετε με καὶ λυθῇ ὁ νόμος Μωϋσέως, ἐμοὶ χολᾶτε ὅτι οὐχ εὐρήσετε, καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ ὑμεῖς οὐ δύλον ἄνθρωπον ὑγῆ ἐποίησα ἐν σαββάτῳ; δύνασθε ἐλθεῖν; **37** Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ **24** μὴ κρίνετε κατ' ὅψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς είστηκει ὁ Ἰησοῦς, κρίσιν κρίνατε. **25** Ἐλεγον οὖν τινες ἐκ καὶ ἔκραξεν λέγων Ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω τῶν Ἱεροσολυμειτῶν Οὐχ οὗτός ἐστιν ὃν πρός με καὶ πινέτω. **38** ὁ πιστεύων εἰς ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι; **26** καὶ ἵδε παρρησίᾳ ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς λαλεῖ καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσιν. Μή ποτε κοιλίας αὐτοῦ ῥεύσουσιν ὕδατος ζῶντος, ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες ὅτι οὗτός **39** τοῦτο δὲ εἶπεν περὶ τοῦ Πνεύματος οὗ ἐστιν ὁ Χριστός; **27** ἀλλὰ τοῦτον οἴδαμεν ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύσαντες εἰς πόθεν ἐστίν· ὁ δὲ Χριστὸς ὅταν ἔρχηται, αὐτόν οὕπω γὰρ ἦν Πνεῦμα, ὅτι Ἰησοῦς οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστίν. **28** ἔκραξεν οὖν οὐδέπω ἐδοξάσθη. **40** Ἐκ τοῦ ὄχλου οὖν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων ὁ Ἰησοῦς καὶ λέγων ἀκούσαντες τῶν λόγων τούτων ἔλεγον Κάμειοι διδάσκατε καὶ οἴδατε πόθεν εἰμί· καὶ ἀπ' Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης· **41** ἄλλοι ἔμαυτοῦ οὐκ ἐλίγουσι, ἀλλ' ἐστιν ἀληθινὸς ἔλεγον Οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός· οἱ δὲ ἔλεγον ὁ πέμψας με, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. **29** ἐγὼ Μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται; οἴδα αὐτόν, ὅτι παρ' αὐτοῦ εἰμὶ κακεῖνός **42** οὐχ ἡ γραφὴ εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος με ἀπέστειλεν. **30** Ἐζήτουν οὖν αὐτὸν Δαυεὶδ, καὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς κώμης ὅπου πιάσαι, καὶ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὴν ἥν Δαυεὶδ, ἔρχεται ὁ Χριστός; **43** σχίσμα χεῖρα, ὅτι οὕπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. οὖν ἐγένετο ἐν τῷ ὄχλῳ δι' αὐτόν· **44** τινὲς **31** Ἐκ τοῦ ὄχλου δὲ πολλοὶ ἐπίστευσαν δὲ ἥθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν, ἀλλ' εἰς αὐτόν, καὶ ἔλεγον Ὁ Χριστὸς ὅταν οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας. **45** ἔλθῃ, μὴ πλείονα σημεῖα ποιήσει ὃν οὗτος Ἡλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς ἐποίησεν; **32** Ἡκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ καὶ Φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι ὄχλου γογγύζοντος περὶ αὐτοῦ ταῦτα, καὶ Διὰ τί οὐκ ἡγάγετε αὐτόν; **46** ἀπεκρίθησαν ἀπέστειλαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι οἱ ὑπηρέται οὐδέποτε ἐλάλησεν οὕτως ὑπηρέτας ἵνα πιάσωσιν αὐτόν. **33** εἶπεν ἄνθρωπος, ώς οὗτος λαλεῖ ὁ ἄνθρωπος, οὖν οἱ Ἰησοῦς Ἐτι χρόνον μικρὸν μεθ' **47** ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι ὑμῶν εἰμι καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; **48** μή τις ἐκ με. **34** ζητήσετε με καὶ οὐχ εὑρήσετε, καὶ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτὸν ἡ ἐκ δύο εἰμὶ ἐγὼ ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. **35** τῶν Φαρισαίων; **49** ἀλλὰ ὁ ὄχλος οὗτος ὁ εἶπον οὖν οἱ Ιουδαῖοι πρὸς ἔαυτούς Ποῦ μὴ γινώσκων τὸν νόμον ἐπάρατοι εἰσιν.

50 λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς, ὁ ἐλθὼν σου; οὐδείς σε κατέκρινεν; 11 ἡ δὲ εἶπεν, πρὸς αὐτὸν πρότερον, εἰς ὧν ἔξι αὐτῶν 51 Οὐδείς, κύριε. εἶπε δὲ αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Οὐδὲ Μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἀνθρωπὸν ἐγώ σε κατακρίνω· πορεύου καὶ μηκέτι ἐὰν μὴ ἀκούσῃ πρῶτον παρ' αὐτοῦ καὶ γνῷ ἀμάρτανε. 12 Πάλιν οὖν αὐτοῖς ἐλάλησεν ὁ τί ποιεῖ; 52 ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ Ὁ Ιησοῦς λέγων Ἐγώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἴ; ἔραύνησον ὁ ἀκολουθῶν μοι οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν καὶ ἵδε ὅτι ἐκ τῆς Γαλιλαίας προφήτης οὐκ τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς. ἐγείρεται. 53 Καὶ ἐπορεύθη ἔκαστος εἰς τὸν 13 εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι Σὺ περὶ οὗκον αὐτοῦ.

8 Ὁ Ιησοῦς δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. 2 Ὁρθρου δὲ πάλιν παρεγένετο εἰς τὸ ἱερόν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτόν. καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς. 3 ἄγουσι δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς αὐτὸν γυναικα ἐν μοιχείᾳ κατειλημμένην, καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν μεσῷ, 4 λέγουσιν αὐτῷ, Διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ κατελήφθη ἐπαυτοφώρῳ μοιχευομένη. 5 ἐν δὲ τῷ νόμῳ Μωσῆς ἡμῖν ἐνετείλατο τὰς τοιαύτας λιθοβολεῖσθαι· σὺ οὖν τί λέγεις; 6 τοῦτο δὲ ἔλεγον πειράζοντες αὐτόν, ἵνα ἔχωσι κατηγορεῖν αὐτοῦ. ὁ δὲ Ὁ Ιησοῦς κάτω κύψας, τῷ δακτύλῳ ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν· 7 ὡς δὲ ἐπέμενον ἐρωτῶντες αὐτόν, ἀνάκυψας εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν πρῶτος τὸν λίθον ἐπ' αὐτῇ βαλέτω. 8 καὶ πάλιν κάτω κύψας ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. 9 οἱ δὲ, ἀκούσαντες καὶ ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι, ἔξήρχοντο εἰς καθεῖς, ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων ἔως τῶν ἐσχάτων· καὶ κατελείφθη μόνος ὁ Ὁ Ιησοῦς, καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ ἐστῶσα. 10 ἀνακύψας δὲ ὁ Ὁ Ιησοῦς, καὶ μηδένα θεασάμενος πλὴν τῆς γυναικὸς, εἶπεν αὐτῇ, Ἡ γυνὴ, ποῦ εἰσιν ἔκεινοι οἱ κατήγοροί σεαυτοῦ ἐστιν ἀληθής. 14 ἀπεκρίθη Ὁ Ιησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς Κανένας ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία μου, ὅτι οἶδα πόθεν ἥλθον καὶ ποῦ ὑπάγω· ὑμεῖς δὲ οὐκ οἶδατε πόθεν ἔρχομαι ἢ ποῦ ὑπάγω. 15 ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε, ἐγὼ οὐ κρίνω οὐδένα. 16 καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγώ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ ἀληθινή ἐστιν, ὅτι μόνος οὐκ εἰμί, ἀλλ ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με. 17 καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ γέγραπται ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθής ἐστιν. 18 ἐγὼ εἰμι ὁ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με Πατέρο. 19 ἔλεγον οὖν αὐτῷ Ποῦ ἐστιν ὁ Πατέρος σου; ἀπεκρίθη Ὁ Ιησοῦς Οὔτε ἐμὲ οἶδατε οὔτε τὸν Πατέρα μου· εἰ ἐμὲ ἥδειτε, καὶ τὸν Πατέρα μου ἂν ἥδειτε. 20 Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν, ὅτι οὕπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. 21 Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς Ἐγώ ὑπάγω καὶ ζητήσετε με, καὶ ἐν τῇ ἀμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε· ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. 22 ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι Μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτὸν, ὅτι λέγει Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν; 23 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Ὅμεις ἐκ τῶν κάτω ἐστέ, ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω

εἰμί· ὑμεῖς ἐκ τούτου τοῦ κόσμου ἔστε, ἐγὼ τῷ Πατρὶ λαλῶ· καὶ ὑμεῖς οὖν ἃ ἡκούσατε οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. **24** εἶπον παρὰ τοῦ πατρὸς ποιεῖτε. **39** ἀπεκρίθησαν οὖν ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἀμαρτίαις καὶ εἴπαν αὐτῷ Ὁ πατὴρ ἡμῶν Ἀβραάμ ὑμῶν· ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε ὅτι ἐγὼ εἰμι, ἔστιν. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Εἰ τέκνα ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν. **25** τοῦ Ἀβραάμ ἔστε, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραάμ ἔλεγον οὖν αὐτῷ Σὺ τίς εἶ; εἶπεν αὐτοῖς ὁ ποιεῖτε· **40** νῦν δὲ ζητεῖτε με ἀποκτεῖναι, Ἰησοῦς Τὴν ἀρχὴν ὅτι καὶ λαλῶ ὑμῖν; **26** ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα, πολλὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρίνειν· ἦν ἥκουσα παρὰ τοῦ Θεοῦ· τοῦτο Ἀβραάμ ἀλλ' ὁ πέμψας με ἀληθῆς ἔστιν, κάγὼ ἂν οὐκ ἐποίησεν. **41** ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ ἔργα ἥκουσα παρ' αὐτοῦ, ταῦτα λαλῶ εἰς τὸν τοῦ πατρὸς ὑμῶν. εἶπαν αὐτῷ Ἡμεῖς ἐκ κόσμουν. **27** οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν Πατέρα πορνείας οὐκ ἐγεννήθημεν, ἔνα Πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν. **28** εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς Ὅταν ἔχομεν τὸν Θεόν. **42** εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὑψώσητε τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε Εἰ ὁ Θεὸς Πατὴρ ὑμῶν ἦν, ἡγαπᾶτε ἄν γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ εἰμι, καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐμέ· ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον καὶ ποιῶ οὐδέν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξέν με ὁ ἥκωρ οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ' Πατὴρ, ταῦτα λαλῶ. **29** καὶ ὁ πέμψας με ἐκεῖνός με ἀπέστειλεν. **43** διὰ τί τὴν λαλιὰν μετ' ἐμοῦ ἔστιν· οὐκ ἀφῆκέν με μόνον, τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε; ὅτι οὐ δύνασθε ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ πάντοτε. **30** ἀκούειν τὸν λόγον τὸν ἐμόν. **44** ὑμεῖς ἐκ τοῦ Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπίστευσαν πατρὸς τοῦ διαβόλου ἔστε καὶ τὰς ἐπιθυμίας εἰς αὐτόν. **31** Ἐλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοῦ πατρὸς ὑμῶν Θέλετε ποιεῖν. ἐκεῖνος τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους Ἐὰν ἀνθρωποκότονος ἦν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἐν τῇ ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς ἀληθείᾳ οὐκ ἔστηκεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια μαθηταί μοι ἔστε, **32** καὶ γνώσεσθε τὴν ἐν αὐτῷ. ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς. ἴδιων λαλεῖ, ὅτι ψεύστης ἔστιν καὶ ὁ πατὴρ **33** ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτὸν Σπέρμα Ἀβραάμ αὐτοῦ. **45** ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω, ἐσμεν, καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώποτε· οὐ πιστεύετε μοι. **46** τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει πῶς σὺ λέγεις ὅτι Ἐλεύθεροι γενήσεσθε; **34** με περὶ ἀμαρτίας; εἰ ἀλήθειαν λέγω, διὰ τί ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν λέγω ὑμεῖς οὐ πιστεύετε μοι; **47** ὁ ὄντων ἐκ τοῦ Θεοῦ ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἀμαρτίαν δοῦλός τὰ ρήματα τοῦ Θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο ὑμεῖς ἔστιν τῆς ἀμαρτίας. **35** ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει οὐκ ἀκούετε, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔστε. **48** ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα· ὁ οὐδὲς μένει εἰς Ἀπεκρίθησαν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῷ τὸν αἰῶνα. (**αἱσθ g165**) **36** ἐὰν οὖν ὁ Υἱὸς Οὐ καλῶς λέγομεν ὑμεῖς ὅτι Σαμαρείτης εἰς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ, ὅντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε. σὺ καὶ δαιμόνιον ἔχεις; **49** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς **37** οὕτα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἔστε· ἀλλὰ Ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν ζητεῖτε με ἀποκτεῖναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς Πατέρα μου, καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετε με. **50** ἐγὼ οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. **38** ἃ ἐγὼ ἔώρακα παρὰ δὲ οὐ ζητῶ τὴν δόξαν μου· ἔστιν ὁ ζητῶν

καὶ κρίνων. **51** ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐάν τις τὸν ἐμὸν λόγον τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. (aiōn g165) **52** εἴπαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι Νῦν ἐγνώκαμεν διτι δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβραὰμ ἀπέθανεν καὶ οἱ προφῆται, καὶ σὺ λέγεις Ἐάν τις κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ (ὅ ἐρμηνεύεται τὸν λόγον μου τηρήσῃ, οὐ μὴ γεύσηται Ἀπεσταλμένος), ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο, θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα. (aiōn g165) **53** μὴ σὺ καὶ ἥλθεν βλέπων. **8** Οἱ οὖν γείτονες καὶ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ, δοτις οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον, διτι ἀπέθανεν; καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον· τίνα προσαίτης ἦν, ἔλεγον Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ σεαυτὸν ποιεῖς; **54** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Ἐὰν καθήμενος καὶ προσαιτῶν; **9** ἄλλοι ἔλεγον ἐγὼ δοξάσω ἐμαυτόν, ἡ δόξα μου οὐδέν ὅτι Οὗτός ἐστιν· ἄλλοι ἔλεγον Οὐχί, ἀλλὰ ἐστιν ὁ Πατήρ μου ὁ δοξάζων με, δν ὅμοιος αὐτῷ ἐστιν. ἐκεῖνος ἔλεγεν ὅτι θέμεις λέγετε ὅτι θεὸς ἡμῶν ἐστιν, **55** καὶ Ἐγώ εἰμι. **10** ἔλεγον οὖν αὐτῷ Πῶς οὖν οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν, ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν. ἡνεψχθησάν σου οἱ ὄφθαλμοί; **11** ἀπεκρίθη καὶ εἶπα ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν, ἔσομαι ὅμοιος ἐκεῖνος Ὁ ἄνθρωπος ὁ λεγόμενος Ἰησοῦς ὑμῖν ψεύστης· ἄλλὰ οἶδα αὐτὸν καὶ τὸν πηλὸν ἐποίησεν καὶ ἐπέχρισέν μου τοὺς λόγον αὐτοῦ τηρῶ. **56** Ἀβραὰμ ὁ πατήρ ὄφθαλμούς καὶ εἶπεν μοι ὅτι Ὅπαγε εἰς ὑμῶν ἡγαλλιάσατο ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν τὸν Σιλωάμ καὶ νίψαι· ἀπελθὼν οὖν καὶ ἐμήν, καὶ εἶδεν καὶ ἔχάρη. **57** εἶπαν οὖν νιψάμενος ἀνέβλεψα. **12** καὶ εἶπαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν Πεντήκοντα ἔτη Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; λέγει οὐκ οἶδα. **13** οὕπω ἔχεις καὶ Ἀβραὰμ ἑώρακας; **58** εἶπεν Ἀγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους, αὐτοῖς Ἰησοῦς Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν τόν ποτε τυφλόν. **14** ἦν δὲ σάββατον ἐν Ἀβραὰμ γενέσθαι ἐγὼ εἰμί. **59** ἤραν οὖν ἦν ἡ ἡμέρα τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπ' αὐτόν· Ἰησοῦς δὲ καὶ ἀνέῳξεν αὐτοῦ τοὺς ὄφθαλμούς. **15** ἐκρύβη καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ.

9 Καὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. **2** καὶ ἡρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες Ῥαββεί, τίς ἡμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ; **3** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Οὔτε οὗτος ἡμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῷ. **4** ήμᾶς δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πεμψαντός με ἔως ἡμέρα ἐστιν· ἔρχεται νῦν ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. **5** ὅταν

ἐν τῷ κόσμῳ ὡς φῶς εἰμι τοῦ κόσμου. **6** ταῦτα εἰπὼν ἔπιστεν χαμαὶ καὶ ἐποίησεν πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῦ τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὄφθαλμούς, ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβραὰμ ἀπέθανεν **7** καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὅπαγε νίψαι εἰς τὴν καὶ ἥλθεν βλέπων. **8** Οἱ οὖν γείτονες καὶ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ, δοτις οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον, διτι ἀπέθανεν; καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον· τίνα προσαίτης ἦν, ἔλεγον οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ σεαυτὸν ποιεῖς; **54** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Ἐὰν καθήμενος καὶ προσαιτῶν; **9** ἄλλοι ἔλεγον ἐγὼ δοξάσω ἐμαυτόν, ἡ δόξα μου οὐδέν ὅτι Οὗτός ἐστιν· ἄλλοι ἔλεγον Οὐχί, ἀλλὰ ἐστιν ὁ Πατήρ μου ὁ δοξάζων με, δν ὅμοιος αὐτῷ ἐστιν. ἐκεῖνος ἔλεγεν ὅτι θέμεις λέγετε ὅτι θεὸς ἡμῶν ἐστιν, **55** καὶ Ἐγώ εἰμι. **10** ἔλεγον οὖν αὐτῷ Πῶς οὖν οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν, ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν. ἡνεψχθησάν σου οἱ ὄφθαλμοί; **11** ἀπεκρίθη καὶ εἶπα ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν, ἔσομαι ὅμοιος ἐκεῖνος Ὁ ἄνθρωπος ὁ λεγόμενος Ἰησοῦς ὑμῖν ψεύστης· ἄλλὰ οἶδα αὐτὸν καὶ τὸν πηλὸν ἐποίησεν καὶ ἐπέχρισέν μου τοὺς λόγον αὐτοῦ τηρῶ. **56** Ἀβραὰμ ὁ πατήρ ὄφθαλμούς καὶ εἶπεν μοι ὅτι Ὅπαγε εἰς ὑμῶν ἡγαλλιάσατο ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν τὸν Σιλωάμ καὶ νίψαι· ἀπελθὼν οὖν καὶ ἐμήν, καὶ εἶδεν καὶ ἔχάρη. **57** εἶπαν οὖν νιψάμενος ἀνέβλεψα. **12** καὶ εἶπαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν Πεντήκοντα ἔτη Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; λέγει οὐκ οἶδα. **13** οὕπω ἔχεις καὶ Ἀβραὰμ ἑώρακας; **58** εἶπεν Ἀγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους, αὐτοῖς Ἰησοῦς Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν τόν ποτε τυφλόν. **14** ἦν δὲ σάββατον ἐν Ἀβραὰμ γενέσθαι ἐγὼ εἰμί. **59** ἤραν οὖν ἦν ἡ ἡμέρα τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπ' αὐτόν· Ἰησοῦς δὲ καὶ ἀνέῳξεν αὐτοῦ τοὺς ὄφθαλμούς. **15** πάλιν οὖν ἡρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν. δὲ εἶπεν αὐτοῖς Πηλὸν ἐπέθηκέν μου ἐπὶ τοὺς ὄφθαλμούς, καὶ ἐνιψάμην, καὶ βλέπω. **16** ἔλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινές οὐκ ἐστιν οὗτος παρὰ θεοῦ ὁ ἄνθρωπος, ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ. ἄλλοι ἔλεγον Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἀμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν; καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. **17** λέγουσιν οὖν τῷ τυφλῷ πάλιν Τί σὺ λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἡνεῳξέν σου τοὺς ὄφθαλμούς; δὲ εἶπεν

ὅτι Προφήτης ἔστιν. **18** οὐκ ἐπίστευσαν οὖν ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν ἔστιν, καὶ οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι ἦν τυφλὸς καὶ ἤνοιξέν μου τοὺς ὄφθαλμούς. **31** οἴδαμεν ἀνέβλεψεν, ἔως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς ὅτι ὁ Θεὸς ἀμαρτωλῶν οὐκ ἀκούει, ἀλλ’ αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος **19** καὶ ἡρώτησαν ἐάν τις θεοσεβὴς ἦν καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ αὐτοὺς λέγοντες Οὗτός ἔστιν ὁ οὐίος ὑμῶν, ποιῆ, τούτου ἀκούει. **32** ἐκ τοῦ αἰῶνος ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; πῶς οὐκ ἡκούσθη ὅτι ἡνέῳξέν τις ὄφθαλμοὺς οὖν βλέπει ἄρτι; **20** ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ τυφλοῦ γεγεννημένου (αιῶν εἰς 165) **33** εἰ μὴ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπαν Οὗδαμεν ὅτι οὗτός ἦν οὗτος παρὰ Θεοῦ, οὐκ ἡδύνατο ποιεῖν ἔστιν ὁ οὐίος ἡμῶν καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη· οὐδέν. **34** ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ **21** πῶς δὲ νῦν βλέπει οὐκ οἴδαμεν, ἦν ἀμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὅλος, καὶ σὺ τίς ἤνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὄφθαλμοὺς ὑμεῖς διδάσκεις ἡμᾶς; καὶ ἔξεβαλον αὐτὸν ἔξω. οὐκ οἴδαμεν αὐτὸν ἐρωτήσατε, ἡλικίαν **35** Ἡκουσεν Ἰησοῦς ὅτι ἔξεβαλον αὐτὸν ἔχει, αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ λαλήσει. **22** ταῦτα ἔξω, καὶ εὑρὼν αὐτὸν εἶπεν Σὺ πιστεύεις εἶπαν οἱ γονεῖς αὐτοῦ ὅτι ἐφοβοῦντο εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; **36** ἀπεκρίθη τοὺς Ἰουδαίους ἦδη γάρ συνετέθειντο οἱ ἐκεῖνος καὶ εἶπεν Καὶ τίς ἔστιν, Κύριε, ἵνα Ἰουδαῖοι ἵνα ἔάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ πιστεύσω εἰς αὐτόν; **37** εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Χριστόν, ἀποσυνάγωγος γένηται. **23** διὰ Καὶ ἐώρακας αὐτὸν καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπαν ὅτι Ἡλικίαν ἐκεῖνός ἔστιν. **38** ὁ δὲ ἔφη Πιστεύω, Κύριε ἔχει, αὐτὸν ἐπερωτήσατε. **24** Ἐφώνησαν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. **39** καὶ εἶπεν ὁ οὖν τὸν ἄνθρωπον ἐκ δευτέρου ὃς ἦν Ἰησοῦς Εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον τυφλὸς, καὶ εἶπαν αὐτῷ Δὸς δόξαν τῷ ἥλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπωσιν καὶ Θεῷ· ὑμεῖς οἴδαμεν ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται. **40** Ἡκουσαν ἀμαρτωλός ἔστιν. **25** ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος ἐκ τῶν Φαρισαίων ταῦτα οἱ μετ’ αὐτοῦ Εἰ ἀμαρτωλός ἔστιν οὐκ οἴδα ἐν οἴδα, ὅντες, καὶ εἶπαν αὐτῷ Μή καὶ ὑμεῖς τυφλοί ὅτι τυφλὸς ὢν ἄρτι βλέπω. **26** εἶπαν οὖν ἐσμεν; **41** εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Εἰ τυφλοὶ αὐτῷ Τί ἐποίησέν σοι; πῶς ἤνοιξέν σου ἥτε, οὐκ ἀν εἴχετε ἀμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε τοὺς ὄφθαλμούς; **27** ἀπεκρίθη αὐτοῖς Εἶπον ὅτι Βλέπομεν ἡ ἀμαρτία ὑμῶν μένει. ὑμῖν ἦδη καὶ οὐκ ἡκούσατε· τί πάλιν **10** Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ θέλετε ἀκούειν; μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν μαθητὰς γενέσθαι; **28** καὶ ἐλοιδόρησαν αὐλὴν τῶν προβάτων ἀλλὰ ἀναβαίνων αὐτὸν καὶ εἶπαν Σὺ μαθητὴς εἰ ἐκείνου, ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος κλέπτης ἔστιν καὶ ὑμεῖς δὲ τοῦ Μωϋσέως ἐσμὲν μαθηταί· ληστής· **2** ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας ποιμὴν ἔστιν τῶν προβάτων. **3** τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει, καὶ τὰ ἵδια πρόβατα φωνεῖ κατ’ ὄνομα καὶ ἔξαγει αὐτά. **4** ὅταν

τὰ ἴδια πάντα ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν αὐτῶν ἥρεν αὐτὴν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ τίθημι πορεύεται, καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, αὐτὴν ἀπ' ἐμαυτοῦ. ἔξουσίαν ἔχω θεῖναι ὅτι οἴδασιν τὴν φωνὴν αὐτοῦ· 5 ἀλλοτρίῳ αὐτήν, καὶ ἔξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσουσιν, ἀλλὰ φεύγονται αὐτήν· ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἴδασιν τῶν ἀλλοτρίων τοῦ Πατρός μου. 19 Σχίσμα πάλιν ἐγένετο τὴν φωνήν. 6 Ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τοὺς λόγους τούτους. αὐτοῖς δὲ Ἰησοῦς ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν 20 ἔλεγον δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν Δαιμόνιον τίνα ἦν ἢ ἐλάλει αὐτοῖς. 7 Εἶπεν οὖν ἔχει καὶ μαίνεται· τί αὐτοῦ ἀκούετε; 21 πάλιν δὲ Ἰησοῦς Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἄλλοι ἔλεγον Ταῦτα τὰ ῥήματα οὐκ ἔστιν ὅτι ἐγώ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων. 8 δαιμονιζομένου· μὴ δαιμόνιον δύναται πάντες ὅσοι ἥλθον πρὸ ἐμοῦ κλέπται εἰσὶν τυφλῶν ὀφθαλμοὺς ἀνοίξαι; 22 Ἐγένετο καὶ λησταῖ· ἀλλ' οὐκ ἥκουσαν αὐτῶν τὰ τότε τὰ ἐνκαίνια ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις· πρόβατα. 9 ἐγώ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν χειμῶν ἦν· 23 καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς τις εἰσέλθη, σωθήσεται, καὶ εἰσελεύσεται ἐν τῷ ιερῷ ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶνος, καὶ ἐξελεύσεται καὶ νομῆν εύρησει. 10 δὲ 24 ἐκύκλωσαν οὖν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ κλέπτης οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ ἔλεγον αὐτῷ "Εως πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγώ ἥλθον ἵνα ζωὴν αἴρεις; εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, εἰπὸν ὑμῖν ἔχωσιν καὶ περισσὸν ἔχωσιν. 11 ἐγώ εἰμι παρρησίᾳ. 25 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς δὲ ποιμὴν ὁ καλός. ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν Εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε· τὰ ἔργα ἃ ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων· ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Πατρός μου, 12 δὲ μισθωτὸς καὶ οὐκ ὃν ποιμήν, οὐδὲ οὐκ ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. 26 ἀλλὰ ὑμεῖς οὐ ἔστιν τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον πιστεύετε, ὅτι οὐκ ἔστε ἐκ τῶν προβάτων ἔρχόμενον καὶ ἀφίσιν τὰ πρόβατα καὶ τῶν ἐμῶν. 27 τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς φεύγει, — καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτὰ καὶ μου ἀκούουσιν, κάγὼ γινώσκω αὐτά, καὶ σκορπίζει— 13 δὲτι μισθωτός ἔστιν καὶ οὐ ἀκολουθοῦσίν μοι, 28 κάγὼ δίδωμι αὐτοῖς μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. 14 ἐγώ εἰμι ζωὴν αἰώνιον, καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς δὲ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ καὶ τὸν αἰῶνα, καὶ οὐχ ἀρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς γινώσκουσί με τὰ ἐμά, 15 καθὼς γινώσκει χειρός μου. (αἰσθ g165, αἰσθος g166) 29 δὲ Πατήρ με δὲ Πατήρ κάγὼ γινώσκω τὸν Πατέρα, καὶ μου δὲ δέδωκέν μοι πάντων μετίζον ἔστιν, τὴν ψυχὴν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων. καὶ οὐδεὶς δύναται ἀρπάζειν ἐκ τῆς χειρὸς 16 καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω ἢ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς τοῦ Πατρός. 30 ἐγώ καὶ δὲ Πατήρ ἐν ἐσμεν. αὐλῆς ταύτης κάκεῖνα δεῖ με ἀγαγεῖν, καὶ 31 Ἐβάστασαν πάλιν λίθους οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα τῆς φωνῆς μου ἀκούουσιν, καὶ γενήσεται λιθάσωσιν αὐτόν. 32 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ μία ποιμῆν, εἰς ποιμήν. 17 διὰ τοῦτο με δὲ Ἰησοῦς Πολλὰ ἔργα ἔδειξα ὑμῖν καλὰ ἐκ Πατήρ ἀγαπᾶ ὅτι ἐγώ τίθημι τὴν ψυχὴν τοῦ Πατρός· διὰ ποῖον αὐτῶν ἔργον ἐμὲ μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν. 18 οὐδεὶς λιθάζετε; 33 ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι

Περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε ἀλλὰ 6 ὡς οὖν ἥκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν περὶ βλασφημίας, καὶ ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὁν ἔμεινεν ἐν ᾧ ἦν τόπῳ δύο ἡμέρας· 7 ἔπειτα ποιεῖς σεαυτὸν Θεόν. 34 ἀπεκρίθη αὐτοῖς μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς Ἀγωμεν δὲ Ἰησοῦς Οὐκ ἔστιν γεγραμμένον ἐν τῷ εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν. 8 λέγουσιν αὐτῷ νόμῳ ὑμῶν ὅτι Ἐγὼ εἶπα Θεοί ἔστε; 35 οἱ μαθηταί Ραββεί, νῦν ἔζήτουν σε λιθάσαι εἰς ἐκείνους εἴπεν θεοὺς πρὸς οὓς ὁ λόγος οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ; 9 τοῦ Θεοῦ ἐγένετο, καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Οὐχὶ δώδεκα ὥραί εἰσιν ἡ γραφή, 36 δὸν δὲ Πατὴρ ἡγίασεν καὶ τῆς ἡμέρας; ἐάν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον ὑμεῖς λέγετε ὅτι οὐ προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου βλασφημεῖς, ὅτι εἴπον Υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἰμι; τούτου βλέπει· 10 ἐὰν δέ τις περιπατῇ 37 εἰς οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ Πατρός μου, μὴ ἐν τῇ νυκτί, προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς οὐκ πιστεύετε μοι· 38 εἰ δὲ ποιῶ, καὶν ἔμοι μὴ ἔστιν ἐν αὐτῷ. 11 ταῦτα εἶπεν, καὶ μετὰ πιστεύητε, τοῖς ἔργοις πιστεύετε, ἵνα γνῶτε τοῦτο λέγει αὐτοῖς Λάζαρος ὁ φίλος ὑμῶν καὶ γινώσκητε ὅτι ἐν ἔμοι δὲ Πατὴρ κάγὼ κεκοίμηται· ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα ἔξυπνίσω ἐν τῷ Πατρί. 39 Ἐζήτουν οὖν αὐτὸν πάλιν αὐτόν. 12 εἶπαν οὖν οἱ μαθηταὶ αὐτῷ Κύριε, πιάσαι· καὶ ἔξηλθεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν. εἰ κεκοίμηται, σωθήσεται. 13 εἰρήκει δὲ ὁ 40 Καὶ ἀπῆλθεν πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ· ἐκεῖνοι εἰς τὸν τόπον ὃπου ἦν Ἰωάνης τὸ πρῶτον δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ βαπτίζων, καὶ ἔμενεν ἐκεῖ. 41 καὶ πολλοὶ ὑπνου λέγει. 14 τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ἦλθον πρὸς αὐτὸν καὶ ἔλεγον ὅτι Ἰωάνης ὁ Ἰησοῦς παρρησίᾳ Λάζαρος ἀπέθανεν, μὲν σημεῖον ἐποίησεν οὐδέν, πάντα δὲ ὅσα 15 καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς, ἵνα πιστεύσητε, εἶπεν Ἰωάνης περὶ τούτου ἀληθῆ ἦν. 42 ὅτι οὐκ ἥμην ἐκεῖ· ἀλλὰ ἄγωμεν πρὸς καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν ἐκεῖ. 16 εἶπεν οὖν Θωμᾶς ὁ λεγόμενος

11 Ἡν δέ τις ἀσθενῶν, Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας, ἐκ τῆς κώμης Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. 2 ἦν δὲ Μαριάμ ἡ ἀλείψασα τὸν Κύριον μύρῳ καὶ ἐκμάξασα τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξὶν αὐτῆς, ἡς ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἡσθένει. 3 ἀπέστειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν λέγουσαι Κύριε, ἴδε δὲ φιλεῖς ἀσθενεῖ. 4 ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Αὕτη ή ἀσθένεια οὐκ ἔστιν πρὸς θάνατον ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, ἵνα δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ δι' αὐτῆς. 5 ἡγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον.

Δίδυμος τοῖς συνμαθηταῖς Ἀγωμεν καὶ ἡμεῖς ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ. 17 Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς εῦρεν αὐτὸν τέσσαρας ἥδη ἡμέρας ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ. 18 ἦν δὲ Βηθανία ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων ὡς ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε. 19 πολλοὶ δὲ ἐκ τῶν Ιουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὴν Μάρθαν καὶ Μαριάμ, ἵνα παραμυθήσωνται αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ. 20 ἡ οὖν Μάρθα ὡς ἤκουσεν ὅτι Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπῆντησεν αὐτῷ· Μαριάμ δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο. 21 εἶπεν οὖν ἡ Μάρθα πρὸς Ἰησοῦν Κύριε, εἰ ἡς ὡδε, οὐκ ἀν ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός

μου. 22 καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα ἀν αἰτήσῃ ὁ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ τὸν Θεὸν δώσει σοι ὁ Θεός. 23 λέγει αὐτῇ ποιησαι ἵνα καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ; 38 ὁ Ἰησοῦς Ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός σου. 24 Ἰησοῦς οὖν πάλιν ἐμβριμώμενος ἐν ἑαυτῷ λέγει αὐτῷ ἡ Μάρθα Οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἔρχεται εἰς τὸ μηνημεῖον· ἦν δὲ σπήλαιον, καὶ ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 25 λίθος ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ. 39 λέγει ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Ἐγώ εἰμι ἡ ἀνάστασις Ἀρατε τὸν λίθον. λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ καὶ ἡ ζωή· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ κἀν ἀποθάνῃ τοῦ τετελευτικούς Μάρθα Κύριε, ἔδη ζήσεται, 26 καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ὃζει τεταρταῖος γάρ ἐστιν. 40 λέγει αὐτῇ ὁ ἐμὲ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα· πιστεύεις Ἰησοῦς Οὐκ εἴπόν σοι ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς τοῦτο; (aiōn g165) 27 λέγει αὐτῷ Ναί, Κύριε· ὅψῃ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ; 41 ἥραν οῦν τὸν ἐγὼ πεπίστευκα ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς λίθον. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἥρεν τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Θεοῦ ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος. 28 ἄνω καὶ εἴπεν Πάτερ, εὐχαριστῶ σοι ὅτι καὶ τοῦτο εἰποῦσα ἀπῆλθεν καὶ ἐφώνησεν ἥκουσάς μου. 42 ἐγὼ δὲ ἥρειν ὅτι πάντοτε Μαριάμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς λάθρᾳ εἰποῦσα μου ἀκούεις· ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν Ὁ Διδάσκαλος πάρεστιν καὶ φωνεῖ σε. 29 περιεστῶτα εἴπον, ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι ἐκείνη δὲ ὡς ἥκουσεν, ἐγείρεται ταχὺ καὶ σύ με ἀπέστειλας. 43 καὶ ταῦτα εἰπὼν ἥρχετο πρὸς αὐτόν· 30 οὕπω δὲ ἐληλύθει φωνῇ μεγάλῃ ἐκραύγασεν Λάζαρε, δεῦρο ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην, ἀλλ’ ἦν ἔτι ἐν ἔξω. 44 ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκὼς δεδεμένος τῷ τόπῳ ὅπου ὑπήντησεν αὐτῷ ἡ Μάρθα. τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις, καὶ ἡ 31 οἱ οῦν Ιουδαῖοι οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ὅψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέδετο. λέγει ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμενοι αὐτήν, αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Λύσατε αὐτὸν καὶ ἄφετε ἰδόντες τὴν Μαριάμ ὅτι ταχέως ἀνέστη αὐτὸν ὑπάγειν. 45 Πολλοὶ οῦν ἐκ τῶν καὶ ἐξῆλθεν, ἥκολούθησαν αὐτῇ, δόξαντες Ιουδαίων, οἱ ἐλθόντες πρὸς τὴν Μαριάμ ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μηνημεῖον ἵνα κλαύσῃ καὶ θεασάμενοι ὁ ἐποίησεν, ἐπίστευσαν ἐκεῖ. 32 ἡ οῦν Μαριάμ ὡς ἥλθεν ὅπου ἦν εἰς αὐτόν· 46 τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον Ἰησοῦς, ἴδούσα αὐτὸν ἔπεσεν αὐτοῦ πρὸς πρὸς τοὺς Φαρισαίους καὶ εἴπαν αὐτοῖς τοὺς πόδας, λέγουσα αὐτῷ Κύριε, εἰ ἡς ὕδε, ἀ ἐποίησεν Ἰησοῦς. 47 Συνήγαγον οῦν οἱ οὐκ ἄν μου ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός. 33 Ἰησοῦς ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι συνέδριον, καὶ οῦν ὡς εἶδεν αὐτήν κλαίουσαν καὶ τοὺς ἔλεγον Τί ποιοῦμεν, ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος συνελθόντας αὐτῇ Ιουδαίους κλαίοντας, πολλὰ ποιεῖ σημεῖα; 48 ἐὰν ἀφῶμεν αὐτὸν ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν οὕτως, πάντες πιστεύσουσιν εἰς αὐτόν, ἑαυτόν, 34 καὶ εἴπεν Ποῦ τεθείκατε αὐτόν; καὶ ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀροῦσιν λέγουσιν αὐτῷ Κύριε, ἔρχου καὶ ἤδε. 35 ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος. 49 εἶς ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς. 36 ἔλεγον οῦν οἱ δέ τις ἐξ αὐτῶν Καϊάφας, ἀρχιερεὺς ὧν Ιουδαῖοι Ἰδε πῶς ἐφίλει αὐτόν. 37 τινὲς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἴπεν αὐτοῖς Ὅμεῖς δὲ ἐξ αὐτῶν εἴπαν Οὐκ ἐδύνατο οὗτος οὐκ οἴδατε οὐδέν, 50 οὐδὲ λογίζεσθε ὅτι

συμφέρει ύμιν ἵνα εἰς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι 5 Διὰ τί τοῦτο ὑπὲρ τοῦ λαοῦ καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων ἀπόληται. 51 τοῦτο δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ οὐκ καὶ ἐδόθη πτωχοῖς; 6 εἶπεν δὲ τοῦτο οὐχ εἰπεν, ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ὃν τοῦ ἐνιαυτοῦ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ἐκείνου ἐπροφήτευσεν ὅτι ἔμελλεν Ἰησοῦς ὅτι κλέπτης ἦν καὶ τὸ γλωσσόκομον ἔχων ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, 52 καὶ τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. 7 εἶπεν οὖν ὁ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ Ἰησοῦς Ἀφες αὐτήν, ἵνα εἰς τὴν ἡμέραν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τηρήσῃ αὐτό· 8 τοὺς συναγάγῃ εἰς ἐν. 53 ἀπ' ἐκείνης οὖν τῆς πτωχούς γάρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἡμέρας ἐβούλευσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. 9 Ἔγνω οὖν ὁ αὐτόν. 54 Ὁ οὖν Ἰησοῦς οὐκέτι παρρησίᾳ ὅχλος πολὺς ἐκ τῶν Ιουδαίων ὅτι ἐκεῖ περιεπάτει ἐν τοῖς Ιουδαίοις, ἀλλὰ ἀπῆλθεν ἐστιν, καὶ ἥλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν ἐγγὺς τῆς ἐρήμου, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἰδωσιν δὲ ἥγειρεν εἰς Ἐφραὶμ λεγομένην πόλιν, κἀκεὶ ἔμεινεν ἐκ νεκρῶν. 10 ἐβούλευσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν μαθητῶν. 55 Ἡν δὲ ἐγγὺς τὸ ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν, 11 ὅτι πάσχα τῶν Ιουδαίων, καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπῆγον τῶν Ιουδαίων εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν. 12 Τῇ πάσχᾳ, ἵνα ἀγνίσωσιν ἑαυτούς. 56 ἐξήτουν ἐπαύριον ὁ ὅχλος πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν οὖν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐορτήν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται Ἰησοῦς ἐν τῷ ἵερῷ ἐστηκότες Τί δοκεῖ ὑμῖν; ὅτι εἰς Ἱεροσόλυμα, 13 ἔλαβον τὰ βαῖα τῶν οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἐορτήν; 57 δεδώκεισαν φοινίκων καὶ ἔξηλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ, δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐντολὰς καὶ ἐκραύγαζον Ὡσαννά, εὐλογημένος ἵνα ἔαν τις γνῷ ποῦ ἐστιν μηνύσῃ, ὅπως ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, καὶ ὁ πιάσωσιν αὐτόν.

Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. 14 εύρων δὲ ὁ Ἰησοῦς

όναριον ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, καθώς ἐστιν γεγραμμένον 15 Μὴ φοβοῦ, θυγάτηρ Σιών· ἴδού ὁ Βασιλεὺς σου ἔρχεται, καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὃνου. 16 Ταῦτα οὐκ ἔγνωσαν αὐτοῦ οἱ μαθηταὶ τὸ πρῶτον, ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη Ἰησοῦς τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. 17 Ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὅχλος ὁ ὧν μετ' αὐτοῦ ὅτε τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μηνημένου καὶ ἥγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. 18 διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὅχλος, ὅτι ἤκουσαν τοῦτο αὐτὸν πεποιηκέναι τὸ

σημεῖον. 19 οἱ οὖν Φαρισαῖοι εἶπαν πρὸς τοῦτο δὲ ἔλεγεν σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἔαυτούς Θεωρεῖτε ὅτι οὐκ ὡφελεῖτε οὐδέν· ἥμελλεν ἀποθνήσκειν. 34 ἀπεκρίθη οὖν ἵδε ὁ κόσμος ὅπίσω αὐτοῦ ἀπῆλθεν. 20 Ἡσαν αὐτῷ ὁ ὄχλος Ἡμεῖς ἡκουύσαμεν ἐκ τοῦ δὲ Ἔλληνές τινες ἐκ τῶν ἀναβαινόντων νόμου ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ· 21 οὗτοι καὶ πᾶς λέγεις σὺ ὅτι δεῖ ὑψωθῆναι τὸν οὖν προσῆλθον Φιλίππω τῷ ἀπὸ Βηθσαΐδα Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; τίς ἐστιν οὗτος ὁ Υἱὸς τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἡρώτων αὐτὸν λέγοντες τοῦ ἀνθρώπου; (*αιῶνις 165*) 35 εἶπεν οὖν αὐτοῖς Κύριε, θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν. 22 ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς Ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς ἐν ὑμῖν ὁ Φίλιππος καὶ λέγει τῷ Ἀνδρέᾳ· ἔρχεται ἐστιν. περιπατεῖτε ὡς τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ Ἀνδρέας καὶ Φίλιππος καὶ λέγουσιν τῷ σκοτίᾳ ὑμᾶς καταλάβῃ· καὶ ὁ περιπατῶν ἐν Ἰησοῦ. 23 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκρίνεται αὐτοῖς τῇ σκοτίᾳ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει. 36 ὡς τὸ λέγων Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ φῶς ἔχετε, πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα νίοι Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. 24 ἀμὴν ἀμὴν λέγω φωτὸς γένησθε. Ταῦτα ἐλάλησεν Ἰησοῦς, ὑμῖν, ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβῃ ἀπ' αὐτῶν. 37 Τοσαῦτα εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει· δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος ἔμπροσθεν ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει. 25 ὁ αὐτῶν οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν, 38 ἵνα ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολλύει αὐτήν, λόγος Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πληρωθῆ ὃν καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ εἶπεν Κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; τούτῳ εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν. καὶ ὁ βραχίων Κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη; (*αιῶνις 166*) 26 ἐὰν ἔμοι τις διακονῇ, ἔμοι 39 διὰ τοῦτο οὐκ ἡδύναντο πιστεύειν, ὅτι ἀκολουθείτω, καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, ἐκεῖ καὶ ὁ πάλιν εἶπεν Ἡσαΐας 40 Τετύφλωκεν αὐτῶν διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται· ἐάν τις ἔμοι διακονῇ, τοὺς ὄφθαλμοὺς καὶ ἐπώρωσεν αὐτῶν τὴν τιμήσει αὐτὸν ὁ Πατήρ. 27 νῦν ἡ ψυχή μου καρδίαν, ἵνα μὴ ἴδωσιν τοῖς ὄφθαλμοῖς καὶ τετάρακται, καὶ τί εἴπω; Πάτερ, σῶσόν με νοήσωσιν τῇ καρδίᾳ καὶ στραφῶσιν, καὶ ἐκ τῆς ὥρας ταύτης, ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἥλθον ίάσομαι αὐτούς. 41 ταῦτα εἶπεν Ἡσαΐας ὅτι εἰς τὴν ὥραν ταύτην. 28 Πάτερ, δόξασόν εἶδεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν περὶ σου τὸ ὄνομα. ἥλθεν οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ αὐτοῦ. 42 ὅμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων οὐρανοῦ Καὶ ἐδόξασα καὶ πάλιν δοξάσω. 29 πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, ἀλλὰ διὰ ὃ οὖν ὄχλος ὁ ἐστῶς καὶ ἀκούσας ἔλεγεν τοὺς Φαρισαίους οὐχ ὡμολόγουν, ἵνα μὴ βροντὴν γεγονέναι· ἄλλοι ἔλεγον Ἀγγελος ἀποσυνάγωγοι γένωνται· 43 ἡγάπησαν γὰρ αὐτῷ λελάληκεν. 30 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἥπερ εἶπεν Οὐ δι' ἔμε ἡ φωνὴ αὕτη γέγονεν ἀλλὰ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ. 44 Ἡησοῦς δὲ ἐκράξεν δι' ὑμᾶς. 31 νῦν κρίσις ἐστὶν τοῦ κόσμου καὶ εἶπεν Ὁ πιστεύων εἰς ἔμε οὐ πιστεύει τούτου· νῦν ὁ ἀρχῶν τοῦ κόσμου τούτου εἰς ἔμε ἀλλὰ εἰς τὸν πέμψαντά με, 45 καὶ ἐκβληθήσεται ἔξω· 32 κἀγώ ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ ὁ θεωρῶν ἔμε θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με. τῆς γῆς, πάντας ἐλκύσω πρὸς ἐμαυτόν. 33 46 ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα

πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ νίψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ. (αἱōn μείνη. 47 καὶ ἔάν τίς μου ἀκούσῃ τῶν **g165**) 9 λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος Κύριε, μὴ ρήματων καὶ μὴ φυλάξῃ, ἐγὼ οὐ κρίνω τοὺς πόδας μου μόνον ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας αὐτὸν· οὐ γάρ ἥλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον, καὶ τὴν κεφαλήν. 10 λέγει αὐτῷ Ἰησοῦς ἀλλ’ ἵνα σώσω τὸν κόσμον. 48 ὁ ἀθετῶν Ὁ λελουμένος οὐκ ἔχει χρείαν εἰ μὴ τοὺς ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ρήματά μου ἔχει πόδας νίψασθαι, ἀλλ’ ἔστιν καθαρὸς δλος· τὸν κρίνοντα αὐτὸν· διό τοι ἐλάλησα, καὶ ὑμεῖς καθαροί ἔστε, ἀλλ’ οὐχὶ πάντες, 11 ἐκεῖνος κρινεῖ αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ· ἥδει γάρ τὸν παραδιδόντα αὐτὸν· διὰ τοῦτο 49 ὅτι ἐγὼ ἔξ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα, ἀλλ’ εἶπεν ὅτι Οὐχὶ πάντες καθαροί ἔστε. 12 Ὅτε ὁ πέμψας με Πατήρ αὐτός μοι ἐντολὴν οὖν ἔνιψεν τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ ἔλαβεν δέδωκεν τί εἴπω καὶ τί λαλήσω. 50 καὶ οἶδα τὰ ἴμάτια αὐτοῦ καὶ ἀνέπεσεν πάλιν, εἶπεν ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ἡ ζωὴ ἀιώνιος ἔστιν. ἂν αὐτοῖς Γινώσκετε τί πεποίηκα ὑμῖν; 13 ὑμεῖς οὖν ἐγὼ λαλῶ, καθὼς εἰρηκέν μοι ὁ Πατήρ, φωνεῖτέ με Ὁ Διδάσκαλος καὶ ὁ Κύριος, οὕτως λαλῶ. (αἱōnios g166)

13 Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα εἰδὼς

ὅ Ἰησοῦς ὅτι ἥλθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα ἵνα μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν Πατέρα, ἀγαπήσας τοὺς ιδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος ἡγάπησεν αὐτούς. 2 καὶ δείπνου γινομένου, τοῦ διαβόλου ἥδη βεβληκότος εἰς τὴν καρδίαν ἵνα παραδοῖ αὐτὸν ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτης, 3 εἰδὼς ὅτι πάντα ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Πατήρ εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἔξῆλθεν καὶ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπάγει, 4 ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου καὶ τίθησιν τὰ ἴμάτια, καὶ λαβὼν λέντιον διέζωσεν ἑαυτόν· 5 εἶτα βάλλει ὅδωρ εἰς τὸν νιπτήρα, καὶ ἥρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ὡς ἦν διεζωσμένος. 6 ἔρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον λέγει αὐτῷ Κύριε, σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας; 7 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὅ ἐγὼ ποιῶ σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώσῃ δὲ μετὰ ταῦτα. 8 λέγει αὐτῷ Πέτρος Οὐ μὴ νίψῃς μου τοὺς πόδας εἰς τὸν αἰῶνα. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς αὐτῷ Ἐὰν μὴ

καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ. 14 εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας ὁ Κύριος καὶ ὁ Διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας· 15 ὑπόδειγμα γὰρ ἔδωκα ὑμῖν ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν καὶ ὑμεῖς ποιῆτε. 16 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος μείζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν. 17 εἰ ταῦτα οἶδατε, μακάριοί ἔστε ἐὰν ποιῆτε αὐτά. 18 οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω· ἐγὼ οἶδα τίνας ἔξελεξάμην· ἀλλ’ ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ Ὁ τρώγων μου τὸν ἄρτον ἐπῆρεν ἐπ’ ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ. 19 ἀπ’ ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι, ἵνα πιστεύητε ὅταν γένηται ὅτι ἐγὼ εἰμι. 20 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, δὲ λαμβάνων ἄν τινα πέμψω ἐμὲ λαμβάνει, δὲ ἐμὲ λαμβάνων λαμβάνει τὸν πέμψαντά με. 21 Ταῦτα εἰπών Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ πνεύματι καὶ ἐμαρτύρησεν καὶ εἶπεν Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰς ἔξ ὑμῶν παραδώσει με. 22 ἔβλεπον εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταὶ ἀπορούμενοι περὶ τίνος λέγει. 23 ἦν ἀνακείμενος εἰς ἐκ τῶν

μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν τί οὐ δύναμαί σοι ἀκολουθῆσαι ἄρτι; τὴν ἡγάπα ὁ Ἰησοῦς 24 νεύει οὖν τούτῳ Σίμων ψυχήν μου ὑπὲρ σοῦ θήσω. 38 ἀποκρίνεται Πέτρος καὶ λέγει αὐτῷ Εἰπὲ τίς ἐστιν περὶ Ἰησοῦς Τὴν ψυχήν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις; οὗτοῦ λέγει. 25 ἀναπεσὼν ἐκεῖνος οὕτως ἐπὶ ἀμήν λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ λέγει αὐτῷ Κύριε, τίς φωνήσῃ ἔως οὗ ἀρνήσῃ με τρίς.

ἐστιν; 26 ἀποκρίνεται οὖν ὁ Ἰησοῦς Ἐκεῖνός 14 Μή ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία· ἐστιν ᾧ ἔγω βάψω τὸ ψωμίον καὶ δώσω πιστεύετε εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ αὐτῷ. βάψας οὖν τὸ ψωμίον λαμβάνει πιστεύετε. 2 ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Πατρός μου καὶ δίδωσιν Ἰούδα Σίμωνος Ἰσκαριώτου. μοναὶ πολλαὶ εἰσιν· εἰ δὲ μή, εἴπον ἂν ὑμῖν· 3 καὶ 27 καὶ μετὰ τὸ ψωμίον τότε εἰσῆλθεν εἰς ὅτι πορεύομαι ἐτοιμάσαι τόπον ὑμῖν· 4 καὶ ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς, λέγει οὖν αὐτῷ Ἰησοῦς ἐὰν πορευθῶ καὶ ἐτοιμάσω τόπον ὑμῖν, "Ο ποιεῖς ποίησον τάχιον. 28 τοῦτο δὲ πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήμψομαι ὑμᾶς οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί πρὸς ἐμαυτόν, ἵνα δπου εἰμὶ ἔγω καὶ ὑμεῖς εἰπεν αὐτῷ· 29 τινὲς γάρ ἐδόκουν, ἐπεὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχεν Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ 5 Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς Κύριε, οὐκ οἶδαμεν Ἰησοῦς Ἀγόρασον ὧν χρείαν ἔχομεν εἰς ποῦ ὑπάγεις· πῶς οἶδαμεν τὴν ὁδὸν; 6 τὴν ἔορτήν, ἥ τοις πτωχοῖς ἵνα τι δῷ. 30 λέγει αὐτῷ Ἰησοῦς Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον ἐκεῖνος ἐξῆλθεν ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς εὐθύς· ἦν δὲ νῦν. 31 Ὁτε οὖν ἐξῆλθεν, τὸν Πατέρα εἰ μὴ δι' ἐμοῦ. 7 εἰ ἔγνωκειτέ λέγει Ἰησοῦς Νῦν ἐδοξάσθη ὁ Γίδης τοῦ με, καὶ τὸν Πατέρα μου ἀν ἥδειτε· ἀπ' ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ· 32 εἰ δὲ οὐδεὶς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, καὶ δὲ οὐδεὶς λέγει αὐτὸν ἐν αὐτῷ, καὶ εὐθὺς δοξάσει αὐτόν. 33 τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν αὐτόν. 34 εἰμι· ζητήσετε με, καὶ καθὼς εἴπον τοῖς Ιουδαίοις ὅτι Ὅπου ἔγω ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν, καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι. 35 ἐντολὴν καὶνὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἡλήλους, καθὼς ἡγάπησα ὑμᾶς ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἡλήλους. 36 Λέγει ἐν τούτῳ γνώσονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἡλήλουις. 37 Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος Κύριε, ποῦ ὑπάγεις; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Ὅπου ὑπάγω οὐ δύνασαι μοι νῦν ἀκολουθῆσαι, ἀκολουθήσεις δὲ ὑστερον. 38 λέγει αὐτῷ Πέτρος Κύριε, διὰ

πιστεύετε εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ αὐτῷ. 2 ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Πατρός μου μοναὶ πολλαὶ εἰσιν· εἰ δὲ μή, εἴπον ἂν ὑμῖν· 3 καὶ ἐὰν πορευθῶ καὶ ἐτοιμάσω τόπον ὑμῖν, πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήμψομαι ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτόν, ἵνα δπου εἰμὶ ἔγω καὶ ὑμεῖς ἥτε. 4 καὶ ὅπου ἔγω ὑπάγω οἶδατε τὴν ὁδὸν. 5 Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς Κύριε, οὐκ οἶδαμεν ποῦ ὑπάγεις· πῶς οἶδαμεν τὴν ὁδὸν; 6 λέγει αὐτῷ Ἰησοῦς Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν Πατέρα εἰ μὴ δι' ἐμοῦ. 7 εἰ ἔγνωκειτέ με, καὶ τὸν Πατέρα μου ἀν ἥδειτε· ἀπ' ἀρτι γινώσκετε αὐτὸν καὶ ἐωράκατε. 8 Λέγει αὐτῷ Φίλιππος Κύριε, δεῖξον ὑμῖν τὸν Πατέρα, καὶ ἀρκεῖ ὑμῖν. 9 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Τοσοῦτον χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι καὶ οὐκ ἔγνωκάς με, Φίλιππε; ὁ ἐωρακώς ἐμὲ ἐωρακεν τὸν Πατέρα· πῶς σὺ λέγεις Δεῖξον ὑμῖν τὸν Πατέρα; 10 οὐ πιστεύεις ὅτι ἔγω ἐν τῷ Πατρὶ καὶ δὲ Πατήρ ἐν ἐμοὶ ἐστιν; τὰ ρήματα ἡ ἔγω λέγω ὑμῖν ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ· δὲ Πατήρ ἐν ἐμοὶ μένων ποιεῖ τὰ ἔργα αὐτοῦ. 11 πιστεύετε μοι ὅτι ἔγω ἐν τῷ Πατρὶ καὶ δὲ Πατήρ ἐν ἐμοί· εἰ δὲ μή, διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετε. 12 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, διὰ πιστεύων εἰς ἐμὲ τὰ ἔργα ἡ ἔγω ποιῶ κάκεῖνος ποιήσει, καὶ μείζονα τούτων ποιήσει, ὅτι ἔγω πρὸς τὸν Πατέρα

πορεύομαι· 13 καὶ ὅ τι ἄν αἰτήσητε ἐν τῷ ἀφίημι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· ὄνόματί μου, τοῦτο ποιήσω, ἵνα δοξασθῇ οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν ἐγώ δίδωμι ὁ Πατὴρ ἐν τῷ Υἱῷ. 14 ἐάν τι αἰτήσητέ με ὑμῖν. μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία μηδὲ ἐν τῷ ὄνόματί μου, ἐγώ ποιήσω. 15 Ἐὰν δειλιάτω. 28 ἡκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν ἀγαπᾶτέ με, τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσετε. 'Υπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. εἰ ἡγαπᾶτε 16 κἀγὼ ἔρωτήσω τὸν Πατέρα καὶ ἄλλον με, ἔχαρητε ἂν ὅτι πορεύομαι πρὸς τὸν Παράκλητον δώσει ὑμῖν ἵνα ἥ μεθ' ὑμῶν Πατέρα, ὅτι ὁ Πατὴρ μεῖζων μού ἐστιν. 29 εἰς τὸν αἰῶνα, (αἰσθο γ165) 17 τὸ Πνεῦμα τῆς καὶ νῦν εἴρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι, ἵνα ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν, ὅταν γένηται πιστεύσητε. 30 οὐκέτι πολλὰ ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸν οὐδὲ γινώσκει· ὑμεῖς λαλήσω μεθ' ὑμῶν, ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ γινώσκετε αὐτό, ὅτι παρ' ὑμῖν μένει καὶ ἐν κόσμῳ ἄρχων· καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν, ὑμῖν ἔσται. 18 οὐκ ἀφῆσω ὑμᾶς ὄρφανούς, 31 ἀλλ' ἵνα γνῶ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. 19 ἔτι μικρὸν καὶ ὁ Πατέρα, καὶ καθὼς ἐνετείλατο μοι ὁ Πατὴρ, κόσμος με οὐκέτι θεωρεῖ, ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτε οὗτως ποιῶ. Ἔγειρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν. με, ὅτι ἐγὼ ζῶ καὶ ὑμεῖς ζήσετε. 20 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γνώσεσθε ὑμεῖς ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρί μου καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν ὑμῖν. 21 ὁ ἔχων τὰς ἐντολὰς μου καὶ τηρῶν αὐτὰς, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· ὃ δὲ ἀγαπῶν με ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ Πατρός μου, κἀγὼ ἀγαπήσω αὐτὸν καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν. 22 Λέγει αὐτῷ Ἰούδας, οὐχ ὁ Ἰσκαριώτης Κύριε, καὶ τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ; 23 ἀπέκριθε Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐάν τις ἀγαπᾷ, με τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ ὁ Πατὴρ μου ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ ποιησόμεθα. 24 ὁ μὴ ἀγαπῶν με τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ· καὶ ὁ λόγος δὸν ἀκούετε οὐκ ἔστιν ἐμὸς ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με Πατρός. 25 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ' ὑμῖν μένων· 26 ὃ δὲ Παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἀγιον διέμψει ὁ Πατὴρ ἐν τῷ ὄνόματί μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἡ εἶπον ὑμῖν ἐγώ. 27 Εἰρήνην

15. Εγώ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ Πατὴρ μου ὁ γεωργός ἐστιν. 2 πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπὸν, αἴρει αὐτό, καὶ πᾶν τὸ καρπὸν φέρον, καθαίρει αὐτὸν ἵνα καρπὸν πλείονα φέρῃ. 3 ἡδη ὑμεῖς καθαροί ἔστε διὰ τὸν λόγον δὸν λελάληκα ὑμῖν. 4 μείνατε ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν ὑμῖν. καθὼς τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἀφ' ἑαυτοῦ ἐὰν μὴ μένῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὗτως οὐδὲ ὑμεῖς ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μένητε. 5 ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα. ὃ μένων ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολύν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν. 6 ἐὰν μὴ τις μένῃ ἐν ἐμοί, ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα καὶ ἐξηράνθη, καὶ συνάγουσιν αὐτὰ καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλουσιν, καὶ καίεται. 7 ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοί καὶ τὰ ρήματά μου ἐν ὑμῖν μείνῃ, ὃ ἐὰν θέλητε αἰτήσασθε καὶ γενήσεται ὑμῖν. 8 ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ Πατὴρ μου, ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε καὶ γενήσεσθε ἐμοὶ μαθηταί. 9 καθὼς ἡγάπησέν με ὁ Πατὴρ, κἀγὼ ὑμᾶς

ἡγάπησα· μείνατε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. **10** οὐκ ἔχουσιν περὶ τῆς ἀμαρτίας αὐτῶν. **23** ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε, μενεῖτε ἐν ὁ ἐμὲ μισῶν καὶ τὸν Πατέρα μου μισεῖ. **24** τῇ ἀγάπῃ μου, καθὼς ἐγὼ τοῦ Πατρός μου εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἢ οὐδεὶς τὰς ἐντολὰς τετέρηκα καὶ μένω αὐτοῦ ἐν ἄλλος ἐποίησεν, ἀμαρτίαν οὐκ εἴχοσαν· νῦν τῇ ἀγάπῃ. **11** Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἡ δὲ καὶ ἐωράκασιν καὶ μεμισήκασιν καὶ ἐμὲ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν ἥ καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν καὶ τὸν Πατέρα μου. **25** ἀλλ ἵνα πληρωθῇ ὁ πληρωθῆ. **12** αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμὴ, λόγος ὁ ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν γεγραμμένος ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἡγάπησα ὅτι Ἐμίσησάν με δωρεάν. **26** Ὅταν ἔλθῃ ὁ ὑμᾶς. **13** μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς Παράκλητος ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ ἔχει, ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν Πατρός, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ παρὰ τοῦ φίλων αὐτοῦ. **14** ὑμεῖς φίλοι μού ἔστε, ἐὰν Πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει ποιῆτε ὃ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν. **15** οὐκέτι περὶ ἐμοῦ· **27** καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι λέγω ὑμᾶς δούλους, ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδεν ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἔστε.

τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος· ὑμᾶς δὲ εἰρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἡ ἱκουσα παρὰ τοῦ Πατρός μου ἐγνώρισα ὑμῖν. **16** οὐχ ὑμεῖς με ἔξελέξασθε, ἀλλ ἐγὼ ἔξελεξάμην ὑμᾶς, καὶ ἔθηκα ὑμᾶς ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένη, ἵνα ὅ τι ἂν αἰτήσητε τὸν Πατέρα ἐν τῷ ὄνόματί μου δῷ ὑμῖν. **17** ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. **18** Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν μεμίσηκεν. **19** εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει· ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἔστε, ἀλλ ἐγὼ ἔξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. **20** μνημονεύετε τοῦ λόγου οὐ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν Οὐκ ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ· εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν. **21** ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν εἰς ὑμᾶς διὰ τὸ ὄνομά μου, ὅτι οὐκ οἴδασιν τὸν πέμψαντά με. **22** εἰ μὴ ἥλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς, ἀμαρτίαν οὐκ εἴχοσαν· νῦν δὲ πρόφασιν

16 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα μὴ σκανδαλισθῆτε. **2** ἀποσυναγώγους ποιήσουσιν ὑμᾶς ἀλλ ἔρχεται ὥρα ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ Θεῷ. **3** καὶ ταῦτα ποιήσουσιν ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν Πατέρα οὐδὲ ἐμέ. **4** ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα αὐτῶν μνημονεύητε αὐτῶν, ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν. ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι μεθ' ὑμῶν ἦμην. **5** νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με Ποῦ ὑπάγεις; **6** ἀλλ ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἡ λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν. **7** ἀλλ ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν, συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω. ἐὰν γὰρ μὴ ἀπέλθω, ὁ Παράκλητος οὐ μὴ ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς· ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς. **8** καὶ ἔλθων ἐκεῖνος ἐλέγχει τὸν κόσμον περὶ ἀμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως: **9** περὶ ἀμαρτίας μέν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ· **10** περὶ δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν Πατέρα ὑπάγω καὶ οὐκέτι θεωρεῖτε με· **11** περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων

τοῦ κόσμου τούτου κέκριται. 12 Ἔτι πολλὰ μου. 24 ἔως ἃρτι οὐκ ἥτίσατε οὐδὲν ἐν τῷ ἔχω ὑμῖν λέγειν, ἀλλ’ οὐ δύνασθε βαστάζειν ὄνόματί μου αἰτεῖτε, καὶ λήμψεσθε, ἵνα ἃρτι· 13 ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ Πνεῦμα τῆς ἡ χαρὰ ὑμῶν ἦ πεπληρωμένη. 25 Ταῦτα ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς τὴν ἀλήθειαν ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν· ἔρχεται ὥρα πᾶσαν οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ’ ἔαυτοῦ, ἀλλ’ ὅσα ὅτε οὐκέτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν, ἀκούει λαλήσει, καὶ τὰ ἔρχομενα ἀναγγελεῖ ἀλλὰ παρρησίᾳ περὶ τοῦ Πατρὸς ἀπαγγελῶ ὑμῖν. 14 ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ὑμῖν. 26 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὄνόματί ἐμοῦ λήμψεται καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. 15 μου αἰτήσεσθε, καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ πάντα ὅσα ἔχει ὁ Πατὴρ ἐμά ἐστιν· διὰ ἔρωτήσω τὸν Πατέρα περὶ ὑμῶν· 27 αὐτὸς τοῦτο εἶπον ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λαμβάνει γὰρ ὁ Πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. 16 Μικρὸν καὶ οὐκέτι πεφιλήκατε καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ παρὰ θεωρεῖτε με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθε τοῦ Θεοῦ ἔξηλθον. 28 ἔξηλθον ἐκ τοῦ με. 17 Εἴπαν οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ Πατρὸς καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον· πάλιν πρὸς ἀλλήλους Τί ἐστιν τοῦτο ὃ λέγει ὑμῖν ἀφίημι τὸν κόσμον καὶ πορεύομαι πρὸς Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτε με, καὶ πάλιν τὸν Πατέρα. 29 Λέγουσιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ μικρὸν καὶ ὄψεσθε με; καὶ “Οτι ὑπάγω πρὸς” Ἰδε νῦν ἐν παρρησίᾳ λαλεῖς, καὶ παροιμίαν τὸν Πατέρα; 18 ἔλεγον οὖν Τοῦτο τί ἐστιν οὐδεμίαν λέγεις. 30 νῦν οἰδαμεν ὅτι οἶδας ὃ λέγει τὸ μικρόν; οὐκ οἰδαμεν τί λαλεῖ. πάντα καὶ οὐ χρείαν ἔχεις ἵνα τίς σε ἔρωτᾶ· 19 ἔγνω· Ἰησοῦς ὅτι ἥθελον αὐτὸν ἔρωτᾶν, ἐν τούτῳ πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἔξηλθες, καὶ εἶπεν αὐτοῖς Περὶ τούτου ζητεῖτε μετ’ 31 ἀπεκρίθη αὐτοῖς Ἰησοῦς Ἀρτὶ πιστεύετε; ἀλλήλων ὅτι εἶπον Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτε 32 ιδοὺ ἔρχεται ὥρα καὶ ἐλήλυθεν ἵνα με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθε με; 20 σκορπισθῆτε ἔκαστος εἰς τὰ ἴδια κάμε μόνον ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε καὶ ἀφήτε· καὶ οὐκ εἰμὶ μόνος, ὅτι ὁ Πατὴρ μετ’ Θρηνήσετε ὑμεῖς, ὃ δὲ κόσμος χαρήσεται· ἐμοῦ ἐστιν. 33 ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἐν ὑμεῖς λυπηθήσεσθε, ἀλλ’ ἡ λύπη ὑμῶν εἰς ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε. ἐν τῷ κόσμῳ θλῖψιν χαρὰν γενήσεται. 21 ἡ γυνὴ ὅταν τίκτῃ ἔχετε· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν λύπην ἔχει, ὅτι ἥλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς ὅταν κόσμον.

δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον, οὐκέτι μνημονεύει τῆς θλίψεως διὰ τὴν χαρὰν ὅτι ἐγεννήθη ἀνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. 22 καὶ ὑμεῖς οὖν νῦν μὲν λύπην ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς, καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἴρει ἀφ’ ὑμῶν. 23 καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἔρωτήσετε οὐδέν. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἂν τι αἰτήσῃς τὸν Πατέρα δώσει ὑμῖν ἐν τῷ ὄνόματί

17 Ταῦτα ἐλάλησεν Ἰησοῦς, καὶ ἐπάρας τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν εἶπεν Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν Υἱόν, ἵνα ὁ Υἱὸς δοξάσῃ σέ, 2 καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἔξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν δέδωκας αὐτῷ δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. (αιδονιος g166) 3 αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκωσιν σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας

Ιησοῦν Χριστόν. (aiōnios g166) 4 ἐγώ σε ἀγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ· ὁ λόγος ὁ ἔδοξασα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἔργον τελειώσας σὸς ἀλήθειά ἐστιν. 18 καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας δὲ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω· 5 καὶ νῦν εἰς τὸν κόσμον, κάγὼ ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς δόξασόν με σύ, Πάτερ, παρὰ σεαυτῷ τῇ τὸν κόσμον· 19 καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἀγιάζω δόξην ἥτις εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι ἐμαυτόν, ἵνα ὢσιν καὶ αὐτοὶ ἡγιασμένοι παρὰ σοί. 6 Ἐφανέρωσά σου τὸ δονομα τοῖς ἐν ἀληθείᾳ. 20 Οὐ περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ ἀνθρώποις οὓς ἔδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου. μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευόντων διὰ σοὶ ἥσαν κάμοι αὐτοὺς ἔδωκας, καὶ τὸν τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ, 21 ἵνα πάντες λόγον σου τετήρηκαν. 7 νῦν ἔγνωκαν ὅτι ἐν ὢσιν, καθὼς σύ, Πατήρ, ἐν ἐμοὶ κάγὼ πάντα ὅσα δέδωκάς μοι παρὰ σοῦ εἰσιν· 8 ἐν σοί, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ὢσιν, ἵνα ὁ ὅτι τὰ ῥήματα ἃ ἔδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, κόσμος πιστεύῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας. 22 καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς κάγὼ τὴν δόξαν ἥν δέδωκάς μοι δέδωκα ὅτι παρὰ σοῦ ἔξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν αὐτοῖς, ἵνα ὢσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς ἐν· 23 ὅτι σύ με ἀπέστειλας. 9 Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐγὼ ἐν αὐτοῖς καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὢσιν ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ τετελειωμένοι εἰς ἐν, ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοί εἰσιν, 10 ὅτι σύ με ἀπέστειλας καὶ ἡγάπησας αὐτοὺς καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σά ἐστιν καὶ τὰ σὰ ἐμά, καθὼς ἐμὲ ἡγάπησας. 24 Πατήρ, ὁ δέδωκάς καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς. 11 καὶ οὐκέτι μοι, θέλω ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ κάκεῖνοι ὢσιν εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ αὐτοὶ ἐν τῷ κόσμῳ μετ' ἐμοῦ, ἵνα θεωρῶσιν τὴν δόξαν τὴν εἰσιν, κάγὼ πρὸς σὲ ἔρχομαι. Πάτερ ἄγιε, ἐμὴν, ἥν δέδωκάς μοι ὅτι ἡγάπησάς με πρὸ τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου ὡς καταβολῆς κόσμου. 25 Πατήρ δίκαιε, καὶ δέδωκάς μοι, ἵνα ὢσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς. 12 ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δέ σε ἔγνων, ὅτε ἥμην μετ' αὐτῶν, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς καὶ οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας· ἐν τῷ ὀνόματί σου ὡς δέδωκάς μοι, καὶ 26 καὶ ἔγνώρισα αὐτοῖς τὸ δονομά σου καὶ ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο γνωρίσω, ἵνα ἡ ἀγάπη ἥν ἡγάπησάς με ἐν εἱ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ γραφὴ αὐτοῖς ἥτις κάγὼ ἐν αὐτοῖς.

πληρωθῇ. 13 νῦν δὲ πρὸς σὲ ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ ἵνα ἔχωσιν τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν ἑαυτοῖς. 14 ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου, καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτούς, ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ κόσμου καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου. 15 οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἀρησ αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ’ ἵνα τηρήσης αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ. 16 ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσὶν καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου. 17

18 Ταῦτα εἰπὼν Ἰησοῦς ἔξῆλθεν σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου τῶν Κέδρων, ὅπου ἦν κῆπος, εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 2 ἥδει δὲ καὶ Ιούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν τὸν τόπον, ὅτι πολλάκις συνήχθη Ἰησοῦς ἐκεῖ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. 3 ὁ οὖν Ιούδας λαβὼν τὴν σπεῖραν καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ ἐκ τῶν Φαρισαίων ὑπηρέτας ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων

καὶ ὅπλων. 4 Ἰησοῦς οὖν εἰδὼς πάντα θυρωρός Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ τὰ ἔρχομενα ἐπ’ αὐτὸν ἔξηλθεν καὶ λέγει ἀνθρώπου τούτου; λέγει ἐκεῖνος Οὐκ εἰμί. αὐτοῖς Τίνα ζητεῖτε; 5 ἀπεκρίθησαν αὐτῷ 18 εἰστήκεισαν δὲ οἱ δοῦλοι καὶ οἱ ὑπηρέται Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. λέγει αὐτοῖς Ἐγώ ἀνθρακιὰν πεποιηκότες, ὅτι ψῦχος ἦν, καὶ εἰμι. εἰστήκει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς ἐθερμαίνοντο· ἦν δὲ καὶ ὁ Πέτρος μετ’ αὐτὸν μετ’ αὐτῶν. 6 ὡς οὖν εἶπεν αὐτοῖς αὐτῶν ἑστὼς καὶ θερμαινόμενος. 19 Ὁ Ἐγώ εἰμι, ἀπῆλθαν εἰς τὰ ὄπιστα καὶ ἔπεσαν οὖν ἀρχιερεὺς ἡρώτησεν τὸν Ἰησοῦν περὶ χαμαί. 7 πάλιν οὖν ἐπηρώτησεν αὐτούς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς διδαχῆς Τίνα ζητεῖτε; οἱ δὲ εἶπαν Ἰησοῦν τὸν αὐτοῦ. 20 ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰησοῦς Ἐγώ Ναζωραῖον. 8 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Εἶπον ὑμῖν παρρησίᾳ λελάληκα τῷ κόσμῳ· ἐγώ πάντοτε ὅτι ἐγώ εἰμι· εἴ οὖν ἐμὲ ζητεῖτε, ἄφετε ἐδίδαξα ἐν συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ιερῷ, ὅπου τούτους ὑπάγειν· 9 ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν πάντες οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται, καὶ ἐν εἶπεν, ὅτι Οὓς δέδωκάς μοι, οὐκ ἀπώλεσα ἐξ κρυπτῶν ἐλάλησα οὐδέν. 21 τί με ἐρωτᾶς; αὐτῶν οὐδένα. 10 Σίμων οὖν Πέτρος ἔχων ἐρώτησον τοὺς ἀκηκοότας τί ἐλάλησα μάχαιραν εἶλκυσεν αὐτὴν καὶ ἔπαισεν τὸν αὐτοῖς· ἵδε οὗτοι οἰδασιν ἂν εἶπον ἐγώ. 22 τοῦ ἀρχιερέως δοῦλον καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος εἰς παρεστηκώς τὸ ὡτάριον τὸ δεξιόν. ἦν δὲ ὄνομα τῷ τῶν ὑπηρετῶν ἔδωκεν ῥάπισμα τῷ Ἰησοῦ δούλω Μάλχος. 11 εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ εἰπών Οὕτως ἀποκρίνῃ τῷ ἀρχιερεῖ; 23 Πέτρῳ βάλε τὴν μάχαιραν εἰς τὴν θήκην· τὸ ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰησοῦς Εἰ κακῶς ἐλάλησα, ποτίριον ὃ δέδωκέν μοι ὁ Πατήρ, οὐ μὴ πίω μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, αὐτό; 12 Ἡ οὖν σπεῖρα καὶ ὁ χιλιάρχος καὶ τί με δέρεις; 24 ἀπέστειλεν οὖν αὐτὸν οἱ ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν ὉἈννας δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔδησαν αὐτὸν, 13 καὶ ἥγαγον ἀρχιερέα. 25 Ἡν δὲ Σίμων Πέτρος ἑστὼς πρὸς ὉἈνναν πρῶτον· ἦν γάρ πενθερὸς τοῦ καὶ θερμαινόμενος. εἶπον οὖν αὐτῷ Μὴ Καϊάφα, δις ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ; ἡρνήσατο ἐκείνου· 14 ἦν δὲ Καϊάφας ὁ συμβουλεύσας ἐκεῖνος καὶ εἶπεν Οὐκ εἰμί. 26 λέγει εἰς ἐκ τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι συμφέρει ἔνα ἀνθρωπὸν τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως, συγγενῆς ὧν ἀποθανεῖν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. 15 Ἦκολούθει οὖν ἀπέκοψεν Πέτρος τὸ ὡτίον Οὐκ ἐγώ σε δὲ τῷ Ἰησοῦ Σίμων Πέτρος καὶ ἄλλος εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ’ αὐτοῦ; 27 πάλιν μαθητής, δὲ μαθητής ἐκεῖνος ἦν γνωστὸς οὖν ἡρνήσατο Πέτρος, καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ συνεισῆλθεν τῷ Ἰησοῦ εἰς ἐφώνησεν. 28 Ἀγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως, 16 ὃ δὲ Πέτρος τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον· ἦν δὲ πρωΐ εἰστήκει πρὸς τῇ θύρᾳ ἔξω, ἔξῆλθεν οὖν ὁ καὶ αὐτὸι οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, μαθητής ὁ ἄλλος ὁ γνωστὸς τοῦ ἀρχιερέως ἵνα μὴ μιανθῶσιν ἀλλὰ φάγωσιν τὸ πάσχα. καὶ εἶπεν τῇ θυρωρῷ, καὶ εἰσήγαγεν τὸν 29 ἔξηλθεν οὖν ὁ Πειλάτος ἔξω πρὸς αὐτοὺς Πέτρον. 17 λέγει οὖν τῷ Πέτρῳ ἡ παιδίσκη ἡ καὶ φησίν Τίνα κατηγορίαν φέρετε τοῦ

ἀνθρώπου τούτου; **30** ἀπεκρίθησαν καὶ λέγοντες Μὴ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶν. εἶπαν αὐτῷ Εἰ μὴ ἦν οὗτος κακὸν ποιῶν, ἦν δὲ ὁ Βαραββᾶς ληστής.

οὐκ ἄν σοι παρεδώκαμεν αὐτόν. **31** εἶπεν **19** Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ Πειλᾶτος τὸν οὖν αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς, Ἰησοῦν καὶ ἐμαστίγωσεν. **2** καὶ καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν κρίνατε αὐτόν. οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ εἶπον αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι Ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀκανθῶν ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ, καὶ ἀποκτεῖναι οὐδένα· **32** ἵνα ὁ λόγος τοῦ ιμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον αὐτόν, **3** Ἰησοῦν πληρωθῆ ὃν εἶπεν σημαίνων ποιώ καὶ ἥρχοντο πρὸς αὐτὸν καὶ ἔλεγον Χαῖρε θανάτῳ ἡμελλεν ἀποθνήσκειν. **33** Εἰσῆλθεν ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἐδίδοσαν οὖν πάλιν εἰς τὸ πραιτώριον ὁ Πειλᾶτος καὶ αὐτῷ ῥαπίσματα. **4** Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν ἔξω ἐφώνησεν τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπεν αὐτῷ Σὺ ὁ Πειλᾶτος καὶ λέγει αὐτοῖς Ἰδε ἄγω ὑμῖν εἰ ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; **34** ἀπεκρίθη αὐτὸν ἔξω, ἵνα γνῶτε ὅτι οὐδεμίαν αἰτίαν Ἰησοῦς Ἀφ' ἑαυτοῦ σὺ τοῦτο λέγεις, ἢ ἄλλοι εὐρίσκω ἐν αὐτῷ. **5** ἐξῆλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς εἶπόν σοι περὶ ἐμοῦ; **35** ἀπεκρίθη ὁ Πειλᾶτος ἔξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ Μήτι ἔγω Ἰουδαῖός εἰμι; τὸ ἔθνος τὸ σὸν τὸ πορφυροῦν ιμάτιον. καὶ λέγει αὐτοῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί· τί Ἰδοὺ ὁ ἀνθρωπός. **6** Οτε οὖν εἶδον αὐτὸν ἐποίησας; **36** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἡ βασιλεία οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται, ἐκραύγασαν ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ λέγοντες Σταύρωσον σταύρωσον. λέγει ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμή, αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται ἀν οἱ ἐμοὶ ἡγωνίζοντο, ἵνα μὴ σταυρώσατε· ἐγὼ γὰρ οὐχ εὑρίσκω ἐν αὐτῷ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις· νῦν δὲ ἡ βασιλεία αἰτίαν. **7** ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν. **37** εἶπεν οὖν Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον αὐτῷ ὁ Πειλᾶτος Οὐκοῦν βασιλεὺς εἰ σύ; ὁφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι Υἱὸν Θεοῦ ἑαυτὸν ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς. Σὺ λέγεις ὅτι βασιλεὺς ἐποίησεν. **8** Οτε οὖν ἤκουσεν ὁ Πειλᾶτος εἰμι. ἔγω εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη, **9** ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν καὶ τῇ ἀληθείᾳ· πᾶς ὁ ὀν ἐκ τῆς ἀληθείας λέγει τῷ Ἰησοῦ Πόθεν εἰ σύ; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούει μου τῆς φωνῆς. **38** λέγει αὐτῷ ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ. **10** λέγει οὖν ὁ Πειλᾶτος Τί ἔστιν ἀλήθεια; Καὶ τοῦτο αὐτῷ ὁ Πειλᾶτος Ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; οὐκ οἴδας εἰπών πάλιν ἐξῆλθεν πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, ὅτι ἔξουσίαν ἔχω ἀπολῦσαι σε καὶ ἔξουσίαν καὶ λέγει αὐτοῖς Ἐγὼ οὐδεμίαν εὑρίσκω ἔχω σταυρῶσαί σε; **11** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς ἐν αὐτῷ αἰτίαν. **39** ἔστιν δὲ συνήθεια Οὐκ εἶχες ἔξουσίαν κατ' ἐμοῦ οὐδεμίαν εἰ ὑμῖν ἵνα ἔνα ἀπολύσω ὑμῖν ἐν τῷ πάσχα· μὴ ἦν δεδομένον σοι ἄνωθεν· διὰ τοῦτο ὁ βούλεσθε οὖν ἀπολύσω ὑμῖν τὸν Βασιλέα παραδούς μέ σοι μείζονα ἀμαρτίαν ἔχει. τῶν Ἰουδαίων; **40** ἐκραύγασαν οὖν πάλιν **12** ἐκ τούτου ὁ Πειλᾶτος ἐζήτει ἀπολῦσαι αὐτόν· οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἐκραύγασαν λέγοντες

Ἐὰν τοῦτον ἀπολύσῃς, οὐκ εἶ φίλος τοῦ μέρος, καὶ τὸν χιτῶνα. ἦν δὲ ὁ χιτὼν Καίσαρος πᾶς ὁ βασιλέα ἔαυτὸν ποιῶν ἄραφος, ἐκ τῶν ἀνωθεν ὑφαντὸς δι' ὅλου. ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι. 13 Ὁ οὖν Πειλάτος 24 εἶπαν οὖν πρὸς ἀλλήλους Μὴ σχίσωμεν ἀκούσας τῶν λόγων τούτων ἥγαγεν ἔξω αὐτόν, ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ τίνος τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ βήματος εἰς ἔσται· ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ Διεμερίσαντο τόπον λεγόμενον Λιθόστρωτον, Ἐβραϊστὶ τὰ ἴματια μου ἔαυτοῖς καὶ ἐπὶ τὸν ἴματισμόν δὲ Γαββαθα. 14 ἦν δὲ Παρασκευὴ τοῦ πάσχα, μου ἔβαλον κλῆρον. Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ὥρα ἦν ὡς ἕκτη· καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις ταῦτα ἐποίησαν. 25 είστηκεισαν δὲ παρὰ Ἱδε ὁ Βασιλεὺς ὑμῶν. 15 ἐκραύγασαν τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μῆτηρ αὐτοῦ οὖν ἐκεῖνοι Ἀρον ἄρον, σταύρωσον αὐτόν. καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία λέγει αὐτοῖς ὁ Πειλάτος Τὸν Βασιλέα ἡ τοῦ Κλωπᾶ καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνή. ὑμῶν σταυρώσω; ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς 26 Ἰησοῦς οὖν ἵδων τὴν μητέρα καὶ τὸν Οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα. 16 μαθητὴν παρεστῶτα δὸν ἡγάπα, λέγει τῇ τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα μητρί Γύναι, ἵδε ὁ υἱός σου. 27 εἶτα λέγει τῷ σταυρωθῆ. Παρέλαβον οὖν τὸν Ἰησοῦν· 17 μαθητῇ Ἱδε ἡ μῆτηρ σου. καὶ ἀπ' ἐκείνης καὶ βαστάζων ἔαυτῷ τὸν σταυρὸν ἐξῆλθεν τῆς ὥρας ἔλαβεν ὁ μαθητὴς αὐτὴν εἰς εἰς τὸν λεγόμενον Κρανίου τόπον, ὃ τὰ ἴδια. 28 Μετὰ τοῦτο εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς λέγεται Ἐβραϊστὶ Γολγοθᾶ, 18 ὅπου αὐτὸν ὅτι ἥδη πάντα τετέλεσται, ἵνα τελειωθῇ ἐσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο ἡ γραφὴ, λέγει Διψῶ. 29 σκεῦος ἔκειτο ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν δξούς μεστόν· σπόγγον οὖν μεστὸν τοῦ Ἰησοῦν. 19 ἔγραψεν δὲ καὶ τίτλον ὁ δξούς ὑσσώπῳ περιθέντες προσήνεγκαν Πειλάτος καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ἦν αὐτοῦ τῷ στόματι. 30 ὅτε οὖν ἔλαβεν δὲ γεγραμμένον ΙΗΣΟΥΣ Ο ΝΑΖΩΡΑΙΟΣ τὸ δξος ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Τετέλεσται, καὶ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ. 20 τοῦτον κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκεν τὸ πνεῦμα. οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν 31 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἐπεὶ Παρασκευὴ ἦν, Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν ὁ τόπος τῆς ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα πόλεως ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἐν τῷ σαββάτῳ, ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἦν γεγραμμένον Ἐβραϊστί, Ῥωμαϊστί, ἐκείνου τοῦ σαββάτου, ἡρώτησαν τὸν Ἐλληνιστί. 21 ἔλεγον οὖν τῷ Πειλάτῳ Πειλάτον ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων Μὴ γράψε 'Ο καὶ ἀρθῶσιν. 32 ἥλθον οὖν οἱ στρατιῶται, Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη καὶ εἶπεν Βασιλεύς εἰμι τῶν Ἰουδαίων. 22 τοῦ ἄλλου τοῦ συνσταυρωθέντος αὐτῷ· 33 ἀπεκρίθη ὁ Πειλάτος "Ο γέγραφα, γέγραφα. ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὡς εἶδον ἥδη 23 Οἱ οὖν στρατιῶται, ὅτε ἐσταύρωσαν αὐτὸν τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἴματια αὐτοῦ καὶ σκέλη, 34 ἀλλ' εἰς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ ἐποίησαν τέσσερα μέρη, ἐκάστω στρατιώτῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔνυξεν, καὶ ἐξῆλθεν

εύθὺς αῖμα καὶ ὕδωρ. 35 καὶ ὁ ἔωρακώς καὶ ἥλθεν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, 5 καὶ μεμαρτύρηκεν, καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ ἐστίν παρακύψας βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια, οὐ δὲ μαρτυρία, καὶ ἐκεῖνος οἶδεν ὅτι ἀληθῆ μέντοι εἰσῆλθεν. 6 ἔρχεται οὖν καὶ Σίμων λέγει, ἵνα καὶ ὑμεῖς πιστεύητε. 36 ἐγένετο Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν γὰρ ταῦτα ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ Ὁστοῦν εἰς τὸ μνημεῖον· καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια οὐ συντριβήσεται αὐτοῦ. 37 καὶ πάλιν ἐτέρα κείμενα, 7 καὶ τὸ σουδάριον, δὲ ἦν ἐπὶ γραφὴ λέγει Ὅψονται εἰς ὃν ἔξεκέντησαν. τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων 38 Μετὰ δὲ ταῦτα ἡρώτησεν τὸν Πειλᾶτον κείμενον ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον εἰς Ἱωσὴφ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ὃν μαθητὴς τοῦ ἔνα τόπον. 8 τότε οὖν εἰσῆλθεν καὶ ὁ Ἱησοῦς κεκρυμμένος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν ἄλλος μαθητὴς ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ Ἰουδαίων, ἵνα ἄρῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἱησοῦ· μνημεῖον, καὶ εἶδεν καὶ ἐπίστευσεν· 9 καὶ ἐπέτρεψεν ὁ Πειλᾶτος. ἥλθεν οὖν καὶ οὐδέπω γὰρ ἥδεισαν τὴν γραφὴν, ὅτι δεῖ ἥρεν τὸ σῶμα αὐτοῦ. 39 ἥλθεν δὲ καὶ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. 10 ἀπῆλθον Νικόδημος, ὁ ἐλθὼν πρὸς αὐτὸν νυκτὸς τὸ οὖν πάλιν πρὸς αὐτοὺς οἱ μαθηταί. 11 πρῶτον, φέρων μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης Μαρία δὲ εἰστήκει πρὸς τῷ μνημείῳ ἔξω ὡς λίτρας ἑκατόν. 40 ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα κλαίουσα. ὡς οὖν ἔκλαιεν, παρέκυψεν εἰς τοῦ Ἱησοῦ καὶ ἔδησαν αὐτὸν ὀθονίοις μετὰ τὸ μνημεῖον, 12 καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν τῶν ἀρωμάτων, καθὼς ἔθος ἐστὶν τοῖς λευκοῖς καθεζομένους, ἔνα πρὸς τῇ κεφαλῇ Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. 41 ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ καὶ ἔνα πρὸς τοῖς ποσίν, ὅπου ἔκειτο τὸ δπού ἐσταυρώθη κῆπος, καὶ ἐν τῷ κίρπῳ σῶμα τοῦ Ἱησοῦ. 13 καὶ λέγουσιν αὐτῇ μνημεῖον καινόν, ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἦν ἐκείνοι Γύναι, τί κλαίεις; λέγει αὐτοῖς ὅτι τεθειμένος· 42 ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν Παρασκευὴν Ἡραν τὸν Κύριον μου, καὶ οὐκ οἶδα ποῦ τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν αὐτόν. 14 ταῦτα εἰποῦσα ἐστράφη ἔθηκαν τὸν Ἱησοῦν.

20 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Μαρία ἡ

Μαγδαληνὴ ἔρχεται πρωῒ σκοτίας ἔτι οὕσης εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ βλέπει τὸν λίθον ἥρμένον ἐκ τοῦ μνημείου. 2 τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα Πέτρον καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν ἐφίλει ὁ Ἱησοῦς, καὶ λέγει αὐτοῖς Ἡραν τὸν Κύριον ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ οὐκ οἶδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. 3 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς, καὶ ἥρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. 4 ἔτρεχον δὲ οἱ δύο δμοῦ· καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προέδραμεν τάχιον τοῦ Πέτρου

ύμῶν καὶ Θεόν μου καὶ Θεὸν ύμῶν. **18** ὁ Ἰησοῦς Ὄτι ἑώρακάς με, πεπίστευκας; ἔρχεται Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνὴ ἀγγέλουσα μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες. **30** τοῖς μαθηταῖς ὅτι Ἐώρακα τὸν Κύριον, καὶ Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ. **19** Οὕστης οὖν ὄψιάς τῇ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν, ἃ οὐκ ἔστιν ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾶ σαββάτων, καὶ τῶν γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. **31** ταῦτα θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἤσαν οἱ μαθηταὶ δὲ γέγραπται ἵνα πιστεύητε ὅτι Ἰησοῦς διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἥλθεν ὁ ἔστιν ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῖς Εἰρήνη ύμῖν. **20** καὶ τοῦτο εἰπὼν αὐτοῦ.

ἔδειξεν καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν **21** Μετὰ ταῦτα ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν αὐτοῖς, ἔχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τὸν Κύριον. **21** εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς τῆς Τιβεριάδος ἐφανέρωσεν δὲ οὕτως. **2** πάλιν Εἰρήνη ύμῖν· καθὼς ἀπέσταλκέν ἦσαν ὅμοι Σίμων Πέτρος καὶ Θωμᾶς ὁ με ὁ Πατήρ, κάγω πέμπω ύμᾶς. **22** καὶ λεγόμενος Δίδυμος καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησεν καὶ λέγει αὐτοῖς Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας καὶ οἱ τοῦ Ζεβεδαίου Λάβετε Πνεῦμα Ἀγιον. **23** ἂν τινων ἀφῆτε τὰς ἀμαρτίας, ἀφέωνται αὐτοῖς· ἂν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται. **24** Θωμᾶς δὲ εἰς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἥλθεν Ἰησοῦς. **25** ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταὶ Ἐωράκαμεν τὸν Κύριον. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τόπον τῶν ἥλων καὶ βάλω μου τὴν χεῖρα εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω. **26** Καὶ μεθ' εἶπεν αὐτοῖς Βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ ἡμέρας ὅκτω πάλιν ἤσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν Εἰρήνη ύμῖν. **27** εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὥδε καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν τῷ Πέτρῳ ·Ο Κύριος ἔστιν. Σίμων οὖν Πέτρος, ἀκούσας ὅτι ὁ Κύριος ἔστιν, τὸν ἐπενδύτην διεζώσατο, ἦν γὰρ γυμνός, καὶ μου, καὶ μὴ γίνου ἀπιστος ἀλλὰ πιστός. ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν· **8** οἱ **28** ἀπεκρίθη Θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ ·Ο δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἥλθον, Κύριος μου καὶ ὁ Θεός μου. **29** λέγει αὐτῷ οὐ γὰρ ἤσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς ἀλλὰ

ώς ἀπὸ πηχῶν διακοσίων, σύροντες τὸ Πέτρος βλέπει τὸν μαθητὴν ὃν ἤγάπα ὁ δίκτυον τῶν ἰχθύων. **9** ὡς οὖν ἀπέβησαν εἰς Ἰησοῦς ἀκολουθοῦντα, δὲ καὶ ἀνέπεσεν ἐν τὴν γῆν, βλέπουσιν ἀνθρακιὰν κειμένην τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ καὶ εἶπεν καὶ ὄψαριον ἐπικείμενον καὶ ἅρτον. **10** Κύριε, τίς ἐστιν ὁ παραδιδούς σε; **11** τοῦτον λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἐνέγκατε ἀπὸ οὗν ἵδων ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ Κύριε, τῶν ὄψαριών ὧν ἐπιάσατε νῦν. **11** ἀνέβη ὁ ὄντος δὲ τί; **12** λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ἐὰν Σίμων Πέτρος καὶ εἴλκυσεν τὸ δίκτυον εἰς αὐτὸν θέλω μένειν ἔως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ; τὴν γῆν μεστὸν ἰχθύων μεγάλων ἐκατὸν σύ μοι ἀκολούθει. **23** ἐξῆλθεν οὖν οὕτος πεντήκοντα τριῶν· καὶ τοσούτων ὅντων ὁ λόγος εἰς τοὺς ἀδελφοὺς ὅτι ὁ μαθητὴς οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. **12** λέγει αὐτοῖς ὁ ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνήσκει οὐκ εἶπεν δὲ αὐτῷ Ἰησοῦς Δεῦτε ἀριστήσατε. οὐδεὶς ἐτόλμα ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἀποθνήσκει, ἀλλ' Ἐὰν τῶν μαθητῶν ἔξετάσαι αὐτόν Σὺ τίς εἶ; αὐτὸν θέλω μένειν ἔως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ; εἰδότες ὅτι ὁ Κύριος ἐστιν. **13** ἔρχεται Ἰησοῦς **24** Οὗτος ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ καὶ λαμβάνει τὸν ἅρτον καὶ δίδωσιν αὐτοῖς, τούτων καὶ ὁ γράψας ταῦτα, καὶ οἰδαμεν ὅτι καὶ τὸ ὄψαριον δόμοιώς. **14** τοῦτο ἥδη τρίτον ἀληθῆς αὐτοῦ ἡ μαρτυρία ἐστίν. **25** Ἔστιν ἐφανερώθη Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐγερθεὶς δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ἢ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἐκ νεκρῶν. **15** Ὁτε οὖν ἡρίστησαν, λέγει ἄτινα ἐὰν γράφηται καθ' ἔν, οὐδ' αὐτὸν τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς Σίμων Ιωάνου, οἷμαι τὸν κόσμον χωρήσειν τὰ γραφόμενα ἀγαπᾶς με πλέον τούτων; λέγει αὐτῷ Ναί, βιβλία.

Κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ Βόσκε τὰ ἀρνία μου. **16** λέγει αὐτῷ πάλιν δεύτερον Σίμων Ιωάνου, ἀγαπᾶς με; λέγει αὐτῷ Ναί, Κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ Ποίμαινε τὰ προβάτια μου. **17** λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον Σίμων Ιωάνου, φιλεῖς με; ἐλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον Φιλεῖς με; καὶ εἶπεν αὐτῷ Κύριε, πάντα σὺ οἶδας, σὺ γινώσκεις ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ Ἰησοῦς Βόσκε τὰ προβάτια μου. **18** ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ὅτε ἦς νεώτερος, ἐζώννυες σεαυτὸν καὶ περιεπάτεις ὅπου ἥθελες· ὅταν δὲ γηράσῃς, ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος ζώσει σε καὶ οἴσει ὅπου οὐ θέλεις. **19** τοῦτο δὲ εἶπεν σημαίνων ποίω θανάτῳ δοξάσει τὸν Θεόν. καὶ τοῦτο εἰπὼν λέγει αὐτῷ Ἀκολούθει μοι. **20** ἐπιστραφεὶς ὁ

Πραξεις

1 Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην περὶ πάντων, ὃν ἥρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν, 2 ἄχρι τοῦ καλουμένου Ἐλαιῶνος, ὃ ἐστιν ἐγγὺς ἡς ἡμέρας ἐντειλάμενος τοῖς ἀποστόλοις Ἱερουσαλὴμ σαββάτου ἔχον ὅδον. 13 καὶ διὰ Πνεύματος Ἀγίου οὓς ἔξελέξατο ὅτε εἰσῆλθον, εἰς τὸ ὑπερῷον ἀνέβησαν ἀνελήμφθη· 3 οἵς καὶ παρέστησεν ἔαυτὸν οὗ ἡσαν καταμένοντες, ὃ τε Πέτρος καὶ ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς Ἰωάννης καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἀνδρέας, Φίλιππος τεκμηρίοις, δι’ ἡμερῶν τεσσεράκοντα καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ Μαθθαῖος, ὅπτανόμενος αὐτοῖς καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς Ἰάκωβος Ἀλφαίου καὶ Σίμων ὁ Ζηλωτῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· 4 καὶ συναλιζόμενος καὶ Ἰούδας Ἰακώβου. 14 οὗτοι πάντες παρήγγειλεν αὐτοῖς ἀπὸ Ἱεροσολύμων ἡσαν προσκαρτεροῦντες ὅμοθυμαδὸν τῇ μὴ χωρίζεσθαι, ἀλλὰ περιμένειν τὴν προσευχῇ σὺν γυναιξὶν καὶ Μαριάμ τῇ ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρὸς ἣν ἡκούσατέ μου· 5 ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ καὶ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. 15 Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρος ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν εἶπεν· ἦν τε ὅχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὧσει ἐκατὸν εἴκοσι· 16 Ἄνδρες ἀδελφοί, ἔδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ἡν̄ προεῖπεν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἀγιον διὰ στόματος Δαυεὶδ περὶ Ἰούδα τοῦ γενομένου ὅδηγοῦ τοῖς συλλαβοῦσιν Ἰησοῦν, 17 ὅτι κατηριθμημένος ἦν ἐν ἡμῖν καὶ ἔλασχεν τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης. 18 οὗτος μὲν οὖν ἐκτήσατο χωρίον ἐκ μισθοῦ τῆς ἀδικίας, καὶ πρηνῆς γενόμενος ἐλάκησεν μέσος, καὶ ἔξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ· 19 καὶ γνωστὸν ἐγένετο πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλήμ, ὥστε κληθῆναι τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ αὐτῶν Ἀκελδαμάχ, τοῦτ’ ἐστιν Χωρίον αἴματος. 20 καὶ ἴδου ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν αὐτοῖς γέγραπται γάρ ἐν βίβλῳ Ψαλμῶν Γενηθήτω ἐν ἐσθήσει λευκαῖς, 11 οἵς καὶ εἶπαν ή ἔπαυλις αὐτοῦ ἔρημος καὶ μὴ ἔστω ὁ Ἀνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἐστήκατε βλέποντες κατοικῶν ἐν αὐτῇ, καί Τὴν ἐπισκοπὴν εἰς τὸν οὐρανόν; οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ αὐτοῦ λαβέτω ἔτερος. 21 δεῖ οὖν τῶν

συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι; 8 καὶ πῶς ὢ εἰσῆλθεν καὶ ἔξῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ὁ Κύριος ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ Ἰησοῦς, 22 ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος ἡμῶν ἐν ᾧ ἐγεννήθημεν, 9 Πάρθοι καὶ Ἰωάνου ἔως τῆς ἡμέρας ἣς ἀνελήμφθη Μῆδοι καὶ Ἐλαμεῖται, καὶ οἱ κατοικοῦντες ἀφ' ἡμῶν, μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ τὴν Μεσοποταμίαν, Ἰουδαίαν τε καὶ σὺν ἡμῖν γενέσθαι ἔνα τούτων. 23 Καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν, 10 ἔστησαν δύο, Ἰωσὴφ τὸν καλούμενον Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, Αἴγυπτον καὶ τὰ Βαρσαβῆαν, ὃς ἐπεκλήθη Ἰοῦστος, καὶ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Κυρήνην, καὶ οἱ Μαθθίαν. 24 καὶ προσευχάμενοι εἶπαν Σὺ ἐπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι, 11 Ἰουδαῖοί τε καὶ Κύριε καρδιογνῶστα πάντων, ἀνάδειξον προσήλυτοι, Κρῆτες καὶ Ἀραβεῖς, ἀκούομεν δὲν ἔξελέξω ἐκ τούτων τῶν δύο ἔνα 25 λαλοῦντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέραις γλώσσαις λαβεῖν τὸν τόπον τῆς διακονίας ταύτης τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ; 12 ἔξισταντο δὲ καὶ ἀποστολῆς, ἀφ' ἣς παρέβη Ἰούδας πάντες καὶ διηποροῦντο, ἄλλος πρὸς ἄλλον πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον. 26 λέγοντες Τί θέλει τοῦτο εἶναι; 13 ἔτεροι καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτοῖς, καὶ ἐπεσεν δὲ διαχλευάζοντες ἔλεγον ὅτι Γλεύκους κλῆρος ἐπὶ Μαθθίαν, καὶ συνκατεψηφίσθη μεμεστωμένοι εἰσίν. 14 Σταθεὶς δὲ ὁ Πέτρος μετὰ τῶν ἔνδεκα ἀποστόλων.

2 Καὶ ἐν τῷ συνπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν

τῆς Πεντηκοστῆς ἥσαν πάντες ὁμοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό· 2 καὶ ἐγένετο ἄφων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἥχος ὥσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὓς ἥσαν καθήμενοι, 3 καὶ ὥφθησαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλώσσαις ὡσεὶ πυρός, καὶ ἐκάθισεν ἐφ' ἔνα ἔκαστον αὐτῶν, 4 καὶ ἐπλήσθησαν πάντες Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἥρξαντο λαλεῖν ἐτέραις γλώσσαις καθὼς τὸ Πνεῦμα ἐδίδου ἀποφθέγγεσθαι αὐτοῖς. 5 Ἡσαν δὲ εἰς Ιερουσαλὴμ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἀνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν· 6 γενομένης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης συνῆλθεν τὸ πλῆθος καὶ συνεχύθη, ὅτι ἥκουν οἱ ἔκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλοῦντων αὐτῶν. 7 ἔξισταντο δὲ καὶ ἐθαύμαζον λέγοντες Οὐχὶ ἵδού πάντες οὗτοί εἰσιν

σὺν τοῖς ἔνδεκα ἐπῆρεν τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἀπεφθέγξατο αὐτοῖς Ἄνδρες Ἰουδαῖοι καὶ οἱ κατοικοῦντες Ιερουσαλὴμ πάντες, τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν ἔστω, καὶ ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματά μου. 15 οὐ γάρ ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε οὗτοι μεθύουσιν, ἔστιν γάρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας, 16 ἀλλὰ τοῦτο ἔστιν τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου Ἰωάλ 17 Καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ Θεός, ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ Πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὀράσεις ὄψονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνυπνίοις ἐνυπνιασθήσονται· 18 καί γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ Πνεύματός μου, καὶ προφητεύσουσιν. 19 καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ. 20 ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς

σκότος καὶ ἡ σελήνη εἰς αῖμα, πρὸν ἐλθεῖν ὁ Θεός, οὗ πάντες ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες· ἡμέραν Κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ. 21 33 τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ Θεοῦ ὑψωθεὶς τὴν καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἐὰν ἐπικαλέσηται τὸ δόνομα τε ἐπαγγελίαν τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἅγιου Κυρίου σωθήσεται. 22 Ἀνδρες Ἰσραὴλείται, λαβὼν παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐξέχεεν τοῦτο ὃ ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους· Ἰησοῦν τὸν ὑμεῖς καὶ βλέπετε καὶ ἀκούετε. 34 οὐ γάρ Ναζωραῖον, ἄνδρα ἀποδειγμένον ἀπὸ Δαυεὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανούς, λέγει δὲ τοῦ Θεοῦ εἰς ὑμᾶς δυνάμεσι καὶ τέρασι καὶ αὐτός Εἶπεν Κύριος τῷ Κυρίῳ μου Κάθου ἐκ σημείοις, οἵς ἐποίησεν δι' αὐτοῦ ὁ Θεὸς ἐν δεξιῶν μου, 35 ἥως ἀν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου μέσῳ ὑμῶν, καθὼς αὐτοὶ οἴδατε, 23 τοῦτον ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. 36 ἀσφαλῶς οὖν τῇ ὥρισμένῃ βουλῇ καὶ προγνώσει τοῦ Θεοῦ γινωσκέτω πᾶς οἵκος Ἰσραὴλ ὅτι καὶ Κύριον ἔκδοτον διὰ χειρὸς ἀνόμων προσπῆξαντες αὐτὸν καὶ Χριστὸν ἐποίησεν ὁ Θεός, τοῦτον ἀνείλατε, 24 δὲν ὁ Θεὸς ἀνέστησεν λύσας τὸν Ἰησοῦν δὲν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε. 37 τὰς ὡδῖνας τοῦ θανάτου, καθότι οὐκ ἦν Ἀκούσαντες δὲ κατενύγησαν τὴν καρδίαν, δυνατὸν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπ’ αὐτοῦ. 25 εἶπόν τε πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς Δαυεὶδ γάρ λέγει εἰς αὐτὸν Προορώμην ἀποστόλους Τί ποιήσωμεν, ἄνδρες ἀδελφοί; τὸν Κύριον ἐνώπιον μου διὰ παντός, ὅτι 38 Πέτρος δὲ πρὸς αὐτούς Μετανοήσατε, καὶ ἐκ δεξιῶν μού ἐστιν, ἵνα μὴ σαλευθῶ. 26 βαπτισθήτω ἔκαστος ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὄνόματι διὰ τοῦτο ηὑφράνθη μου ἡ καρδία καὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν ἡγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου, ἔτι δὲ καὶ ὑμῶν, καὶ λήμψεσθε τὴν δωρεὰν τοῦ Ἅγιου ἡ σάρξ μου κατασκηνώσει ἐπ’ ἐλπίδι, 27 Πνεύματος. 39 ὑμῖν γάρ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία ὅτι οὐκ ἐνκαταλείψεις τὴν ψυχήν μου εἰς καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν καὶ πᾶσιν τοῖς εἰς Ἶαδην οὐδὲ δώσεις τὸν Ὄσιόν σου ἰδεῖν μακρὰν, δσους ἀν προσκαλέσηται Κύριος ὁ διαφθοράν. (Hadēs g86) 28 ἐγνώρισάς μοι Θεὸς ἡμῶν. 40 ἐτέροις τε λόγοις πλείοσιν ὁδοὺς ζωῆς, πληρώσεις με εὐφροσύνης διεμαρτύρατο, καὶ παρεκάλει αὐτοὺς λέγων μετὰ τοῦ προσώπου σου. 29 Ἀνδρες Σώθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς ταύτης, ἀδελφοί, ἔξὸν εἰπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς 41 οἱ μὲν οὖν ἀποδεξάμενοι τὸν λόγον ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου Δαυεὶδ, ὅτι καὶ αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν, καὶ προσετέθησαν ἐν ἐτελεύτησεν καὶ ἐτάφη, καὶ τὸ μνῆμα αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ὡσεὶ τρισχίλιαι· 42 ἐστιν ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. 30 ἡσαν δὲ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν προφήτης οὓς ὑπάρχων καὶ εἰδώς ὅτι ὅρκω ἀποστόλων καὶ τῇ κοινωνίᾳ, τῇ κλάσει τοῦ ὄμοσεν αὐτῷ ὁ Θεὸς ἐκ καρποῦ τῆς ὄσφυός ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς. 43 Ἐγίνετο δὲ αὐτοῦ καθίσαι ἐπὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ, 31 πάσῃ ψυχῇ φρόβος πολλά δὲ τέρατα καὶ προϊδών ἐλάλησεν περὶ τῆς ἀναστάσεως σημεῖα διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο. 44 τοῦ Χριστοῦ, ὅτι οὕτε ἐνκαταλείφθη εἰς πάντες δὲ οἱ πιστεύσαντες ἐπὶ τὸ αὐτὸ εἶχον Ἶαδην οὕτε ἡ σάρξ αὐτοῦ εἶδεν διαφθοράν. ἄπαντα κοινά, 45 καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰς (Hadēs g86) 32 τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὑπάρξεις ἐπίπρασκον καὶ διεμέριζον αὐτὰ

πᾶσιν, καθότι ἂν τις χρείαν εἶχεν. **46** καθ' αὐτῷ. **11** Κρατοῦντος δὲ αὐτοῦ τὸν Πέτρον ὥμεραν τε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν καὶ τὸν Ἰωάνην συνέδραμεν πᾶς ὁ λαὸς ἐν τῷ Ἱερῷ, κλῶντές τε κατ' οἴκον ἄρτον, πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τῇ στοᾷ τῇ καλουμένῃ μετελάμβανον τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει καὶ Σολομῶντος ἔκθαμψι. **12** ἴδων δὲ ὁ ἀφελότητι καρδίας, **47** αἰνοῦντες τὸν Θεὸν Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν "Ἄνδρες καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν λαόν. ὁ δὲ Ἰσραὴλ εῖται, τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ, ἡ ὥμιν Κύριος προσετίθει τοὺς σωζομένους καθ' τί ἀτενίζετε ὡς ἴδιᾳ δυνάμει ἡ εὐσεβείᾳ ὥμεραν ἐπὶ τὸ αὐτό.

3 Πέτρος δὲ καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ Ἱερὸν ἐπὶ τὴν ὡραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην. **2** καί τις ἀνὴρ χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων ἐβαστάζετο, ὃν ἐτίθουν καθ' ὥμεραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην Ὁραίαν τοῦ αἵτειν ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὸ Ἱερόν· **3** ὃς ἴδων Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας εἰσιέναι εἰς τὸ Ἱερὸν ἡρώτα ἐλεημοσύνην λαβεῖν. **4** ἀτενίσας δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ εἶπεν βλέψων εἰς ἡμᾶς. **5** ὁ δὲ ἐπεῖχεν αὐτοῖς προσδοκῶν τι παρ' αὐτῶν λαβεῖν. **6** εἶπεν δὲ Πέτρος Ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐχ ὑπάρχει μοι· ὃ δὲ ἔχω, τοῦτό σοι δίδωμι· ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου περιπάτει. **7** καὶ πιάσας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρεν αὐτόν· παραχρῆμα δὲ ἐστερεώθησαν αἱ βάσεις αὐτοῦ καὶ τὰ σφυδρά, **8** καὶ ἔξαλλόμενος ἔστη καὶ περιεπάτει, καὶ εἰσῆλθεν σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ Ἱερὸν περιπατῶν καὶ ἀλλόμενος καὶ αἰνῶν τὸν Θεόν. **9** καὶ εἶδεν πᾶς ὁ λαὸς αὐτὸν περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα τὸν Θεόν· **10** ἐπεγίνωσκον δὲ αὐτὸν, ὅτι οὗτος ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην καθήμενος ἐπὶ τῇ Ὁραίᾳ Πύλῃ τοῦ Ἱεροῦ, καὶ ἐπλήσθησαν θάμψους καὶ ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι πεποιηκόσιν τοῦ περιπατεῖν αὐτόν; **13** ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ὥμιν, ἐδόξασεν τὸν Παΐδα αὐτοῦ Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς μὲν παρεδώκατε καὶ ἡρνήσασθε κατὰ πρόσωπον Πειλάτου, κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν· **14** ὑμεῖς δὲ τὸν Ἅγιον καὶ Δίκαιον ἡρνήσασθε, καὶ ἡτήσασθε ἄνδρα φονέα χαρισθῆναι ὑμῖν, **15** τὸν δὲ Ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἀπεκτείνατε, ὃν ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ ὑμεῖς μάρτυρες ἐσμεν. **16** καὶ ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ τοῦτον, ὃν θεωρεῖτε καὶ οἴδατε, ἐστερέωσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ὀλοκληρίαν ταύτην ἀπέναντι πάντων ὥμιν. **17** καὶ νῦν, ἀδελφοί, οἶδα ὅτι κατὰ ἄγνοιαν ἐπράξατε, ὕσπερ καὶ οἱ ἄρχοντες ὥμιν· **18** ὁ δὲ Θεὸς ὃ προκατήγειλεν διὰ στόματος πάντων τῶν προφητῶν, παθεῖν τὸν Χριστὸν αὐτοῦ ἐπλήρωσεν οὕτως. **19** μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε πρὸς τὸ ἔξαλειφθῆναι ὥμιν τὰς ἀμαρτίας, **20** ὅπως ἀν ἐλθωσιν καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεχειρισμένον ὥμιν Χριστὸν Ἰησοῦν, **21** ὃν δεῖ οὐρανὸν μὲν δέξασθαι ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων ὃν ἐλάλησεν ὁ Θεὸς διὰ στόματος τῶν ἀγίων ἀπ' αἰῶνος αὐτοῦ προφητῶν. (aiōn g165) **22** Μωϋσῆς

μὲν εἶπεν ὅτι Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει ὑμεῖς; 8 τότε Πέτρος πλησθεὶς Πνεύματος Κύριος ὁ Θεὸς ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς Ἅγιου εἶπεν πρὸς αὐτούς Ἀρχοντες τοῦ ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα ὅσα λαοῦ καὶ πρεσβύτεροι, 9 εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς. 23 ἔσται δὲ πᾶσα ἀνακρινόμεθα ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ψυχὴ ἡτις ἐὰν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἀσθενοῦς, ἐν τίνι οὗτος σέσωσται, 10 ἐκείνους ἔξολεθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ. 24 γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ καὶ πάντες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐν τῷ ὄνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν καθεξῆς ὅσοι ἐλάλησαν καὶ τοῦ Ναζωραίου, ὃν ὑμεῖς ἔσταυρώσατε, ὃν κατήγγειλαν τὰς ἡμέρας ταύτας. 25 ὑμεῖς ὁ Θεὸς ἥγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ οὗτος ἔστε οἱ οὐίοὶ τῶν προφητῶν καὶ τῆς διαθήκης παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγίης. 11 οὗτός ἡς ὁ Θεὸς διέθετο πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν, ἔστιν ὁ λίθος ὁ ἔξουθενηθεὶς ὑψῷ ὑμῶν λέγων πρὸς Ἀβραάμ Καὶ ἐν τῷ σπέρματι τῶν οἰκοδόμων, ὁ γενόμενος εἰς κεφαλὴν σου ἐνευλογηθήσονται πᾶσαι αἱ πατριὰὶ τῆς γωνίας. 12 καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἡ γῆς. 26 ὑμῖν πρῶτον ἀναστήσας ὁ Θεὸς τὸν σωτηρία· οὐδὲ γάρ ὄνομά ἔστιν ἔτερον ὑπὸ Παΐδα αὐτοῦ ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλογοῦντα τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις ὑμᾶς ἐν τῷ ἀποστρέφειν ἔκαστον ἀπὸ τῶν ἐνῷ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς. 13 Θεωροῦντες δὲ πονηριῶν ὑμῶν.

τὴν τοῦ Πέτρου παρρησίαν καὶ Ἰωάννου, καὶ

4 Λαλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαὸν, ἐπέστησαν αὐτοῖς οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, 2 διαπονούμενοι διὰ τὸ διδάσκειν αὐτοὺς τὸν λαὸν καὶ καταγγέλλειν ἐν τῷ Ἰησοῦ τὴν ἀνάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν, 3 καὶ ἐπέβαλον αὐτοῖς τὰς χειρας καὶ ἔθεντο εἰς τίρησιν εἰς τὴν αὔριον ἦν γάρ ἐσπέρα ἥδη. 4 πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστευσαν, καὶ ἐγενήθη ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν ὡς χιλιάδες πέντε. 5 Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον συναχθῆναι αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς ἐν Ἱερουσαλήμ, 6 καὶ Ἀννας ὁ ἀρχιερεὺς καὶ Καϊάφας καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀλέξανδρος καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ, 7 καὶ στήσαντες αὐτοὺς ἐν τῷ μέσῳ ἐπυνθάνοντο Ἐν ποίᾳ δυνάμει ἦν ποιῶ ὄνόματι ἐποιήσατε τοῦτο

καταλαβόμενοι ὅτι ἀνθρωποι ἀγράμματοί εἰσιν καὶ ἰδιῶται, ἐθαύμαζον, ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν, 14 τόν τε ἀνθρωπὸν βλέποντες σὺν αὐτοῖς ἔστωτα τὸν τεθεραπευμένον, οὐδὲν εἴχον ἀντειπεῖν. 15 κελεύσαντες δὲ αὐτοὺς ἔξω τοῦ συνεδρίου ἀπελθεῖν, συνέβαλλον πρὸς ἄλλήλους 16 λέγοντες Τί ποιήσωμεν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις; ὅτι μὲν γάρ γνωστὸν σημεῖον γέγονεν δι' αὐτῶν, πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ φανερόν, καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρνεῖσθαι. 17 ἀλλ' ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον διανεμηθῇ εἰς τὸν λαόν, ἀπειλησώμεθα αὐτοῖς μηκέτι λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὄνόματι τούτῳ μηδενὶ ἀνθρώπων. 18 καὶ καλέσαντες αὐτοὺς παρήγγειλαν καθόλου μὴ φθέγγεσθαι μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὄνόματι τοῦ Ἰησοῦ. 19 ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες εἶπον

πρὸς αὐτούς Εἰ δίκαιον ἐστιν ἐνώπιον συνηγμένοι, καὶ ἐπλήσθησαν ἄπαντες τοῦ τοῦ Θεοῦ, ὑμῶν ἀκούειν μᾶλλον ἢ τοῦ Ἅγιου Πνεύματος, καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον Θεοῦ, κρίνατε· 20 οὐ δυνάμεθα γὰρ ἡμεῖς ἂ τοῦ Θεοῦ μετὰ παρρησίας. 32 Τοῦ δὲ πλήθους εἴδαμεν καὶ ἡκούσαμεν μὴ λαλεῖν. 21 οἱ τῶν πιστευόντων ἦν καρδία καὶ ψυχὴ δὲ προσαπειλησάμενοι ἀπέλυσαν αὐτούς, μία, καὶ οὐδὲ εἶς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ μηδὲν εὑρίσκοντες τὸ πῶς κολάσωνται ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς πάντα αὐτούς, διὰ τὸν λαόν, ὅτι πάντες ἐδόξαζον κοινά. 33 καὶ δυνάμει μεγάλῃ ἀπεδίδουν τὸ τὸν Θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι· 22 ἐτῶν γὰρ μαρτύριον οἱ ἀπόστολοι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἦν πλειόνων τεσσεράκοντα ὁ ἀνθρωπος τῆς ἀναστάσεως, χάρις τε μεγάλῃ ἦν ἐπὶ ἐφ' ὃν γεγόνει τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς πάντας αὐτούς. 34 οὐδὲ γὰρ ἐνδεής τις ἦν ιάσεως. 23 Ἀπολυθέντες δὲ ἥλθον πρὸς τοὺς ἐν αὐτοῖς· ὅσοι γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ ἰδίους καὶ ἀπίγγειλαν ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ οἰκιῶν ὑπῆρχον, πωλοῦντες ἔφερον τὰς ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπαν. 24 οἱ τιμὰς τῶν πιπρασκομένων 35 καὶ ἐτίθουν δὲ ἀκούσαντες ὅμοθυμαδὸν ἥραν φωνὴν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων· διεδίδετο πρὸς τὸν Θεὸν καὶ εἶπαν Δέσποτα, σὺ δὲ ἐκάστῳ καθότι ἄν τις χρείαν εἶχεν. 36 ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν Ἰωσήφ δὲ ὁ ἐπικληθεὶς Βαρνάβας ἀπὸ τῶν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, 25 ὁ ἀποστόλων, ὁ ἐστιν μεθερμηνευόμενον τοῦ πατρὸς ἡμῶν διὰ Πνεύματος Ἅγιου Υἱὸς παρακλήσεως, Λευείτης, Κύπριος τῷ στόματος Δαυεὶδ παιδός σου εἰπών Ἰνα γένει, 37 ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ, πωλήσας τί ἔφρύαξαν ἔθνη καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν ἥνεγκεν τὸ χρῆμα καὶ ἔθηκεν πρὸς τοὺς κενά; 26 παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς πόδας τῶν ἀποστόλων.

καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸν κατὰ τοῦ Κυρίου καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ. 27 συνήχθησαν γὰρ ἐπ' ἀληθείας ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐπὶ τὸν ἄγιον Παΐδα σου Ἰησοῦν, ὃν ἔχρισας, Ἡρώδης τε καὶ Πόντιος Πειλάτος σὺν ἔθνεσιν καὶ λαοῖς Ἰσραήλ, 28 ποιῆσαι ὅσα ἡ χείρ σου καὶ ἡ βουλὴ προώρισεν γενέσθαι. 29 καὶ τὰ νῦν, Κύριε, ἔπιδε ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν, καὶ δός τοῖς δούλοις σου μετὰ παρρησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον σου, 30 ἐν τῷ τὴν χειρά ἐκτείνειν σε εἰς ἵασιν καὶ σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τοῦ ὄνόματος τοῦ ἄγιου Παιδός σου Ἰησοῦ. 31 καὶ δεηθέντων αὐτῶν ἐσαλεύθη ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν

5 Ἀνὴρ δέ τις Ἄνανίας ὄνόματι σὺν Σαπφείρῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ ἐπώλησεν κτῆμα, 2 καὶ ἐνοσφίσατο ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνειδύης καὶ τῆς γυναικός, καὶ ἐνέγκας μέρος τι παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. 3 εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος Ἄνανίᾳ, διὰ τί ἐπλήρωσεν ὁ Σατανᾶς τὴν καρδίαν σου, ψεύσασθαί σε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον καὶ νοσφίσασθαι ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου; 4 οὐχὶ μένον σοὶ ἔμενεν καὶ πραθὲν ἐν τῇ σῇ ἔξουσίᾳ ὑπῆρχεν; τί ὅτι ἔθου ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο; οὐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις ἀλλὰ τῷ Θεῷ. 5 ἀκούων δὲ ὁ Ἄνανίας τοὺς λόγους τούτους πεσὼν ἔξεψυξεν· καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐπὶ

πάντας τοὺς ἀκούοντας. **6** ἀναστάντες αὐτὸὺς ἐν τηρήσει δημοσίᾳ. **19** Ἀγγελος δὲ οἱ νεώτεροι συνέστειλαν αὐτὸν καὶ δὲ Κυρίου διὰ νυκτὸς ἥνοιξε τὰς θύρας ἔξενέγκαντες ἔθαψαν. **7** Ἐγένετο δὲ ως τῆς φυλακῆς ἔξαγαγών τε αὐτοὺς εἶπεν **20** ὡρῶν τριῶν διάστημα καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ μὴ Πορεύεσθε καὶ σταθέντες λαλεῖτε ἐν τῷ εἰδυῖᾳ τὸ γεγονός εἰσῆλθεν. **8** ἀπεκρίθη δὲ ἵερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ ὅρματα τῆς Ζωῆς πρὸς αὐτὴν Πέτρος Εἰπέ μοι, εἰ τοσούτου ταύτης. **21** ἀκούσαντες δὲ εἰσῆλθον ὑπὸ τὸ χωρίον ἀπέδοσθε; ἢ δὲ εἶπεν Ναί, τὸν ὅρθρον εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκον. τοσούτου. **9** ὁ δὲ Πέτρος πρὸς αὐτὴν Τί Παραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ διτὶ συνεφωνήθη ὑμῖν πειράσαι τὸ Πνεῦμα σὺν αὐτῷ συνεκάλεσαν τὸ συνέδριον Κυρίου; ἴδοὺ οἱ πόδες τῶν θαψάντων τὸν καὶ πᾶσαν τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν ἄνδρα σου ἐπὶ τῇ θύρᾳ καὶ ἔξοισουσίν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸ δεσμωτήριον σε. **10** ἔπειτα δὲ παραχρῆμα πρὸς τοὺς ἀχθῆναι αὐτούς. **22** οἱ δὲ παραγενόμενοι πόδας αὐτοῦ καὶ ἔξέψυξεν· εἰσελθόντες ὑπηρέται οὐχ εὗρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ· δὲ οἱ νεανίσκοι εὗρον αὐτὴν νεκράν, καὶ ἀναστρέψαντες δὲ ἀπίγγειλαν **23** λέγοντες ἔξενέγκαντες ἔθαψαν πρὸς τὸν ἄνδρα διτὶ Τὸ δεσμωτήριον εὔρομεν κεκλεισμένον αὐτῆς. **11** Καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ' ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ καὶ τοὺς φύλακας ὅλην τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἐστῶτας ἐπὶ τῶν θυρῶν, ἀνοίξαντες δὲ ἀκούοντας ταῦτα. **12** Διὰ δὲ τῶν χειρῶν ἔσω οὐδένα εὔρομεν. **24** ως δὲ ἦκουσαν τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο σημεῖα καὶ τέρατα τοὺς λόγους τούτους ὃ τε στρατηγὸς πολλὰ ἐν τῷ λαῷ· καὶ ἥσαν ὁμοθυμαδὸν τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, διηπόρουν πάντες ἐν τῇ στοᾷ Σολομῶντος: **13** τῶν δὲ περὶ αὐτῶν τί ἀν γένοιτο τοῦτο. **25** λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς, παραγενόμενος δέ τις ἀπίγγειλεν αὐτοῖς ἀλλ' ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ λαός: **14** μᾶλλον διτὶ Ἰδοὺ οἱ ἄνδρες, οὓς ἔθεσθε ἐν τῇ δὲ προσετίθεντο πιστεύοντες τῷ Κυρίῳ, φυλακῇ, εἰσὶν ἐν τῷ ἵερῷ ἐστῶτες καὶ πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν: **15** ὥστε διδάσκοντες τὸν λαόν. **26** Τότε ἀπελθὼν ὁ καὶ εἰς τὰς πλατείας ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς στρατηγὸς σὺν τοῖς ὑπηρέταις ἥγεν αὐτούς, καὶ τιθέναι ἐπὶ κλιναρίων καὶ κραβάττων, οὐ μετὰ βίας, ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν, ἵνα ἐρχομένου Πέτρου κἄντις ἐπισκιάσῃ μὴ λιθασθῶσιν. **27** ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς τινὶ αὐτῶν. **16** συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος ἐστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ. καὶ ἐπηρώτησεν τῶν πέριξ πόλεων Ἱερουσαλήμ, φέροντες αὐτοὺς ὁ ἀρχιερεὺς **28** λέγων Παραγγελίᾳ ἀσθενεῖς καὶ ὄχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων παρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ἀκαθάρτων, οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἀπαντες. ὀνόματι τούτῳ, καὶ ἴδοὺ πεπληρώκατε **17** Ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν τῇ Ιερουσαλήμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν, καὶ αὐτῷ, ἡ οὖσα αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων, βούλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἐπλήσθησαν ζήλου **18** καὶ ἐπέβαλον τὰς ἀνθρώπου τούτου. **29** ἀποκριθεὶς δὲ Πέτρος χειρας ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους καὶ ἔθεντο καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπαν Πειθαρχεῖν δεῖ

Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. 30 ὁ Θεὸς τῶν χαίροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ συνεδρίου, πατέρων ἡμῶν ἔγειρεν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς ὅτι κατηξιώθησαν ὑπὲρ τοῦ Ὀνόματος διεχειρίσασθε κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου· 31 ἀτιμασθῆναι· 42 πᾶσάν τε ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ τοῦτον ὁ Θεὸς Ἀρχὴν καὶ Σωτῆρα ὑψώσεν καὶ κατ’ οἴκον οὐκ ἐπαύοντο διδάσκοντες τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ τοῦ δοῦναι μετάνοιαν τῷ καὶ εὐαγγελιζόμενοι τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν.

Ίσραὴλ καὶ ἄφεσιν ἀμαρτιῶν. 32 καὶ ὑμεῖς 6 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων ἐσμεν μάρτυρες τῶν ὥρημάτων τούτων, καὶ τῶν μαθητῶν ἐγένετο γογγυσμὸς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἀγιον ὃ ἔδωκεν ὁ Θεὸς τοῖς τῶν Ἑλληνιστῶν πρὸς τοὺς Ἐβραίους, πειθαρχοῦσιν αὐτῷ. 33 οἱ δὲ ἀκούσαντες ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ διεπρίοντο καὶ ἐβούλοντο ἀνελεῖν αὐτούς. τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶν. 2

34 Ἀναστὰς δέ τις ἐν τῷ συνεδρίῳ Φαρισαῖος ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ ὑμῶν μαρτυρουμένους ὄνοματι Γαμαλίήλ, νομοδιδάσκαλος τίμιος πειθαρχεῖσιν αὐτῷ παντὶ τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν ἔξω βραχὺ τοὺς τῶν μαθητῶν εἶπαν Οὐκ ἀρεστόν ἐστιν παντὶ τῷ λαῷ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἡμᾶς καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπους ποιῆσαι, 35 εἰπέν τε πρὸς διακονεῖν τραπέζαις. 3 ἐπισκέψασθε δέ, αὐτούς Ἀνδρες Ἰσραηλεῖται, προσέχετε ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ ὑμῶν μαρτυρουμένους ἔαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις τί ἐπτὰ πλήρεις Πνεύματος καὶ σοφίας, οὓς μέλλετε πράσσειν. 36 πρὸ γὰρ τούτων τῶν καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης· 4 ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ ἀνέστη Θευδᾶς, λέγων εἶναί τινα ἔαυτόν, ὡς προσεκλίθη ἀνδρῶν ἀριθμὸς ὡς τετρακοσίων ὃς ἀνηρέθη, καὶ πάντες δοσοὶ ἐπείθοντο αὐτῷ διελύθησαν καὶ ἐγένοντο εἰς οὐδέν. 37 μετὰ τοῦτον ἀνέστη Ὁιύδας ὁ Γαλιλαῖος ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς καὶ ἀπέστησεν λαὸν ὀπίσω αὐτοῦ· κάκεινος ἀπώλετο, καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διεσκορπίσθησαν. 38 καὶ τὰ νῦν λέγω ὑμῖν, ἀπόστητε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων καὶ ἄφετε αὐτούς· ὅτι ἐὰν ἦ ἔξ ἀνθρώπων ἡ βουλὴ αὕτη ἦ τὸ ἔργον τοῦτο, καταλυθήσεται· 39 εἰ δὲ ἐκ Θεοῦ ἐστιν, οὐ δυνήσεσθε καταλῦσαι αὐτούς, μή ποτε καὶ θεομάχοι εὑρεθῆτε. ἐπείσθησαν δὲ αὐτῷ, 40 καὶ προσκαλεσάμενοι τοὺς ἀποστόλους δείραντες παρήγγειλαν μὴ λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὄνοματι τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἀπέλυσαν. 41 Οἱ μὲν οὖν ἐπορεύοντο

Στέφανος δὲ πλήρης χάριτος καὶ δυνάμεως ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ. 9 ἀνέστησαν δέ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῆς λεγομένης Λιβερτίνων καὶ Κυρηναίων καὶ Ἀλεξανδρέων καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας καὶ Ἀσίας συνζητοῦντες τῷ

Στεφάνω, 10 καὶ οὐκ ἵσχυον ἀντιστῆναι τῇ αὐτῷ καὶ κακώσουσιν ἔτη τετρακόσια· 7 καὶ σοφίᾳ καὶ τῷ Πνεύματι ὡς ἐλάλει. 11 τότε τὸ ἔθνος ὡς ἐὰν δουλεύσουσιν κρινῶ ἐγώ, ὁ ὑπέβαλον ἄνδρας λέγοντας ὅτι Ἀκηκόαμεν Θεὸς εἶπεν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσονται αὐτοῦ λαλοῦντος ῥήματα βλάσφημα εἰς καὶ λατρεύσουσιν μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. 8 Μωϋσῆν καὶ τὸν Θεόν· 12 συνεκίνησάν τε καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς· καὶ τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς οὗτως ἐγέννησεν τὸν Ἰσαὰκ καὶ περιέτεμεν γραμματεῖς, καὶ ἐπιστάντες συνήρπασαν αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὄγδοῃ, καὶ Ἰσαὰκ τὸν αὐτὸν καὶ ἥγαγον εἰς τὸ συνέδριον, 13 Ἰακὼβ, καὶ Ἰακὼβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας, ἔστησάν τε μάρτυρας ψευδεῖς λέγοντας 'Ο 9 Καὶ οἱ πατριάρχαι ζηλώσαντες τὸν Ἰωσὴφ ἄνθρωπος οὗτος οὐ παύεται λαλῶν ῥήματα ἀπέδοντο εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἦν ὁ Θεὸς μετ' κατὰ τοῦ τόπου τοῦ ἀγίου καὶ τοῦ νόμου· 14 αὐτοῦ, 10 καὶ ἐξείλατο αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν ἀκηκόαμεν γάρ αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἰησοῦς θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν ὁ Ναζωραῖος οὗτος καταλύσει τὸν τόπον καὶ σοφίαν ἐναντίον Φαραὼ βασιλέως τοῦτον καὶ ἀλλάξει τὰ ἔθη ἢ παρέδωκεν Αἴγυπτου, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἡγούμενον ἡμῖν Μωϋσῆς. 15 καὶ ἀτενίσαντες εἰς αὐτὸν ἐπ' Αἴγυπτον καὶ ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. πάντες οἱ καθεζόμενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ 11 ἥλθεν δὲ λιμὸς ἐφ' ὅλην τὴν Αἴγυπτον εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὥσει πρόσωπον καὶ Χανάαν καὶ θλῖψις μεγάλη, καὶ οὐχ ἀγγέλου.

ηὕρισκον χορτάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν. 12

7 Εἶπεν δὲ ὁ ἀρχιερεύς Εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει; ἀκούσας δὲ Ἰακὼβ ὅντα σιτία εἰς Αἴγυπτον ἔξαπέστειλεν τοὺς πατέρας ἡμῶν πρῶτον· 2 ὁ δὲ ἔφη Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἔξαπέστειλεν τοὺς πατέρας ἡμῶν πρῶτον· ἀκούσατε. Ὁ Θεὸς τῆς δόξης ὡφθη τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραὰμ ὅντι ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ πρὶν ἡ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν Χαρράν, 3 καὶ εἶπεν τῷ Φαραὼ τὸ γένος Ἰωσῆφ. 14 ἀποστείλας πρὸς αὐτὸν Ἐξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ τῆς συγγενείας σου, καὶ δεῦρο εἰς τὴν γῆν ἣν σοι δεῖξω. 4 τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς Χαλδαίων δὲ Ἰωσὴφ μετεκαλέσατο Ἰακὼβ τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν ἐν ψυχαῖς αὐτοῦ καὶ ἐβδομήκοντα πέντε. 15 καὶ κατέβη Ἰακὼβ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς καὶ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ μετώκισεν οἱ πατέρες ἡμῶν, 16 καὶ μετετέθησαν εἰς αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην εἰς ἣν ὑμεῖς Συχέμ καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι ὡς νῦν κατοικεῖτε, 5 καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ ὀνήσατο Ἀβραὰμ τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τῶν κληρονομίαν ἐν αὐτῇ οὐδὲ βῆμα ποδός, καὶ ἐπηγγείλατο δοῦναι αὐτῷ εἰς κατάσχεσιν αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν, ὁ Θεὸς τῷ Ἀβραὰμ, ηὔξησεν ὁ λαὸς καὶ οὐκ ὅντος αὐτῷ τέκνου. 6 ἐλάλησεν δὲ ἐπληθύνθη ἐν Αἴγυπτῳ, 18 ἄχρι οὗ ἀνέστη οὕτως ὁ Θεὸς, ὅτι ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ βασιλεὺς ἔτερος ἐπ' Αἴγυπτον, δις οὐκ ἥδει πάροικον ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ, καὶ δουλώσουσιν τὸν Ἰωσῆφ. 19 οὗτος κατασοφισάμενος

τὸ γένος ἡμῶν ἐκάκωσεν τοὺς πατέρας Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ. ἔντρομος δὲ γενόμενος τοῦ ποιεῖν τὰ βρέφη ἔκθετα αὐτῶν εἰς Μωϋσῆς οὐκ ἐτόλμα κατανοῆσαι. **33** εἶπεν τὸ μὴ ζωογονεῖσθαι. **20** Ἐν ᾧ καιρῷ δὲ αὐτῷ ὁ Κύριος Λῦσον τὸ ὑπόδημα τῶν ἐγεννήθη Μωϋσῆς, καὶ ἦν ἀστεῖος τῷ Θεῷ· ποδῶν σου· ὃ γάρ τόπος ἐφ' ᾧ ἔστηκας δῆς ἀνετράψῃ μῆνας τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ γῆ ἀγίᾳ ἐστίν. **34** ιδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν πατρός; **21** ἐκτεθέντος δὲ αὐτοῦ ἀνείλατο τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἴγυπτῳ, καὶ τοῦ αὐτὸν ἡ θυγάτηρ Φαραὼ καὶ ἀνεθρέψατο στεναγμοῦ αὐτοῦ ἥκουσα, καὶ κατέβην αὐτὸν ἔαυτῇ εἰς νίον. **22** καὶ ἐπαιδεύθη ἐξελέσθαι αὐτούς· καὶ νῦν δεῦρο ἀποστέλλω Μωϋσῆς πάσῃ σοφίᾳ Αἴγυπτίων, ἦν δὲ σε εἰς Αἴγυπτον. **35** Τοῦτον τὸν Μωϋσῆν, δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ ἔργοις αὐτοῦ. **23** ὃν ἡρνήσαντο εἰπόντες Τίς σε κατέστησεν 'Ως δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσερακονταέτης ἄρχοντα καὶ δικαστήν; τοῦτον ὁ Θεὸς καὶ χρόνος, ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν ἀπέσταλκεν σὺν ἐπισκέψασθαι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ νίον Ἰσραὴλ. **24** καὶ ιδὼν τινα ἀδικούμενον βάτῳ. **36** οὗτος ἐξήγαγεν αὐτοὺς ποιήσας ἡμύνατο, καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν τῷ τέρατα καὶ σημεῖᾳ ἐν γῇ Αἴγυπτῳ καὶ ἐν καταπονουμένῳ πατάξας τὸν Αἴγυπτιον. Ἐρυθρῷ Θαλάσσῃ καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔτη **25** ἐνόμιζεν δὲ συνιέναι τοὺς ἀδελφοὺς τεσσεράκοντα. **37** οὗτός ἐστιν ὁ Μωϋσῆς ὅτι ὁ Θεὸς διὰ χειρὸς αὐτοῦ δίδωσιν ὁ εἴπας τοῖς νιοῖς Ἰσραὴλ Προφήτην ὑμῖν σωτηρίαν αὐτοῖς οἱ δὲ οὐ συνῆκαν. **26** τῇ τε ἀναστήσει ὁ Θεὸς ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ἐπιούσῃ ἡμέρα ὕφθη αὐτοῖς μαχομένοις, ὡς ἐμέ. **38** οὗτός ἐστιν ὁ γενόμενος ἐν τῇ καὶ συνήλλασσεν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην εἰπών ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ μετὰ τοῦ ἀγγέλου "Ἄνδρες, ἀδελφοί ἐστε· ήνα τί ἀδικεῖτε τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὅρει Σινᾶ καὶ ἀλλήλους; **27** ὃ δὲ ἀδικῶν τὸν πλησίον τῶν πατέρων ἡμῶν, δῆς ἐδέξατο λόγια ἀπώσατο αὐτὸν εἰπών Τίς σε κατέστησεν ζῶντα δοῦναι ὑμῖν, **39** ὡς οὐκ ἡθέλησαν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμῶν; **28** μὴ ὑπίκοοι γενέσθαι οἱ πατέρες ἡμῶν, ἀλλὰ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις ὃν τρόπον ἀνεῖλες ἀπώσαντο καὶ ἐστράφησαν ἐν ταῖς καρδίαις ἐχθὲς τὸν Αἴγυπτιον; **29** ἔφυγεν δὲ Μωϋσῆς αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον, **40** εἰπόντες τῷ Ἀαρών ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ, καὶ ἐγένετο πάροικος Ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἵ προπορεύσονται ἐν γῇ Μαδιάμ, οὐ ἐγέννησεν υἱοὺς δύο. ἡμῶν ὃ γάρ Μωϋσῆς οὗτος, δῆς ἐξήγαγεν **30** Καὶ πληρωθέντων ἐτῶν τεσσεράκοντα ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἴγυπτου, οὐκ οἶδαμεν τί ὕφθη αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὅρους Σινᾶ ἐγένετο αὐτῷ. **41** καὶ ἐμοσχοποίησαν ἐν ἄγγελος ἐν φλογὶ πυρὸς βάτου. **31** ὁ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἀνήγαγον θυσίαν δὲ Μωϋσῆς ιδὼν ἐθαύμαζεν τὸ ὅραμα· τῷ εἰδώλῳ, καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις προσερχομένου δὲ αὐτοῦ κατανοῆσαι τῶν χειρῶν αὐτῶν. **42** ἔστρεψεν δὲ ὁ ἐγένετο φωνὴ Κυρίου **32** Ἐγὼ ὁ Θεὸς Θεὸς καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς λατρεύειν τῇ τῶν πατέρων σου, ὃ Θεὸς Ἀβραὰμ καὶ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, καθὼς γέγραπται

ἐν βίβλῳ τῶν προφητῶν Μὴ σφάγια καὶ Ἀγίου ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν εἶδεν θυσίας προσηνέγκατε μοι ἔτη τεσσεράκοντα δόξαν Θεοῦ καὶ Ἰησοῦν ἐστῶτα ἐκ δεξιῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὗτος Ἰσραὴλ, **43** καὶ τοῦ Θεοῦ, **56** καὶ εἶπεν Ἰδοὺ θεωρῶ τοὺς ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μολὸχ καὶ οὐρανὸύς διηγοιγμένους καὶ τὸν Υἱὸν τοῦ τὸ ἄστρον τοῦ Θεοῦ Ῥομφά, τοὺς τύπους ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἐστῶτα τοῦ Θεοῦ. **57** οὓς ἐποιήσατε προσκυνεῖν αὐτοῖς; καὶ κράξαντες δὲ φωνῇ μεγάλῃ συνέσχον τὰ μετοικιῶν ὑμᾶς ἐπέκεινα Βαθυλῶνος. **44** ὥτα αὐτῶν, καὶ ὥρμησαν ὅμοθυμαδὸν ἐπ' Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦν τοῖς πατράσιν αὐτόν, **58** καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διετάξατο ὁ ἐλιθοβόλουν. καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο λαλῶν τῷ Μωϋσῇ ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τὰ ἴματα αὐτῶν παρὰ τοὺς πόδας νεανίου τύπον δν ἔωράκει· **45** ἦν καὶ εἰσήγαγον καλουμένου Σαύλου. **59** καὶ ἐλιθοβόλουν διαδεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ Ἰησοῦ τὸν Στέφανον, ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα ἐν τῇ κατασχέσει τῶν ἐθνῶν, ὃν ἔξωσεν ὁ Κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου. **60** θεὶς Θεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν πατέρων ἡμῶν δὲ τὰ γόνατα ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ Κύριε, ἔως τῶν ἡμερῶν Δαυείδ· **46** δις ἐῦρεν χάριν μὴ στήσης αὐτοῖς ταύτην τὴν ἀμαρτίαν. ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ ἥτήσατο εὑρεῖν καὶ τοῦτο εἰπών ἐκοιμήθη.

σκήνωμα τῷ οἴκῳ Ἰακώβ. **47** Σολομῶν δὲ **8** Σαῦλος δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει οἰκοδόμησεν αὐτῷ οἴκον. **48** ἀλλ’ οὐχ ὁ αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ “Υψιστος ἐν χειροποιήτοις κατοικεῖ καθὼς διωγμὸς μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν δι προφήτης λέγει **49** Οὐρανός μοι θρόνος, ἐν Ιεροσολύμοις πάντες δὲ διεσπάρησαν ἡ δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου· ποιῶν κατὰ τὰς χώρας τῆς Ιουδαίας καὶ Σαμαρίας οἴκον οἰκοδομήσετε μοι, λέγει Κύριος, ἢ πλὴν τῶν ἀποστόλων. **2** συνεκόμισαν τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς μου; **50** οὐχὶ δὲ τὸν Στέφανον ἄνδρες εὐλαβεῖς καὶ ἡ χείρ μου ἐποίησεν ταῦτα πάντα; **51** οὐχὶ δὲ τὸν Στέφανον κοπετὸν μέγαν ἐπ’ αὐτῷ. **3** Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτυποι καρδίαις Σαῦλος δὲ ἐλυμαίνετο τὴν ἐκκλησίαν καὶ τοῖς ωσίν, ὑμεῖς ἀεὶ τῷ Πνεύματι τῷ κατὰ τὸν οἴκους εἰσπορευόμενος, σύρων Ἀγίῳ ἀντιπίπτετε, ώς οἱ πατέρες ἡμῶν καὶ τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας παρεδίδου εἰς ὑμεῖς. **52** τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν φυλακήν. **4** Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες οἱ πατέρες ὑμῶν; καὶ ἀπέκτειναν τοὺς διῆλθον εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον. **5** προκαταγγείλαντας περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Φίλιππος δὲ κατελθὼν εἰς τὴν πόλιν τῆς Δικαίου οὗ νῦν ὑμεῖς προδόται καὶ φονεῖς Σαμαρίας ἐκήρυξσεν αὐτοῖς τὸν Χριστόν. ἐγένεσθε, **53** οἵτινες ἐλάβετε τὸν νόμον **6** προσεῖχον δὲ οἱ ὄχλοι τοῖς λεγομένοις εἰς διαταγὰς ἀγγέλων, καὶ οὐκ ἐφυλάξατε. ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ὅμοθυμαδὸν ἐν τῷ **54** Ἀκούοντες δὲ ταῦτα διεπρίοντο ταῖς ἀκούειν αὐτοὺς καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα καρδίαις αὐτῶν καὶ ἔβρυχον τοὺς ὀδόντας ἡ ἐποίει. **7** πολλοὶ γὰρ τῶν ἐχόντων ἐπ’ αὐτόν. **55** ὑπάρχων δὲ πλήρης Πνεύματος πνεύματα ἀκάθαρτα βοῶντα φωνῇ μεγάλῃ

έξήρχοντο πολλοὶ δὲ παραλελυμένοι χρημάτων κτᾶσθαι. 21 οὐκ ἔστιν σοι μερὶς καὶ χωλὸι ἐθεραπεύθησαν· 8 ἐγένετο οὐδὲ κλῆρος ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ ἥ γὰρ δὲ πολλὴ χαρὰ ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ. 9 καρδία σου οὐκ ἔστιν εὐθεῖα ἔναντι τοῦ Ἀνὴρ δέ τις ὀνόματι Σίμων προϊπῆρχεν Θεοῦ. 22 μετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας ἐν τῇ πόλει μαγεύων καὶ ἔξιστάνων τὸ σου ταύτης, καὶ δεήθητι τοῦ Κυρίου εἰ ἄρα ἔθνος τῆς Σαμαρίας, λέγων εἰναὶ τινα ἀφεθήσεταί σοι ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου· ἔαυτὸν μέγαν, 10 ὃ προσεῖχον πάντες 23 εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ σύνδεσμον ἀπὸ μικροῦ ἔως μεγάλου λέγοντες Οὗτός ἀδικίας ὅρω σε δόντα. 24 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἔστιν ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡ καλουμένη Σίμων εἶπεν Δεήθητε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς Μεγάλην. 11 προσεῖχον δὲ αὐτῷ διὰ τὸ τὸν Κύριον, ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ’ ἐμὲ ὡν ἵκανῷ χρόνῳ ταῖς μαγίαις ἔξεστακέναι εἰρήκατε. 25 Οἱ μὲν οὖν διαμαρτυράμενοι αὐτούς, 12 ὅτε δὲ ἐπίστευσαν τῷ Φιλίππῳ καὶ λαλήσαντες τὸν λόγον τοῦ Κυρίου εὐαγγελιζομένῳ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ ὑπέστρεφον εἰς Ἱεροσόλυμα, πολλάς τε Θεοῦ καὶ τοῦ ὀνόματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κώμας τῶν Σαμαρειτῶν εὐηγγελίζοντο. ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναικες. 13 26 Ἀγγελος δὲ Κυρίου ἐλάλησεν πρὸς ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσεν, καὶ Φίλιππον λέγων Ἀνάστηθι καὶ πορεύου βαπτισθεὶς ἦν προσκαρτερῶν τῷ Φιλίππῳ, κατὰ μεσημβρίαν ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν θεωρῶν τε σημεῖα καὶ δυνάμεις μεγάλας καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἱερουσαλήμ εἰς Γάζαν· γινομένας ἔξιστα. 14 Ἀκούσαντες δὲ οἱ αὐτῇ ἔστιν ἔρημος. 27 καὶ ἀναστὰς ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπόστολοι ὅτι δέδεκται ἡ ἐπορεύθη. καὶ ἴδον ἀνὴρ Αἰθίοψ εὐνοῦχος Σαμάρια τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀπέστειλαν δυνάστης Κανδάκης βασιλίσσης Αἰθιόπων, πρὸς αὐτοὺς Πέτρον καὶ Ἰωάννην, 15 οἵτινες δὲ ἦν ἐπὶ πάσης τῆς γάζης αὐτῆς, δὲς καταβάντες προσηγάντο περὶ αὐτῶν ὅπως ἐληλύθει προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλήμ, λάβωσιν Πνεῦμα Ἀγιον· 16 οὐδέπω γὰρ ἦν 28 ἦν δὲ ὑποστρέψων καὶ καθήμενος ἐπὶ ἐπ’ οὐδὲν αὐτῶν ἐπιπεπτωκός, μόνον δὲ τοῦ ἄρματος αὐτοῦ καὶ ἀνεγίνωσκεν τὸν βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ δόνομα τοῦ προφήτην Ἡσαΐαν. 29 εἶπεν δὲ τὸ Πνεῦμα κυρίου Ἰησοῦ. 17 τότε ἐπετίθεσαν τὰς χεῖρας τῷ Φιλίππῳ Πρόσελθε καὶ κολλήθητι ἐπ’ αὐτούς, καὶ ἐλάμβανον Πνεῦμα Ἀγιον. τῷ ἄρματι τούτῳ. 30 προσδραμὼν δὲ ὁ 18 ίδων δὲ ὁ Σίμων ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως Φίλιππος ἤκουσεν αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδοται τὸ Ἡσαΐαν τὸν προφήτην, καὶ εἶπεν Ἡρά Πνεῦμα, προσήνεγκεν αὐτοῖς χρήματα 19 γε γινώσκεις ἢ ἀναγινώσκεις; 31 ὁ δὲ λέγων Δότε κάμοι τὴν ἔξουσίαν ταύτην ἵνα εἶπεν Πῶς γὰρ ἂν δυναίμην ἐὰν μή τις φῶ ἐὰν ἐπιθῶ τὰς χεῖρας λαμβάνῃ Πνεῦμα ὁδηγήσει με; παρεκάλεσέν τε τὸν Φίλιππον Ἀγιον. 20 Πέτρος δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν Τὸ ἀναβάντα καθίσαι σὺν αὐτῷ. 32 ἡ δὲ ἀργύριόν σου σὺν σοὶ εἴη εἰς ἀπώλειαν, περιοχὴ τῆς γραφῆς ἦν ἀνεγίνωσκεν ἦν ὅτι τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ ἐνόμισας διὰ αὐτῆς Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη, καὶ

ώς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν διώκεις· 6 ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ εἰσελθε εἰς ἄφωνος, οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα τὴν πόλιν, καὶ λαληθήσεται σοι ὃ τί σε αὐτοῦ. 33 Ἐν τῇ ταπεινώσει ἡ κρίσις αὐτοῦ δεῖ ποιεῖν. 7 οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες ἥρθη τὴν γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγήσεται; αὐτῷ εἰστήκεισαν ἐνεοί, ἀκούοντες μὲν τῆς ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ. 34 φωνῆς, μηδένα δὲ θεωροῦντες. 8 ἡγέρθη ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος τῷ Φιλίππῳ εἶπεν δὲ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς, ἀνεψημένων δὲ Δέομαί σου, περὶ τίνος δὲ προφήτης λέγει τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ οὐδὲν ἔβλεπεν τοῦτο; περὶ ἑαυτοῦ ἢ περὶ ἑτέρου τινός; χειραγωγοῦντες δὲ αὐτὸν εἰσήγαγον εἰς 35 ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ Δαμασκόν. 9 καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων, καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲ ἔπιεν. 10 Ἡν δέ τις εὐηγγελίσατο αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν. 36 ὡς δὲ μαθητὴς ἐν Δαμασκῷ ὄνόματι Ἀνανίας, ἐπορεύοντο κατὰ τὴν ὁδόν, ἥλθον ἐπί τι καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἐν ὄράματι ὁ Κύριος ὕδωρ, καὶ φησιν ὁ εὐνοῦχος Ἰδοὺ ὕδωρ· τί Ἀνανία. ὁ δὲ εἶπεν Ἰδοὺ ἐγώ, Κύριε. 11 ὁ δὲ κωλύει με βαπτισθῆναι; 38 καὶ ἐκέλευσεν Κύριος πρὸς αὐτόν Ἀναστὰς πορεύθητι ἐπὶ στῆναι τὸ ἄρμα, καὶ κατέβησαν ἀμφότεροι τὴν ρύμην τὴν καλουμένην Εὐθείαν καὶ εἰς τὸ ὕδωρ, ὃ τε Φίλιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος, ζήτησον ἐν οἰκίᾳ Ἰούδα Σαῦλον ὄνόματι καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. 39 ὅτε δὲ ἀνέβησαν Ταρσέα ἵδοὺ γάρ προσεύχεται, 12 καὶ εἶδεν ἐκ τοῦ ὕδατος, Πνεῦμα Κυρίου ἥρπασεν τὸν ἄνδρα Ἀνανίαν ὄνόματι εἰσελθόντα καὶ Φίλιππον, καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι ὁ ἐπιθέντα αὐτῷ χεῖρας, ὅπως ἀναβλέψῃ. εὐνοῦχος, ἐπορεύετο γάρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ 13 ἀπεκρίθη δὲ Ἀνανίας Κύριε, ἥκουσα χαίρων. 40 Φίλιππος δὲ εὐρέθη εἰς Ἀζωτον, ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις ὅσα κακὰ τοῖς ἀγίοις σου ἐποίησεν ἐν πάσας ἔως τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς Καισάριαν. Ἱερουσαλήμ· 14 καὶ ὥδε ἔχει ἔξουσίαν

9 Ὁ δὲ Σαῦλος ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ παρὰ τῶν ἀρχιερέων δῆσαι πάντας τοὺς φόνου εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Κυρίου, ἐπικαλούμενούς τὸ ὄνομά σου. 15 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος Πορεύου, ὅτι σκεῦος αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς ἐκλογῆς ἐστίν μοι οὗτος τοῦ βαστάσαι τὸ συναγωγάς, ὅπως ἔάν τινας εὑρῇ τῆς ὄνομά μου ἐνώπιον ἐθνῶν τε καὶ βασιλέων ὕδων τε Ἰσραήλ· 16 ἐγώ γάρ ύποδείξω αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὄνόματός μου παθεῖν. 17 Ἀπῆλθεν δὲ Ἀνανίας καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐπιθεὶς ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας εἶπεν Σαοὺλ ἀδελφέ, ὁ φῶς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, 4 καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν ἥκουσεν φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ Κύριος ἀπέσταλκέν με, Ἰησοῦς ὁ ὄφθείς σοι Σαούλ Σαούλ, τί με διώκεις; 5 εἶπεν δέ ἐν τῇ ὄδῷ ἦ ἥρχου, ὅπως ἀναβλέψῃς καὶ Τίς εῖ, Κύριε; ὁ δέ Ἔγώ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ πλησθῆς Πνεύματος Ἅγιου. 18 καὶ εὐθέως

ἀπέπεσαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ὁφθαλμῶν οἱ ἀδελφοὶ κατήγαγον αὐτὸν εἰς Καισάριαν ὡς λεπίδες, ἀνέβλεψέν τε, καὶ ἀναστὰς καὶ ἔξαπεστειλαν αὐτὸν εἰς Ταρσόν. **31** Ἡ ἐβαπτίσθη, **19** καὶ λαβὼν τροφὴν ἐνίσχυσεν. μὲν οὖν ἐκκλησίᾳ καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας Ἐγένετο δὲ μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ μαθητῶν καὶ Γαλιλαίας καὶ Σαμαρίας εἶχεν εἱρήνην ἡμέρας τινὰς, **20** καὶ εὐθέως ἐν ταῖς οἰκοδομουμένῃ καὶ πορευομένῃ τῷ φόβῳ συναγωγαῖς ἐκήρυσσεν τὸν Ἰησοῦν, δτὶ τοῦ Κυρίου, καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ Ἁγίου οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. **21** ἐξίσταντο Πνεύματος ἐπληθύνετο. **32** Ἐγένετο δὲ δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες καὶ ἔλεγον Οὐχὶ Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων κατελθεῖν οὗτός ἐστιν ὁ πορθήσας εἰς Ἱερουσαλήμ καὶ πρὸς τοὺς ἀγίους τοὺς κατοικοῦντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ Λύδδα. **33** εὗρεν δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπόν τινα ὃδε εἰς τοῦτο ἐληλύθει, ἵνα δεδεμένους ὄνόματι Αἰνέαν ἐξ ἐτῶν ὀκτὼ κατακείμενον αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς; **22** Σαῦλος ἐπὶ κραβάττου, δς ἦν παραλευμένος, **34** καὶ δὲ μᾶλλον ἐνεδυναμοῦτο καὶ συνέχυννεν εἴπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος Αἰνέα, ἵταί σε Ἰησοῦς Ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Δαμασκῷ, Χριστός· ἀνάστηθι καὶ στρώσον σεαυτῷ. καὶ συμβιβάζων δτὶ οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός. εὐθέως ἀνέστη. **35** καὶ εἶδαν αὐτὸν πάντες **23** Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ίκαναί, οἱ κατοικοῦντες Λύδδα καὶ τὸν Σαρῶνα, συνεβούλευσαντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν Κύριον. **36** Ἐν αὐτόν· **24** ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ ἡ ἐπιβουλὴ Ἰόππη δέ τις ἦν μαθήτρια ὄνόματι Ταβειθά, αὐτῶν. παρετηροῦντο δὲ καὶ τὰς πύλας ἡ διερμηνευομένη λέγεται Δορκάς· αὕτη ἦν ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσιν· πλήρης ἔργων ἀγαθῶν καὶ ἐλεημοσυνῶν **25** λαβόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς διὰ ὃν ἐποίει. **37** Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ τείχους καθῆκαν αὐτὸν χαλάσαντες ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν· ἐν σπυρίδι. **26** Παραγενόμενος δὲ εἰς λούσαντες δὲ ἔθηκαν ἐν ὑπερώῳ. **38** Ἱερουσαλήμ ἐπείραζεν κολλᾶσθαι τοῖς ἐγγὺς δὲ οὔσης Λύδδας τῇ Ἰόππῃ οἱ μαθηταῖς· καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν, μὴ μαθηταὶ ἀκούσαντες δτὶ Πέτρος ἐστὶν ἐν πιστεύοντες δτὶ ἐστὶν μαθητής. **27** Βαρνάβας αὐτῇ ἀπέστειλαν δύο ἄνδρας πρὸς αὐτὸν δὲ ἐπιλαβόμενος αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τοὺς παρακαλοῦντες Μή ὁκνήσῃς διελθεῖν ἔως ἀποστόλους, καὶ διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ἐν ἡμῶν. **39** ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνῆλθεν τῇ ὁδῷ εἶδεν τὸν Κύριον καὶ δτὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς· δν παραγενόμενον ἀνήγαγον εἰς αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν Δαμασκῷ ἐπαρρησιάσατο τὸ ὑπερῷον, καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι ἐν τῷ ὄνόματι Ἰησοῦ. **28** καὶ ἦν μετ' αἰ χῆραι κλαίουσαι καὶ ἐπιδεικνύμεναι αὐτῶν εἰσπορευόμενος καὶ ἐκπορευόμενος χιτῶνας καὶ ίμάτια, ὅσα ἐποίει μετ' αὐτῶν εἰς Ἱερουσαλήμ, παρρησιαζόμενος ἐν τῷ οὔσα ἡ Δορκάς. **40** ἐκβαλὼν δὲ ἔξω πάντας ὃ ὄνόματι τοῦ Κυρίου, **29** ἐλάλει τε καὶ Πέτρος καὶ θεῖς τὰ γόνατα προσηγύζατο, καὶ συνεζήτει πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς· οἱ δὲ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα εἶπεν Ταβειθά, ἐπεχείρουν ἀνελεῖν αὐτόν. **30** ἐπιγνόντες δὲ ἀνάστηθι. ή δὲ ἦνοιξεν τοὺς ὁφθαλμοὺς

αὐτῆς, καὶ ἴδοῦσα τὸν Πέτρον ἀνεκάθισεν. αὐτὸν ἔκστασις, **11** καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν **41** δοὺς δὲ αὐτῇ χεῖρα ἀνέστησεν αὐτήν· ἀνεῳγμένον καὶ καταβαῖνον σκεῦός τι φωνήσας δὲ τοὺς ἀγίους καὶ τὰς χήρας ὡς ὁθόνην μεγάλην, τέσσαροιν ἀρχαῖς παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν. **42** γνωστὸν καθιέμενον ἐπὶ τῆς γῆς, **12** ἐν ᾧ ὑπῆρχεν δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης τῆς Ἰόππης, καὶ πάντα τὰ τετράποδα καὶ ἑρπετὰ τῆς γῆς ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐπὶ τὸν Κύριον. **43** καὶ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. **13** καὶ ἐγένετο Ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἱκανὰς μεῖναι ἐν Ἰόππῃ φωνὴ πρὸς αὐτὸν Ἀναστάς, Πέτρε, θῦσον παρὰ τινι Σίμωνι βυρσεῖ.

10 Ἄνηρ δὲ τις ἐν Καισαρίᾳ ὄνόματι

Κορνήλιος, ἐκατοντάρχης ἐκ σπείρης τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς, **2** εὔσεβής καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ καὶ δεόμενος τοῦ Θεοῦ διὰ παντός, **3** εἶδεν ἐν ὁράματι φανερῶς, ὡσεὶ περὶ ὥραν ἐνάτην τῆς ἡμέρας, ἄγγελον τοῦ Θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν καὶ εἰπόντα αὐτῷ Κορνήλιε. **4** ὁ δὲ ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἔμφοβος γενόμενος εἶπεν Τί ἐστιν, Κύριε; εἶπεν δὲ αὐτῷ Αἱ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ. **5** καὶ νῦν πέμψον ἄνδρας εἰς Ἰόππην καὶ μετάπεμψαι Σίμωνά τινα δὲ ἐπικαλεῖται Πέτρος: **6** οὗτος ξενίζεται παρὰ τινι Σίμωνι βυρσεῖ, ᾧ ἐστιν οἰκία παρὰ θάλασσαν. **7** ὡς δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν αὐτῷ, φωνήσας δύο τῶν οἰκετῶν καὶ στρατιώτην εὔσεβη τῶν προσκαρτερούντων αὐτῷ, **8** καὶ ἔξηγησάμενος ἄπαντα αὐτοῖς ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην. **9** Τῇ δὲ ἐπαύριον ὁδοιπορούντων ἐκείνων καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύξασθαι περὶ ὥραν ἕκτην. **10** ἐγένετο δὲ πρόσπεινος καὶ ἥθελεν γεύσασθαι· παρασκευαζόντων δὲ αὐτῶν ἐγένετο ἐπ'

καὶ φάγε. **14** ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν Μηδαμῶς, Κύριε, δτὶ οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν καὶ ἀκάθαρτον. **15** καὶ φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν "Α ὁ Θεὸς ἐκαθάρισεν σὺ μὴ κοίνου. **16** τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς, καὶ εὐθὺς ἀνελήμφθη τὸ σκεῦος εἰς τὸν οὐρανόν. **17** Ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρει ὁ Πέτρος τί ἂν εἴη τὸ ὅραμα δεῖδεν, ίδοὺ οἱ ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμένοι ὑπὸ τοῦ Κορνηλίου διερωτήσαντες τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν πυλῶνα, **18** καὶ φωνήσαντες ἐπυνθάνοντο εἰ Σίμων ὁ ἐπικαλούμενος Πέτρος ἐνθάδε ξενίζεται. **19** Τοῦ δὲ Πέτρου διενθυμούμενου περὶ τοῦ ὁράματος εἶπεν τὸ Πνεῦμα Ἰδοὺ ἄνδρες δύο ζητοῦντες σε· **20** ἀλλὰ ἀναστὰς κατάβηθι, καὶ πορεύον σὺν αὐτοῖς μηδὲν διακρινόμενος, δτὶ ἐγὼ ἀπέσταλκα αὐτούς. **21** καταβὰς δὲ Πέτρος πρὸς τὸν ἄνδρας εἶπεν Ἰδοὺ ἐγώ εἰμι δν ζητεῖτε· τίς ἡ αἵτια δι' ἣν πάρεστε; **22** οἱ δὲ εἶπαν Κορνήλιος ἐκατοντάρχης, ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν, μαρτυρούμενός τε ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν Ιουδαίων, ἐχρηματίσθη ὑπὸ ἀγγέλου ἀγίου μεταπέμψασθαί σε εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ. **23** εἰσκαλεσάμενος οὖν αὐτοὺς ἐξένισεν. Τῇ δὲ ἐπαύριον ἀναστὰς ἐξῆλθεν σὺν αὐτοῖς,

καὶ τινες τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ Ἰόππης καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην δεκτὸς αὐτῷ συνῆλθον αὐτῷ. 24 τῇ δὲ ἐπαύριον εἰσῆλθεν ἐστιν· 36 τὸν λόγον δὲ ἀπέστειλεν τοῖς εἰς τὴν Καισάριαν· ὁ δὲ Κορνήλιος ἦν υἱὸς Ἰσραὴλ εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ προσδοκῶν αὐτοὺς, συνκαλεσάμενος τοὺς Ἰησοῦν Χριστοῦ οὗτός ἐστιν πάντων Κύριος. συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀναγκαίους 37 ὑμεῖς οἴδατε τὸ γενόμενον ρῆμα καθ' φίλους. 25 Ὡς δὲ ἐγένετο τοῦ εἰσελθεῖν ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς τὸν Πέτρον, συναντήσας αὐτῷ ὁ Κορνήλιος Γαλιλαίας μετὰ τὸ βάπτισμα ὃ ἐκήρυξεν πεσῶν ἐπὶ τοὺς πόδας προσεκύνησεν. 26 ὁ Ἰωάννης, 38 Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρέθ, ὃς δὲ Πέτρος ἤγειρεν αὐτὸν λέγων Ἀνάστηθι· ἔχρισεν αὐτὸν ὁ Θεὸς Πνεύματι Ἅγιῳ καὶ καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι. 27 καὶ δυνάμει, ὃς διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ ἡώμενος συνομιλῶν αὐτῷ εἰσῆλθεν, καὶ εύρισκει πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ συνεληλυθότας πολλούς, 28 ἔφη τε πρὸς τοῦ διαβόλου, ὅτι ὁ Θεὸς ἦν μετ' αὐτοῦ· 39 αὐτούς Ὅμεις ἐπίστασθε ὡς ἀθέμιτόν ἐστιν καὶ ἡμεῖς μάρτυρες πάντων ὧν ἐποίησεν ἐν ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ κολλᾶσθαι ἢ προσέρχεσθαι τε τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων καὶ Ἱερουσαλήμ· ἀλλοφύλων· κάμοι δὲ Θεὸς ἔδειξεν μηδένα ὃν καὶ ἀνεῖλαν κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. 40 κοινὸν ἡ ἀκάθαρτον λέγειν ἄνθρωπον· 29 τοῦτον ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ διὸ καὶ ἀναντιρρήτως ἥλθον μεταπεμφθείς. καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῆ γενέσθαι, 41 πυνθάνομαι οὖν Τίνι λόγῳ μετεπέμψασθέ οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ μάρτυσιν τοῖς με. 30 Καὶ ὁ Κορνήλιος ἔφη Ἀπὸ τετάρτης προκεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἡμῖν, ἡμέρας μέχρι ταύτης τῆς ὥρας ἤμην τὴν οἵτινες συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν αὐτῷ ἐνάτην προσευχόμενος ἐν τῷ οἰκῷ μου, μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· 42 καὶ ἴδού ἀνὴρ ἔστη ἐνώπιόν μου ἐν ἐσθῆτι καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν κηρύξαι τῷ λαῷ λαμπρῷ, 31 καὶ φησίν Κορνήλιε, εἰσηκούσθη καὶ διαμαρτύρασθαι ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ σου ἡ προσευχὴ καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ὡρισμένος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ Κριτῆς ζώντων ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. 32 πέμψον καὶ νεκρῶν. 43 τούτῳ πάντες οἱ προφῆται οὖν εἰς Ἰόππην καὶ μετακάλεσαι Σίμωνα μαρτυροῦσιν, ἄφεσιν ἀμαρτιῶν λαβεῖν διὰ ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος· οὗτος ξενίζεται ἐν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ πάντα τὸν πιστεύοντα οἰκίᾳ Σίμωνος βυρσέως παρὰ θάλασσαν. εἰς αὐτόν. 44 Ἔτι λαλοῦντος τοῦ Πέτρου τὰ 33 ἔξαυτῆς οὖν ἐπεμψα πρὸς σέ, σύ τε ρήματα ταῦτα ἐπέπεσεν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον καλῶς ἐποίησας παραγενόμενος. νῦν οὖν ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον. 45 πάντες ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πάρεσμεν καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοὶ ὅσοι ἀκοῦσαι πάντα τὰ προστεταγμένα σοι ὑπὸ συνῆλθαν τῷ Πέτρῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ τοῦ Κυρίου. 34 Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα δωρεὰ τοῦ Ἅγιον Πνεύματος ἐκκέχυται· 46 εἶπεν Ἐπ' ἀληθείας καταλαμβάνομαι ὅτι ἥκουν γὰρ αὐτῶν λαλούντων γλώσσαις οὐκ ἐστιν προσωπολίμπτης ὁ Θεός, 35 καὶ μεγαλυνόντων τὸν Θεόν. τότε ἀπεκρίθη ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν Πέτρος 47 Μήτι τὸ ὄντων δύναται κωλῦσαι

τις τοῦ μὴ βαπτισθῆναι τούτους, οἵτινες ἀνδρός. **13** ἀπήγγειλεν δὲ ἡμῖν πῶς εἶδεν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἀγιον ἔλαφον ως καὶ τὸν ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ σταθέντα ἡμεῖς; **48** προσέταξεν δὲ αὐτοὺς ἐν τῷ καὶ εἰπόντα· Ἀπόστειλον εἰς Ἰόπην καὶ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ βαπτισθῆναι. τότε μετάπεμψαι Σύμωνα τὸν ἐπικαλούμενον ἡρώτησαν αὐτὸν ἐπιμεῖναι ἡμέρας τινάς. Πέτρον, **14** δος λαλήσει ὅμιλα πρὸς σὲ ἐν

11 Ἡκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ οῖς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἰκός σου. **15**

ἀδελφοί οἱ ὄντες κατὰ τὴν Ἰουδαίαν ἐν δὲ τῷ ἄρξασθαί με λαλεῖν ἐπέπεσεν τὸ δτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον Πνεῦμα τὸ Ἀγιον ἐπ' αὐτοὺς ὥσπερ καὶ τοῦ Θεοῦ. **2** Ὄτε δὲ ἀνέβη Πέτρος εἰς ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. **16** ἐμνήσθην δὲ τοῦ Ἱερουσαλήμ, διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν οἱ ὁρίματος τοῦ Κυρίου, ως ἔλεγεν Ἰωάννης μὲν ἐκ περιτομῆς **3** λέγοντες δτι Εἰσῆλθες ἐβάπτισεν ὅδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε πρὸς ἄνδρας ἀκροβυστίαν ἔχοντας καὶ συνέφαγες αὐτοῖς. **4** ἀρξάμενος δὲ Πέτρος ἐν Πνεύματι Ἅγιω. **17** εἰ οὖν τὴν ἵσην ἔξετίθετο αὐτοῖς καθεξῆς λέγων **5** Ἔγώ ἦμην ἐν πόλει Ἰόπηη προσευχόμενος, δωρεὰν ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς ως καὶ ἡμῖν, πιστεύσασιν ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν ἦμην ἐν ἐκστάσει ὅραμα, καταβαῖνον Χριστόν, ἐγὼ τίς ἦμην δυνατὸς κωλῦσαι τὸν σκεῦός τι ως ὅθόνην μεγάλην τέσσαριν ἀρχαῖς καθιεμένην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἥλθεν ἄχρι ἐμοῦ. **6** εἰς ἣν ἀτενίσας τοῖς ἔπειρος δὲ ταῦτα ἡσύχασαν, καὶ ἔδόξασαν τὸν Θεὸν λέγοντες Ἀρα καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ Θεὸς τὴν μετάνοιαν εἰς ζωὴν ἔδωκεν. **18** Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς γενομένης ἐπὶ Στεφάνῳ διῆλθον ἔως Φοινίκης καὶ Κύπρου καὶ Ἀντιοχείας, μηδενὶ λαλοῦντες τὸν λόγον εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίοις. **19** Ἡσαν δὲ τινες ἐξ αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι, οἵτινες ἐλθόντες εἰς Ἀντιόχειαν ἐλάλουν καὶ πρὸς τοὺς Ἑλληνας, εὐαγγελιζόμενοι τὸν Κύριον Ἰησοῦν. **20** **21** καὶ ἣν χεὶρ Κυρίου μετ' αὐτῶν, πολύς τε ἀριθμὸς ὁ πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν Κύριον. **22** Ἡκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ὡτα τῆς ἐκκλησίας τῆς οὔσης ἐν Ἰερουσαλήμ περὶ αὐτῶν, καὶ ἐξαπέστειλαν Βαρνάβαν ἔως Ἀντιοχείας; **23** δος παραγενόμενος καὶ ἰδὼν τὴν χάριν τὴν τοῦ Θεοῦ ἐχάρη, καὶ παρεκάλει πάντας τῇ προθέσει τῆς καρδίας προσμένειν τῷ Κυρίῳ, **24** δτι οὗτοι, καὶ εἰσῆλθομεν εἰς τὸν οἰκον τοῦ

ἵν ανὴρ ἀγαθὸς καὶ πλήρης Πνεύματος δεδεμένος ἀλύσεσιν δυσίν, φύλακές τε πρὸ Ἀγίου καὶ πίστεως, καὶ προσετέθη ὄχλος τῆς Θύρας ἐτήρουν τὴν φυλακήν. 7 καὶ ἴδού ἱκανὸς τῷ Κυρίῳ. 25 ἐξῆλθεν δὲ εἰς Ταρσὸν ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη, καὶ φῶς ἔλαμψεν ἀναζητησαι Σαῦλον, 26 καὶ εὐρὼν ἥγαγεν ἐν τῷ οἰκήματι· πατάξας δὲ τὴν πλευρὰν εἰς Ἀντιόχειαν. ἐγένετο δὲ αὐτοῖς καὶ τοῦ Πέτρου ἥγειρεν αὐτὸν λέγων Ἀνάστα ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τάχει. καὶ ἐξέπεσαν αὐτοῦ αἱ ἀλύσεις καὶ διδάξαι ὄχλον ἱκανόν, χρηματίσαι ἐκ τῶν χειρῶν. 8 εἶπεν δὲ ὁ ἄγγελος πρὸς τε πρώτως ἐν Ἀντιόχειᾳ τοὺς μαθητὰς αὐτὸν Ζῶσαι καὶ ὑπόδησαι τὰ σανδάλια Χριστιανούς. 27 Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις σου. ἐποίησεν δὲ οὕτως, καὶ λέγει αὐτῷ κατῆλθον ἀπὸ Ἱεροσολύμων προφῆται Περιβαλοῦ τὸ ἰμάτιόν σου καὶ ἀκολούθει εἰς Ἀντιόχειαν. 28 ἀναστὰς δὲ εἷς ἐξ μοι. 9 καὶ ἐξελθὼν ἤκολούθει, καὶ οὐκ αὐτῶν ὄνόματι Ἀγαβος ἐσήμαινεν διὰ τοῦ ἥδει ὅτι ἀληθές ἐστιν τὸ γινόμενον διὰ Πνεύματος λιμὸν μεγάλην μέλλειν ἕσεσθαι τοῦ ἀγγέλου, ἐδόκει δὲ ὅραμα βλέπειν. ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην ἦτις ἐγένετο 10 διελθόντες δὲ πρώτην φυλακὴν καὶ ἐπὶ Κλαυδίου. 29 τῶν δὲ μαθητῶν καθὼς δευτέραν ἥλθαν ἐπὶ τὴν πύλην τὴν σιδηρᾶν εὐπορεῖτό τις, ὡρισαν ἔκαστος αὐτῶν εἰς τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν, ἦτις αὐτομάτῃ διακονίαν πέμψαι τοῖς κατοικοῦσιν ἐν ἡνοίγῃ αὐτοῖς, καὶ ἐξελθόντες προῆλθον τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς· 30 ὁ καὶ ἐποίησαν ρύμην μίαν, καὶ εὐθέως ἀπέστη ὁ ἄγγελος ἀποστείλαντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ ἀπ' αὐτοῦ. 11 καὶ ὁ Πέτρος ἐν ἑαυτῷ χειρὸς Βαρνάβα καὶ Σαύλου.

γενόμενος εἶπεν Νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι

12 Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν ἐξαπέστειλεν ὁ Κύριος τὸν ἄγγελον αὐτοῦ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας καὶ ἐξείλατό με ἐκ χειρὸς Ἡρώδου καὶ κακῶσαί τινας τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. 2 πάσης τῆς προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν ἀνεῖλεν δὲ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν Ἰωάνου Ἰουδαίων. 12 συνιδῶν τε ἥλθεν ἐπὶ τὴν μαχαίρῃ. 3 ἴδων δὲ ὅτι ἀρεστὸν ἐστιν τοῖς οἰκίαν τῆς Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰωάνου Ἰουδαίοις προσέθετο συλλαβεῖν καὶ Πέτρον, τοῦ ἐπικαλουμένου Μάρκου, οὗ ἦσαν ἦσαν δὲ ἡμέραι τῶν ἀζύμων, 4 ὃν καὶ πιάσας ἵκανοὶ συνηθροισμένοι καὶ προσευχόμενοι. ἔθετο εἰς φυλακὴν, παραδοὺς τέσσαροιν 13 κρούσαντος δὲ αὐτοῦ τὴν θύραν τοῦ τετραδίοις στρατιωτῶν φυλάσσειν αὐτὸν, πυλῶνος προσῆλθεν παιδίσκη ὑπακοῦσαι βουλόμενος μετὰ τὸ πάσχα ἀναγαγεῖν ὄνόματι Ῥόδη, 14 καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν αὐτὸν τῷ λαῷ. 5 ὁ μὲν οὖν Πέτρος ἐτηρεῖτο τοῦ Πέτρου ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ἦνοιξεν ἐν τῇ φυλακῇ· προσευχὴ δὲ ἦν ἐκτενῶς τὸν πυλῶνα, εἰσδραμοῦσα δὲ ἀπήγγειλεν γινομένη ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὸν Θεόν ἔσταναι τὸν Πέτρον πρὸ τοῦ πυλῶνος. περὶ αὐτοῦ. 6 Ὁτε δὲ ἤμελλεν προαγαγεῖν 15 οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπαν Μαίνη. ἡ δὲ αὐτὸν δὲ Ἡρώδης, τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν διῆσχυρίζετο οὕτως ἔχειν. οἱ δὲ ἔλεγον Πέτρος κοιμώμενος μεταξὺ δύο στρατιωτῶν Ὁ ἄγγελός ἐστιν αὐτοῦ. 16 ὁ δὲ Πέτρος

ἐπέμενεν κρούων· ἀνοίξαντες δὲ εἶδαν τῷ Κυρίῳ καὶ νηστευόντων εἰπεν τὸ αὐτὸν καὶ ἔξεστησαν. **17** κατασείσας δὲ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον Ἀφορίσατε δή μοι τὸν αὐτοῖς τῇ χειρὶ σιγᾶν διηγήσατο αὐτοῖς πᾶς Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον εἰς τὸ ἔργον ὃ ὁ Κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς φυλακῆς, προσκέλημαι αὐτούς· 3 τότε νηστεύσαντες εἴπεν τε Ἀπαγγείλατε Ἰακώβῳ καὶ τοῖς καὶ προσευχάμενοι καὶ ἐπιθέντες τὰς ἀδελφοῖς ταῦτα. καὶ ἔξελθων ἐπορεύθη εἰς χεῖρας αὐτοῖς ἀπέλυσαν. **4** Αὐτὸί μὲν οὖν ἔτερον τόπον. **18** Γενομένης δὲ ἡμέρας ἣν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ Ἅγιου Πνεύματος τάραχος οὐκ ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώταις, κατῆλθον εἰς Σελεύκιαν, ἐκεῖθέν τε τί ἄρα ὁ Πέτρος ἐγένετο. **19** Ἡρώδης δὲ ἀπέπλευσαν εἰς Κύπρον, **5** καὶ γενόμενοι ἐν ἐπιζητήσας αὐτὸν καὶ μὴ εὑρών, ἀνακρίνας Σαλαμῖνι κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ τοὺς φύλακας ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι, καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων· εἶχον κατελθών ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς Καισάριαν δὲ καὶ Ἰωάννην ὑπηρέτην. **6** διελθόντες δὲ διέτριβεν. **20** Ἡν δὲ θυμομαχῶν Τυρίοις ὅλην τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου εὗρον ἄνδρα καὶ Σιδωνίοις ὁμοθυμαδὸν δὲ παρῆσαν τινὰ μάγον ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον πρὸς αὐτὸν, καὶ πείσαντες Βλάστον τὸν ὃ δόνομα Βαριησοῦς, **7** δος ἦν σὺν τῷ ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως ἥτοῦντο ἀνθυπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ, ἄνδρὶ συνετῷ. εἰρήνην, διὰ τὸ τρέφεσθαι αὐτῶν τὴν χώραν οὕτος προσκαλεσάμενος Βαρνάβαν καὶ ἀπὸ τῆς βασιλικῆς. **21** τακτῇ δὲ ἡμέρᾳ ὁ Σαῦλον ἐπεζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον Ἡρώδης ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασιλικὴν τοῦ Θεοῦ· **8** ἀνθίστατο δὲ αὐτοῖς Ἐλύμας ὁ καθίσας ἐπὶ τοῦ βίματος ἐδημηγόρει πρὸς μάγος, οὕτως γὰρ μεθερμηνεύεται τὸ δόνομα αὐτούς· **22** ὁ δὲ δῆμος ἐπεφώνει Θεοῦ αὐτοῦ, ζητῶν διαστρέψαι τὸν ἀνθύπατον φωνὴν καὶ οὐκ ἀνθρώπου. **23** παραχρῆμα ἀπὸ τῆς πίστεως. **9** Σαῦλος δέ, ὁ καὶ Παῦλος, δὲ ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου ἀνθ' πλησθεὶς Πνεύματος Ἅγιου ἀτενίσας εἰς ὃν οὐκ ἔδωκεν τὴν δόξαν τῷ Θεῷ, καὶ αὐτὸν **10** εἴπεν Ὡ πλήρης παντὸς δόλου καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος ἐξέψυξεν. **24** πάσης ῥαδιουργίας, υἱὲ διαβόλου, ἔχθρε Ὁ δὲ λόγος τοῦ Κυρίου ηὔξανεν καὶ πάσης δικαιοσύνης, οὐ παύσῃ διαστρέφων ἐπληθύνετο. **25** Βαρνάβας δὲ καὶ Σαῦλος τὰς ὁδοὺς τοῦ Κυρίου τὰς εὐθείας; **11** ὑπέστρεψαν, ἐξ Ἱερουσαλήμ, πληρώσαντες καὶ νῦν ἴδού χεὶρ Κυρίου ἐπὶ σέ, καὶ τὴν διακονίαν, συνπαραλαβόντες Ἰωάννην ἔσῃ τυφλὸς μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι τὸν ἐπικληθέντα Μάρκον.

κατιροῦ. παραχρῆμα δὲ ἐπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἀχλὺς καὶ σκότος, καὶ περιάγων ἐζήτει χειραγωγούς. **12** τότε ἴδων ὁ ἀνθύπατος τὸ γεγονὸς ἐπίστευσεν, ἐκπλησσόμενος ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ Κυρίου. **13** Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου οἱ περὶ Παῦλον ἥλθον εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας Ἰωάννης δὲ

13 Ἡσαν δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν οὖσαν ἐκκλησίαν προφῆται καὶ διδάσκαλοι δ τε Βαρνάβας καὶ Συμεὼν ὁ καλούμενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, Μαναήν τε Ἡρώδου τοῦ τετραάρχου σύντροφος καὶ Σαῦλος. **2** Λειτουργούντων δὲ αὐτῶν

ἀποχωρήσας ἀπ' αὐτῶν ὑπέστρεψεν εἰς τὸν δρόμον, ἔλεγεν Τί ἐμὲ ὑπονοεῖτε 'Ιεροσόλυμα. 14 Αὐτὸι δὲ διελθόντες ἀπὸ εἶναι, οὐκ εἰμὶ ἐγώ· ἀλλ' ἴδού ἔρχεται μετ' τῆς Πέργης παρεγένοντο εἰς Ἀντιόχειαν τὴν ἐμὲ οῦ οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν Πισιδίαν, καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν ποδῶν λῦσαι. 15 Ἀνδρες ἀδελφοί, νίοι τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐκάθισαν. 15 γένους Ἀβραὰμ καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν τὸν Θεόν, ἡμῖν δὲ λόγος τῆς σωτηρίας προφητῶν ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι ταύτης ἐζαπεστάλη. 27 οἱ γὰρ κατοικοῦντες πρὸς αὐτοὺς λέγοντες Ἀνδρες ἀδελφοί, ἐν 'Ιερουσαλήμ καὶ οἱ ἀρχοντες αὐτῶν εἴ τις ἐστιν ἐν ὑμῖν λόγος παρακλήσεως τοῦτον ἀγνοήσαντες καὶ τὰς φωνὰς πρὸς τὸν λαόν, λέγετε. 16 ἀναστὰς δὲ τῶν προφητῶν τὰς κατὰ πᾶν σάββατον Παῦλος καὶ κατασείσας τῇ χειρὶ εἰπεν ἀναγινωσκομένας κρίναντες ἐπλήρωσαν, Ἀνδρες Ἰσραὴλεῖται καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν 28 καὶ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὑρόντες Θεόν, ἀκούσατε. 17 δὲ Θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου ἥτησαντο Πειλᾶτον ἀναιρεθῆναι αὐτὸν· Ἰσραὴλ ἐξελέξατο τοὺς πατέρας ἡμῶν, 29 ως δὲ ἐτέλεσαν πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ καὶ τὸν λαὸν ὕψωσεν ἐν τῇ παροικίᾳ ἐν γεγραμμένα, καθελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου γῆ Αἰγύπτου, καὶ μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ ἔθηκαν εἰς μνημεῖον. 30 δὲ θεὸς ἦγειρεν ἐξῆγαγεν αὐτὸὺς ἐξ αὐτῆς, 18 καὶ ως αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· 31 δὲ ὁ φθῆ ἐπὶ ἡμέρας τεσσερακονταετῆ χρόνον ἐτροποφόρησεν πλείους τοῖς συναναβᾶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, 19 καὶ καθελὼν ἔθνη Γαλιλαίας εἰς 'Ιερουσαλήμ, οἵτινες νῦν ἔπτὰ ἐν γῇ Χανάαν κατεκληρονόμησεν εἰσιν μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. 32 τὴν γῆν αὐτῶν 20 ως ἔτεσιν τετρακοσίοις καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελίζομεθα τὴν πρὸς καὶ πεντήκοντα. καὶ μετὰ ταῦτα ἔδωκεν τοὺς πατέρας ἐπαγγελίαν γενομένην, 33 ὅτι κριτὰς ἔως Σαμουὴλ προφήτου. 21 κάκειθεν ταύτην δὲ θεὸς ἐκπεπλήρωκεν τοῖς τέκνοις ἥτησαντο βασιλέα, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἡμῶν ἀναστήσας Ἰησοῦν, ως καὶ ἐν τῷ δὲ θεῷ τὸν Σαοὺλ νιὸν Κείς, ἀνδρα ψαλμῷ γέγραπται τῷ δευτέρῳ Υἱός μου ἐκ φυλῆς Βενιαμείν, ἔτη τεσσεράκοντα· εἴ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. 34 ὅτι 22 καὶ μεταστήσας αὐτὸν ἦγειρεν τὸν δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν μηκέτι Δαυεὶδ αὐτοῖς εἰς βασιλέα, ὃς καὶ εἰπεν μέλλοντα ὑποστρέψειν εἰς διαφθοράν, μαρτυρήσας Εὗρον Δαυεὶδ τὸν τοῦ 'Ιεσσαί, οὕτως εἰρηκεν ὅτι Δώσω ὑμῖν τὰ δσια ἀνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, δος ποιήσει Δαυεὶδ τὰ πιστά. 35 διότι καὶ ἐν ἐτέρῳ πάντα τὰ θελήματά μου. 23 τούτου δὲ λέγει Οὐ δώσεις τὸν 'Οσιόν σου ἵδεῖν θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος κατ' ἐπαγγελίαν διαφθοράν. 36 Δαυεὶδ μὲν γὰρ ἴδια γενεᾶ ἦγαγεν τῷ Ἰσραὴλ Σωτῆρα Ἰησοῦν, 24 ὑπηρετήσας τῇ τοῦ Θεοῦ βουλῇ ἐκοιμήθη προκηρύξαντος Ἰωάνου πρὸ προσώπου τῆς καὶ προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ καὶ εἰσόδου αὐτοῦ βάπτισμα μετανοίας παντὶ εἰδεν διαφθοράν· 37 δὲ δὲ θεὸς ἦγειρεν, τῷ λαῷ Ἰσραὴλ. 25 ως δὲ ἐπλήρου Ἰωάνης οὐκ εἰδεν διαφθοράν. 38 γνωστὸν οὖν

εστω ύμιν, ἄνδρες ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου δι' ὅλης τῆς χώρας. 50 οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ύμιν ἄφεσις ἀμαρτιῶν καταγγέλλεται, παρώτρυναν τὰς σεβομένας γυναῖκας τὰς καὶ ἀπὸ πάντων ὡν οὐκ ἡδυνήθητε ἐν εὐσχήμονας καὶ τοὺς πρώτους τῆς πόλεως, νόμῳ Μωϋσέως δικαιωθῆναι, 39 ἐν τούτῳ καὶ ἐπίγειραν διωγμὸν ἐπὶ τὸν Παῦλον καὶ πᾶς ὁ πιστεύων δικαιοῦται. 40 βλέπετε Βαρνάβαν, καὶ ἔξεβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν οὖν μὴ ἐπέλθῃ τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς ὄριον αὐτῶν. 51 οἱ δὲ ἐκτιναξάμενοι τὸν προφήταις 41 Ἰδετε, οἱ καταφρονηταί, κονιορτὸν τῶν ποδῶν ἐπ' αὐτοὺς ἥλθον καὶ θαυμάσατε καὶ ἀφανίσθητε, ὅτι ἔργον εἰς Ἰκόνιον, 52 οἵ τε μαθηταὶ ἐπληροῦντο ἔργαζομαι ἐγὼ ἐν ταῖς ἡμέραις ύμῶν, ἔργον χαρᾶς καὶ Πνεύματος Ἅγίου.

δού μὴ πιστεύσητε ἐάν τις ἐκδιηγῆται 14 Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ κατὰ τὸ αὐτὸν ύμιν. 42 Ἐξιόντων δὲ αὐτῶν παρεκάλουν εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν εἰς τὸ μεταξὺ σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τῶν Ἰουδαίων καὶ λαλῆσαι οὕτως ὕστε τὰ ρήματα ταῦτα. 43 λυθείσης δὲ τῆς πιστεῦσαι Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων πολὺ συναγωγῆς ἡκολούθησαν πολλοὶ τῶν πλῆθος. 2 οἱ δὲ ἀπειθήσαντες Ἰουδαῖοι Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσῆλυτῶν ἐπίγειραν καὶ ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ, οἵτινες ἔθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν. 3 ίκανὸν μὲν προσλαλοῦντες αὐτοῖς ἔπειθον αὐτοὺς οὐν χρόνον διέτριψαν παρρησιαζόμενοι προσμένειν τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ. 44 Τῷ δὲ ἐπὶ τῷ Κυρίῳ τῷ μαρτυροῦντι ἐπὶ τῷ λόγῳ ἔρχομένῳ σαββάτῳ σχεδὸν πᾶσα ἡ πόλις τῆς χάριτος αὐτοῦ, διδόντι σημεῖα καὶ συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. 45 ίδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλους 4 έσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως, καὶ ἐπλήσθησαν ζήλου, καὶ ἀντέλεγον τοῖς οἱ μὲν ἦσαν σὸν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὸν ποτὶς ἀποστόλοις. 5 ὡς δὲ ἐγένετο ὄρμὴ τῶν ἔθνῶν τε καὶ Ἰουδαίων σὸν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν ὑβρίσαι καὶ λιθοβολῆσαι αὐτούς, 6 συνιδόντες κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας Λύστραν καὶ Δέρβην καὶ τὴν περίχωρον· 7 κάκει εὐαγγελιζόμενοι ἦσαν. 8 Καί τις ἀνὴρ ἀδύνατος ἐν Λύστροις τοῖς ποσὶν ἐκάθητο, χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ δὲ οὐδέποτε περιεπάτησεν. 9 οὗτος ἤκουεν τοῦ Παύλου λαλοῦντος δὲ ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ιδών ὅτι ἔχει πίστιν τοῦ σωθῆναι, 10 εἶπεν μεγάλῃ φωνῇ Ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὄρθος. καὶ ἤλατο καὶ περιεπάτει. 11 οἵ τε ὄχλοι ίδόντες ὃ ἐποίησεν Παῦλος

46 παρρησιασάμενοί τε ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας εἶπαν 'Υμῖν ἦν ἀναγκαῖον πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ· ἐπειδὴ ἀπωθεῖσθε αὐτὸν καὶ οὐκ ἀξίους κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς αἰώνιου ζωῆς, ίδού στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη. (aiōnios g166) 47 οὕτως γάρ ἐντέταλται ἡμῖν ὁ Κύριος Τέθεικά σε εἰς φῶς ἔθνῶν τοῦ εἰναί σε εἰς σωτηρίαν ἔως ἐσχάτου τῆς γῆς. 48 ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη ἔχαιρον καὶ ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, καὶ ἐπίστευσαν δοσοὶ ἦσαν τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον· (aiōnios g166) 49 διεφέρετο δὲ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου

ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν Λυκαονιστὶ Ἀντιόχειαν, **22** ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς λέγοντες Οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις τῶν μαθητῶν, παρακαλοῦντες ἐμμένειν κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς, **12** ἐκάλουν τε τὸν τῇ πίστει, καὶ ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων Βαρνάβαν Δία, τὸν δὲ Παῦλον Ἐρμῆν, δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου. Θεοῦ. **23** χειροτονήσαντες δὲ αὐτοῖς κατ' **13** ὅ τε ἱερεὺς τοῦ Διὸς τοῦ ὄντος πρὸ τῆς ἐκκλησίαν πρεσβυτέρους, προσευξάμενοι πόλεως, ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ τοὺς μετὰ νηστειῶν παρέθεντο αὐτοὺς τῷ Κυρίῳ πυλῶνας ἐνέγκας, σὺν τοῖς ὄχλοις ἥθελεν εἰς ὃν πεπιστεύκεισαν. **24** καὶ διελθόντες θύειν. **14** ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι τὴν Πισιδίαν ἥλθον εἰς τὴν Παμφυλίαν, Βαρνάβας καὶ Παῦλος, διαρρήξαντες τὰ **25** καὶ λαλήσαντες ἐν Πέργῃ τὸν λόγον ἴματια ἔαυτῶν ἔξεπτήδησαν εἰς τὸν ὄχλον, κατέβησαν εἰς Ἀτταλίαν, **26** κάκεϊθεν κράζοντες **15** καὶ λέγοντες Ἀνδρες, τί ἀπέπλευσαν εἰς Ἀντιόχειαν, ὅθεν ἡσαν ταῦτα ποιεῖτε; καὶ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς ἐσμεν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ ὑμῖν ἄνθρωποι, εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ ἔργον δὲ πλήρωσαν. **27** Παραγενόμενοι τούτων τῶν ματαίων ἐπιστρέψειν ἐπὶ θεόν δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν ἐκκλησίαν, ζῶντα, δὲ ἐποίησεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν ἀνήγγελλον ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς μετ' γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῶν, καὶ ὅτι ἦνοιξεν τοῖς ἔθνεσιν θύραν αὐτοῖς· **16** ὃς ἐν ταῖς παρωχημέναις γενεαῖς πίστεως. **28** διέτριψον δὲ χρόνον οὐκ ὀλίγον εἴασεν πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς σὺν τοῖς μαθηταῖς.

αὐτῶν. **17** καίτοι οὐκ ἀμάρτυρον αὐτὸν ἀφῆκεν ἀγαθουργῶν, οὐρανόθεν ὑμῖν ὑετοὺς διδοὺς καὶ καιροὺς καρποφόρους, ἐμπιπλῶν τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ὑμῶν. **18** καὶ ταῦτα λέγοντες μόλις κατέπαυσαν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς. **19** Ἐπῆλθαν δὲ ἀπὸ Ἀντιοχείας καὶ Ἰκονίου Ἰουδαῖοι, καὶ πείσαντες τοὺς ὄχλους καὶ λιθάσαντες τὸν Παῦλον ἔσυρον ἔξω τῆς πόλεως, νομίζοντες αὐτὸν τεθνηκέναι. **20** κυκλωσάντων δὲ τῶν μαθητῶν αὐτὸν ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν. Καὶ τῇ ἐπαύριον ἔξῆλθεν σὺν τῷ Βαρνάβᾳ εἰς Δέρβην. **21** εὐαγγελιζόμενοί τε τὴν πόλιν ἐκείνην καὶ μαθητεύσαντες ἰκανοὺς ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Λύστραν καὶ εἰς Ἰκόνιον καὶ εἰς τῷ Ιουδαίας ἐδίδασκον τοὺς ἀδελφοὺς ὅτι Ἐὰν μὴ περιτμηθῆτε τῷ ἔθει τῷ Μωϋσέως, οὐ δύνασθε σωθῆναι. **2** γενομένης δὲ στάσεως καὶ ζητήσεως οὐκ ὀλίγης τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ πρὸς αὐτοὺς, ἔταξαν ἀναβαίνειν Παῦλον καὶ Βαρνάβαν καὶ τινας ἄλλους ἕξ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς Ἱερουσαλὴμ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου. **3** Οἱ μὲν οὖν προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας διήρχοντο τὴν τε Φοινίκην καὶ Σαμάριαν ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἔθνῶν, καὶ ἐποίουν χαρὰν μεγάλην πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. **4** παραγενόμενοι δὲ εἰς Ἱεροσόλυμα παρεδέχθησαν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ

τῶν πρεσβυτέρων, ἀνήγγειλάν τε ὅσα ὁ κατεστραμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω καὶ Θεὸς ἐποίησεν μετ' αὐτῶν. 5 Ἐξανέστησαν ἀνορθώσω αὐτήν, 17 ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν δέ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἰρέσεως τῶν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν Κύριον, Φαρισαίών πεπιστευκότες, λέγοντες ὅτι δεῖ καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐφ' οὓς ἐπικέκληται περιτέμνειν αὐτοὺς παραγέλλειν τε τηρεῖν τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς, λέγει Κύριος τὸν νόμον Μωϋσέως. 6 Συνήχθησάν τε οἱ ποιῶν ταῦτα 18 γνωστὰ ἀπ' αἰῶνος. **[ιαῖσθ]** ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἴδεν περὶ **g165** 19 διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῦ λόγου τούτου. 7 Πολλῆς δὲ ζητήσεως τοῖς ἀπὸ τῶν ἔθνῶν ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ γενομένης ἀναστὰς Πέτρος εἶπεν πρὸς τὸν Θεόν, 20 ἀλλὰ ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς αὐτούς "Ἄνδρες ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε τοῦ ἀπέχεσθαι τῶν ἀλισγημάτων τῶν ὅτι ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων ἐν ὑμῖν ἐξελέξατο εἰδώλων καὶ τῆς πορνείας καὶ πνικτοῦ καὶ ὁ Θεὸς διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τοῦ αἵματος. 21 Μωϋσῆς γάρ ἐκ γενεῶν τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου καὶ ἀρχαίων κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσσοντας πιστεῦσαι. 8 καὶ ὁ καρδιογνώστης Θεὸς αὐτὸν ἔχει ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ πᾶν ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς δοὺς τὸ Πνεῦμα τὸ σάββατον ἀναγινωσκόμενος. 22 Τότε ἔδοξε "Ἄγιον καθὼς καὶ ἡμῖν, 9 καὶ οὐθὲν τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις διέκρινεν μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν, τῇ σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ ἐκλεξαμένους πίστει καθαρίσας τὰς καρδίας αὐτῶν. 10 ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν νῦν οὖν τί πειράζετε τὸν Θεόν, ἐπιθεῖναι σὺν τῷ Παύλῳ καὶ Βαρνάβᾳ, Ἰούδαν ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν, ὃν τὸν καλούμενον Βαρσαββᾶν καὶ Σιλᾶν, οὕτε οἱ πατέρες ἡμῶν οὕτε ἡμεῖς ἰσχύσαμεν ἄνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, 23 βαστάσαι; 11 ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν Οἱ ἀπόστολοι Κυρίου Ἰησοῦ πιστεύομεν σωθῆναι καθ' καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἀδελφοὶ τοῖς κατὰ ὃν τρόπον κάκεῖνοι. 12 Ἐσίγησεν δὲ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν πᾶν τὸ πλῆθος, καὶ ἥκουν Βαρνάβα καὶ ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἔθνῶν χαίρειν. 24 Παύλου ἐξηγουμένων ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς Ἐπειδὴ ἡκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσιν δι' ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις ἀνασκευάζοντες αὐτῶν. 13 Μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς τὰς ψυχὰς ὑμῶν, οἵς οὐ διεστειλάμεθα, ἀπεκρίθη Ἰάκωβος λέγων "Ἄνδρες ἀδελφοί, 25 ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις ὅμοθυμαδὸν, ἀκούσατέ μου. 14 Συμεὼν ἐξηγήσατο ἐκλεξαμένους ἄνδρας πέμψαι πρὸς ὑμᾶς καθὼς πρῶτον ὁ Θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρνάβᾳ καὶ ἐξ ἔθνῶν λαὸν τῷ ὄνόματι αὐτοῦ. 15 Παύλω, 26 ἀνθρώποις παραδεδωκόσι τὰς καὶ τούτω συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὄνόματος τοῦ Κυρίου προφητῶν, καθὼς γέγραπται 16 Μετὰ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 27 ἀπεστάλκαμεν ταῦτα ἀναστρέψω καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν οὖν Ἰούδαν καὶ Σιλᾶν, καὶ αὐτοὺς διὰ σκηνὴν Δαυεὶδ τὴν πεπτωκυῖαν, καὶ τὰ λόγου ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά. 28 ἔδοξεν

γὰρ τῷ Πνεύματι τῷ Ἁγίῳ καὶ ἡμῖν **16** Κατήντησεν δὲ καὶ εἰς Δέρβην καὶ μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος πλὴν εἰς Λύστραν. καὶ ἵδοὺ μαθητής τις τούτων τῶν ἐπάναγκες, **29** ἀπέχεσθαι ἦν ἐκεῖ ὀνόματι Τιμόθεος, σιδὸς γυναικὸς εἰδωλοθύτων καὶ αἴματος καὶ πνικτῶν Ἰουδαίας πιστῆς πατρὸς δὲ Ἐλληνος, **2** καὶ πορνείας· ἔξι ὕπερ διατηροῦντες ἔαυτοὺς ὃς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν Λύστροις καὶ εὗρι πράξετε. Ἐρρωσθε. **30** Οἱ μὲν οὖν Ἰκονίῳ ἀδελφῶν. **3** τοῦτον ἥθελησεν ὁ ἀπολυθέντες κατῆλθον εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ Παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελθεῖν, καὶ λαβὼν συναγαγόντες τὸ πλῆθος ἐπέδωκαν τὴν περιέτεμεν αὐτὸν διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ἐπιστολήν. **31** ἀναγνόντες δὲ ἐχάρησαν ὅντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις· ἥδεισαν ἐπὶ τῇ παρακλήσει. **32** Ἰούδας τε καὶ γὰρ ἄπαντες ὅτι Ἐλλην ὁ πατὴρ αὐτοῦ Σιλᾶς, καὶ αὐτοὶ προφῆται ὅντες, διὰ λόγου ὑπῆρχεν. **4** Ὡς δὲ διεπορεύοντο τὰς πόλεις, πολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφοὺς καὶ παρεδίδοσαν αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγματα ἐπεστήριξαν· **33** ποιήσαντες δὲ χρόνον τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις. **5** πρὸς τοὺς ἀποστείλαντας αὐτούς. **35** Παῦλος Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι ἐστερεοῦντο τῇ δὲ καὶ Βαρνάβας διέτριψον ἐν Ἀντιοχείᾳ, πίστει καὶ ἐπερίσσευον τῷ ἀριθμῷ καθ' διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι μετὰ ἡμέραν. **6** Διηλθον δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ καὶ ἑτέρων πολλῶν τὸν λόγον τοῦ Γαλατικὴν χώραν, κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ Κυρίου. **36** Μετὰ δέ τινας ἡμέρας εἶπεν Ἁγίου Πνεύματος λαλῆσαι τὸν λόγον ἐν πρὸς Βαρνάβαν Παῦλος Ἐπιστρέψαντες τῇ Ἀσίᾳ· **7** ἐλθόντες δὲ κατὰ τὴν Μυσίαν δὴ ἐπισκεψώμεθα τοὺς ἀδελφοὺς κατὰ ἐπείραζον εἰς τὴν Βιθυνίαν πορευθῆναι, πόλιν πᾶσαν ἐν αἷς κατηγγείλαμεν τὸν καὶ οὐκ είασεν αὐτοὺς τὸ Πνεῦμα Ἰησοῦ· **8** λόγον τοῦ Κυρίου, πῶς ἔχουσιν. **37** παρελθόντες δὲ τὴν Μυσίαν κατέβησαν εἰς Βαρνάβας δὲ ἐβούλετο συνπαραλαβεῖν καὶ Τρωάδα. **9** καὶ ὅραμα διὰ νυκτὸς τῷ Παύλῳ τὸν Ἰωάννην τὸν καλούμενον Μάρκον· ὡφθη, ἀνὴρ Μακεδών τις ἦν ἐστὼς καὶ **38** Παῦλος δὲ ἡξίου, τὸν ἀποστάντα ἀπ' παρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων Διαβάς εἰς αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας καὶ μὴ συνελθόντα Μακεδονίαν βοήθησον ἡμῖν. **10** ὡς δὲ τὸ αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ συνπαραλαμβάνειν ὅραμα εἶδεν, εὐθέως ἐξητήσαμεν ἐξελθεῖν τοῦτον. **39** ἐγένετο δὲ παροξυσμός, ὥστε εἰς Μακεδονίαν, συμβιβάζοντες ὅτι ἀποχωρισθῆναι αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, τὸν προσκέληται ἡμᾶς ὁ Θεὸς εὐαγγελίσασθαι τε Βαρνάβαν παραλαβόντα τὸν Μάρκον αὐτούς. **11** Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ Τρωάδος ἐκπλεῦσαι εἰς Κύπρον. **40** Παῦλος δὲ εὐθυνδρομήσαμεν εἰς Σαμοθράκην, τῇ δὲ ἐπιλεξάμενος Σιλᾶν ἐξῆλθεν, παραδοθεὶς ἐπιούσῃ εἰς Νέαν Πόλιν, **12** κάκεῖθεν τῇ χάριτι τοῦ Κυρίου ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν εἰς Φιλίππους, ἥτις ἐστὶν πρώτη τῆς **41** διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ Κιλικίαν μερίδος Μακεδονίας πόλις, κολωνία. ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας.

Ἡμεν δὲ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει διατρίβοντες

ἡμέρας τινάς. 13 τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ περιρήξαντες σαββάτων ἐξῆλθομεν ἔξω τῆς πύλης αὐτῶν τὰ ἴματια ἐκέλευνον ῥαβδίζειν, παρὰ ποταμὸν οὗ ἐνομίζομεν προσευχὴν 23 πολλάς δὲ ἐπιθέντες αὐτοῖς πληγὰς εἶναι, καὶ καθίσαντες ἐλαλοῦμεν ταῖς ἔβαλον εἰς φυλακήν, παραγγείλαντες τῷ συνελθούσαις γυναιξίν. 14 καί τις γυνὴ δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτούς: 24 ὄνόματι Λυδίᾳ, πορφυρόπωλις πόλεως ὃς παραγγείλαν τοιαύτην λαβών ἔβαλεν Θυατείρων, σεβομένη τὸν Θεόν, ἥκουεν, ἵς αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν καὶ τοὺς ὁ Κύριος διήνοιξεν τὴν καρδίαν προσέχειν πόδας ἡσφαλίσατο αὐτῶν εἰς τὸ ξύλον. τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ Παύλου. 15 ὡς δὲ 25 Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον Παῦλος καὶ ἐβαπτίσθη καὶ ὁ οἴκος αὐτῆς, παρεκάλεσεν Σιλᾶς προσευχόμενοι ὕμνουν τὸν Θεόν, λέγουσα Εἰ κεκρίκατε με πιστὴν τῷ Κυρίῳ ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμιοι· 26 εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸν οἴκον μου μένετε· ἀφρνω δὲ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, ὥστε καὶ παρεβιάσατο ἡμᾶς. 16 Ἐγένετο δὲ σαλευθῆναι τὰ θεμέλια τοῦ δεσμωτηρίου· πορευομένων ἡμῶν εἰς τὴν προσευχὴν, ἡνεώχθησαν δὲ παραχρῆμα αἱ θύραι πᾶσαι, παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα Πύθωνα καὶ πάντων τὰ δεσμὰ ἀνέθη. 27 ἔξυπνος ὑπαντῆσαι ἡμῖν, ἥτις ἐργασίαν πολλήν δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ καὶ ἰδὼν παρεῖχεν τοῖς κυρίοις αὐτῆς μαντευομένην. ἀνεῳγμένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, 17 αὕτη κατακολουθοῦσα τῷ Παύλῳ καὶ σπασάμενος τὴν μάχαιραν ἥμελλεν ἔαυτὸν ἡμῖν ἔκραζεν λέγουσα Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἀναιτεῖν, νομίζων ἐκπεφευγέναι τοὺς δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου εἰσίν, οἵτινες δεσμίους. 28 ἐφώνησεν δὲ Παῦλος μεγάλῃ καταγγέλλουσιν ὑμῖν ὅδον σωτηρίας. φωνῇ λέγων Μηδὲν πράξης σεαυτῷ κακόν, 18 τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. ἀπαντες γάρ ἐσμεν ἐνθάδε. 29 αἰτήσας δὲ διαπονηθεὶς δὲ Παῦλος καὶ ἐπιστρέψας φῶτα εἰσεπήδησεν καὶ ἐντρομος γενόμενος τῷ πνεύματι εἶπεν Παραγγέλλω σοι ἐν προσέπεσεν τῷ Παύλῳ καὶ Σιλᾷ, 30 καὶ ὄνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐξελθεῖν ἀπ' αὐτῆς· προαγαγὼν αὐτοὺς ἔξω ἐφη Κύριοι, τί καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. 19 Ἰδόντες με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ; 31 οἱ δὲ εἶπαν δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπὶς Πίστευσον ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν, καὶ τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενοι τὸν σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἴκός σου. 32 καὶ ἐλάλησαν Παῦλον καὶ τὸν Σιλᾶν εἴλκυσαν εἰς αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ σὺν πᾶσιν τοῖς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, 20 καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. 33 καὶ παραλαβών προσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς στρατηγοῖς αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς εἴπαν Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν, καὶ ἐβαπτίσθη ἡμῶν τὴν πόλιν, Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες, αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ ἀπαντες παραχρῆμα, 21 καὶ καταγγέλλουσιν ἔθη ἢ οὐκ ἔξεστιν 34 ἀναγαγών τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἴκον ἡμῖν παραδέχεσθαι οὐδὲ ποιεῖν Ῥωμαίοις παρέθηκεν τράπεζαν, καὶ ἡγαλλιάσατο οὖσιν. 22 καὶ συνεπέστη ὁ ὄχλος κατ' πανοικεὶ πεπιστευκὼς τῷ Θεῷ. 35 Ἡμέρας

δὲ γενομένης ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ τὴν πόλιν, καὶ ἐπιστάντες τῇ οἰκίᾳ τοὺς ῥάβδούχους λέγοντες Ἀπόλυσον τοὺς Ἰάσονος ἐζήτουν αὐτοὺς προαγαγεῖν εἰς ἀνθρώπους ἐκείνους. **36** ἀπίγγειλεν δὲ ὁ τὸν δῆμον· **6** μὴ εὑρόντες δὲ αὐτοὺς δεσμοφύλαξ τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν ἔσυρον Ἰάσονα καί τινας ἀδελφοὺς ἐπὶ Παῦλον, ὅτι Ἀπέσταλκαν οἱ στρατηγοὶ ἵνα τοὺς πολιτάρχας, βοῶντες ὅτι Οἱ τὴν ἀπολυθῆτε. νῦν οὖν ἐξελθόντες πορεύεσθε οἰκουμένην ἀναστατώσαντες οὗτοι καὶ ἐν εἰρίνῃ. **37** ὁ δὲ Παῦλος ἔφη πρὸς αὐτούς ἐνθάδε πάρεισιν, **7** οὓς ὑποδέδεκται Ἰάσων· Δείραντες ἡμᾶς δημοσίᾳ ἀκατακρίτους, καὶ οὗτοι πάντες ἀπέναντι τῶν δογμάτων ἀνθρώπους Ῥωμαίους ὑπάρχοντας, ἔβαλαν Καίσαρος πράσσουσιν, βασιλέα ἔτερον εἰς φυλακήν· καὶ νῦν λάθρᾳ ἡμᾶς λέγοντες εἶναι Ἰησοῦν. **8** ἐτάραξαν δὲ ἐκβάλλουσιν; οὐ γάρ, ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτοὶ τὸν ὄχλον καὶ τοὺς πολιτάρχας ἀκούοντας ἡμᾶς ἐξαγαγέτωσαν. **38** ἀπίγγειλαν δὲ τοῖς ταῦτα, **9** καὶ λαβόντες τὸ ἰκανὸν παρὰ στρατηγοῖς οἱ ῥάβδούχοι τὰ ρήματα ταῦτα. τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν λοιπῶν ἀπέλυσαν ἐφοβήθησαν δὲ ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοι αὐτούς. **10** Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ νυκτὸς εἰσιν, **39** καὶ ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτούς, ἐξέπεμψαν τὸν τε Παῦλον καὶ τὸν Σιλᾶν καὶ ἐξαγαγόντες ἡρώτων ἀπελθεῖν ἀπὸ τῆς εἰς Βέροιαν, οἵτινες παραγενόμενοι εἰς πόλεως. **40** ἐξελθόντες δὲ ἀπὸ τῆς φυλακῆς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων ἀπήεσαν· εἰσῆλθον πρὸς τὴν Λυδίαν, καὶ ἴδοντες **11** οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι τῶν ἐν παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἐξῆλθαν. Θεοσαλονίκη, οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον

17 Διοδεύσαντες δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ τὴν Ἀπολλωνίαν ἥλθον εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου ἦν συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων. **2** κατὰ δὲ τὸ εἰωθός τῷ Παύλῳ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἐπὶ σάββατα τρία διελέξατο αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν, **3** διανοίγων καὶ παρατιθέμενος ὅτι τὸν Χριστὸν ἔδει παθεῖν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός, ὁ Ἰησοῦς, ὃν ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. **4** καί τινες ἔξ αὐτῶν ἐπεισθησαν καὶ προσεκληρώθησαν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σιλᾶ, τῶν τε σεβομένων Ἑλλήνων πλῆθος πολὺ, γυναικῶν τε τῶν πρώτων οὐκ ὀλίγαι. **5** Ζηλώσαντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ προσλαβόμενοι τῶν ἀγοραίων ἄνδρας τινὰς πονηροὺς καὶ ὄχλοποι ήσαντες ἐθορύβουν μετὰ πάσης προθυμίας, τὸ καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντες τὰς γραφὰς εἰ ἔχοι ταῦτα οὕτως. **12** πολλοὶ μὲν οὖν ἔξ αὐτῶν ἐπίστευσαν, καὶ τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν τῶν εὐσχημόνων καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι. **13** Ως δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ κατηγγέλη ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἥλθον κάκεῖ σαλεύοντες καὶ ταράσσοντες τοὺς ὄχλους. **14** εὐθέως δὲ τότε τὸν Παῦλον ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοὶ πορεύεσθαι ἔως ἐπὶ τὴν θάλασσαν ὑπέμεινάν τε ὅ τε Σιλᾶς καὶ ὁ Τιμόθεος ἐκεῖ. **15** οἱ δὲ καθιστάνοντες τὸν Παῦλον ἤγαγον ἔως Ἀθηνῶν, καὶ λαβόντες ἐντολὴν πρὸς τὸν Σιλᾶν καὶ τὸν Τιμόθεον ἵνα ὡς τάχιστα ἐλθωσιν πρὸς αὐτὸν ἐξῆσαν. **16** Ἐν δὲ

ταῖς Ἀθήναις ἐκδεχομένου αὐτοὺς τοῦ κατοικεῖν ἐπὶ παντὸς προσώπου τῆς γῆς, Παύλου, παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ὁρίσας προστεταγμένους καιροὺς καὶ τὰς ἐν αὐτῷ θεωροῦντος κατείδωλον οὖσαν ὁροθεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν, 27 ζητεῖν τὴν πόλιν. 17 διελέγετο μὲν οὖν ἐν τὸν Θεὸν, εἰ ἄρα γε ψηλαφήσειαν αὐτὸν καὶ τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τοῖς εὔροιεν, καί γε οὐ μακρὰν ἀπὸ ἐνὸς ἑκάστου σεβομένοις καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ πᾶσαν ἡμῶν ὑπάρχοντα. 28 ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ ἡμέραν πρὸς τοὺς παρατυγχάνοντας. 18 κινούμεθα καὶ ἐσμέν, ὡς καὶ τινες τῶν καθ' τινες δὲ καὶ τῶν Ἐπικουρίων καὶ Στοϊκῶν ὑμᾶς ποιητῶν εἰρήκασιν Τοῦ γὰρ καὶ γένος φιλοσόφων συνέβαλλον αὐτῷ, καί τινες ἐσμέν. 29 γένος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ Θεοῦ ἔλεγον Τί ἂν θέλοι ὁ σπερμολόγος οὗτος οὐκ ὁφείλομεν νομίζειν, χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ λέγειν; οἱ δέ Ξένων δαιμονίων δοκεῖ ἢ λίθῳ, χαράγματι τέχνης καὶ ἐνθυμήσεως καταγγελεὺς εἶναι· ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνθρώπου, τὸ Θεῖον εἶναι ὅμοιον. 30 τοὺς ἀνάστασιν εὐηγγελίζετο. 19 ἐπιλαβόμενοί μὲν οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδῶν ὁ δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἀρειον πάγον ἥγαγον, Θεὸς τὰ νῦν ἀπαγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις λέγοντες Δυνάμεθα γνῶναι τίς ἡ καινὴ πάντας πανταχοῦ μετανοεῖν, 31 καθότι αὕτη ἡ ὑπὸ σοῦ λαλουμένη διδαχή; 20 ἔστησεν ἡμέραν ἐν ᾧ μέλλει κρίνειν τὴν ξενίζοντα γάρ τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, ἐν ἀνδρὶ ὦ ἡμῶν· βουλόμεθα οὖν γνῶναι τίνα θέλει ὥρισεν, πίστιν παρασχὼν πᾶσιν ἀναστήσας ταῦτα εἶναι. 21 Ἀθηναῖοι δὲ πάντες καὶ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. 32 ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν ἔτερον ἀνάστασιν νεκρῶν, οἱ μὲν ἔχλεύαζον, οἱ ηὐκαίρουν ἢ λέγειν τι ἢ ἀκούειν τι δὲ εἴπαν Ἀκουσόμεθά σου περὶ τούτου καὶ καινότερον. 22 Σταθεὶς δὲ Παῦλος ἐν μέσῳ πάλιν. 33 οὕτως ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔφη Ἀνδρες Ἀθηναῖοι, αὐτῶν. 34 τινὲς δὲ ἄνδρες κολληθέντες κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους ὑμᾶς αὐτῷ ἐπίστευσαν, ἐν οἷς καὶ Διονύσιος ὁ θεωρῶ. 23 διερχόμενος γὰρ καὶ ἀναθεωρῶν Ἀρεοπαγίτης καὶ γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις τὰ σεβάσματα ὑμῶν εὗρον καὶ βωμὸν καὶ ἔτεροι σὺν αὐτοῖς.

ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο ΑΓΝΩΣΤΩ ΘΕΩ. ὁ οὖν ἀγνοοῦντες εὐσεβεῖτε, τοῦτο ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. 24 ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, οὗτος οὐρανοῦ καὶ γῆς ὑπάρχων Κύριος οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ, 25 οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρωπίνων θεραπεύεται προσδεόμενός τινος, αὐτὸς διδοὺς πᾶσι ζωὴν καὶ πνοὴν καὶ τὰ πάντα. 26 ἐποίησέν τε ἐξ ἐνὸς πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων

18 Μετὰ ταῦτα χωρισθεὶς ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ἤλθεν εἰς Κόρινθον. 2 καὶ εὐρών τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν, Ποντικὸν τῷ γένει, προσφάτως ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας καὶ Πρίσκιλλαν γυναικαν αὐτοῦ, διὰ τὸ διατεταχέναι Κλαύδιον χωρίζεσθαι πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἀπὸ τῆς Ρώμης, προσῆλθεν αὐτοῖς, 3 καὶ διὰ τὸ δύμότερον εἶναι ἔμενεν παρ' αὐτοῖς, καὶ ἡργάζοντο· ἵσαν γὰρ σκηνοποιοὶ τῇ

τέχνη. 4 διελέγετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ καθ' ὑμᾶς, ὅψεσθε αὐτοί· κριτὴς ἐγώ τούτων κατὰ πᾶν σάββατον, ἔπειθέν τε Ἰουδαίους οὐ βούλομαι εἶναι. 16 καὶ ἀπήλασεν αὐτοὺς καὶ Ἐλληνας. 5 Ὡς δὲ κατῆλθον ἀπὸ ἀπὸ τοῦ βήματος. 17 ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες τῆς Μακεδονίας ὃ τε Σιλᾶς καὶ ὁ Σωσθένης τὸν ἀρχισυνάγωγον ἔτυπτον Τιμόθεος, συνείχετο τῷ λόγῳ ὁ Παῦλος, ἔμπροσθεν τοῦ βήματος· καὶ οὐδὲν τούτων διαμαρτυρόμενος τοῖς Ἰουδαίοις εἶναι τὸν τῷ Γαλλίωνι ἔμελεν. 18 Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι Χριστὸν Ἰησοῦν. 6 ἀντιτασσομένων δὲ προσμείνας ἡμέρας ἱκανὰς, τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν καὶ βλασφημούντων ἐκτιναξάμενος ἀποταξάμενος ἐξέπλει εἰς τὴν Συρίαν, τὰ ἴματα εἴπεν πρὸς αὐτούς Τὸ αἷμα ὑμῶν καὶ σὺν αὐτῷ Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας, ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν· καθαρὸς ἐγώ ἀπὸ κειράμενος ἐν Κενχρεαῖς τὴν κεφαλὴν· τοῦ νῦν εἰς τὰ ἔθνη πορεύσομαι. 7 καὶ εἶχεν γὰρ εὐχήν. 19 κατήντησαν δὲ εἰς μεταβάτας ἐκεῖθεν ἥλθεν εἰς οἰκίαν τινὸς Ἐφεσον, κάκείνους κατέλιπεν αὐτοῦ, αὐτὸς ὀνόματι Τιτίου Ἰούστου σεβομένου τὸν δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν διελέξατο Θεόν, οὗ ἡ οἰκία ἦν συνομοροῦσα τῇ τοῖς Ἰουδαίοις. 20 ἐρωτῶντων δὲ αὐτῶν συναγωγῇ. 8 Κρισπος δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπὶ πλείονα χρόνον μεῖναι οὐκ ἐπένευσεν, ἐπίστευσεν τῷ Κυρίῳ σὺν ὅλῳ τῷ 21 ἀλλὰ ἀποταξάμενος καὶ εἰπών Πάλιν οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων ἀνακάμψω πρὸς ὑμᾶς τοῦ Θεοῦ θέλοντος, ἀκούοντες ἐπίστευον καὶ ἐβαπτίζοντο. 9 ἀνήχθη ἀπὸ τῆς Ἐφέσου, 22 καὶ κατελθὼν Εἴπεν δὲ ὁ Κύριος ἐν νυκτὶ δι' ὄράματος εἰς Καισάριαν, ἀναβὰς καὶ ἀσπασάμενος τὴν τῷ Παύλῳ Μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ λάλει καὶ μὴ ἐκκλησίαν, κατέβῃ εἰς Ἀντιόχειαν, 23 καὶ σιωπήσῃς, 10 διότι ἐγώ εἴμι μετὰ σοῦ καὶ ποιήσας χρόνον τινὰ ἐξῆλθεν, διερχόμενος οὐδεὶς ἐπιθήσεταί σοι τοῦ κακῶσαί σε, διότι καθεξῆς τὴν Γαλατικὴν χώραν καὶ Φρυγίαν, λαός ἐστί μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. στηρίζων πάντας τοὺς μαθητάς. 24 Ἰουδαῖος 11 Ἐκάθισεν δὲ ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας ἔξ δέ τις Ἀπολλῶς ὀνόματι, Ἀλεξανδρεὺς διδάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. 12 τῷ γένει, ἀνὴρ λόγιος, κατήντησεν εἰς Γαλλίωνος δὲ ἀνθυπάτου ὄντος τῆς Ἀχαΐας Ἐφεσον, δυνατὸς ὢν ἐν ταῖς γραφαῖς. κατεπέστησαν δύοθυμαδὸν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ 25 οὗτος ἦν κατηχημένος τὴν ὄδὸν τοῦ Παύλων καὶ ἥγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα, 13 Κυρίου, καὶ ζέων τῷ πνεύματι ἐλάλει καὶ λέγοντες ὅτι Παρὰ τὸν νόμον ἀναπείθει ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, οὗτος τοὺς ἀνθρώπους σέβεσθαι τὸν Θεόν. ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα Ἰωάνου· 14 μέλλοντος δὲ τοῦ Παύλου ἀνοίγειν τὸ 26 οὗτός τε ἥρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν τῇ στόμα εἴπεν ὁ Γαλλίων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους συναγωγῇ. ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ Πρίσκιλλα Εἰ μὲν ἦν ἀδίκημά τι ἦ διδιούργημα καὶ Ἀκύλας προσελάβοντο αὐτὸν καὶ πονηρόν, ὡς Ἰουδαῖοι, κατὰ λόγον ἀν ἀκριβέστερον αὐτῷ ἐξέθεντο τὴν ὄδὸν τοῦ ἀνεσχόμην ὑμῶν· 15 εἰ δὲ ζητήματά ἐστιν Θεοῦ. 27 βουλομένου δὲ αὐτοῦ διελθεῖν περὶ λόγου καὶ ὀνομάτων καὶ νόμου τοῦ εἰς τὴν Ἀχαΐαν προτρεψάμενοι οἱ ἀδελφοὶ

ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς ἀποδέξασθαι αὐτόν· ἐποίει διὰ τῶν χειρῶν Παύλου, 12 ὥστε δὶς παραγενόμενος συνεβάλετο πολὺ τοῖς καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας ἀποφέρεσθαι πεπιστευκόσιν διὰ τῆς χάριτος 28 εὔτόνως ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουδάρια ἢ γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις διακατηλέγχετο δημοσίᾳ σιμικίνθια καὶ ἀπαλλάσσεσθαι ἀπ’ αὐτῶν ἐπιδεικνὺς διὰ τῶν γραφῶν εἶναι τὸν τὰς νόσους, τά τε πνεύματα τὰ πονηρὰ Χριστὸν Ἰησοῦν.

19 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν Ἀπολλῶ εἶναι ἐν Κορίνθῳ Παῦλον διελθόντα τὰ ἀνωτερικὰ μέρη ἐλθεῖν εἰς Ἔφεσον καὶ εὑρεῖν τινας μαθητάς, 2 εἴπεν τε πρὸς αὐτούς Εἰ Πνεῦμα Ἅγιον ἐλάβετε πιστεύσαντες; οἱ δὲ πρὸς αὐτόν Ἄλλ’ οὐδὲ εἰ Πνεῦμα Ἅγιον ἔστιν ἡκούσαμεν. 3 εἴπεν τε Εἰς τί οὖν ἐβαπτίσθητε; οἱ δὲ εἶπαν Εἰς τὸ Ἰωάνου βάπτισμα. 4 εἴπεν δὲ Παῦλος Ἰωάνης ἐβάπτισεν βάπτισμα μετανοίας, τῷ λαῷ λέγων εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ’ αὐτὸν ἵνα πιστεύσωσιν, τοῦτ’ ἔστιν εἰς τὸν Ἰησοῦν. 5 ἀκούσαντες δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ· 6 καὶ ἐπιθέντος αὐτοῖς τοῦ Παύλου χεῖρας ἥλθε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπ’ αὐτούς, ἐλάλουν τε γλώσσαις καὶ ἐπροφήτευον. 7 ἦσαν δὲ οἱ πάντες ἄνδρες ὡσεὶ δώδεκα. 8 Εἰσελθών δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν ἐπαρρησιάζετο ἐπὶ μῆνας τρεῖς διαλεγόμενος καὶ πείθων περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. 9 ὡς δέ τινες ἐσκληρύνοντο καὶ ἡπείθουν κακολογοῦντες τὴν Ὁδὸν ἐνώπιον τοῦ πλήθους, ἀποστὰς ἀπ’ αὐτῶν ἀφώρισεν τοὺς μαθητάς, καθ’ ἡμέραν διαλεγόμενος ἐν τῇ σχολῇ Τυράννου. 10 τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ ἔτη δύο, ὥστε πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἀσίαν ἀκούσαι τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, Ἰουδαίους τε καὶ Ἑλληνας. 11 Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχούσας ὁ Θεὸς

τῶν περιερχομένων Ἰουδαίων ἔξορκιστῶν ὄνομάζειν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ λέγοντες Ὁρκίζω ύμᾶς τὸν Ἰησοῦν δὲν Παῦλος κηρύσσει. 14 ἦσαν δέ τινος Σκευᾶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἐπτὰ υἱοὶ τοῦτο ποιοῦντες. 15 ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν εἴπεν αὐτοῖς Τὸν Ἰησοῦν γινώσκω καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι: ὑμεῖς δὲ τίνες ἔστε; 16 καὶ ἐφαλόμενος ὁ ἄνθρωπος ἐπ’ αὐτοὺς, ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν, κατακυριεύσας ἀμφοτέρων ἵσχυσεν κατ’ αὐτῶν, ὥστε γυμνοὺς καὶ τετραυματισμένους ἐκψυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου. 17 τοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλησιν τοῖς κατοικοῦσιν τὴν Ἔφεσον, καὶ ἐπέπεσεν φόβος ἐπὶ πάντας αὐτούς, καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. 18 πολλοί τε τῶν πεπιστευκότων ἥρχοντο ἔξομολογούμενοι καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν. 19 ἱκανοὶ δὲ τῶν τὰ περίεργα πραξάντων συνενέγκαντες τὰς βίβλους κατέκαιον ἐνώπιον πάντων· καὶ συνεψήφισαν τὰς τιμὰς αὐτῶν καὶ εὗρον ἀργυρίου μυριάδας πέντε. 20 Οὕτως κατὰ κράτος τοῦ Κυρίου ὁ λόγος ηὔξανεν καὶ ἴσχυεν. 21 Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν τῷ πνεύματι διελθών τὴν Μακεδονίαν καὶ Ἀχαΐαν πορεύεσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα, εἰπὼν

ὅτι Μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ δεῖ με καὶ καὶ οἱ πλείους οὐκ ἥδεισαν τίνος ἔνεκα Ῥώμην ἰδεῖν. **22** ἀποστείλας δὲ εἰς τὴν συνεληύθεισαν. **33** ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου Μακεδονίαν δύο τῶν διακονούντων αὐτῷ, συνεβίβασαν Ἀλέξανδρον, προβαλόντων Τιμόθεον καὶ Ἐραστον, αὐτὸς ἐπέσχεν αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν. **23** Ἐγένετο δὲ κατὰ κατασείσας τὴν χεῖρα ἥθελεν ἀπολογεῖσθαι τὸν καιρὸν ἐκεῖνον τάραχος οὐκ ὀλίγος περὶ τῷ δῆμῳ. **34** ἐπιγνόντες δὲ ὅτι Ἰουδαϊός τῆς Ὁδοῦ. **24** Δημήτριος γάρ τις ὄνοματι, ἐστιν, φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ πάντων, ὡς ἐπὶ ἀργυροκόπος, ποιῶν ναοὺς ἀργυροῦς ὥρας δύο κράζοντες Μεγάλη ἡ Ἀρτεμις Ἀρτέμιδος παρείχετο τοῖς τεχνίταις οὐκ Ἐφεσίων. **35** καταστείλας δὲ ὁ γραμματεὺς ὀλίγην ἐργασίαν, **25** οὓς συναθροίσας καὶ τὸν ὄχλον φησίν Ἀνδρες Ἐφέσιοι, τίς τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας εἴπεν Ἀνδρες, γάρ ἐστιν ἀνθρώπων ὃς οὐ γινώσκει ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας ἡ τὴν Ἐφεσίων πόλιν νεωκόρον οὗσαν τῆς εὐπορίᾳ ἡμῖν ἐστιν, **26** καὶ θεωρεῖτε καὶ μεγάλης Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ διοπετοῦς; **36** ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον Ἐφέσου ἀλλὰ σχεδὸν ἀναντιρρήτων οὖν ὄντων τούτων δέον πάσης τῆς Ἀσίας ὁ Παῦλος οὗτος πείσας ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους ὑπάρχειν καὶ μετέστησεν ἱκανὸν ὄχλον, λέγων ὅτι οὐκ μηδὲν προπετεῖς πράσσειν. **37** ἡγάγετε γὰρ εἰσὶν θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι. **27** τοὺς ἄνδρας τούτους οὕτε ιεροσύλους οὐ μόνον δὲ τοῦτο κινδυνεύει ἡμῖν τὸ οὕτε βλασφημοῦντας τὴν θεὸν ἡμῶν. **38** μέρος εἰς ἀπελεγμὸν ἐλθεῖν, ἀλλὰ καὶ εἰ μὲν οὖν Δημήτριος καὶ οἱ σὸν αὐτῷ τὸ τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος ιερὸν τεχνίται ἔχουσι πρός τινα λόγον, ἀγοραῖοι εἰς οὐθὲν λογισθῆναι, μέλλειν τε καὶ ἄγονται καὶ ἀνθύπατοί εἰσιν, ἐγκαλείτωσαν καθαιρεῖσθαι τῆς μεγαλειότητος αὐτῆς, ἀλλήλοις. **39** εἰ δέ τι περαιτέρω ἐπιζητεῖτε, ἦν ὅλη ἡ Ἀσία καὶ ἡ οἰκουμένη σέβεται. ἐν τῇ ἐννόμῳ ἐκκλησίᾳ ἐπιλυθήσεται. **28** Ἀκούσαντες δὲ καὶ γενόμενοι πλήρεις **40** καὶ γὰρ κινδυνεύομεν ἐγκαλεῖσθαι θυμῷ ἔκραζον λέγοντες Μεγάλη ἡ Ἀρτεμις στάσεως περὶ τῆς σήμερον, μηδενὸς αἰτίου Ἐφεσίων. **29** καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις τῆς ὑπάρχοντος, περὶ οὐ δυνησόμεθα συγχύσεως, ὕρμησάν τε δόμοθυμαδὸν ἀποδοῦναι λόγον περὶ τῆς συστροφῆς εἰς τὸ θέατρον, συναρπάσαντες Γάϊον ταύτης. **41** καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀπέλυσεν τὴν καὶ Ἀρίσταρχον Μακεδόνας, συνεκδήμους ἐκκλησίαν.

Παύλου. **30** Παύλου δὲ βουλομένου **20** Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον οὐκ εἴων αὐτὸν μεταπεμψάμενος ὁ Παῦλος τοὺς οἱ μαθηταί: **31** τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἀσιαρχῶν, μαθητὰς καὶ παρακαλέσας, ἀσπασάμενος ὄντες αὐτῷ φίλοι, πέμψαντες πρὸς αὐτὸν ἐξῆλθεν πορεύεσθαι εἰς Μακεδονίαν. **2** παρεκάλουν μὴ δοῦναι ἔαυτὸν εἰς τὸ διελθών δὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα καὶ παρακαλέσας θέατρον. **32** ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι αὐτοὺς λόγω πολλῷ ἥλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἔκραζον ἦν γὰρ ἡ ἐκκλησία συγκεχυμένη, **3** ποιήσας τε μῆνας τρεῖς, γενομένης

ἐπιβουλῆς αὐτῷ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων ἥλθομεν εἰς Μιτυλίνην· 15 κάκεῖθεν μέλλοντι ἀνάγεσθαι εἰς τὴν Συρίαν, ἐγένετο ἀποπλεύσαντες τῇ ἐπιούσῃ κατηντήσαμεν γνώμης τοῦ ὑποστρέφειν διὰ Μακεδονίας. ἄντικρυς Χίου, τῇ δὲ ἐτέρᾳ παρεβάλομεν εἰς 4 συνείπετο δὲ αὐτῷ Σώπατρος Πύρρου Σάμον, τῇ δὲ ἔχομένη ἥλθομεν εἰς Μίλητον. Βεροιαῖος, Θεσσαλονικέων δὲ Ἀρίσταρχος 16 κεκρίκει γὰρ ὁ Παῦλος παραπλεῦσαι καὶ Σεκοῦνδος, καὶ Γάϊος Δερβαῖος καὶ τὴν Ἐφεσον, ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ Τιμόθεος, Ἀσιανὸν δὲ Τυχικὸς καὶ Τρόφιμος· χρονοτριβῆσαι ἐν τῇ Ἀσίᾳ· ἔσπευδεν γὰρ, 5 οὗτοι δὲ προελθόντες ἔμενον ἡμᾶς ἐν εἱ̄η δυνατὸν εἴ̄η αὐτῷ, τὴν ἡμέραν τῆς Τρωάδη· 6 ἡμεῖς δὲ ἔξεπλεύσαμεν μετὰ Πεντηκοστῆς γενέσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα. 17 τὰς ἡμέρας τῶν ἀζύμων ἀπὸ Φιλίππων, Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου πέμψας εἰς Ἐφεσον καὶ ἥλθομεν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Τρωάδα μετεκαλέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἄκρη ἡμερῶν πέντε, ὅπου διετρίψαμεν ἐκκλησίας. 18 ὡς δὲ παρεγένοντο πρὸς ἡμέρας ἐπτά. 7 Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν αὐτὸν, εἴπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς ἐπίστασθε, ἀπὸ σαββάτων συνηγμένων ἡμῶν κλάσαι ἄρτον πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἣς ἐπέβην εἰς τὴν ὁ Παῦλος διελέγετο αὐτοῖς, μέλλων ἔξιεναι Ἀσίαν, πῶς μεθ' ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον τῇ ἐπαύριον, παρέτεινέν τε τὸν λόγον ἐγενόμην, 19 δουλεύων τῷ Κυρίῳ μετὰ μέχρι μεσονυκτίου. 8 ἦσαν δὲ λαμπάδες πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ δακρύων καὶ ἱκαναὶ ἐν τῷ ὑπερώῳ οὕτοις συνηγμένοι. πειρασμῶν τῶν συμβάντων μοι ἐν ταῖς 9 καθεζόμενος δέ τις νεανίας ὀνόματι ἐπιβουλαῖς τῶν Ἰουδαίων, 20 ὡς οὐδὲν Εὔτυχος ἐπὶ τῆς θυρίδος, καταφερόμενος ὑπεστειλάμην τῶν συμφερόντων τοῦ μὴ ὑπνῳ βαθεῖ, διαλεγομένου τοῦ Παύλου ἐπὶ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν καὶ διδάξαι ὡμᾶς δημοσίᾳ πλεῖον, κατενεχθεὶς ἀπὸ τοῦ ὑπνου ἐπεσεν καὶ κατ' οἴκους, 21 διαμαρτυρόμενος ἀπὸ τοῦ τριστέγου κάτω καὶ ἥρθη νεκρός. Ἰουδαίοις τε καὶ Ἐλλησιν τὴν εἰς Θεὸν 10 καταβὰς δὲ ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν αὐτῷ μετάνοιαν καὶ πίστιν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν καὶ συμπεριλαβών εἴπεν Μὴ θορυβεῖσθε· Ἰησοῦν. 22 καὶ νῦν ἵδοὺ δεδεμένος ἐγὼ ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστιν. 11 τῷ πνεύματι πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλήμ, ἀναβὰς δὲ καὶ κλάσας τὸν ἄρτον καὶ τὰ ἐν αὐτῇ συναντήσοντά ἔμοι μὴ εἰδῶς, γευσάμενος, ἐφ' ἱκανόν τε ὄμιλήσας ἄχρι 23 πλὴν ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἀγιον κατὰ αὐγῆς, οὕτως ἐξῆλθεν. 12 Ἡγαγον δὲ πόλιν διαμαρτύρεταί μοι λέγον ὅτι δεσμὰ τὸν πατέα ζῶντα, καὶ παρεκλήθησαν οὐ καὶ θλίψεις με μένουσιν. 24 ἀλλ' οὐδενὸς μετρίως. 13 Ἡμεῖς δὲ προελθόντες ἐπὶ τὸ λόγου ποιοῦμαι τὴν ψυχὴν τιμίαν ἐμαυτῷ πλοῖον ἀνήχθημεν ἐπὶ τὴν Ἀσσον, ἐκεῖθεν ὡς τελειώσω τὸν δρόμον μου καὶ τὴν μέλλοντες ἀναλαμβάνειν τὸν Παῦλον διακονίαν ἦν ἔλαβον παρὰ τοῦ Κυρίου οὕτως γὰρ διατεταγμένος ἦν, μέλλων Ἰησοῦν, διαμαρτύρασθαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς αὐτὸς πεζεύειν. 14 ὡς δὲ συνέβαλλεν χάριτος τοῦ Θεοῦ. 25 καὶ νῦν ἵδοὺ ἐγὼ ἡμῖν εἰς τὴν Ἀσσον, ἀναλαβόντες αὐτὸν οἶδα ὅτι οὐκέτι ὅψεσθε τὸ πρόσωπόν μου

νύμεις πάντες ἐν οἷς διῆλθον κηρύσσων τὴν εἰρήκει, ὅτι οὐκέτι μέλλουσιν τὸ πρόσωπον βασιλείαν. **26** διότι μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν τῇ αὐτοῦ θεωρεῖν. προέπεμπον δὲ αὐτὸν εἰς σήμερον ἡμέρᾳ ὅτι καθαρός εἴμι ἀπὸ τοῦ τὸ πλοῖον.

αἵματος πάντων· **27** οὐ γάρ ὑπεστειλάμην τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι πᾶσαν τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ ὑμῖν. **28** προσέχετε ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐνῷ ὑμᾶς τὸ Πνεῦμα τὸ "Ἄγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, ἣν περιεποίησατο διὰ τοῦ αἵματος τοῦ ἰδίου. **29** ἐγὼ οἶδα ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφιξίν μου λύκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου, **30** καὶ ἔξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες διεστραμμένα τοῦ ἀποσπάν τοὺς μαθητὰς ὅπισσα ἑαυτῶν. **31** διὸ γρηγορεῖτε, μνημονεύοντες ὅτι τριετίαν νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην μετὰ δακρύων νουθετῶν ἔνα ἔκαστον. **32** καὶ τὰ νῦν παρατίθεμαι ὑμᾶς τῷ Κυρίῳ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ τῷ δυναμένῳ οἰκοδομῆσαι καὶ δοῦναι τὴν κληρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πᾶσιν. **33** ἀργυρίους ἢ χρυσίου ἢ ἴματισμοῦ οὐδενὸς ἐπεθύμησα· **34** αὐτοὶ γινώσκετε ὅτι ταῖς χρείαις μου καὶ τοῖς οὖσιν μετ' ἐμοῦ ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες αὗται. **35** πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν, ὅτι οὕτως κοπιῶντας δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, μνημονεύειν τε τῶν λόγων τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶπεν Μακάριόν ἐστιν μᾶλλον διδόναι ἢ λαμβάνειν. **36** καὶ ταῦτα εἰπὼν, θεὶς τὰ γόνατα αὐτοῦ σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσηγύζατο. **37** ἱκανὸς δὲ κλαυθμὸς ἐγένετο πάντων, καὶ ἐπιπεσόντες ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ Παύλου κατεφίλουν αὐτόν, **38** ὀδυνώμενοι μάλιστα ἐπὶ τῷ λόγῳ ὦ **Ἄγαρος**, **11** καὶ ἐλθών πρὸς ὑμᾶς καὶ ἄρας

21 ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ὑμᾶς ἀποσπασθέντας ἀπ' αὐτῶν, εὐθυδρομήσαντες ἥλθομεν εἰς τὴν Κῶ, τῇ δὲ ἔξῆς εἰς τὴν Ἱόντον κάκειθεν εἰς Πάταρα· **2** καὶ εὑρόντες πλοῖον διαπερῶν εἰς Φοινίκην, ἐπιβάντες ἀνήχθημεν.

3 ἀναφάναντες δὲ τὴν Κύπρον καὶ καταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον ἐπλέομεν εἰς Συρίαν, καὶ κατήλθομεν εἰς Τύρον ἐκεῖσε γάρ τὸ πλοῖον ἦν ἀποφορτιζόμενον τὸν γόμον. **4** ἀνευρόντες δὲ τοὺς μαθητὰς ἐπεμείναμεν αὐτοῦ ἡμέρας ἐπτά· οἵτινες

τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ Πνεύματος μὴ ἐπιβαίνειν εἰς Ἱεροσόλυμα. **5** ὅτε δὲ ἐγένετο ἔξαρτίσαι ὑμᾶς τὰς ἡμέρας, ἔξελθόντες ἐπορευόμεθα προπεμπόντων ὑμᾶς πάντων σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἔως ἔξω τῆς πόλεως, καὶ θέντες τὰ γόνατα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν προσευξάμενοι **6** ἀπησπασάμεθα

ἀλλήλους, καὶ ἐνέβημεν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἵδια. **7** Ήμεῖς δὲ τὸν πλοῦν διανύσαντες ἀπὸ Τύρου κατηντήσαμεν εἰς Πτολεμαΐδα, καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελφοὺς ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν παρ' αὐτοῖς. **8** τῇ δὲ ἐπαύριον ἔξελθόντες ἥλθομεν εἰς Καισαρίαν, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ εὐαγγελιστοῦ ὄντος ἐκ τῶν ἐπτὰ ἐμείναμεν παρ' αὐτῷ. **9** τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες τέσσαρες παρθένοι προφητεύουσαι. **10**

'Επιμενόντων δὲ ἡμέρας πλείους κατῆλθέν τις ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας προφήτης ὃνόματι **Ἄγαρος**, **11** καὶ ἐλθών πρὸς ὑμᾶς καὶ ἄρας

τὴν ζώνην τοῦ Παύλου, δῆσας ἔαυτοῦ τοὺς 22 τί οὖν ἐστιν; πάντως ἀκούσονται ὅτι πόδιας καὶ τὰς χεῖρας εἴπεν Τάδε λέγει τὸ ἐλήλυθας. 23 τοῦτο οὖν ποίησον ὃ σοι Πνεῦμα τὸ Ἀγιον Τὸν ἄνδρα οὗ ἐστιν ἡ λέγομεν εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες ζώνη αὕτη οὕτως δήσουσιν ἐν Ἱερουσαλήμ εὐχὴν ἔχοντες ἐφ' ἔαυτῶν· 24 τούτους οἱ Ἰουδαῖοι καὶ παραδώσουσιν εἰς χεῖρας παραλαβὼν ἀγνίσθητι σὺν αὐτοῖς, καὶ ἔθνῶν. 12 ὡς δὲ ἡκούσαμεν ταῦτα, δαπάνησον ἐπ' αὐτοῖς ἵνα ξυρίσονται τὴν παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι κεφαλήν, καὶ γνώσονται πάντες ὅτι ὃν τοῦ μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ. κατήχηνται περὶ σοῦ οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ 13 τότε ἀπεκρίθη ὁ Παῦλος Τί ποιεῖτε στοιχεῖς καὶ αὐτὸς φυλάσσων τὸν νόμον. κλαίοντες καὶ συνθρύπτοντές μου τὴν 25 περὶ δὲ τῶν πεπιστευκότων ἔθνῶν ἡμεῖς καρδίαν; ἔγω γάρ οὐ μόνον δεθῆναι ἀλλὰ ἐπεστείλαμεν κρίναντες φυλάσσεσθαι καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ ἑτοίμως ἔχω αὐτοὺς τὸ τε εἰδωλόθυτον καὶ αἷμα καὶ ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. 14 μὴ πνικτὸν καὶ πορνείαν. 26 τότε ὁ Παῦλος πειθομένου δὲ αὐτοῦ ἡσυχάσαμεν εἰπόντες παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας τῇ ἔχομένῃ ἡμέρᾳ Τοῦ Κυρίου τὸ θέλημα γινέσθω. 15 Μετὰ σὺν αὐτοῖς ἀγνισθεὶς εἰσῆγει εἰς τὸ ἱερόν, δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐπισκευασάμενοι διαγγέλλων τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμερῶν ἀνεβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα· 16 συνῆλθον τοῦ ἀγνισμοῦ, ἔως οὗ προσηνέχθη ὑπὲρ δὲ καὶ τῶν μαθητῶν ἀπὸ Καισαρίας ἐνὸς ἑκάστου αὐτῶν ἡ προσφορά. 27 Ὡς δὲ σὺν ἡμῖν, ἄγοντες παρ' ᾧ ξενισθῶμεν ἔμελλον αἱ ἐπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι, οἱ Μνάσωνί τινι Κυπρίῳ, ἀρχαίῳ μαθητῇ. ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι θεασάμενοι αὐτὸν 17 Γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα ἐν τῷ ιερῷ συνέχεον πάντα τὸν ὄχλον, ἀσμένως ἀπεδέξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. 18 καὶ ἐπέβαλαν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας, 28 τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰσῆγει ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν κράζοντες "Ἄνδρες Ἰσραηλεῖται, βοηθεῖτε πρὸς Ἰάκωβον, πάντες τε παρεγένοντο οἱ οὗτοις ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ πρεσβύτεροι. 19 καὶ ἀσπασάμενος αὐτοὺς καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου πάντας ἔξηγειτο καθ' ἐν ἕκαστον ὃν ἐποίησεν ὁ πανταχῇ διδάσκων, ἔτι τε καὶ Ἐλληνας Θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσιν διὰ τῆς διακονίας εἰσήγαγεν εἰς τὸ ιερὸν καὶ κεκοίνωκεν αὐτοῦ. 20 οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν τὸν ἄγιον τόπον τοῦτον. 29 ἦσαν γάρ Θεόν, εἶπάν τε αὐτῷ Θεωρεῖς, ἀδελφέ, προεωρακότες Τρόφιμον τὸν Ἐφέσιον ἐν πόσαι μυριάδες εἰσὶν ἐν τοῖς Ἰουδαίοις τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν ἐνόμιζον ὅτι εἰς τῶν πεπιστευκότων, καὶ πάντες ζηλωταὶ τὸ ιερὸν εἰσήγαγεν ὁ Παῦλος. 30 ἐκινήθη τοῦ νόμου ὑπάρχουσιν· 21 κατηχήθησαν τε ἡ πόλις δλη καὶ ἐγένετο συνδρομὴ δὲ περὶ σοῦ ὅτι ἀποστασίαν διδάσκεις τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπιλαβόμενοι τοῦ Παύλου ἀπὸ Μωϋσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας εἴλκον αὐτὸν ἔξω τοῦ ιεροῦ, καὶ εὐθέως Ἰουδαίους, λέγων μὴ περιέμνειν αὐτοὺς ἐκλείσθησαν αἱ θύραι. 31 Ζητούντων τὰ τέκνα μηδὲ τοῖς ἔθεσιν περιπατεῖν. τε αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἀνέβη φάσις τῷ

χιλιάρχω τῆς σπείρης ὅτι ὅλη συνχύννεται παρέσχον ἡσυχίαν. καὶ φησίν— 3 Ἐγώ Ἱερουσαλήμ· 32 ὃς ἔξαυτῆς παραλαβὼν εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρχας κατέδραμεν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας, ἀνατεθραμμένος δὲ ἐπ’ αὐτούς οἱ δὲ ἰδόντες τὸν χιλίαρχον ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, παρὰ τοὺς πόδας καὶ τοὺς στρατιώτας ἐπαύσαντο τύπτοντες Γαμαλιήλ πεπαιδευμένος κατὰ ἀκρίβειαν τὸν Παῦλον. 33 τότε ἐγγίσας ὁ χιλίαρχος τοῦ πατρώου νόμου, ζηλωτὴς ὑπάρχων ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ ἐκέλευσεν δεθῆναι τοῦ Θεοῦ καθὼς πάντες ὑμεῖς ἔστε ἀλύσεσι δυσί, καὶ ἐπυνθάνετο τίς εἴη καὶ σήμερον· 4 ὃς ταύτην τὴν Ὁδὸν ἐδίωξα τί ἐστιν πεποιηκώς. 34 ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἄχρι θανάτου, δεσμεύων καὶ παραδιδούς ἐπεφώνουν ἐν τῷ ὄχλῳ· μὴ δυναμένου εἰς φυλακὰς ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, δὲ αὐτοῦ γνῶναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ τὸν 5 ὡς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ μοι θόρυβον, ἐκέλευσεν ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν καὶ πᾶν τὸ πρεσβυτέριον· παρ’ ὄν καὶ παρεμβολήν. 35 ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς ἐπιστολὰς δεξάμενος πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ἀναβαθμούς, συνέβη βαστάζεσθαι αὐτὸν εἰς Δαμασκὸν ἐπορευόμην, ἄξων καὶ τοὺς ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὴν βίαν τοῦ ἐκεῖσε ὄντας δεδεμένους εἰς Ἱερουσαλήμ ὄχλου· 36 ἥκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ ἵνα τιμωρηθῶσιν. 6 Ἐγένετο δέ μοι λαοῦ κράζοντες Αἴρε αὐτόν. 37 Μέλλων τε πορευομένῳ καὶ ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολὴν ὁ Παῦλος περὶ μεσημβρίαν ἔξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγει τῷ χιλιάρχῳ Εἰ ἔξεστίν μοι εἰπεῖν τι περιαστράψαι φῶς ἱκανὸν περὶ ἐμέ, 7 πρὸς σέ; δὲ ἔφη Ἐλληνιστὶ γινώσκεις; 38 ἔπεσά τε εἰς τὸ ἔδαφος καὶ ἥκουσα φωνῆς οὐκ ἄρα σὺ εῖ ὁ Αἰγύπτιος ὁ πρὸ τούτων λεγούσης μοι Σαοὺλ Σαούλ, τί με διώκεις; τῶν ἡμερῶν ἀναστατώσας καὶ ἔξαγαγὼν 8 ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην Τίς εῖ, Κύριε; εἶπεν τε εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τετρακισχιλίους πρὸς ἐμέ Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ἄνδρας τῶν σικαρίων; 39 εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος ὃν σὺ διώκεις. 9 οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ Ἐγώ ἄνθρωπος μέν εἰμι Ἰουδαῖος, Ταρσεὺς, μὲν φῶς ἐθεάσαντο, τὴν δὲ φωνὴν οὐκ τῆς Κιλικίας οὐκ ἀσήμου πόλεως πολίτης ἥκουσαν τοῦ λαλοῦντός μοι. 10 εἶπον δέ Τί δέομαι δέ σου, ἐπίτρεψόν μοι λαλῆσαι ποιήσω, Κύριε; δὲ Κύριος εἶπεν πρὸς με πρὸς τὸν λαόν. 40 ἐπιτρέψαντος δὲ αὐτοῦ Ἀναστὰς πορεύουν εἰς Δαμασκόν, κάκεῖ σοι δὲ Παῦλος ἔστως ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν λαληθήσεται περὶ πάντων ὄν τέτακταί σοι κατέσεισεν τῇ χειρὶ τῷ λαῷ· πολλῆς ποιῆσαι. 11 ὡς δὲ οὐκ ἐνέβλεπον ἀπὸ τῆς δὲ σιγῆς γενομένης προσεφώνησεν τῇ δόξῃ τοῦ φωτὸς ἐκείνου, χειραγωγούμενος Ἐβραΐδι διαλέκτῳ λέγων

ὑπὸ τῶν συνόντων μοι ἥλθον εἰς Δαμασκόν.

22 Ἀνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου τῆς πρὸς ὑμᾶς νυνὶ ἀπολογίας. 2 —ἀκούσαντες δὲ ὅτι τῇ Ἐβραΐδι διαλέκτῳ προσεφώνει αὐτοῖς μᾶλλον

12 Ἀνανίας δέ τις ἀνὴρ εὐλαβῆς κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν κατοικούντων Ἰουδαίων, 13 ἐλθὼν πρὸς ἐμὲ καὶ ἐπιστὰς εἶπεν μοι Σαοὺλ ἀδελφέ,

ἀνάβλεψον. καγὼ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα ἔξεστιν ὑμῖν μαστίζειν; 26 ἀκούσας δὲ ὁ εἰς αὐτόν. 14 οὐδὲ εἶπεν Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἐκαποντάρχης προσελθὼν τῷ χιλιάρχῳ ἡμῶν προεχειρίσατό σε γνῶναι τὸ θέλημα ἀπίγγειλεν λέγων Τί μέλλεις ποιεῖν; ὁ αὐτοῦ καὶ ἵδειν τὸν Δίκαιον καὶ ἀκοῦσαι γὰρ ἄνθρωπος οὗτος Ῥωμαῖός ἐστιν. 27 φωνὴν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, 15 ὅτι προσελθὼν δὲ ὁ χιλιάρχος εἶπεν αὐτῷ ἔσῃ μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους Λέγε μοι, σὺ Ῥωμαῖος εἶ; ὁ δὲ ἔφη ὃν ἔώρακας καὶ ἥκουσας. 16 καὶ νῦν τί Ναί. 28 ἀπεκρίθη δὲ ὁ χιλιάρχος Ἔγὼ μέλλεις; ἀναστὰς βάπτισαι καὶ ἀπόλουσαι πολλοῦ κεφαλαίου τὴν πολιτείαν ταύτην τὰς ἀμαρτίας σου, ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα ἐκτησάμην. ὁ δὲ Παῦλος ἔφη Ἔγὼ δὲ καὶ αὐτοῦ. 17 Ἐγένετο δέ μοι ὑποστρέψαντι γεγέννημαι. 29 εὐθέως οὖν ἀπέστησαν εἰς Ἱερουσαλήμ καὶ προσευχομένου μου ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτὸν ἀνετάζειν ἐν τῷ Ἱερῷ γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει 18 καὶ ὁ χιλιάρχος δὲ ἐφοβήθη ἐπιγνοὺς ὅτι καὶ ἵδειν αὐτὸν λέγοντά μοι Σπεῦσον καὶ Ῥωμαῖός ἐστιν καὶ ὅτι αὐτὸν ἦν δεδεκώς, ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ Ἱερουσαλήμ, διότι οὐ 30 Τῇ δὲ ἐπαύριον βουλόμενος γνῶναι παραδέξονταί σου μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ. τὸ ἀσφαλές, τὸ τί κατηγορεῖται ὑπὸ τῶν 19 καγὼ εἶπον Κύριε, αὐτοὶ ἐπίστανται ὅτι Ἰουδαίων, ἔλυσεν αὐτόν, καὶ ἐκέλευσεν ἐγὼ ἡμην φυλακίζων καὶ δέρων κατὰ τὰς συνελθεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ πᾶν τὸ συναγωγάς τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ σέ· 20 συνέδριον, καὶ καταγαγών τὸν Παῦλον καὶ ὅτε ἔξεχύννετο τὸ αἷμα Στεφάνου τοῦ ἔστησεν εἰς αὐτούς.

μάρτυρός σου, καὶ αὐτὸς ἡμιν ἐφεστὼς καὶ συνευδοκῶν καὶ φυλάσσων τὰ ἴματια τῶν ἀναιρούντων αὐτόν. 21 καὶ εἶπεν πρός με Πορεύον, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν ἔξαποστελῶ σε. 22 Ἡκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου, καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν λέγοντες Αἴρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον· οὐ γὰρ καθῆκεν αὐτὸν ζῆν. 23 κραυγαζόντων τε αὐτῶν καὶ ρίπτοντων τὰ ἴματια καὶ κονιορτὸν βαλλόντων εἰς τὸν ἀέρα, 24 ἐκέλευσεν ὁ χιλιάρχος εἰσάγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν, εἴπας μάστιξιν ἀνετάζεσθαι αὐτὸν, ἵνα ἐπιγνῷ δι’ ἣν αἰτίαν οὕτως ἐπεφώνουν αὐτῷ. 25 ὡς δὲ προέτειναν αὐτὸν τοῖς ἴμασιν, εἶπεν πρὸς τὸν ἔστωτα ἐκατόνταρχον ὁ Παῦλος Εἰ ἄνθρωπον Ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον

23 ἀτενίσας δὲ ὁ Παῦλος τῷ συνεδρίῳ εἶπεν Ἀνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ πάσῃ συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολίτευματι τῷ Θεῷ ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέρας. 2 οὐδὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας ἐπέταξεν τοῖς παρεστῶσιν αὐτῷ τύπτειν αὐτοῦ τὸ στόμα. 3 τότε ὁ Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπεν Τύπτειν σε μέλλει ὁ Θεός, τοῖχε κεκονιαμένε· καὶ σὺ κάθῃ κρίνων με κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν κελεύεις με τύπτεσθαι; 4 οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπαν Τὸν ἀρχιερέα τοῦ Θεοῦ λοιδορεῖς; 5 ἔφη τε ὁ Παῦλος Οὐκ ἥδειν, ἀδελφοί, ὅτι ἔστιν ἀρχιερεὺς γέγραπται γὰρ ὅτι Ἀρχοντα τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς. 6 γνοὺς δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἐν μέρος ἔστιν Σαδδουκαίων τὸ δὲ ἔτερον Φαρισαίων ἔκραζεν ἐν τῷ συνεδρίῳ Ἀνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ Φαρισαῖός

είμι, υἱὸς Φαρισαίων περὶ ἐλπίδος καὶ δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς Παύλου τὴν ἀναστάσεως νεκρῶν κρίνομαι. 7 τοῦτο ἐνέδραν, παραγενόμενος καὶ εἰσελθὼν εἰς δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος ἐγένετο στάσις τῶν τὴν παρεμβολὴν ἀπήγγειλεν τῷ Παύλῳ. Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων, καὶ ἐσχίσθη 17 προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἔνα τὸ πλῆθος. 8 Σαδδουκαῖοι γὰρ λέγουσιν μὴ τῶν ἑκατονταρχῶν ἔφη· Τὸν νεανίαν εἶναι ἀνάστασιν μήτε ἄγγελον μήτε πνεῦμα, τοῦτον ἀπαγεῖ πρὸς τὸν χιλίαρχον, ἔχει Φαρισαῖοι δὲ ὄμοιογοῦσιν τὰ ἀμφότερα. 9 γὰρ ἀπαγγεῖλαί τι αὐτῷ. 18 ὁ μὲν ἐγένετο δὲ κραυγὴ μεγάλη, καὶ ἀναστάντες οὖν παραλαβὼν αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τὸν τινὲς τῶν γραμματέων τοῦ μέρους τῶν χιλίαρχον καὶ φησίν Ὁ δέσμιος Παῦλος Φαρισαίων διεμάχοντο λέγοντες Οὐδὲν προσκαλεσάμενός με ἡρώτησεν τοῦτον κακὸν εὑρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ· τὸν νεανίσκον ἀγαγεῖν πρὸς σέ, ἔχοντά εὶς δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ ἄγγελος; τι λαλῆσαι σοι. 19 ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς 10 πολλῆς δὲ γινομένης στάσεως φοβηθεὶς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλίαρχος καὶ ἀναχωρήσας ὁ χιλίαρχος μὴ διασπασθῇ ὁ Παῦλος κατ' ἵδιαν ἐπυνθάνετο Τί ἔστιν ὃ ἔχεις ὑπ' αὐτῶν, ἐκέλευσεν τὸ στράτευμα ἀπαγγεῖλαί μοι; 20 εἶπεν δὲ ὅτι Οἱ καταβὰν ἀρπάσαι αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν Ἰουδαῖοι συνέθεντο τοῦ ἐρωτῆσαί σε ὅπως ἄγειν τε εἰς τὴν παρεμβολήν. 11 Τῇ δὲ αὔριον τὸν Παῦλον καταγάγγις εἰς τὸ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐπιστὰς αὐτῷ ὁ Κύριος συνέδριον ὡς μέλλων τι ἀκριβέστερον εἶπεν Θάρσει ὡς γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ πυνθάνεσθαι περὶ αὐτοῦ. 21 σὺ οὖν μὴ ἔμοι εἰς Ἱερουσαλήμ οὕτω σε δεῖ καὶ πεισθῆς αὐτοῖς ἐνεδρεύουσιν γὰρ αὐτὸν εἰς Ῥώμην μαρτυρῆσαι. 12 Γενομένης δὲ ἐξ αὐτῶν ἀνδρες πλείους τεσσεράκοντα, ἡμέρας ποιήσαντες συστροφὴν οἱ Ἰουδαῖοι οἵτινες ἀνεθεμάτισαν ἔαυτοὺς μήτε φαγεῖν ἀνεθεμάτισαν ἔαυτοὺς, λέγοντες μήτε μήτε πιεῖν ἔως οὗ ἀνέλωσιν αὐτόν, καὶ φαγεῖν μήτε πιεῖν ἔως οὗ ἀποκτείνωσιν νῦν εἰσιν ἔτοιμοι προσδεχόμενοι τὴν ἀπὸ τὸν Παῦλον. 13 Ἰσαν δὲ πλείους σοῦ ἐπαγγελίαν. 22 ὁ μὲν οὖν χιλίαρχος τεσσεράκοντα οἱ ταύτην τὴν συνωμοσίαν ἀπέλυσε τὸν νεανίσκον, παραγγείλας ποιησάμενοι· 14 οἵτινες προσελθόντες μηδενὶ ἐκλαλῆσαι ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς πρεσβυτέροις πρὸς ἐμέ. 23 Καὶ προσκαλεσάμενός τινας εἶπαν Ἀναθέματι ἀνεθεματίσαμεν ἔαυτοὺς δύο τῶν ἑκατονταρχῶν εἶπεν Ἐτοιμάσατε μηδενὸς γεύσασθαι ἔως οὗ ἀποκτείνωμεν στρατιώτας διακοσίους ὅπως πορευθῶσιν τὸν Παῦλον. 15 νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφανίσατε ἔως Καισαρίας, καὶ ἵπεῖς ἐβδομήκοντα τῷ χιλιάρχῳ σὺν τῷ συνεδρίῳ ὅπως καὶ δεξιολάβους διακοσίους, ἀπὸ τρίτης καταγάγῃ αὐτὸν εἰς ὑμᾶς ὡς μέλλοντας ὕρας τῆς νυκτός, 24 κτήνη τε παραστῆσαι διαγινώσκειν ἀκριβέστερον τὰ περὶ αὐτοῦ· ἵνα ἐπιβιβάσαντες τὸν Παῦλον διασώσωσι ἡμεῖς δὲ πρὸ τοῦ ἐγγίσαι αὐτὸν ἔτοιμοί πρὸς Φήλικα τὸν ἡγεμόνα, 25 γράψας ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν. 16 Ἀκούσας ἐπιστολὴν ἔχουσαν τὸν τύπον τοῦτον 26

Κλαύδιος Λυσίας τῷ κρατίστῳ ἡγεμόνι γινομένων τῷ ἔθνει τούτῳ διὰ τῆς σῆς Φήλικι χαίρειν. 27 Τὸν ἄνδρα τοῦτον προνοίας, 3 πάντη τε καὶ πανταχοῦ συλλημφθέντα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἀποδεχόμεθα, κράτιστε Φῆλιξ, μετὰ πάσης μέλλοντα ἀναιρεῖσθαι ὑπ’ αὐτῶν ἐπιστὰς εὐχαριστίας. 4 ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ πλεῖόν σε σὺν τῷ στρατεύματι ἐξειλάμην, μαθὼν ἐνκόπτω, παρακαλῶ ἀκοῦσαι σε ἡμῶν ὅτι Ῥωμαῖός ἐστιν. 28 βουλόμενός τε συντόμως τῇ σῇ ἐπιεικείᾳ. 5 εὑρόντες γάρ ἐπιγνῶναι τὴν αἰτίαν δί’ ἣν ἐνεκάλουν τὸν ἄνδρα τοῦτον λοιμὸν καὶ κινοῦντα αὐτῷ, κατήγαγον εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν· στάσεις πᾶσιν τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς κατὰ 29 ὃν εὗρον ἐγκαλούμενον περὶ ζητημάτων τὴν οἰκουμένην πρωτοστάτην τε τῆς τῶν τοῦ νόμου αὐτῶν, μηδὲν δὲ ἄξιον θανάτου Ναζωραίων αἱρέσεως, 6 δὲς καὶ τὸ ἱερὸν ἥ δεσμῶν ἔχοντα ἔγκλημα. 30 μηνυθείσης ἐπείρασεν βεβηλῶσαι, ὃν καὶ ἐκρατήσαμεν, δέ μοι ἐπιβουλῆς εἰς τὸν ἄνδρα ἔσεσθαι, 8 παρ’ οὓς δυνήσῃ αὐτὸς ἀνακρίνας περὶ ἔξαυτῆς ἐπεμψα πρὸς σέ, παραγγείλας πάντων τούτων ἐπιγνῶναι ὡν ἡμεῖς καὶ τοῖς κατηγόροις λέγειν πρὸς αὐτὸν κατηγοροῦμεν αὐτοῦ. 9 συνεπέθεντο δὲ ἐπὶ σοῦ. 31 Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται κατὰ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι φάσκοντες ταῦτα οὕτως τὸ διατεταγμένον αὐτοῖς ἀναλαβόντες ἔχειν. 10 Ἀπεκρίθη τε ὁ Παῦλος, νεύσαντος τὸν Παῦλον ἥγαγον διὰ νυκτὸς εἰς αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος λέγειν Ἐκ πολλῶν τὴν Ἀντιπατρίδα· 32 τῇ δὲ ἐπαύριον ἐτῶν ὅντα σε κριτὴν τῷ ἔθνει τούτῳ ἔάσαντες τοὺς ἵππεῖς ἀπέρχεσθαι σὺν ἐπιστάμενος εὐθύμως τὰ περὶ ἐμαυτοῦ αὐτῷ, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν παρεμβολήν ἀπολογοῦμαι, 11 δυναμένου σου ἐπιγνῶναι 33 οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισαρίαν ὅτι οὐ πλείους εἰσίν μοι ἡμέραι δώδεκα ἀφ’ καὶ ἀναδόντες τὴν ἐπιστολὴν τῷ ἡγεμόνι, ἡς ἀνέβην προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλήμ, παρέστησαν καὶ τὸν Παῦλον αὐτῷ. 34 12 καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὗρόν με πρὸς ἀναγνοὺς δὲ καὶ ἐπερωτήσας ἐκ ποίας τινα διαλεγόμενον ἥ ἐπίστασιν ποιοῦντα ἐπαρχείας ἐστὶν, καὶ πυθόμενος ὅτι ἀπὸ ὅχλου, οὔτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς οὔτε κατὰ Κιλικίας 35 Διακούσομαί σου, ἔφη, ὅταν καὶ τὴν πόλιν, 13 οὐδὲ παραστῆσαι δύνανταί οἱ κατήγοροί σου παραγένωνται· κελεύσας σοι περὶ ὡν νυνὶ κατηγοροῦσίν μου. 14 ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ Ἡράδου φυλάσσεσθαι ὅμολογῷ δὲ τοῦτο σοι, ὅτι κατὰ τὴν Ὁδὸν αὐτὸν.

ἥν λέγουσιν αἱρεσιν οὕτως λατρεύω τῷ

24 Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ πατρῷῳ Θεῷ, πιστεύων πᾶσι τοῖς κατὰ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας μετὰ πρεσβυτέρων τὸν νόμον καὶ τοῖς ἐν τοῖς προφήταις τινῶν καὶ ῥήτορος Τερτύλλου τινός, οἵτινες γεγραμμένοις, 15 ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν Θεόν, ἐνεφάνισαν τῷ ἡγεμόνι κατὰ τοῦ Παύλου. ἥν καὶ αὐτοὶ οὕτοι προσδέχονται, ἀνάστασιν 2 κληθέντος δὲ αὐτοῦ ἥρξατο κατηγορεῖν μέλλειν ἔσεσθαι δικαίων τε καὶ ἀδίκων. ὁ Τέρτυλλος λέγων Πολλῆς εἰρήνης 16 ἐν τούτῳ καὶ αὐτὸς ἀσκῷ ἀπρόσκοπον τυγχάνοντες διὰ σοῦ καὶ διορθωμάτων συνείδησιν ἔχειν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τοὺς

ἀνθρώπους διὰ παντός. 17 δι' ἐτῶν δὲ **25** Φῆστος οὗν ἐπιβὰς τῇ ἐπαρχείῳ μετὰ πλειόνων ἐλεημοσύνας ποιήσων εἰς τὸ τρεῖς ἡμέρας ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ἔθνος μου παρεγενόμην καὶ προσφοράς, 18 ἀπὸ Καισαρίας, 2 ἐνεφάνισάν τε αὐτῷ οἱ ἐν αἷς εὗρόν με ἡγνισμένον ἐν τῷ ἰερῷ, οὐ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων μετὰ ὄχλου οὐδὲ μετὰ θορύβου, 19 τινὲς κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν δὲ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι, οὓς ἔδει ἐπὶ 3 αἰτούμενοι χάριν κατ' αὐτοῦ, ὅπως σοῦ παρεῖναι καὶ κατηγορεῖν εἴ τι ἔχοιεν μεταπέμψηται αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, πρὸς ἐμέ. 20 ἢ αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτωσαν ἐνέδραν ποιοῦντες ἀνελεῖν αὐτὸν κατὰ τί εὗρον ἀδίκημα στάντος μου ἐπὶ τοῦ τὴν ὁδόν. 4 ὁ μὲν οὖν Φῆστος συνεδρίου, 21 ἢ περὶ μιᾶς ταύτης φωνῆς ἀπεκρίθη τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον εἰς ἣς ἐκέκραξα ἐν αὐτοῖς ἐστῶς ὅτι Περὶ Καισαρίαν, ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγώ κρίνομαι σήμερον ἐκπορεύεσθαι· 5 Οἱ οὖν ἐν ὑμῖν, φησίν, ἐφ' ὑμῶν. 22 Ἀνεβάλετο δὲ αὐτοὺς ὁ δυνατοὶ συνκαταβάντες εἴ τί ἐστιν ἐν τῷ Φῆλιξ, ἀκριβέστερον εἰδὼς τὰ περὶ τῆς ἀνδρὶ ἄτοπον, κατηγορείτωσαν αὐτοῦ. 6 Ὁδοῦ, εἶπας "Οταν Λυσίας ὁ χιλίαρχος Διατρίψας δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας οὐ πλείους καταβῆ, διαγνώσομαι τὰ καθ' ὑμᾶς· 23 ὀκτὼ ἢ δέκα, καταβὰς εἰς Καισαρίαν, διαταξάμενος τῷ ἐκατοντάρχῃ τηρεῖσθαι τῇ ἐπαύριον καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος αὐτὸν ἔχειν τε ἄνεσιν καὶ μηδένα κωλύειν ἐκέλευσεν τὸν Παῦλον ἀχθῆναι. 7 τῶν ἴδιων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν αὐτῷ. 24 Μετὰ παραγενομένου δὲ αὐτοῦ περιέστησαν δὲ ἡμέρας τινὰς παραγενόμενος ὁ Φῆλιξ σὺν αὐτὸν οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβεβηκότες Δρουσίλλη τῇ ἴδιᾳ γυναικὶ οὕσῃ Ἰουδαίᾳ Ἰουδαῖοι, πολλὰ καὶ βαρέα αἰτιώματα μετεπέμψατο τὸν Παῦλον, καὶ ἥκουσεν καταφέροντες, ἂν οὐκ ἵσχυον ἀποδεῖξαι, 8 αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν πίστεως. τοῦ Παύλου ἀπολογουμένου ὅτι Οὔτε εἰς 25 διαλεγομένου δὲ αὐτοῦ περὶ δικαιοσύνης τὸν νόμον τῶν Ἰουδαίων οὔτε εἰς τὸ ἰερὸν καὶ ἐγκρατείας καὶ τοῦ κρίματος τοῦ οὔτε εἰς Καίσαρά τι ἥμαρτον. 9 ὁ Φῆστος δὲ μέλλοντος ἔμφοβος γενόμενος ὁ Φῆλιξ θέλων τοῖς Ἰουδαίοις χάριν καταθέσθαι, ἀπεκρίθη Τὸ νῦν ἔχον πορεύον, καιρὸν ἀποκριθεὶς τῷ Παύλῳ εἴπεν Θέλεις εἰς δὲ μεταλαβὼν μετακαλέσομαί σε· 26 Ἄμα Ἱεροσόλυμα ἀναβὰς ἐκεῖ περὶ τούτων καὶ ἐλπίζων ὅτι χρήματα δοθῆσεται αὐτῷ κριθῆναι ἐπ' ἐμοῦ; 10 εἴπεν δὲ ὁ Παῦλος ὑπὸ τοῦ Παύλου· διὸ καὶ πυκνότερον Ἐστῶς ἐπὶ τοῦ βήματος Καίσαρος εἰμι, οὗ αὐτὸν μεταπεμπόμενος ώμίλει αὐτῷ. 27 με δεῖ κρίνεσθαι. Ἰουδαίους οὐδὲν ἡδίκηκα, Διετίας δὲ πληρωθείσης ἔλαβεν διάδοχον ὃ ὡς καὶ σὺ κάλλιον ἐπιγινώσκεις. 11 εἰ μὲν Φῆλιξ Πόρκιον Φῆστον θέλων τε χάριτα οὖν ἀδικῶ καὶ ἄξιον θανάτου πέπραχά τι, καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ κατέλιπε οὐ παραιτοῦμαι τὸ ἀποθανεῖν· εἰ δὲ οὐδέν τὸν Παῦλον δεδεμένον.

ἐστιν ὃν οὗτοι κατηγοροῦσίν μου, οὐδείς με δύναται αὐτοῖς χαρίσασθαι· Καίσαρα

ἐπικαλοῦμαι. 12 τότε ὁ Φῆστος συνλαλήσας ἐλθόντος τοῦ Ἀγρίππα καὶ τῆς Βερνίκης μετὰ τοῦ συμβουλίου ἀπεκρίθη Καίσαρα μετὰ πολλῆς φαντασίας καὶ εἰσελθόντων ἐπικέκλησαι, ἐπὶ Καίσαρα πορεύσῃ. 13 εἰς τὸ ἀκροατήριον σύν τε χιλιάρχοις καὶ Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν Ἀγρίππας ἀνδράσιν τοῖς κατ' ἔξοχὴν τῆς πόλεως, ὁ βασιλεὺς καὶ Βερνίκη κατήντησαν εἰς καὶ κελεύσαντος τοῦ Φῆστου ἥχθη ὁ Καίσαριαν ἀσπασάμενοι τὸν Φῆστον. 14 ὡς Παῦλος. 24 καί φησιν ὁ Φῆστος Ἀγρίππα δὲ πλείους ἡμέρας διέτριψεν ἐκεῖ, ὁ Φῆστος βασιλεῦς καὶ πάντες οἱ συνπαρόντες ἡμῖν τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ κατὰ τὸν Παῦλον ἄνδρες, θεωρεῖτε τοῦτον περὶ οὗ ἄπαν τὸ λέγων Ἀνήρ τίς ἐστιν καταλελειμμένος ὑπὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων ἐνέτυχόν μοι ἐν τε Φήλικος δέσμιος, 15 περὶ οὗ γενομένου μου Ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε, βοῶντες μὴ δεῖν εἰς Ἱεροσόλυμα ἐνεφάνισαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ αὐτὸν ζῆν μηκέτι. 25 ἐγὼ δὲ κατελαβόμην οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων, αἰτούμενοι μηδὲν ἄξιον αὐτὸν θανάτου πεπραχέναι, κατ' αὐτοῦ καταδίκην· 16 πρὸς οὓς αὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλεσαμένου τὸν ἀπεκρίθην ὅτι οὐκ ἐστιν ἔθος Ῥωμαίοις Σεβαστὸν ἔκρινα πέμπειν. 26 περὶ οὗ χαρίζεσθαί τινα ἄνθρωπον πρὶν ἥ ὁ ἀσφαλές τι γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ ἔχω διὸ κατηγορούμενος κατὰ πρόσωπον ἔχοι τοὺς προίγαγον αὐτὸν ἐφ' ὑμῶν καὶ μάλιστα κατηγόρους τόπον τε ἀπολογίας λάβοι ἐπὶ σοῦ, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὅπως τῆς περὶ τοῦ ἐγκλήματος. 17 συνελθόντων οὖν ἀνακρίσεως γενομένης σχῶ τί γράψω· 27 ἐνθάδε ἀναβολὴν μηδεμίαν ποιησάμενος ἄλογον γάρ μοι δοκεῖ πέμποντα δέσμιον τῇ ἔξις καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευσα μὴ καὶ τὰς κατ' αὐτοῦ αἰτίας σημᾶναι.

ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα· 18 περὶ οὗ σταθέντες **26** Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη οἱ κατήγοροι οὐδεμίαν αἰτίαν ἔφερον ὃν Ἐπιτρέπεται σοι ὑπὲρ σεαυτοῦ λέγειν. ἐγὼ ὑπενόουν πονηρῶν, 19 ζητήματα τότε ὁ Παῦλος ἐκτείνας τὴν χεῖρα δέ τινα περὶ τῆς ἴδιας δεισιδαιμονίας ἀπελογεῖτο 2 Περὶ πάντων ὃν ἐγκαλοῦμαι εἶχον πρὸς αὐτὸν καὶ περὶ τίνος Ἰησοῦ ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ἤγημαι τεθνηκότος, ὃν ἔφασκεν ὁ Παῦλος ζῆν. ἐμαυτὸν μακάριον ἐπὶ σοῦ μέλλων σήμερον 20 ἀπορούμενος δὲ ἐγὼ τὴν περὶ τούτων ἀπολογεῖσθαι, 3 μάλιστα γνώστην ὅντα ζήτησιν ἔλεγον εἰ βούλοιτο πορεύεσθαι σε πάντων τῶν κατὰ Ἰουδαίους ἔθῶν τε εἰς Ἱεροσόλυμα κάκεῖ κρίνεσθαι περὶ καὶ ζητημάτων διὸ δέομαι μακροθύμως τούτων. 21 τοῦ δὲ Παύλου ἐπικαλεσαμένου ἀκοῦσαί μου. 4 Τὴν μὲν οὖν βίωσίν μου τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ Σεβαστοῦ ἐκ νεότητος τὴν ἀπ' ἀρχῆς γενομένην διάγνωσιν, ἐκέλευσα τηρεῖσθαι αὐτὸν ἔως ἐν τῷ ἔθνει μου ἐν τε Ἱεροσολύμοις οὗ ἀναπέμψω αὐτὸν πρὸς Καίσαρα. 22 ἵσασι πάντες Ἰουδαῖοι, 5 προγινώσκοντές Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Φῆστον Ἐβουλόμην με ἄνωθεν, ἐὰν θέλωσι μαρτυρεῖν, ὅτι καὶ αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι. Αὔριον, κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην αἵρεσιν τῆς φησίν, ἀκούσῃ αὐτοῦ. 23 Τῇ οὖν ἐπαύριον ἡμετέρας θρησκείας ἔζησα Φαρισαῖος. 6

καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς εἰς τοὺς πατέρας ἀπὸ σκότους εἰς φῶς καὶ τῆς ἔξουσίας ἡμῶν ἐπαγγελίας γενομένης ὑπὸ τοῦ τοῦ Σατανᾶ ἐπὶ τὸν Θεόν, τοῦ λαβεῖν Θεοῦ ἔστηκα κρινόμενος, 7 εἰς ἦν τὸ αὐτοὺς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν καὶ κλῆρον ἐν δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ νύκτα τοῖς ἡγιασμένοις πίστει τῇ εἰς ἐμέ. 19 Ὁθεν, καὶ ἡμέραν λατρεῦον ἐλπίζει καταντῆσαι· βασιλεῦ Ἀγρίππα, οὐκ ἐγενόμην ἀπειθής τῇ περὶ ἣς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, οὐρανώπολας, 20 ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ βασιλεῦ. 8 τί ἄπιστον κρίνεται παρ' ὑμῖν πρῶτόν τε καὶ Ἱεροσολύμοις, πᾶσάν τε εἰ ὁ Θεὸς νεκροὺς ἐγείρει; 9 ἐγὼ μὲν οὖν τὴν χώραν τῆς Ἰουδαίας καὶ τοῖς ἔθνεσιν ἔδοξα ἐμαυτῷ πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ ἀπήγγελον μετανοεῖν καὶ ἐπιστρέψειν Ναζωραίου δεῖν πολλὰ ἐναντία πρᾶξαι: 10 ὅτι ἐπὶ τὸν Θεόν, ἄξια τῆς μετανοίας ἔργα καὶ ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ πολλούς πράσσοντας. 21 ἔνεκα τούτων με Ἰουδαῖοι τε τῶν ἀγίων ἐγὼ ἐν φυλακαῖς κατέκλεισα συλλαβόμενοι ἐν τῷ ἵερῷ ἐπειρῶντο τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἔξουσίαν λαβών, διαχειρίσασθαι. 22 ἐπικουρίας οὖν τυχῶν ἀναιρουμένων τε αὐτῶν κατήνεγκα ψῆφον, τῆς ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἄχρι τῆς ἡμέρας 11 καὶ κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς πολλάκις ταύτης ἔστηκα μαρτυρόμενος μικρῷ τε τιμωρῶν αὐτοὺς ἡνάγκαζον βλασφημεῖν, καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς λέγων ὃν τε οἱ περισσῶς τε ἐμμαινόμενος αὐτοῖς ἐδίωκον προφῆται ἐλάλησαν μελλόντων γίνεσθαι ἔως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις. 12 Ἐν καὶ Μωϋσῆς, 23 εἰ παθητὸς ὁ Χριστός, οἵς πορευόμενος εἰς τὴν Δαμασκὸν μετ' εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν φῶς ἔξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς τῆς τῶν ἀρχιερέων, μέλλει καταγγέλλειν τῷ τε λαῷ καὶ τοῖς 13 ἡμέρας μέσης κατὰ τὴν ὁδὸν εἴδον, ἔθνεσιν. 24 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου βασιλεῦ, οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα ὁ Φῆστος μεγάλῃ τῇ φωνῇ φησιν Μαίνη, τοῦ ἡλίου περιλάμψαν με φῶς καὶ τοὺς Παῦλες τὰ πολλά σε γράμματα εἰς μανίαν σὺν ἐμοὶ πορευομένους: 14 πάντων τε περιτρέπει. 25 ὁ δὲ Παῦλος Οὐ μαίνομαι, καταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν ἥκουσα φησίν, κράτιστε Φῆστε, ἀλλὰ ἀληθείας καὶ φωνὴν λέγουσαν πρός με τῇ Ἐβραΐδι σωφροσύνης ρήματα ἀποφθέγγομαι. 26 διαλέκτῳ Σαούλ Σαούλ, τί με διώκεις; ἐπίσταται γὰρ περὶ τούτων ὁ βασιλεὺς, πρὸς σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν. 15 ἐγὼ δὲν καὶ παρρησιαζόμενος λαλῶ· λανθάνειν δὲ εἶπα Τίς εῖ, Κύριε; δὲ Κύριος εἶπεν Ἐγώ γὰρ αὐτὸν τούτων οὐ πείθομαι οὐθένειμι Ἰησοῦς δὲν σὺ διώκεις. 16 ἀλλὰ ἀνάστηθι οὐ γάρ ἐστιν ἐν γωνίᾳ πεπραγμένον καὶ στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου εἰς τοῦτο γὰρ τοῦτο. 27 πιστεύεις, βασιλεῦ Ἀγρίππα, τοῖς ὕφθην σοι, προχειρίσασθαί σε ὑπηρέτην καὶ προφῆταις; οἶδα δὲ τι πιστεύεις. 28 ὁ δὲ μάρτυρα δῶν τε εἶδές με ὃν τε ὀφθῆσομαί Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον Ἐν δλίγῳ με σοι, 17 ἐξαιρούμενός σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ ἐκ πείθεις Χριστιανὸν ποιῆσαι. 29 ὁ δὲ Παῦλος τῶν ἔθνῶν, εἰς οὓς ἐγὼ ἀποστέλλω σε, 18 Εὔξαιμην ἀν τῷ Θεῷ καὶ ἐν δλίγῳ καὶ ἐν ἀνοίξαι ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, τοῦ ἐπιστρέψαι μεγάλῳ οὐ μόνον σὲ ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς

άκούοντάς μου σήμερον γενέσθαι τοιούτους ἥν πόλις Λασαία. 9 Ἰκανοῦ δὲ χρόνου ὅποιος καὶ ἐγώ εἰμι, παρεκτὸς τῶν δεσμῶν διαγενομένου καὶ ὅντος ἥδη ἐπισφαλοῦς τούτων. 30 Ἀνέστη τε ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ τοῦ πλοὸς διὰ τὸ καὶ τὴν Νηστείαν ἥδη ἡγεμὼν ἥ τε Βερνίκη καὶ οἱ συνκαθήμενοι παρεληλυθέναι, παρήνει ὁ Παῦλος 10 αὐτοῖς, 31 καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν λέγων αὐτοῖς Ἐνδρες, Θεωρῶ ὅτι μετὰ πρὸς ἀλλήλους λέγοντες ὅτι Οὐδέν θανάτου ὕβρεως καὶ πολλῆς ζημιάς οὐ μόνον τοῦ ἥ δεσμῶν ἄξιον πράσσει ὁ ἄνθρωπος φορτίου καὶ τοῦ πλοίου ἀλλὰ καὶ τῶν οὗτος. 32 Ἀγρίππας δὲ τῷ Φήστῳ ἔφη ψυχῶν ἡμῶν μέλλειν ἔσεσθαι τὸν πλοῦν. Ἀπολελύσθαι ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος οὗτος 11 ὁ δὲ ἑκατοντάρχης τῷ κυβερνήτῃ καὶ εἰ μὴ ἐπεκέκλητο Καίσαρα.

τῷ ναυκλήρῳ μᾶλλον ἐπείθετο ἥ τοῖς ὑπὸ

Παύλου λεγομένοις. 12 ἀνευθέτου δὲ τοῦ λιμένος ὑπάρχοντος πρὸς παραχειμασίαν οἱ πλείονες ἔθεντο βουλὴν ἀναχθῆναι ἐκεῖθεν, εἴ πως δύναιντο καταντήσαντες εἰς Φοίνικα παραχειμάσαι, λιμένα τῆς Κρήτης βλέποντα κατὰ λίβα καὶ κατὰ χῶρον.

13 Ὑποπνεύσαντος δὲ νότου δόξαντες τῆς προθέσεως κεκρατηκέναι, ἄραντες ἀσσον παρελέγοντο τὴν Κρήτην. 14 μετ' οὐ πολὺ δὲ ἔβαλεν κατ' αὐτῆς ἀνεμος τυφωνικὸς ὁ καλούμενος Εὔρακύλων·

15 συναρπασθέντος δὲ τοῦ πλοίου καὶ μὴ δυναμένου ἀντοφθαλμεῖν τῷ ἀνέμῳ ἐπιδόντες ἐφερόμεθα. 16 νησίον δέ τι ὑποδραμόντες καλούμενον Κλαῦδα ἰσχύσαμεν μόλις περικρατεῖς γενέσθαι τῆς σκάφης, 17 ἥν ἄραντες βοηθείαις ἐχρῶντο, ὑποζωννύντες τὸ πλοῖον φοβούμενοί τε μὴ εἰς τὴν Σύρτιν ἐκπέσωσιν, χαλάσαντες τὸ σκεῦος, οὕτως ἐφέροντο. 18 σφοδρῶς δὲ χειμαζομένων ἡμῶν τῇ ἔξῆς ἐκβολὴν ἐποιοῦντο, 19 καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες τὴν σκευὴν τοῦ πλοίου ἔριψαν. 20 μήτε δὲ ἥλιον μήτε ἄστρων ἐπιφαινόντων ἐπὶ πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός τε οὐκ ὀλίγου ἐπικειμένου, λοιπὸν περιηρεῖτο ἐλπὶς πᾶσα

27 Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς

εἰς τὴν Ἰταλίαν, παρεδίδονταν τὸν τε Παῦλον καὶ τινας ἑτέρους δεσμώτας ἑκατοντάρχη ὄντος τοῦ Ιουλίῳ σπείρης Σεβαστῆς. 2 ἐπιβάντες δὲ πλοίῳ Ἀδραμυττηνῷ μέλλοντι πλεῖν εἰς τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπους ἀνήχθημεν, ὅντος σὸν ἡμῖν Ἀριστάρχου Μακεδόνος Θεσσαλονικέως· 3 τῇ τε ἑτέρᾳ κατήχθημεν εἰς Σιδῶνα, φιλανθρώπως τε ὁ Ἰούλιος τῷ Παύλῳ χρησάμενος ἐπέτρεψεν πρὸς τοὺς φίλους πορευθέντι ἐπιμελείας τυχεῖν.

4 κάκειθεν ἀναχθέντες ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον διὰ τὸ τοὺς ἀνέμους εἶναι ἐναντίους, 5 τό τε πέλαγος τὸ κατὰ τὴν Κιλικίαν καὶ Παμφυλίαν διαπλεύσαντες κατήλθαμεν εἰς Μύρρα τῆς Λυκίας. 6 Κάκει εὑρὼν ὁ ἑκατοντάρχης πλοϊον Ἀλεξανδρῖνον πλέον εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐνεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό. 7 ἐν ἱκαναῖς δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦντες καὶ μόλις γενόμενοι κατὰ τὴν Κνίδον, μὴ προσεῶντος ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κρήτην κατὰ Σαλμώνην, 8 μόλις τε παραλεγόμενοι αὐτὴν ἥλθομεν εἰς τόπον τινὰ καλούμενον Καλοὺς Λιμένας, ᾧ ἐγγὺς

τοῦ σώζεσθαι ἡμᾶς. 21 Πολλῆς τε ἀσιτίας Τεσσαρεσκαιδεκάτην σήμεραν ὑπαρχούσης τότε σταθεὶς ὁ Παῦλος ἐν προσδοκῶντες ἄσιτοι διατελεῖτε, μηθὲν μέσω αὐτῶν εἰπεν Ἐδει μέν, ὡς ἄνδρες, προσλαβόμενοι. 34 διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς πειθαρχήσαντάς μοι μὴ ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς μεταλαβεῖν τροφῆς τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς Κρήτης κερδῆσαί τε τὴν ὕβριν ταύτην καὶ ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει· οὐδενὸς γὰρ τὴν ζημίαν. 22 καὶ τὰ νῦν παραινῶ ὑμᾶς ὑμῶν θρὶξ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἀπολεῖται. εὐθυμεῖν· ἀποβολὴ γὰρ ψυχῆς οὐδεμίᾳ 35 εἴπας δὲ ταῦτα καὶ λαβὼν ἄρτον ἔσται ἔξ ὑμῶν πλὴν τοῦ πλοίου. 23 παρέστη εὐχαρίστησεν τῷ Θεῷ ἐνώπιον πάντων γάρ μοι ταύτη τῇ νυκτὶ τοῦ Θεοῦ, οὗ εἴμι, ὡς καὶ κλάσας ἥρξατο ἐσθίειν. 36 εὔθυμοι δὲ καὶ λατρεύω, ἄγγελος 24 λέγων Μὴ φοβοῦ, γενόμενοι πάντες καὶ αὐτοὶ προσελάβοντο Παῦλε· Καίσαρί σε δεῖ παραστῆναι, καὶ ἴδού τροφῆς. 37 ἡμεθα δὲ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ κεχάρισταὶ σοι ὁ Θεὸς πάντας τοὺς πλέοντας ἐν τῷ πλοιῷ διακόσιαι ἐβδομήκοντα ἔξ, μετὰ σοῦ. 25 διὸ εὐθυμεῖτε, ἄνδρες· πιστεύω 38 κορεσθέντες δὲ τροφῆς ἐκούφιζον τὸ γὰρ τῷ Θεῷ ὅτι οὕτως ἔσται καθ' ὃν τρόπον πλοιον ἐκβαλλόμενοι τὸν σῖτον εἰς τὴν λελάληταί μοι. 26 εἰς νῆσον δὲ τινα δεῖ θάλασσαν. 39 Ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο, ἡμᾶς ἐκπεσεῖν. 27 Ὡς δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτη τὴν γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον, κόλπον δέ νὺξ ἐγένετο διαφερομένων ἡμῶν ἐν τῷ τινα κατενόουν ἔχοντα αἰγιαλὸν, εἰς Ἀδρία, κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς ὑπενόουν οἱ ὃν ἐβουλεύοντο εἰ δύναιντο ἔξωσαι τὸ ναυταὶ προσάγειν τινὰ αὐτοῖς χώραν. 28 καὶ πλοιον. 40 καὶ τὰς ἀγκύρας περιελόντες βολίσαντες εὗρον ὄργιας εἴκοσι, βραχὺ εἴων εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα ἀνέντες τὰς δὲ διαστήσαντες καὶ πάλιν βολίσαντες ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων, καὶ ἐπάραντες εὗρον ὄργιας δεκαπέντε 29 φοβούμενοί τὸν ἄρτεμωνα τῇ πνεούσῃ κατεῖχον τε μή που κατὰ τραχεῖς τόπους ἐκπέσωμεν, εἰς τὸν αἰγιαλόν. 41 περιπεσόντες δὲ ἐκ πρύμνης δίψαντες ἀγκύρας τέσσαρας εἰς τόπον διθάλασσον ἐπέκειλαν τὴν ηὔχοντο ἡμέραν γενέσθαι. 30 Τῶν δὲ ναῦν, καὶ ἡ μὲν πρῷρα ἐρείσασα ἔμεινεν ναυτῶν ζητούντων φυγεῖν ἐκ τοῦ πλοίου ἀσάλευτος, ἡ δὲ πρύμνα ἐλύετο ὑπὸ καὶ χαλασάντων τὴν σκάφην εἰς τὴν τῆς βίας. 42 Τῶν δὲ στρατιώτῶν βουλὴ θάλασσαν προφάσει ὡς ἐκ πρῷρης ἀγκύρας ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας ἀποκτείνωσιν, μελλόντων ἐκτείνειν, 31 εἰπεν ὁ Παῦλος μή τις ἐκκολυμβήσας διαφύγῃ· 43 ὁ δὲ τῷ ἑκατοντάρχῃ καὶ τοῖς στρατιώταις Ἐὰν ἑκατοντάρχης βουλόμενος διασῶσαι τὸν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοιῷ, ὑμεῖς Παῦλον ἐκώλυσεν αὐτοὺς τοῦ βουλήματος, σωθῆναι οὐ δύνασθε. 32 τότε ἀπέκοψαν ἐκέλευσέν τε τοὺς δυναμένους κολυμβᾶν οἱ στρατιώται τὰ σχοινία τῆς σκάφης καὶ ἀπορίψαντας πρώτους ἐπὶ τὴν γῆν ἔξιέναι, εἴσασαν αὐτὴν ἐκπεσεῖν. 33 Ἀχρι δὲ οὗ 44 καὶ τοὺς λοιποὺς οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν, ἡμέρα ἥμελλεν γίνεσθαι, παρεκάλει ὁ οὓς δὲ ἐπὶ τινῶν τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου. καὶ Παῦλος ἄπαντας μεταλαβεῖν τροφῆς λέγων

οὗτως ἐγένετο πάντας διασωθῆναι ἐπὶ τὴν ἐν πλοίῳ παρακεχειμακότι ἐν τῇ νήσῳ,
γῆν.

Ἄλεξανδρινῷ, παρασήμῳ Διοσκούροις.

28 Καὶ διασωθέντες τότε ἐπέγνωμεν 12 καὶ καταχθέντες εἰς Συρακούσας

ὅτι Μελίτη ἡ νῆσος καλεῖται. 2 οἵ ἐπεμείναμεν ἡμέρας τρεῖς, 13 δόθεν
τε βάρβαροι παρεῖχαν οὐ τὴν τυχοῦσαν περιελθόντες κατηντήσαμεν εἰς Ῥήγιον.
φιλανθρωπίαν ἡμῖν ἄψαντες γάρ πυρὰν καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπιγενομένου νότου
προσελάβοντο πάντας ἡμᾶς διὰ τὸν ύετὸν δευτεραῖοι ἥλθομεν εἰς Ποτιόλους, 14 οὐ
τὸν ἐφεστῶτα καὶ διὰ τὸ ψῦχος. 3 εὑρόντες ἀδελφοὺς παρεκλήθημεν παρ' αὐτοῖς ἐπιμεῖναι ἡμέρας ἑπτά· καὶ οὕτως
τι πλῆθος καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν πυράν, εἰς τὴν Ῥώμην ἤλθαμεν. 15 κἀκεῖθεν οἱ
ἔχιδνα ἀπὸ τῆς θέρμης ἔξελθοῦσα καθῆψεν ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τὰ περὶ ἡμῶν ἥλθαν
τῆς χειρὸς αὐτοῦ. 4 ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι εἰς ἀπάντησιν ἡμῖν ἄχρι Ἀππίου Φόρου
κρεμάμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, καὶ Τριῶν Ταβερνῶν, οὓς ἴδων ὁ Παῦλος
πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον Πάντως φονεύς εὐχαριστήσας τῷ Θεῷ ἔλαβε θάρσος. 16
ἐστιν δὲ ἄνθρωπος οὗτος, ὃν διασωθέντα ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ Δίκη ζῆν οὐκ εἴασεν. 5 οὐ μὲν
οὖν ἀποτινάξας τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ ἔπαθεν δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς συνκαλέσασθαι
οὐδὲν κακόν· 6 οἱ δὲ προσεδόκων αὐτὸν μέλλειν πίμπρασθαι ἢ καταπίπτειν ἄφνω αὐτὸν τῷ Παύλῳ μένειν καθ' ἑαυτὸν σὺν τῷ
νεκρόν. ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν προσδοκῶντων φυλάσσοντι αὐτὸν στρατιώτῃ. 17 Ἐγένετο
καὶ θεωρούντων μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς συνκαλέσασθαι
γινόμενον, μεταβαλόμενοι ἔλεγον αὐτὸν αὐτὸν τῷ Παύλῳ ἔγω, ἄνδρες ἀδελφοί, οὐδὲν ἐναντίον
εἶναι θέον. 7 Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἔθεσι τοῖς πατρώοις,
ἐκεῖνον ὑπῆρχεν χωρία τῷ πρώτῳ τῆς τὸν τόπον ἔσμιος ἐξ Ἱεροσολύμων παρεδόθην εἰς
νήσου ὀνόματι Ποπλίω, ὃς ἀναδεξάμενος τὰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων, 18 οἵτινες
ἡμᾶς ἡμέρας τρεῖς φιλοφρόνως ἔξενισεν. ἀνακρίναντές με ἐβούλοντο ἀπολῦσαι διὰ
τὸ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχειν ἐν τὸν τόπον ἔμοι· 19 ἀντιλεγόντων δὲ τῶν Ιουδαίων
πυρετοῖς καὶ δυσεντερίῳ συνεχόμενον ἡναγκάσθην ἐπικαλέσασθαι Καίσαρα, οὐχ
κατακεῖσθαι, πρὸς δὲν ὁ Παῦλος εἰσελθὼν ὡς τοῦ ἔθνους μου ἔχων τι κατηγορεῖν.
καὶ προσευξάμενος, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας 20 διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν παρεκάλεσα
αὐτῷ ἰάσατο αὐτόν. 9 τούτου δὲ γενομένου ὑμᾶς ἰδεῖν καὶ προσλαλῆσαι εἴνεκεν γάρ
καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἐν τῇ νήσῳ ἔχοντες τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ τὴν ἄλυσιν ταύτην
ἀσθενείας προσήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο, περίκειμαι. 21 οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπαν
10 οἱ καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν ἡμᾶς Ἡμεῖς οὔτε γράμματα περὶ σοῦ ἐδεξάμεθα
καὶ ἀναγομένοις ἐπέθεντο τὰ πρὸς τὰς ἀπὸ τῆς Ιουδαίας, οὔτε παραγενόμενός τις
χρείας. 11 Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ἀνήχθημεν τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν ἢ ἐλάλησέν τι

περὶ σοῦ πονηρόν. **22** ἀξιοῦμεν δὲ παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι ἢ φρονεῖς περὶ μὲν γὰρ τῆς αἱρέσεως ταύτης γνωστὸν ἡμῖν ἐστιν ὅτι πανταχοῦ ἀντιλέγεται. **23** Ταξάμενοι δὲ αὐτῷ ἡμέραν ἥλθον πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν πλείονες, οἵς ἐξετίθετο διαμαρτυρόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ πείθων τε αὐτοὺς περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπό τε τοῦ νόμου Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν, ἀπὸ πρωΐ ἔως ἐσπέρας. **24** καὶ οἱ μὲν ἐπείθοντο τοῖς λεγομένοις, οἱ δὲ ἡπίστουν· **25** ἀσύμφωνοι δὲ ὅντες πρὸς ἀλλήλους ἀπελύοντο, εἰπόντος τοῦ Παύλου ρῆμα ἐν, ὅτι Καλῶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἀγιον ἐλάλησεν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν **26** λέγων Πορεύθητι πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον καὶ εἰπόν ‘Ἄκοι ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε· **27** ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὡσὶν βαρέως ἥκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν· μή ποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς ὡσὶν ἀκούσωσιν καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν καὶ ἐπιστρέψωσιν, καὶ ίάσομαι αὐτούς. **28** γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη τοῦτο τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ· αὐτοὶ καὶ ἀκούσονται. **30** Ἐνέμεινεν δὲ διετίαν ὅλην ἐν ιδίῳ μισθώματι, καὶ ἀπεδέχετο πάντας τοὺς εἰσπορευομένους πρὸς αὐτόν, **31** κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ διδάσκων τὰ περὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάσης παρρησίας ἀκωλύτως.

Προς Ρωμαιους

1 Παῦλος δοῦλος Χριστοῦ Ἰησοῦ, κλητὸς ἀπόστολος ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον Θεοῦ, **2** ὃ προεπηγγείλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν γραφαῖς ἀγίαις **3** περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος Δαυεὶδ κατὰ σάρκα, **4** τοῦ ὁρισθέντος Υἱοῦ Θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ πνεῦμα ἀγιωσύνης ἔξ ἀναστάσεως νεκρῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, **5** δι’ οὗ ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑπακοὴν πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ τοῦ ὄντος αὐτοῦ, **6** ἐν οἷς ἐστε καὶ ὑμεῖς κλητοὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ, **7** πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν Ῥώμῃ ἀγαπητοῖς Θεοῦ, κλητοῖς ἀγίοις: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **8** Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ περὶ πάντων ὑμῶν, ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. **9** μάρτυς γάρ μου ἐστιν ὁ Θεός, ὃ λατρεύω ἐν τῷ πνεύματί μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, ὃς ἀδιαλείπτως μνείαν ὑμῶν ποιοῦμαι **10** πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, δεόμενος εἴ πως ἦδη ποτὲ εὐοδωθήσομαι ἐν τῷ θελήματι τοῦ Θεοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. **11** ἐπιποθῶ γάρ ίδεῖν ὑμᾶς, ἵνα τι μεταδῶ χάρισμα ὑμῖν πνευματικὸν εἰς τὸ στηριχθῆναι ὑμᾶς, **12** τοῦτο δέ ἐστιν συνπαρακληθῆναι ἐν ὑμῖν διὰ τῆς ἐν ἀλλήλοις πίστεως ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ. **13** οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις προεθέμην ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐκωλύθην ἄχρι τοῦ δεῦρο, ἵνα τινὰ καρπὸν σχῶ καὶ ἐν

ὑμῖν καθὼς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν.

14 Ἔλλησίν τε καὶ Βαρβάροις, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις ὁφειλέτης εἰμί: **15** οὕτως τὸ κατ’ ἐμὲ πρόθυμον καὶ ὑμῖν τοῖς ἐν Ῥώμῃ εὐαγγελίσασθαι. **16** οὐ γάρ ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον· δύναμις γάρ Θεοῦ ἐστιν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι, Ἰουδαίω τε πρῶτον καὶ Ἔλληνι. **17** δικαιοσύνη γάρ Θεοῦ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πίστιν, καθὼς γέγραπται Ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται. **18** Ἀποκαλύπτεται γάρ ὄργὴ Θεοῦ ἀπ’ οὐρανοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων, **19** διότι τὸ γνωστὸν τοῦ Θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς ὁ Θεὸς γάρ αὐτοῖς ἐφανέρωσεν. **20** τὰ γάρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασιν νοούμενα καθορᾶται, ἢ τε ἀΐδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θειότης, εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους, (*aīdios g126*) **21** διότι γνόντες τὸν Θεὸν οὐχ ὡς Θεὸν ἐδόξασαν ἢ ηὐχαρίστησαν, ἀλλὰ ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν, καὶ ἐσκοτίσθη ἢ ἀσύνετος αὐτῶν καρδία. **22** φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν, **23** καὶ ἡλλαζαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου Θεοῦ ἐν ὄμοιώματι εἰκόνος φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἐρπετῶν. **24** Διὸ παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν αὐτοῖς, **25** οἵτινες μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει, καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν Κτίσαντα, ὃς ἐστιν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν. (*aīōn*

g165) 26 Διὰ τοῦτο παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ ἄγει; **5** κατὰ δὲ τὴν σκληρότητά σου καὶ Θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας αἴ τε γάρ θήλειαι ἀμετανόητον καρδίαν θησαυρίζεις σεαυτῷ αὐτῶν μετήλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν ὄργην ἐν ἡμέρᾳ ὄργης καὶ ἀποκαλύψεως εἰς τὴν παρὰ φύσιν, **27** ὁμοίως τε καὶ δικαιοκρισίας τοῦ Θεοῦ, **6** δὲ ἀποδώσει οἱ ἄρσενες ἀφέντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ **7** τοῖς μὲν καθ' τῆς θηλείας ἔξεκαύθησαν ἐν τῇ ὀρέξει **ὑπομονὴν** ἔργου ἀγαθοῦ δόξαν καὶ τιμὴν αὐτῶν εἰς ἀλλήλους, ἄρσενες ἐν ἄρσεσιν **καὶ ἀφθαρσίαν** ζητοῦσιν ζωὴν αἰώνιον· τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι καὶ (**αιδοῖος g166**) **8** τοῖς δὲ ἐξ ἐριθείας καὶ τὴν ἀντιμισθίαν ἦν ἔδει τῆς πλάνης ἀπειθοῦσι τῇ ἀληθείᾳ πειθομένοις δὲ τῇ αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες. **28** Καὶ ἀδικίᾳ, ὄργῃ καὶ θυμός. **9** Θλῖψις καὶ καθὼς οὐκ ἐδοκίμασαν τὸν Θεὸν ἔχειν ἐν στενοχωρίᾳ, ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου ἐπιγνῶσει, παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς τοῦ κατεργαζομένου τὸ κακόν, Ἰουδαίου ἀδόκιμον νοῦν, ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα, τε πρῶτον καὶ Ἔλληνος· **10** δόξα δὲ καὶ **29** πεπληρωμένους πάσῃ ἀδικίᾳ πονηρίᾳ τιμὴ καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ ἔργαζομένῳ τὸ πλεονεξίᾳ κακίᾳ, μεστοὺς φθόνου φόνου ἀγαθόν, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἔλληνι. ἕριδος δόλου κακοηθείας, ψιθυριστάς, **11** οὐ γάρ ἐστιν προσωπολημψία παρὰ **30** καταλάλους, θεοστυγεῖς, ὑβριστάς, τῷ Θεῷ. **12** Ὅσοι γάρ ἀνόμως ἥμαρτον, ὑπερηφάνους, ἀλαζόνας, ἐφευρετὰς ἀνόμως καὶ ἀπολοῦνται καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ κακῶν, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, **31** ἀσυνέτους, ἥμαρτον, διὰ νόμου κριθήσονται· **13** οὐ γάρ ἀσυνθέτους, ἀστόργους, ἀνελείμονας· **32** οἱ ἀκροαταὶ νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ Θεῷ, οἵτινες τὸ δικαίωμα τοῦ Θεοῦ ἐπιγνόντες, ἀλλ’ οἱ ποιηταὶ νόμου δικαιωθήσονται. **14** ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θανάτου ὅταν γάρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τὰ εἰσίν, οὐ μόνον αὐτὰ ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ τοῦ νόμου ποιῶσιν, οὕτοι νόμον μὴ ἔχοντες συνευδοκοῦσιν τοῖς πράσσουσιν.

έαυτοῖς εἰσιν νόμος· **15** οἵτινες ἐνδείκνυνται

2 Διὸ ἀναπολόγητος εῖ, ὡς ἀνθρωπε πᾶς
ὅ κρίνων· ἐν ᾧ γάρ κρίνεις τὸν ἔτερον,
σεαυτὸν κατακρίνεις τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις
ὅ κρίνων. **2** οἴδαμεν δὲ ὅτι τὸ κρίμα τοῦ
Θεοῦ ἐστιν κατὰ ἀληθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ
τοιαῦτα πράσσοντας. **3** λογίζῃ δὲ τοῦτο,
ὡς ἀνθρωπε ὁ κρίνων τοὺς τὰ τοιαῦτα
πράσσοντας καὶ ποιῶν αὐτά, ὅτι σὺ ἐκφεύξῃ
τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ; **4** ἢ τοῦ πλούτου τῆς
χρηστότητος αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνοχῆς καὶ
τῆς μακροθυμίας καταφρονεῖς, ἀγνοῶν
ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ Θεοῦ εἰς μετάνοιάν σε

τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς
καρδίαις αὐτῶν, συνμαρτυρούσης αὐτῶν
τῆς συνειδήσεως καὶ μεταξὺ ἀλλήλων
τῶν λογισμῶν κατηγορούντων ἢ καὶ
ἀπολογουμένων, **16** ἐν ᾧ ἡμέρᾳ κρίνει ὁ
Θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὸ
εὐαγγέλιον μου διὰ Χριστοῦ Ἰησοῦ. **17** Εἰ
δὲ σὺ Ἰουδαῖος ἐπονομάζῃ καὶ ἐπαναπάγῃ
νόμῳ καὶ καυχᾶσαι ἐν Θεῷ **18** καὶ γινώσκεις
τὸ θέλημα καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα
κατηχούμενος ἐκ τοῦ νόμου, **19** πέποιθάς τε
σεαυτὸν ὄδηγὸν εἶναι τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν

σκότει, 20 παιδευτὴν ἀφρόνων, διδάσκαλον τὴν ὄργην; κατὰ ἄνθρωπον λέγω. 6 μὴ νηπίων, ἔχοντα τὴν μόρφωσιν τῆς γνώσεως γένοιτο· ἐπεὶ πᾶς κρινεῖ ὁ Θεὸς τὸν κόσμον; καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ· 21 ὁ οὖν 7 εἰ δὲ ἡ ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ἐμῷ διδάσκων ἔτερον σεαυτὸν οὐ διδάσκεις; οὐ ψεύσματι ἐπερισσευσεν εἰς τὴν δόξαν κηρύσσων μὴ κλέπτειν κλέπτεις; 22 ὁ λέγων αὐτοῦ, τί ἔτι κάγὼ ὡς ἀμαρτωλὸς κρίνομαι; μὴ μοιχεύειν μοιχεύεις; οὐ βδελυσσόμενος τὰ 8 καὶ μὴ καθὼς βλασφημούμεθα καὶ καθὼς εἴδωλα ἱεροσυλεῖς; 23 ὃς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι, φασίν τινες ἡμᾶς λέγειν ὅτι Ποιήσωμεν διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν Θεὸν τὰ κακὰ ἵνα ἔλθῃ τὰ ἀγαθά; ὥν τὸ κρίμα ἀτιμάζεις; 24 τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ Θεοῦ δι' ἔνδικόν ἐστιν. 9 Τί οὖν; προεχόμεθα; οὐ ὑμᾶς βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν, καθὼς πάντως προητιασάμεθα γὰρ Ἰουδαίους γέγραπται. 25 περιτομὴ μὲν γὰρ ὡφελεῖ ἐὰν τε καὶ "Ἐλληνας πάντας ὑφ' ἀμαρτίαν νόμον πράσσῃς; ἐὰν δὲ παραβάτης νόμου εἶναι, 10 καθὼς γέγραπται ὅτι Οὐκ ἔστιν ἦς, ἡ περιτομὴ σου ἀκροβυστία γέγονεν. δίκαιος οὐδὲ εῖς, 11 οὐκ ἔστιν ὁ συνίων, 26 ἐὰν οὖν ἡ ἀκροβυστία τὰ δικαιώματα οὐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν τὸν Θεόν· 12 πάντες τοῦ νόμου φυλάσσῃ, οὐχ ἡ ἀκροβυστία ἐξέκλιναν, ἀμα ἥχρεώθησαν οὐκ ἔστιν ὁ αὐτοῦ εἰς περιτομὴν λογισθήσεται; 27 ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν ἔως ἐνός. 13 καὶ κρινεῖ ἡ ἐκ φύσεως ἀκροβυστία τὸν τάφος ἀνεψημένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν, ταῖς νόμον τελοῦσα σὲ τὸν διὰ γράμματος καὶ γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν, ἵὸς ἀσπίδων περιτομῆς παραβάτην νόμου. 28 οὐ γὰρ ὁ ὑπὸ τὰ χείλη αὐτῶν· 14 ὥν τὸ στόμα ἀρᾶς ἐν τῷ φανερῷ Ἰουδαῖός ἔστιν, οὐδὲ ἡ ἐν καὶ πικρίας γέμει· 15 ὀξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν τῷ φανερῷ ἐν σαρκὶ περιτομῇ· 29 ἀλλ' ὁ ἐν ἐκχέαι αἷμα, 16 σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία τῷ κρυπτῷ Ἰουδαῖος, καὶ περιτομὴ καρδίας ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, 17 καὶ ὁδὸν εἰρήνης ἐν πνεύματι οὐ γράμματι, οὗ ὁ ἔπαινος οὐκ οὐκ ἔγνωσαν. 18 οὐκ ἔστιν φόβος Θεοῦ ἐξ ἀνθρώπων ἀλλ' ἐκ τοῦ Θεοῦ.

ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. 19

3 Τί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ Ἰουδαίου, ἡ τίς ἡ ὡφέλεια τῆς περιτομῆς; 2 πολὺ κατὰ πάντα τρόπον. πρῶτον μὲν γὰρ ὅτι ἐπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ. 3 τί γάρ; εἰ ἡπίστησάν τινες, μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν τὴν πίστιν τοῦ Θεοῦ καταργήσει; 4 μὴ γένοιτο γινέσθω δὲ ὁ Θεὸς ἀληθής, πᾶς δὲ ἄνθρωπος ψεύστης, καθάπερ γέγραπται Ὅπως ἀν δικαιωθῆς ἐν τοῖς λόγοις σου καὶ νικήσεις ἐν τῷ κρίνεσθαι σε. 5 εἰ δὲ ἡ ἀδίκια ἡμῶν Θεοῦ δικαιούσην συνίστησιν, τί ἐροῦμεν; μὴ ἀδικος ὁ Θεὸς ὁ ἐπιφέρων

Οἴδαμεν δὲ ὅτι δσα ὁ νόμος λέγει τοῖς ἐν τῷ νόμῳ λαλεῖ, ἵνα πᾶν στόμα φραγῇ καὶ ὑπόδικος γένηται πᾶς ὁ κόσμος τῷ Θεῷ· 20 διότι ἔξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σάρξ ἐνώπιον αὐτοῦ· διὰ γὰρ νόμου ἐπίγνωσις ἀμαρτίας. 21 Νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου δικαιοσύνη Θεοῦ πεφανέρωται, μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, 22 δικαιοσύνη δὲ Θεοῦ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς πάντας τοὺς πιστεύοντας οὐ γάρ ἐστιν διαστολή· 23 πάντες γὰρ ἡμαρτον καὶ ὑστεροῦνται τῆς

δόξης τοῦ Θεοῦ, 24 δικαιούμενοι δωρεάν λογίσηται Κύριος ἀμαρτίαν. 9 ὁ μακαρισμὸς τῆς αὐτοῦ χάριτι διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως οὗτος ἐπὶ τὴν περιτομὴν ἡ καὶ ἐπὶ τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· 25 δν προέθετο τὴν ἀκροβυστίαν; λέγομεν γάρ Ἐλογίσθη ὁ Θεὸς ἱλαστήριον διὰ πίστεως ἐν τῷ τῷ Ἀβραὰμ ἡ πίστις εἰς δικαιοσύνην. αὐτοῦ αἴματι, εἰς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης 10 πᾶς οὖν ἐλογίσθη; ἐν περιτομῇ ὅντι αὐτοῦ διὰ τὴν πάρεσιν τῶν προγεγονότων ἡ ἐν ἀκροβυστίᾳ; οὐκ ἐν περιτομῇ ἀλλ’ ἀμαρτημάτων 26 ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ Θεοῦ, ἐν ἀκροβυστίᾳ· 11 καὶ σημεῖον ἔλαβεν πρὸς τὴν ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ περιτομῆς σφραγίδα τῆς δικαιοσύνης τῆς ἐν τῷ νῦν καιρῷ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ, εἰς τὸ εἶναι καὶ δικαιοῦντα τὸν ἐκ πίστεως Ἰησοῦ. 27 αὐτὸν πατέρα πάντων τῶν πιστευόντων Ποῦ οὖν ἡ καύχησις; ἔξεκλείσθη. διὰ ποίου δι’ ἀκροβυστίας, εἰς τὸ λογισθῆναι αὐτοῖς νόμου; τῶν ἔργων; οὐχί, ἀλλὰ διὰ νόμου τὴν δικαιοσύνην, 12 καὶ πατέρα περιτομῆς πίστεως. 28 λογιζόμεθα γὰρ δικαιοῦσθαι τοῖς οὐκ ἐκ περιτομῆς μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς πίστει ἄνθρωπον χωρὶς ἔργων νόμου. 29 ἡ στοιχοῦσιν τοῖς ἔχνεσιν τῆς ἐν ἀκροβυστίᾳ Ἰουδαίων ὁ Θεός μόνον; οὐχὶ καὶ ἔθνῶν; ναὶ πίστεως τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραὰμ. 13 Οὐ καὶ ἔθνῶν, 30 εἴπερ εἰς ὁ Θεός, ὃς δικαιώσει γὰρ διὰ νόμου ἡ ἐπαγγελία τῷ Ἀβραὰμ ἡ τῷ περιτομὴν ἐκ πίστεως καὶ ἀκροβυστίαν διὰ σπέρματι αὐτοῦ, τὸ κληρονόμον αὐτὸν εἶναι τῆς πίστεως. 31 νόμον οὖν καταργοῦμεν κόσμου, ἀλλὰ διὰ δικαιοσύνης πίστεως. 14 διὰ τῆς πίστεως; μὴ γένοιτο, ἀλλὰ νόμον εἰ γὰρ οἱ ἐκ νόμου κληρονόμοι, κεκένωται ἰστάνομεν.

ἡ πίστις καὶ κατίργηται ἡ ἐπαγγελία· 15 ὁ

4 Τί οὖν ἐροῦμεν εὑρηκέναι Ἀβραὰμ τὸν γὰρ νόμος ὄργὴν κατεργάζεται· οὐδὲ οὐκ προπάτορα ἡμῶν κατὰ σάρκα; 2 εἰ γὰρ ἔστιν νόμος, οὐδὲ παράβασις. 16 Διὰ τοῦτο Ἀβραὰμ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἔχει καύχημα· ἐκ πίστεως, ἵνα κατὰ χάριν, εἰς τὸ εἶναι ἀλλ’ οὐ πρὸς Θεόν, 3 τί γὰρ ἡ γραφὴ βεβαίαν τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ σπέρματι, λέγει; Ἐπίστευσεν δὲ Ἀβραὰμ τῷ Θεῷ, οὐ τῷ ἐκ τοῦ νόμου μόνον ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. 4 πίστεως Ἀβραάμ, (ὅς ἔστιν πατὴρ πάντων τῷ δὲ ἐργαζομένῳ ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται ἡμῶν, 17 καθὼς γέγραπται ὅτι Πατέρα κατὰ χάριν ἀλλὰ κατὰ ὀφείλημα· 5 τῷ πολλῶν ἔθνων τέθεικά σε,) κατέναντι οὐ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ, πιστεύοντι δὲ ἐπὶ ἐπίστευσεν Θεοῦ τοῦ ζωοποιοῦντος τοὺς τὸν δικαιοῦντα τὸν ἀσεβῆ, λογίζεται ἡ νεκροὺς καὶ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα· πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην, 6 καθάπερ 18 ὃς παρ’ ἐλπίδα ἐπ’ ἐλπίδι ἐπίστευσεν εἰς τὸ καὶ Δαυεὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ γενέσθαι αὐτὸν πατέρα πολλῶν ἔθνων κατὰ ἀνθρώπου ὃ δὲ Θεός λογίζεται δικαιοσύνην τὸ εἰρημένον Οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα σου· 19 χωρὶς ἔργων 7 Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν καὶ μὴ ἀσθενήσας τῇ πίστει κατενόησεν τὸ αἱ ἀνομίαι καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἑαυτοῦ σῶμα νενεκρωμένον, ἐκατονταετής ἀμαρτίαι· 8 μακάριος ἀνὴρ οὗ οὐ μὴ που ὑπάρχων, καὶ τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας

Σάρρας· 20 εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Θεοῦ μᾶλλον καταλλαγέντες σωθησόμεθα ἐν οὐ διεκρίθη τῇ ἀπιστίᾳ, ἀλλὰ ἐνεδυναμώθη τῇ ζωῇ αὐτοῦ· 21 οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ τῇ πίστει, δοὺς δόξαν τῷ Θεῷ· 22 καὶ καυχώμενοι ἐν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ Κυρίου πληροφορηθεὶς ὅτι ὁ ἐπίγγελται δυνατός ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι’ οὗ νῦν τὴν ἐστιν καὶ ποιῆσαι. 23 Οὐκ ἐγράφη δὲ δ’ δι’ ἑνὸς ἀνθρώπου ἡ ἀμαρτία εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν μόνον ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ, 24 ἀλλὰ εἰσῆλθεν, καὶ διὰ τῆς ἀμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ δι’ ἡμᾶς, οἵς μέλλει λογίζεσθαι, τοῖς καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα Ἰησοῦν τὸν διηλθεν, ἐφ’ ὃ πάντες ἥμαρτον· 13 ἄχρι Κύριον ἡμῶν ἐκ νεκρῶν, 25 δὲς παρεδόθη γὰρ νόμου ἀμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ, ἀμαρτία διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν καὶ ἡγέρθη διὰ δὲ οὐκ ἐλλογεῖται μὴ ὅντος νόμου· 14 ἀλλὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.

έβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι

5 Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως εἰρήνην

ἔχωμεν πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, 2 δι’ οὗ καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐσχήκαμεν τῇ πίστει εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐν ᾧ ἐστίκαμεν, καὶ καυχώμεθα ἐπ’ ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ. 3 οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψειν, εἰδότες ὅτι ἡ θλῖψις ὑπομονὴν κατεργάζεται, 4 ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμήν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα· 5 ἡ δὲ ἐλπὶς οὐ καταισχύνει, ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ Πνεύματος Ἅγιου τοῦ δοθέντος ἡμῖν. 6 ἔτι γὰρ Χριστὸς δύντων ἡμῶν ἀσθενῶν ἔτι κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἀσεβῶν ἀπέθανεν. 7 μόλις γὰρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀποθανεῖται ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ τάχα τις καὶ τολμᾷ ἀποθανεῖν· 8 συνίστησιν δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ Θεὸς ὅτι ἔτι ἀμαρτωλῶν δύντων ἡμῶν Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανεν. 9 πολλῷ οὖν μᾶλλον δικαιωθέντες νῦν ἐν τῷ αἴματι αὐτοῦ σωθησόμεθα δι’ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὄργης. 10 εἰ γὰρ ἔχθροι ὅντες κατηλλάγημεν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῷ

Μωϋσέως καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἀμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς παραβάσεως Ἀδάμ, δις ἐστιν τύπος τοῦ μέλλοντος. 15 Ἄλλ οὐχ ὡς τὸ παράπτωμα, οὕτως καὶ τὸ χάρισμα εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς παραπτώματι οἱ πολλοὶ ἀπέθανον, πολλῷ μᾶλλον ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν χάριτι τῇ τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσευσεν. 16 καὶ οὐχ ὡς δι’ ἑνὸς ἀμαρτήσαντος τὸ δώρημα· τὸ μὲν γὰρ κρίμα ἐξ ἑνὸς εἰς κατάκριμα, τὸ δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν παραπτωμάτων εἰς δικαίωμα. 17 εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς παραπτώματι ὁ θάνατος ἐβασίλευσεν διὰ τοῦ ἑνός, πολλῷ μᾶλλον οἱ τὴν περισσείαν τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης λαμβάνοντες ἐν ζωῇ βασιλεύσουσιν διὰ τοῦ ἑνὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ. 18 Ἀρα οὖν ὡς δι’ ἑνὸς παραπτώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς κατάκριμα, οὕτως καὶ δι’ ἑνὸς δικαιώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς δικαίωσιν ζωῆς· 19 ὡσπερ γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου ἀμαρτωλοὶ κατεστάθησαν οἱ πολλοί, οὕτως καὶ διὰ τῆς

ύπακοης τοῦ ἐνδός δίκαιοι κατασταθήσονται τὸ ὑπακούειν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ, 13 οἱ πολλοί. 20 νόμος δὲ παρεισῆλθεν ἵνα μηδὲ παριστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα πλεονάση τὸ παράπτωμα· οὗ δὲ ἐπλεόνασεν ἀδικίας τῇ ἀμαρτίᾳ, ἀλλὰ παραστήσατε ἡ ἀμαρτίᾳ, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις, 21 ἔαυτοὺς τῷ Θεῷ ὡσεὶ ἐκ νεκρῶν ζῶντας ἵνα ὥσπερ ἐβασίλευσεν ἡ ἀμαρτίᾳ ἐν τῷ καὶ τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα δικαιοσύνης τῷ θανάτῳ, οὕτως καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ Θεῷ, 14 ἀμαρτίᾳ γάρ ὑμῶν οὐ κυριεύσει δικαιοσύνης εἰς ζωὴν αἰώνιον διὰ Ἰησοῦ οὐ γάρ ἔστε ὑπὸ νόμου ἀλλὰ ὑπὸ χάριν. 15 Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ὑμῶν. (aiōnios g166)

6 Τί οὖν ἐροῦμεν; ἐπιμένωμεν τῇ ἀμαρτίᾳ, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσῃ; 2 μὴ γένοιτο. οἵτινες ἀπεθάνομεν τῇ ἀμαρτίᾳ, πῶς ἔτι ζήσομεν ἐν αὐτῇ; 3 ἡ ἀγνοεῖτε ὅτι δοἱ ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν; 4 συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὥσπερ ἡγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ Πατρός, οὕτως καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν. 5 εἰ γάρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ δόμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα· 6 τοῦτο γινώσκοντες, ὅτι ὁ παλαιὸς ὑμῶν ἀνθρωπὸς συνεσταυρώθη, ἵνα καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἀμαρτίας, τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς τῇ ἀμαρτίᾳ· 7 ὁ γάρ ἀποθανὼν δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας. 8 εἰ δὲ ἀπεθάνομεν σὺν Χριστῷ, πιστεύομεν ὅτι καὶ συνζήσομεν αὐτῷ, 9 εἰδότες ὅτι Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι ἀποθνήσκει, θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει. 10 ὁ γάρ ἀπέθανεν, τῇ ἀμαρτίᾳ ἀπέθανεν ἐφάπαξ· ὃ δὲ ζῆ, ζῆ τῷ Θεῷ. 11 οὕτως καὶ ὑμεῖς λογίζεσθε ἔαυτοὺς εἶναι νεκροὺς μὲν τῇ ἀμαρτίᾳ ζῶντας δὲ τῷ Θεῷ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 12 Μὴ οὖν βασιλευέτω ἡ ἀμαρτίᾳ ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι εἰς ἀνθρώπου ἐφ' ὅσον χρόνον ζῆ; 2 ἡ γάρ

Τί οὖν; ἀμαρτήσωμεν ὅτι οὐκ ἐσμὲν ὑπὸ νόμον ἀλλὰ ὑπὸ χάριν; μὴ γένοιτο. 16 οὐκ οἴδατε ὅτι Ὡ παριστάνετε ἔαυτοὺς δούλους εἰς ὑπακοήν, δοῦλοι ἔστε Ὡ ὑπακούετε, ἦτοι ἀμαρτίας εἰς θάνατον ἡ ὑπακοής εἰς δικαιοσύνην; 17 χάρις δὲ τῷ Θεῷ ὅτι ἦτε δοῦλοι τῆς ἀμαρτίας, ὑπηκούσατε δὲ ἐκ καρδίας εἰς ὃν παρεδόθητε τύπον διδαχῆς, 18 ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας ἐδουλώθητε τῇ δικαιοσύνῃ. 19 ἀνθρώπινον λέγω διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν. ὥσπερ γάρ παρεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ τῇ ἀνομίᾳ εἰς τὴν ἀνομίαν, οὕτως νῦν παραστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ δικαιοσύνῃ εἰς ἀγιασμόν. 20 ὅτε γάρ δοῦλοι ἦτε τῆς ἀμαρτίας, ἐλεύθεροι ἦτε τῇ δικαιοσύνῃ. 21 τίνα οὖν καρπὸν είχετε τότε; ἐφ' οἷς νῦν ἐπαισχύνεσθε· τὸ γάρ τέλος ἐκείνων θάνατος. 22 νυνὶ δέ ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας δουλωθέντες δὲ τῷ Θεῷ, ἔχετε τὸν καρπὸν ὑμῶν εἰς ἀγιασμόν, τὸ δὲ τέλος ζωὴν αἰώνιον. (aiōnios g166) 23 τὰ γάρ δψώνια τῆς ἀμαρτίας θάνατος, τὸ δὲ χάρισμα τοῦ Θεοῦ ζωὴν αἰώνιος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ὑμῶν. (aiōnios g166)

7 "Ἡ ἀγνοεῖτε, ἀδελφοί, γινώσκουσιν γάρ οὐκέτι οὐδέλαθο, ὅτι ὁ νόμος κυριεύει τοῦ θνητοῦ θεραπεύοντα τὸν ζῆν τόπον ζῆν; 2 ἡ γάρ

ύπανδρος γυνή τῷ ζῶντι ἀνδρὶ δέδεται μοι κατεργαζομένη θάνατον, ἵνα γένηται νόμω· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνήρ, κατίργηται καθ' ὑπερβολὴν ἀμαρτωλὸς ἡ ἀμαρτία διὰ ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός. 3 ἄρα οὖν τῆς ἐντολῆς. 14 οἰδαμεν γάρ ὅτι ὁ νόμος ζῶντος τοῦ ἀνδρὸς μοιχαλὶς χρηματίσει πνευματικός ἐστιν· ἐγὼ δὲ σάρκινός εἰμι, ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἑτέρῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἀμαρτίαν. 15 ὁ γὰρ ὁ ἀνήρ, ἐλευθέρα ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νόμου, κατεργάζομαι οὐ γινώσκω· οὐ γὰρ ὁ θέλω τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν μοιχαλίδα γενομένην τοῦτο πράσσω, ἀλλ' ὁ μισῶ τοῦτο ποιῶ. ἀνδρὶ ἑτέρῳ. 4 ὥστε, ἀδελφοί μου, καὶ 16 εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω τοῦτο ποιῶ, σύνφημι ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ τοῦ τῷ νόμῳ ὅτι καλός. 17 νυνὶ δὲ οὐκέτι σώματος τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ γενέσθαι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ ἀλλὰ ἡ ἐνοικοῦσα ὑμᾶς ἑτέρῳ, τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι, ἵνα ἐν ἐμοὶ ἀμαρτία. 18 οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ καρποφορήσωμεν τῷ Θεῷ. 5 ὅτε γὰρ ἦμεν οἰκεῖ ἐν ἐμοί, τοῦτ' ἐστιν ἐν τῇ σαρκὶ μου, ἐν τῇ σαρκὶ, τὰ παθήματα τῶν ἀμαρτιῶν ἀγαθόν· τὸ γὰρ θέλειν παράκειται μοι, τὸ τὰ διὰ τοῦ νόμου ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν δὲ κατεργάζεσθαι τὸ καλὸν οὐ. 19 οὐ γὰρ ὁ ὑμῶν εἰς τὸ καρποφορῆσαι τῷ θανάτῳ· θέλω ποιῶ ἀγαθόν, ἀλλὰ ὁ οὐ θέλω κακὸν 6 νυνὶ δὲ κατηργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου, τοῦτο πράσσω. 20 εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω ἐγὼ τοῦτο ἀποθανόντες ἐν ᾧ κατειχόμεθα, ὥστε ποιῶ, οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ ἀλλὰ δουλεύειν ὑμᾶς ἐν καινότητι πνεύματος ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἀμαρτία. 21 εὑρίσκω καὶ οὐ παλαιότητι γράμματος. 7 Τί οὖν ἄρα τὸν νόμον τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν τὸ ἔροῦμεν; ὁ νόμος ἀμαρτίᾳ; μὴ γένοιτο ἀλλὰ καλὸν, δτι ἐμοὶ τὸ κακὸν παράκειται· 22 τὴν ἀμαρτίαν οὐκ ἔγνων εἰ μὴ διὰ νόμου· συνήδομαι γὰρ τῷ νόμῳ τοῦ Θεοῦ κατὰ τὸν τίν τε γὰρ ἐπιθυμίαν οὐκ ἥδειν εἰ μὴ ὁ ἕσω ἀνθρωπον, 23 βλέπω δὲ ἔτερον νόμον νόμος ἔλεγεν Οὐκ ἐπιθυμήσεις· 8 ἀφορμὴν ἐν τοῖς μέλεσιν μου ἀντιστρατευόμενον τῷ δὲ λαβοῦσα ἡ ἀμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς νόμῳ τοῦ νοός μου καὶ αἰχμαλωτίζοντά με κατειργάσατο ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν· ἐν τῷ νόμῳ τῆς ἀμαρτίας τῷ ὅντι ἐν τοῖς χωρὶς γὰρ νόμου ἀμαρτία νεκρά. 9 ἐγὼ μέλεσίν μου. 24 Ταλαίπωρος ἐγὼ ἀνθρωπος δὲ ἔζων χωρὶς νόμου ποτέ· ἐλθούσης δὲ τίς με ὥστεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τῆς ἐντολῆς ἡ ἀμαρτία ἀνέζησεν, 10 ἐγὼ τούτου; 25 χάρις τῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ δὲ ἀπέθανον, καὶ εὐρέθη μοι ἡ ἐντολὴ τοῦ Κυρίου ὑμῶν. ἄρα οὖν αὐτὸς ἐγὼ τῷ ἡ εἰς ζωὴν, αὕτη εἰς θάνατον· 11 ἡ γὰρ μὲν νοῦ δουλεύω νόμῳ Θεοῦ, τῇ δὲ σαρκὶ ἀμαρτίᾳ ἀφορμὴν λαβοῦσα διὰ τῆς ἐντολῆς νόμῳ ἀμαρτίας.

ἐξηπάτησέν με καὶ δι' αὐτῆς ἀπέκτεινεν. 12 ὥστε δὲ μὲν νόμος ἄγιος, καὶ ἡ ἐντολὴ ἀγία καὶ δικαία καὶ ἀγαθή. 13 Τὸ οὖν ἀγαθὸν ἐμοὶ ἐγένετο θάνατος; μὴ γένοιτο ἀλλὰ ἡ ἀμαρτία, ἵνα φανῇ ἀμαρτία, διὰ τοῦ ἀγαθοῦ

8 Οὐδὲν ἄρα νῦν κατάκριμα τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 2 ὁ γὰρ νόμος τοῦ Πνεύματος τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἡλευθέρωσέν σε ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἀμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. 3 τὸ γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου,

ἐν ᾧ ἡσθένει διὰ τῆς σαρκός, ὁ Θεὸς τὸν κληρονόμοι μὲν Θεοῦ, συνκληρονόμοι ἔαυτοῦ Υἱὸν πέμψας ἐν ὄμοιώματι σαρκὸς δὲ Χριστοῦ, εἴπερ συνπάσχομεν ὅντας καὶ ἀμαρτίας καὶ περὶ ἀμαρτίας κατέκρινεν τὴν συνδοξασθῶμεν. **18** Λογίζομαι γὰρ ὅτι οὐκ ἀμαρτίαν ἐν τῇ σαρκὶ, **4** ὅντας δικαίωμα ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τοῦ νόμου πληρωθῆ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι σάρκα περιπατοῦσιν ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. εἰς ἡμᾶς. **19** ή γὰρ ἀποκαραδοκία τῆς **5** οἵ γὰρ κατὰ σάρκα ὄντες τὰ τῆς σαρκὸς κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ φρονοῦσιν, οἵ δὲ κατὰ πνεῦμα τὰ τοῦ Θεοῦ ἀπεκδέχεται. **20** τῇ γὰρ ματαιότητι ἡ πνεύματος. **6** τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκὸς κτίσις ὑπετάγη, οὐχ ἐκοῦσα, ἀλλὰ διὰ τὸν θάνατος, τὸ δὲ φρόνημα τοῦ πνεύματος ὑποτάξαντα, ἐφ' ἐλπίδι **21** διότι καὶ αὐτὴ ἡ ζωὴ καὶ εἰρήνη. **7** διότι τὸ φρόνημα τῆς κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας σαρκὸς ἔχθρα εἰς Θεόν· τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ τῆς φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης Θεοῦ οὐχ ὑποτάσσεται, οὐδὲ γὰρ δύναται· τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ. **22** οἴδαμεν γὰρ ὅτι **8** οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντες Θεῷ ἀρέσαι οὐ πᾶσα ἡ κτίσις συνστενάζει καὶ συνωδίνει δύνανται. **9** Ὑμεῖς δὲ οὐκ ἔστε ἐν σαρκὶ ἄχρι τοῦ νῦν **23** οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ἀλλὰ ἐν πνεύματι, εἴπερ Πνεῦμα Θεοῦ οἰκεῖ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ Πνεύματος ἔχοντες ἡμεῖς ἐν ὑμῖν. εἰ δέ τις Πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, καὶ αὐτοὶ ἐν ἔαυτοῖς στενάζομεν, υἱοθεσίαν οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. **10** εἰ δὲ Χριστὸς ἐν ἀπεκδεχόμενοι, τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν διὰ ἀμαρτίαν, σῶματος ἡμῶν. **24** τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν· τὸ δὲ πνεῦμα ζωὴ διὰ δικαιοσύνην. **11** εἰ ἐλπὶς δὲ βλεπομένη οὐκ ἔστιν ἐλπίς; ὃ δὲ τὸ Πνεῦμα τοῦ ἐγείραντος τὸν Ἰησοῦν γὰρ βλέπει τις, τί ἐλπίζει; **25** εἰ δὲ ὃ ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν ὑμῖν, ὃ ἐγείρας ἐκ οὐ βλέπομεν ἐλπίζομεν, δι' ὑπομονῆς νεκρῶν Χριστὸν Ἰησοῦν ζωοποιήσει καὶ τὰ ἀπεκδεχόμεθα. **26** Ὁσαύτως δὲ καὶ τὸ θηνητὰ σῶματα ὑμῶν διὰ τοῦ ἐνοικοῦντος Πνεῦμα συναντιλαμβάνεται τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ Πνεύματος ἐν ὑμῖν. **12** Ἀρα οὖν, ἡμῶν· τὸ γὰρ τί προσευχῶμεθα καθὸ ἀδελφοί, ὁφειλέται ἐσμέν, οὐ τῇ σαρκὶ τοῦ δεῖ οὐκ οἴδαμεν, ἀλλὰ αὐτὸ τὸ Πνεῦμα κατὰ σάρκα ζῆν. **13** εἰ γὰρ κατὰ σάρκα ὑπερεντυγχάνει στεναγμοῖς ἀλαλήτοις: **27** ζῆτε, μέλλετε ἀποθνήσκειν· εἰ δὲ πνεύματι ὃ δὲ ἐραυνῶν τὰς καρδίας οἶδεν τί τὸ τὰς πράξεις τοῦ σῶματος θανατοῦτε, φρόνημα τοῦ Πνεύματος, ὅτι κατὰ Θεὸν ζήσεσθε. **14** ὅσοι γὰρ Πνεύματι Θεοῦ ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἀγίων. **28** Οἴδαμεν δὲ ὅτι ἄγονται, οὗτοι υἱοί εἰσιν Θεοῦ. **15** οὐ γὰρ τοῖς ἀγαπῶσιν τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς φόβον, εἰς ἀγαθόν, τοῖς κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς ἀλλὰ ἐλάβετε πνεῦμα υἱοθεσίας, ἐν ᾧ οὖσιν. **29** ὅτι οὓς προέγνω, καὶ προώρισεν κράζομεν Ἀββᾶ ὁ Πατήρ. **16** αὐτὸ τὸ Πνεῦμα συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, συνμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμὲν εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς τέκνα Θεοῦ. **17** εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι ἀδελφοῖς: **30** οὓς δὲ προώρισεν, τούτους καὶ

ἐκάλεσεν· καὶ οὓς ἐκάλεσεν, τούτους καὶ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα, ὁ ὃν ἐπὶ πάντων ἐδικαίωσεν· οὓς δὲ ἐδικαίωσεν, τούτους καὶ Θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.
ἐδόξασεν. 31 Τί οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα; (*aiōn g165*) 6 Οὐχ οἶον δὲ ὅτι ἐκπέπτωκεν εἰ ὁ Θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ' ἡμῶν; 32 ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. οὐ γάρ πάντες οἱ ἔξ
ὅς γε τοῦ Ἰδίου Υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ Ἰσραὴλ, οὗτοι Ἰσραήλ· 7 οὐδ' ὅτι εἰσὶν ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν, σπέρμα Ἀβραάμ, πάντες τέκνα, ἀλλ' Ἐν πῶς οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν Ἰσαὰκ κληθήσεται σοι σπέρμα. 8 τοῦτ'
χαρίσεται; 33 τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν ἔστιν, οὐ τὰ τέκνα τῆς σαρκὸς ταῦτα τέκνα Θεοῦ; Θεὸς ὁ δικαιῶν· 34 τίς ὁ κατακρινῶν; τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας Χριστὸς Ἰησοῦς ὁ ἀποθανών, μᾶλλον δὲ λογίζεται εἰς σπέρμα. 9 ἐπαγγελίας γάρ
ἐγερθείς, ὃς ἔστιν ἐν δεξιᾳ τοῦ Θεοῦ, δος καὶ ὁ λόγος οὗτος Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐντυγχάνει ύπερ ἡμῶν. 35 τίς ἡμᾶς χωρίσει ἐλεύσομαι καὶ ἔσται τῇ Σάρρᾳ νιός. 10
ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; Θλῖψις ἦ οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ Ῥεβέκκα ἔξ ἐνὸς στενοχωρία ἢ διωγμὸς ἢ λιμός ἢ γυμνότης κοίτην ἔχουσα, Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν· 11
ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα; 36 καθὼς γέγραπται μήπω γάρ γεννηθέντων μηδὲ πραξάντων
ὅτι Ἐνεκεν σοῦ θανατούμεθα ὅλην τὴν τι ἀγαθὸν ἢ φαῦλον, ἵνα ἡ κατ' ἐκλογὴν
ἡμέραν, ἐλογίσθημεν ως πρόβατα σφαγῆς. πρόθεσις τοῦ Θεοῦ μένη, 12 οὐκ ἔξ ἔργων
37 ἀλλ' ἐν τούτοις πᾶσιν ύπερνικῶμεν διὰ ἀλλ' ἐκ τοῦ καλοῦντος, ἐρρέθη αὐτῇ ὅτι Ὁ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς. 38 πέπεισμα γάρ δι τοῦ μείζων δουλεύει τῷ ἐλάσσονι· 13 καθάπερ
οὕτε θάνατος οὕτε ζωὴ οὕτε ἄγγελοι οὕτε γέγραπται Τὸν Ἰακὼβ ἡγάπησα, τὸν δὲ ἀρχαὶ οὕτε ἐνεστῶτα οὕτε μέλλοντα οὕτε Ἡσαῦ ἐμίσησα. 14 Τί οὖν ἐροῦμεν; μὴ
δυνάμεις 39 οὕτε ὑψωμα οὕτε βάθος οὕτε ἀδικία παρὰ τῷ θεῷ; μὴ γένοιτο. 15 τῷ
τις κτίσις ἐτέρα δυνήσεται ἡμᾶς χωρίσαι Μωϋσεῖ γάρ λέγει Ἐλεήσω ὃν ἂν ἐλεῶ,
ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ τῆς ἐν Χριστῷ καὶ οἰκτειρήσω ὃν ἂν οἰκτείρω. 16 ἄρα
Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

οὗν οὐ τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ τρέχοντος,
ἀλλὰ τοῦ ἐλεῶντος Θεοῦ. 17 λέγει γάρ
συνμαρτυρούσης μοι τῆς συνειδήσεώς ἡ γραφὴ τῷ Φαραὼ ὅτι Εἰς αὐτὸ τοῦτο
μου ἐν Πνεύματι Ἄγιῳ, 2 ὅτι λύπη μοί ἔξήγειρά σε, ὅπως ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν
ἔστιν μεγάλη καὶ ἀδιάλειπτος ὁδύνη τῇ δύναμί μου, καὶ ὅπως διαγγελῇ τὸ ὄνομά
καρδίᾳ μου. 3 ηὐχόμην γάρ ἀνάθεμα εἶναι μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ. 18 ἄρα οὗν ὃν θέλει
αὐτὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ύπερ τῶν ἐλεῖ, ὃν δὲ θέλει σκληρύνει. 19 Ἐρεῖς μοι
ἀδελφῶν μου τῶν συγγενῶν μου κατὰ οὗν Τί ἔτι μέμφεται; τῷ γάρ βουλήματι
σάρκα, 4 οἵτινές εἰσιν Ἰσραηλεῖται, ὃν αὐτοῦ τίς ἀνθέστηκεν; 20 ὃ ἄνθρωπε,
ἥ νιοθεσία καὶ ἡ δόξα καὶ αἱ διαθῆκαι μενοῦνγε σὺ τίς εἴ̄ ὁ ἀνταποκρινόμενος
καὶ ἡ νομοθεσία καὶ ἡ λατρεία καὶ αἱ τῷ θεῷ; μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι
ἐπαγγελίαι, 5 ὃν οἱ πατέρες, καὶ ἐξ ὃν ὁ Τί με ἐποίησας οὕτως; 21 ἢ οὐκ ἔχει

έξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ πηλοῦ ἐκ τοῦ γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζῆλον Θεοῦ ἔχουσιν, ἀλλ’ αὐτοῦ φυράματος ποιῆσαι ὃ μὲν εἰς τιμὴν οὐ κατ’ ἐπίγνωσιν· 3 ἀγνοοῦντες γὰρ σκεῦος, ὃ δὲ εἰς ἀτιμίαν; 22 εἰ δὲ θέλων ὁ τὴν τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνην, καὶ τὴν ἰδίαν Θεὸς ἐνδείξασθαι τὴν ὄργὴν καὶ γνωρίσαι ζητοῦντες στῆσαι, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ τὸ δυνατὸν αὐτοῦ ἥνεγκεν ἐν πολλῇ οὐχ ὑπετάγησαν. 4 τέλος γὰρ νόμου Χριστὸς μακροθυμίᾳ σκεύη ὄργης κατηρτισμένα εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι. 5 εἰς ἀπώλειαν, 23 καὶ ἵνα γνωρίσῃ τὸν Μωϋσῆς γὰρ γράφει ὅτι τὴν δικαιοσύνην πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ ἐπὶ σκεύη ἐλέους, τὴν ἐκ νόμου ὁ ποιήσας ἀνθρωπος ζήσεται ἢ προητοίμασεν εἰς δόξαν, 24 οὖς καὶ ἐν αὐτῇ. 6 ή δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη ἐκάλεσεν ἡμᾶς οὐ μόνον ἐξ Ἰουδαίων ἀλλὰ οὕτως λέγει Μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου Τίς καὶ ἐξ ἑθνῶν; 25 ὡς καὶ ἐν τῷ Ὡσηὶ λέγει ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν; τοῦτ’ ἔστιν Καλέσω τὸν οὐ λαόν μου λαόν μου καὶ Χριστὸν καταγαγεῖν: 7 ἦ Τίς καταβήσεται εἰς τὴν οὐκ ἡγαπημένην ἡγαπημένην· 26 καὶ τὴν ἄβυσσον; τοῦτ’ ἔστιν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἔσται ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἐρρέθη αὐτοῖς Οὐ ἀναγαγεῖν. (Abyssos g12) 8 ἀλλὰ τί λέγει; λαός μου ὑμεῖς, ἐκεῖ κληθήσονται υἱοὶ Ἑγγύς σου τὸ ρῆμα ἔστιν, ἐν τῷ στόματί Θεοῦ ζῶντος. 27 Ἡσαΐας δὲ κράζει ὑπὲρ τοῦ σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου τοῦτ’ ἔστιν τὸ Ἰσραὴλ Ἐὰν ἦ ὁ ἀριθμὸς τῶν νιῶν Ἰσραὴλ ῥῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσσομεν. 9 ὅτι ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ ὑπόλειμμα ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί σου Κύριον σωθήσεται· 28 λόγον γὰρ συντελῶν καὶ Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι συντέμνων ποιήσει Κύριος ἐπὶ τῆς γῆς. ὁ Θεὸς αὐτὸν ἔγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ· 29 καὶ καθὼς προείρηκεν Ἡσαΐας Εἰ μὴ 10 καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, Κύριος Σαβαὼθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν. 11 ὡς Σόδομα ἂν ἐγενήθημεν καὶ ὡς Γόμορρα λέγει γὰρ ἡ γραφή Πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ’ ἄν ὡμοιώθημεν. 30 Τί οὖν ἐροῦμεν; αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται. 12 οὐ γάρ ὅτι ἔθνη τὰ μὴ διώκοντα δικαιοσύνην ἔστιν διαστολὴ Ἰουδαίου τε καὶ Ἐλληνος· κατέλαβεν δικαιοσύνην, δικαιοσύνην δὲ ὁ γὰρ αὐτὸς Κύριος πάντων, πλουτῶν εἰς τὴν ἐκ πίστεως· 31 Ἰσραὴλ δὲ διώκων νόμον πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτόν· 13 Πᾶς δικαιοσύνης εἰς νόμον οὐκ ἔφθασεν. 32 διὰ γὰρ ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα Κυρίου τί; δτὶ οὐκ ἐκ πίστεως ἀλλ’ ὡς ἐξ ἔργων· σωθήσεται. 14 πῶς οὖν ἐπικαλέσωνται εἰς προσέκοψαν τῷ λίθῳ τοῦ προσκόμματος, 33 ὃν οὐκ ἐπίστευσαν; πῶς δὲ πιστεύσωσιν καθὼς γέγραπται Ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιών λίθον οὗ οὐκ ἥκουσαν; πῶς δὲ ἀκούσωσιν χωρὶς προσκόμματος καὶ πέτραν σκανδάλου, καὶ κηρύσσοντος; 15 πῶς δὲ κηρύξωσιν ἐὰν ὁ πιστεύων ἐπ’ αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται. μὴ ἀποσταλῶσιν; καθάπερ γέγραπται Ὡς

10 Ἀδελφοί, ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς ὠραῖοι οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων καρδίας καὶ ἡ δέησις πρὸς τὸν Θεὸν ἀγαθά. 16 Ἄλλ’ οὐ πάντες ὑπήκουσαν τῷ ὑπὲρ αὐτῶν εἰς σωτηρίαν. 2 μαρτυρῶ

ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; 17 ἄρα ή πίστις καὶ Δαυεὶδ λέγει Γενηθήτω ή τράπεζα ἐξ ἀκοῆς, ή δὲ ἀκοὴ διὰ ῥήματος Χριστοῦ. αὐτῶν εἰς παγίδα καὶ εἰς θήραν καὶ εἰς 18 ἀλλὰ λέγω, μὴ οὐκ ἡκουσαν; μενοῦνγε σκάνδαλον καὶ εἰς ἀνταπόδομα αὐτοῖς, Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἔξηλθεν ὁ φθόγγος 10 σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ τοῦ μὴ βλέπειν, καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν ῥήματα αὐτῶν. 19 ἀλλὰ λέγω, μὴ Ἰσραὴλ διὰ παντὸς σύνκαμψον. 20 Λέγω οὖν, μὴ οὐκ ἔγνω; πρῶτος Μωϋσῆς λέγει Ἐγὼ ἔπταισαν ἵνα πέσωσιν; μὴ γένοιτο· ἀλλὰ παραζηλώσω ὑμᾶς ἐπ' οὐκ ἔθνει, ἐπ' ἔθνει τῷ αὐτῶν παραπτώματι ή σωτηρίᾳ τοῖς ἀσυνέτῳ παροργιῶ ὑμᾶς. 20 Ἡσαΐας δὲ ἔθνεσιν, εἰς τὸ παραζηλῶσαι αὐτούς. 12 εἰ ἀποτολμᾷ καὶ λέγει Εὑρέθην τοῖς ἐμὲ μὴ δὲ τὸ παράπτωμα αὐτῶν πλοῦτος κόσμου ζητοῦσιν, ἐμφανῆς ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ καὶ τὸ ἱτημα αὐτῶν πλοῦτος ἔθνῶν, πόσῳ ἐπερωτῶσιν. 21 πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέγει μᾶλλον τὸ πλήρωμα αὐτῶν. 13 Ὑμῖν δὲ Ὄλην τὴν ἡμέραν ἔξεπέτασα τὰς χεῖράς μου λέγω τοῖς ἔθνεσιν. ἐφ' ὅσον μὲν οὖν εἰμι πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα.

11 Λέγω οὖν, μὴ ἀπώσατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ; μὴ γένοιτο· καὶ γὰρ ἔγω Ἰσραὴλείτης εἰμί, ἐκ σπέρματος Ἀβραάμ, φυλῆς Βενιαμείν. 2 οὐκ ἀπώσατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ ὃν προέγνω. ή οὐκ οἴδατε ἐν Ἡλείᾳ τί λέγει ἡ γραφή, ὡς ἐντυγχάνει τῷ Θεῷ κατὰ τοῦ Ἰσραὴλ; 3 Κύριε, τοὺς προφήτας σου ἀπέκτειναν, τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν, κάγὼ ὑπελείφθην μόνος καὶ ζητοῦσιν τὴν ψυχήν μου. 4 ἀλλὰ τί λέγει αὐτῷ ὁ χρηματισμός; Κατέλιπον ἐμαυτῷ ἔπτακισχιλίους ἄνδρας, οἵτινες οὐκ ἔκαμψαν γόνυν τῇ Βάσαλ. 5 οὕτως οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ λίμμα κατ' ἐκλογὴν χάριτος γέγονεν. 6 εἰ δὲ χάριτι, οὐκέτι ἔξεργων, ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκέτι γίνεται χάρις. 7 Τί οὖν; ὁ ἐπιζητεῖ Ἰσραὴλ, τοῦτο οὐκ ἐπέτυχεν, ή δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν οἱ δὲ λοιποὶ ἐπωρώθησαν, 8 καθάπερ γέγραπται Ἐδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς πνεῦμα κατανύξεως, ὀφθαλμοὺς τοῦ μὴ βλέπειν καὶ ὥτα τοῦ μὴ ἀκούειν, ἔως τῆς σήμερον ἡμέρας. 9

διοξάζω, 14 εἰ πως παραζηλώσω μου τὴν σάρκα καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν. 15 εἰ γὰρ ή ἀποβολὴ αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου, τίς ή πρόσλημψις εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν; 16 εἰ δὲ ή ἀπαρχὴ ἀγία, καὶ τὸ φύραμα· καὶ εἰ ή ρίζα ἀγία, καὶ οἱ κλάδοι. 17 Εἰ δέ τινες τῶν κλάδων ἔξεκλάσθησαν, σὺ δὲ ἀγριέλαιος ὡν ἐνεκεντρίσθης ἐν αὐτοῖς καὶ συνκοινωνὸς τῆς ρίζης τῆς πιότητος τῆς ἐλαίας ἐγένου, 18 μὴ κατακαυχῶ τῶν κλάδων· εἰ δὲ κατακαυχᾶσαι, οὐ σὺ τὴν ρίζαν βαστάζεις ἀλλὰ ή ρίζα σέ. 19 ἐρεῖς οὖν Ἐξεκλάσθησαν κλάδοι ἵνα ἔγω ἐγκεντρισθῶ. 20 καλῶς τῇ ἀπιστίᾳ ἔξεκλάσθησαν, σὺ δὲ τῇ πίστει ἔστηκας. μὴ ὑψηλὰ φρόνει, ἀλλὰ φοβοῦ· 21 εἰ γὰρ ὁ Θεὸς τῶν κατὰ φύσιν κλάδων οὐκ ἐφείσατο, οὐδὲ σοῦ φείσεται. 22 ἵδε οὖν χρηστότητα καὶ ἀποτομίαν Θεοῦ· ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας ἀποτομία, ἐπὶ δὲ σὲ χρηστότης Θεοῦ, ἐὰν ἐπιμένῃς τῇ χρηστότητι, ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήσῃ. 23 κάκεινοι δέ, ἐὰν μὴ ἐπιμένωσιν τῇ ἀπιστίᾳ,

ένκεντρισθήσονται· δυνατός γάρ ἐστιν εὐάρεστον, τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν· 2
ὅ Θεὸς πάλιν ἐνκεντρίσαι αὐτούς. 24 καὶ μὴ συνσχηματίζεσθε τῷ αἰῶνι τούτῳ,
εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἔξεκόπης ἀλλὰ μεταμορφοῦσθε τῇ ἀνακαινώσει τοῦ
ἀγριελαίου καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης νοός, εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα
εἰς καλλιέλαιον, πόσω μᾶλλον οὗτοι οἱ τοῦ Θεοῦ, τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ
κατὰ φύσιν ἐνκεντρισθήσονται τῇ ἰδίᾳ τέλειον. (aiōn g165) 3 Λέγω γὰρ διὰ τῆς
ἐλαίας. 25 Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, χάριτος τῆς δοθείσης μοι παντὶ τῷ ὅντι ἐν
ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο, ἵνα μὴ ἥτε ἐν ὑμῖν, μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὅ δει φρονεῖν,
έαντοις φρόνιμοι, δτι πώρωσις ἀπὸ μέρους ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν, ἔκαστω
τῷ Ἰσραὴλ γέγονεν ἄχρι οὗ τὸ πλήρωμα ὡς ὁ Θεὸς ἐμέρισεν μέτρον πίστεως. 4
τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ, 26 καὶ οὕτως πᾶς καθάπερ γὰρ ἐν ἐνὶ σώματι πολλὰ μέλη
Ἰσραὴλ σωθήσεται, καθὼς γέγραπται "Ἡξει ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν
ἐκ Σιών ὁ 'Ρυόμενος, ἀποστρέψει ἀσεβείας ἔχει πρᾶξιν, 5 οὕτως οἱ πολλοὶ ἐν σῶμά
ἀπὸ Ἰακώβ. 27 καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμοῦ ἐσμεν ἐν Χριστῷ, τὸ δὲ καθ' εἰς ἀλλήλων
διαθήκη, ὅταν ἀφέλωμαι τὰς ἀμαρτίας μέλη. 6 ἔχοντες δὲ χαρίσματα κατὰ τὴν
αὐτῶν. 28 κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον ἔχθροὶ χάριν τὴν δοθεῖσαν ὑμῖν διάφορα, εἴτε
δι' ὑμᾶς, κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν ἀγαπητοὶ προφητείαν, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς
διὰ τοὺς πατέρας; 29 ἀμεταμέλητα γὰρ τὰ πίστεως 7 εἴτε διακονίαν, ἐν τῇ διακονίᾳ· 8
χαρίσματα καὶ ἡ κλῆσις τοῦ Θεοῦ. 30 ὕσπερ εἴτε ὁ διδάσκων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ· 8
γὰρ ὑμεῖς ποτε ἡπειθίσατε τῷ Θεῷ, νῦν δὲ εἴτε ὁ παρακαλῶν, ἐν τῇ παρακλήσει· ὁ
ἥλεήθητε τῇ τούτων ἀπειθείᾳ, 31 οὕτως καὶ μεταδιδοὺς ἐν ἀπλότητι, ὁ προϊστάμενος
οὗτοι νῦν ἡπείθησαν τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει ἵνα ἐν σπουδῇ, δὲ ἐλεῶν ἐν ἱλαρότητι. 9 ἡ
καὶ αὐτοὶ νῦν ἐλεθῶσιν. 32 συνέκλεισεν ἀγάπη ἀνυπόκριτος. ἀποστυγοῦντες τὸ
γὰρ ὁ Θεὸς τοὺς πάντας εἰς ἀπείθειαν ἵνα πονηρόν, κολλώμενοι τῷ ἀγαθῷ· 10 τῇ
τοὺς πάντας ἐλεήσῃ. (eleēsē g1653) 33 Ὡ βάθος φιλαδελφία εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι,
πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως Θεοῦ· τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι, 11
ὡς ἀνεξεραύνητα τὰ κρίματα αὐτοῦ καὶ τῇ σπουδῇ μὴ ὀκνηροί, τῷ πνεύματι
ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὄδοι αὐτοῦ. 34 Τίς γὰρ ζέοντες, τῷ Κυρίῳ δουλεύοντες, 12 τῇ
ἔγνω νοῦν Κυρίου; ἡ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐλπίδι χαίροντες, τῇ θλίψει ὑπομένοντες,
ἐγένετο; 35 ἡ τίς προέδωκεν αὐτῷ, καὶ τῇ προσευχῇ προσκαρτεροῦντες, 13 ταῖς
ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ; 36 ὅτι ἐξ αὐτοῦ χρείαις τῶν ἀγίων κοινωνοῦντες, τὴν
καὶ δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα· αὐτῷ φιλοξενίαν διώκοντες. 14 εὐλογεῖτε τοὺς
ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν. (aiōn g165)

12 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν
οἰκτιρμῶν τοῦ Θεοῦ παραστῆσαι τὰ
σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν ἀγίαν τῷ Θεῷ

τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι. μὴ γίνεσθε τιμήν. **8** Μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε, εἰ μὴ φρόνιμοι παρ' ἔαυτοῖς. **17** μηδενὶ κακὸν τὸ ἀλλήλους ἀγαπᾶν· ὁ γάρ ἀγαπῶν τὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδιδόντες προνοούμενοι ἔτερον νόμον πεπλήρωκεν. **9** τὸ γάρ Οὐ καλὰ ἐνώπιον πάντων ἀνθρώπων. **18** μοιχεύσεις, Οὐ φονεύσεις, Οὐ κλέψεις, Οὐκ εἰ δυνατόν, τὸ ἔξ ύμῶν μετὰ πάντων ἐπιθυμήσεις, καὶ εἴ τις ἐτέρα ἐντολή, ἐν ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες: **19** μὴ ἔαυτοὺς τῷ λόγῳ τούτῳ ἀνακεφαλαιοῦται, ἐν τῷ ἐκδικοῦντες, ἀγαπητοί, ἀλλὰ δότε τόπον τῇ Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. **10** ὅργη: γέγραπται γάρ Ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἔγω ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν οὐκ ἐργάζεται ἀνταποδώσω, λέγει Κύριος. **20** ἀλλὰ ἐὰν πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη. **11** Καὶ τοῦτο πεινᾶ ὁ ἔχθρός σου, ψώμιζε αὐτόν· ἐὰν διψᾷ, εἰδότες τὸν καιρόν, ὅτι ὥρα ἥδη ὑμᾶς πότιζε αὐτόν· τοῦτο γάρ ποιῶν ἄνθρακας ἔξ ὕπνου ἐγερθῆναι· νῦν γάρ ἐγγύτερον πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ἡμῶν ἡ σωτηρία ἡ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. **12** **21** μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νίκα ἐν ἡ νὺξ προέκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἥγγικεν. τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν.

ἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους,
ἐνδυσώμεθα δὲ τὰ ὅπλα τοῦ φωτός. **13**
ώς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατήσωμεν,
εἰ μὴ ὑπὸ Θεοῦ, αἱ δὲ οὖσαι ὑπὸ¹ Θεοῦ τεταγμέναι εἰσίν. **2** ὤστε ὁ
ἀντιτασσόμενος τῇ ἐξουσίᾳ τῇ τοῦ Θεοῦ
διαταγῇ ἀνθέστηκεν· οἱ δὲ ἀνθεστηκότες
έαυτοῖς κρίμα λήμψονται. **3** οἱ γὰρ ἄρχοντες
οὐκ εἰσὶν φόβος τῷ ἀγαθῷ ἔργῳ ἀλλὰ τῷ

14 Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει
κακῷ. θέλεις δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν;
προσλαμβάνεσθε, μὴ εἰς διακρίσεις
τὸ ἀγαθὸν ποίει, καὶ ἔξεις ἔπαινον ἔξ αὐτῆς· διαλογισμῶν. **2** δος μὲν πιστεύει φαγεῖν
4 Θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν σοὶ εἰς τὸ ἀγαθόν. πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα ἐσθίει. **3** ὁ
έὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῆις, φοβοῦ· οὐ γὰρ εἰκῇ ἐσθίων τὸν μὴ ἐξουθενείτω, ὁ
τὴν μάχαιραν φορεῖ· Θεοῦ γὰρ διάκονός δὲ μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθίοντα μὴ κρινέτω, ὁ
ἐστιν, ἔκδικος εἰς ὅργην τῷ τὸ κακὸν Θεὸς γὰρ αὐτὸν προσελάβετο. **4** σὺ τίς εἰ ὁ
πράσσοντι. **5** διὸ ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι, κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην; τῷ ἴδιῳ κυρίῳ
οὐ μόνον διὰ τὴν ὄργην ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν στήκει ἡ πίπτει· σταθήσεται δέ, δυνατεῖ
συνείδησιν. **6** διὰ τοῦτο γὰρ καὶ φόρους γὰρ ὁ Κύριος στῆσαι αὐτόν. **5** δος μὲν γὰρ
τελεῖτε· λειτουργοὶ γὰρ Θεοῦ εἰσιν εἰς κρίνει ἡμέραν παρ' ἡμέραν, δος δὲ κρίνει
αὐτὸ τοῦτο προσκαρτεροῦντες. **7** ἀπόδοτε πᾶσαν ἡμέραν· ἔκαστος ἐν τῷ ἴδιῳ νοῖ
πᾶσιν τὰς ὀφειλάς, τῷ τὸν φόρον τὸν πληροφορείσθω. **6** ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν
φόρον, τῷ τὸ τέλος τὸ τέλος, τῷ τὸν Κυρίω φρονεῖ· καὶ ὁ ἐσθίων Κυρίω ἐσθίει,
φόρον τὸν φόρον, τῷ τὴν τιμὴν τὴν εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ Θεῷ· καὶ ὁ μὴ ἐσθίων

Κυρίω ούκ ἐσθίει, καὶ εὐχαριστεῖ τῷ Θεῷ. φαγεῖν κρέα μηδὲ πιεῖν οἶνον μηδὲ ἐν ὧ
7 Οὐδεὶς γάρ ήμῶν ἔαυτῷ ζῆ, καὶ οὐδεὶς ὁ ἀδελφός σου προσκόπτει. 22 σὺ πίστιν
ἔαυτῷ ἀποθνήσκει· 8 ἐάν τε γάρ ζῶμεν, τῷ ἦν ἔχεις κατὰ σεαυτὸν ἔχει ἐνώπιον τοῦ
Κυρίω ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τῷ Θεοῦ. μακάριος ὁ μὴ κρίνων ἔαυτὸν ἐν ὧ
Κυρίω ἀποθνήσκομεν. ἐάν τε οὖν ζῶμεν δοκιμάζει· 23 ὁ δὲ διακρινόμενος ἐάν φάγη
ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ Κυρίου ἐσμέν. 9 κατακέκριται, ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως πᾶν δὲ ὁ
εἰς τοῦτο γάρ Χριστὸς ἀπέθανεν καὶ ἔζησεν, οὐκ ἐκ πίστεως ἀμαρτία ἐστίν.

ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ. 15 Ὁφείλομεν δὲ ήμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ
10 Σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου; ἢ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν,
καὶ σὺ τί ἔξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου; καὶ μὴ ἔαυτοῖς ἀρέσκειν. 2 ἔκαστος ήμῶν
πάντες γάρ παραστησόμεθα τῷ βῆματι τοῦ τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς
Θεοῦ. 11 γέγραπται γάρ Ζῶ ἐγώ, λέγει οἴκοδομήν· 3 καὶ γάρ ὁ Χριστὸς οὐχ
Κύριος, ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ, καὶ ἔαυτῷ ἥρεσεν ἀλλὰ καθὼς γέγραπται Οἱ
πᾶσα γλῶσσα ἔξομολογήσεται τῷ Θεῷ. 12 ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε ἐπέπεσαν
ἄρα οὖν ἔκαστος ήμῶν περὶ ἔαυτοῦ λόγον ἐπ' ἐμέ. 4 ὅσα γάρ προεγράφη, εἰς τὴν
δώσει τῷ Θεῷ. 13 Μηκέτι οὖν ἀλλήλους ἡμετέραν διδασκαλίαν ἐγράφη, ἵνα διὰ τῆς
κρίνωμεν ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε μᾶλλον, ὑπομονῆς καὶ διὰ τῆς παρακλήσεως τῶν
τὸ μὴ τιθέναι πρόσκομμα τῷ ἀδελφῷ ἢ γραφῶν τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν. 5 ὁ δὲ Θεὸς
σκάνδαλον. 14 οἶδα καὶ πέπεισμαι ἐν Κυρίῳ τῆς ψυχῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δώῃ
'Ιησοῦ ὅτι οὐδὲν κοινὸν δι' ἔαυτοῦ εἰ μὴ τῷ λογιζομένῳ τι κοινὸν εἶναι, ἐκείνῳ
κοινόν. 15 εἰ γάρ διὰ βρῶμα ὁ ἀδελφός σου λυπεῖται, οὐκέτι κατὰ ἀγάπην περιπατεῖς.
τοῦ Κυρίου ήμῶν 'Ιησοῦ Χριστοῦ. 7 Διὸ
μὴ τῷ βρῶματί σου ἐκεῖνον ἀπόλλυε, ὑπὲρ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ
οὗ Χριστὸς ἀπέθανεν. 16 μὴ βλασφημείσθω ὁ Χριστὸς προσελάβετο ήμᾶς, εἰς δόξαν
οὖν ὑμῶν τὸ ἀγαθόν. 17 οὐ γάρ ἐστιν τοῦ Θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις, γεγενήσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας Θεοῦ,
ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις, εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν
ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ πατέρων, 9 τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι
ἐν Πνεύματι Ἅγιω· 18 ὁ γάρ ἐν τούτῳ δουλεύων τῷ Χριστῷ εὐάρεστος τῷ Θεῷ τὸν Θεόν, καθὼς γέγραπται
καὶ δόκιμος τοῖς ἀνθρώποις. 19 ἄρα οὖν τὰ τῆς εἰρήνης διώκομεν καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς
τῆς εἰς ἀλλήλους. 20 μὴ ἐνεκεν βρῶματος ἐξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσιν καὶ τῷ
κατάλυε τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ. πάντα μὲν τὸν Θεόν, καθαρά, ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ διὰ τὸν Θεόν, καὶ ἐπαινεσάτωσαν αὐτὸν
προσκόμματος ἐσθίοντι. 21 καλὸν τὸ μὴ πάντες οἱ λαοί. 12 καὶ πάλιν λέγει
προσκόμματος ἐσθίοντι. 21 καὶ πάλιν Αἰνεῖτε, πάντα τὰ ἔθνη, τὸν Κύριον, καὶ ἐπαινεσάτωσαν αὐτὸν
πάντες οἱ λαοί. 12 καὶ πάλιν Ἡσαΐας

λέγει "Εσται ή ρίζα τοῦ Ἰεσσαί, καὶ ὁ γὰρ διαπορευόμενος θεάσασθαι ὑμᾶς καὶ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν ἐπ' αὐτῷ ἔθνη ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι ἐκεῖ, ἐὰν ὑμῶν ἐλπιοῦσιν. 13 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ἐλπίδος πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ. 25 —νυνὶ δὲ πληρώσαι ὑμᾶς πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλήμ διακονῶν τοῖς ἐν τῷ πιστεύειν, εἰς τὸ περισσεύειν ὑμᾶς ἀγίοις. 26 ηὐδόκησαν γὰρ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν δυνάμει Πνεύματος Ἅγιου. Ἀχαΐᾳ κοινωνίαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς τοὺς 14 Πέπεισμαὶ δέ, ἀδελφοί μου, καὶ αὐτὸς πτωχοὺς τῶν ἀγίων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. ἐγὼ περὶ ὑμῶν, δtti καὶ αὐτοὶ μεστοὶ 27 ηὐδόκησαν γάρ, καὶ ὀφειλέται εἰσὶν ἐστε ἀγαθωσύνης, πεπληρωμένοι πάσης αὐτῶν· εἰ γὰρ τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν τῆς γνώσεως, δυνάμενοι καὶ ἀλλήλους ἐκοινώνησαν τὰ ἔθνη, ὀφείλουσιν καὶ ἐν νουθετεῖν. 15 τολμηροτέρως δὲ ἔγραψα ὑμῖν τοῖς σαρκικοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς. 28 ἀπὸ μέρους, ὡς ἐπαναμιμνήσκων ὑμᾶς, διὰ τοῦτο οὖν ἐπιτελέσας, καὶ σφραγισάμενος τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι ἀπὸ τοῦ Θεοῦ 16 αὐτοῖς τὸν καρπὸν τοῦτον, ἀπελεύσομαι δι' εἰς τὸ εἶναί με λειτουργὸν Χριστοῦ Ἰησοῦ εἰς ὑμῶν εἰς Σπανίαν· 29 οἶδα δὲ δtti ἐρχόμενος τὰ ἔθνη, ἵερουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ πρὸς ὑμᾶς ἐν πληρώματι εὐλογίας Χριστοῦ Θεοῦ, ἵνα γένηται ἡ προσφορὰ τῶν ἐθνῶν ἐλεύσομαι. 30 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, εὐπρόσδεκτος, ἡγιασμένη ἐν Πνεύματι διὰ τοῦ Κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ Ἅγιων. 17 ἔχω οὖν τὴν καύχησιν ἐν Χριστῷ τῆς ἀγάπης τοῦ Πνεύματος συναγωνίσασθαί Ἰησοῦ τὰ πρὸς τὸν Θεόν· 18 οὐ γὰρ μοι ἐν ταῖς προσευχαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν τολμήσω τι λαλεῖν ὃν οὐ κατειργάσατο Θεόν, 31 ἵνα ῥυθῶ ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων Χριστὸς δι' ἐμοῦ εἰς ὑπακοὴν ἐθνῶν, λόγω ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ ἡ διακονία μου ἡ καὶ ἔργω, 19 ἐν δυνάμει σημείων καὶ εἰς Ἱερουσαλήμ εὐπρόσδεκτος τοῖς ἀγίοις τεράτων, ἐν δυνάμει Πνεύματος Ἅγιου· γένηται, 32 ἵνα ἐν χαρᾷ ἐλθῶν πρὸς ὑμᾶς ὡστε με ἀπὸ Ἱερουσαλήμ καὶ κύκλῳ διὰ θελήματος Θεοῦ συναναπαύσωμαι ὑμῖν. μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ πεπληρωκέναι τὸ 33 δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης μετὰ πάντων εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. 20 οὕτως δὲ ὑμῶν ἀμήν.

φιλοτιμούμενον εὐαγγελίζεσθαι οὐχ ὅπου ὀνομάσθη Χριστός, ἵνα μὴ ἐπ' ἀλλότριον θεμέλιον οἰκοδομῶ, 21 ἀλλὰ καθὼς γέγραπται Ὅψονται οἵς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ, καὶ οἱ οὐκ ἀκηκόασιν συνήσουσιν. 22 Διὸ καὶ ἐνεκοπτόμην τὰ πολλὰ τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς· 23 νυνὶ δὲ μηκέτι τόπον ἔχων ἐν τοῖς κλίμασι τούτοις, ἐπιποθίαν δὲ ἔχων τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ ίκανῶν ἐτῶν, 24 ὡς ἀν πορεύωμαι εἰς τὴν Σπανίαν ἐλπίζω

16 Συνίστημι δὲ ὑμῖν Φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν, οὓσαν διάκονον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κενχρεαῖς, 2 ἵνα αὐτὴν προσδέξησθε ἐν Κυρίῳ ἀξίως τῶν ἀγίων, καὶ παραστῆτε αὐτῇ ἐν ᾧ ἀν ὑμῶν χρήζῃ πράγματι· καὶ γὰρ αὐτὴ προστάτις πολλῶν ἐγενήθη καὶ ἐμοῦ αὐτοῦ. 3 Ἄσπασασθε Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν τοὺς συνεργούς μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 4 οἵτινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς μου τὸν ἔαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν, οἵς οὐκ

έγὼ μόνος εὐχαριστῶ ἀλλὰ καὶ πᾶσαι τῇ ἑαυτῶν κοιλίᾳ, καὶ διὰ τῆς χρηστολογίας αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἔθνων, **5** καὶ τὴν καὶ εὐλογίας ἔξαπατῶσιν τὰς καρδίας τῶν κατ' οἴκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. ἀσπάσασθε ἀκάκων. **19** ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ εἰς πάντας Ἐπαίνετον τὸν ἀγαπητόν μου, ὃς ἐστιν ἀφίκετο ἐφ' ὑμῖν οὖν χαίρω, θέλω δὲ ὑμᾶς ἀπαρχὴ τῆς Ἀσίας εἰς Χριστόν. **6** ἀσπάσασθε σοφοὺς εἶναι εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀκεραίους δὲ Μαριάν, ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν εἰς ὑμᾶς. **7** εἰς τὸ κακόν. **20** ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἀσπάσασθε Ἀνδρόνικον καὶ Ἰουνίαν τοὺς συντρίψει τὸν Σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας συγγενεῖς μου καὶ συναιχμαλώτους μου, ὑμῶν ἐν τάχει. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ὑμῶν οἵτινές εἰσιν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις, Ἰησοῦ μεθ' ὑμῶν. **21** Ἀσπάζεται ὑμᾶς οἱ καὶ πρὸ ἐμοῦ γέγοναν ἐν Χριστῷ. **8** Τιμόθεος ὁ συνεργός μου, καὶ Λούκιος ἀσπάσασθε Ἀμπλιάτον τὸν ἀγαπητόν μου καὶ Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος οἱ συγγενεῖς ἐν Κυρίῳ. **9** ἀσπάσασθε Οὐρβανὸν τὸν μου. **22** ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἐγὼ Τέρτιος συνεργὸν ὑμῶν ἐν Χριστῷ καὶ Στάχυν τὸν ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν ἐν Κυρίῳ. **23** ἀγαπητόν μου. **10** ἀσπάσασθε Ἀπελλῆν τὸν ἀσπάζεται ὑμᾶς Γάϊος ὁ ξένος μου καὶ ὄλης δόκιμον ἐν Χριστῷ. ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν τῆς ἐκκλησίας. ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἐραστος Ἀριστοβούλου. **11** ἀσπάσασθε Ἡρῷδίωνα ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως καὶ Κούαρτος τὸν συγγενῆ μου. ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ ὁ ἀδελφός. **25** Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς τῶν Ναρκίσου τοὺς ὄντας ἐν Κυρίῳ. **12** στηρίξαι κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ ἀσπάσασθε Τρύφαιναν καὶ Τρυφῶσαν τὰς κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ ἀποκάλυψιν κοπιώσας ἐν Κυρίῳ. ἀσπάσασθε Περσίδα μυστηρίου χρόνοις αἰώνιοις σεσιγημένου, τὴν ἀγαπητήν, ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν (aiōnios g166) **26** φανερωθέντος δὲ νῦν διά τε γραφῶν προφητικῶν κατ' ἐπιταγὴν τοῦ (aiōnios g166) Φλέγοντα, Ἐρμῆν, Πατρόβαν, Ἐρμᾶν, καὶ 27 μόνῳ σοφῷ Θεῷ, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὡς τοὺς σὺν αὐτοῖς ἀδελφούς. **15** ἀσπάσασθε ή δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. Φιλόλογον καὶ Ἰουλίαν, Νηρέα καὶ τὴν (aiōn g165) ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ Ὄλυμπᾶν, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἀγίους. **16** ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ. ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι πᾶσαι τοῦ Χριστοῦ. **17** Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, σκοπεῖν τοὺς τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα παρὰ τὴν διδαχὴν ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε ποιοῦντας, καὶ ἐκκλίνετε ἀπ' αὐτῶν. **18** οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ Κυρίῳ ὑμῶν Χριστῷ οὐ δουλεύουσιν ἀλλὰ

Προς Κορινθιους Α'

1 Παῦλος κλητὸς ἀπόστολος Χριστοῦ
Ἰησοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ καὶ Σωθένης
ὁ ἀδελφὸς **2** τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῇ
οὐσῃ ἐν Κορίνθῳ, ἡγιασμένοις ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ, κλητοῖς ἀγίοις, σὺν πᾶσιν τοῖς
ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν παντὶ τόπῳ, αὐτῶν
καὶ ἡμῶν. **3** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ
Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ. **4** Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ¹
ὑμῶν ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ τῇ δοθείσῃ
ὑμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, **5** δτὶ ἐν παντὶ²
ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ
καὶ πάσῃ γνώσει, **6** καθὼς τὸ μαρτύριον
τοῦ Χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν, **7** ὥστε
ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι,
ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. **8** δς καὶ
βεβαιώσει ὑμᾶς ἔως τέλους ἀνεγκλήτους
ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ. **9** πιστὸς ὁ Θεὸς, δ' οὖ ἐκλήθητε εἰς
κοινωνίαν τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ
τοῦ Κυρίου ἡμῶν. **10** Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς,
ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε
πάντες, καὶ μὴ ἦ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ἢτε
δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοΐ καὶ ἐν
τῇ αὐτῇ γνώμῃ. **11** ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ³
ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν Χλόης, δτὶ⁴
ἔριδες ἐν ὑμῖν εἰσιν. **12** λέγω δὲ τοῦτο,
δτὶ ἔκαστος ὑμῶν λέγει Ἐγὼ μέν εἰμι
Παύλου, Ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ, Ἐγὼ δὲ Κηφᾶ,
Ἐγὼ δὲ Χριστοῦ. **13** μεμέρισται ὁ Χριστός;
μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν, ἢ εἰς τὸ⁵
ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε; **14** εὐχαριστῶ
ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα εὶ μὴ Κρίσπον
καὶ Γάιον. **15** ἵνα μὴ τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν
ὄνομα ἐβαπτίσθητε. **16** ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν
Στεφανᾶ οἶκον· λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα
ἄλλον ἐβάπτισα. **17** οὐ γάρ ἀπέστειλέν με
Χριστὸς βαπτίζειν ἀλλὰ εὐαγγελίζεσθαι,
οὐκέτι ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ
σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ. **18** Ὁ λόγος γάρ
ὅ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις
μωρίᾳ ἐστίν, τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν
δύναμις Θεοῦ ἐστιν. **19** γέγραπται γάρ
Ἄπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν
σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω. **20** ποῦ
σοφός; ποῦ γραμματεύς; ποῦ συνζητητής
τοῦ αἰῶνος τούτου; οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ Θεὸς
τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου; (*αἰδον g165*) **21** ἐπειδὴ
γάρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ
κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν Θεόν, εὐδόκησεν
ὁ Θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος
σῶσαι τοὺς πιστεύοντας. **22** ἐπειδὴ καὶ
Ιουδαῖοι σημεῖα αἰτοῦσιν καὶ Ἐλληνες
σοφίαν ζητοῦσιν, **23** ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν
Χριστὸν ἐσταυρωμένον, Ιουδαίοις μὲν
σκάνδαλον, ἔθνεσιν δὲ μωρίαν, **24** αὐτοῖς
δὲ τοῖς κλητοῖς, Ιουδαίοις τε καὶ Ἐλλησιν,
Χριστὸν Θεοῦ δύναμιν καὶ Θεοῦ σοφίαν.
25 δτὶ τὸ μωρὸν τοῦ Θεοῦ σοφώτερον
τῶν ἀνθρώπων ἐστίν, καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ
Θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων. **26**
Βλέπετε γάρ τὴν κλῆσιν ὑμῶν, ἀδελφοί,
ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ
δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς; **27** ἀλλὰ τὰ
μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεός ἵνα
καταισχύνῃ τοὺς σοφούς, καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ
κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεός ἵνα καταισχύνῃ

τὰ ἵσχυρά, 28 καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου τοῦ Θεοῦ. 11 τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων καὶ τὰ ἔξουθενημένα ἐξελέξατο ὁ Θεός, τὰ τοῦ ἀνθρώπου εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ τὰ μὴ δντα, ἵνα τὰ δντα καταργήσῃ, 29 ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; οὕτως καὶ τὰ τοῦ δπως μὴ καυχήσηται πᾶσα σάρκη ἐνώπιον Θεοῦ οὐδεὶς ἔγνωκεν εἰ μὴ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. 30 ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν τοῦ Θεοῦ. 12 ὑμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστῶν Ἰησοῦ, δος ἐγενήθη σοφία ἡμῖν κόσμου ἐλάβομεν ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἀγίασμὸς καὶ τοῦ Θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀπολύτρωσις, 31 ἵνα καθὼς γέγραπται Ὁ χαρισθέντα ἡμῖν· 13 ἀ καὶ λαλοῦμεν οὐκ καυχῶμενος ἐν Κυρίῳ καυχάσθω. ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις,

2 Κάγω ἐλθῶν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἥλθον ἀλλ’ ἐν διδακτοῖς Πνεύματος, πνευματικοῖς οὐ καθ’ ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας πνευματικὰ συνκρίνοντες. 14 Ψυχικὸς δὲ καταγγέλλων ὑμῖν τὸ μαρτύριον τοῦ Θεοῦ. 2 οὐ γὰρ ἔκρινά τι εἰδέναι ἐν ὑμῖν εἰ μὴ ἕτερος οὐ δέχεται τὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ· μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστίν, καὶ οὐ δύναται γνῶναι, ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται. 15 ὁ 3 κάγω ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς, 4 καὶ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου οὐκ ἐν δὲ ὑπὸ οὐδενὸς ἀνακρίνεται. 16 τίς γὰρ πειθοῖς σοφίας λόγοις, ἀλλ’ ἐν ἀποδείξει ἡμεῖς δὲ νοῦν Χριστοῦ ἔχομεν.

Πνεύματος καὶ δυνάμεως, 5 ἵνα ἡ πίστις 3 Κάγω, ἀδελφοί, οὐκ ἡδυνήθην λαλῆσαι ὑμῶν μὴ ἢ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων ἀλλ’ ἐν ὑμῖν ὡς πνευματικοῖς ἀλλ’ ὡς σαρκίνοις, δυνάμει Θεοῦ. 6 Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν ὡς νηπίοις ἐν Χριστῷ. 2 γάλα ὑμᾶς ἐπότισα, τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος οὐ βρῶμα· οὕπω γὰρ ἐδύνασθε. Ἄλλ’ οὐδὲ ἔτι τούτου οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος οὐ βρῶμα· οὕπω γὰρ ἐδύνασθε. Ὅπου τούτου τῶν καταργουμένων· (αἰσθ g165) 7 γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ ἔρις, οὐχὶ σαρκικοί ἀλλὰ λαλοῦμεν Θεοῦ σοφίαν ἐν μυστηρίῳ, ἔστε καὶ κατὰ ἀνθρωπον περιπατεῖτε; 4 τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἦν προώρισεν ὁ Θεὸς ὅταν γὰρ λέγῃ τις Ἐγώ μέν εἰμι Παύλου, πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ὑμῶν· (αἰσθ g165) 5 τί οὖν ἐστιν Ἀπολλῶς; τί δέ ἐστιν Παῦλος; τούτου ἔγνωκεν εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἀν διάκονοι δι’ ὃν ἐπιστεύσατε, καὶ ἐκάστω τὸν Κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν· (αἰσθ g165) 6 ἐγὼ ἐφύτευσα, ὡς ὁ Κύριος ἔδωκεν. 7 ἀλλὰ καθὼς γέγραπται Ἡ ὁφθαλμὸς οὐκ Ἀπολλῶς ἐπότισεν, ἀλλὰ ὁ Θεὸς ηὔξανεν· εἶδεν καὶ οὓς οὐκ ἤκουσεν καὶ ἐπὶ καρδίαν 7 ὥστε οὕτε ο φυτεύων ἐστίν τι οὕτε ὁ ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ὅσα ἡτοίμασεν ὁ ποτίζων, ἀλλ’ ὁ αὐξάνων Θεός. 8 ὁ φυτεύων Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. 9 ἡμῖν γὰρ δὲ καὶ ὁ ποτίζων ἔν εἰσιν, ἔκαστος δὲ ἀπεκάλυψεν ὁ Θεὸς διὰ τοῦ Πνεύματος τὸ τὸν ἴδιον μισθὸν λήμψεται κατὰ τὸν ἴδιον γὰρ Πνεῦμα πάντα ἐραυνᾷ, καὶ τὰ βάθη κόπον. 10 Θεοῦ γάρ ἐσμεν συνεργοί Θεοῦ

γεώργιον, Θεοῦ οἰκοδομή ἔστε. **10** Κατὰ **4** Οὗτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἀνθρωπος ὡς τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι ὑπηρέτας Χριστοῦ καὶ οἰκονόμους ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον ἔθηκα, μυστηρίων Θεοῦ. **2** ὥδε λοιπὸν ζητεῖται ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ. ἔκαστος δὲ βλεπέτω ἐν τοῖς οἰκονόμοις ἵνα πιστός τις εὑρεθῇ. πῶς ἐποικοδομεῖ. **11** θεμέλιον γάρ ἄλλον **3** ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστον ἔστιν ἵνα ὑφ' οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὑμῶν ἀνακριθῶ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης ἡμέρας· ὃς ἔστιν Ἰησοῦς Χριστός. **12** εἰ δέ τις ἄλλος οὐδὲ ἐμαυτὸν ἀνακρίνω· **4** οὐδὲν ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον χρυσίον, γάρ ἐμαυτῷ σύνοιδα, ἄλλος οὐκ ἐν τούτῳ ἀργύριον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, δεδικαίωματι· δὲ ἀνακρίνων με Κύριός καλάμην, **13** ἐκάστου τὸ ἔργον φανερὸν ἔστιν. **5** ὥστε μὴ πρὸ καιροῦ τι κρίνετε, γενήσεται· ή γάρ ἡμέρα δηλώσει, ὅτι ἐν ἔως ἂν ἔλθῃ ὁ Κύριος, ὃς καὶ φωτίσει τὰ πυρὶ ἀποκαλύπτεται, καὶ ἐκάστου τὸ ἔργον κρυπτὰ τοῦ σκότους καὶ φανερώσει τὰς ὁποῖόν ἔστιν τὸ πῦρ αὐτὸ δοκιμάσει. **14** βουλὰς τῶν καρδιῶν· καὶ τότε ὁ ἔπαινος εἴ τινος τὸ ἔργον μενεῖ ὁ ἐποικοδόμησεν, γενήσεται ἐκάστῳ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ. **6** Ταῦτα μισθὸν λήμψεται· **15** εἴ τινος τὸ ἔργον δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα εἰς ἐμαυτὸν κατακαήσεται, ζημιωθήσεται, αὐτὸς δὲ καὶ Ἀπολλῶν δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός. **16** Οὐκ τό Μή ὑπὲρ ἢ γέγραπται, ἵνα μὴ εἰς ὑπὲρ οἴδατε ὅτι ναὸς Θεοῦ ἔστε καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ ἐνὸς φυσιοῦσθε κατὰ τοῦ ἑτέρου. **7** τοῦ Θεοῦ ἐν ὑμῖν οἰκεῖ; **17** εἴ τις τὸν ναὸν τίς γάρ σε διακρίνει; τί δὲ ἔχεις δὲ οὐκ τοῦ Θεοῦ φθείρει, φθερεῖ τοῦτον ὁ Θεός· ἔλαβες; εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς δὲ γάρ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἄγιος ἔστιν, οἵτινές μὴ λαβών; **8** ἥδη κεκορεσμένοι ἔστε· ἥδη ἔστε ὑμεῖς. **18** Μηδεὶς ἑαυτὸν ἔξαπατάτω· εἴ ἐπλουτήσατε· χωρὶς ὑμῶν ἐβασιλεύσατε· τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι καὶ ὅφελόν γε ἐβασιλεύσατε, ἵνα καὶ ἡμεῖς τούτῳ, μωρὸς γενέσθω, ἵνα γένηται σοφός, ὑμῖν συνβασιλεύσωμεν. **9** δοκῶ γάρ, δὲ (*αἱσθ φ165*) **19** ή γάρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους μωρία παρὰ τῷ Θεῷ ἔστιν. γέγραπται γάρ Ὁ ἀπέδειξεν ὡς ἐπιθανατίους, ὅτι θέατρον δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ καὶ ἀγγέλοις καὶ αὐτῶν· **20** καὶ πάλιν Κύριος γινώσκει τοὺς ἀνθρώπους. **10** ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν, διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν, ὅτι εἰσὶν μάταιοι. ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς **21** ὥστε μηδεὶς καυχᾶσθω ἐν ἀνθρώποις· ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί· ὑμεῖς ἔνδοξοι, πάντα γάρ ὑμῶν ἔστιν, **22** εἴτε Παῦλος εἴτε ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. **11** ἄχρι τῆς ἥρας καὶ Ἀπολλῶς εἴτε Κηφᾶς, εἴτε κόσμος εἴτε ζωὴ πεινῶμεν καὶ διψῶμεν καὶ γυμνιτεύομεν εἴτε θάνατος, εἴτε ἐνεστῶτα εἴτε μέλλοντα, καὶ κολαφιζόμεθα καὶ ἀστατοῦμεν **12** πάντα ὑμῶν, **23** ὑμεῖς δὲ Χριστοῦ, Χριστὸς καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμενοι ταῖς ἴδιαις δὲ Θεοῦ.

χερσίν· λοιδορούμενοι εὐλογοῦμεν,
διωκόμενοι ἀνεχόμεθα, **13** δυσφημούμενοι

παρακαλοῦμεν· ώς περικαθάρματα τοῦ Οὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν. οὐκ οἴδατε κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων περίψημα ἔως ὅτι μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ; 7 ἄρτι. 14 Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἐκκαθάρατε τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα ἵτε ἀλλ’ ώς τέκνα μου ἀγαπητὰ νουθετῶν. νέον φύραμα, καθώς ἐστε ἄζυμοι. καὶ γὰρ 15 ἐὰν γὰρ μυρίους παιδαγωγοὺς ἔχητε τὸ πάσχα ἡμῶν ἐτύθη Χριστός. 8 ὥστε ἐν Χριστῷ, ἀλλ’ οὐ πολλοὺς πατέρας· ἐν ἑορτάζωμεν, μὴ ἐν ζύμῃ παλαιὰ μηδὲ ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ζύμῃ κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλ’ ἐν ἀζύμοις ἐγὼ ὑμᾶς ἐγένενησα. 16 παρακαλῶ οὖν εἰλικρινίας καὶ ἀληθείας. 9 Ἔγραψα ὑμῖν ἐν ὑμᾶς, μιμηταί μου γίνεσθε. 17 Διὰ τοῦτο τῇ ἐπιστολῇ μὴ συναναμίγνυσθαι πόρνοις, αὐτὸ ἐπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον, ὃς ἐστίν μου 10 οὐ πάντως τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου τέκνον ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν Κυρίῳ, τούτου ἦ τοῖς πλεονέκταις καὶ ἄρπαξιν ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς ὁδούς μου τὰς ἐν ᾧ εἰδωλολάτραις, ἐπεὶ ὠφείλετε ἄρα ἐκ Χριστῷ Ἰησοῦ, καθώς πανταχοῦ ἐν πάσῃ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν. 11 νῦν δὲ ἔγραψα ἐκκλησίᾳ διδάσκω. 18 ως μὴ ἐρχομένου ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι ἐάν τις ἀδελφὸς δέ μου πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν τινες: 19 ὀνομαζόμενος ἢ πόρνος ἢ πλεονέκτης ἢ ἐλεύσομαι δὲ ταχέως πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ εἰδωλολάτρης ἢ λοιδόρος ἢ μέθυσος ἢ Κύριος θελήσῃ, καὶ γνώσομαι οὐ τὸν λόγον ἄρπαξ, τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν. 12 τί τῶν πεφυσιωμένων ἀλλὰ τὴν δύναμιν· γάρ μοι τοὺς ἔξω κρίνειν; οὐχὶ τοὺς ἔσω 20 οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὑμεῖς κρίνετε; 13 τοὺς δὲ ἔξω ὁ Θεὸς κρινεῖ. ἀλλ’ ἐν δυνάμει. 21 τί θέλετε; ἐν ὥρβδῳ ἐξάρατε τὸν πονηρὸν ἔξ ὑμῶν αὐτῶν.

ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ πνεύματί τε 6 Τολμᾶτις ὑμῶν πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸν πραῦτητος;

5 Ὄλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνείᾳ, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων; 2 ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι τοιαύτη πορνεία ἥτις οὐδὲ ἐν τοῖς οἵ ἄγιοι τὸν κόσμον κρινοῦσιν; καὶ εἰ ἔθνεσιν, ὥστε γυναικά τινα τοῦ πατρὸς ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοί ἐστε ἔχειν. 2 καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι ἐστέ, κριτηρίων ἐλαχίστων; 3 οὐκ οἴδατε ὅτι καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε, ἵνα ἀρθῇ ἐκ ἀγγέλους κρινοῦμεν, μήτιγε βιωτικά; 4 μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο πράξας; 3 βιωτικὰ μὲν οὖν κριτήρια ἐὰν ἔχητε, τοὺς ἐγὼ μὲν γάρ, ἀπὸν τῷ σώματι παρὸν δὲ τῷ ἔξουθενημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τούτους πνεύματι, ἥδη κέκρικα ώς παρὸν τὸν οὔτως καθίζετε; 5 πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω. τοῦτο κατεργασάμενον 4 ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ οὔτως οὐκ ἔνι ἐν ὑμῖν οὐδεὶς σοφὸς, Κυρίου Ἰησοῦ συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ὃς δυνήσεται διακρῖναι ἀνὰ μέσον τοῦ ἐμοῦ πνεύματος σὺν τῇ δυνάμει τοῦ Κυρίου ἀδελφοῦ αὐτοῦ; 6 ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ὑμῶν Ἰησοῦ, 5 παραδοῦναι τὸν τοιούτον ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων; τῷ Σατανᾷ εἰς ὅλεθρον τῆς σαρκός, ἵνα τὸ 7 ἥδη μὲν οὖν ὅλως ἡττημα ὑμῖν ἐστιν ὅτι πνεῦμα σωθῆ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου. 6 κρίματα ἔχετε μεθ' ἔαυτῶν. διὰ τί οὐχὶ

μᾶλλον ἀδικεῖσθε; διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον **7** Περὶ δὲ ὡν ἐγράψατε, καλὸν ἀνθρώπῳ ἀποστερεῖσθε; **8** ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε καὶ γυναικὸς μὴ ἄπτεσθαι· **2** διὰ δὲ τὰς ἀποστερεῖτε, καὶ τοῦτο ἀδελφούς. **9** Ἡ πορνείας ἔκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναικαὶ οὐκ οἴδατε ὅτι ἀδικοὶ Θεοῦ βασιλείαν ἔχετω, καὶ ἑκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἔχετω. **3** οὐ κληρονομήσουσιν; μὴ πλανᾶσθε· οὕτε τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλὴν ἀποδιδότω, πόρνοι οὕτε εἰδωλολάτραι οὕτε μοιχοὶ ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. **4** Ἡ γυνὴ τοῦ οὕτε μαλακοὶ οὕτε ἀρσενοκοῖται **10** οὕτε ἴδιου σώματος οὐκ ἔξουσιάζει ἀλλὰ ὁ ἀνήρ· κλέπται οὕτε πλεονέκται, οὐ μέθυσοι, οὐ ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἴδιου σώματος οὐκ λοίδοροι, οὐχ ἄρπαγες βασιλείαν Θεοῦ ἔξουσιάζει ἀλλὰ ἡ γυνὴ. **5** μὴ ἀποστερεῖτε κληρονομήσουσιν. **11** καὶ ταῦτα τινες ἥτε· ἀλλήλους, εἰ μήτι ἀν ἐκ συμφώνου πρὸς ἀλλὰ ἀπελούσασθε, ἀλλὰ ἡγιάσθητε, ἀλλὰ καιρὸν ἵνα σχολάσητε τῇ προσευχῇ καὶ ἐδικιαίωθητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸν ἥτε, ἵνα μὴ πειράζῃ ὑμᾶς Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἐν τῷ Πνεύματι τοῦ ὁ Σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν. **6** τοῦτο Θεοῦ ἡμῶν. **12** Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ δὲ λέγω κατὰ συνγνώμην, οὐ κατ' ἐπιταγῆν. πάντα συμφέρει. πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' **7** θέλω δὲ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ως καὶ οὐκ ἐγὼ ἔξουσιασθήσομαι ὑπό τινος. **13** ἐμαυτὸν ἀλλὰ ἔκαστος ἴδιον ἔχει χάρισμα τὰ βρώματα τῇ κοιλίᾳ, καὶ ἡ κοιλία τοῖς ἐκ Θεοῦ, ὁ μὲν οὗτως, ὁ δὲ οὗτως. **8** βρώμασιν· ὁ δὲ Θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις, καταργήσει. τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ καλὸν αὐτοῖς ἐὰν μείνωσιν ως κάγω. **9** ἀλλὰ τῷ Κυρίῳ, καὶ ὁ Κύριος τῷ σώματι. **14** εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται, γαμησάτωσαν· ὁ δὲ Θεὸς καὶ τὸν Κύριον ἡγειρεν καὶ ἡμᾶς κρείττον γάρ ἐστιν γαμεῖν Ἡ πυροῦσθαι. ἔξεγερεῖ διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. **15** οὐκ **10** τοῖς δὲ γεγαμηκόσιν παραγγέλλω, οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη Χριστοῦ ἐγὼ ἀλλὰ ὁ Κύριος, γυναικαὶ ἀπὸ ἀνδρὸς ἐστιν; ἄρας οὖν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ ποιήσω μὴ χωρισθῆναι, — **11** ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ, πόρνης μέλη; μὴ γένοιτο. **16** Ἡ οὐκ οἴδατε μενέτω ἄγαμος Ἡ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω, ὅτι ὁ κολλώμενος τῇ πόρνῃ ἐν σῶμά ἐστιν; — καὶ ἄνδρα γυναικαὶ μὴ ἀφιέναι. **12** τοῖς "Εσονται γάρ, φησίν, οἱ δύο εἰς σάρκα δὲ λοιποῖς λέγω ἐγὼ, οὐχ ὁ Κύριος· εἴ τις μίαν. **17** ὁ δὲ κολλώμενος τῷ Κυρίῳ ἐν ἀδελφὸς γυναικαὶ ἔχει ἄπιστον, καὶ αὕτη πνεῦμά ἐστιν. **18** φεύγετε τὴν πορνείαν. συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω πᾶν ἀμάρτημα ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἀνθρωπος αὐτήν· **13** καὶ γυνὴ ἥτις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον, ἐκτὸς τοῦ σώματός ἐστιν· ὁ δὲ πορνεύων εἰς καὶ οὗτος συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς, μὴ τὸ ἴδιον σῶμα ἀμαρτάνει. **19** Ἡ οὐκ οἴδατε ἀφιέτω τὸν ἄνδρα. **14** ἡγίασται γάρ ὁ ἀνὴρ ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν Ἅγιου ἄπιστος ἐν τῇ γυναικί, καὶ ἡγίασται ἡ γυνὴ Πνεύματός ἐστιν, οὗ ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ; καὶ ἡ ἄπιστος ἐν τῷ ἀδελφῷ ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν; **20** ἡγοράσθητε γάρ τιμῆς ὑμῶν ἀκάθαρτά ἐστιν, νῦν δὲ ἄγια ἐστιν. δοξάσατε δὴ τὸν Θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν. **15** εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεται, χωριζέσθω· οὐ

δεδούλωται ὁ ἀδελφὸς ἡ ἡ ἀδελφὴ ἐν τοῖς ἀγοράζοντες ὡς μὴ κατέχοντες, **31** καὶ οἱ τοιούτοις ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν ὑμᾶς ὁ χρώμενοι τὸν κόσμον ὡς μὴ καταχρώμενοι· Θεός. **16** τί γὰρ οἴδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου. σώσεις; ἡ τί οἴδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα **32** θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους εἶναι. ὁ ἄγαμος σώσεις; **17** Εἰ μὴ ἔκαστω ὡς μεμέρικεν ὁ μεριμνᾶ τὰ τοῦ Κυρίου, πῶς ἀρέσῃ τῷ Κύριος, ἔκαστον ὡς κέκληκεν ὁ Θεός, οὕτως Κυρίῳ. **33** ο δὲ γαμήσας μεριμνᾶ τὰ τοῦ περιπατείτω. καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις κόσμου, πῶς ἀρέσῃ τῇ γυναικί, **34** καὶ πάσαις διατάσσομαι. **18** περιτεμημένος μεμέρισται. καὶ ἡ γυνὴ ἡ ἄγαμος καὶ ἡ τις ἐκλήθη; μὴ ἐπισπάσθω ἐν ἀκροβυστίᾳ παρθένος μεριμνᾶ τὰ τοῦ Κυρίου, ἵνα ἣ κέκληται τις; μὴ περιτεμένοςθω. **19** ἡ ἀγία καὶ τῷ σώματι καὶ τῷ πνεύματι· ἡ περιτομὴ οὐδέν ἐστιν, καὶ ἡ ἀκροβυστία δὲ γαμήσασα μεριμνᾶ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ τίρησις ἐντολῶν Θεοῦ. ἀρέσῃ τῷ ἄνδρι. **35** τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν **20** ἔκαστος ἐν τῇ κλήσει ἣ ἐκλήθη, ἐν αὐτῶν σύμφορον λέγω, οὐχ ἵνα βρόχον ταύτη μενέτω. **21** δοῦλος ἐκλήθης; μή σοι ὑμῖν ἐπιβάλω, ἀλλὰ πρὸς τὸ εὔσχημον καὶ μελέτω ἀλλ’ εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος εὐπάρεδρον τῷ Κυρίῳ ἀπερισπάστως. **36** γενέσθαι, μᾶλλον χρῆσαι. **22** ὁ γὰρ ἐν Κυρίῳ Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον κληθεὶς δοῦλος ἀπελεύθερος Κυρίου ἐστίν· αὐτοῦ νομίζει, ἐὰν ἣ ὑπέρακμος, καὶ οὕτως ὅμοίως ὁ ἐλεύθερος κληθεὶς δοῦλός ἐστιν ὀφείλει γίνεσθαι, ὃ θέλει ποιείτω· οὐχ Χριστοῦ. **23** τιμῆς ἥγοράσθητε· μὴ γίνεσθε ἀμαρτάνει· γαμείτωσαν. **37** οὓς δὲ ἔστηκεν ἐν δοῦλοι ἀνθρώπων. **24** ἔκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἐδραῖος μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ Θεῷ. **25** ἔξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ιδίου θελήματος, Περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν Κυρίου καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ ιδίᾳ καρδίᾳ, τηρεῖν οὐκ ἔχω, γνώμην δὲ δίδωμι ὡς ἡλεημένος τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς ποιήσει. **38** ὑπὸ Κυρίου πιστὸς εἶναι. **26** Νομίζω οὖν ὡστε καὶ ὁ γαμίζων τὴν ἑαυτοῦ παρθένον τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστῶσαν καλῶς ποιεῖ, καὶ ὁ μὴ γαμίζων κρείσσον ἀνάγκην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως ποιήσει. **39** Γυνὴ δέδεται ἐφ' ὅσον χρόνον εἶναι. **27** δέδεσαι γυναικί; μὴ ζήτει λύσιν· ζῆ ὁ ἀνήρ αὐτῆς· ἐὰν δὲ κοιμηθῇ ὁ ἀνήρ, λέλυσαι ἀπὸ γυναικός; μὴ ζήτει γυναικα. ἐλευθέρα ἐστὶν ᾧ θέλει γαμηθῆναι, μόνον **28** ἐὰν δὲ καὶ γαμήσῃς, οὐχ ἤμαρτες, καὶ ἐν Κυρίῳ· **40** μακαριωτέρα δέ ἐστιν ἐὰν ἐὰν γῆμῃ ἡ παρθένος, οὐχ ἤμαρτεν θλῖψιν οὕτως μείνῃ, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην δοκῶ δὲ τῇ σαρκὶ ἔξουσιν οἱ τοιοῦτοι, ἐγὼ δὲ δὲ κάγω Πνεῦμα Θεοῦ ἔχειν.

ὑμῶν φείδομαι. **29** Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὁ καιρὸς συνεσταλμένος ἐστίν τὸ λοιπὸν **8** Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, οἴδαμεν ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας ὡς μὴ ἔχοντες φυσιοῦ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ· **2** εἴ τις ὕστερον τοῦτον δοκεῖ ἐγνωκέναι τι, οὕπω ἔγνω καθὼς δεῖ γνῶναι· **3** εἰ δέ τις ἀγαπᾷ τὸν Θεόν,

οὗτος ἔγνωσται ὑπ' αὐτοῦ. 4 Περὶ τῆς τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσίν ἐστιν αὕτη. 4 μὴ βρώσεως οῦν τῶν εἰδωλοθύτων οἴδαμεν οὐκ ἔχομεν ἔξουσίαν φαγεῖν καὶ πεῖν; 5 δτι οὐδὲν εἴδωλον ἐν κόσμῳ, καὶ δτι οὐδεὶς μὴ οὐκ ἔχομεν ἔξουσίαν ἀδελφὴν γυναῖκα Θεὸς εἰ μὴ εῖς. 5 καὶ γὰρ εἴπερ εἰσὶν περιάγειν, ώς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι καὶ λεγόμενοι θεοὶ εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Κυρίου καὶ Κηφᾶς; 6 ἡ μόνος γῆς, ὕσπερ εἰσὶν θεοὶ πολλοὶ καὶ κύριοι ἐγὼ καὶ Βαρνάβας οὐκ ἔχομεν ἔξουσίαν πολλοί, 6 ἀλλ ἡμῖν εῖς Θεὸς ὁ Πατήρ, ἐξ μὴ ἐργάζεσθαι; 7 τίς στρατεύεται ἴδιοις οῦ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν, καὶ εῖς ὄψωνίοις ποτέ; τίς φυτεύει ἀμπελῶνα Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, δι' οὗ τὰ πάντα καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; ἡ τίς καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ. 7 ἀλλ οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ ποιμαίνει ποίμνην καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς γνῶσις τινὲς δὲ τῇ συνηθείᾳ ἔως ἄρτι τοῦ ποίμνης οὐκ ἐσθίει; 8 μὴ κατὰ ἄνθρωπον εἰδώλου ὡς εἰδωλόθυτον ἐσθίουσιν, καὶ ἡ ταῦτα λαλῶ, ἡ καὶ ὁ νόμος ταῦτα οὐ λέγει; συνείδησις αὐτῶν ἀσθενῆς οὖσα μολύνεται. 9 ἐν γὰρ τῷ Μωϋσέως νόμῳ γέγραπται Οὐ 8 βρῶμα δὲ ἡμᾶς οὐ παραστήσει τῷ Θεῷ· κημώσεις βιοῦν ἀλοῶντα. μὴ τῶν βιῶν οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα, οὔτε μέλει τῷ Θεῷ; 10 ἡ δι' ἡμᾶς πάντως ἐὰν φάγωμεν περισσεύμεν. 9 βλέπετε δὲ λέγει; δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη, δτι ὀφείλει μή πως ἡ ἔξουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα ἐπ' ἐλπίδι ὁ ἀροτριῶν ἀροτριῶν, καὶ ὁ γένηται τοῖς ἀσθενεσιν. 10 ἐὰν γάρ τις ἀλοῶν ἐπ' ἐλπίδι τοῦ μετέχειν. 11 Εἰ ἡμεῖς ἵδη σὲ τὸν ἔχοντα γνῶσιν ἐν εἰδωλίῳ ὑμῖν τὰ πνευματικὰ ἐσπείραμεν, μέγα εἰ κατακείμενον, οὐχὶ ἡ συνείδησις αὐτοῦ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ θερίσομεν; 12 εἰ ἀσθενοῦς ὅντος οἰκοδομηθήσεται εἰς τὸ ἄλλοι τῆς ὑμῶν ἔξουσίας μετέχουσιν, οὐ τὰ εἰδωλόθυτα ἐσθίειν; 11 ἀπόλλυται μᾶλλον ἡμεῖς; ἀλλ οὐκ ἐχρησάμεθα τῇ γὰρ ὁ ἀσθενῶν ἐν τῇ σῇ γνώσει, ὁ ἔξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ πάντα στέγομεν ἵνα ἀδελφὸς δι' ὃν Χριστὸς ἀπέθανεν. 12 μὴ τινα ἐνκοπὴν δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ οὕτως δὲ ἀμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφοὺς τοῦ Χριστοῦ. 13 οὐκ οἶδατε δτι οἱ τὰ ιερὰ καὶ τύπτοντες αὐτῶν τὴν συνείδησιν ἐργαζόμενοι τὰ ἐκ τοῦ ιεροῦ ἐσθίουσιν, ἀσθενοῦσαν εἰς Χριστὸν ἀμαρτάνετε. 13 οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ παρεδρεύοντες τῷ διόπερ εἰ βρῶμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν θυσιαστηρίῳ συνμερίζονται; 14 οὕτως καὶ μου, οὐ μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα ὁ Κύριος διέταξεν τοῖς τὸ εὐαγγέλιον μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω. (αισθ g165) καταγγέλλουσιν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν· 15

9 Οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος; οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; ἔγὼ δὲ οὐ κέχρημαι οὐδενὶ τούτων. οὐκ οὐχὶ Ἰησοῦν τὸν Κύριον ἡμῶν ἑόρακα; οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν Κυρίῳ; 2 εἰς ἔγραψα δὲ ταῦτα ἵνα οὕτως γένηται ἐν ἄλλοις οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος, ἀλλά γε ὑμῖν —τὸ καύχημά μου οὐδεὶς κενώσει. 16 ἐὰν εἰμι· ἡ γὰρ σφραγίς μου τῆς ἀποστολῆς γάρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ ἐστιν μοι καύχημα· ὑμεῖς ἐστε ἐν Κυρίῳ. 3 Ἡ ἐμὴ ἀπολογία ἀνάγκη γάρ μοι ἐπίκειται· οὐαὶ γάρ μοι

έστιν ἐὰν μὴ εὐαγγελίσωμαι. 17 εὶ γάρ πνευματικὸν βρῶμα ἔφαγον, 4 καὶ πάντες ἔκὼν τοῦτο πράσσω, μισθὸν ἔχω εἰ δὲ τὸ αὐτὸ πνευματικὸν ἔπιον πόμα· ἔπιον ἄκων, οἰκονομίαν πεπίστευμαι. 18 τίς οὖν γάρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας, μού ἔστιν ὁ μισθός; ἵνα εὐαγγελιζόμενος ἡ πέτρα δὲ ἦν ὁ Χριστός, 5 ἀλλ' οὐκ ἐν ἀδάπανον θήσω τὸ εὐαγγέλιον, εἰς τὸ τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν ὁ Θεός· μὴ καταχρήσασθαι τῇ ἔξουσίᾳ μου ἐν κατεστρώθησαν γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ. 6 Ταῦτα τῷ εὐαγγελίῳ. 19 Ἐλεύθερος γὰρ ὅν ἐκ δὲ τύποι ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι πάντων πᾶσιν ἐμαυτὸν ἐδούλωσα, ἵνα τοὺς ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς κακῶν, καθὼς κάκεῖνοι πλείονας κερδήσω· 20 καὶ ἐγενόμην τοῖς ἐπεθύμησαν. 7 μηδὲ εἰδωλολάτραι γίνεσθε, Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους καθὼς τινες αὐτῶν ὕσπερ γέγραπται κερδήσω· τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον, μὴ Ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πεῖν, καὶ ὅν αὐτὸς ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἀνέστησαν παίζειν. 8 μηδὲ πορνεύωμεν, κερδήσω· 21 τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος, μὴ καθὼς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν, καὶ ἔπεσαν ὅν ἄνομος Θεοῦ ἀλλ' ἐννομος Χριστοῦ, μιᾷ ἡμέρᾳ εἰκοσιτρεῖς χιλιάδες. 9 μηδὲ ἵνα κερδάνω τοὺς ἀνόμους· 22 ἐγενόμην ἐκπειράζωμεν τὸν Κύριον, καθὼς τινες τοῖς ἀσθενέσιν ἀσθενής, ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς αὐτῶν ἐπείρασαν καὶ ὑπὸ τῶν ὅφεων κερδήσω· τοῖς πᾶσιν γέγονα πάντα, ἵνα ἀπώλλυντο. 10 μηδὲ γογγύζετε, καθάπερ πάντως τινὰς σώσω. 23 πάντα δὲ ποιῶ τινὲς αὐτῶν ἐγόγγυσαν, καὶ ἀπώλοντο διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συνκοινωνὸς αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ὄλοθρευτοῦ. 11 ταῦτα δὲ τυπικῶς γένωμαι. 24 Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ συνέβαινεν ἐκείνοις, ἐγράφη δὲ πρὸς τρέχοντες πάντες μὲν τρέχουσιν, εἰς δὲ νουθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν λαμβάνει τὸ βραβεῖον; οὕτως τρέχετε ἵνα αἰώνων κατήντηκεν. (αἵσον γ165) 12 Ὡστε καταλάβητε. 25 πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος ὁ δοκῶν ἔσταναι βλεπέτω μὴ πέσῃ, πάντα ἐγκρατεύεται, ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα 13 πειρασμὸς ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ φθαρτὸν στέφανον λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἀνθρώπινος πιστὸς δὲ ὁ Θεός, δῆς οὐκ ἄφθαρτον. 26 ἐγὼ τοίνυν οὕτως τρέχω ὡς ἔάσει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε, οὐκ ἀδήλως, οὕτως πυκτεύω ὡς οὐκ ἀέρα ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν δέρων· 27 ἀλλὰ ὑπωπιάζω μου τὸ σῶμα καὶ ἔκβασιν τοῦ δύνασθαι ὑπενεγκεῖν. 14 δουλαγωγῶ, μὴ πως ἄλλοις κηρύξας αὐτὸς Διόπερ, ἀγαπητοί μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς ἀδόκιμος γένωμαι.

εἰδωλολατρείας. 15 ὡς φρονίμοις λέγω·

10 Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί,
ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλην ἥσαν καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διῆλθον, 2 καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ, 3 καὶ πάντες τὸ αὐτὸς

κρίνατε ὑμεῖς ὃ φημι. 16 Τὸ ποτίριον τῆς εὐλογίας ὃ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία ἔστιν τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ; τὸν ἄρτον δὲν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ σῶματος τοῦ Χριστοῦ ἔστιν; 17 ὅτι εἰς ἄρτος, ἐν σῶμα οἱ πολλοί ἐσμεν· οἱ γὰρ πάντες ἐκ

τοῦ ἐνὸς ἄρτου μετέχομεν. **18** βλέπετε **11** μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς κάγὼ τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα· οὐχ οἱ ἐσθίοντες **19** Χριστοῦ. **2** Ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς ὅτι πάντα τὰς θυσίας κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου μου μέμνησθε καὶ καθὼς παρέδωκα ὑμῖν εἰσίν; **19** τί οὖν φημι; ὅτι εἰδωλόθυτόν τι τὰς παραδόσεις κατέχετε. **3** Θέλω δὲ ὑμᾶς ἔστιν; ή ὅτι εἰδωλόν τι ἔστιν; **20** ἀλλ’ ὅτι ἡ εἰδέναι ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ή κεφαλὴ ὁ θύουσιν, δαιμονίοις καὶ οὐ Θεῷ θύουσιν· οὐ χριστός ἔστιν, κεφαλὴ δὲ γυναικὸς ὁ ἀνήρ, θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς τῶν δαιμονίων κεφαλὴ δὲ τοῦ Χριστοῦ ὁ Θεός. **4** πᾶς γίνεσθαι. **21** οὐ δύνασθε ποτήριον Κυρίου ἀνήρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων κατὰ πίνειν καὶ ποτήριον δαιμονίων· οὐ δύνασθε κεφαλῆς ἔχων καταισχύνει τὴν κεφαλὴν τραπέζης Κυρίου μετέχειν καὶ τραπέζης αὐτοῦ. **5** πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ δαιμονίων. **22** ή παραζηλοῦμεν τὸν Κύριον; προφητεύουσα ἀκατακαλύπτω τῇ κεφαλῇ μὴ ἴσχυρότεροι αὐτοῦ ἔσμεν; **23** Πάντα καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἐν γάρ ἔξεστιν, ἀλλ’ οὐ πάντα συμφέρει. πάντα ἔστιν καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἔξυρημένη. **6** εἰ γάρ ἔξεστιν, ἀλλ’ οὐ πάντα οἰκοδομεῖ. **24** μηδεὶς οὐ κατακαλύπτεται γυνή, καὶ κειράσθω τὸ ἔαυτοῦ ζητείτω ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου. **25** εἰ δὲ αἰσχρὸν γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ Πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ πωλούμενον ἔσθίετε ξυρᾶσθαι, κατακαλυπτέσθω. **7** ἀνήρ μὲν μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν· γάρ οὐκ ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν **26** τοῦ Κυρίου γάρ η γῆ καὶ τὸ πλήρωμα κεφαλῆν, εἰκὼν καὶ δόξα Θεοῦ ὑπάρχων αὐτῆς. **27** εἴ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων καὶ η γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός ἔστιν. **8** οὐ γάρ θέλετε πορεύεσθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμενον ἔστιν ἀνήρ ἐκ γυναικός, ἀλλὰ γυνὴ ἔξ ὑμῖν ἔσθίετε μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν ἀνδρός· **9** καὶ γάρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνήρ διὰ τὴν συνείδησιν. **28** ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπῃ Τοῦτο γυναικα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἀνδρα. **10** διὰ ἰερόθυτόν ἔστιν, μὴ ἔσθίετε δι’ ἐκεῖνον τοῦτο ὀφείλει η γυνὴ ἔξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τὸν μηνύσαντα καὶ τὴν συνείδησιν· **29** τῆς κεφαλῆς διὰ τοὺς ἀγγέλους. **11** πλὴν συνείδησιν δὲ λέγω οὐχὶ τὴν ἔαυτοῦ ἀλλὰ οὕτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρὸς οὕτε ἀνήρ χωρὶς τὴν τοῦ ἑτέρου. ἵνα τί γάρ η ἐλευθερία γυναικὸς ἐν Κυρίῳ· **12** ὥσπερ γάρ η γυνὴ μου κρίνεται ὑπὸ ἀλλῆς συνειδήσεως; **30** ἐκ τοῦ ἀνδρός, οὕτως καὶ οἱ ἀνήρ διὰ τῆς εἰ ἐγὼ χάριτι μετέχω, τί βλασφημοῦμαι γυναικός· τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ. **13** ἐν ὑπὲρ οὐ ἐγὼ εὐχαριστῶ; **31** Εἴτε οὖν ἔσθίετε ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε· πρέπον ἔστιν γυναικα εἴτε πίνετε εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν ἀκατακάλυπτον τῷ Θεῷ προσεύχεσθαι; **14** Θεοῦ ποιεῖτε. **32** ἀπρόσκοποι καὶ Ἰουδαίοις οὐδὲ η φύσις αὐτὴ διδάσκει ὑμᾶς ὅτι ἀνήρ γίνεσθε καὶ Ἔλλησιν καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ μὲν ἐὰν κομῆ, ἀτιμία αὐτῷ ἔστιν, **15** γυνὴ Θεοῦ, **33** καθὼς κάγὼ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω, δὲ ἐὰν κομῆ, δόξα αὐτῇ ἔστιν; ὅτι η κόμη μὴ ζητῶν τὸ ἐμαυτοῦ σύμφορον ἀλλὰ τὸ ἀντὶ περιβολαίου δέδοται αὐτῇ. **16** Εἰ δέ τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσιν.

τις δοκεῖ φιλόνεικος εἶναι, ήμεῖς τοιαύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι

τοῦ Θεοῦ. 17 Τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ 30 διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἐπαινῶ δι τοῦ εἰς τὸ κρεῖσσον ἀλλὰ εἰς ἄρρωστοι καὶ κοιμῶνται ἵκανοί. 31 εἰ δὲ τὸ ἥσσον συνέρχεσθε. 18 πρῶτον μὲν γάρ ἐαυτοὺς διεκρίνομεν, οὐκ ἀν ἐκρινόμεθα· 32 συνερχομένων ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ ἀκούω κρινόμενοι δὲ ὑπὸ τοῦ Κυρίου παιδεύομεθα, σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν. 33 τι πιστεύω. 19 δεῖ γάρ καὶ αἱρέσεις ἐν ὕστε, ἀδελφοί μου, συνερχόμενοι εἰς τὸ ὑμῖν εἶναι, ἵνα καὶ οἱ δόκιμοι φανεροὶ φαγεῖν ἀλλήλους ἐκδέχεσθε. 34 εἴ τις γένενται ἐν ὑμῖν. 20 Συνερχομένων οὖν πεινᾶ, ἐν οἰκῳ ἐσθίετω, ἵνα μὴ εἰς κρίμα ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ οὐκ ἔστιν κυριακὸν συνέρχησθε. Τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἀν ἔλθω δεῖπνον φαγεῖν· 21 ἔκαστος γάρ τὸ ἴδιον διατάξομαι.

δεῖπνον προλαμβάνει ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ δος μὲν πεινᾶ, δος δὲ μεθύει. 22 μὴ γάρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; ἡ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ καταισχύνετε τοὺς μὴ ἔχοντας; τί εἴπω ὑμῖν; ἐπαινέσω ὑμᾶς; ἐν τούτῳ οὐκ ἐπαινῶ. 23 ἐγὼ γάρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου, δο καὶ παρέδωκα ὑμῖν, δι τοῦ Κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ἦ παρεδίδετο ἔλαφεν ἄρτον 24 καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ εἶπεν Τοῦτο μού ἔστιν τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. 25 ὠσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων Τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἔστιν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι· τοῦτο ποιεῖτε, ὁσάκις ἐὰν πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. 26 ὁσάκις γάρ ἐὰν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ ποτήριον πίνητε, τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου καταγγέλλετε, ἄχρι οὗ ἔλθῃ. 27 ὕστε δος ἀν ἐσθίη τὸν ἄρτον ἢ πίνῃ τὸ ποτήριον τοῦ Κυρίου ἀναξίως, ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ Κυρίου. 28 δοκιμαζέτω δε ἀνθρωπος ἔαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθίετω καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω. 29 ὁ γάρ ἐσθίων καὶ πίνων κρίμα ἔαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει μὴ διακρίνων τὸ σῶμα.

12 Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν. 2 Οἴδατε δοι τοῦ έθνη ἦτε πρὸς τὰ εἰδωλα τὰ ἄφωνα ὡς ἀν ἥγεσθε ἀπαγόμενοι. 3 διὸ γνωρίζω ὑμῖν δι οὐδεὶς ἐν Πνεύματι Θεοῦ λαλῶν λέγει ΑΝΑΘΕΜΑ ΙΗΣΟΥΣ, καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν ΚΥΡΙΟΣ ΙΗΣΟΥΣ, εἰ μὴ ἐν Πνεύματι Ἄγιω. 4 Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσίν, τὸ δε αὐτὸ Πνεῦμα· 5 καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσίν, καὶ ὁ αὐτὸς Κύριος· 6 καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσίν, δο δε αὐτὸς Θεός ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. 7 ἔκαστω δε δίδοται ἡ φανέρωσις τοῦ Πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον. 8 ᾧ μὲν γάρ διὰ τοῦ Πνεύματος δίδοται λόγος σοφίας, ἄλλῳ δε λόγος γνώσεως κατὰ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, 9 ἐτέρῳ πίστις ἐν τῷ αὐτῷ Πνεύματι, ἄλλῳ δε χαρίσματα ιαμάτων ἐν τῷ ἐνὶ Πνεύματι, 10 ἄλλῳ δε ἐνεργήματα δυνάμεων, ἄλλῳ δε προφητεία, ἄλλῳ δε διακρίσεις πνευμάτων, ἐτέρῳ γένη γλωσσῶν, ἄλλῳ δε ἐρμηνεία γλωσσῶν· 11 πάντα δε ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, διαιροῦν ἰδίᾳ ἔκαστω καθὼς βούλεται. 12 Καθάπερ γάρ τὸ σῶμα ἐν ἔστιν καὶ μέλη πολλὰ ἔχει, πάντα δε τὰ μέλη τοῦ σώματος πολλὰ ὄντα

ἐν ἔστιν σῶμα, οὕτως καὶ ὁ Χριστός· 13 πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, καὶ γὰρ ἐν ἑνὶ Πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς τρίτον διδασκάλους, ἐπειτα δυνάμεις, ἐν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε ἐπειτα χαρίσματα ἰαμάτων, ἀντιλήμψεις, Ἐλληνες, εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι. καὶ κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν. 29 μὴ πάντες πάντες ἐν Πνεῦμα ἐποτίσθημεν. 14 καὶ ἀπόστολοι; μὴ πάντες προφῆται; μὴ πάντες γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἐν μέλος ἀλλὰ διδάσκαλοι; μὴ πάντες δυνάμεις; 30 μὴ πολλά. 15 ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς Ὄτι οὐκ εἰμὶ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ἰαμάτων; μὴ χείρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, οὐ παρὰ πάντες γλώσσαις λαλοῦσιν; μὴ πάντες τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος. 16 καὶ διερμηνεύουσιν; 31 ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα ἐὰν εἴπῃ τὸ οὖς Ὄτι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, τὰ μείζονα. Καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν ὅδὸν οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, οὐ παρὰ τοῦτο ὑμῖν δείκνυμι.

οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος. 17 εἰ δὲ τὸ

13 Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή; εἰ δὲ τὸ ἀκοή, ποῦ ἡ ὁσφρησις; 18 νῦν δὲ ὁ Θεὸς ἔθετο τὰ μέλη, ἐν ἔκαστον αὐτῶν ἐν τῷ σώματι καθὼς ἡθέλησεν. 19 εὶ δὲ ἦν τὰ πάντα ἐν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; 20 νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη, ἐν δὲ σῶμα. 21 οὐ δύναται δὲ ὁ ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χειρὶ Χρείαν σου οὐκ ἔχω, ἡ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσίν Χρείαν ὑμῶν οὐκ ἔχω. 22 ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν ἀναγκαῖά ἔστιν, 23 καὶ ἡ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις τιμὴν περισσοτέραν περιτίθεμεν, καὶ τὰ ἀσχήμονα ἡμῶν εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχει, παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν, 6 24 τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν οὐ χρείαν ἔχει. οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συνχαίρει δὲ τῇ ἀλλὰ ὁ Θεὸς συνεκέρασεν τὸ σῶμα, τῷ ὑστερουμένῳ περισσοτέραν δοὺς τιμήν, 25 ινα μὴ ἡ σχίσμα ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ ἄληθεύει· 7 πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. 8 Ἡ οὐδὲν ὡφελοῦμαι. 4 Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται ἡ ἀγάπη, οὐ ζηλοῖ, ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, 5 οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἔαυτῆς, οὐ ἡμῶν εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχει, παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν, 6 24 τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν οὐ χρείαν ἔχει. οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συνχαίρει δὲ τῇ ἀληθεύει· 7 πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. 8 Ἡ ἀγάπη οὐδὲποτε πίπτει· εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταργηθήσονται· εἴτε γλῶσσαι, παύσονται· 9 ἐκ πάντα τὰ μέλη· εἴτε δοξάζεται μέλος, μέρους γὰρ γινώσκομεν καὶ ἐκ μέρους συνχαίρει πάντα τὰ μέλη. 27 ὑμεῖς δέ ἐστε προφητεύομεν· 10 ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ σῶμα Χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ μέρους. 28 τέλειον, τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται. Καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ 11 ὅτε ἥμην νήπιος, ἐλάλουν ὡς νήπιος,

έφρόνουν ώς νήπιος, ἐλογιζόμην ώς νήπιος· τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος
ὅτε γέγονα ἀνήρ, κατήργηκα τὰ τοῦ καὶ ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ βάρβαρος. **12** οὕτως
νηπίου. **12** βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι' ἐσόπτρου καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ ζηλωταί ἐστε πνευμάτων,
ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε
πρόσωπον· ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε ἵνα περισσεύητε. **13** Διὸ δὲ λαλῶν γλώσσῃ
δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην. **13** προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ. **14** ἐὰν γὰρ
νῦν δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία προσεύχωμαι γλώσσῃ, τὸ πνεῦμά μου
ταῦτα· μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.

προσεύχεται, δὲ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστιν.

14 Διώκετε τὴν ἀγάπην, ζηλοῦτε δὲ

τὰ πνευματικά, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε. **2** ὁ γὰρ λαλῶν γλώσσῃ οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ ἀλλὰ Θεῷ· οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια· **3** ὁ δὲ προφητεύων ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ παράκλησιν καὶ παραμυθίαν. **4** ὁ λαλῶν γλώσσῃ ἔαυτὸν οἰκοδομεῖ δὲ προφητεύων ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. **5** Θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε· μείζων δὲ ὁ προφητεύων ἡ ὁ λαλῶν γλώσσαις, ἐκτὸς εἰ μὴ διερμηνεύῃ, ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν λάβῃ. **6** νῦν δέ, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς ὡφελήσω, ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἡ ἐν ἀποκαλύψει ἡ ἐν γνώσει ἡ ἐν προφητείᾳ ἡ διδαχῇ; **7** ὅμως τὰ ἄψυχα φωνὴν διδόντα, εἴτε αὐλός εἴτε κιθάρα, ἐὰν διαστολὴν τοῖς φθόγγοις μὴ δῷ, πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον ἡ τὸ κιθαριζόμενον; **8** καὶ γὰρ ἐὰν ἀδηλον σάλπιγξ φωνὴν δῷ, τίς παρασκευάσεται εἰς πόλεμον; **9** οὕτως καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν μὴ εὔσημον λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον; ἔσεσθε γὰρ εἰς ἀέρα λαλοῦντες. **10** τοσαῦτα εἰ τύχοι γένη φωνῶν εἰσιν ἐν κόσμῳ, καὶ οὐδὲν ἄφωνον. **11** ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ τὴν δύναμιν

15 τί οὖν ἐστιν; προσεύξομαι τῷ πνεύματι, προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοΐ· ψαλῶ τῷ πνεύματι, ψαλῶ δὲ καὶ τῷ νοΐ.

16 ἐπεὶ ἐὰν εὐλογῆς πνεύματι, δὲ ἀναπληρῶν τὸν τόπον τοῦ ἰδιῶτου πῶς ἐρεῖ τὸ Ἄμην ἐπὶ τῇ σῇ εὐχαριστίᾳ; ἐπειδὴ τί λέγεις οὐκ οἶδεν· **17** σὺ μὲν γὰρ καλῶς εὐχαριστεῖς, ἀλλ᾽ ὁ ἔτερος οὐκ οἰκοδομεῖται. **18** εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ, πάντων ὑμῶν μᾶλλον γλώσσαις λαλῶ· **19** ἀλλὰ ἐν ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε λόγους τῷ νοΐ μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω, ἢ μυρίους λόγους ἐν γλώσσῃ. **20** Ἄδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν, ἀλλὰ τῇ κακίᾳ νηπιάζετε, ταῖς δὲ φρεσὶν τέλειοι γίνεσθε. **21** ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται ὅτι Ἐν ἑτερογλώσσοις καὶ ἐν χείλεσιν ἑτέρων λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ οὐδὲν οὕτως εἰσακούσονταί μου, λέγει Κύριος. **22** ὥστε αἱ γλώσσαι εἰς σημεῖόν εἰσιν οὐ τοῖς πιστεύουσιν ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις, ἡ δὲ προφητεία οὐ τοῖς ἀπίστοις ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. **23** Ἐὰν οὖν συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ πάντες λαλῶσιν γλώσσαις, εἰσέλθωσιν δὲ ιδιῶται ἡ ἀπιστοί, οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε; **24** ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ δέ τις ἀπιστος ἡ ἰδιώτης, ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων,

25 τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ φανερά **15** Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ γίνεται, καὶ οὕτως πεσῶν ἐπὶ πρόσωπον εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ προσκυνήσει τῷ Θεῷ, ἀπαγγέλλων ὅτι καὶ παρελάβετε, ἐν ᾧ καὶ ἐστήκατε, **2** δι' Ὁντως ὁ Θεὸς ἐν ὑμῖν ἐστιν. **26** Τί οὖν οὗτος καὶ σώζεσθε, τίνι λόγῳ εὐηγγελισάμην ἐστιν, ἀδελφοί; ὅταν συνέρχησθε, ἔκαστος ὑμῖν, εἰ κατέχετε, ἐκτὸς εἰ μὴ εἰκῇ φαλμὸν ἔχει, διδαχὴν ἔχει, ἀποκάλυψιν ἐπιστεύσατε. **3** παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἐρμηνείαν ἔχει· πάντα πρώτοις, ὃ καὶ παρέλαβον, ὅτι Χριστὸς πρὸς οἰκοδομὴν γινέσθω. **27** εἴτε γλώσσῃ ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, τὰς γραφάς, **4** καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι καὶ ἀνὰ μέρος, καὶ εἰς διερμηνεύετω· **28** ἐγήγερται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ κατὰ τὰς ἐὰν δὲ μὴ ἦ διερμηνευτής, σιγάτω ἐν γραφάς, **5** καὶ ὅτι ὥφθη Κηφᾶς, εἴτα τοῖς ἐκκλησίᾳ, ἔαυτῷ δὲ λαλείτω καὶ τῷ Θεῷ. δώδεκα· **6** ἐπειτα ὥφθη ἐπάνω πεντακοσίοις **29** προφῆται δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλείτωσαν, ἀδελφοῖς ἐφάπαξ, ἐξ ὧν οἱ πλείονες καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν· **30** ἐὰν δὲ μένουσιν ἔως ἄρτι, τινὲς δὲ ἐκοιμήθησαν· **7** ἄλλως ἀποκαλυφθῇ καθημένῳ, ὁ πρῶτος ἐπειτα ὥφθη Ἱακὼβῳ, εἴτα τοῖς ἀποστόλοις σιγάτω. **31** δύνασθε γὰρ καθ' ἔνα πάντες πᾶσιν· **8** ἔσχατον δὲ πάντων ὠσπερεὶ τῷ προφητεύειν, ἵνα πάντες μανθάνωσιν καὶ ἐκτρώματι ὥφθη κάμοι. **9** Ἐγὼ γάρ εἰμι πάντες παρακαλῶνται. **32** καὶ πνεύματα ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων, δις οὐκ εἰμὶ προφητῶν προφήταις ὑποτάσσεται· **33** ίκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι ἐδίωξα οὐ γάρ ἐστιν ἀκατασταίας ὁ Θεὸς ἀλλὰ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ· **10** χάριτι δὲ Θεοῦ εἰρήνης, Ὡς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν εἰμι δεῖπον, καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ οὐ ἀγίων, **34** αἱ γυναῖκες ἐν ταῖς ἐκκλησίαις κενὴ ἐγενήθη, ἀλλὰ περισσότερον αὐτῶν σιγάτωσαν· οὐ γάρ ἐπιτρέπεται αὐταῖς πάντων ἐκοπίασα, οὐκ ἐγὼ δὲ ἀλλὰ ἡ λαλεῖν, ἀλλὰ ὑποτασσέσθωσαν, καθὼς χάρις τοῦ Θεοῦ σὺν ἐμοί. **11** εἴτε οὖν ἐγὼ καὶ ὁ νόμος λέγει. **35** εἰ δέ τι μαθεῖν εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτως κηρύσσομεν καὶ οὕτως θέλουσιν, ἐν οἴκῳ τοὺς ιδίους ἄνδρας ἐπιστεύσατε. **12** Εἰ δὲ Χριστὸς κηρύσσεται ἐπερωτάτωσαν· αἰσχρὸν γάρ ἐστιν γυναικὶ ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς λέγουσιν λαλεῖν ἐν ἐκκλησίᾳ. **36** "Η ἀρ' ὑμῶν ὃ ἐν ὑμῖν τινες ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ λόγος τοῦ Θεοῦ ἔξηλθεν, ἢ εἰς ὑμᾶς μόνους ἐστιν; **13** εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ κατήντησεν; **37** Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἐστιν, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται· **14** εἰ δὲ ἡ πνευματικός, ἐπιγινωσκέτω ἡ γράφω ὑμῖν Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα τὸ ὅτι Κυρίου ἐστὶν ἐντολή· **38** εἰ δέ τις ἀγνοεῖ, κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν ἀγνοεῖται. **39** "Ωστε, ἀδελφοί μου, ζηλοῦτε **15** εὐρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες τοῦ τὸ προφητεύειν, καὶ τὸ λαλεῖν μὴ κωλύετε Θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ Θεοῦ γλώσσαις· **40** πάντα δὲ εὐσχημόνως καὶ ὅτι ἥγειρεν τὸν Χριστόν, δν οὐκ ἥγειρεν κατὰ τάξιν γινέσθω. εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται. **16** εἰ

γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ Χριστὸς εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, φάγωμεν καὶ ἐγήγερται· 17 εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, πίστην, αὐτοῖς γὰρ ἀποθνήσκομεν. 33 ματαία ἡ πίστις ὑμῶν, ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς μὴ πλανᾶσθε· φθείρουσιν ἡθη χρηστὰ ἀμαρτίαις ὑμῶν. 18 ἄρα καὶ οἱ κοιμηθέντες ὁμιλίαι κακαῖ. 34 ἐκνήψατε δικαίως καὶ ἐν Χριστῷ ἀπώλοντο. 19 εἰ ἐν τῇ ζωῇ μὴ ἀμαρτάνετε· ἀγνωσίαν γὰρ Θεοῦ τινες ταύτη ἐν Χριστῷ ἡλπικότες ἐσμὲν μόνον, ἔχουσιν πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λαλῶ. 35 Ἀλλὰ ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν. ἐρεῖ τις Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; ποιῶ δὲ 20 Νυνὶ δὲ Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, σώματι ἔρχονται; 36 ἄφρων, σὺ δὲ σπείρεις, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων. 21 ἐπειδὴ γὰρ οὐ ζωοποιεῖται ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ· 37 καὶ δι’ ἀνθρώπου θάνατος, καὶ δι’ ἀνθρώπου δὲ σπείρεις, οὐ τὸ σῶμα τὸ γενησόμενον ἀνάστασις νεκρῶν. 22 ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ σπείρεις, ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον εἰ τύχοι Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτως καὶ ἐν σίτου ἡ τινος τῶν λοιπῶν· 38 ὁ δὲ Θεὸς τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται. 23 δίδωσιν αὐτῷ σῶμα καθὼς ἡθέλησεν, καὶ “Ἐκαστος δὲ ἐν τῷ ιδίῳ τάγματι· ἀπαρχὴ ἐκάστῳ τῶν σπερμάτων ἴδιον σῶμα. 39 οὐ Χριστός, ἐπειτα οἱ τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ πᾶσα σάρξ ἡ αὐτὴ σάρξ, ἀλλὰ ἄλλη μὲν παρουσίᾳ αὐτοῦ, 24 εἴτα τὸ τέλος, ὅταν ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σάρξ πτηνῶν, ἄλλη παραδιδοῖ τὴν βασιλείαν τῷ Θεῷ καὶ Πατρί, δὲ σάρξ πτηνῶν, ἄλλη δὲ ἰχθύων. 40 καὶ ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν σώματα ἐπουράνια, καὶ σώματα ἐπίγεια· ἔξουσίαν καὶ δύναμιν, 25 δεῖ γὰρ αὐτὸν ἀλλὰ ἐτέρα μὲν ἡ τῶν ἐπουρανίων δόξα, βασιλεύειν ἄχρι οὗ θῆ πάντας τοὺς ἔχθροὺς ἐτέρα δὲ ἡ τῶν ἐπιγείων. 41 ἄλλη δόξα ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. 26 ἔσχατος ἔχθρος ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα σελήνης, καὶ ἄλλη καταργεῖται ὁ θάνατος· 27 πάντα γὰρ δόξα ἀστέρων· ἀστήρ γὰρ ἀστέρος διαφέρει ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. 28 ἀφθαρσίᾳ· 43 σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται ὅταν δὲ ὑποταγῇ αὐτῷ τὰ πάντα, τότε καὶ ἐν δόξῃ· σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται αὐτὸς ὁ Υἱὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι ἐν δυνάμει· 44 σπείρεται σῶμα ψυχικόν, αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ἦ δὲ Θεὸς πάντα ἐν πᾶσιν. ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν. Εἰ ἔστιν σῶμα 29 Ἐπεὶ τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ ψυχικόν, ἔστιν καὶ πνευματικόν. 45 οὕτως τῶν νεκρῶν; εἰ δὲ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, καὶ γέγραπται· Ἐγένετο δὲ πρῶτος ἀνθρωπὸς τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ αὐτῶν; 30 τί Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν· ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν πᾶσαν ὥραν; 31 εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν. 46 ἀλλ’ οὐ πρῶτον καθ’ ἡμέραν ἀποθνήσκω, νὴ τὴν ὑμετέραν τὸ πνευματικὸν ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἐπειτα καύχησιν, ἀδελφοί, ἦν ἔχω ἐν Χριστῷ τὸ πνευματικόν. 47 δὲ πρῶτος ἀνθρωπὸς Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. 32 εἰ κατὰ ἀνθρωπὸν ἐκ γῆς χοϊκός, δὲ δεύτερος ἀνθρωπὸς ἐξ ἐθηριομάχησα ἐν Ἐφέσῳ, τί μοι τὸ ὅφελος; οὐρανοῦ. 48 οἵος δὲ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ

χοϊκοί, καὶ οῖος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ δι' ἐπιστολῶν τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν οἱ ἐπουράνιοι 49 καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ· 4 ἐὰν δὲ τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσωμεν καὶ ἄξιον ἦ τοῦ κάμε πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου. 50 Τοῦτο δέ πορεύσονται. 5 Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς φημι, ἀδελφοί, ὅτι σάρξ καὶ αἷμα βασιλείαν ὅταν Μακεδονίαν διέλθω· Μακεδονίαν Θεοῦ κληρονομῆσαι οὐ δύναται, οὐδὲ ἡ γὰρ διέρχομαι, 6 πρὸς ὑμᾶς δὲ τυχὸν φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. 51 καταμενῶ ἥ καὶ παραχειμάσω, ἵνα ὑμεῖς ἴδούν μυστήριον ὑμῖν λέγω πάντες οὐ με προπέμψητε οὗ ἐὰν πορεύωμαι. 7 οὐ κοιμηθησόμεθα, πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα, θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν παρόδῳ ἰδεῖν· 52 ἐν ἀτόμῳ, ἐν διπῆ δόφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐλπίζω γὰρ χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι πρὸς ἐσχάτη σάλπιγγι· σαλπίσει γάρ, καὶ οἱ ὑμᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος ἐπιτρέψῃ. 8 ἐπιμενῶ νεκροὶ ἐγερθήσονται ἀφθαρτοί, καὶ ἡμεῖς δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἔως τῆς Πεντηκοστῆς· 9 ἀλλαγησόμεθα. 53 δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν θύρα γάρ μοι ἀνέῳγεν μεγάλη καὶ ἐνεργής, τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν καὶ ἀντικείμενοι πολλοί. 10 Ἐὰν δὲ ἔλθῃ τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. 54 ὅταν δὲ Τιμόθεος, βλέπετε ἵνα ἀφόβως γένηται τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀφθαρσίαν πρὸς ὑμᾶς τὸ γὰρ ἔργον Κυρίου ἐργάζεται καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀθανασίαν, ὡς κἀγώ· 11 μή τις οὖν αὐτὸν ἔξουθενήσῃ. τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ Κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νῖκος. 55 ποῦ πρός με· ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν σου, θάνατε, τὸ νῖκος; ποῦ σου, θάνατε, ἀδελφῶν. 12 Περὶ δὲ Ἀπολλῶ τοῦ ἀδελφοῦ, τὸ κέντρον; (*Hadēs* g86) 56 τὸ δὲ κέντρον πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς τοῦ θανάτου ἡ ἀμαρτία, ἡ δὲ δύναμις τῆς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν· καὶ πάντως οὐκ ἀμαρτίας ὁ νόμος· 57 τῷ δὲ Θεῷ χάρις τῷ ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ, ἐλεύσεται δὲ διδόντι ἡμῖν τὸ νῖκος διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν ὅταν εὐκαιρίησῃ. 13 Γρηγορεῖτε, στήκετε Ἰησοῦ Χριστοῦ. 58 “Ωστε, ἀδελφοί μου ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, κραταίοιςθε. ἀγαπητοί, ἔδραῖοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, 14 πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω. 15 περισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Κυρίου Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί· οἴδατε τὴν πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ οἰκίαν Στεφανᾶ, ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς ἔστιν κενὸς ἐν Κυρίῳ.

Ἄχαΐας καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἀγίοις ἔταξαν

16 Περὶ δὲ τῆς λογίας τῆς εἰς τοὺς ἀγίους, ἔαυτούς· 16 ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε τοῖς ὕσπερ διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. 2 κατὰ μίαν σαββάτου ἔκαστος ὑμῶν παρ' ἔαυτῷ τιθέτω θησαυρίζων ὅ τι ἐὰν εὐοδῶται, ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω τότε λογίαι γίνωνται. 3 ἔπειτα, τοιούτοις καὶ παντὶ τῷ συνεργοῦντι καὶ κοπιῶντι. 17 χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ Στεφανᾶ καὶ Φορτουνάτου καὶ Ἀχαΐκου, ὅτι τὸ ὑμέτερον ὑστέρημα οὗτοι ἀνεπλήρωσαν· 18 ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὅταν δὲ παραγένωμαι, οὓς ἐὰν δοκιμάσητε,

΄Ασπάζονται ύμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας.
ἀσπάζεται ύμᾶς ἐν Κυρίῳ πολλὰ ἀκύλας καὶ
Πρίσκα σὺν τῇ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ.
20 ἀσπάζονται ύμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες.
΄Ασπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ.
21 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. **22**
εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν Κύριον, ἦτω ἀνάθεμα.
μαρὰν ἀθά. **23** ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ
μεθ' ὑμῶν. **24** ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων
ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

Προς Κορινθιους Β'

1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ καὶ τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῇ οὖσῃ ἐν Κορίνθῳ σὺν τοῖς ἀγίοις πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ: 2 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ὑμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. 3 Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Πατὴρ τῶν οἰκτιμῶν καὶ Θεὸς πάσης παρακλήσεως, 4 ὁ παρακαλῶν ὑμᾶς ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ὑμῶν, εἰς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει διὰ τῆς παρακλήσεως ἣς παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. 5 ὅτι καθὼς περισσεύει τὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ εἰς ὑμᾶς, οὕτως διὰ τοῦ Χριστοῦ περισσεύει καὶ ἡ παράκλησις ὑμῶν. 6 εἴτε δὲ θλιβόμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας εἴτε παρακαλούμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως τῆς ἐνεργουμένης ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων ὡν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν. 7 καὶ ἡ ἐλπὶς ὑμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν, εἰδότες ὅτι ὡς κοινωνοί ἔστε τῶν παθημάτων, οὕτως καὶ τῆς παρακλήσεως. 8 Οὐ γάρ θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς θλίψεως ὑμῶν τῆς γενομένης ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ὑπὲρ δύναμιν ἐβαρήθημεν, ὥστε ἔξαπορηθῆναι ὑμᾶς καὶ τοῦ ζῆν: 9 ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἔαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα τοῦ θανάτου ἐσχήκαμεν, ἵνα μὴ πεποιθότες ἔγειροντι τοὺς νεκρούς: 10 δος ἐκ τηλικούτου θανάτου ἐρρύσατο ὑμᾶς καὶ ῥύσεται, εἰς ὃν ἤλπικαμεν ὅτι καὶ ἔτι ῥύσεται, 11

συνυπουργούντων καὶ ὑμῶν ὑπὲρ ὑμῶν τῇ δεήσει, ἵνα ἐκ πολλῶν προσώπων τὸ εἰς ὑμᾶς χάρισμα διὰ πολλῶν εὐχαριστηθῇ ὑπὲρ ὑμῶν. 12 Ἡ γὰρ καύχησις ὑμῶν αὕτη ἐστίν, τὸ μαρτύριον τῆς συνειδήσεως ὑμῶν, ὅτι ἐν ἀγιότητι καὶ εἰλικρινίᾳ τοῦ Θεοῦ, οὐκ ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ ἀλλ' ἐν χάριτι Θεοῦ, ἀνεστράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ, περισσοτέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς. 13 οὐ γάρ ἄλλα γράφομεν ὑμῖν ἀλλ' ἡ ἀναγινώσκετε ἡ καὶ ἐπιγινώσκετε, ἐλπίζω δὲ ὅτι ἔως τέλους ἐπιγνώσεσθε, 14 καθὼς καὶ ἐπέγνωτε ὑμᾶς ἀπὸ μέρους, ὅτι καύχημα ὑμῶν ἐσμεν καθάπερ καὶ ὑμεῖς ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ. 15 Καὶ ταύτη τῇ πεποιθήσει ἐβουλόμην πρότερον πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν ἵνα δευτέραν χάριν σχῆτε, 16 καὶ δὶς ὑμῶν διελθεῖν εἰς Μακεδονίαν, καὶ πάλιν ἀπὸ Μακεδονίας ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι εἰς τὴν Ιουδαίαν. 17 τοῦτο οὖν βουλόμενος μήτι ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ ἐχρησάμην; ἡ ἀ βουλεύομαι κατὰ σάρκα βουλεύομαι, ἵνα ἦ παρ' ἐμοὶ τό Ναί ναὶ καὶ τὸ Οὐ οὐ; 18 πιστὸς δὲ ὁ Θεὸς ὅτι δὲ λόγος ὑμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἔστιν Ναί καὶ Οὐ. 19 δὲ τοῦ Θεοῦ γάρ Υἱὸς Χριστὸς Ἰησοῦς ὁ ἐν ὑμῖν δι' ὑμῶν κηρυχθείς, δι' ἐμοῦ καὶ Σιλουανοῦ καὶ Τιμοθέου, οὐκ ἐγένετο Ναί καὶ Οὐ, ἀλλὰ Ναί ἐν αὐτῷ γέγονεν. 20 δοσαι γάρ ἐπαγγελίαι Θεοῦ, ἐν αὐτῷ τὸ Ναί· διὸ καὶ δι' αὐτοῦ τὸ Ἀμήν τῷ Θεῷ πρὸς δόξαν δι' ὑμῶν. 21 δὲ βεβαιῶν ὑμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς Χριστὸν καὶ χρίσας ὑμᾶς Θεός, 22 δὲ καὶ σφραγισάμενος ὑμᾶς καὶ δοὺς τὸν ἀρραβώνα τοῦ Πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. 23 Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν

Θεὸν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυχήν, τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ
ὅτι φειδόμενος ὑμῶν οὐκέτι ἥλθον εἰς Χριστῷ καὶ τὴν δόσην τῆς γνώσεως αὐτοῦ
Κόρινθον. **24** οὐχ ὅτι κυριεύομεν ὑμῶν τῆς φανεροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ **15**
πίστεως, ἀλλὰ συνεργοί ἐσμεν τῆς χαρᾶς ὅτι Χριστοῦ εὐώδια ἐσμὲν τῷ Θεῷ ἐν τοῖς
ὑμῶν· τῇ γὰρ πίστει ἔστήκατε.

σωζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις, **16**

2 ἔκρινα δὲ ἐμαυτῷ τοῦτο, τὸ μὴ πάλιν
ἐν λύπῃ πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν. **2** εἰ γὰρ ἐγὼ
λυπῶ ὑμᾶς, καὶ τίς ὁ εὐφραίνων με εἰ μὴ ὁ
λυπούμενος ἔξ ἐμοῦ; **3** καὶ ἔγραψα τοῦτο
αὐτὸν ἵνα μὴ ἐλθῶν λύπην σχῶ ἀφ' ὧν
ἔδει με χαίρειν, πεποιθώς ἐπὶ πάντας ὑμᾶς
ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἔστιν. **4** ἐκ **3** Ἀρχόμεθα πάλιν ἔαυτοὺς συνιστάνειν;
γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρδίας **5** ή μὴ χρήζομεν ὡς τινες συστατικῶν
ἔγραψα ὑμῖν διὰ πολλῶν δακρύων, οὐχ ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς ή ἔξ ὑμῶν; **2** ή
ἵνα λυπηθῆτε, ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα γνῶτε ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἔστε, ἐνγεγραμμένη
ἥν ἔχω περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς. **5** Εἰ δέ ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ
τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, ἀλλὰ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων,
ἀπὸ μέρους, ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ, πάντας ὑμᾶς. **3** φανερούμενοι ὅτι ἔστε ἐπιστολὴ Χριστοῦ
6 ἱκανὸν τῷ τοιούτῳ ἡ ἐπιτιμία αὕτη ἡ διακονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, ἐνγεγραμμένη οὐ
ὑπὸ τῶν πλειόνων, **7** ὡστε τούναντίον μέλανι ἀλλὰ Πνεύματι Θεοῦ ζῶντος, οὐκ
μᾶλλον ὑμᾶς χαρίσασθαι καὶ παρακαλέσαι, ἐν πλαξὶν λιθίναις ἀλλ' ἐν πλαξὶν καρδίαις
μή πως τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ καταποθῇ ὁ σαρκίναις. **4** Πεποιθησιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν
τοιοῦτος. **8** διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι εἰς διὰ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν Θεόν. **5** οὐχ ὅτι ἀφ'
αὐτὸν ἀγάπην· **9** εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα, ἔαυτῶν ἱκανοί ἐσμεν λογίσασθαι τι ὡς ἔξ
ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν ὑμῶν, εἰ εἰς πάντα ἔαυτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ,
ὑπῆρχοι ἔστε. **10** Ὡδέ τι χαρίζεσθε, κάγω· **6** δος καὶ ἱκάνωσεν ἡμᾶς διακόνους καινῆς
καὶ γὰρ ἐγὼ ὃ κεχάρισμαι, εἴ τι κεχάρισμαι, διαθήκης, οὐ γράμματος ἀλλὰ πνεύματος·
δι' ὑμᾶς ἐν προσώπῳ Χριστοῦ, **11** ἵνα μὴ τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα
πλεονεκτηθῶμεν ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ· οὐ γὰρ ζωοποιεῖ. **7** Εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ θανάτου ἐν
αὐτοῦ τὰ νοήματα ἀγνοοῦμεν. **12** Ἐλθῶν γράμμασιν ἐντετυπωμένη λίθοις ἐγενήθη
δὲ εἰς τὴν Τρωάδα εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ ἐν δόξῃ, ὡστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς
Χριστοῦ, καὶ θύρας μοι ἀνεῳγμένης ἐν νίοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωϋσέως
Κυρίω, **13** οὐκ ἔσχηκα ἄνεσιν τῷ πνεύματι διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ τὴν
μου τῷ μὴ εὑρεῖν με Τίτον τὸν ἀδελφόν καταργουμένην, **8** πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ
μου, ἀλλὰ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἐξῆλθον διακονία τοῦ πνεύματος ἔσται ἐν δόξῃ; **9**
εἰς Μακεδονίαν. **14** Τῷ δὲ Θεῷ χάρις εἰ γὰρ ἡ διακονία τῆς κατακρίσεως δόξα,

οῖς μὲν δόση ἐκ θανάτου εἰς θάνατον, οῖς
δὲ δόση ἐκ ζωῆς εἰς ζωήν. καὶ πρὸς ταῦτα
τίς ἱκανός; **17** οὐ γάρ ἐσμεν ὡς οἱ πολλοὶ
καπηλεύοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὡς
ἔξ εἰλικρινίας, ἀλλ' ὡς ἐκ Θεοῦ κατέναντι
Θεοῦ ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν.

ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἔστιν. **4** ἐκ **3** Ἀρχόμεθα πάλιν ἔαυτοὺς συνιστάνειν;
γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρδίας **5** ή μὴ χρήζομεν ὡς τινες συστατικῶν
ἔγραψα ὑμῖν διὰ πολλῶν δακρύων, οὐχ ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς ή ἔξ ὑμῶν; **2** ή
ἵνα λυπηθῆτε, ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα γνῶτε ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἔστε, ἐνγεγραμμένη
ἥν ἔχω περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς. **5** Εἰ δέ ᐈν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ
τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, ἀλλὰ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων,
ἀπὸ μέρους, ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ, πάντας ὑμᾶς. **3** φανερούμενοι ὅτι ἔστε ἐπιστολὴ Χριστοῦ
6 ἱκανὸν τῷ τοιούτῳ ἡ ἐπιτιμία αὕτη ἡ διακονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, ἐνγεγραμμένη οὐ
ὑπὸ τῶν πλειόνων, **7** ὡστε τούναντίον μέλανι ἀλλὰ Πνεύματι Θεοῦ ζῶντος, οὐκ
μᾶλλον ὑμᾶς χαρίσασθαι καὶ παρακαλέσαι, ἐν πλαξὶν λιθίναις ἀλλ' ἐν πλαξὶν καρδίαις
μή πως τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ καταποθῇ ὁ σαρκίναις. **4** Πεποιθησιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν
τοιοῦτος. **8** διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι εἰς διὰ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν Θεόν. **5** οὐχ ὅτι ἀφ'
αὐτὸν ἀγάπην· **9** εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα, ἔαυτῶν ἱκανοί ἐσμεν λογίσασθαι τι ὡς ἔξ
ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν ὑμῶν, εἰ εἰς πάντα ἔαυτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ,
ὑπῆρχοι ἔστε. **10** Ὡδέ τι χαρίζεσθε, κάγω· **6** δος καὶ ἱκάνωσεν ἡμᾶς διακόνους καινῆς
καὶ γὰρ ὃ κεχάρισμαι, εἴ τι κεχάρισμαι, διαθήκης, οὐ γράμματος ἀλλὰ πνεύματος·
δι' ὑμᾶς ἐν προσώπῳ Χριστοῦ, **11** ἵνα μὴ τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα
πλεονεκτηθῶμεν ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ· οὐ γὰρ ζωοποιεῖ. **7** Εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ θανάτου ἐν
αὐτοῦ τὰ νοήματα ἀγνοοῦμεν. **12** ᘗλθῶν γράμμασιν ἐντετυπωμένη λίθοις ἐγενήθη
δὲ εἰς τὴν Τρωάδα εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ ἐν δόξῃ, ὡστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς
Χριστοῦ, καὶ θύρας μοι ἀνεῳγμένης ἐν νίοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωϋσέως
Κυρίω, **13** οὐκ ἔσχηκα ἄνεσιν τῷ πνεύματι διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ τὴν
μου τῷ μὴ εὑρεῖν με Τίτον τὸν ἀδελφόν καταργουμένην, **8** πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ
μου, ἀλλὰ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἐξῆλθον διακονία τοῦ πνεύματος ἔσται ἐν δόξῃ; **9**
εἰς Μακεδονίαν. **14** Τῷ δὲ Θεῷ χάρις εἰ γὰρ ἡ διακονία τῆς κατακρίσεως δόξα,

πολλῷ μᾶλλον περισσεύει ἡ διακονία αἰώνος τούτου ἐτύφλωσεν τὰ νοήματα τῶν τῆς δικαιοσύνης δόξης. **10** καὶ γὰρ οὐ ἀπίστων εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι τὸν φωτισμὸν δεδόξασται τὸ δεδοξασμένον ἐν τούτῳ τῷ τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ, μέρει εἰνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης. **11** ὃς ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ. (**αιῶν g165**) **5** οὐ εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον διὰ δόξης, πολλῷ γὰρ ἔαυτοὺς κηρύσσομεν ἀλλὰ Χριστὸν μᾶλλον τὸ μένον ἐν δόξῃ. **12** Ἔχοντες Ἰησοῦν Κύριον, ἔαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν οὖν τοιαύτην ἐλπίδα πολλῇ παρρησίᾳ διὰ Ἰησοῦν. **6** ὅτι ὁ Θεὸς ὁ εἰπών Ἐκ χρώμεθα, **13** καὶ οὐ καθάπερ Μωϋσῆς σκότους φῶς λάμψει, ὃς ἔλαμψεν ἐν ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ ἐν προσώπῳ εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου. **14** ἀλλὰ Χριστοῦ. **7** Ἐχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν ἐπωρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν. ἄχρι γὰρ τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ τῆς σήμερον ἡμέρας τὸ αὐτὸν κάλυμμα ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ἢ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μὴ ἐξ ἡμῶν· **8** ἐν παντὶ θλιβόμενοι ἀλλ’ μένει, μὴ ἀνακαλυπτόμενον, ὅτι ἐν Χριστῷ οὐ στενοχωρούμενοι, ἀπορούμενοι ἀλλ’ καταργεῖται· **15** ἀλλ’ ἔως σήμερον ἡνίκα οὐκ ἐξαπορούμενοι, **9** διωκόμενοι ἀλλ’ οὐκ ἀν ἀναγινώσκηται Μωϋσῆς κάλυμμα ἐπὶ ἐγκαταλειπόμενοι, καταβαλλόμενοι ἀλλ’ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται· **16** ἡνίκα δὲ ἐὰν οὐκ ἀπολλύμενοι, **10** πάντοτε τὴν νέκρωσιν ἐπιστρέψῃ πρὸς Κύριον, περιαιρεῖται τὸ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες, ἵνα κάλυμμα. **17** δὲ Κύριος τὸ Πνεῦμα ἐστιν οὗ καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν δὲ τὸ Πνεῦμα Κυρίου, ἐλευθερία. **18** ἡμεῖς φανερωθῆ· **11** αἳ τῇ ζωῇ τοῦ Ἰησοῦ εἰς δὲ πάντες ἀνακεκαλυμμένω προσώπῳ τὴν θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ δόξαν Κυρίου κατοπτριζόμενοι τὴν αὐτὴν ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῆ ἐν τῇ θνητῇ εἰκόνᾳ μεταμορφούμεθα ἀπὸ δόξης εἰς σαρκὶ ἡμῶν. **12** ὥστε ὁ θάνατος ἐν ἡμῖν δόξαν, καθάπερ ἀπὸ Κυρίου Πνεύματος, ἐνεργεῖται, ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. **13** Ἐχοντες

4 Διὰ τοῦτο, ἔχοντες τὴν διακονίαν δὲ τὸ αὐτὸν πνεῦμα τῆς πίστεως, κατὰ τὸ ταύτην, καθὼς ἡλεήθημεν, οὐκ γεγραμμένον Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα, καὶ ἐγκακοῦμεν, **2** ἀλλὰ ἀπειπάμεθα τὰ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν, **14** κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, μὴ περιπατοῦντες εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν Κύριον Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς σὺν Ἰησοῦ ἐγερεῖ καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. **15** τὰ γὰρ πάντα δι’ ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσσασα διὰ τῶν πλειόνων τὴν εὐχαριστίαν περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ. **16** Διὸ οὐκ ἐγκακοῦμεν, ἀλλ’ εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἀνθρωπος διαφθείρεται, ἀλλ’ ὁ ἔστιν κεκαλυμμένον, **4** ἐν οἷς ὁ Θεὸς τοῦ

17 τὸ γὰρ παραντίκα ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως καθ' ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρος δόξης κατεργάζεται ἡμῖν, (αιῶνιος g166) **18** μὴ σκοπούντων ἡμῶν τὰ βλεπόμενα ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα· τὰ γὰρ βλεπόμενα πρόσκαιρα, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια. (αιῶνιος g166)

5 οἴδαμεν γὰρ ὅτι ἔὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνους καταλινθῇ, οἰκοδομὴν ἐκ Θεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν ἀχειροποίητον αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. (αιῶνιος g166) **2** καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν, τὸ οἰκητήριον ἡμῶν τὸ ἔξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι ἐπιποθοῦντες, **3** εἴ γε καὶ ἐνδυσάμενοι οὐ γυμνοὶ εὑρεθησόμεθα. **4** καὶ γὰρ οἱ ὄντες ἐν τῷ σκήνει στενάζομεν βαρούμενοι ἐφ' ώ οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι ἀλλ᾽ ἐπενδύσασθαι, ἵνα καταποθῇ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς. **5** ὁ δὲ κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸν τοῦτο Θεός, δοὺς ἡμῖν τὸν ἀρραβῶνα τοῦ Πνεύματος. **6** Θαρροῦντες οὖν πάντοτε καὶ εἰδότες ὅτι ἐνδημοῦντες ἐν τῷ σώματι ἐκδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ Κυρίου. **7** διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν, οὐ διὰ εἴδους: **8** θαρροῦμεν δὲ καὶ εὐδοκοῦμεν μᾶλλον ἐκδημῆσαι ἐκ τοῦ σώματος καὶ ἐνδημῆσαι πρὸς τὸν Κύριον. **9** διὸ καὶ φιλοτιμούμεθα, εἴτε ἐνδημοῦντες εἴτε ἐκδημοῦντες, εὐάρεστοι αὐτῷ εἶναι. **10** τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βῆματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κομίσηται ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος πρὸς ἀ ἐπραξεν, εἴτε ὑμᾶς: **2** —λέγει γάρ Καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά ἀγαθὸν εἴτε φαῦλον. **11** Εἰδότες οὖν τὸν σου καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι φόβον τοῦ Κυρίου ἀνθρώπους πείθομεν, ίδού νῦν καιρὸς εὔπρόσδεκτος, ίδού νῦν Θεῷ δὲ πεφανερώμεθα ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας— **3** μηδεμίαν ἐν μηδενὶ ταῖς συνειδήσεσιν ἡμῶν πεφανερῶσθαι. **12** διδόντες προσκοπήν, ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ

οὐ πάλιν ἔαυτοὺς συνιστάνομεν ὑμῖν, ἀλλὰ ἀφορμὴν διδόντες ὑμῖν καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα ἔχητε πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους καὶ μὴ ἐν καρδίᾳ. **13** εἴτε γὰρ ἐξέστημεν, Θεῷ εἴτε σωφρονοῦμεν, ὑμῖν. **14** ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ συνέχει ἡμᾶς, κρίναντας τοῦτο, διτὶ εἰς ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν· ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον· **15** καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι ἔαυτοῖς ζῶσιν ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι. **16** "Ωστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἴδαμεν κατὰ σάρκα· εἰ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα Χριστόν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν. **17** ὥστε εἰ τις ἐν Χριστῷ, καὶνὴ κτίσις τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, ίδού γέγονεν καινά. **18** τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἔαυτῷ διὰ Χριστοῦ καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς, **19** ὡς ὅτι Θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ κόσμον καταλλάσσων ἔαυτῷ, μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα αὐτῶν, καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς. **20** "Υπὲρ Χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν ὡς τοῦ Θεοῦ παρακαλοῦντος δι' ἡμῶν δεόμεθα ὑπὲρ Χριστοῦ, καταλλάγητε τῷ Θεῷ. **21** τὸν μὴ γνόντα ἀμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἀμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γενώμεθα δικαιοσύνη Θεοῦ ἐν αὐτῷ.

6 Συνεργοῦντες δὲ καὶ παρακαλοῦμεν μὴ τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κομίσηται ἕκαστος τὰ εἰς κενὸν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ δέξασθαι διὰ τοῦ σώματος πρὸς ἀ ἐπραξεν, εἴτε ὑμᾶς: **2** —λέγει γάρ Καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά ἀγαθὸν εἴτε φαῦλον. **11** Εἰδότες οὖν τὸν σου καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι φόβον τοῦ Κυρίου ἀνθρώπους πείθομεν, ίδού νῦν καιρὸς εὔπρόσδεκτος, ίδού νῦν Θεῷ δὲ πεφανερώμεθα ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας— **3** μηδεμίαν ἐν μηδενὶ ταῖς συνειδήσεσιν ἡμῶν πεφανερῶσθαι. **12** διδόντες προσκοπήν, ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ

διακονία, 4 ἀλλ' ἐν παντὶ συνιστάνοντες Πατέρα, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς νίοὺς καὶ ἔαυτοὺς ὡς Θεοῦ διάκονοι, ἐν ὑπομονῇ θυγατέρας, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ. πολλῇ, ἐν θλίψειν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν 7 ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, στενοχωρίαις, 5 ἐν πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς, ἀγαπητοί, καθαρίσωμεν ἔαυτοὺς ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ ἐν νηστείαις, 6 ἐν ἀγνότητι, ἐν γνώσει, ἐν πνεύματος, ἐπιτελοῦντες ἀγιωσύνην ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστότητι, ἐν Πνεύματι φόβῳ Θεοῦ. 2 Χωρήσατε ήμᾶς· οὐδένα Ἀγίω, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ, 7 ἐν λόγῳ ἡδικήσαμεν, οὐδένα ἐφθείραμεν, οὐδένα ἀληθείας, ἐν δυνάμει Θεοῦ· διὰ τῶν ὅπλων ἐπλεονεκτήσαμεν. 3 πρὸς κατάκρισιν οὐ τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν, λέγω· προείρηκα γάρ ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις 8 διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας ἡμῶν ἔστε εἰς τὸ συναποθανεῖν καὶ συνζῆν. καὶ εὐφημίας· ως πλάνοι καὶ ἀληθεῖς, 4 πολλὴ μοι παρρησία πρὸς ὑμᾶς, πολλή 9 ως ἀγνοούμενοι καὶ ἐπιγινωσκόμενοι, μοι καύχησις ὑπὲρ ὑμῶν· πεπλήρωμαι τῇ ως ἀποθνήσκοντες καὶ ἴδού ζῶμεν, ως παρακλήσει, ὑπερπερισσεύομαι τῇ χαρᾷ παιδεύομενοι καὶ μὴ θανατούμενοι, 10 ως ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ήμῶν. 5 Καὶ γάρ λυπούμενοι ἀεὶ δὲ χαίροντες, ως πτωχοὶ ἐλθόντων ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν οὐδεμίαν πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες, ως μηδὲν ἔχοντες ἔσχηκεν ἄνεσιν ἡ σάρξ ἡμῶν, ἀλλ' ἐν καὶ πάντα κατέχοντες. 11 Τὸ στόμα ἡμῶν παντὶ θλιβόμενοι· ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν ἀνέῳγεν πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι, ἡ καρδία φόβοι. 6 ἀλλ' ὁ παρακαλῶν τοὺς ταπεινοὺς ἡμῶν πεπλάτυνται· 12 οὐ στενοχωρεῖσθε ἐν παρεκάλεσεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἐν τῇ παρουσίᾳ ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς σπλάγχνοις Τίτου· 13 οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ, ὑμῶν· 14 τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν, ως ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ἢ παρεκλήθη τέκνοις λέγω, πλατύνθητε καὶ ὑμεῖς. 15 ἐφ' ὑμῖν, ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν ὑμῶν Μή γίνεσθε ἐτεροζυγοῦντες ἀπίστοις· τίς ἐπιπόθησιν, τὸν ὑμῶν ὀδυρμόν, τὸν ὑμῶν γάρ μετοχὴ δικαιοσύνη καὶ ἀνομία, ἢ ζῆλον ὑπὲρ ἐμοῦ, ὥστε με μᾶλλον χαρῆναι. τίς κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος; 16 τίς δὲ βλέπω ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη εἰ καὶ πρὸς συνκατάθεσις ναῷ Θεοῦ μετὰ εἰδώλων; ὥραν ἐλύπησεν ὑμᾶς, 17 νῦν χαίρω, οὐχ ἡμεῖς γάρ ναὸς Θεοῦ ἐσμεν ζῶντος· καθὼς δτὶ ἐλυπήθητε, ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε εἰς εἴπεν ὁ Θεὸς ὅτι Ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ μετάνοιαν· ἐλυπήθητε γάρ κατὰ Θεόν, ἵνα ἐνπεριπατήσω, καὶ ἔσομαι αὐτῶν Θεός, καὶ ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε ἐξ ἡμῶν. 18 Η γάρ αὐτοὶ ἔσονταί μου λαός. 19 διὸ ἔξέλθατε κατὰ Θεὸν λύπη μετάνοιαν εἰς σωτηρίαν ἐκ μέσου αὐτῶν, καὶ ἀφορίσθητε, λέγει ἀμεταμέλητον ἐργάζεται· ή δὲ τοῦ κόσμου Κύριος, καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἄπτεσθε· κάγὼ λύπη θάνατον κατεργάζεται. 20 ιδού γάρ εἰσδέξομαι ὑμᾶς, 21 καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς αὐτὸ τὸ κατὰ Θεὸν λυπηθῆναι

πόσην κατειργάσατο ύμιν σπουδήν, ἀλλὰ ἡμᾶς Τίτον, ἵνα καθώς προενήρξατο οὕτως ἀπολογίαν, ἀλλὰ ἀγανάκτησιν, ἀλλὰ καὶ ἐπιτελέσῃ εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν φόβον, ἀλλὰ ἐπιπόθησιν, ἀλλὰ ζῆλον, ταύτην. 7 ἀλλ' ὥσπερ ἐν παντὶ περισσεύετε, ἀλλὰ ἐκδίκησιν. ἐν παντὶ συνεστήσατε πίστει καὶ λόγῳ καὶ γνώσει καὶ πάσῃ ἔαυτοὺς ἀγνοὺς εἶναι τῷ πράγματι. 12 σπουδῇ καὶ τῇ ἐξ ἡμῶν ἐν ὑμῖν ἀγάπῃ, ἄρα εἰ καὶ ἔγραψα ύμιν, οὐχ ἔνεκεν τοῦ ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε. ἀδικήσαντος οὐδὲ ἔνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος, 8 Οὐ κατ' ἐπιταγὴν λέγω ἀλλὰ διὰ τῆς ἀλλ' ἔνεκεν τοῦ φανερωθῆναι τὴν σπουδὴν ἐτέρων σπουδῆς καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης ὑμῶν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐνώπιον γνήσιον δοκιμάζων· 9 γινώσκετε γὰρ τὴν τοῦ Θεοῦ. 13 διὰ τοῦτο παρακεκλήμεθα. χάριν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, 'Ἐπὶ δὲ τῇ παρακλήσει ἡμῶν περισσοτέρως ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτώχευσεν πλούσιος ὅν, ἵνα μᾶλλον ἔχάρημεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ Τίτου, ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσητε. ὅτι ἀναπέπαυται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ 10 καὶ γνώμην ἐν τούτῳ δίδωμι τοῦτο πάντων ὑμῶν· 14 ὅτι εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ γὰρ ὑμῖν συμφέρει, οἵτινες οὐ μόνον τὸ ὑμῶν κεκαύχημαι, οὐ κατησχύνθην, ἀλλ' ποιησαι ἀλλὰ καὶ τὸ θέλειν προενήρξασθε ὡς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν, ἀπὸ πέρυσι· 11 νυνὶ δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι οὕτως καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν ἐπὶ Τίτου ἐπιτελέσατε, ὅπως καθάπερ ἡ προθυμία ἀλιήθεια ἐγενήθη. 15 καὶ τὰ σπλάγχνα τοῦ θέλειν, οὕτως καὶ τὸ ἐπιτελέσαι ἐκ αὐτοῦ περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς ἐστιν τοῦ ἔχειν. 12 εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρόκειται, ἀναμιμνησκομένου τὴν πάντων ὑμῶν καθὸ ἐὰν ἔχῃ εὐπρόσδεκτος, οὐ καθὸ ὑπακοήν, ὡς μετὰ φόβου καὶ τρόμου οὐκ ἔχει. 13 οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἀνεσις, ἐδέξασθε αὐτόν. 16 χαίρω ὅτι ἐν παντὶ ὑμῖν θλῖψις ἀλλ' ἐξ ίσότητος 14 ἐν τῷ θαρρῷ ἐν ὑμῖν.

8 Γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας, 2 ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλίψεως ἡ περισσεία τῆς χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ βάθους πτωχεία αὐτῶν ἐπερίσσευσεν εἰς τὸ πλοῦτος τῆς ἀπλότητος αὐτῶν· 3 ὅτι κατὰ δύναμιν, μαρτυρῶ, καὶ παρὰ δύναμιν, αὐθαίρετοι 4 μετὰ πολλῆς παρακλήσεως δεόμενοι ἡμῶν, τὴν χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἀγίους, 5 καὶ οὐ καθὼς ἡλπίσαμεν, ἀλλὰ ἔαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον τῷ Κυρίῳ καὶ ἡμῖν διὰ θελήματος Θεοῦ, 6 εἰς τὸ παρακαλέσαι νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν περίσσευμα εἰς τὸ ἐκείνων ὑστέρημα, ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων περίσσευμα γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, ὅπως γένηται ίσότης, 15 καθὼς γέγραπται 'Ο τὸ πολὺ οὐκ ἐπλεόνασεν, καὶ ὁ τὸ δλίγον οὐκ ἡλαττόνησεν. 16 Χάρις δὲ τῷ Θεῷ τῷ διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου, 17 ὅτι τὴν μὲν παράκλησιν ἐδέξατο, σπουδαιότερος δὲ ὑπάρχων αὐθαίρετος ἐξῆλθεν πρὸς ὑμᾶς. 18 συνεπέμψαμεν δὲ μετ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν οὗ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν, 19 οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν

συνέκδημος ήμῶν ἐν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ καὶ μὴ ὡς πλεονεξίαν. **6** Τοῦτο δέ, ὁ σπείρων διακονουμένη ὑφ' ήμῶν πρὸς τὴν αὐτοῦ φειδομένως φειδομένως καὶ θερίσει, καὶ τοῦ Κυρίου δόξαν καὶ προθυμίαν ήμῶν, **20** ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαις ἐπ' εὐλογίαις καὶ στελλόμενοι τοῦτο, μή τις ήμᾶς μωμῆσθαι θερίσει. **7** ἔκαστος καθὼς προήρηται τῇ ἐν τῇ ἀδρότητι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ καρδίᾳ, μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης ἵλαρὸν ὑφ' ήμῶν. **21** προνοοῦμεν γὰρ καλὰ οὐ γὰρ δότην ἀγαπᾶ ὁ Θεός. **8** δυνατεῖ δὲ ὁ μόνον ἐνώπιον Κυρίου ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον Θεὸς πᾶσαν χάριν περισσεῦσαι εἰς ήμᾶς, ἀνθρώπων. **22** συνεπέμψαμεν δὲ αὐτοῖς ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν τὸν ἀδελφὸν ήμῶν, ὃν ἐδοκιμάσαμεν ἔχοντες περισσεύτε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, ἐν πολλοῖς πολλάκις σπουδαῖον ὄντα, **9** καθὼς γέγραπται Ἐσκόρπισεν, ἔδωκεν νῦν δὲ πολὺ σπουδαιότερον πεποιθήσει τοῖς πένησιν, ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς πολλῇ τῇ εἰς ήμᾶς. **23** εἴτε ὑπὲρ Τίτου, τὸν αἰῶνα. (*αἱσθ g165*) **10** δὲ ἐπιχορηγῶν κοινωνὸς ἐμὸς καὶ εἰς ήμᾶς συνεργός εἴτε σπέρμα τῷ σπείροντι καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν ἀδελφοὶ ήμῶν, ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν, δόξα χορηγήσει καὶ πληθυνεῖ τὸν σπόρον ήμῶν Χριστοῦ. **24** τὴν οὖν ἐνδειξιν τῆς ἀγάπης καὶ αὐξήσει τὰ γεννήματα τῆς δικαιοσύνης ήμῶν καὶ ήμῶν καυχήσεως ὑπὲρ ήμῶν εἰς ήμῶν. **11** ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι εἰς πᾶσαν αὐτοὺς ἐνδεικνύμενοι εἰς πρόσωπον τῶν ἀπλότητα, ἥτις κατεργάζεται δι’ ήμῶν ἐκκλησιῶν.

12 ὅτι ἡ διακονία εὐχαριστίαν τῷ Θεῷ.

9 Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς

τῆς λειτουργίας ταύτης οὐ μόνον ἐστὶν ἀγίους περισσόν μοι ἐστιν τὸ γράφειν προσαναπληροῦσα τὰ ὑστερήματα τῶν ήμῶν. **2** οἶδα γὰρ τὴν προθυμίαν ήμῶν ἣν ὑπὲρ ήμῶν καυχῶμαι Μακεδόσιν δτὶ ἀλλὰ καὶ περισσεύονσα διὰ πολλῶν ἀγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύονσα διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν τῷ Θεῷ. **13** διὰ τῆς δοκιμῆς Ἀχαΐα παρεσκεύασται ἀπὸ πέρυσι, καὶ τὸ τῆς διακονίας ταύτης δοξάζοντες τὸν Θεὸν ημῶν ζῆλος ἡρέθισεν τοὺς πλείονας. **3** ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ τῆς ὁμολογίας ήμῶν εἰς τὸ ἔπειρα δὲ τοὺς ἀδελφούς, ἵνα μὴ τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀπλότητι τῆς καύχημα ήμῶν τὸ ὑπὲρ ήμῶν κενωθῆ κοινωνίας εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς πάντας, **14** καὶ ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ἵνα καθὼς ἔλεγον αὐτῶν δεήσει ὑπὲρ ήμῶν ἐπιποθούντων παρεσκευασμένοι ἥτε, **4** μή πως ἐὰν ήμᾶς διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ ἔλθωσιν σὺν ἐμοὶ Μακεδόνες καὶ εὑρωσιν Θεοῦ ἐφ' ήμῶν. **15** Χάρις τῷ Θεῷ ἐπὶ τῇ ήμᾶς ἀπαρασκευάστους καταισχυνθῶμεν ἀνεκδιηγήτῳ αὐτοῦ δωρεᾷ.

ἡμεῖς, ἵνα μὴ λέγωμεν ήμεῖς, ἐν τῇ **10** Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ήμᾶς ὑποστάσει ταύτῃ. **5** ἀναγκαῖον οὖν διὰ τῆς πραῦτητος καὶ ἐπιεικείας ἡγησάμην παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφοὺς ἵνα τοῦ Χριστοῦ, ὃς κατὰ πρόσωπον μὲν προέλθωσιν εἰς ήμᾶς καὶ προκαταρτίσωσιν ταπεινὸς ἐν ήμῶν, ἀπὸν δὲ θαρρῶ τὴν προεπιγγελμένην εὐλογίαν ήμῶν, εἰς ήμᾶς. **2** δέομαι δὲ τὸ μὴ παρὼν ταύτην ἔτοιμην εῖναι οὕτως ὡς εὐλογίαν θαρρῆσαι τῇ πεποιθήσει ἥ λογίζομαι

τολμῆσαι ἐπί τινας τοὺς λογιζομένους καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περιπατοῦντας. 3 Χριστοῦ 15 οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχώμενοι Ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦντες οὐ κατὰ ἐν ἀλλοτρίοις κόποις, ἐλπίδα δὲ ἔχοντες σάρκα στρατεύμεθα, 4 τὰ γὰρ ὅπλα τῆς αὐξανομένης τῆς πίστεως ὑμῶν ἐν ὑμῖν στρατείας ἡμῶν οὐ σαρκικὰ ἀλλὰ δυνατὰ μεγαλυνθῆναι κατὰ τὸν κανόνα ἡμῶν εἰς τῷ Θεῷ πρὸς καθαίρεσιν ὁχυρωμάτων, περισσείαν, 16 εἰς τὰ ὑπερέκεινα ὑμῶν λογισμοὺς καθαιροῦντες 5 καὶ πᾶν ὕψωμα εὐαγγελίσασθαι, οὐκ ἐν ἀλλοτρίῳ κανόνι ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ, εἰς τὰ ἔτοιμα καυχήσασθαι. 17 Ὁ δὲ καὶ αἱχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν καυχώμενος ἐν Κυρίῳ καυχάσθω· 18 οὐ ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ, 6 καὶ ἐν ἑτοίμῳ γὰρ ὁ ἔαυτὸν συνιστάνων, ἐκεῖνός ἐστιν ἔχοντες ἐκδικῆσαι πᾶσαν παρακοήν, ὅταν δόκιμος, ἀλλὰ ὃν ὁ Κύριος συνίστησιν.

πληρωθῇ ὑμῶν ἡ ὑπακοή. 7 Τὰ κατὰ 11 Ὅφελον ἀνείχεσθε μου μικρόν τι πρόσωπον βλέπετε. εἴ τις πέποιθεν ἔαυτῷ ἀφροσύνης ἀλλὰ καὶ ἀνέχεσθε μου. 2 Χριστοῦ εἶναι, τοῦτο λογιζέσθω πάλιν ἐφ' ζηλῷ γὰρ ὑμᾶς Θεοῦ ζήλῳ, ἡρμοσάμην γὰρ ἔαυτοῦ, δτὶ καθὼς αὐτὸς Χριστοῦ, οὔτως ὑμᾶς ἐνὶ ἀνδρὶ παρθένον ἀγνήν παραστῆσαι καὶ ἡμεῖς. 8 ἐάν τε γὰρ περισσότερόν τι τῷ Χριστῷ· 3 φοβοῦμαι δὲ μή πως, ὡς ὁ ὄφις καυχήσωμαι περὶ τῆς ἔξουσίας ἡμῶν, ἵς ἐξηπάτησεν Εὕαν ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ, ἔδωκεν ὁ Κύριος εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ φθαρῇ τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἀπλότητος εἰς καθαίρεσιν ὑμῶν, οὐκ αἰσχυνθήσομαι, καὶ τῆς ἀγνότητος τῆς εἰς Χριστόν. 4 εἰ μὲν 9 ἵνα μὴ δόξω ὡς ἂν ἐκφοβεῖν ὑμᾶς γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσσει διὰ τῶν ἐπιστολῶν. 10 δτὶ Αἱ ἐπιστολαὶ δν οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα ἔτερον μέν, φησίν, βαρεῖαι καὶ ἰσχυραί, ἡ δὲ λαμβάνετε δι οὐκ ἐλάβετε, ἢ εὐαγγέλιον παρουσίᾳ τοῦ σώματος ἀσθενής καὶ ὁ ἔτερον δι οὐκ ἐδέξασθε, καλῶς ἀνέχεσθε. λόγος ἔξουθενημένος. 11 τοῦτο λογιζέσθω 5 λογίζομαι γὰρ μηδὲν ὑστερηκέναι τῶν δι τοιοῦτος, δτὶ οἵοι ἐσμεν τῷ λόγῳ δι' ὑπερλίαν ἀποστόλων. 6 εἰ δὲ καὶ ἰδιώτης ἐπιστολῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ παρόντες τῷ λόγῳ, ἀλλ' οὐ τῇ γνώσει, ἀλλ' ἐν παντὶ τῷ ἔργῳ. 12 Οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐνκρῖναι φανερώσαντες ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς. 7 Ἡ ἥ συνκρīναι ἐαυτούς τισιν τῶν ἐαυτούς ἀμαρτίαν ἐποίησα ἐμαυτὸν ταπεινῶν ἵνα συνιστανόντων ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἐαυτοῖς ὑμεῖς ὑψωθῆτε, δτὶ δωρεὰν τὸ τοῦ Θεοῦ ἐαυτοὺς μετροῦντες καὶ συνκρίνοντες εὐαγγέλιον εὐηγγελισάμην ὑμῖν; 8 ἄλλας ἐαυτοὺς ἐαυτοῖς οὐ συνιᾶσιν. 13 ἡμεῖς ἐκκλησίας ἐσύλησα λαβὼν ὄψώνιον πρὸς δὲ οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχησόμεθα, ἀλλὰ τὴν ὑμῶν διακονίαν, 9 καὶ παρὼν πρὸς ὑμᾶς κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος οὗ ἐμέρισεν καὶ ὑστερηθεὶς οὐ κατενάρκησα οὐθενός· ἥμιν ὁ Θεὸς μέτρου, ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ τὸ γὰρ ὑστέρημά μου προσανεπλήρωσαν ὑμῶν. 14 οὐ γὰρ ὡς μὴ ἐφικνούμενοι εἰς οἱ ἀδελφοὶ ἐλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας· καὶ ὑμᾶς ὑπερεκτείνομεν ἐαυτούς, ἄχρι γὰρ ἐν παντὶ ἀβαρῇ ἐμαυτὸν ὑμῖν ἐτήρησα

καὶ τηρήσω. 10 ἔστιν ἀλίθεια Χριστοῦ ἐν ἐλιθάσθην, τρὶς ἐναυάγησα, νυχθήμερον ἐμοὶ, ὅτι ἡ καύχησις αὕτη οὐ φραγήσεται ἐν τῷ βυθῷ πεποίηκα· 26 ὁδοιπορίαις εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλίμασιν τῆς Ἀχαΐας. 11 πολλάκις, κινδύνοις ποταμῶν, κινδύνοις διὰ τί; ὅτι οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς; ὁ Θεὸς οἶδεν. ληστῶν, κινδύνοις ἐκ γένους, κινδύνοις ἔξ 12 Ὁ δὲ ποιῶ, καὶ ποιήσω, ἵνα ἐκκόψω ἐθνῶν, κινδύνοις ἐν πόλει, κινδύνοις ἐν τὴν ἀφορμὴν τῶν θελόντων ἀφορμήν, ἐρημίᾳ, κινδύνοις ἐν θαλάσσῃ, κινδύνοις ἵνα ἐν ᾧ καυχῶνται εὐρεθῶσιν καθὼς καὶ ἐν ψευδαδέλφοις, 27 κόπῳ καὶ μόχθῳ, ἡμεῖς. 13 οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῷ καὶ ἐργάται δόλιοι, μετασχηματίζομενοι εἰς δίψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει ἀποστόλους Χριστοῦ. 14 καὶ οὐ θαῦμα· καὶ γυμνότητι· 28 χωρὶς τῶν παρεκτός ἡ αὐτὸς γὰρ ὁ Σατανᾶς μετασχηματίζεται ἐπίστασίς μοι ἡ καθ' ἡμέραν, ἡ μέριμνα εἰς ἄγγελον φωτός. 15 οὐ μέγα οὖν εἰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. 29 τίς ἀσθενεῖ, καὶ οἱ διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται καὶ οὐκ ἀσθενῶ; τίς σκανδαλίζεται καὶ ὡς διάκονοι δικαιοσύνης ὡν τὸ τέλος οὐκ ἐγώ πυροῦμαι; 30 εἰ καυχᾶσθαι δεῖ, ἔσται κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. 16 Πάλιν λέγω, τὰ τῆς ἀσθενείας μου καυχήσομαι. 31 ὁ μή τίς με δόξῃ ἄφρονα εἶναι· εἰ δὲ μήγε, Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ οἶδεν, κανὸν ὡς ἄφρονα δέξασθέ με, ἵνα κάγὼ ὁ ὡν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ μικρὸν τι καυχήσωμαι. 17 ὁ λαλῶ, οὐ κατὰ ψεύδομαι. (αἱσθ g165) 32 ἐν Δαμασκῷ ὁ Κύριον λαλῶ, ἀλλ’ ὡς ἐν ἀφροσύνῃ, ἐν ἐθνάρχης Ἀρέτα τοῦ βασιλέως ἐφρούρει ταύτη τῇ ὑποστάσει τῆς καυχήσεως. 18 ἐπεὶ τὴν πόλιν Δαμασκηνῶν πιάσαι με, 33 καὶ πολλοὶ καυχῶνται κατὰ τὴν σάρκα, κάγὼ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνῃ ἐχαλάσθην διὰ τοῦ καυχήσομαι. 19 ἡδέως γὰρ ἀνέχεσθε τῶν τείχους καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ.
ἀφρόνων φρόνιμοι ὄντες· 20 ἀνέχεσθε γὰρ εἴ τις ὑμᾶς καταδουλοῦ, εἴ τις κατεσθίει, εἴ τις λαμβάνει, εἴ τις ἐπαίρεται, εἴ τις εἰς πρόσωπον ὑμᾶς δέρει. 21 κατὰ ἀτιμίαν λέγω, ὡς ὅτι ἡμεῖς ἡσθενήκαμεν. ἐν ᾧ δ' ἂν τις τολμᾷ, ἐν ἀφροσύνῃ λέγω, τολμῶ κάγω. 22 Ἐβραῖοί εἰσιν; κάγω. Ἰσραηλεῖταί εἰσιν; κάγω. σπέρμα Ἀβραάμ εἰσιν; κάγω. 23 διάκονοι Χριστοῦ εἰσιν; παραφρονῶν λαλῶ, ὑπὲρ ἐγώ· ἐν κόποις περισσοτέρως, ἐν φυλακαῖς περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλόντως, ἐν θανάτοις πολλάκις. 24 ὑπὸ Ἰουδαίων πεντάκις τεσσεράκοντα παρὰ μίαν ἔλαβον, 25 τρὶς ἐραβδίσθην, ἄπαξ

12 Καυχᾶσθαι δεῖ· οὐ συμφέρον μέν, ἐλεύσομαι δὲ εἰς δόπτασίας καὶ ἀποκαλύψεις Κυρίου. 2 οἶδα ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων, —εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα, εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ Θεὸς οἶδεν, —ἀρπαγέντα τὸν τοιοῦτον ἔως τρίτου οὐρανοῦ. 3 καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον —εἴτε ἐν σώματι εἴτε χωρὶς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ Θεὸς οἶδεν, — 4 ὅτι ἡρπάγη εἰς τὸν Παράδεισον καὶ ἥκουσεν ἄρρητα ρήματα ἃ οὐκ ἔξδον ἀνθρώπῳ λαλῆσαι. 5 ὑπὲρ τοῦ τοιούτου καυχήσομαι, ὑπὲρ δὲ ἐμαυτοῦ οὐ καυχήσομαι εἰ μὴ ἐν ταῖς

ἀσθενείαις. 6 ἐὰν γὰρ θελήσω καυχήσασθαι, ὑμᾶς, δι’ αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ὑμᾶς; 18 οὐκ ἔσομαι ἄφρων, ἀλήθειαν γὰρ ἐρῶ παρεκάλεσα Τίτον καὶ συναπέστειλα τὸν φείδομαι δέ, μή τις εἰς ἐμὲ λογίσηται ὑπὲρ ἀδελφόν μήτι ἐπλεονέκτησεν ὑμᾶς Τίτος; 8 βλέπει με ἡ ἀκούει ἐξ ἐμοῦ 7 καὶ τῇ οὐ τῷ αὐτῷ Πνεύματι περιεπατήσαμεν; οὐ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων. διὸ ἵνα μὴ τοῖς αὐτοῖς ἔχνεσιν; 19 Πάλαι δοκεῖτε ὅτι ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκὶ, ὑμῖν ἀπολογούμεθα. κατέναντι Θεοῦ ἐν ἄγγελος Σατανᾶ, ἵνα με κολαφίζῃ, ἵνα Χριστῷ λαλοῦμεν· τὰ δὲ πάντα, ἀγαπητοί, μὴ ὑπεραίρωμαι. 8 ὑπὲρ τούτου τρὶς τὸν ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς. 20 φοβοῦμαι γὰρ Κύριον παρεκάλεσα, ἵνα ἀποστῇ ἀπ’ ἐμοῦ. 9 μή πως ἐλθὼν οὐχ οἴους θέλω εὕρω ὑμᾶς, καὶ εἴρηκέν μοι Ἀρκεῖ σοι ἡ χάρις μου· ἡ γὰρ κάγὼ εὐρεθῶ ὑμῖν οἶον οὐ θέλετε, μή πως δύναμις ἐν ἀσθενείᾳ τελεῖται. “Ηδιστα οὖν ἔρις, ζῆλος, θυμοί, ἐριθεῖαι, καταλαλιαί, μᾶλλον καυχήσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις, ἵνα ψιθυρισμοί, φυσιώσεις, ἀκαταστασίαι· 21 μὴ ἐπισκηνώσῃ ἐπ’ ἐμὲ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ. πάλιν ἐλθόντος μου ταπεινώσῃ με ὁ Θεός 10 διὸ εὔδοκῶ ἐν ἀσθενείαις, ἐν ὕβρεσιν, ἐν μου πρὸς ὑμᾶς, καὶ πενθήσω πολλοὺς τῶν ἀνάγκαις, ἐν διωγμοῖς καὶ στενοχωρίαις, προημαρτηκότων καὶ μὴ μετανοησάντων ὑπὲρ Χριστοῦ· ὅταν γὰρ ἀσθενῶ, τότε ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ πορνείᾳ καὶ ἀσελγείᾳ δυνατός εἰμι. 11 Γέγονα ἄφρων· ὑμεῖς με ἥ ἔπραξαν.

ἢναγκάσατε. ἐγὼ γὰρ ὥφειλον ὑφ’ ὑμῶν συνίστασθαι. οὐδὲν γὰρ ὑστέρησα τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων, εἰ καὶ οὐδέν εἰμι. 12 τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατειργάσθη ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῇ, σημείοις τε καὶ τέρασιν καὶ δυνάμεσιν. 13 τί γάρ ἐστιν ὁ ἡσσώθητε ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ κατενάρκησα ὑμῶν; χαρίσασθέ μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην. 14 Ἰδού τρίτον τοῦτο ἐτοίμως ἔχω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ καταναρκήσω οὐ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν ἀλλὰ ὑμᾶς, οὐ γὰρ ὀφείλει τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσιν θησαυρίζειν, ἀλλὰ οἱ γονεῖς τοῖς τέκνοις. 15 ἐγὼ δὲ ἥδιστα δαπανήσω καὶ ἐκδαπανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν. εἰ περισσοτέρως ὑμᾶς ἀγαπῶ, ἡσσον ἀγαπῶμαι; 16 Ἔστω δέ, ἐγὼ οὐ κατεβάρησα ὑμᾶς· ἀλλὰ ὑπάρχων πανοῦργος δόλῳ ὑμᾶς ἔλαβον. 17 μή τινα ὃν ἀπέσταλκα πρὸς

13 Τρίτον τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς· ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων καὶ τριῶν σταθήσεται πᾶν ῥῆμα. 2 προείρηκα καὶ προλέγω, ὡς παρὼν τὸ δεύτερον καὶ ἀπὸν νῦν, τοῖς προημαρτηκόσιν καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι ἐὰν ἐλθω εἰς τὸ πάλιν οὐ φείσομαι, 3 ἐπεὶ δοκιμὴν ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος Χριστοῦ, δις εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ ἀλλὰ δυνατεῖ ἐν ὑμῖν. 4 καὶ γὰρ ἐσταυρώθη ἐξ ἀσθενείας, ἀλλὰ ζῆ ἐκ δυνάμεως Θεοῦ. καὶ γὰρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ ζήσομεν σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως Θεοῦ εἰς ὑμᾶς. 5 Ἔαυτοὺς πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει, ἔαυτοὺς δοκιμάζετε· ἡ οὐκ ἐπιγινώσκετε ἔαυτοὺς ὅτι Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν ὑμῖν; εἰ μήτι ἀδόκιμοι ἐστε. 6 ἐλπίζω δὲ ὅτι γνώσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν ἀδόκιμοι. 7 εὐχόμεθα δὲ πρὸς τὸν Θεόν μη ποιῆσαι ὑμᾶς κακὸν μηδέν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι

φανῶμεν, ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε,
ἡμεῖς δὲ ως ἀδόκιμοι ὥμεν. 8 οὐ γὰρ
δυνάμεθά τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ ὑπὲρ
τῆς ἀληθείας. 9 χαίρομεν γὰρ ὅταν ἡμεῖς
ἀσθενῶμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ἦτε· τοῦτο
καὶ εὐχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατάρτισιν. 10 Διὰ
τοῦτο ταῦτα ἀπὸν γράφω, ἵνα παρὼν μὴ
ἀποτόμως χρήσωμαι κατὰ τὴν ἔξουσίαν
ἢν ὁ Κύριος ἔδωκέν μοι εἰς οἰκοδομὴν καὶ
οὐκ εἰς καθαίρεσιν. 11 Λοιπόν, ἀδελφοί,
χαίρετε, καταρτίζεσθε, παρακαλεῖσθε, τὸ
αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρηνεύετε, καὶ ὁ Θεὸς τῆς
ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. 12
Ἄσπάσασθε ἀλλήλους ἐν ἀγίῳ φιλήματι.
13 Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἄγιοι πάντες. 14
Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ
ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἅγιου
Πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν.

Προς Γαλατας

1 Παῦλος ἀπόστολος, οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων οὐδὲ δι' ἀνθρώπου ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ Πατρὸς τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, **2** καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοί, ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας: **3** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, **4** τοῦ δόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν, ὅπως ἔξεληται ἡμᾶς ἐκ τοῦ αἰῶνος τοῦ ἐνεστῶτος πονηροῦ κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν, (*aiōn g165*) **5** ὃ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. (*aiōn g165*)

6 Θαυμάζω ὅτι οὕτως ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι Χριστοῦ εἰς ἔτερον εὐαγγέλιον, **7** ὃ οὐκ ἔστιν ἄλλο· εἰ μὴ τινές εἰσιν οἱ ταράσσοντες ὑμᾶς καὶ θέλοντες μεταστρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. **8** ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς ἡ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίσηται ὑμῖν παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω. **9** ὡς προειρήκαμεν, καὶ ἄρτι πάλιν λέγω, εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω. **10** Ἀρτι γάρ ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν Θεόν; ἢ ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν; εἰ ἔτι ἀνθρώποις ἥρεσκον, Χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν ἡμην. **11** γνωρίζω γάρ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπ' ἐμοῦ ὅτι οὐκ ἔστιν κατὰ ἀνθρώπουν **12** οὐδὲ γάρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτὸν οὔτε ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ. **13** Ἡκούσατε γάρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφήν ποτε ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπόρθουν αὐτήν, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἀποδόκησεν ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρός μου καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ **16** ἀποκαλύψαι τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοὶ, ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ προσανεθέμην σαρκὶ καὶ αἷματι, **17** οὐδὲ ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους, ἀλλὰ ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς Δαμασκόν. **18** Ἔπειτα μετὰ τρία ἔτη ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα ἰστορῆσαι Κηφᾶν, καὶ ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε **19** ἔτερον δὲ τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶδον, εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου. **20** ἀ δὲ γράφω ὑμῖν, ἴδού ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὅτι οὐ ψεύδομαι. **21** Ἔπειτα ἤλθον εἰς τὰ κλίματα τῆς Συρίας καὶ τῆς Κιλικίας. **22** ἦμην δὲ ἀγνοούμενος τῷ προσώπῳ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Ἰουδαίας ταῖς ἐν Χριστῷ. **23** μόνον δὲ ἀκούοντες ἤσαν ὅτι Ὁ διώκων ἡμᾶς ποτε νῦν εὐαγγελίζεται τὴν πίστιν ἣν ποτε ἐπόρθει, **24** καὶ ἐδόξαζον ἐν ἐμοὶ τὸν Θεόν.

2 Ἔπειτα διὰ δεκατεσσάρων ἔτῶν πάλιν ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυμα μετὰ Βαρνάβα συνπαραλαβών καὶ Τίτον. **2** ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν καὶ ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον δικηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσιν, κατ' ιδίαν δὲ τοῖς δοκοῦσιν, μή πως εἰς κενὸν τρέχω ἢ ἔδραφον. **3** ἀλλ' οὐδὲ Τίτος ὃ σὺν ἐμοί, “Ἐλλην ὕν, ἡναγκάσθη περιτμηθῆναι· **4** διὰ δὲ τοὺς παρεισάκτους ψευδαδέλφους, οἵτινες παρεισῆλθον κατασκοπῆσαι τὴν

έλευθερίαν ἡμῶν ἦν ἔχομεν ἐν Χριστῷ ἔργων νόμου ἐὰν μὴ διὰ πίστεως Χριστοῦ Ἰησοῦ, ἵνα ἡμᾶς καταδουλώσουσιν· 5 Ἰησοῦ, καὶ ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν οἵς οὐδὲ πρὸς ὥραν εἰξαμεν τῇ ὑποταγῇ, ἐπιστεύσαμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως ἵνα ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου διαμείνῃ Χριστοῦ καὶ οὐκ ἔξ ἔργων νόμου, ὅτι πρὸς ὑμᾶς. 6 ἀπὸ δὲ τῶν δοκούντων ἔξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα εἰναὶ τι, —όποιοί ποτε ἥσαν οὐδέν μοι σάρξ. 7 εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν διαφέρει πρόσωπον ὁ Θεὸς ἀνθρώπου Χριστῷ εὑρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἀμαρτωλοί, οὐ λαμβάνει— ἐμοὶ γὰρ οἱ δοκοῦντες ἄρα Χριστὸς ἀμαρτίας διάκονος; μὴ γένοιτο. οὐδὲν προσανέθεντο, 7 ἀλλὰ τούναντίον 18 εἰ γὰρ ἡ κατέλυσα ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, ἰδόντες ὅτι πεπίστευμα τὸ εὐαγγέλιον τῆς παραβάτην ἐμάυτὸν συνιστάνω. 19 ἐγὼ γὰρ ἀκροβυστίας καθὼς Πέτρος τῆς περιτομῆς, διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον ἵνα Θεῷ ζήσω· 8 ὁ γὰρ ἐνεργήσας Πέτρῳ εἰς ἀποστολὴν Χριστῷ συνεσταύρωμαι· 20 ζῶ δὲ οὐκέτι τῆς περιτομῆς ἐνήργησεν καὶ ἐμοὶ εἰς ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός· ὃ δὲ νῦν ζῶ τὰ ἔθνη, 9 καὶ γνόντες τὴν χάριν τὴν ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ Υἱοῦ τοῦ δοθείσαν μοι, Ἰακώβος καὶ Κηφᾶς καὶ Θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος Ἰωάνης, οἱ δοκοῦντες στῦλοι εἶναι, δεξιὰς ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. 21 Οὐκ ἀθετῶ τὴν χάριν ἔδωκαν ἐμοὶ καὶ Βαρνάβα κοινωνίας, τοῦ Θεοῦ· εἰ γὰρ διὰ νόμου δικαιοσύνη, ἄρα ἵνα ἡμεῖς εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν Χριστὸς δωρεὰν ἀπέθανεν.

περιτομήν· 10 μόνον τῶν πτωχῶν ἵνα 3 Ὡς ἀνόητοι Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐβάσκανεν, μνημονεύωμεν, ὃ καὶ ἐσπούδασα αὐτὸ οἴς κατ' ὅφθαλμοὺς Ἰησοῦς Χριστὸς τοῦτο ποιῆσαι. 11 Ὄτε δὲ ἤλθεν Κηφᾶς προεγράφη ἐσταυρωμένος; 2 τοῦτο μόνον εἰς Ἀντιόχειαν, κατὰ πρόσωπον αὐτῷ θέλω μαθεῖν ἀφ' ὑμῶν, ἔξ ἔργων νόμου ἀντέστην, ὅτι κατεγγωσμένος ἦν. 12 πρὸ τὸ Πνεῦμα ἐλάβετε ἡ ἔξ ἀκοῆς πίστεως; 3 τοῦ γὰρ ἐλθεῖν τινας ἀπὸ Ἰακώβου μετὰ τῶν οὗτως ἀνόητοι ἐστε; ἐναρξάμενοι Πνεύματι ἔθνῶν συνήσθιεν· ὅτε δὲ ἤλθον, ὑπέστελλεν νῦν σαρκὶ ἐπιτελεῖσθε; 4 τοσαῦτα ἐπάθετε καὶ ἀφώριζεν ἑαυτόν, φοβούμενος τοὺς ἐκ εἰκῆ; εἴ γε καὶ εἰκῆ. 5 δοῦν ἐπιχορηγῶν ὑμῖν περιτομῆς. 13 καὶ συνυπεκρίθησαν αὐτῷ τὸ Πνεῦμα καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν, ἔξ καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι, ὕστε καὶ Βαρνάβας ἔργων νόμου ἡ ἔξ ἀκοῆς πίστεως; 6 καθὼς συναπήχθη αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει. 14 ἀλλ' Ἀβραὰμ ἐπίστευσεν τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη ὅτε εἶδον ὅτι οὐκ ὁρθοποδοῦσιν πρὸς τὴν αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. 7 Γινώσκετε ἄρα ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου, εἴπον τῷ Κηφᾷ ὅτι οἱ ἐκ πίστεως, οὗτοι υἱοί εἰσιν Ἀβραάμ. ἔμπροσθεν πάντων Εἰ σὺ Ἰουδαῖος ὑπάρχων 8 προϊδοῦσα δὲ ἡ γραφὴ ὅτι ἐκ πίστεως ἔθνικῶς καὶ οὐκ Ἰουδαϊκῶς ζῆς, πῶς τὰ δικαιοῖ τὰ ἔθνη ὁ Θεὸς, προευηγγελίσατο ἔθνη ἀναγκάζεις Ἰουδαΐζειν; 15 Ἡμεῖς φύσει τῷ Ἀβραὰμ ὅτι Ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ Ἰουδαῖοι καὶ οὐκ ἔξ ἔθνῶν ἀμαρτωλοί, 16 πάντα τὰ ἔθνη. 9 ὕστε οἱ ἐκ πίστεως εἰδότες δὲ ὅτι οὐ δικαιοῦται ἀνθρωπος ἔξ εὐλογοῦνται σὺν τῷ πιστῷ Ἀβραάμ. 10 Ὅσοι

γὰρ ἐξ ἔργων νόμου εἰσὶν, ὑπὸ κατάραν ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ γραφὴ τὰ πάντα ὑπὸ εἰσίν, γέγραπται γὰρ ὅτι Ἐπικατάρατος πᾶς ἀμαρτίαν ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως δῖς οὐκ ἐμπένει πᾶσιν τοῖς γεγραμμένοις Ἰησοῦ Χριστοῦ δοθῆται τοῖς πιστεύουσιν. ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τοῦ ποιῆσαι 23 Πρὸ τοῦ δὲ ἐλθεῖν τὴν πίστιν ὑπὸ αὐτά. 11 ὅτι δὲ ἐν νόμῳ οὐδεὶς δικαιοῦται νόμον ἐφρουρούμεθα συνκλειόμενοι εἰς παρὰ τῷ Θεῷ δῆλον, ὅτι Ὁ δίκαιος ἐκ τὴν μέλλουσαν πίστιν ἀποκαλυφθῆναι. 24 πίστεως ζήσεται· 12 ὁ δὲ νόμος οὐκ ἐστιν ὥστε ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν ἐκ πίστεως, ἀλλ' Ὁ ποιήσας αὐτὰ ζήσεται εἰς Χριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν ἐν αὐτοῖς. 13 Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ 25 ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως οὐκέτι ὑπὸ τῆς κατάρας τοῦ νόμου γενόμενος ὑπὲρ παιδαγωγόν ἐσμεν. 26 Πάντες γὰρ νίοι Θεοῦ ἡμῶν κατάρα, ὅτι γέγραπται Ἐπικατάρατος ἐστε διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· 27 πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου, 14 ἵνα εἰς ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραὰμ γένηται ἐνεδύσασθε. 28 οὐκ ἔνι Ιουδαῖος οὐδὲ ἐν Ἰησοῦ Χριστῷ, ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν “Ἐλλην, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, τοῦ Πνεύματος λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως. οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ· πάντες γὰρ ὑμεῖς 15 Ἄδελφοί, κατὰ ἀνθρωπὸν λέγω. ὅμως εἰς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 29 εἰ δὲ ὑμεῖς ἀνθρώπου κεκυρωμένην διαθήκην οὐδεὶς Χριστοῦ, ἄρα τοῦ Ἀβραὰμ σπέρμα ἐστέ, κατ’ ἀθετεῖ ἡ ἐπιδιατάσσεται. 16 τῷ δὲ Ἀβραὰμ ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.

ἐρρέθησαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ τῷ σπέρματι 4 Λέγω δέ, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος αὐτοῦ. οὐ λέγει Καὶ τοῖς σπέρμασιν, ὡς νήπιός ἐστιν, οὐδὲν διαφέρει δούλου ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ' ὡς ἐφ' ἐνός Καὶ τῷ κύριος πάντων ὕν, 2 ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους σπέρματί σου, δῆς ἐστιν Χριστός. 17 τοῦτο ἐστὶν καὶ οἰκονόμους ἄχρι τῆς προθεσμίας δὲ λέγω· διαθήκην προκεκυρωμένην ὑπὸ τοῦ πατρός. 3 οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅτε ἦμεν τοῦ Θεοῦ ὁ μετὰ τετρακόσια καὶ τριάκοντα νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἥμεθα ἔτη γεγονὼς νόμος οὐκ ἀκυροῖ, εἰς τὸ δεδουλωμένοι· 4 ὅτε δὲ ἤλθεν τὸ πλήρωμα καταργῆσαι τὴν ἐπαγγελίαν. 18 εἰ γὰρ ἐκ τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν νόμου ἡ κληρονομία, οὐκέτι ἐξ ἐπαγγελίας· αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον τῷ δὲ Ἀβραὰμ δι’ ἐπαγγελίας κεχάρισται ὁ ὑπὸ νόμου, 5 ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμουν ἐξαγοράσῃ, Θεός. 19 Τί οὖν ὁ νόμος; τῶν παραβάσεων ἵνα τὴν υἱοθεσίαν ἀπολάβωμεν. 6 Ὅτι χάριν προσετέθη, ἄχρις ἂν ἐλθῇ τὸ σπέρμα δέ ἐστε νίοι, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸ ὃ ἐπήγγελται, διαταγεὶς δι’ ἀγγέλων ἐν Πνεῦμα τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας χειρὶ μεσίτου. 20 ὁ δὲ μεσίτης ἐνός οὐκ ἐστιν, ἡμῶν, κρᾶζον Ἀββᾶ ὁ Πατήρ. 7 ὥστε δὲ θεός εἰς ἐστιν. 21 ὁ οὖν νόμος κατὰ οὐκέτι εἴ δοῦλος ἀλλὰ υἱός· εἰ δὲ υἱός, καὶ τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ Θεοῦ; μὴ γένοιτο. εἰ κληρονόμος διὰ θεοῦ. 8 Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ γὰρ ἐδόθη νόμος ὁ δυνάμενος ζωοποιῆσαι, εἰδότες θεόν ἐδουλεύσατε τοῖς φύσει μὴ ὅντως ἐκ νόμου ἂν ἦν ἡ δικαιοσύνη· 22 οὖσιν θεοῖς· 9 νῦν δὲ γνόντες θεόν, μᾶλλον

δὲ γνωσθέντες ὑπὸ Θεοῦ, πῶς ἐπιστρέφετε δουλεύει γάρ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς. πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα, οἵς **26** ἡ δὲ ἄνω Ἱερουσαλὴμ ἐλευθέρᾳ ἐστίν, πάλιν ἄνωθεν δουλεῦσαι θέλετε; **10** ἡμέρας ἡτις ἐστὶν μήτηρ ἡμῶν **27** γέγραπται γάρ παρατηρεῖσθε καὶ μῆνας καὶ καιροὺς καὶ Εὐφράνθητι, στεῖρα ἡ οὐ τίκτουσα, ρῆξον ἐνιαυτούς. **11** φοβοῦμαι ὑμᾶς μή πως εἰκῇ καὶ βόησον, ή οὐκ ὡδίνουσα· δτι πολλὰ τὰ κεκοπίακα εἰς ὑμᾶς. **12** Γίνεσθε ὡς ἐγώ, τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἡ τῆς ἔχουσης δτι κάγω ὡς ὑμεῖς, ἀδελφοί, δέομαι ὑμῶν. τὸν ἄνδρα. **28** ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, κατὰ Ἰσαὰκ οὐδέν με ἡδικήσατε· **13** οἴδατε δὲ δτι ἐπαγγελίας τέκνα ἐστέ. **29** ἀλλ' ὥσπερ τότε δι' ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς εὐηγγελισάμην ὁ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς ἐδίωκεν τὸν κατὰ ὑμῖν τὸ πρότερον, **14** καὶ τὸν πειρασμὸν Πνεῦμα, οὕτως καὶ νῦν. **30** ἀλλὰ τί λέγει ἡ ὑμῶν ἐν τῇ σαρκὶ μου οὐκ ἔξουθενήσατε γραφή; "Εκβαλε τὴν παιδίσκην καὶ τὸν νιὸν οὐδὲ ἔξεπτύσατε, ἀλλὰ ὡς ἄγγελον Θεοῦ αὐτῆς: οὐ γάρ μὴ κληρονομήσει ὁ νιὸς τῆς ἐδέξασθε με, ὡς Χριστὸν Ἰησοῦν. **15** ποῦ παιδίσκης μετὰ τοῦ νιοῦ τῆς ἐλευθέρας. **31** οὖν ὁ μακαρισμὸς ὑμῶν; μαρτυρῶ γάρ διό, ἀδελφοί, οὐκ ἐσμὲν παιδίσκης τέκνα ὑμῖν ὅτι εἰ δυνατὸν τοὺς δόφθαλμοὺς ὑμῶν ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρας.

ἐξορύζαντες ἐδώκατέ μοι. **16** ὥστε ἐχθρὸς ὑμῶν γέγονα ἀληθεύων ὑμῖν; **17** ζηλοῦσιν ὑμᾶς οὐ καλῶς, ἀλλὰ ἐκκλεῖσαι ὑμᾶς θέλουσιν, ἵνα αὐτοὺς ζηλοῦτε. **18** καλὸν δὲ ζηλοῦσθαι ἐν καλῷ πάντοτε, καὶ μὴ μόνον ἐν τῷ παρεῖναι με πρὸς ὑμᾶς, **19** τέκνα μου, οὓς πάλιν ὡδίνω μέχρις οὗ μορφωθῇ Χριστὸς ἐν ὑμῖν. **20** ἥθελον δὲ παρεῖναι πρὸς ὑμᾶς ἄρτι καὶ ἀλλάξαι τὴν φωνήν μου, δτι ἀποροῦμαι ἐν ὑμῖν. **21** Λέγετέ μοι, οἱ ὑπὸ νόμου θέλοντες εἶναι, τὸν νόμον οὐκ ἀκούετε; **22** γέγραπται γάρ δτι Ἀβραὰμ δύο νιοὺς ἔσχεν, ἕνα ἐκ τῆς παιδίσκης καὶ ἕνα ἐκ τῆς ἐλευθέρας. **23** ἀλλ' ὁ μὲν ἐκ τῆς παιδίσκης κατὰ σάρκα γεγέννηται, δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας διὰ τῆς ἐπαγγελίας. **24** ἄτινά ἐστιν ἀλληγορούμενα: αὗται γάρ εἰσιν δύο διαθῆκαι, μία μὲν ἀπὸ ὄρους Σινᾶ, εἰς δουλείαν γεννῶσα, ἡτις ἐστὶν Ἀγαρ, **25** τὸ δὲ Ἀγαρ Σινᾶ ὅρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ· συνστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἱερουσαλήμ,

5 Τῇ ἐλευθερίᾳ ἡμᾶς Χριστὸς ἡλευθέρωσεν· στήκετε οὖν καὶ μὴ πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε. **2** Ἔδε ἐγὼ Παῦλος λέγω ὑμῖν δτι ἐὰν περιτέμνησθε Χριστὸς ὑμᾶς οὐδὲν ὡφελήσει. **3** μαρτύρομαι δὲ πάλιν παντὶ ἀνθρώπῳ περιτεμνομένῳ δτι ὀφειλέτης ἐστὶν ὅλον τὸν νόμον ποιῆσαι. **4** κατηργήθητε ἀπὸ Χριστοῦ οἵτινες ἐν νόμῳ δικαιοῦσθε, τῆς χάριτος ἐξεπέσατε. **5** ὑμεῖς γάρ Πνεύματι ἐκ πίστεως ἐλπίδα δικαιοσύνης ἀπεκδεχόμεθα. **6** ἐν γάρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομή τι ἰσχύει οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργούμενη. **7** Ἐτρέχετε καλῶς· τίς ὑμᾶς ἐνέκοψεν ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι; **8** ἡ πεισμονὴ οὐκ ἐκ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς. **9** μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῦ. **10** ἐγὼ πέποιθα εἰς ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ δτι οὐδὲν ἄλλο φρονήσετε· δὲ ταράσσων ὑμᾶς βαστάσει τὸ κρίμα, δστις ἐὰν ἦ. **11** Ἔγω δέ, ἀδελφοί, εἰ περιτομὴν ἔτι κηρύσσω, τί ἔτι

διώκομαι; ἄρα κατήργηται τὸ σκάνδαλον πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν τοῦ σταυροῦ. **12** Ὁφελον καὶ ἀποκόφονται πνεύματι πρᾶττος, σκοπῶν σεαυτόν, μὴ οἱ ἀναστατοῦντες ύμᾶς. **13** Ὅμεις γὰρ ἐπ' καὶ σὺ πειρασθῆς. **2** Ἀλλήλων τὰ βάρη ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε, ἀδελφοί· μόνον μὴ βαστάζετε, καὶ οὕτως ἀναπληρώσετε τὸν τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῇ σαρκὶ, ἀλλὰ νόμον τοῦ Χριστοῦ. **3** εὶς γὰρ δοκεῖ τις εἶναί διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλοις. **14** ὁ τι μηδὲν ὡν, φρεναπατᾷ ἑαυτόν. **4** τὸ δὲ γὰρ πᾶς νόμος ἐν ἐνὶ λόγῳ πεπλήρωται, ἐν ἔργον ἑαυτοῦ δοκιμαζέτω ἔκαστος, καὶ τῷ Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. τότε εἰς ἑαυτὸν μόνον τὸ καύχημα ἔξει **15** εὶς δὲ ἀλλήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε, καὶ οὐκ εἰς τὸν ἔτερον· **5** ἔκαστος γὰρ τὸ βλέπετε μὴ ὑπ’ ἀλλήλων ἀναλωθῆτε. ἵδιον φορτίον βαστάσει. **6** Κοινωνεῖτω δὲ ὁ **16** Λέγω δέ, Πνεύματι περιπατεῖτε καὶ κατηχούμενος τὸν λόγον τῷ κατηχοῦντι ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ μὴ τελέσητε. **17** ή ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς. **7** Μὴ πλανᾶσθε, Θεὸς οὐ γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ Πνεύματος, μυκτηρίζεται. ὁ γὰρ ἐὰν σπείρῃ ἄνθρωπος, τὸ δὲ Πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκός, ταῦτα γὰρ τοῦτο καὶ θερίσει· **8** ὅτι ὁ σπείρων εἰς ἀλλήλοις ἀντίκειται, ἵνα μὴ ἐάν θέλητε τὴν σάρκα ἑαυτοῦ ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει ταῦτα ποιῆτε. **18** εὶς δὲ Πνεύματι ἄγεσθε, φθοράν, ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ Πνεῦμα ἐκ οὐκ ἐστὲ ὑπὸ νόμον. **19** φανερὰ δέ ἐστιν τοῦ Πνεύματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον. τὰ ἔργα τῆς σαρκός, ἄτινά ἐστιν πορνεία, (*αιδονιος g166*) **9** τὸ δὲ καλὸν ποιοῦντες μὴ ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, **20** εἰδωλολατρεία, ἐνκακῶμεν· καιρῷ γὰρ ἴδιῳ θερίσομεν φαρμακεία, ἔχθραι, ἔρις, ζῆλος, θυμοί, μὴ ἐκλυόμενοι. **10** Ἄρα οὖν ὡς καιρὸν ἐριθεῖαι, διχοστασίαι, αἵρεσεις, **21** φθόνοι, ἔχωμεν, ἐργαζώμεθα τὸ ἀγαθὸν πρὸς μέθαι, κῶμοι, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις, ἢ πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους προιλέγω ύμῖν καθὼς προεῖπον ὅτι οἱ τὰ τῆς πίστεως. **11** Ἰδετε πηλίκοις ύμῖν τοιαῦτα πράσσοντες βασιλείαν Θεοῦ οὐ γράμμασιν ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί. **12** Ὅσοι κληρονομήσουσιν. **22** ὁ δὲ καρπὸς τοῦ θέλουσιν εὐπροσωπῆσαι ἐν σαρκὶ, οὗτοι Πνεύματός ἐστιν ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, ἀναγκάζουσιν ύμᾶς περιτέμνεσθαι, μόνον μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, ἵνα τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ μὴ διώκωνται. πίστις, **23** πραΰτης, ἐγκράτεια· κατὰ τῶν **13** οὐδὲ γὰρ οἱ περιτεμνόμενοι αὐτὸὶ τοιούτων οὐκ ἐστιν νόμος. **24** οἱ δὲ τοῦ νόμου φυλάσσουσιν, ἀλλὰ θέλουσιν ύμᾶς Χριστοῦ Ἰησοῦ τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν περιτέμνεσθαι ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρᾳ σαρκὶ τοῖς παθήμασιν καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. **25** Εἰ καυχήσωνται. **14** ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο ζῶμεν Πνεύματι, Πνεύματι καὶ στοιχῶμεν. καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ Κυρίου **26** μὴ γινώμεθα κενόδοξοι, ἀλλήλους ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ ἐμοὶ κόσμος προκαλούμενοι, ἀλλήλοις φθονοῦντες. ἐσταύρωται κάγω κόσμῳ. **15** οὕτε γὰρ **6** Ἀδελφοί, ἐὰν καὶ προλημφθῇ ἄνθρωπος περιτομῇ τί ἐστιν οὕτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ ἐν τινι παραπτώματι, ύμεις οἱ καινὴ κτίσις. **16** καὶ ὅσοι τῷ κανόνι τούτῳ

στοιχήσουσιν, εἰρήνη ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔλεος,
καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ Θεοῦ. **17** Τοῦ
λοιποῦ κόπους μοι μηδεὶς παρεχέτω· ἐγὼ
γὰρ τὰ στίγματα τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί
μου βαστάζω. **18** Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν,
ἀδελφοί· ἀμήν.

Προς Εφεσιους

1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ τοῖς ἁγίοις τοῖς οὖσιν [ἐν Ἐφέσω] καὶ πιστοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ὑμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **3** Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ὑμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ, **4** καθὼς ἔξελέξατο ὑμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς κόσμου, εἶναι ὑμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους κατενώπιον αὐτοῦ, ἐν ἀγάπῃ **5** προορίσας ὑμᾶς εἰς υἱόθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εύδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, **6** εἰς ἔπαινον δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ ἡς ἔχαριτωσεν ὑμᾶς ἐν τῷ Ἡγαπημένῳ, **7** ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων, κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς χάριτος αὐτοῦ **8** ἡς ἐπερίσσευσεν εἰς ὑμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει **9** γνωρίσας ὑμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ, κατὰ τὴν εύδοκίαν αὐτοῦ, ἥν προέθετο ἐν αὐτῷ **10** εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς ἐν αὐτῷ, **11** ἐν ᾧ καὶ ἐκληρώθημεν προορισθέντες κατὰ πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, **12** εἰς τὸ εἶναι ὑμᾶς εἰς ἔπαινον δόξης αὐτοῦ τοὺς προηλπικότας ἐν τῷ Χριστῷ. **13** ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς, ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε τῷ Πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ Ἁγίῳ, **14** ὃς ἐστιν ἀρραβών τῆς κληρονομίας ὑμῶν, εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περιποίησεως, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ. **15** Διὰ τοῦτο καγώ, ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, **16** οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν μνείαν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, **17** ἵνα ὁ Θεὸς τοῦ Κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Πατὴρ τῆς δόξης, δῶρη ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ, **18** πεφωτισμένους τοὺς ὄφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὑμῶν, εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐπλήσια τῆς κλήσεως αὐτοῦ, τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις, **19** καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ὑμᾶς τοὺς πιστεύοντας κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἴσχύος αὐτοῦ, **20** ἦν ἐνήργηκεν ἐν τῷ Χριστῷ ἐγείρας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ καθίσας ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις **21** ὑπεράνω πάσῃς ἀρχῆς καὶ ἔξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος καὶ παντὸς ὄντος ὄνομαζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι (αἰδοὶ §165) **22** καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ, **23** ἥτις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ πάντα ἐν πᾶσιν πληρουμένου.

2 καὶ ὑμᾶς ὅντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν καὶ ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν, **2** ἐν αἷς ποτε περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἔξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν

ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας· τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασιν καταργήσας,
(αιδὸν γ165) 3 ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς πάντες ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν αὐτῷ εἰς ἔνα
ἀνεστράφημέν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς καὶ νὸν ἀνθρωπον ποιῶν εἰρήνην, 16
σαρκὸς ἡμῶν, ποιοῦντες τὰ θελήματα τῆς καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν
σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν, καὶ ἡμεθα τέκνα ἐνὶ σώματι τῷ Θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ,
φύσει ὄργης ὡς καὶ οἱ λοιποί· 4 ὁ δὲ Θεὸς ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ 17 καὶ
πλούσιος ὥν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν ἐλθῶν εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς
ἀγάπην αὐτοῦ ἦν ἡγάπησεν ἡμᾶς, 5 καὶ μακρὰν καὶ εἰρήνην τοῖς ἐγγύς· 18 ὅτι
δοντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν οἱ
συνεζωοποίησεν τῷ Χριστῷ, — χάριτί ἀμφότεροι ἐν ἐνὶ Πνεύματι πρὸς τὸν
ἔστε σεσωψμένοι, — 6 καὶ συνήγειρεν Πατέρα. 19 ἄρα οὖν οὐκέτι ἔστε ξένοι καὶ
καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν πάροικοι, ἀλλὰ ἔστε συνπολῖται τῶν ἀγίων
Χριστῷ Ἰησοῦ, 7 ἵνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ, 20 ἐποικοδομηθέντες
αἰῶσιν τοῖς ἐπερχομένοις τὸ ὑπερβάλλον ἐπὶ τῷ Θεμελίᾳ τῶν ἀποστόλων καὶ
πλούτος τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι προφητῶν, δοντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ
ἐφ' ἡμᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **(αιδὸν γ165)** 8 τῇ Χριστοῦ Ἰησοῦ, 21 ἐν ᾧ πᾶσα οἰκοδομὴ
γάρ χάριτί ἔστε σεσωψμένοι διὰ πίστεως· συναρμολογουμένη αὕξει εἰς ναὸν ἄγιον ἐν
καὶ τοῦτο οὐκ ἔξ ὑμῶν, Θεοῦ τὸ δῶρον· Κυρίῳ, 22 ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε
9 οὐκ ἔξ ἔργων, ἵνα μή τις καυχήσηται. εἰς κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ ἐν Πνεύματι.
10 αὐτοῦ γάρ ἐσμεν ποίημα, κτιοθέντες

3 Τούτου χάριν ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος
τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν
ἐθνῶν— 2 εἴ γε ἡκούσατε τὴν οἰκονομίαν
τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ τῆς δοθείσης μοι εἰς
ἡμᾶς, 3 ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν ἐγνωρίσθη
μοι τὸ μυστήριον, καθὼς προέγραψα ἐν
ὅλιγῳ, 4 πρὸς ὃ δύνασθε ἀναγινώσκοντες
νοῆσαι τὴν σύνεσίν μου ἐν τῷ μυστηρίῳ
τοῦ Χριστοῦ, 5 ὃ ἐτέραις γενεαῖς οὐκ
ἐγνωρίσθη τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων ὡς
νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἄγιοις ἀποστόλοις
αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν Πνεύματι, 6
εἶναι τὰ ἔθνη συνκληρονόμα καὶ σύνσωμα
καὶ συνμέτοχα τῆς ἐπαγγελίας ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου, 7 οὗ ἐγενήθην
διάκονος κατὰ τὴν δωρεὰν τῆς χάριτος
τοῦ Θεοῦ τῆς δοθείσης μοι κατὰ τὴν

ένέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. 8 ἐμοὶ **4** Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος τῷ ἔλαχιστοτέρῳ πάντων ἀγίων ἐδόθη ἡ ἐν Κυρίῳ ἀξίως περιπατήσαι τῆς χάρις αὕτη, τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι κλήσεως ἣς ἐκλήθητε, 2 μετὰ πάσης τὸ ἀνεξιχνίαστον πλοῦτος τοῦ Χριστοῦ, **9** ταπεινοφρούρηντος, μετὰ καὶ φωτίσαι τίς ἡ οἰκονομία τοῦ μυστηρίου μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἀγάπη, 3 σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητα ἐν τῷ Θεῷ τῷ τὰ πάντα κτίσαντι, (*aiōn g165*) **10** ἵνα γνωρισθῇ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ 4 ἐν σῶμα καὶ ἐν Πνεῦμα, καθὼς καὶ ταῖς ἔξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ τῆς ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ Θεοῦ, **5** εἷς Κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα· **6** εἷς **11** κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰώνων ἦν ἐποίησεν Θεὸς καὶ Πατὴρ πάντων, ὃ ἐπὶ πάντων καὶ ἐν τῷ Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, διὰ πάντων καὶ ἐν πᾶσιν. **7** Ἐνὶ δὲ ἐκάστῳ (*aiōn g165*) **12** ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παρρησίαν ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς καὶ προσαγωγὴν ἐν πεποιθήσει διὰ τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ. **8** διὸ λέγει Ἀναβὰς εἰς πίστεως αὐτοῦ. **13** διὸ αἰτοῦμαι μη ἐνκακεῖν ὑψος ἥχμαλωτευσεν αἰχμαλωσίαν, ἔδωκεν ἐν ταῖς θλίψεσίν μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἥτις δόματα τοῖς ἀνθρώποις. **9** τὸ δὲ Ἀνέβη τί ἐστὶν δόξα ὑμῶν. **14** Τούτου χάριν κάμπτω ἐστιν εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη εἰς τὰ κατώτερα τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν Πατέρα, **15** ἐξ μέρη τῆς γῆς; **10** ὃ καταβὰς αὐτός ἐστιν καὶ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὃ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, ὃνομάζεται, **16** ἵνα δῷ ὑμῖν κατὰ τὸ πλοῦτος ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα. **11** καὶ αὐτὸς ἔδωκεν τῆς δόξης αὐτοῦ δυνάμει κραταιωθῆναι τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας, διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ ἄνθρωπον, **17** κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν διὰ διδασκάλους, **12** πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἐν ἀγίων εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν ἀγάπη ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι, τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, **13** μέχρι **18** ἵνα ἔξισχύσητε καταλαβέσθαι σὺν πᾶσιν καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τοῖς ἀγίοις τί τὸ πλάτος καὶ μῆκος καὶ ὕψος τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ Γενοῦ καὶ βάθος, **19** γνῶναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τοῦ Θεοῦ, ἵνα ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ, **14** πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ Θεοῦ. ἵνα μηκέτι ὅμεν νήπιοι, κλυδωνιζόμενοι **20** Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιησαὶ καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς ὑπερεκπερισσοῦ ὡν αἰτούμεθα ἡ νοοῦμεν διδασκαλίας ἐν τῇ κυβίᾳ τῶν ἀνθρώπων ἐν κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν μεθοδίαν τῆς πλάνης, ἡμῖν, **21** αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ **15** ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ αὐξήσωμεν εἰς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αὐτὸν τὰ πάντα, ὃς ἐστιν ἡ κεφαλή, Χριστός, αἰώνος τῶν αἰώνων· ἀμήν. (*aiōn g165*) **16** ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον

καὶ συνβιβαζόμενον διὰ πάσης ἀφῆς τῆς λυπεῖτε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἀγιον τοῦ Θεοῦ, ἐν ᾧ ἐπιχορηγίας κατ' ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἐνὸς ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως. ἑκάστου μέρους τὴν αὐξησιν τοῦ σώματος **31** πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὄργὴ καὶ ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ. κραυγὴ καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν **17** Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν σὺν πάσῃ κακίᾳ. **32** γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους Κυρίω, μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν καθὼς χρηστοί, εὔσπλαγχνοι, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς καὶ τὰ ἔθνη περιπατεῖν ματαιότητι τοῦ καθὼς καὶ ὁ Θεὸς ἐν Χριστῷ ἔχαρισατο νοὸς αὐτῶν, **18** ἐσκοτωμένοι τῇ διανοίᾳ ὑμῖν.

δοντες, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν ἄγνοιαν τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν, **19** οἵτινες ἀπηληγηκότες ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῇ ἀσελγείᾳ εἰς ἔργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης ἐν πλεονεξίᾳ. **20** ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε τὸν Χριστόν, **21** εἴ γε αὐτὸν ἡκούσατε καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε, καθὼς ἐστιν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ, **22** ἀποθέσθαι ὑμᾶς κατὰ τὴν προτέραν ἀναστροφὴν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης, **23** ἀνανεῦσθαι δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς ὑμῶν, **24** καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ Θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας. **25** Διὸ ἀποθέμενοι τὸ φεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν ἔκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ, ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη. **26** ὄργίζεσθε καὶ μὴ ἀμαρτάνετε· ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ παροργισμῷ ὑμῶν, **27** μηδὲ δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ. **28** ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω, μᾶλλον δὲ κοπιάτω ἐργαζόμενος ταῖς ἴδιαις χερσὶν τὸ ἀγαθόν, ἵνα ἔχῃ μεταδιδόναι τῷ χρείαν ἔχοντι. **29** πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, ἀλλὰ εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρείας, ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκούουσιν. **30** καὶ μὴ

5 γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ Θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητά, **2** καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἡγάπησεν ὑμᾶς καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ Θεῷ εἰς ὁσμὴν εὐώδιας. **3** Πορνεία δὲ καὶ ἀκαθαρσία πᾶσα ἡ πλεονεξία μηδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ἀγίοις, **4** καὶ αἰσχρότης καὶ μωρολογία ἡ εὐτραπελία, ἢ οὐκ ἀνῆκεν, ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. **5** τοῦτο γὰρ ἵστε γινώσκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος ἡ ἀκάθαρτος ἡ πλεονέκτης, ὅ ἐστιν εἰδωλολάτρης, οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ. **6** Μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω κενοῖς λόγοις: διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχεται ἡ ὄργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς νίοὺς τῆς ἀπειθείας. **7** μη οὖν γίνεσθε συνμέτοχοι αὐτῶν. **8** ἦτε γάρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν Κυρίῳ· ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε, **9** —ο — γὰρ καρπὸς τοῦ φωτὸς ἐν πάσῃ ἀγαθωσύνῃ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ, **10** —δοκιμάζοντες τί ἐστιν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ, **11** καὶ μὴ συνκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε, **12** τὰ γὰρ κρυφῇ γινόμενα ὑπ' αὐτῶν αἰσχρόν ἐστιν καὶ λέγειν. **13** τὰ δὲ πάντα ἔλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦται πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον φῶς ἐστιν.

14 διὸ λέγει Ἔγειρε, ὁ καθεύδων, καὶ ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ. 31 ἀντὶ τούτου ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐπιφαύσει καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν σοι ὁ Χριστός. 15 Βλέπετε οὖν ἀκριβῶς μητέρα καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν πῶς περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι ἀλλ’ ὡς γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σοφοῖ, 16 ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρόν, ὅτι σάρκα μίαν. 32 τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα αἱ ἡμέραι πονηράι εἰσιν. 17 διὰ τοῦτο ἐστίν, ἐγὼ δὲ λέγω εἰς Χριστὸν καὶ εἰς μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ συνίετε τί τὸ τὴν ἐκκλησίαν. 33 πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ’ θέλημα τοῦ Κυρίου. 18 καὶ μὴ μεθύσκεσθε ἵνα ἔκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως οὕνω, ἐν ᾧ ἐστιν ἀσωτία, ἀλλὰ πληροῦσθε ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν, ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται ἐν Πνεύματι, 19 λαλοῦντες ἑαυτοῖς ϕαλμοῖς τὸν ἄνδρα.

καὶ ὑμνοῖς καὶ ὠδαῖς πνευματικαῖς, ἔδοντες καὶ ψάλλοντες τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυρίῳ, 20 εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῷ Θεῷ καὶ Πατρί, 21 ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ Χριστοῦ. 22 Αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὡς τῷ Κυρίῳ, 23 ὅτι ἀνήρ ἐστιν κεφαλὴ τῆς γυναικὸς ὡς καὶ ὁ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, αὐτὸς σωτὴρ τοῦ σώματος, 24 ἀλλὰ ὡς ἡ ἐκκλησίᾳ ὑποτάσσεται τῷ Χριστῷ, οὕτως καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἀνδράσιν ἐν παντί. 25 Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἥγαπησεν τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς, 26 ἵνα αὐτὴν ἀγιάσῃ καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὄντος ἐν ῥήματι, 27 ἵνα παραστήσῃ αὐτὸς ἑαυτῷ ἔνδοξον τὴν ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπίλον ἢ ῥυτίδα ἢ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ’ ἵνα ἦ ἀγία καὶ ἄμωμος. 28 οὕτως ὀφείλουσιν καὶ οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἑαυτὸν ἀγαπᾷ· 29 οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλὰ ἐκτρέφει καὶ θάλπει αὐτήν, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς τὴν ἐκκλησίαν, 30 ὅτι μέλη

6 Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν Κυρίῳ τοῦτο γάρ ἐστιν δίκαιον. 2 τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα, ἣτις ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ, 3 ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ ἔσῃ μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς. 4 Καὶ οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλὰ ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου. 5 Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐν ἀπλότητι τῆς καρδίας ὑμῶν ὡς τῷ Χριστῷ, 6 μὴ κατ’ ὄφθαλμοδουλίαν ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ’ ὡς δοῦλοι Χριστοῦ ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἐκ ψυχῆς, 7 μετ’ εὐνοίας δουλεύοντες, ὡς τῷ Κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, 8 εἰδότες ὅτι ἔκαστος ἔάν τι ποιήσῃ ἀγαθόν, τοῦτο κομίσεται παρὰ Κυρίου, εἴτε δοῦλος εἴτε ἐλεύθερος. 9 Καὶ οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτούς, ἀνιέντες τὴν ἀπειλήν, εἰδότες ὅτι καὶ αὐτῶν καὶ ὑμῶν ὁ Κύριος ἐστιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ προσωπολημψίᾳ οὐκ ἔστιν παρ’ αὐτῷ. 10 Τοῦ λοιποῦ, ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἴσχύος αὐτοῦ. 11 ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στήναι πρὸς τὰς μεθοδίας τοῦ διαβόλου· **12** ὅτι οὐκ

ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, τῶν ἀγαπώντων τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν
ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἔξουσίας, Χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ.
πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους
τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας
ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. (aiōn g165) 13 διὰ
τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ,
ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ
τῇ πονηρᾷ καὶ ἅπαντα κατεργασάμενοι
στῆναι. 14 στῆτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν
ὅσφυν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι
τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, 15 καὶ
ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἔτοιμασίᾳ
τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, 16 ἐν πᾶσιν
ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως,
ἐν φῷ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ
πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σβέσαι· 17 καὶ
τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθε,
καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, ὃ ἔστιν
ῥῆμα Θεοῦ, 18 διὰ πάσης προσευχῆς καὶ
δεήσεως, προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ
ἐν Πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸν ἀγρυπνοῦντες
ἐν πάσῃ προσκαρτερήσει καὶ δεήσει περὶ
πάντων τῶν ἀγίων, 19 καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα
μοι δοθῇ λόγος ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός
μου, ἐν παρρησίᾳ γνωρίσαι τὸ μυστήριον
τοῦ εὐαγγελίου, 20 ὑπὲρ οὗ πρεσβεύω ἐν
ἀλύσει, ἵνα ἐν αὐτῷ παρρησιάσωμαι ὡς δεῖ
με λαλῆσαι. 21 Ἶνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς
τὰ κατ' ἐμέ, τί πράσσω, πάντα γνωρίσει
ἡμῖν Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ
πιστὸς διάκονος ἐν Κυρίῳ, 22 ὃν ἔπειμψα
πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸν τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ
περὶ ἡμῶν καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας
ἡμῶν. 23 Εἰρήνη τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη
μετὰ πίστεως ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Κυρίου
Ἰησοῦ Χριστοῦ. 24 ἡ χάρις μετὰ πάντων

Προς Φιλιππησιους

1 Παῦλος καὶ Τιμόθεος δοῦλοι Χριστοῦ

Ίησοῦ πᾶσιν τοῖς ἀγίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν Φιλίπποις σὺν ἐπισκόποις καὶ διακόνοις· **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **3** Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου ἐπὶ πάσῃ τῇ μνείᾳ ὑμῶν, **4** πάντοτε ἐν πάσῃ δεήσει μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς τὴν δέησιν ποιούμενος, **5** ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἄχρι τοῦ νῦν, **6** πεποιθώς αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτελέσει ἄχρι ἡμέρας Χριστοῦ Ἰησοῦ· **7** καθὼς ἐστιν δίκαιον ἐμοὶ τοῦτο φρονεῖν ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἐν τε τοῖς δεσμοῖς μου καὶ ἐν τῇ ἀπολογίᾳ καὶ βεβαιώσει τοῦ εὐαγγελίου συνκοινωνούς μου τῆς χάριτος πάντας ὑμᾶς ὄντας. **8** μάρτυς γάρ μου ὁ Θεός, ὃς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν σπλάγχνοις Χριστοῦ Ἰησοῦ. **9** καὶ τοῦτο προσεύχομαι, ἵνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ ἐν ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει, **10** εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ διαφέροντα, ἵνα ἥτε εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, **11** πεπληρωμένοι καρπὸν δικαιοσύνης τὸν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον Θεοῦ. **12** Γινώσκειν δὲ ὑμᾶς βούλομαι, ἀδελφοί, ὅτι τὰ κατ' ἐμὲ μᾶλλον εἰς προκοπὴν τοῦ εὐαγγελίου ἐλήλυθεν, **13** ὥστε τοὺς δεσμούς μου φανεροὺς ἐν Χριστῷ γενέσθαι ἐν ὅλῳ τῷ πραιτωρίῳ καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, **14** καὶ τοὺς πλείονας τῶν ἀδελφῶν ἐν Κυρίῳ πεποιθότας τοῖς δεσμοῖς μου περισσοτέρως τολμᾶν ἀφόβως τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ λαλεῖν. **15** Τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνον Χριστὸν κηρύσσουσιν· **16** οἱ μὲν ἐξ ἀγάπης, εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαν τοῦ εὐαγγελίου κεῖμαι, **17** οἱ δὲ ἐξ ἐριθείας τὸν Χριστὸν καταγγέλλουσιν, οὐχ ἀγνῶς, οἰόμενοι θλῖψιν ἐγείρειν τοῖς δεσμοῖς μου. **18** τί γάρ; πλὴν ὅτι παντὶ τρόπῳ, εἴτε προφάσει εἴτε ἀληθείᾳ, Χριστὸς καταγγέλλεται, καὶ ἐν τούτῳ χαίρω ἀλλὰ καὶ χαρήσομαι· **19** οἶδα γάρ ὅτι τοῦτό μοι ἀποβίησται εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως καὶ ἐπιχορηγίας τοῦ Πνεύματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, **20** κατὰ τὴν ἀποκαραδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου ὅτι ἐν οὐδενὶ αἰσχυνθήσομαι, ἀλλ’ ἐν πάσῃ παρρησίᾳ ὡς πάντοτε καὶ νῦν μεγαλυνθήσεται Χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου, εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε διὰ θανάτου. **21** Εμοὶ γάρ τὸ ζῆν Χριστὸς καὶ τὸ ἀποθανεῖν κέρδος. **22** εἰ δὲ τὸ ζῆν ἐν σαρκὶ, τοῦτό μοι καρπὸς Χριστοῦ Ἰησοῦ. **9** καὶ τοῦτο προσεύχομαι, ἵνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον συνέχομαι δὲ ἐκ τῶν δύο, τὴν ἐπιθυμίαν περισσεύῃ ἐν ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει, **10** εἰς τὸ ἀναλῦσαι καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι, πολλῷ γάρ μᾶλλον κρεῖσσον· **24** τὸ δὲ ἐπιμένειν τῇ σαρκὶ ἀναγκαιότερον δι’ ὑμᾶς. **25** καὶ τοῦτο πεποιθώς οἶδα, ὅτι μενῶ καὶ παραμενῶ πᾶσιν ὑμῖν εἰς τὴν ὑμῶν προκοπὴν καὶ χαρὰν τῆς πίστεως, **26** ἵνα τὸ καύχημα ὑμῶν περισσεύῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐν ἐμοὶ διὰ τῆς ἐμῆς παρουσίας πάλιν πρὸς ὑμᾶς. **27** Μόνον ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ πολιτεύεσθε, ἵνα εἴτε ἐλθῶν καὶ ἰδῶν ὑμᾶς εἴτε ἀπὸν ἀκούω τὰ περὶ ὑμῶν, διὰ στήκετε ἐν ἐνὶ πνεύματι, μιᾷ ψυχῇ

συναθλοῦντες τῇ πίστει τοῦ εὐαγγελίου, μόνον ἀλλὰ νῦν πολλῷ μᾶλλον ἐν τῇ 28 καὶ μὴ πτυρόμενοι ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀποστάτων φόβου καὶ τρόμου ἀντικειμένων, ἣτις ἐστὶν αὐτοῖς ἔνδειξις τὴν ἔαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε· 13 ἀπωλείας, ὑμῶν δὲ σωτηρίας, καὶ τοῦτο Θεὸς γάρ ἐστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ ἀπὸ Θεοῦ· 29 ὅτι ὑμῖν ἔχαρισθη τὸ ὑπὲρ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας. Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεύειν 14 πάντα ποιεῖτε χωρὶς γογγυσμῶν καὶ ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν, 30 τὸν διαλογισμῶν, 15 ἵνα γένησθε ἄμεμπτοι αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες οἶνον εἴδετε ἐν ἐμοὶ καὶ ἀκέραιοι, τέκνα Θεοῦ ἄμωμα μέσον καὶ νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί.

γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης, ἐν οἷς

2 Εἴ τις οὖν παράκλησις ἐν Χριστῷ, εἴ φαίνεσθε ὡς φωστήρες ἐν κόσμῳ, 16 λόγον τι παραμύθιον ἀγάπης, εἴ τις κοινωνία ζωῆς ἐπέχοντες, εἰς καύχημα ἐμοὶ εἰς Πνεύματος, εἴ τις σπλάγχνα καὶ οἰκτιρμοί, ἥμεραν Χριστοῦ, ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδραμον 2 πληρώσατε μου τὴν χαρὰν ἵνα τὸ αὐτὸ φρονήτε, τὴν αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες, σύνψυχοι, τὸ ἐν φρονοῦντες, 3 μηδὲν κατ' ἐριθείαν μηδὲ κατὰ κενοδοξίαν, ἀλλὰ τῇ ταπεινοφροσύνῃ ἀλλήλους ἡγούμενοι ὑπερέχοντας ἔαυτῶν, 4 μὴ τὰ ἔαυτῶν ἔκαστοι σκοποῦντες, ἀλλὰ καὶ τὰ ἔτερων ἔκαστοι. 5 τοῦτο φρονεῖτε ἐν ὑμῖν ὃ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 6 ὃς ἐν μορφῇ Θεοῦ γνησίως τὰ περὶ ὑμῶν μεριμνήσει· 7 οἱ ὑπάρχων οὐχ ἀρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι Χριστοῦ Ἰησοῦ. 8 ἐπαπείνωσεν μορφὴν δούλου λαβών, ἐν δόμοιώματι ἀνθρώπων γινώσκετε, ὅτι ὡς πατρὶ τέκνον σὺν ἐμοὶ γενόμενος· καὶ σχήματι εὑρεθεὶς ὡς ἔδιούλευσεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον. 9 Διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ἔνθρωπος ἐπαπείνωσεν ἔαυτὸν γενόμενος μὲν οὖν ἐλπίζω πέμψαι ὡς ἀν ἀφίδω ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ τὰ περὶ ἐμὲ ἔξαυτῆς· 10 τὸ δέ δοκιμὴν αὐτοῦ σταυροῦ. 11 Διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ἔνθρωπος ἐπαπείνωσεν, καὶ ἔχαριστο αὐτῷ τὸ ὄνομα τὸ δέ δοκιμὴν αὐτοῦ τὸν πάντας γλῶσσα ἔξομολογήσηται ὅτι ΚΥΡΙΟΣ ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός.

12 Ὡστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε πᾶσα γλῶσσα ἔξομολογήσηται ὅτι ΚΥΡΙΟΣ ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός.

13 Οὐτε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε μηδὲν ἔν τῇ παρουσίᾳ μου μου, ὑμῶν δὲ ἀπόστολον καὶ λειτουργὸν καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, 14 καὶ τῆς χρείας μου, πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, 15 ἐπειδὴ ἐπιποθῶν ἦν πάντας ὑμᾶς, καὶ ἀδημονῶν, διότι ἡκούσατε ὅτι ἡσθένησεν.

16 Καὶ γὰρ ἡσθένησεν παραπλήσιον θανάτῳ ἀλλὰ ὁ Θεὸς ἤλεησεν αὐτόν, οὐκ αὐτὸν

δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐμέ, ἵνα μὴ λύπην τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ καὶ κοινωνίαν ἐπὶ λύπην σχῶ. **28** σπουδαιοτέρως οὖν παθημάτων αὐτοῦ, συμμορφιζόμενος τῷ ἔπειμψα αὐτὸν, ἵνα ἰδόντες αὐτὸν πάλιν θανάτῳ αὐτοῦ, **11** εἰ πως καταντήσω εἰς χαρῆτε κάγὼ ἀλυπότερος ὥ. **29** προσδέχεσθε τὴν ἔξανάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν. **12** οὐχ ὅτι οὖν αὐτὸν ἐν Κυρίῳ μετὰ πάσης χαρᾶς, ἥδη ἔλαφον ἢ ἥδη τετελείωμαι, διώκω δὲ καὶ τοὺς τοιούτους ἐντίμους ἔχετε, **30** εἰ καὶ καταλάβω, ἐφ' ὧ καὶ κατελήμφθην ὅτι διὰ τὸ ἔργον Χριστοῦ μέχρι θανάτου ὑπὸ Χριστοῦ Ἰησοῦ. **13** ἀδελφοί, ἐγὼ ἦγγισεν παραβολεύσαμενος τῇ ψυχῇ, ἵνα ἐμαυτὸν οὕπω λογίζομαι κατειληφέναι· ἐν ἀναπληρώσῃ τὸ ὑμῶν ὑστέρημα τῆς πρός δέ, τὰ μὲν ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος τοῖς με λειτουργίας.

δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος, **14** κατὰ

3 Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν Κυρίῳ. τὰ αὐτὰ γράφειν ὑμῖν ἐμοὶ μὲν οὐκ ὀκνηρόν, ὑμῖν δὲ ἀσφαλές. **2** Βλέπετε τοὺς κύνας, βλέπετε τοὺς κακοὺς ἐργάτας, βλέπετε τὴν κατατομήν. **3** ἡμεῖς γάρ ἐσμεν ἡ περιτομή, οἱ Πνεύματι Θεοῦ λατρεύοντες καὶ καυχώμενοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ πεποιθότες, **4** καίπερ ἐγὼ ἔχων πεποίθησιν καὶ ἐν σαρκί. Εἴ τις δοκεῖ ἄλλος πεποιθέναι ἐν σαρκί, ἐγὼ μᾶλλον· **5** περιτομῇ ὀκταήμερος, ἐκ γένους Ἰσραήλ, φυλῆς Βενιαμείν, Ἐβραῖος ἐξ Ἐβραίων, κατὰ νόμον Φαρισαϊος, **6** κατὰ ζῆλος διώκων τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ δικαιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ γενόμενος ἄμεμπτος. **7** Ἀλλὰ ἄτινα ἦν μοι κέρδη, ταῦτα ἥγημαι διὰ τὸν Χριστὸν ζημίαν. **8** ἀλλὰ μὲν οὖν γε καὶ ἥγοῦμαι πάντα ζημίαν εἶναι διὰ τὸ ὑπερέχον τῆς γνώσεως Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου μου, δι' ὃν τὰ πάντα ἔζημιώθην, καὶ ἥγοῦμαι σκύβαλα ἵνα Χριστὸν κερδήσω **9** καὶ εύρεθῶ ἐν **4** Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ αὐτῷ, μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ ἐπιπόθητοι, χαρὰ καὶ στέφανός μου, νόμου, ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως Χριστοῦ, οὕτως στήκετε ἐν Κυρίῳ, ἀγαπητοί. τὴν ἐκ Θεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει, **2** Εὔοδίαν παρακαλῶ καὶ Συντύχην **10** τοῦ γνῶναι αὐτὸν καὶ τὴν δύναμιν παρακαλῶ τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν Κυρίῳ.

3 ναὶ ἐρωτῶ καὶ σέ, γνήσιε σύνζυγε, καὶ δίς εἰς τὴν χρείαν μοι ἐπέμψατε. 17 συνλαμβάνου αὐταῖς, αἵτινες ἐν τῷ οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δόμα, ἀλλὰ ἐπιζητῶ εὐαγγελίω συνήθλησάν μοι μετὰ καὶ τὸν καρπὸν τὸν πλεονάζοντα εἰς λόγον Κλήμεντος καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν μου, ὑμῶν. 18 ἀπέχω δὲ πάντα καὶ περισσεύων τὰ ὄντα ἐν βίβλῳ ζωῆς. 4 Χαίρετε πεπλήρωμαι δεξάμενος παρὰ Ἐπαφροδίτου ἐν Κυρίῳ πάντοτε πάλιν ἐρῶ, χαίρετε. 5 τὸ τὰ παρ' ὑμῶν, ὁσμὴν εὐωδίας, θυσίαν ἐπιεικὲς ὑμῶν γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις. δεκτήν, εὐάρεστον τῷ Θεῷ. 19 ὁ δὲ Θεός ὁ Κύριος ἐγγύς: 6 μηδὲν μεριμνᾶτε, ἀλλ’ μου πληρώσει πᾶσαν χρείαν ὑμῶν κατὰ τὸ ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει μετὰ πλοῦτος αὐτοῦ ἐν δόξῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. εὐχαριστίας τὰ αἰτήματα ὑμῶν γνωριζέσθω 20 τῷ δὲ Θεῷ καὶ Πατρὶ ὑμῶν ἡ δόξα εἰς πρὸς τὸν Θεόν. 7 καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. (αἱσθ g165) 21 ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν φρουρήσει τὰς Ἀσπάσασθε πάντα ἄγιον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί. 22 Χριστῷ Ἰησοῦ. 8 Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί, ὅσα ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες οἱ ἄγιοι, μάλιστα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα δὲ οἱ ἐκ τῆς Καίσαρος οἰκίας. 23 Ἡ χάρις τοῦ ἀγνά, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὔφημα, εἴ τις Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος, ταῦτα λογίζεσθε· 9 ὑμῶν.

ἄ καὶ ἐμάθετε καὶ παρελάβετε καὶ ἡκούσατε
καὶ εἴδετε ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσσετε· καὶ
ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. 10
Ἐχάρην δὲ ἐν Κυρίῳ μεγάλως ὅτι ἥδη
ποτὲ ἀνεθάλετε τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν·
ἐφ' ᾧ καὶ ἐφρονεῖτε, ἡκαιρεῖσθε δέ. 11
οὐχ ὅτι καθ' ὑστέρησιν λέγω· ἐγὼ γάρ
ἔμαθον ἐν οἷς εἶμι αὐτάρκης εῖναι. 12 οἶδα
καὶ ταπεινοῦσθαι, οἶδα καὶ περισσεύειν
ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσιν μεμύημαι, καὶ
χορτάζεσθαι καὶ πεινᾶν, καὶ περισσεύειν
καὶ ὑστερεῖσθαι. 13 πάντα ἰσχύω ἐν τῷ
ἐνδυναμοῦντί με. 14 πλὴν καλῶς ἐποιήσατε
συνκοινωνήσαντές μου τῇ θλίψει. 15 οἶδατε
δὲ καὶ ὑμεῖς, Φιλιππήσιοι, ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ
εὐαγγελίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακεδονίας,
οὐδεμίᾳ μοι ἐκκλησίᾳ ἐκοινώνησεν εἰς
λόγον δόσεως καὶ λήμψεως εἰ μὴ ὑμεῖς
μόνοι, 16 ὅτι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἄπαξ

Προς Κολοσσαεις

1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς **2** τοῖς ἐν Κολοσσαῖς ἀγίοις καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν Χριστῷ χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνῃ ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ὑμῶν. **3** Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ Πατρὶ τοῦ Κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ πάντοτε περὶ ὑμῶν προσευχόμενοι, **4** ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην ἣν ἔχετε εἰς πάντας τοὺς ἀγίους **5** διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποκειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν προηκούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου **6** τοῦ παρόντος εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ ἐστὶν καρποφορούμενον καὶ αὐξανόμενον καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν, ἀφ' ἣς ἡμέρας ἥκουσατε καὶ ἐπέγνωτε τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ: **7** καθὼς ἐμάθετε ἀπὸ Ἐπαφρᾶ τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ὑμῶν, ὃς ἐστιν πιστὸς ὑπὲρ ὑμῶν διάκονος τοῦ Χριστοῦ, **8** ὁ καὶ δηλώσας ὑμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν Πνεύματι. **9** Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, ἀφ' ἣς ἡμέρας ἥκουσαμεν, οὐ παυόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι καὶ αἴτούμενοι ἵνα πληρωθῆτε τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ συνέσει πνευματικῇ, **10** περιπατῆσαι ἀξίως τοῦ Κυρίου εἰς πᾶσαν ἀρεσκείαν, ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντες καὶ αὐξανόμενοι τῇ ἐπιγνώσει τοῦ Θεοῦ, **11** ἐν πάσῃ δυνάμει δυναμούμενοι κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν, μετὰ χαρᾶς **12** εὐχαριστοῦντες τῷ Πατρὶ τῷ ἱκανώσαντι ὑμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἄγίων ἐν τῷ φωτὶ: **13** ὃς ἐρύσατο ὑμᾶς ἐκ τῆς ἔξουσίας τοῦ σκότους καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, **14** ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν, τὴν ἀφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν: **15** ὃς ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως, **16** ὃς τί ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὄρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότητες εἴτε ἀρχαὶ εἴτε ἔξουσίαι· τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται: **17** καὶ αὐτός ἐστιν πρὸ πάντων καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκεν, **18** καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, τῆς ἐκκλησίας ὃς ἐστιν ἀρχὴ, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων, **19** ὃς τί ἐν αὐτῷ εὐδόκησεν πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι **20** καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν, εἰρηνοποιήσαις διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ, δι' αὐτοῦ εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **21** καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχθροὺς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς, **22** νυνὶ δὲ ἀποκατήλλαξεν ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου, παραστῆσαι ὑμᾶς ἀγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλήτους κατενώπιον αὐτοῦ, **23** εἴ γε ἐπιμένετε τῇ πίστει τεθεμελιωμένοι καὶ ἐδραῖοι καὶ μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου οὗ ἥκουσατε, τοῦ κηρυχθέντος ἐν πάσῃ κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανόν, οὗ ἐγενόμην ἐγὼ Παῦλος διάκονος. **24** Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασιν ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκὶ μου ὑπὲρ

τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὃ ἐστιν ἡ ἐκκλησία, 8 Βλέπετε μή τις ὑμᾶς ἔσται ὁ συλαγωγῶν 25 ἡς ἐγενόμην ἐγὼ διάκονος κατὰ τὴν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης οἰκονομίαν τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ εἰς ὑμᾶς πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου καὶ οὐ κατὰ 26 τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ Χριστόν· 9 ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν—νῦν τὸ πλήρωμα τῆς Θεότητος σωματικῶς, δὲ ἐφανερώθη τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ, (ἱσθι g165) 10 καὶ ἐστὲ ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι, ὃς 27 οἵς ἡθέλησεν ὁ Θεὸς γνωρίσαι τί τὸ ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἔξουσίας, πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου 11 ἐν ᾧ καὶ περιετμήθητε περιτομῇ ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὃς ἐστιν Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἀχειροποιήτῳ ἐν τῇ ἀπεκδύσει τοῦ σώματος ἐλπὶς τῆς δόξης; 28 ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν τῆς σαρκός, ἐν τῇ περιτομῇ τοῦ Χριστοῦ, 12 νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον καὶ συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπτίσματι, ἐν διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ ᾧ καὶ συνηγέρθητε διὰ τῆς πίστεως τῆς σοφίᾳ, ἵνα παραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν τέλειον ἐν Χριστῷ· 29 εἰς δὲ καὶ κοπιῶ ἐκ νεκρῶν· 13 καὶ ὑμᾶς νεκροὺς ὅντας ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ τοῖς παραπτώμασιν καὶ τῇ ἀκροβυστίᾳ τὴν ἐνεργούμενην ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει.

2 Θέλω γάρ ὑμᾶς εἰδέναι ἡλίκον ὡγῶνα
ἔχω ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικίᾳ
καὶ δοσοὶ οὐχ ἔόρακαν τὸ πρόσωπόν μου
ἐν σαρκὶ, 2 ἵνα παρακληθῶσιν αἱ καρδίαι
αὐτῶν, συνβιβασθέντες ἐν ἀγάπῃ καὶ
εἰς πᾶν πλοῦτος τῆς πληροφορίας τῆς
συνέσεως, εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ μυστηρίου
τοῦ Θεοῦ, Χριστοῦ, 3 ἐν ᾧ εἰσιν πάντες
οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ γνώσεως
ἀπόκρυφοι. 4 Τοῦτο λέγω ἵνα μηδεὶς ὑμᾶς
παραλογίζηται ἐν πιθανολογίᾳ. 5 εἰ γὰρ καὶ
τῇ σαρκὶ ἄπειμι, ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὺν ὑμῖν
εἰμι, χαίρων καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν
καὶ τὸ στερέωμα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως
ὑμῶν. 6 Ὡς οὖν παρελάβετε τὸν Χριστὸν
Ἰησοῦν τὸν Κύριον, ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε,
7 ἐρριζωμένοι καὶ ἐποικοδομούμενοι ἐν
αὐτῷ καὶ βεβαιούμενοι τῇ πίστει καθὼς
ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες ἐν εὐχαριστίᾳ.

σὺν αὐτῷ, χαρισάμενος ἡμῖν πάντα τὰ
παραπτώματα, 14 ἐξαλείψας τὸ καθ'
ἡμῶν χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν δὲ ἵν
ύπεναντίον ἡμῖν, καὶ αὐτὸ δῆρκεν ἐκ τοῦ
μέσου, προσηλώσας αὐτὸ τῷ σταυρῷ· 15
ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἔξουσίας
ἔδειγμάτισεν ἐν παρρησίᾳ, θριαμβεύσας
αὐτὸὺς ἐν αὐτῷ. 16 Μὴ οὖν τις ὑμᾶς
κρινέτω ἐν βρώσει καὶ ἐν πόσει ἢ ἐν μέρει
ἔορτῆς ἢ νεομηνίας ἢ σαββάτων, 17 ἃ
ἐστιν σκιὰ τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα τοῦ
Χριστοῦ. 18 μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβεύετω
θέλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ θρησκείᾳ
τῶν ἀγγέλων, ἢ ἔόρακεν ἐμβατεύων,
εἰκῇ φυσιούμενος ὑπὸ τοῦ νοὸς τῆς
σαρκὸς αὐτοῦ, 19 καὶ οὐ κρατῶν τὴν
Κεφαλήν, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα διὰ τῶν
ἀφῶν καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγούμενον
καὶ συνβιβαζόμενον αὔξει τὴν αὔξησιν τοῦ

Θεοῦ. 20 Εἰ ἀπεθάνετε σὺν Χριστῷ ἀπὸ τῶν οἰκτιρμοῦ, χρηστότητα, ταπεινοφροσύνην, στοιχείων τοῦ κόσμου, τί ώς ζῶντες ἐν πραϋτητα, μακροθυμίαν, 13 ἀνεχόμενοι κόσμῳ δογματίζεσθε 21 Μὴ ἄψῃ μηδὲ γεύσῃ ἀλλήλων καὶ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, ἐάν μηδὲ θίγῃς, 22 ἃ ἔστιν πάντα εἰς φθορὰν τις πρός τινα ἔχῃ μομφήν· καθὼς καὶ ὁ τῇ ἀποχρήσει, κατὰ τὰ ἐντάλματα καὶ Κύριος ἐχαρίσατο ὑμῖν οὕτως καὶ ὑμεῖς διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων; 23 ἀτινά ἔστιν 14 ἐπὶ πᾶσιν δὲ τούτοις τὴν ἀγάπην, ὅ λόγον μὲν ἔχοντα σοφίας ἐν ἐθελοθρησκίᾳ ἔστιν σύνδεσμος τῆς τελειότητος. 15 καὶ καὶ ταπεινοφροσύνη καὶ ἀφειδίᾳ σώματος, ἡ εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ βραβεύετω ἐν ταῖς οὐκ ἐν τιμῇ τινι πρὸς πλησμονὴν τῆς καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν σαρκός.

3 Εἰ οὖν συνηγέρθητε τῷ Χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ ὁ Χριστός ἔστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ καθήμενος· 2 τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. 3 ἀπεθάνετε γάρ, καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ Θεῷ· 4 ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ἡμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ. 5 Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν κακήν, καὶ τὴν πλεονεξίαν ἥτις ἔστιν εἰδωλολατρεία, 6 δι' ἣν ἔρχεται ἡ ὄργὴ τοῦ Θεοῦ· 7 ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιεπατήσατέ ποτε, ὅτε ἐζῆτε ἐν τούτοις· 8 νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὄργήν, θυμόν, κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν· 9 μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἀνθρωπὸν σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ, 10 καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον τὸν ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν, 11 ὅπου οὐκ ἔνι Ἑλλην καὶ Ἰουδαῖος, περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος, ἀλλὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσιν Χριστός. 12 Ἐνδύσασθε οὖν, ως ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ ἄγιοι καὶ ἡγαπημένοι, σπλάγχνα

ἐνί σώματι· καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε. 16 ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ ἐνοικείτω ἐν ὑμῖν πλουσίως, ἐν πάσῃ σοφίᾳ· διδάσκοντες καὶ νοικείτωντες ἑαυτοὺς, ψαλμοῖς ὑμνοῖς ὠδαῖς πνευματικαῖς ἐν τῇ χάριτι ἔδοντες ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν τῷ Θεῷ· 17 καὶ πᾶν ὅ τι ἔαν ποιῆτε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν δύναμι Κυρίου Ἰησοῦ, εὐχάριστοῦντες τῷ Θεῷ Πατρὶ δι' αὐτοῦ. 18 Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε τοῖς ἀνδράσιν, ως ἀνῆκεν ἐν Κυρίῳ. 19 Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας καὶ μὴ πικραίνεσθε πρὸς αὐτάς. 20 Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν κατὰ πάντα, τοῦτο γάρ εὐάρεστόν ἔστιν ἐν Κυρίῳ. 21 Οἱ πατέρες, μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν. 22 Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε κατὰ πάντα τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις, μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλίαις, ως ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ἐν ἀπλότητι καρδίας φοβιούμενοι τὸν Κύριον. 23 Ὁ ἐὰν ποιῆτε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε ως τῷ Κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, 24 εἰδότες δτι ἀπὸ Κυρίου ἀπολήμψεσθε τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς κληρονομίας. τῷ Κυρίῳ Χριστῷ δουλεύετε· 25 ὁ γὰρ ἀδικῶν κομίσεται ὁ ἡδίκησεν, καὶ οὐκ ἔστιν προσωπολημψία.

4 Οἱ κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἴσότητα τοῖς ἀδελφούς καὶ Νύμφαν καὶ τὴν κατ' οἶκον

δούλοις παρέχεσθε, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμεῖς αὐτῆς ἐκκλησίαν. **16** καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ
ἔχετε Κύριον ἐν οὐρανῷ. **2** Τῇ προσευχῇ παρ' ὑμῖν ἡ ἐπιστολή, πουήσατε ἵνα καὶ ἐν
προσκαρτερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν αὐτῇ ἐν τῇ Λαοδικεών ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῇ, καὶ
εὐχαριστίᾳ, **3** προσευχόμενοι ἄμα καὶ περὶ τὴν ἐκ Λαοδικίας ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε.
ἡμῶν, ἵνα ὁ Θεὸς ἀνοίξῃ ἡμῖν θύραν τοῦ **17** καὶ εἴπατε Ἀρχίππῳ Βλέπε τὴν διακονίαν
λόγου, λαλῆσαι τὸ μυστήριον τοῦ Χριστοῦ, ἣν παρέλαβες ἐν Κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν πληροῖς,
δι’ ὃ καὶ δέδεμαι, **4** ἵνα φανερώσω αὐτὸν **18** Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου.
ὡς δεῖ με λαλῆσαι. **5** Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε μνημονεύετε μου τῶν δεσμῶν. ἡ χάρις μεθ'
πρὸς τοὺς ἔξω, τὸν καιρὸν ἔξαγοραζόμενοι. ὑμῶν.

6 ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἄλατι
ἡρτυμένος, εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἐνὶ ἑκάστῳ
ἀποκρίνεσθαι. **7** Τὰ κατ’ ἐμὲ πάντα γνωρίσει
ἡμῖν Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ
πιστὸς διάκονος καὶ σύνδουλος ἐν Κυρίῳ,
8 ὃν ἔπειψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸν τοῦτο, ἵνα
γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν καὶ παρακαλέσῃ τὰς
καρδίας ὑμῶν, **9** σὺν Ὄνησίμῳ τῷ πιστῷ καὶ
ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, ὃς ἐστιν ἐξ ὑμῶν πάντα
ἡμῖν γνωρίσουσιν τὰ ὕδε. **10** Ἀσπάζεται
ἡμᾶς Ἀρίσταρχος ὁ συναιχμάλωτός μου,
καὶ Μᾶρκος ὁ ἀνεψιὸς Βαρνάβα, (περὶ οὗ
ἐλάβετε ἐντολάς, ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς,
δέξασθε αὐτόν,) **11** καὶ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος
Ἰοῦστος, οἱ δόντες ἐκ περιτομῆς οὗτοι μόνοι
συνεργοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ,
οἵτινες ἐγενήθησάν μοι παρηγορία. **12**
ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἐπαφρᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν, δοῦλος
Χριστοῦ Ἰησοῦ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος
ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς, ἵνα σταθῆτε
τέλειοι καὶ πεπληροφορημένοι ἐν παντὶ¹
θελήματι τοῦ Θεοῦ. **13** μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ
ὅτι ἔχει πολὺν πόνον ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν
ἐν Λαοδικίᾳ καὶ τῶν ἐν Ἱεραπόλει. **14**
ἀσπάζεται ὑμᾶς Λουκᾶς ὁ ἰατρὸς ὁ ἀγαπητὸς
καὶ Δημᾶς. **15** Ἀσπάσασθε τοὺς ἐν Λαοδικίᾳ

Προς Θεσσαλονικεις

A'

τῶν νεκρῶν, Ἰησοῦν τὸν ρύμανον ἡμᾶς
ἐκ τῆς ὄργης τῆς ἐρχομένης.

2 Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε, ἀδελφοί, τὴν εἰσοδον

1 Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος ἡμῶν τὴν πρὸς ὑμᾶς, ὅτι οὐ κενὴ τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν Θεῷ γέγονεν, **2** ἀλλὰ προπαθόντες καὶ Πατρὶ καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ χάρις ὑβρισθέντες καθὼς οἴδατε ἐν Φιλίπποις ὑμῖν καὶ εἰρήνῃ. **2** Εὐχαριστοῦμεν τῷ ἐπαρρησιασμέθα ἐν τῷ Θεῷ ἡμῶν λαλῆσαι Θεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν, μνείαν πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ ἐν ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν, πολλῷ ἀγῶνι. **3** ή γὰρ παράκλησις ἡμῶν ἀδιαλείπτως **3** μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ οὐκ ἐκ πλάνης οὐδὲ ἔξ ακαθαρσίας οὐδὲ ἔργου τῆς πίστεως καὶ τοῦ κόπου τῆς ἐν δόλῳ, **4** ἀλλὰ καθὼς δεδοκιμάσμεθα ἀγάπης καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πιστευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔμπροσθεν οὕτως λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἀνθρώποις τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν, **4** εἰδότες, ἀρέσκοντες, ἀλλὰ Θεῷ τῷ δοκιμάζοντι τὰς ἀδελφοὶ ἡγαπημένοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, τὴν καρδίας ἡμῶν. **5** οὕτε γάρ ποτε ἐν λόγῳ ἐκλογὴν ὑμῶν, **5** ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ὑμῶν κολακίας ἐγενήθημεν, καθὼς οἴδατε, οὕτε οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον, ἐν προφάσει πλεονεξίας, Θεὸς μάρτυς, **6** ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει καὶ ἐν Πνεύματι Ἀγίῳ οὕτε ζητοῦντες ἔξ ἀνθρώπων δόξαν, οὕτε καὶ πληροφορίᾳ πολλῇ, καθὼς οἴδατε οἵοι ἀφ' ὑμῶν οὕτε ἀπ' ἄλλων, **7** δυνάμενοι ἐν ἐγενήθημεν ἐν ὑμῖν δι' ὑμᾶς. **6** καὶ ὑμεῖς βάρει εἴναι ως Χριστοῦ ἀπόστολοι ἀλλὰ μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε καὶ τοῦ Κυρίου, ἐγενήθημεν ἥπιοι ἐν μέσῳ ὑμῶν, ως ἐὰν δεξάμενοι τὸν λόγον ἐν θλίψει πολλῇ μετὰ τροφὸς θάλαπη τὰ ἑαυτῆς τέκνα: **8** οὕτως χαρᾶς Πνεύματος Ἀγίου, **7** ὥστε γενέσθαι ὁμειρόμενοι ὑμῶν εὔδοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμᾶς τύπον πᾶσιν τοῖς πιστεύουσιν ἐν ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ. **8** ἀφ' ἀλλὰ καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχάς, διότι ἀγαπητοὶ ὑμῶν γάρ ἔξήχηται ὁ λόγος τοῦ Κυρίου οὐ ὑμῖν ἐγενήθητε. **9** μνημονεύετε γάρ, μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ Ἀχαΐᾳ, ἀλλ' ἀδελφοί, τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον ἐν παντὶ τόπῳ ἡ πίστις ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ Θεὸν ἔξελήλυθεν, ὥστε μὴ χρείαν ἔχειν μὴ ἐπιβαρῆσαι τινα ὑμῶν ἐκηρύξαμεν εἰς ὑμᾶς λαλεῖν τι: **9** αὐτοὶ γὰρ περὶ ὑμῶν ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ. **10** ὑμεῖς ἀπαγγέλλουσιν ὅποιαν εἰσοδον ἔσχομεν μάρτυρες καὶ ὁ Θεός, ως ὁσίως καὶ δικαίως πρὸς ὑμᾶς, καὶ πῶς ἐπεστρέψατε πρὸς τὸν καὶ ἀμέμπτως ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν Θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων δουλεύειν Θεῷ ἐγενήθημεν, **11** καθάπερ οἴδατε ως ἔνα ζῶντι καὶ ἀληθινῷ, **10** καὶ ἀναμένειν τὸν ἔκαστον ὑμῶν ως πατήρ τέκνα ἑαυτοῦ **12** Υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν, ὃν ἥγειρεν ἐκ παρακαλοῦντες ὑμᾶς καὶ παραμυθούμενοι καὶ μαρτυρόμενοι εἰς τὸ περιπατεῖν ὑμᾶς

ἀξίως τοῦ Θεοῦ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς εἰς παρακαλέσαι ὑπὲρ τῆς πίστεως ὑμῶν 3 τὸ τὴν ἔαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν. 13 Καὶ μηδένα σαίνεσθαι ἐν ταῖς θλίψειν ταύταις. διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ αὐτοὶ γάρ οἴδατε ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα· 4 Θεῷ ἀδιαλείπτως, ὅτι παραλαβόντες λόγον καὶ γάρ ὅτε πρὸς ὑμᾶς ἦμεν, προελέγομεν ἀκοῆς παρ' ὑμῶν τοῦ Θεοῦ ἐδέξασθε οὐ νῦν ὅτι μέλλομεν θλίβεσθαι, καθὼς καὶ λόγον ἀνθρώπων ἀλλὰ καθὼς ἀληθῶς ἐγένετο καὶ οἴδατε. 5 διὰ τοῦτο κάγὼ μηκέτι ἔστιν λόγον Θεοῦ, ὃς καὶ ἐνεργεῖται ἐν στέγων ἐπεμψα εἰς τὸ γνῶναι τὴν πίστιν ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν. 14 ὑμεῖς γάρ μιμηταὶ ὑμῶν, μή πως ἐπείρασεν ὑμᾶς ὁ πειράζων ἐγενήθητε, ἀδελφοί, τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ καὶ εἰς κενὸν γένηται ὁ κόπος ὑμῶν. 6 Θεοῦ τῶν οὐσῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ Ἀρτὶ δὲ ἐλθόντος Τιμοθέου πρὸς ὑμᾶς ἀφ' Ἰησοῦ, ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς ὑμῶν καὶ εὐαγγελισαμένου ὑμῖν τὴν πίστιν ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφυλετῶν, καθὼς καὶ τὴν ἀγάπην ὑμῶν, καὶ ὅτι ἔχετε μνείαν αὐτοὶ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, 15 τῶν καὶ ὑμῶν ἀγαθὴν πάντοτε, ἐπιποθοῦντες ὑμᾶς τὸν Κύριον ἀποκτεινάντων Ἰησοῦν καὶ ἴδεῖν καθάπερ καὶ ὑμεῖς ὑμᾶς, 7 διὰ τοῦτο τοὺς προφήτας καὶ ὑμᾶς ἐκδιωξάντων, καὶ παρεκλήθημεν, ἀδελφοί, ἐφ' ὑμῖν ἐπὶ πάσῃ Θεῷ μὴ ἀρεσκόντων, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις τῇ ἀνάγκῃ καὶ θλίψει ὑμῶν διὰ τῆς ὑμῶν ἐναντίων, 16 κωλυόντων ὑμᾶς τοῖς ἔθνεσιν πίστεως, 8 ὅτι νῦν ζῶμεν ἐὰν ὑμεῖς στήκετε λαλῆσαι ἵνα σωθῶσιν, εἰς τὸ ἀναπληρῶσαι ἐν Κυρίῳ. 9 τίνα γάρ εὐχαριστίαν δυνάμεθα αὐτῶν τὰς ἀμαρτίας πάντοτε. ἐφθασεν δὲ τῷ Θεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ ὑμῶν ἐπὶ πάσῃ ἐπ' αὐτοὺς ἡ ὄργὴ εἰς τέλος. 17 Ἡμεῖς τῇ χαρᾷ ἥ χαίρομεν δι' ὑμᾶς ἔμπροσθεν δέ, ἀδελφοί, ἀπορφανισθέντες ἀφ' ὑμῶν τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, 10 νυκτὸς καὶ ὑμέρας πρὸς καιρὸν ὥρας προσώπω οὐ καρδίᾳ, ὑπερεκπερισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ ἴδεῖν ὑμῶν περισσοτέρως ἐσπουδάσαμεν τὸ πρόσωπον τὸ πρόσωπον καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα ὑμῶν ἴδεῖν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ. 18 διότι τῆς πίστεως ὑμῶν; 11 Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς καὶ ἡθελήσαμεν ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἐγὼ μὲν Πατήρ ὑμῶν καὶ ὁ Κύριος ὑμῶν Ἰησοῦς Παῦλος καὶ ἄπαξ καὶ δίς, καὶ ἐνέκοψεν κατευθύναι τὴν ὁδὸν ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς· 12 ὑμᾶς ὁ Σατανᾶς. 19 τίς γάρ ὑμῶν ἐλπὶς ἥ ὑμᾶς δὲ ὁ Κύριος πλεονάσαι καὶ περισσεύσαι χαρὰ ἥ στέφανος καυχήσεως— ἥ οὐχὶ καὶ τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας, ὑμεῖς— ἔμπροσθεν τοῦ Κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ καθάπερ καὶ ὑμεῖς εἰς ὑμᾶς, 13 εἰς τὸ ἐν τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ; 20 ὑμεῖς γάρ ἐστε ἡ στηρίξαι ὑμῶν τὰς καρδίας ἀμέμπτους ἐν δόξᾳ ὑμῶν καὶ ἡ χαρά.

ἀγιωσύνῃ ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς ὑμῶν ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ μετὰ πάντων τῶν ἀγίων αὐτοῦ.

3 Διὸ μηκέτι στέγοντες ηὐδοκήσαμεν καταλειφθῆναι ἐν Ἀθήναις μόνοι, 2 καὶ

ἐπέμψαμεν Τιμόθεον, τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν **4** Λοιπὸν οὖν, ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ διάκονον τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ καὶ παρακαλοῦμεν ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, ἵνα τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ στηρίξαι ὑμᾶς καὶ καθὼς παρελάβετε παρ' ὑμῶν τὸ πῶς δεῖ

ύμᾶς περιπατεῖν καὶ ἀρέσκειν Θεῷ, καθὼς περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ καὶ περιπατεῖτε, ἵνα περισσεύητε μᾶλλον. Κυρίου οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας **2** οἴδατε γὰρ τίνας παραγγελίας ἐδώκαμεν **16** ὅτι αὐτὸς ὁ Κύριος ἐν κελεύσματι, ἐν ὑμῖν διὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. **3** Τοῦτο γάρ φωνῇ ἀρχαγγέλου καὶ ἐν σάλπιγγι Θεοῦ, ἐστιν θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὁ ἀγιασμὸς ὑμῶν, καταβήσεται ἀπ’ οὐρανοῦ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐν ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας, **4** εἰδέναι Χριστῷ ἀναστήσονται πρῶτον, **17** ἔπειτα ἔκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος κτᾶσθαι ἐν ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι ἄμα ἀγιασμῷ καὶ τιμῇ, **5** μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας σὺν αὐτοῖς ἀρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν Θεόν, εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου εἰς ἀέρα· καὶ **6** τὸ μὴ ὑπερβαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ οὔτως πάντοτε σὺν Κυρίῳ ἐσόμεθα. **18** πράγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, διότι ἔκδικος Ὡστε παρακαλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις Κύριος περὶ πάντων τούτων, καθὼς καὶ τούτοις.

προείπαμεν ὑμῖν καὶ διεμαρτυράμεθα. **7** οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἐπὶ ἀκαθαρσίᾳ ἀλλ ἐν ἀγιασμῷ. **8** τοιγαροῦν ὁ ἀθετῶν οὐκ ἄνθρωπον ἀθετεῖ ἀλλὰ τὸν Θεὸν τὸν καὶ διδόντα τὸ Πνεῦμα αὐτοῦ τὸ ἄγιον εἰς ὑμᾶς. **9** Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρείαν ἔχετε γράφειν ὑμῖν· αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεοδίδακτοί ἐστε εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους· **10** καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸν εἰς πάντας τοὺς ἀδελφοὺς ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ. Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, περισσεύειν μᾶλλον, **11** καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχάζειν καὶ πράσσειν τὰ ἴδια καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς χερσὶν ὑμῶν, καθὼς ὑμῖν παρηγγείλαμεν, **12** ἵνα περιπατήτε εὐσχημόνως πρὸς τοὺς ἔξω καὶ μηδενὸς χρείαν ἔχητε. **13** Οὐ θέλομεν δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ τῶν κοιμωμένων, ἵνα μὴ λυπῆσθε καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. **14** εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανεν καὶ ἀνέστη, οὕτως καὶ ὁ Θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺν αὐτῷ. **15** Τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ Κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ **5** Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, οὐ χρείαν ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι· **2** αὐτοὶ γὰρ ἀκριβῶς οἴδατε ὅτι ἡμέρα Κυρίου ως κλέπτης ἐν νυκτὶ οὕτως ἔρχεται. **3** ὅταν λέγωσιν Εἱρίνη καὶ ἀσφάλεια, τότε αἰφνίδιος αὐτοῖς ἐπίσταται δλεθρος ὕσπερ ἡ ὥδιν τῇ ἐν γαστρὶ ἔχούσῃ, καὶ οὐ μὴ ἐκφύγωσιν. **4** ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, οὐκ ἐστὲ ἐν σκότει, ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς ως κλέπτης καταλάβῃ· **5** πάντες γὰρ ὑμεῖς υἱοὶ φωτός ἐστε καὶ υἱοὶ ἡμέρας. Οὐκ ἐσμὲν νυκτὸς οὐδὲ σκότους· **6** ἄρα οὖν μὴ καθεύδωμεν ως οἱ λοιποί, ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ νήφωμεν. **7** οἱ γὰρ καθεύδοντες νυκτὸς καθεύδουσιν, καὶ οἱ μεθυσκόμενοι νυκτὸς μεθύουσιν· **8** ἡμεῖς δὲ ἡμέρας ὄντες νήφωμεν, ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης καὶ περικεφαλαίαν ἐλπίδα σωτηρίας· **9** ὅτι οὐκ ἔθετο ἡμᾶς ὁ Θεὸς εἰς ὄργὴν ἀλλὰ εἰς περιποίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ Κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, **10** τοῦ ἀποθανόντος περὶ ὑμῶν, ἵνα εἴτε γρηγορῶμεν εἴτε καθεύδωμεν ἄμα σὺν αὐτῷ ζήσωμεν. **11** Διὸ παρακαλεῖτε

ἀλλήλους καὶ οἰκοδομεῖτε εἰς τὸν ἔνα,
καθὼς καὶ ποιεῖτε. **12** Ἐρωτῶμεν δὲ
ὑμᾶς, ἀδελφοί, εἰδέναι τοὺς κοπιῶντας ἐν
ὅμιλοις καὶ προϊσταμένους ὑμῶν ἐν Κυρίῳ
καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς, **13** καὶ ἡγεῖσθαι
αὐτοὺς ὑπερεκπερισσῶς ἐν ἀγάπῃ διὰ
τὸ ἔργον αὐτῶν. εἰρηνεύετε ἐν ἔαυτοῖς.
14 Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί,
νουθετεῖτε τοὺς ἀτάκτους, παραμυθεῖσθε
τοὺς ὄλιγοψύχους, ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν,
μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας. **15** ὁρᾶτε μή
τις κακὸν ἀντὶ κακοῦ τινι ἀποδῷ, ἀλλὰ
πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε εἰς ἀλλήλους
καὶ εἰς πάντας. **16** Πάντοτε χαίρετε, **17**
ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε, **18** ἐν παντὶ^{τι}
εὐχαριστεῖτε· τοῦτο γάρ θέλημα Θεοῦ ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς. **19** τὸ Πνεῦμα μὴ
σβέννυτε, **20** προφητείας μὴ ἔξουθενεῖτε·
21 πάντα δὲ δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε·
22 ἀπὸ παντὸς εἴδους πονηροῦ ἀπέχεσθε. **23**
Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἀγιάσαι ὑμᾶς
ὅλοτελεῖς, καὶ ὀλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα
καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἀμέμπτως ἐν τῇ
παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
τηρηθείη. **24** πιστὸς ὁ καλῶν ὑμᾶς, δὲς καὶ
ποιήσει. **25** Ἀδελφοί, προσεύχεσθε περὶ
ἡμῶν. **26** Ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφοὺς πάντας
ἐν φιλήματι ἀγίῳ. **27** Ἐνορκίζω ὑμᾶς τὸν
Κύριον ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν πᾶσιν
τοῖς ἀδελφοῖς. **28** Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν.

Προς Θεσσαλονικεις

B'

1 Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν Θεῷ Πατρὶ καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ἡμῶν καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ· **2** χάρις ὑμῖν **2** Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Κυρίου παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. **3** Εὐχαριστεῖν ὁφείλομεν Χριστοῦ καὶ ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς ἐπ' τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί, αὐτόν, **2** εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευθῆναι καθὼς ἄξιόν ἔστιν, ὅτι ὑπεραυξάνει ἡ ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοὸς μηδὲ θροεῖσθαι μήτε πίστις ὑμῶν καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἐνὸς διὰ πνεύματος μήτε διὰ λόγου μήτε δι' ἔκάστου πάντων ὑμῶν εἰς ἀλλήλους, **4** ἐπιστολῆς ὡς δι' ἡμῶν, ὡς ὅτι ἐνέστηκεν ὥστε αὐτοὺς ὑμᾶς ἐν ὑμῖν ἐνκαυχᾶσθαι ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου. **3** μή τις ὑμᾶς ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ τῆς ἐξαπατήσῃ κατὰ μηδένα τρόπον ὅτι ὑπομονῆς ὑμῶν καὶ πίστεως ἐν πᾶσιν ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον καὶ τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν καὶ ταῖς θλίψεσιν αἵς ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀνομίας, ὁ ἀνέχεσθε, **5** ἔνδειγμα τῆς δικαίας κρίσεως υἱὸς τῆς ἀπωλείας, **4** ὁ ἀντικείμενος καὶ τοῦ Θεοῦ, εἰς τὸ καταξιωθῆναι ὑμᾶς τῆς ὑπεραιρόμενος ἐπὶ πάντα λεγόμενον Θεὸν βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ὑπὲρ ἣς καὶ πάσχετε, ἡ σέβασμα, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ **6** εἴπερ δίκαιον παρὰ Θεῷ ἀνταποδοῦναι Θεοῦ καθίσαι, ἀποδεικνύντα ἑαυτὸν ὅτι τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς θλῖψιν **7** καὶ ὑμῖν ἔστιν Θεός. **5** Οὐ μνημονεύετε ὅτι ἔτι ὧν τοῖς θλιβομένοις ἄνεσιν μεθ' ἡμῶν, ἐν πρὸς ὑμᾶς ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν; **6** καὶ νῦν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἀπ' τὸ κατέχον οἴδατε, εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι οὐρανοῦ μετ' ἀγγέλων δυνάμεως αὐτοῦ **8** αὐτὸν ἐν τῷ αὐτοῦ καιρῷ. **7** τὸ γάρ μυστήριον ἢδη ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας μόνον ὁ κατέχων ἄρτι ἔως ἐκ μέσου γένηται. **8** καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἄνομος, δὸν ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἀνελεῖ τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ καταργήσει τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς παρουσίας αὐτοῦ, **9** οὗ ἔστιν ἡ παρουσία κατ' ἐνέργειαν τοῦ Σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ σημείοις καὶ τέρασιν ψεύδους **10** καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ ἀδικίας τοῖς ἀπολλυμένοις, ἀνθ' ὧν τὴν πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἵνα ὑμᾶς ἀξιώσῃ τῆς ἀγάπην τῆς ἀληθείας οὐκ ἐδέξαντο εἰς κλήσεως ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ πληρώσῃ πᾶσαν τὸ σωθῆναι αὐτούς. **11** καὶ διὰ τοῦτο

εὐδοκίαν ἀγαθωσύνης καὶ ἔργον πίστεως ἐν δυνάμει, **12** ὅπως ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ ἐν ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς

πέμπει αὐτοῖς ὁ Θεὸς ἐνέργειαν πλάνης ἡμῶν. 7 αὐτοὶ γὰρ οἴδατε πῶς δεῖ μιμεῖσθαι εἰς τὸ πιστεῦσαι αὐτοὺς τῷ ψεύδει, 12 ἵνα ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἡτακτήσαμεν ἐν ὑμῖν, 8 οὐδὲ κριθῶσιν πάντες οἱ μὴ πιστεύσαντες τῇ δωρεὰν ἄρτον ἐφάγομεν παρά τινος, ἀλλ’ ἀληθείᾳ ἀλλὰ εὐδοκήσαντες τῇ ἀδικίᾳ. 13 ἐν κόπω καὶ μόχθῳ νυκτὸς καὶ ἡμέρας Ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν εὐχαριστεῖν τῷ Θεῷ ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαι τινα πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοὶ ἡγαπημένοι ὑμῶν. 9 οὐχ ὅτι οὐκ ἔχομεν ἔξουσίαν, ὑπὸ Κυρίου, ὅτι εἶλατο ὑμᾶς ὁ Θεὸς ἀλλ’ ἵνα ἑαυτοὺς τύπον δῶμεν ὑμῖν εἰς ἀπ’ ἀρχῆς εἰς σωτηρίαν ἐν ἀγιασμῷ τὸ μιμεῖσθαι ἡμᾶς. 10 καὶ γὰρ ὅτε ἥμεν Πνεύματος καὶ πίστει ἀληθείᾳς, 14 εἰς ὃ πρὸς ὑμᾶς, τοῦτο παρηγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι καὶ ἐκάλεσεν ὑμᾶς διὰ τοῦ εὐαγγελίου εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι, μηδὲ ἐσθιέτω. ἡμῶν, εἰς περιποίησιν δόξης τοῦ Κυρίου 11 ἀκούομεν γάρ τινας περιπατοῦντας ἐν ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 15 Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, ὑμῖν ἀτάκτω, μηδὲν ἐργαζομένους ἀλλὰ στήκετε, καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις περιεργαζομένους· 12 τοῖς δὲ τοιούτοις ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι’ παραγγέλλομεν καὶ παρακαλοῦμεν ἐν ἐπιστολῆς ἡμῶν. 16 Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος ἡμῶν Κυρίω Ιησοῦ Χριστῷ ἵνα μετὰ ἡσυχίας Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ ὁ Θεὸς ὁ Πατὴρ ἡμῶν, ἐργαζόμενοι τὸν ἑαυτῶν ἄρτον ἐσθίωσιν. ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς καὶ δοὺς παράκλησιν 13 Ὅμεις δέ, ἀδελφοί, μὴ ἐγκακήσητε αἰωνίαν καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι, (*αισθίος* καλοποιοῦντες. 14 εἰ δέ τις οὐχ ὑπακούει γ166) 17 παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας καὶ τῷ λόγῳ ἡμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς, τοῦτον στηρίζαι ἐν παντὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ ἀγαθῷ. σημειοῦσθε, μὴ συναναμίγνυσθαι αὐτῷ,
3 Τὸ λοιπὸν προσεύχεσθε, ἀδελφοί, περὶ ἵνα ἐντραπῇ· 15 καὶ μὴ ὡς ἐχθρὸν ἡγεῖσθε, ἡμῶν, ἵνα ὁ λόγος τοῦ Κυρίου τρέχῃ καὶ ἀλλὰ νουθετεῖτε ὡς ἀδελφόν. 16 Αὐτὸς δὲ δοξάζηται καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς, 2 καὶ ἵνα ὁ Κύριος τῆς εἰρήνης δώῃ ὑμῖν τὴν εἰρήνην ῥυσθῶμεν ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν διὰ παντὸς ἐν παντὶ τρόπῳ. ὁ Κύριος μετὰ ἀνθρώπων· οὐ γὰρ πάντων ἡ πίστις. 3 πάντων ὑμῶν. 17 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Πιστὸς δέ ἐστιν ὁ Κύριος, δις στηρίζει Παύλου, ὅ ἐστιν σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ· ὑμᾶς καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. 4 οὕτως γράφω. 18 ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν πεποιθαμεν δὲ ἐν Κυρίῳ ἐφ’ ὑμᾶς, ὅτι ἂν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν.
παραγγέλλομεν καὶ ποιεῖτε καὶ ποιήσετε. 5
'Ο δὲ Κύριος κατευθύναι ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ. 6 Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ στέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος καὶ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν ἦν παρελάβετε παρ'

Προς Τιμοθεον Α'

1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ κατ' ἐπιταγὴν Θεοῦ Σωτῆρος ἡμῶν καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν **2** Τιμοθέῳ γνησίῳ τέκνῳ ἐν πίστει χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. **3** Καθὼς παρεκάλεσά σε προσμεῖναι ἐν Ἐφέσῳ, πορευόμενος εἰς Μακεδονίαν, ἵνα παραγγείλῃς τισὶν μὴ ἐτεροδιδασκαλεῖν **4** μηδὲ προσέχειν μύθοις καὶ γενεαλογίαις ἀπεράντοις, αἵτινες ἐκζητήσεις παρέχουσιν μᾶλλον ἢ οἰκονομίαν Θεοῦ τὴν ἐν πίστει. **5** τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου, **6** ὃν τινες ἀστοχήσαντες ἔξετράπησαν εἰς ματαιολογίαν, **7** θέλοντες εἶναι νομοδιδάσκαλοι, μὴ νοοῦντες μήτε ἀλέγουσιν μήτε περὶ τίνων διαβεβαιοῦνται. **8** Οἴδαμεν δὲ ὅτι καλὸς ὁ νόμος, ἐάν τις αὐτῷ νομίμως χρῆται, **9** εἰδὼς τοῦτο, ὅτι δικαίω νόμος οὐ κεῖται, ἀνόμοις δὲ καὶ ἀνυποτάκτοις, ἀσεβέσι καὶ ἀμαρτωλοῖς, ἀνοσίοις καὶ βεβήλοις, πατρολώαις καὶ μητρολώαις, ἀνδροφόνοις, **10** πόρνοις, ἀρσενοκοίταις, ἀνδραποδισταῖς, ψεύσταις, ἐπιόρκοις, καὶ εἴ τι ἔτερον τῇ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ ἀντίκειται, **11** κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου Θεοῦ, δὲ ἐπιστεύθην ἐγώ. **12** Χάριν ἔχω τῷ ἐνδυναμώσαντί με Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πιστόν με ἥγιστο θέμενος εἰς διακονίαν, **13** τὸ πρότερον ὅντα βλάσφημον καὶ διώκτην καὶ ὑβριστήν ἀλλὰ ἡλείθην, ὅτι ἀγνοῶν ἐποίησα ἐν ἀπιστίᾳ, **14** ὑπερεπλέόνασεν δὲ ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **15** πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς ἥλθεν εἰς τὸν κόσμον ἀμαρτωλοὺς σῶσαι· ὃν πρῶτός εἴμι ἐγώ.

16 ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἡλείθην, ἵνα ἐν ἐμοὶ πρώτῳ ἐνδείξηται Ἰησοῦς Χριστὸς τὴν ἄπασαν μακροθυμίαν, πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων πιστεύειν ἐπ' αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον. (αιōnios g166) **17** Τῷ δὲ Βασιλεῖ τῶν αἰώνων, ἀφθάρτῳ ἀοράτῳ μόνῳ Θεῷ, τιμῇ καὶ δόξᾳ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. (aiōn g165) **18** Ταύτην τὴν παραγγελίαν παρατίθεμαί σοι, τέκνον Τιμόθεε, κατὰ τὰς προαγούσας ἐπὶ σὲ προφητείας, ἵνα στρατεύῃ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν στρατείαν, **19** ἔχων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνείδησιν, ἥν τινες ἀπωσάμενοι περὶ τὴν πίστιν ἐναυάγησαν. **20** ὃν ἐστιν Ὑμέναιος καὶ Ἄλεξανδρος, οὓς παρέδωκα τῷ Σατανᾷ, ἵνα παιδευθῶσιν μὴ βλασφημεῖν.

2 Παρακαλῶ οὖν πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις, προσευχάς, ἐντεύξεις, εὐχαριστίας, ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων, **2** ὑπὲρ βασιλέων καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὅντων, ἵνα ἥρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. **3** τοῦτο καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, **4** δὲ πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν. **5** εἰς γὰρ Θεός, εἴς καὶ μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἀνθρωπὸς Χριστὸς Ἰησοῦς, **6** δὲ δοὺς ἔαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων, τὸ μαρτύριον

καιροῖς ἰδίοις· 7 εἰς δὲ ἐτέθην ἐγὼ κῆρυξ καὶ σεμνούς, μὴ διλόγους, μὴ οὕνω πολλῷ ἀπόστολος, ἀλήθειαν λέγω, οὐ ψεύδομαι, προσέχοντας, μὴ αἰσχροκερδεῖς, 9 ἔχοντας διδάσκαλος ἐθνῶν ἐν πίστει καὶ ἀληθείᾳ. 8 τὸ μυστήριον τῆς πίστεως ἐν καθαρῷ Βούλομαι οὖν προσεύχεσθαι τοὺς ἄνδρας συνειδήσει. 10 καὶ οὗτοι δὲ δοκιμαζέσθωσαν ἐν παντὶ τόπῳ ἐπαίροντας ὁσίους χεῖρας πρῶτον, εἴτα διακονείτωσαν ἀνέγκλητοι χωρὶς ὀργῆς καὶ διαλογισμοῦ. 9 Ὡσαύτως ὅντες. 11 γυναῖκας ὡσαύτως σεμνάς, μὴ γυναῖκας ἐν καταστολῇ κοσμίω μετὰ διαβόλους, νηφαλίους, πιστὰς ἐν πᾶσιν. 12 αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης κοσμεῖν ἑαυτάς, διάκονοι ἔστωσαν μιᾶς γυναικὸς ἄνδρες, μὴ ἐν πλέγμασιν καὶ χρυσίῳ ἢ μαργαρίταις τέκνων καλῶς προϊστάμενοι καὶ τῶν ἰδίων ἢ ἴματισμῷ πολυτελεῖ, 10 ἀλλ' δὲ πρέπει οἴκων. 11 οἱ γὰρ καλῶς διακονήσαντες γυναιξὶν ἐπαγγελλομέναις θεοσέβειαν, βαθμὸν ἑαυτοῖς καλὸν περιποιοῦνται δι’ ἔργων ἀγαθῶν. 11 Γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ καὶ πολλὴν παρρησίαν ἐν πίστει τῇ ἐν μανθανέτῳ ἐν πάσῃ ὑποταγῇ· 12 διδάσκειν Χριστῷ Ἰησοῦ. 14 Ταῦτά σοι γράφω δὲ γυναικὶ οὐκ ἐπιτρέπω, οὐδὲ αὐθεντεῖν ἐλπίζων ἐλθεῖν πρὸς σὲ τάχειον· 15 ἐὰν ἄνδρος, ἀλλ’ εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ. 13 Ἄδαμ γάρ δὲ βραδύνω, ἵνα εἰδῆς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ πρῶτος ἐπλάσθη, εἴτα Εὕα. 14 καὶ Ἄδαμ Θεοῦ ἀναστρέφεσθαι, ἥτις ἐστὶν ἐκκλησία οὐκ ἡπατήθη, ἡ δὲ γυνὴ ἐξαπατηθεῖσα ἐν Θεοῦ ζῶντος, στῦλος καὶ ἐδραίωμα τῆς παραβάσει γέγονεν· 15 σωθήσεται δὲ διὰ ἀληθείας. 16 καὶ ὁμολογουμένως μέγα ἐστὶν τῆς τεκνογονίας, ἐὰν μείνωσιν ἐν πίστει τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον· Ὅς ἐφανερώθη καὶ ἀγάπη καὶ ἀγιασμῷ μετὰ σωφροσύνης. ἐν σαρκὶ, ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι, ὥφθη

3 Πιστὸς ὁ λόγος· εἴ τις ἐπισκοπῆς ὄργεται, ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν, ἐπιστεύθη καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ. 2 δεῖ οὖν ἐν κόσμῳ, ἀνελήμφθη ἐν δόξῃ.

τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίλημπτον εἶναι, μιᾶς **4** Τὸ δὲ πνεῦμα ῥητῶς λέγει ὅτι ἐν γυναικὸς ἄνδρα, νηφάλιον, σώφρονα, ὑστέροις καιροῖς ἀποστήσονται τινες τῆς κόσμου, φιλόξενον, διδακτικόν, 3 μὴ πίστεως, προσέχοντες πνεύμασιν πλάνοις πάροινον, μὴ πλήκτην, ἀλλὰ ἐπιεικῆ, καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων, 2 ἐν ὑποκρίσει ἄμαχον, ἀφιλάργυρον, 4 τοῦ ἰδίου οἴκου ψευδολόγων, κεκαυστηριασμένων τὴν καλῶς προϊστάμενον, τέκνα ἔχοντα ἐν ιδίαι συνείδησιν, 3 κωλυσόντων γαμεῖν, ὑποταγῇ μετὰ πάσης σεμνότητος, 5 (εἰ ἀπέχεσθαι βρωμάτων, ἢ δὲ Θεὸς ἔκτισεν εἰς δέ τις τοῦ ἰδίου οἴκου προστῆναι οὐκ μετάλημψιν μετὰ εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς οἵδεν, πῶς ἐκκλησίας Θεοῦ ἐπιμελήσεται; καὶ ἐπεγνωκόσι τὴν ἀλήθειαν. 4 ὅτι πᾶν) 6 μὴ νεόφυτον, ἵνα μὴ τυφωθεὶς εἰς κτίσμα Θεοῦ καλόν, καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον κρίμα ἐμπέσῃ τοῦ διαβόλου. 7 δεῖ δὲ καὶ μετὰ εὐχαριστίας λαμβανόμενον· 5 μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν, ἀγιάζεται γὰρ διὰ λόγου Θεοῦ καὶ ἵνα μὴ εἰς ὀνειδισμὸν ἐμπέσῃ καὶ παγίδα ἐντεύξεως. 6 Ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς τοῦ διαβόλου. 8 Διακόνους ὡσαύτως ἀδελφοῖς καλὸς ἐση διάκονος Χριστοῦ

Ίησοῦ, ἐντρεφόμενος τοῖς λόγοις τῆς ἥλπικεν ἐπὶ Θεὸν καὶ προσμένει ταῖς πίστεως καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας ἡ δεήσεσιν καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς παρηκολούθηκας· 7 τοὺς δὲ βεβήλους καὶ ὑμέρας· 8 ή δὲ σπαταλῶσα ζῶσα καὶ γραώδεις μύθους παραιτοῦ, γύμναζε τέθνηκεν. 7 καὶ ταῦτα παράγγελλε, ἵνα δὲ σεαυτὸν πρὸς εὐσέβειαν. 8 ή γὰρ ἀνεπίλημπτοι ὢσιν. 8 εἰ δέ τις τῶν ἴδιων σωματικὴ γυμνασία πρὸς ὀλίγον ἔστιν καὶ μάλιστα οἰκείων οὐ προνοεῖ, τὴν ὠφέλιμος· ἡ δὲ εὐσέβεια πρὸς πάντα πίστιν ἥρνηται καὶ ἔστιν ἀπίστου χείρων. ὠφέλιμός ἔστιν, ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς 9 Χήρα καταλεγέσθω μὴ ἔλαττον ἐτῶν τῆς νῦν καὶ τῆς μελλούσης. 9 πιστὸς ὁ ἔξήκοντα γεγονυῖα, ἐνὸς ἀνδρὸς γυνή, λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος· 10 εἰς 10 ἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυρουμένη, εἰ τοῦτο γὰρ κοπιῶμεν καὶ ἀγωνιζόμεθα, ὅτι ἐτεκνοτρόφησεν, εἰ ἔξενοδόχησεν, εἰ ἀγίων ἥλπικαμεν ἐπὶ Θεῷ ζῶντι, ὃς ἔστιν Σωτὴρ πόδας ἔνιψεν, εἰ θλιβομένοις ἐπήρκεσεν, πάντων ἀνθρώπων, μάλιστα πιστῶν. 11 εἰ παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ ἐπηκολούθησεν. Παράγγελλε ταῦτα καὶ δίδασκε. 12 μηδείς 11 νεωτέρας δὲ χήρας παραιτοῦ· ὅταν σου τῆς νεότητος καταφρονείτω, ἀλλὰ γὰρ καταστρηνιάσωσιν τοῦ Χριστοῦ, τύπος γίνου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν γαμεῖν θέλουσιν, 12 ἔχουσαι κρίμα ἀναστροφῆ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πίστει, ἐν ἀγνείᾳ. ὅτι τὴν πρώτην πίστιν ἡθέτησαν· 13 ἔως ἔρχομαι πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει, τῇ 13 ἄμα δὲ καὶ ἀργαὶ μανθάνουσιν, παρακλήσει, τῇ διδασκαλίᾳ. 14 μὴ ἀμέλει περιερχόμεναι τὰς οἰκίας, οὐ μόνον δὲ τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος, δὲ δέδοθη σοι διὰ ἀργαὶ ἀλλὰ καὶ φιλάροι καὶ περίεργοι, προφητείας μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ λαλοῦσαι τὰ μὴ δέοντα. 14 βούλομαι πρεσβυτερίου. 15 ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις οὖν νεωτέρας γαμεῖν, τεκνογονεῖν, ἵσθι, ἵνα σου ἡ προκοπὴ φανερὰ ἡ πᾶσιν. 16 οἰκοδεσποτεῖν, μηδεμίαν ἀφορμὴν διδόναι ἔπειχε σεαυτῷ καὶ τῇ διδασκαλίᾳ, ἐπίμενε τῷ ἀντικειμένῳ λοιδορίας χάριν· 15 ἥδη αὐτοῖς· τοῦτο γὰρ ποιῶν καὶ σεαυτὸν σώσεις γάρ τινες ἔξετράπησαν δύσιστον Σατανᾶ. καὶ τοὺς ἀκούοντάς σου.

5 Πρεσβυτέρῳ μὴ ἐπιπλήξῃς, ἀλλὰ παρακάλει ὡς πατέρα, νεωτέρους ὡς ἀδελφούς, 2 πρεσβυτέρας ὡς μητέρας, νεωτέρας ὡς ἀδελφὰς ἐν πάσῃ ἀγνείᾳ. 3 Χήρας τίμα τὰς ὄντως χήρας. 4 εἰ δέ τις χήρα τέκνα ἡ ἔκγονα ἔχει, μανθανέτωσαν πρῶτον τὸν ἴδιον οἶκον εὐσέβειν καὶ ἀμοιβάς ἀποδιδόναι τοῖς προγόνοις· τοῦτο γάρ ἔστιν ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. 5 ή δὲ ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη

16 εἴ τις πιστὴ ἔχει χήρας, ἐπαρκείτω αὐταῖς, καὶ μὴ βαρείσθω ἡ ἐκκλησία, ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρκέσῃ. 17 Οἱ καλῶς προεστῶτες πρεσβύτεροι διπλῆς τιμῆς ἄξιούσθωσαν, μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ διδασκαλίᾳ. 18 λέγει γὰρ ἡ γραφὴ Βοῦν ἀλοῶντα οὐ φιμώσεις, καί Ἀξιος ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. 19 κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίαν μὴ παραδέχου, ἐκτὸς εἰ μὴ ἐπὶ δύο ἡ τριῶν μαρτύρων. 20 Τὸν ἀμαρτάνοντας ἐνώπιον πάντων

ἔλεγχε, ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσιν. δυνάμεθα· 8 ἔχοντες δὲ διατροφὰς καὶ 21 διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ σκεπάσματα, τούτοις ἀρκεσθησόμεθα. 9 Χριστοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων οἱ δὲ βουλόμενοι πλουτεῖν ἐμπίπτουσιν ἵνα ταῦτα φυλάξῃς χωρὶς προκρίματος, εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα καὶ ἐπιθυμίας μηδὲν ποιῶν κατὰ πρόσκλισιν. 22 Χεῖρας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβεράς, αἵτινες ταχέως μηδενὶ ἐπιτίθει, μηδὲ κοινώνει βυθίζουσιν τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὅλεθρον ἀμαρτίαις ἀλλοτρίαις· σεαυτὸν ἄγνὸν τῆρει. καὶ ἀπώλειαν. 10 ῥίζα γὰρ πάντων 23 Μηκέτι ὑδροπότει, ἀλλὰ οἷνῳ ὀλίγῳ τῶν κακῶν ἐστιν ἡ φιλαργυρία, ἣς χρῶ διὰ τὸν στόμαχον καὶ τὰς πυκνάς σου τινες ὀρεγόμενοι ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ ἀσθενείας. 24 Τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἀμαρτίαι τῆς πίστεως καὶ ἑαυτὸν περιέπειραν πρόδηλοι εἰσιν προάγουσαι εἰς κρίσιν, τισὶν ὀδύναις πολλαῖς. 11 Σὺ δέ, ὦ ἄνθρωπε δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν· 25 ὡσαύτως καὶ Θεοῦ, ταῦτα φεῦγε δίωκε δὲ δικαιοσύνην, τὰ ἔργα τὰ καλὰ πρόδηλα, καὶ τὰ ἄλλως εὐσέβειαν, πίστιν, ἀγάπην, ὑπομονήν, ἔχοντα κρυβῆναι οὐ δύνανται.

πραϋπαθίαν. 12 ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως, ἐπιλαβοῦ τῆς αἰώνιου ζωῆς, εἰς ἣν ἐκλήθης καὶ ὠμολόγησας τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων.
(aiōnios g166) 13 παραγγέλλω ἐνώπιον τοῦ

Θεοῦ τοῦ ζωογονοῦντος τὰ πάντα καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ μαρτυρίσαντος ἐπὶ Ποντίου Πειλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν, 14 τηρῆσαί σε τὴν ἐντολὴν ἀσπιλον ἀνεπίλημπτον μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, 15 ἣν καροῖς ἰδίοις δείξει ὁ μακάριος καὶ μόνος Δυνάστης, ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ Κύριος τῶν κυριεύοντων, 16 ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, δὸν εἰδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων οὐδὲ ἰδεῖν δύναται· ὡς τιμὴ καὶ κράτος αἰώνιον ἀμήν.

(aiōnios g166) 17 Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰώνι παράγγελλε μὴ ὑψηλοφρονεῖν, μηδὲ ἡλπικέναι ἐπὶ πλούτου ἀδηλότητι, ἀλλ' ἐπὶ Θεᾶς τῷ παρέχοντι ἡμῖν πάντα πλουσίως εἰς ἀπόλαυσιν, (aiōn g165) 18 ἀγαθοεργεῖν, πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐμεταδότους

εῖναι, κοινωνικούς, **19** ἀποθησαυρίζοντας
έαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα
ἐπιλάβωνται τῆς ὄντως ζωῆς. **20** Ω Τιμόθεε,
τὴν παραθήκην φύλαξον, ἐκτρεπόμενος
τὰς βεβήλους κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις
τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, **21** ἢν τινες
ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν ἡστόχησαν.
‘Η χάρις μεθ’ ὑμῶν.

Προς Τιμοθεον Β'

1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ

θελήματος Θεοῦ κατ' ἐπαγγελίαν ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ **2** Τιμοθέῳ ἀγαπητῷ τέκνῳ χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. **3** Χάριν ἔχω τῷ Θεῷ, ὃ λατρεύω ἀπὸ προγόνων ἐν καθαρῷ συνειδήσει, ὃς ἀδιάλειπτον ἔχω τὴν περὶ σοῦ μνείαν ἐν ταῖς δεήσεσίν μου νυκτὸς καὶ ἡμέρας, **4** ἔπιποθῶν σε ἵδεῖν, μεμνημένος σου τῶν δακρύων, ἵνα χαρᾶς πληρωθῶ, **5** ὑπόμνησιν λαβὼν τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως, ἣτις ἐνώκησεν πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ σου Λωΐδι καὶ τῇ μητρὶ σου Εὐνίκῃ, πέπεισμαι δὲ ὅτι καὶ ἐν σοί. **6** Δι' ἣν αἰτίαν ἀναμιμήσκω σε ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα τοῦ Θεοῦ, ὃ

ἐστιν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μου. **7** οὐ γάρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεὸς πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ. **8** Μὴ οὖν ἐπαισχυνθῆς τὸ μαρτύριον τοῦ Κυρίου ἡμῶν μηδὲ ἐμὲ τὸ δέσμιον αὐτοῦ, ἀλλὰ συνκακοπάθησον τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ δύναμιν Θεοῦ, **9** τοῦ σώσαντος ἡμᾶς καὶ καλέσαντος κλήσει ἄγιᾳ, οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν ἀλλὰ κατὰ ἴδιαν πρόθεσιν καὶ χάριν, τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰώνιων,

(aiōnios g166) **10** φανερωθεῖσαν δὲ νῦν διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ Ἰησοῦ, καταργήσαντος μὲν τὸν θάνατον φωτίσαντος δὲ ζωὴν καὶ ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ εὐαγγελίου, **11** εἰς δὲ ἐτέθην ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπόστολος καὶ διδάσκαλος. **12** δι' ἣν αἰτίαν καὶ ταῦτα πάσχω, ἀλλ' οὐκ

ἐπαισχύνομαι, οἶδα γὰρ ὃ πεπίστευκα, καὶ πέπεισμαι ὅτι δυνατός ἐστιν τὴν παραθήκην μου φυλάξαι εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν.

13 ὑπότυπωσιν ἔχει ὑγιαινόντων λόγων ὡν παρ' ἐμοῦ ἥκουσας ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **14** τὴν καλὴν παραθήκην φύλαξον διὰ Πνεύματος Ἅγιου τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν. **15** Οἶδας τοῦτο, ὅτι ἀπεστράφησάν με πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὡν ἐστιν Φύγελος καὶ Ἐρμογένης. **16** δῷη τοῦ ἐπιποθῶν σε ἵδεῖν, μεμνημένος σου τῶν πολλάκις με ἀνέψυξεν, καὶ τὴν ἀλυσίν μου οὐκ ἐπαισχύνθη, **17** ἀλλὰ γενόμενος ἐν Ψώμῃ σπουδαίως ἐζήτησέν με καὶ εὗρεν—**18** δῷη αὐτῷ ὁ Κύριος εὔρειν ἔλεος παρὰ Κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ— καὶ ὅσα ἐν Ἐφέσῳ διηκόνησεν, βέλτιον σὺ γινώσκεις.

2 Σὺ οὖν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, **2** καὶ ἂ ἥκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράθου πιστοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ικανοὶ ἔσονται καὶ ἐτέρους διδάξαι. **3** συνκακοπάθησον ὃς καλὸς στρατιώτης Χριστοῦ Ἰησοῦ. **4** οὐδεὶς στρατευόμενος ἐμπλέκεται ταῖς τοῦ βίου πραγματείαις, ἵνα τῷ στρατολογήσαντι ἀρέσῃ. **5** ἐὰν δὲ καὶ ἀθλῆ τις, οὐ στεφανοῦται ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. **6** τὸν κοπιῶντα γεωργὸν δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν.

7 νόει δὲ λέγω δώσει γάρ σοι ὁ Κύριος σύνεσιν ἐν πᾶσιν. **8** Μνημόνευε Ἰησοῦν Χριστὸν ἐγηγερμένον ἐκ νεκρῶν, ἐκ σπέρματος Δαυείδ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιον μου. **9** ἐν δὲ κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν ὃς κακούργος, ἀλλὰ δὲ λόγος τοῦ Θεοῦ οὐ δέδεται. **10** διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω

διὰ τοὺς ἐκλεκτούς, ἵνα καὶ αὐτοὶ καθαρᾶς καρδίας. 23 τὰς δὲ μωράς καὶ σωτηρίας τύχωσιν τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἀπαιδεύτους ζητήσεις παραίτοῦ, εἰδὼς ὅτι μετὰ δόξης αἰώνιου. (*aiōnios g166*) 11 γεννῶσιν μάχας· 24 δοῦλον δὲ Κυρίου οὐ δεῖ Πιστὸς ὁ λόγος· εἰ γάρ συναπεθάνομεν, μάχεσθαι ἀλλὰ ἡπιον εἶναι πρὸς πάντας, καὶ συζήσομεν· 12 εἰ ύπομένομεν, καὶ διδακτικόν, ἀνεξίκακον, 25 ἐν πραῦτητι συνβασιλεύσομεν· εἰ ἀρνησόμεθα, κἀκεῖνος παιδεύοντα τοὺς ἀντιδιατιθεμένους, μή ἀρνήσεται ἡμᾶς· 13 εἰ ἀπιστοῦμεν, ἐκεῖνος ποτε δώῃ αὐτοῖς ὁ Θεὸς μετάνοιαν εἰς πιστὸς μένει, ἀρνήσασθαι γάρ ἔαυτὸν ἐπίγνωσιν ἀληθείας, 26 καὶ ἀνανήψωσιν οὐ δύναται. 14 Ταῦτα ύπομίμνησκε, ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου παγίδος, ἐζωγρημένοι διαμαρτυρόμενος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ μὴ ύπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἐκείνου θέλημα.

λογομαχεῖν, ἐπ' οὐδὲν χρήσιμον, ἐπὶ καταστροφῇ τῶν ἀκουόντων. 15 σπουδασον σεαυτὸν δόκιμον παραστῆσαι τῷ Θεῷ, ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, ὁρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. 16 τὰς δὲ βεβήλους κενοφωνίας περιίστασο· ἐπὶ πλεῖον γάρ προκόψουσιν ἀσεβείας, 17 καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα νομῆν ἔξει· ὥν ἐστιν Ὑμέναιος καὶ Φιλητός, 18 οἵτινες περὶ τὴν ἀλήθειαν ἡστόχησαν, λέγοντες ἀνάστασιν ἥδη γεγονέναι, καὶ ἀνατρέπουσιν τὴν τινων πίστιν. 19 ὁ μέντοι στερεὸς θεμέλιος τοῦ Θεοῦ ἔστηκεν, ἔχων τὴν σφραγίδα ταύτην Ἔγνω Κύριος τοὺς ὅντας αὐτοῦ, καὶ Ἀποστήτω ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὄνομάζων τὸ ὄνομα Κυρίου. 20 ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ οὐκ ἐστιν μόνον σκεύη χρυσᾶς καὶ ἀργυρᾶς, ἀλλὰ καὶ ξύλινα καὶ ὀστράκινα, καὶ ἂ μὲν εἰς τιμὴν ἂ δὲ εἰς ἀτιμίαν· 21 ἐὰν οὖν τις ἐκκαθάρῃ ἔαυτὸν ἀπὸ τούτων, ἔσται σκεῦος εἰς τιμήν, ἡγιασμένον, εὔχρηστον τῷ δεσπότῃ, εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἡτοιμασμένον. 22 τὰς δὲ νεωτερικὰς ἐπιθυμίας φεῦγε, δίωκε δὲ δικαιοσύνην, πίστιν, ἀγάπην, εἰρήνην μετὰ τῶν ἐπικαλουμένων τὸν Κύριον ἐκ

3 Τοῦτο δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐνστήσονται καὶροὶ χαλεποὶ· 2 ἐσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι φύλαυτοι, φιλάργυροι, ἀλαζόνες, ύπερήφανοι, ἀνόσιοι, 3 ἀστοργοί, ἀσπόνδοι, διάβολοι, ἀκρατεῖς, ἀνήμεροι, ἀφιλάγαθοι, 4 προδόται, προπετεῖς, τετυφωμένοι, φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι, 5 ἔχοντες μόρφωσιν εὐσεβείας τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἡρνημένοι· καὶ τούτους ἀποτρέπουν. 6 ἐκ τούτων γάρ εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας καὶ αἰχμαλωτίζοντες γυναικάρια σεσωρευμένα ἀμαρτίαις, ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις, 7 πάντοτε μανθάνοντα καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα. 8 δὲ τρόπον δὲ Ἰάννης καὶ Ἰαμβρῆς ἀντέστησαν Μωϋσῆς, οὕτως καὶ οὗτοι ἀνθίστανται τῇ ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι κατεφθαρμένοι τὸν νοῦν, ἀδόκιμοι περὶ τὴν πίστιν. 9 ἀλλ' οὐ προκόψουσιν ἐπὶ πλεῖον· ἡ γὰρ ἀνοια αὐτῶν ἔκδηλος ἔσται πᾶσιν, ὡς καὶ ἡ ἐκείνων ἐγένετο. 10 Σὺ δὲ παρηκολούθησάς μου τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ ἀγωγῇ, τῇ προθέσει, τῇ πίστει, τῇ μακροθυμίᾳ, τῇ ἀγάπῃ, τῇ

ύπομονῇ, 11 τοῖς διωγμοῖς, τοῖς παθήμασιν, τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα· 8 λοιπὸν οἴᾳ μοι ἐγένετο ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, ἀπόκειται μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ἐν Λύστροις· οἵους διωγμοὺς ὑπήνεγκα, δὸν ἀποδώσει μοι ὁ κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ καὶ ἐκ πάντων με ἐρύσατο ὁ Κύριος. 12 ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτής, οὐ μόνον δὲ καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες ζῆν εὐσεβῶς ἐν ἐμοὶ ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἡγαπηκόσι τὴν Χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται. 13 πονηροὶ ἐπιφάνειαν αὐτοῦ. 9 Σπούδασον ἐλθεῖν πρός δὲ ἄνθρωποι καὶ γόητες προκόψουσιν ἐπὶ με ταχέως· 10 Δημᾶς γάρ με ἐγκατέλιπεν τὸ χεῖρον, πλανῶντες καὶ πλανώμενοι. 14 ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα, καὶ ἐπορεύθη σὺ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης, εἰς Θεσσαλονίκην, Κρήσκης εἰς Γαλατίαν, εἰδὼς παρὰ τίνων ἔμαθες, 15 καὶ ὅτι ἀπὸ Τίτος εἰς Δαλματίαν· (aiōn g165) 11 Λουκᾶς βρέφους ἱερὰ γράμματα οἶδας, τὰ δυνάμενά ἔστιν μόνος μετ' ἐμοῦ. Μᾶρκον ἀναλαβὼν σε σοφίσαι εἰς σωτηρίαν διὰ πίστεως τῆς ἐν ἄγε μετὰ σεαυτοῦ ἔστιν γάρ μοι εὔχρηστος Χριστῷ Ἰησοῦ. 16 πᾶσα γραφὴ θεόπνευστος εἰς διακονίαν. 12 Τυχικὸν δὲ ἀπέστειλα καὶ ὡφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς εἰς Ἔφεσον. 13 τὸν φελόνην, δὸν ἀπέλιπον ἐλεγμόν, πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς παιδείαν ἐν Τρωάδι παρὰ Κάρπω, ἐρχόμενος φέρε, τὴν ἐν δικαιοσύνῃ, 17 ἵνα ἄρτιος ἦ ὁ τοῦ καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα τὰς μεμβράνας. 14 Θεοῦ ἄνθρωπος, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν Ἀλέξανδρος ὁ χαλκεὺς πολλά μοι κακὰ ἔξηρτισμένος.

4 Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ. 15 δὸν καὶ σὺ φυλάσσου λίαν γὰρ ἀντέστη τοῖς ἡμετέροις λόγοις.
Χριστοῦ Ἰησοῦ, τοῦ μέλλοντος κρίνειν ζῶντας καὶ νεκρούς, καὶ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. 2 κήρυξον τὸν λόγον, ἐπίστηθι εὐκαίρως ἀκαίρως, ἔλεγχον, ἐπιτίμησον, παρακάλεσον, ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ διδαχῇ. 3 ἔσται γὰρ καὶ πρὸς ὅτε τῆς ὑγιαινούσης διδασκαλίας οὐκ ἀνέξονται, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἴδιας ἐπιθυμίας ἔαυτοῖς ἐπισωρεύσουσιν διδασκάλους κνηθόμενοι τὴν ἀκοήν, 4 καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας τὴν ἀκοήν ἀποστρέψουσιν, ἐπὶ δὲ τὸν μύθους ἐκτραπήσονται. 5 σὺ δὲ νῆφε ἐν πᾶσιν, κακοπάθησον, ἔργον ποίησον εὐαγγελιστοῦ, τὴν διακονίαν σου πληροφόρησον. 6 Ἐγὼ γὰρ ἥδη σπένδομαι, καὶ ὁ καὶ πρὸς τῆς ἀναλύσεώς μου ἐφέστηκεν. 7 τὸν καλὸν ἀγῶνα ἡγώνισμαι, τὸν δρόμον "Ασπασαι Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν καὶ τὸν Ὄνησιφόρου οἶκον. 20 Ἐραστος ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ, Τρόφιμον δὲ ἀπέλιπον ἐν Μιλήτῳ ἀσθενοῦντα. 21 Σπούδασον πρὸ χειμῶνος ἐλθεῖν. Ἀσπάζεται σε Εὔβουλος καὶ Πούδης καὶ Λίνος καὶ Κλαυδία καὶ οἱ ἀδελφοὶ

πάντες. 22 Ὁ Κύριος μετὰ τοῦ πνεύματός σου. ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν.

Προς Τίτον

1 Παῦλος δοῦλος Θεοῦ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν Θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν **2** ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰώνιου, ἵνα ἐπηγγείλατο ὁ ἀψευδής Θεὸς πρὸ χρόνων αἰώνιων, (aiōnios g166) **3** ἐφανέρωσεν δὲ καιροῖς ἴδιοις τὸν λόγον αὐτοῦ ἐν κηρύγματι ὃ ἐπιστεύθην ἐγὼ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, **4** Τίτῳ γνησίῳ τέκνῳ κατὰ κοινὴν πίστιν· χάρις καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν. **5** Τούτου χάριν ἀπέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ ἵνα τὰ λείποντα ἐπιδιορθώσῃ, καὶ καταστήσῃς κατὰ πόλιν πρεσβυτέρους, ὡς ἐγώ σοι διεταξάμην, **6** εἴ τις ἐστιν ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀνήρ, τέκνα ἔχων πιστά, μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσωτίας ἢ ἀνυπότακτα. **7** δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι ὡς Θεοῦ οἰκονόμον, μὴ αὐθάδη, μὴ ὄργιλον, μὴ πάροινον, μὴ πλίκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, **8** ἀλλὰ φιλόξενον, φιλάγαθον, σώφρονα, δίκαιον, δσιον, ἐγκρατῆ, **9** ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν πιστοῦ λόγου, ἵνα δυνατὸς ἢ καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαινούσῃ καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν. **10** Εἰσὶν γὰρ πολλοὶ ἀνυπότακτοι, ματαιολόγοι καὶ φρεναπάται, μάλιστα οἱ ἐκ τῆς περιτομῆς, **11** οὓς δεῖ ἐπιστομίζειν, οἵτινες δλους οἴκους ἀνατρέπουσιν διδάσκοντες ἢ μὴ δεῖ αἰσχροῦ κέρδους χάριν. **12** εἰπέν τις ἐξ αὐτῶν ἴδιος αὐτῶν προφίτης Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαί. **13** ἡ μαρτυρία αὕτη

ἐστὶν ἀληθής. δι' ἣν αἰτίαν ἔλεγχε αὐτοὺς ἀπότομως, ἵνα ὑγιαίνωσιν ἐν τῇ πίστει, **14** μὴ προσέχοντες Ἰουδαϊκοῖς μύθοις καὶ ἐντολαῖς ἀνθρώπων ἀποστρεφομένων τὴν ἀληθειαν. **15** πάντα καθαρὰ τοῖς καθαροῖς τοῖς δὲ μεμιαμμένοις καὶ ἀπίστοις οὐδὲν καθαρόν, ἀλλὰ μεμίανται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις. **16** Θεὸν ὅμολογοῦσιν εἰδέναι, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται, βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

2 Σὺ δὲ λάλει ἢ πρέπει τῇ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ. **2** πρεσβύτας νηφαλίους εἶναι, σεμνούς, σώφρονας, ὑγιαίνοντας τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ. **3** πρεσβύτιδας ὡσαύτως ἐν καταστήματι ἱεροπρεπεῖς, μὴ διαβόλους μηδὲ οἰνῷ πολλῷ δεδουλωμένας, καλοδιδασκάλους, **4** ἵνα σωφρονίζωσιν τὰς νέας φιλάνδρους εἶναι, φιλοτέκνους, **5** σώφρονας, ἀγνάς, οἰκουργούς, ἀγαθάς, ὑποτασσομένας τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ βλασφημῆται. **6** Τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως παρακάλει σωφρονεῖν **7** περὶ πάντα, σεαυτὸν παρεχόμενος τύπον καλῶν ἔργων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἀφθορίαν, σεμνότητα, **8** λόγον ὑγιῆ ἀκατάγνωστον, ἵνα ὁ ἐξ ἐναντίας ἐντραπῇ μηδὲν ἔχων λέγειν περὶ ἡμῶν φαῦλον. **9** δούλους ἴδιοις δεσπόταις ὑποτάσσεσθαι ἐν πᾶσιν, εὐαρέστους εἶναι, μὴ ἀντιλέγοντας, **10** μὴ νοσφιζομένους, ἀλλὰ πᾶσαν πίστιν ἐνδεικνυμένους ἀγαθήν, ἵνα τὴν διδασκαλίαν τὴν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ κοσμῶσιν ἐν πᾶσιν. **11** Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις, **12** παιδεύουσα ἡμᾶς, ἵνα

ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ζητήσεις καὶ γενεαλογίας καὶ ἔριν καὶ μάχας ἐπιθυμίας σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ νομικὰς περιῆστασο· εἰσὶν γὰρ ἀνωφελεῖς εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰώνι, (αισθ g165) καὶ μάταιοι. 10 αἱρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ 13 προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα καὶ μίαν καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ, ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ 11 εἰδὼς ὅτι ἔξεστραπταὶ ὁ τοιοῦτος καὶ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ Ἰησοῦ, 14 δὲ ἀμαρτάνει, ὃν αὐτοκατάκριτος. 12 Ὁταν ἔδωκεν ἔαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἵνα λυτρώσηται πέμψω Ἀρτεμᾶν πρὸς σὲ ἦ Τυχικόν, ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας καὶ καθαρίσῃ σπουδάσον ἐλθεῖν πρός με εἰς Νικόπολιν· ἔαυτῷ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. 13 Ζηνᾶν ἔργων. 15 Ταῦτα λάλει καὶ παρακάλει καὶ τὸν νομικὸν καὶ Ἀπολλῶν σπουδαίως ἔλεγχε μετὰ πάσης ἐπιταγῆς· μηδείς σου πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν αὐτοῖς λείπῃ. 14 περιφρονείτω.

μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν

3 Ὑπομίμησκε αὐτοὺς ἀρχαῖς ἔξουσίαις ὑποτάσσεσθαι, πειθαρχεῖν, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἔτοίμους εἶναι, 2 μηδένα βλασφημεῖν, ἀμάχους εἶναι, ἐπιεικεῖς, πᾶσαν ἐνδεικνυμένους πραῦτητα πρὸς πάντας ἀνθρώπους. 3 Ἡμεν γάρ ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δουλεύοντες ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ διάγοντες, στυγητοί, μισοῦντες ἀλλήλους. 4 ὅτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλανθρωπία ἐπεφάνη τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, 5 οὐκ ἔξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ ἢ ἐποιήσαμεν ἡμεῖς ἀλλὰ κατὰ τὸ αὐτοῦ ἔλεος ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ παλινγενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως Πνεύματος Ἀγίου, 6 οὐ ἔξεχεν ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, 7 ἵνα δικαιωθέντες τῇ ἐκείνου χάριτι κληρονόμοι γενηθῶμεν κατ' ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου. (αισθios g166) 8 Πιστὸς ὁ λόγος, καὶ περὶ τούτων βούλομαι σε διαβεβαιοῦσθαι, ἵνα φροντίζωσιν καλῶν ἔργων προϊστασθαι οἱ πεπιστευκότες Θεῷ. ταῦτά ἔστιν καλὰ καὶ ὡφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις· 9 μωρὰς δὲ

ἔργων προϊστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, ἵνα μὴ ὕσιν ἄκαρποι. 15 Ἀσπάζονται σε οἱ μετ' ἐμοῦ πάντες. ἀσπασαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει. Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν.

Προς Φιλημονα

1 Παῦλος δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ καὶ

Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς Φιλήμονι τῷ
ἀγαπητῷ καὶ συνεργῷ ἡμῶν **2** καὶ Ἀπόφια τῇ
ἀδελφῇ καὶ Ἀρχίππῳ τῷ συστρατιώτῃ ἡμῶν
καὶ τῇ κατ' οἰκόν σου ἐκκλησίᾳ **3** χάρις
ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν
καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **4** Εὐχαριστῶ τῷ
Θεῷ μου πάντοτε μνείαν σου ποιούμενος
ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, **5** ἀκούων σου τὴν
ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν ἣν ἔχεις πρὸς τὸν
Κύριον Ἰησοῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς ἄγιους,
6 ὅπως ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου ἐνεργήῃς
γένηται ἐν ἐπιγνώσει παντὸς ἀγαθοῦ τοῦ ἐν
ἡμῖν εἰς Χριστόν· **7** χαρὰν γὰρ πολλὴν ἔσχον
καὶ παράκλησιν ἐπὶ τῇ ἀγάπῃ σου, ὅτι τὰ
σπλάγχνα τῶν ἄγιων ἀναπέπαυται διὰ σοῦ,
ἀδελφέ. **8** Διό, πολλὴν ἐν Χριστῷ παρρησίαν
ἔχων ἐπιτάσσειν σοι τὸ ἀνῆκον, **9** διὰ τὴν
ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ, τοιοῦτος ὡν
ώς Παῦλος πρεσβύτης νυνὶ δὲ καὶ δέσμιος
Χριστοῦ Ἰησοῦ, **10** παρακαλῶ σε περὶ τοῦ
ἔμοι τέκνου, δὸν ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς,
Ὀνήσιμον, **11** τὸν ποτέ σοι ἄχρηστον νυνὶ
δὲ καὶ σοὶ καὶ ἐμοὶ εὔχρηστον, **12** δὸν
ἀνέπεμψά σοι αὐτόν, τοῦτ' ἔστιν τὰ ἐμὰ
σπλάγχνα· **13** δὸν ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς
ἔμαυτὸν κατέχειν, ἵνα ὑπὲρ σοῦ μοι διακονῇ
ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου, **14** χωρὶς
δὲ τῆς σῆς γνώμης οὐδὲν ἡθέλησα ποιῆσαι,
ἵνα μὴ ὡς κατὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθόν σου ἥ
ἄλλὰ κατὰ ἑκούσιον. **15** τάχα γὰρ διὰ τοῦτο
ἔχωρίσθη πρὸς ὤραν, ἵνα αἰώνιον αὐτὸν
ἀπέχῃς, (αιῶνις **g166**) **16** οὐκέτι ὡς δοῦλον
ἄλλὰ ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν ἀγαπητόν,

μάλιστα ἐμοί, πόσῳ δὲ μᾶλλον σοὶ καὶ ἐν
σαρκὶ καὶ ἐν Κυρίῳ. **17** εἰ οὖν με ἔχεις
κοινωνόν, προσλαβοῦ αὐτὸν ὡς ἐμέ. **18**
εἰ δέ τι ἡδίκησέν σε ἥ ὀφείλει, τοῦτο ἐμοὶ
ἔλλογα· **19** ἐγὼ Παῦλος ἔγραψα τῇ ἐμῇ
χειρὶ, ἐγὼ ἀποτίσω ἵνα μὴ λέγω σοι ὅτι καὶ
σεαυτόν μοι προσοφείλεις, **20** ναί, ἀδελφέ,
ἐγὼ σου ὀνάιμην ἐν Κυρίῳ ἀνάπαυσόν μου
τὰ σπλάγχνα ἐν Χριστῷ. **21** Πεποιθώς τῇ
ὑπακοῇ σου ἔγραψά σοι, εἰδὼς ὅτι καὶ ὑπὲρ
ἄλέγω ποιήσεις. **22** Ἄμα δὲ καὶ ἐτοίμαζέ μοι
ξενίαν· ἐλπίζω γὰρ ὅτι διὰ τῶν προσευχῶν
ὑμῶν χαρισθήσομαι ὑμῖν. **23** Ἀσπάζεταί σε
Ἐπαφρᾶς ὁ συναιχμάλωτός μου ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ, **24** Μᾶρκος, Ἀρίσταρχος, Δημᾶς,
Λουκᾶς, οἱ συνεργοί μου. **25** Ή χάρις τοῦ
Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος
ὑμῶν.

Προς Εβραιους

1 Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ Θεὸς λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις **2** ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν Υἱῷ, ὃν ἔθηκεν κληρονόμον πάντων, δι' οὗ καὶ ἐποίησεν τοὺς αἰῶνας· (aiōn g165) **3** ὃς ὧν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ρήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καθαρισμὸν τῶν ἀμαρτιῶν ποιησάμενος ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς Μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς, **4** τοσούτῳ κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων ὅσῳ διαφορώτερον παρ', αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν δόνομα. **5** Τίνι γάρ εἶπεν ποτε τῶν ἀγγέλων Υἱός μου εἴ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε; καὶ πάλιν Ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς Πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς Υἱόν; **6** ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει Καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ. **7** καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους λέγει 'Ο ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα: **8** πρὸς δὲ τὸν Υἱόν 'Ο θρόνος σου ὁ Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, καὶ ἡ ράβδος τῆς εὐθύτητος ράβδος τῆς βασιλείας αὐτοῦ. (aiōn g165) **9** ἡγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν διὰ τοῦτο ἔχρισέν σε, ὁ Θεός, ὁ Θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου. **10** καί Σὺ κατ', ἀρχάς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σού εἰσιν οἱ οὐρανοί **11** αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις καὶ πάντες ὡς ἰμάτιον παλαιωθήσονται, **12** καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἐλίξεις αὐτούς, ὡς ἰμάτιον καὶ ἀλλαγήσονται σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἰ καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν. **13** πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἰρηκέν ποτε Κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἔως ἂν θῶ τοὺς ἔχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου; **14** οὐχὶ πάντες εἰσὶν λειτουργικὰ πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν;

2 Διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως προσέχειν ἡμᾶς τοῖς ἀκουσθεῖσιν, μή ποτε παραρυῶμεν. **2** εἰ γὰρ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρακοὴ ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν, **3** πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας; Ἡτις ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ Κυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη, **4** συνεπιμαρτυροῦντος τοῦ Θεοῦ σημείοις τε καὶ τέρασιν καὶ ποικίλαις δυνάμεσιν καὶ Πνεύματος Ἅγιου μερισμοῖς κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν. **5** Οὐ γάρ ἀγγέλοις ὑπέταξεν τὴν οἰκουμένην τὴν μέλλουσαν, περὶ ἣς λαλοῦμεν. **6** διεμαρτύρατο δέ πού τις λέγων Τί ἔστιν ἄνθρωπος ὅτι μιμνήσκη αὐτοῦ; ἢ υἱὸς ἀνθρώπου ὅτι ἐπισκέπτη αὐτόν; **7** ἡλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους, δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν, **8** πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ. ἐν τῷ γὰρ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα οὐδὲν ἀφῆκεν αὐτῷ ἀνυπότακτον. **9** οὖν δὲ οὕπω δρῶμεν αὐτῷ τὰ πάντα ὑποτεταγμένα· **9** τὸν δὲ βραχύ τι παρ' ἀγγέλους ἡλαττωμένον βλέπομεν Ἰησοῦν διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφανωμένον, ὅπως χάριτι Θεοῦ ὑπὲρ

παντὸς γεύσηται θανάτου. 10 Ἐπρεπεν τινος, ὁ δὲ πάντα κατασκευάσας Θεός, γὰρ αὐτῷ, δι' ὃν τὰ πάντα καὶ δι' οὗ τὰ 5 καὶ Μωϋσῆς μὲν πιστὸς ἐν δόλῳ τῷ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα οἴκω αὐτοῦ ὡς θεράπων εἰς μαρτύριον τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ τῶν λαληθησομένων, 6 Χριστὸς δὲ ὡς παθημάτων τελειῶσαι. 11 ὁ τε γὰρ ἀγιάζων υἱὸς ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ οὐ οἶκος καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι ἔξ ἑνὸς πάντες· δι' ἣν ἐσμεν ἡμεῖς, ἐὰν τὴν παρρησίαν καὶ τὸ αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς καύχημα τῆς ἐλπίδος μέχρι τέλους βεβαίαν καλεῖν, 12 λέγων Ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σου κατάσχωμεν. 7 Διό, καθὼς λέγει τὸ Πνεῦμα τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἐν μέσῳ ἐκκλησίας τὸ "Ἄγιον Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ὑμνήσω σε· 13 καὶ πάλιν Ἐγὼ ἔσομαι ἀκούσητε, 8 μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας πεποιθώς ἐπ' αὐτῷ· καὶ πάλιν Ἰδοὺ ἐγὼ ὑμῶν ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ κατὰ τὴν καὶ τὰ παιδία ἡ μοι ἔδωκεν ὁ Θεός, 14 ἐπεὶ ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ, 9 οὐκ οὖν τὰ παιδία κεκοινώνηκεν αἴματος καὶ ἐπείρασαν οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν δοκιμασίᾳ σαρκός, καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχεν καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου 10 τεσσεράκοντα τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ ἔτη. διὸ προσώχθισα τῇ γενεᾷ ταύτῃ καὶ τὸν τὸν κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τοῦτ' εἶπον Ἄει πλανῶνται τῇ καρδίᾳ· αὐτοὶ ἔστιν τὸν διάβολον, 15 καὶ ἀπαλλάξῃ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδούς μου, 11 ὡς τούτους, ὅσοι φόβῳ θανάτου διὰ παντὸς ὥμοσα ἐν τῇ ὁργῇ μου Εἰ εἰσελεύσονται τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἢσαν δουλείας. 16 οὐ εἰς τὴν κατάπαυσίν μου. 12 βλέπετε, γὰρ δίπου ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ ἀδελφοί, μή ποτε ἔσται ἐν τινὶ ὑμῶν σπέρματος Ἀβραὰμ ἐπιλαμβάνεται. 17 καρδία πονηρὰ ἀπιστίας ἐν τῷ ἀποστῆναι δόθεν ὥφειλεν κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ἀπὸ Θεοῦ ζῶντος, 13 ἀλλὰ παρακαλεῖτε ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται καὶ ἐαυτοὺς καθ' ἐκάστην ἡμέραν, ἄχρις οὐ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν Θεόν, εἰς τὸ τὸ Σήμερον καλεῖται, ἵνα μὴ σκληρυνθῇ ἱλάσκεσθαι τὰς ἀμαρτίας τοῦ λαοῦ. 18 ἐν ᾧ τις ἔξ ὑμῶν ἀπάτῃ τῆς ἀμαρτίας· 14 γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθείς, δύναται μέτοχοι γὰρ τοῦ Χριστοῦ γεγόναμεν, τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι.

έάνπερ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως μέχρι

3 Οθεν, ἀδελφοὶ ἄγιοι, κλήσεως τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν. 15 ἐν τῷ ἐπουρανίου μέτοχοι, κατανοήσατε τὸν λέγεσθαι Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ Ἀπόστολον καὶ Ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἀκούσητε, Μή σκληρύνητε τὰς καρδίας ἡμῶν Ἰησοῦν, 2 πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι ἦν τῷ παραπικρασμῷ. 16 τίνες γὰρ αὐτὸν, ὡς καὶ Μωϋσῆς ἐν δόλῳ τῷ οἴκῳ ἀκούσαντες παρεπίκραναν; ἀλλ' οὐ πάντες αὐτοῦ. 3 πλείονος γὰρ οὗτος δόξης παρὰ οἱ ἔξελθόντες ἔξ Αἰγύπτου διὰ Μωϋσέως; Μωϋσῆν ἡξίωται καθ' ὅσον πλείονα τιμὴν 17 τίσιν δὲ προσώχθισεν τεσσεράκοντα ἔχει τοῦ οἴκου ὁ κατασκευάσας αὐτόν. ἔτη; οὐχὶ τοῖς ἀμαρτήσασιν, ὃν τὰ κῶλα 4 πᾶς γὰρ οἴκος κατασκευάζεται ὑπό ἔπεσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ; 18 τίσιν δὲ ὥμοσεν μὴ

εἰσελεύσεσθαι εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ εἰ καὶ ἐνεργῆς καὶ τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν μὴ τοῖς ἀπειθήσασιν; 19 καὶ βλέπομεν δτι μάχαιραν δίστομον καὶ διϊκνούμενος ἄχρι οὐκ ἡδυνήθησαν εἰσελθεῖν δι' ἀπιστίαν.

4 φοβηθῶμεν οὖν μή ποτε καταλειπομένης ἐπαγγελίας εἰσελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ δοκῇ τις ἔξ ὑμῶν ὑστερηκέναι. 2 καὶ γάρ ἐσμεν εὐηγγελισμένοι καθάπερ κάκεῖνοι ἀλλ' οὐκ ὠφέλησεν ὁ λόγος τῆς ἀκοῆς ἐκείνους μὴ συνκεκερασμένος τῇ πίστει τοῖς ἀκούσασιν. 3 Εἰσερχόμεθα γὰρ εἰς τὴν κατάπαυσιν οἱ πιστεύσαντες, καθὼς εἴρηκεν Ὡς ὥμοσα ἐν τῇ ὄργῃ μου Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσιν μου, καίτοι τῶν ἔργων ἀπὸ καταβολῆς κόσμου γενηθέντων. 4 εἴρηκεν γάρ που περὶ τῆς ἔβδομης οὕτως Καὶ κατέπαυσεν ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἔβδομῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ· 5 καὶ ἐν τούτῳ πάλιν Εἰ

μερισμοῦ ψυχῆς καὶ πνεύματος, ἀρμῶν τε καὶ μυελῶν, καὶ κριτικὸς ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοιῶν καρδίας· 13 καὶ οὐκ ἔστιν κτίσις ἀφανῆς ἐνώπιον αὐτοῦ, πάντα δὲ γυμνὰ καὶ τετραχηλισμένα τοῖς ὁφθαλμοῖς αὐτοῦ, πρὸς δὲ ήμιν ὁ λόγος. 14 Ἔχοντες οὖν ἀρχιερέα μέγαν διεληλυθότα τοὺς οὐρανούς, Ἰησοῦν τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, κρατῶμεν τῆς ὁμολογίας. 15 οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον συνπαθῆσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπειρασμένον δὲ κατὰ πάντα καθ' ὅμοιότητα χωρὶς ἀμαρτίας. 16 προσερχόμεθα οὖν μετὰ παρρησίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεος καὶ χάριν εὑρωμεν εἰς εὔκαιρον βοήθειαν.

λαμβανόμενος ὑπὲρ ἀνθρώπων ἐπεὶ οὖν ἀπολείπεται τινὰς εἰσελθεῖν εἰς καθίσταται τὰ πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα προσφέρῃ αὐτήν, καὶ οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ ἀμαρτιῶν, 2 οὐκ εἰσῆλθον δι' ἀπειθείαν, 7 πάλιν τινὰ μετριοπαθεῖν δυνάμενος τοῖς ἀγνοοῦσιν δορίζει ἡμέραν, Σήμερον, ἐν Δανείδ λέγων καὶ πλανωμένοις, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περίκειται μετὰ τοσοῦτον χρόνον, καθὼς προείρηται ἀσθένειαν, 3 καὶ δι' αὐτήν ὁφείλει, καθὼς Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, περὶ τοῦ λαοῦ, οὕτως καὶ περὶ ἔαυτοῦ μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν. 8 εἰ προσφέρειν περὶ ἀμαρτιῶν. 4 καὶ οὐχ γὰρ αὐτοὺς Ἰησοῦς κατέπαυσεν, οὐκ ἀν ἔαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμήν, ἀλλὰ περὶ ἄλλης ἐλάλει μετὰ ταῦτα ἡμέρας. καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καθώσπερ 9 ἄρα ἀπολείπεται σαββατισμὸς τῷ λαῷ καὶ Ἄαρών. 5 Οὕτως καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ τοῦ Θεοῦ. 10 ὁ γὰρ εἰσελθών εἰς τὴν ἔαυτὸν ἐδόξασεν γενιθῆναι ἀρχιερέα, ἀλλ' κατάπαυσιν αὐτοῦ καὶ αὐτὸς κατέπαυσεν ὁ λαλήσας πρὸς αὐτὸν Υἱός μου εἰ σύ, ἐγὼ ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὥσπερ ἀπὸ τῶν σήμερον γεγέννηκά σε· 6 καθὼς καὶ ἐν ιδίων ὁ Θεός. 11 Σπουδάσωμεν οὖν ἐτέρω λέγει Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ εἰσελθεῖν εἰς ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν, ἵνα τὴν τάξιν Μελχισέδεκ. (aiōn g165) 7 δὲς ἐν μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τις ὑποδείγματι πέσῃ τῆς ταῖς ἡμέραις τῆς σαφκὸς αὐτοῦ δεήσεις ἀπειθείας. 12 Ζῶν γὰρ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ τε καὶ ἰκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον

σώζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου μετὰ κραυγῆς μετάνοιαν, ἀνασταυροῦντας ἔαυτοῖς τὸν ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσενέγκας καὶ Υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ παραδειγματίζοντας. 7 εἰσακουσθὲὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας, 8 καίπερ γῇ γὰρ ἡ πιοῦσα τὸν ἐπ' αὐτῆς ἐρχόμενον ὡν Υἱός, ἔμαθεν ἀφ' ὧν ἔπαθεν τὴν πολλάκις ὑετόν καὶ τίκτουσα βοτάνην ὑπακοήν, 9 καὶ τελειωθεὶς ἐγένετο πᾶσιν εὔθετον ἐκείνοις δι' οὓς καὶ γεωργεῖται, τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ αἴτιος σωτηρίας μεταλαμβάνει εὐλογίας ἀπὸ τοῦ Θεοῦ αἰωνίου, (αιῶνιος g166) 10 προσαγορευθὲὶς 8 ἐκφέρουσα δὲ ἀκάνθας καὶ τριβόλους ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν ἀδόκιμος καὶ κατάρας ἐγγύς, ἦς τὸ τέλος Μελχισέδεκ. 11 Περὶ οὗ πολὺς ἡμῖν ὁ εἰς καῦσιν. 9 Πεπείσμεθα δὲ περὶ ὑμῶν, λόγος καὶ δυσερμήνευτος λέγειν, ἐπεὶ ἀγαπητοί, τὰ κρείσσονα καὶ ἔχομενα νωθροὶ γεγόνατε ταῖς ἀκοαῖς. 12 καὶ σωτηρίας, εἰ καὶ οὕτως λαλοῦμεν. 10 οὐ γὰρ ὁφείλοντες εἶναι διδάσκαλοι διὰ τὸν γὰρ ἄδικος ὁ Θεὸς ἐπιλαθέσθαι τοῦ ἔργου χρόνον, πάλιν χρείαν ἔχετε τοῦ διδάσκειν ὑμῶν καὶ τῆς ἀγάπης ἦς ἐνεδείξασθε εἰς τὸ ὑμᾶς τινα τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν ὄνομα αὐτοῦ, διακονήσαντες τοῖς ἀγίοις καὶ λογίων τοῦ Θεοῦ, καὶ γεγόνατε χρείαν διακονοῦντες. 11 ἐπιθυμοῦμεν δὲ ἐκαστὸν ἔχοντες γάλακτος, οὐ στερεᾶς τροφῆς. ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι σπουδὴν 13 πᾶς γὰρ ὁ μετέχων γάλακτος ἀπειρος πρὸς τὴν πληροφορίαν τῆς ἐλπίδος ἄχρι λόγου δικαιοσύνης, νήπιος γάρ ἐστιν· 14 τέλους, 12 ἵνα μὴ νωθροὶ γένησθε, μιμηταὶ τελείων δέ ἐστιν ἡ στερεὰ τροφή, τῶν δὲ τῶν διὰ πίστεως καὶ μακροθυμίας διὰ τὴν ἔξιν τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα κληρονομούντων τὰς ἐπαγγελίας. 13 ἔχόντων πρὸς διάκρισιν καλοῦ τε καὶ Τῷ γὰρ Ἀβραὰμ ἐπαγγειλάμενος ὁ Θεός, κακοῦ.

ἐπεὶ κατ' οὐδενὸς εἶχεν μείζονος ὅμοσαι,

ώμοσεν καθ' ἔαυτοῦ, 14 λέγων Εἰ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε καὶ πληθύνων πληθυνῶ σε· 15 καὶ οὕτως μακροθυμήσας ἐπέτυχεν τῆς ἐπαγγελίας. 16 ἄνθρωποι γὰρ κατὰ τοῦ μείζονος ὄμνύουσιν, καὶ πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέρας εἰς βεβαίωσιν ὁ ὅρκος· 17 ἐν ᾧ περισσότερον βουλόμενος ὁ Θεὸς ἐπιδεῖξαι τοῖς κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ ἐμεσίτευσεν ὅρκω, 18 ἵνα διὰ δύο πραγμάτων ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύσασθαι Θεόν, ἰσχυρὰν παράκλησιν ἔχωμεν οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος· 19 ἢν ὡς ἄγκυραν

6 Διὸ ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ Χριστοῦ

λόγον ἐπὶ τὴν τελειότητα φερώμεθα, μὴ πάλιν θεμέλιον καταβαλλόμενοι μετανοίας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, καὶ πίστεως ἐπὶ Θεόν, 2 βαπτισῶν διδαχὴν, ἐπιθέσεώς τε χειρῶν, ἀναστάσεώς νεκρῶν, καὶ κρίματος αἰωνίου.

(αιῶνιος g166) 3 καὶ τοῦτο ποιήσομεν, ἐάνπερ ἐπιτρέπῃ ὁ Θεός. 4 Αδύνατον γὰρ τοὺς ἀπαξ φωτισθέντας γευσαμένους τε τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπουρανίου καὶ μετόχους γενηθέντας Πνεύματος Ἅγιου 5 καὶ καλὸν γευσαμένους Θεοῦ ῥῆμα δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος, (αιῶν g165) 6 καὶ παραπεσόντας, πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς

έχομεν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν Λευειτικῆς ἱερωσύνης ἦν, ὁ λαὸς γὰρ ἐπ' καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ αὐτῆς νενομοθέτηται, τίς ἔτι χρεία κατὰ τὴν καταπετάσματος, 20 ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ τάξιν Μελχισέδεκ ἔτερον ἀνίστασθαι ιερέα ἡμῶν εἰσῆλθεν Ἰησοῦς, κατὰ τὴν τάξιν καὶ οὐ κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρὼν λέγεσθαι; Μελχισέδεκ ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν 12 μετατιθεμένης γὰρ τῆς ιερωσύνης ἐξ αἰῶνα. (aiōn g165)

7 Οὗτος γὰρ ὁ Μελχισέδεκ, βασιλεὺς

Σαλήμ, ιερεὺς τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου, ὁ συναντήσας Ἀβραὰμ ὑποστρέφοντι ἀπὸ τῆς κοπῆς τῶν βασιλέων καὶ εὐλογήσας αὐτόν, 2 ὥ καὶ δεκάτην ἀπὸ πάντων ἐμέρισεν Ἀβραάμ, πρῶτον μὲν ἐρμηνευόμενος βασιλεὺς δικαιοσύνης, ἔπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς Σαλήμ, ὃ ἐστιν βασιλεὺς εἰρήνης, 3 ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγενεαλόγητος, μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν μήτε ζωῆς τέλος ἔχων, ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ Υἱῷ τοῦ Θεοῦ, μένει ιερεὺς εἰς τὸ διηγεκές. 4 Θεωρεῖτε δὲ πηλίκος οὗτος ὥ δεκάτην Ἀβραὰμ ἔδωκεν ἐκ τῶν ἀκροθινίων ὁ πατριάρχης. 5 καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν υἱῶν Λευεὶ τὴν ιερατείαν λαμβάνοντες ἐντολὴν ἔχουσιν ἀποδεκατοῖν τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον, τοῦτ' ἐστιν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καίπερ ἔξεληλυθότας ἐκ τῆς ὁσφύος Ἀβραάμ· 6 ὁ δὲ μὴ γενεαλογούμενος ἐξ αὐτῶν δεδεκάτωκεν Ἀβραάμ, καὶ τὸν ἔχοντα τὰς ἐπαγγελίας εὐλόγηκεν. 7 χωρὶς δὲ πάσης ἀντιλογίας τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται. 8 καὶ ὡδε μὲν δεκάτας ἀποθνήσκοντες ἄνθρωποι λαμβάνουσιν, ἐκεῖ δὲ μαρτυρούμενος ὅτι ζῇ. 9 καὶ ὡς ἔπος εἰπεῖν, δι' Ἀβραὰμ καὶ Λευεὶς ὁ δεκάτας λαμβάνων δεδεκάτωται· 10 ἔτι γὰρ ἐν τῇ ὁσφύΐ τοῦ πατρὸς ἦν ὅτε συνήντησεν αὐτῷ Μελχισέδεκ. 11 Εἰ μὲν οὖν τελείωσις διὰ τῆς

τάξιν Μελχισέδεκ ἔτερον ἀνίστασθαι ιερέα καὶ οὐ κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρὼν λέγεσθαι; 13 ἀνάγκης καὶ νόμου μετάθεσις γίνεται. 14

ἐφ' ὃν γὰρ λέγεται ταῦτα, φυλῆς ἑτέρας μετέσχηκεν, ἀφ' ἣς οὐδεὶς προσέσχηκεν τῷ θυσιαστηρίῳ· 14 πρόδηλον γὰρ ὅτι ἐξ Ἰούδα ἀνατέταλκεν ὁ Κύριος ἡμῶν, εἰς ἣν φυλὴν περὶ ιερέων οὐδὲν Μωϋσῆς ἐλάλησεν. 15 Καὶ περισσότερον ἔτι κατάδηλόν ἐστιν, εἰ κατὰ τὴν ὅμοιότητα Μελχισέδεκ ἀνίσταται ιερεὺς ἔτερος, 16 ὃς οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς σαρκίνης γέγονεν ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκαταλύτου. 17 μαρτυρεῖται γὰρ ὅτι Σὺ ιερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ. (aiōn g165)

18 ἀθέτησις μὲν γὰρ γίνεται προαγούσης ἐντολῆς διὰ τὸ αὐτῆς ἀσθενὲς καὶ ἀνωφελές, 19 οὐδὲν γὰρ ἐτελείωσεν ὁ νόμος, ἐπεισαγωγὴ δὲ κρείττονος ἐλπίδος, δι' ἣς ἐγγίζομεν τῷ Θεῷ. 20 Καὶ καθ' ὃσον οὐ χωρὶς ὄρκωμοσίας, —οἱ μὲν γὰρ χωρὶς ὄρκωμοσίας εἰσὶν ιερεῖς γεγονότες, 21 δὲ μετὰ ὄρκωμοσίας διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς αὐτόν Ὁμοσεν Κύριος, καὶ οὐ μεταμεληθήσεται Σὺ ιερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα: (aiōn g165) 22 —κατὰ τοσοῦτο καὶ κρείττονος διαθήκης γέγονεν ἔγγυος Ιησοῦς. 23 Καὶ οἱ μὲν πλείονές εἰσιν γεγονότες ιερεῖς διὰ τὸ θανάτῳ κωλύεσθαι παραμένειν· 24 ὁ δὲ διὰ τὸ μένειν αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα ἀπαράβατον ἔχει τὴν ιερωσύνην (aiōn g165) 25 ὅθεν καὶ σώζειν εἰς τὸ παντελὲς δύναται τοὺς προσερχομένους δι' αὐτοῦ τῷ Θεῷ, πάντοτε ζῶν εἰς τὸ

ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν. 26 Τοιοῦτος Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα διαθήκην γὰρ ἡμῖν καὶ ἔπρεπεν ἀρχιερέυς, ὅσιος, καινὴν, 9 οὐ κατὰ τὴν διαθήκην ἣν ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ ἐποίησα τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ τῶν ἀμαρτωλῶν, καὶ ὑψηλότερος τῶν ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν οὐρανῶν γενόμενος· 27 ὃς οὐκ ἔχει καθ' ἔξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου, πρότερον ὑπὲρ τῶν ἴδιων ἀμαρτιῶν θυσίας κάγὼ ἡμέλησα αὐτῶν, λέγει Κύριος. 10 ὅτι ἀναφέρειν, ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ τοῦτο αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ ἑαυτὸν ἀνενέγκας. Ἰσραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει 28 ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους καθίστησιν ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθένειαν, ὁ λόγος δὲ τῆς ὁρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον Γίον εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον. (aiōn g165)

8 Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς Μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς, 2 τῶν ἀγίων λειτουργὸς καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἣν ἔπηξεν ὁ Κύριος, οὐκ ἄνθρωπος. 3 Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ προσφέρειν δῶρα τε καὶ θυσίας καθίσταται· ὅθεν ἀναγκαῖον ἔχειν τι καὶ τοῦτον δὲ προσενέγκη. 4 εἰ μὲν οὖν ἦν

ἐπὶ γῆς, οὐδ' ἀν ἦν ιερεύς, δητῶν τῶν ἔπι γῆς, οὐδ' ἀν ἦν ιερεύς, δητῶν τῶν προσφερόντων κατὰ νόμον τὰ δῶρα· 5 οἵτινες ὑποδείγματι καὶ σκιᾷ λατρεύουσιν γὰρ κατεσκευάσθη ἡ πρώτη, ἐν ᾧ ἡ τε τῶν ἐπουρανίων, καθὼς κεχρημάτισται λυχνία καὶ ἡ τράπεζα καὶ ἡ πρόθεσις Μωϋσῆς μέλλων ἐπιτελεῖν τὴν σκηνήν. τῶν ἄρτων, ἵτις λέγεται Ἀγια· 3 μετὰ Ὅρα γάρ φησίν, ποιήσεις πάντα κατὰ τὸν δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα σκηνὴ ἡ τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὅρει· 6 νῦν λεγομένη Ἀγια ἀγίων, 4 χρυσοῦν ἔχουσα δὲ διαφορωτέρας τέτυχεν λειτουργίας, ὅσῳ θυμιατήριον καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης καὶ κρείττονός ἔστιν διαθήκης μεσίτης, ἵτις περικεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσίω, ἐν ἐπὶ κρείττοσιν ἐπαγγελίαις νενομοθέτηται. ἦ στάμνος χρυσῆ ἔχουσα τὸ μάννα καὶ 7 εἰ γὰρ ἡ πρώτη ἐκείνη ἦν ἄμεμπτος, οὐκ ἡ βλαστήσασα καὶ αἱ ἀν δευτέρας ἐζητεῖτο τόπος. 8 μεμφόμενος πλάκες τῆς διαθήκης, 5 ὑπεράνω δὲ γὰρ αὐτοὺς λέγει Ἰδού ἡμέραι ἔρχονται, αὐτῆς Χερουβεὶν δόξης κατασκιάζοντα λέγει Κύριος, καὶ συντελέσω ἐπὶ τὸν οἶκον τὸ ίλαστήριον· περὶ ὧν οὐκ ἔστιν νῦν

λέγειν κατὰ μέρος. 6 Τούτων δὲ οὕτως ἐπαγγελίαν λάβωσιν οἱ κεκλημένοι τῆς κατεσκευασμένων εἰς μὲν τὴν πρώτην αἰώνιου κληρονομίας. (αιōnios g166) 16 ὅπου σκηνὴν διὰ παντὸς εἰσίασιν οἱ Ἱερεῖς γὰρ διαθήκη, θάνατον ἀνάγκη φέρεσθαι τὰς λατρείας ἐπιτελοῦντες, 7 εἰς δὲ τὴν τοῦ διαθεμένου 17 διαθήκη γὰρ ἐπὶ νεκροῖς δευτέραν ἄπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ μόνος ὁ βεβαία, ἐπεὶ μή ποτε ἰσχύει ὅτε ζῇ ὁ ἀρχιερεύς, οὐ χωρὶς αἴματος, ὃ προσφέρει διαθέμενος. 18 Ὁθεν οὐδὲ ἡ πρώτη χωρὶς ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων, αἴματος ἐνκεκαίνισται. 19 λαληθείσης 8 τοῦτο δηλοῦντος τοῦ Πνεύματος τοῦ γὰρ πάσης ἐντολῆς κατὰ τὸν νόμον ὑπὸ Ἅγιου, μήπω πεφανερῶσθαι τὴν τῶν ἀγίων Μωϋσέως παντὶ τῷ λαῷ, λαβὼν τὸ αἷμα ὁδὸν ἔτι τῆς πρώτης σκηνῆς ἔχούσης τῶν μόσχων καὶ τῶν τράγων μετὰ ὕδατος στάσιν, 9 ἥτις παραβολὴ εἰς τὸν καιρὸν καὶ ἐρίου κοκκίνου καὶ ὑσσώπου, αὐτό τε τὸν ἐνεστηκότα, καθ' ἣν δῶρά τε καὶ τὸ βιβλίον καὶ πάντα τὸν λαὸν ἐράντισεν, θυσίαι προσφέρονται μὴ δυνάμεναι κατὰ 20 λέγων Τοῦτο τὸ αἷμα τῆς διαθήκης συνείδησιν τελειώσαι τὸν λατρεύοντα, ἥς ἐνετείλατο πρὸς ὑμᾶς ὁ Θεός. 21 καὶ 10 μόνον ἐπὶ βρώμασιν καὶ πόμασιν καὶ τὴν σκηνὴν δὲ καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς διαφόροις βαπτισμοῖς, δικαιώματα σαρκὸς λειτουργίας τῷ αἵματι ὄμοιώς ἐράντισεν. μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐπικείμενα. 11 22 καὶ σχεδὸν ἐν αἵματι πάντα καθαρίζεται Χριστὸς δὲ παραγενόμενος ἀρχιερεὺς τῶν κατὰ τὸν νόμον, καὶ χωρὶς αἵματεκχυσίας γενομένων ἀγαθῶν, διὰ τῆς μείζονος καὶ οὐ γίνεται ἄφεσις. 23 Ἀνάγκη οὖν τὰ τελειοτέρας σκηνῆς οὐ χειροποίητο, τοῦτ' μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἔστιν οὐ ταύτης τῆς κτίσεως, 12 οὐδὲ τούτοις καθαρίζεσθαι, αὐτὰ δὲ τὰ ἐπουράνια δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων, διὰ δὲ κρείττοσιν θυσίαις παρὰ ταύτας. 24 οὐ γὰρ τοῦ ἴδιου αἵματος, εἰσῆλθεν ἐφάπαξ εἰς εἰς χειροποίητα εἰσῆλθεν ἄγια Χριστός, τὰ ἄγια, αἰώνιαν λύτρωσιν εὑράμενος. ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν (αιōnios g166) 13 εἰ γὰρ τὸ αἷμα τράγων καὶ οὐρανόν, νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ ταύρων καὶ σποδὸς δαμάλεως ῥαντίζουσα τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν· 25 οὐδ' ἵνα πολλάκις τοὺς κεκοινωμένους ἀγιάζει πρὸς τὴν προσφέρη ἑαυτόν, ὥσπερ ὁ ἀρχιερεὺς τῆς σαρκὸς καθαρότητα, 14 πόσῳ μᾶλλον εἰσέρχεται εἰς τὰ ἄγια κατ' ἐνιαυτὸν ἐν τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, διὰ διὰ Πνεύματος εἰσῆλθεν τὴν συνείδησιν ἡμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων εἰς τὸ λατρεύειν Θεῷ νυνὶ δὲ ἄπαξ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων αἰώνιον ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἄμωμον εἰς ἀθέτησιν τῆς ἀμαρτίας διὰ τῆς θυσίας ζῶντι. (αιōnios g166) 15 Καὶ διὰ τοῦτο πολλάκις παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου τῷ Θεῷ, καθαριεῖ τὴν συνείδησιν ἡμῶν εἰς ἀπόλυτρωσιν τῶν αἰώνων εἰς ἀθέτησιν τῆς ἀμαρτίας διὰ τῆς θυσίας αὐτοῦ πεφανέρωται. (αιōn g165) 27 καὶ διαθήκης κατενῆς μεσίτης ἔστιν, ὅπως καθ' ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἄπαξ θανάτου γενομένου εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν αποθανεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις, 28 οὕτως ἐπὶ τῇ πρώτῃ διαθήκῃ παραβάσεων τὴν καὶ ὁ Χριστός, ἄπαξ προσενεχθεὶς εἰς τὸ

πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἀμαρτίας, ἐκ δευτέρου ἔχθροὶ αὐτοῦ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ.
χωρὶς ἀμαρτίας ὁφθῆσεται τοῖς αὐτὸν 14 μιᾳ γὰρ προσφορᾶς τετελείωκεν εἰς τὸ
ἀπεκδεχομένοις εἰς σωτηρίαν.

διηνεκὲς τοὺς ἀγιαζομένους. 15 Μαρτυρεῖ

10 Σκιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν

μελλόντων ἀγαθῶν, οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, κατ' ἐνιαυτὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις ἀς προσφέρουσιν εἰς τὸ διηνεκὲς οὐδέποτε δύναται τοὺς προσερχομένους τελειῶσαι· 2 ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐπαύσαντο προσφερόμεναι, διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν ἔτι συνείδησιν ἀμαρτιῶν τοὺς λατρεύοντας ἄπαξ κεκαθαρισμένους; 3 ἀλλ ἐν αὐταῖς ἀνάμνησις ἀμαρτιῶν κατ' ἐνιαυτόν· 4 ἀδύνατον γὰρ αἷμα ταύρων καὶ τράγων ἀφαιρεῖν ἀμαρτίας. 5 Διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον λέγει Θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἡθέλησας, σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι· 6 ὀλοκαυτώματα καὶ περὶ ἀμαρτίας οὐκ εὐδόκησας. 7 τότε εἶπον Ἰδοὺ ἦκω, ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται περὶ ἐμοῦ, τοῦ ποιῆσαι ὁ Θεός, τὸ θέλημά σου. 8 ἀνώτερον λέγων δτι Θυσίας καὶ προσφορᾶς καὶ ὀλοκαυτώματα καὶ περὶ ἀμαρτίας οὐκ ἡθέλησας οὐδὲ εὐδόκησας, αἴτινες κατὰ νόμον προσφέρονται, 9 τότε εἶρηκεν Ἰδοὺ ἦκω τοῦ ποιῆσαι τὸ θέλημά σου. ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον ἵνα τὸ δεύτερον στήσῃ. 10 ἐνῷ θελήματι ἡγιασμένοι ἐσμὲν διὰ τῆς προσφορᾶς τοῦ σώματος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐφάπαξ. 11 Καὶ πᾶς μὲν ἱερεὺς ἔστηκεν καθ' ἡμέραν λειτουργῶν καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας, αἴτινες οὐδέποτε δύνανται περιελεῖν ἀμαρτίας. 12 οὗτος δὲ μίαν ὑπὲρ ἀμαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν εἰς τὸ διηνεκὲς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, 13 τὸ λοιπὸν ἐκδεχόμενος ἔως τεθῶσιν οἱ

δὲ ἡμῖν καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἀγιον· μετὰ γὰρ τὸ εἰρηκέναι 16 Αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει Κύριος· διδοὺς νόμους μου ἐπὶ καρδίας αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὴν διάνοιαν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς, 17 καὶ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθήσομαι ἔτι. 18 ὅπου δὲ ἄφεσις τούτων, οὐκέτι προσφορὰ περὶ ἀμαρτίας. 19 "Εχοντες οὖν, ἀδελφοί, παρρησίαν εἰς τὴν εἰσοδον τῶν ἀγίων ἐν τῷ αἵματι Ἰησοῦ, 20 ἣν ἐνεκαίνισεν ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν διὰ τοῦ καταπετάσματος, τοῦτ' ἔστιν τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, 21 καὶ ἴερεα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, 22 προσερχώμεθα μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφορίᾳ πίστεως, ῥεραντισμένοι τὰς καρδίας ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς καὶ λελουσμένοι τὸ σῶμα ὕδατι καθαρῷ· 23 κατέχωμεν τὴν ὄμοιογίαν τῆς ἐλπίδος ἀκλινῆ, πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγγειλάμενος, 24 καὶ κατανοῶμεν ἀλλήλους εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης καὶ καλῶν ἔργων, 25 μὴ ἐγκαταλείποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν ἑαυτῶν, καθὼς ἔθος τισίν, ἀλλὰ παρακαλοῦντες, καὶ τοσούτῳ μᾶλλον ὅσῳ βλέπετε ἐγγίζουσαν τὴν ἡμέραν. 26 'Εκουσίως γὰρ ἀμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, οὐκέτι περὶ ἀμαρτιῶν ἀπολείπεται θυσία, 27 φοιβερὰ δέ τις ἐκδοχὴ κρίσεως καὶ πυρὸς ζῆλος ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντίους. 28 ἀθετήσας τις νόμον Μωϋσέως χωρὶς οἰκτιρμῶν ἐπὶ δυσὶν ἢ τρισὶν μάρτυσιν

ἀποθνήσκει· 29 πόσω δοκεῖτε χείρονος προσήνεγκεν τῷ Θεῷ, δι' ἣς ἐμαρτυρήθη ἀξιωθήσεται τιμωρίας ὁ τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ εἶναι δίκαιος, μαρτυροῦντος ἐπὶ τοῖς καταπατήσας καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης δώροις αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ δι' αὐτῆς κοινὸν ἡγησάμενος ἐν ᾧ ἡγιάσθη, καὶ ἀποθανὼν ἔτι λαλεῖ. 5 Πίστει Ἐνώχ τὸ Πνεῦμα τῆς χάριτος ἐνυβρίσας. 30 μετετέθη τοῦ μὴ ἴδειν θάνατον, καὶ οὐχ οἴδαμεν γάρ τὸν εἰπόντα Ἐμοὶ ἐκδίκησις, ηὑρίσκετο διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ Θεός. ἐγὼ ἀνταποδώσω· καὶ πάλιν Κρινεῖ Κύριος πρὸ γὰρ τῆς μεταθέσεως μεμαρτύρηται τὸν λαὸν αὐτοῦ. 31 φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς εὐάρεστηκέναι τῷ Θεῷ· 6 χωρὶς δὲ πίστεως χειρας Θεοῦ ζῶντος. 32 Ἀναμιμνήσκεσθε δὲ ἀδύνατον εὐάρεστησαι· πιστεῦσαι γάρ δεῖ τὰς πρότερον ἡμέρας, ἐν αἷς φωτισθέντες τὸν προσερχόμενον τῷ Θεῷ, ὅτι ἔστιν πολλὴν ἄθλησιν ὑπεμείνατε παθημάτων, καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν μισθαποδότης 33 τοῦτο μὲν ὄνειδισμοῖς τε καὶ θλίψειν γίνεται. 7 Πίστει χρηματισθεὶς Νῶε περὶ θεατριζόμενοι, τοῦτο δὲ κοινωνοὶ τῶν τῶν μηδέπω βλεπομένων, εὐλαβηθεὶς οὗτως ἀναστρεφομένων γενηθέντες. 34 καὶ κατεσκεύασεν κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ γάρ τοῖς δεσμοῖς συνεπαθήσατε, καὶ τὴν οἰκου αὐτοῦ, δι' ἣς κατέκρινεν τὸν κόσμον, ἀρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς καὶ τῆς κατὰ πίστιν δικαιούντης ἐγένετο προσεδέξασθε, γινώσκοντες ἔχειν ἔαυτοὺς κληρονόμος. 8 Πίστει καλούμενος Ἀβραὰμ κρείσσονα ὕπαρξιν καὶ μένουσαν. 35 Μὴ ὑπήκουσεν ἐξελθεῖν εἰς τόπον ὃν ἦμελλεν ἀποβάλλητε οὖν τὴν παρρησίαν ὑμῶν, ἵτις λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθεν ἔχει μεγάλην μισθαποδούσιν. 36 ὑπομονῆς μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. 9 Πίστει γάρ ἔχετε χρείαν ἵνα τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ παρώκησεν εἰς γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς ποιήσαντες κομίσησθε τὴν ἐπαγγελίαν. 37 ἀλλοτρίαν, ἐν σκηναῖς κατοικήσας, μετὰ ἔτι γὰρ μικρὸν ὅσον ὅσον, ὁ ἐρχόμενος ἥξει Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ τῶν συνκληρονόμων καὶ οὐ χρονίσει· 38 ὁ δὲ δίκαιος μου ἐκ τῆς ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς· 10 ἐξεδέχετο πίστεως ζήσεται, καὶ ἐὰν ὑποστείληται, οὐκ γὰρ τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσαν πόλιν, εὔδοκει ἡ ψυχὴ μου ἐν αὐτῷ. 39 ἡμεῖς δὲ ἣς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ Θεός. οὐκ ἐσμὲν ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν, ἀλλὰ 11 Πίστει καὶ αὐτῇ Σάρρᾳ δύναμιν εἰς πίστεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς.

11 Ἐστιν δὲ πίστις ἐλπιζομένων ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων. 2 ἐν ταύτῃ γάρ ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτεροι. 3 Πίστει νοοῦμεν κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας ὥρματι Θεοῦ, εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων τὸ βλεπόμενον γεγονέναι. (aiōn g165) 4 Πίστει πλείονα θυσίαν Ἀβελ παρὰ Κάϊν

καὶ ἀσπασάμενοι, καὶ ὁμολογήσαντες ὅτι Αἴγυπτον, μὴ φοβηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ
ξένου καὶ παρεπίδημοί εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς. βασιλέως τὸν γὰρ ἀόρατον ὡς ὄρῶν
14 οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγοντες ἐμφανίζουσιν ἐκαρτέρησεν. **28** Πίστει πεποίηκεν τὸ πάσχα
ὅτι πατρίδα ἐπιζητοῦσιν. **15** καὶ εἴ μὲν καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος, ἵνα μὴ ὁ
ἐκείνης ἐμνημόνευον ἀφ' ἣς ἐξέβησαν, δλοθρεύων τὰ πρωτότοκα θίγη αὐτῶν. **29**
εἶχον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι. **16** νῦν Πίστει διέβησαν τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν
δὲ κρείττονος ὀρέγονται, τοῦτ' ἔστιν ὡς διὰ ξηρᾶς γῆς, ἣς πεῖραν λαβόντες
ἐπουρανίου. διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς ὃ οἱ Αἰγύπτιοι κατεπόθησαν. **30** Πίστει
Θεός Θεός ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν ἡτοίμασεν τὰ τείχη Ἱερειχῶ ἐπεσαν κυκλωθέντα
γὰρ αὐτοῖς πόλιν. **17** Πίστει προσενήνοχεν ἐπὶ ἐπτὰ ἡμέρας. **31** Πίστει Ῥαὰβ ἡ
Ἄβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ πειραζόμενος, καὶ τὸν πόρνη οὐ συναπώλετο τοῖς ἀπειθήσασιν,
μονογενῆ προσέφερεν ὁ τὰς ἐπαγγελίας δεξαμένη τοὺς κατασκόπους μετ' εἰρήνης,
ἀναδεξάμενος, **18** πρὸς δὲν ἐλαλήθη ὅτι **32** Καὶ τί ἔτι λέγω; ἐπιλείψει με γὰρ
Ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται σοι σπέρμα, **19** διηγούμενον ὁ χρόνος περὶ Γεδεών, Βαράκ,
λογισάμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν Σαμψών, Ἱεφθάε, Δαυείδ τε καὶ Σαμουὴλ
δυνατὸς ὁ Θεός· ὅθεν αὐτὸν καὶ ἐν καὶ τῶν προφητῶν, **33** οἵ διὰ πίστεως
παραβολῇ ἐκομίσατο. **20** Πίστει καὶ κατηγωνίσαντο βασιλείας, ἡργάσαντο
περὶ μελλόντων εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν,
Ἰακὼβ καὶ τὸν Ἡσαῦ. **21** Πίστει Ἰακὼβ ἐφραξαν στόματα λεόντων, **34** ἐσβεσαν
ἀποθνήσκων ἔκαστον τῶν υἱῶν Ἰωσὴφ δύναμιν πυρός, ἔφυγον στόματα μαχαίρης,
εὐλόγησεν, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὸ ἐδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν
ἄκρον τῆς ράβδου αὐτοῦ. **22** Πίστει Ἰωσὴφ ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρεμβολὰς ἔκλιναν
τελευτῶν περὶ τῆς ἔξοδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀλλοτρίων. **35** Ἐλαβον γυναῖκες ἐξ
ἐμνημόνευσεν καὶ περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἀναστάσεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν· ἄλλοι δὲ
ἐνετείλατο. **23** Πίστει Μωϋσῆς γεννηθεὶς ἐτυμπανίσθησαν, οὐ προσδεξάμενοι τὴν
ἐκρύβη τρίμηνον ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτοῦ, ἀπολύτρωσιν, ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως
διότι εἶδον ἀστεῖον τὸ παιδίον, καὶ οὐκ τύχωσιν. **36** ἕτεροι δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ
24 Πίστει Μωϋσῆς μέγας γενόμενος φυλακῆς **37** ἐλιθάσθησαν, ἐπειράσθησαν,
ἡρνήσατο λέγεσθαι νίδιος θυγατρὸς Φαραώ, ἐπρίσθησαν, ἐν φόνῳ μαχαίρης ἀπέθανον,
25 μᾶλλον ἐλόμενος συνκακουχεῖσθαι περιηλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις
τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ ἢ πρόσκαιρον ἔχειν δέρμασιν, ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι,
ἀμαρτίας ἀπόλαυσιν, **26** μείζονα πλοῦτον κακουχούμενοι, **38** δῶν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ
ἡγησάμενος τῶν Αἰγύπτου θησαυρῶν τὸν κόσμος, ἐπὶ ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ
ὄνειδισμὸν τοῦ Χριστοῦ ἀπέβλεπεν γὰρ εἰς ὅρεσιν καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὄπαῖς τῆς
τὴν μισθαποδοσίαν. **27** Πίστει κατέλιπεν γῆς. **39** Καὶ οὗτοι πάντες μαρτυρηθέντες

διὰ τῆς πίστεως οὐκ ἐκομίσαντο τὴν μὲν παιδεία πρὸς μὲν τὸ παρὸν οὐ δοκεῖ ἐπαγγελίαν, **40** τοῦ Θεοῦ περὶ ὑμῶν χαρᾶς εἶναι ἀλλὰ λύπης, ὅστερον δὲ καρπὸν κρεῖττόν τι προβλεψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς εἰρηνικὸν τοῖς δι' αὐτῆς γεγυμνασμένοις ὑμῶν τελειωθῶσιν.

12 Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς, τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον ὑμῖν νέφος μαρτύρων, ὅγκον ἀποθέμενοι πάντα καὶ τὴν εὐπερίστατον ἀμαρτίαν, δι' ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ὑμῖν ἄγωνα, **2** ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν, δις ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς ὑπέμεινεν σταυρὸν αἰσχύνης καταφρονήσας, ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ κεκάθικεν. **3** ἀναλογίσασθε γὰρ τὸν τοιαύτην ὑπομεμενηκότα ὑπὸ τῶν ἀμαρτωλῶν εἰς ἔαυτὸν ἀντιλογίαν, ἵνα μὴ κάμητε ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν ἐκλυόμενοι. **4** Οὕτω μέχρις αἴματος ἀντικατέστητε πρὸς τὴν ἀμαρτίαν ἀνταγωνιζόμενοι, **5** καὶ ἐκλέλησθε τῆς παρακλήσεως, ἥτις ὑμῖν ὡς υἱοῖς διαλέγεται Υἱέ μου, μὴ ὀλιγώρει παιδείας Κυρίου, μηδὲ ἐκλύου ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος· **6** ὃν γὰρ ἀγαπᾶ Κύριος παιδεύει, μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν δὸν παραδέχεται. **7** εἰς παιδείαν ὑπομένετε· ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ Θεός· τίς γὰρ υἱὸς δὸν οὐ παιδεύει πατήρ; **8** εἰ δὲ χωρὶς ἐστε παιδείας, ἥς μέτοχοι γεγόνασιν πάντες, ἄρα νόθοι καὶ οὐχ υἱοί ἐστε. **9** εἴτα τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς ὑμῶν πατέρας εἴχομεν παιδευτὰς καὶ ἐνετρεπόμεθα· οὐ πολὺ μᾶλλον ὑποταγησόμεθα τῷ Πατρὶ τῶν πνευμάτων καὶ ζήσομεν; **10** οἱ μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς ἐπαίδευνον, δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἀγιότητος αὐτοῦ. **11** πᾶσα παρειμένας χεῖρας καὶ τὰ παραλελυμένα γόνατα ἀνορθώσατε, **12** καὶ τροχιὰς ὅρθας ποιεῖτε τοῖς ποσὶν ὑμῶν, ἵνα μὴ τὸ χωλὸν ἐκτραπῇ, ἵαθῃ δὲ μᾶλλον. **14** Εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων, καὶ τὸν ἀγιασμόν, οὐ χωρὶς οὐδὲίς ὅψεται τὸν Κύριον, **15** ἐπισκοποῦντες μή τις ὑστερῶν ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, μή τις βίζα πικρίας ἀνω φύουσα ἐνοχλῇ καὶ διὰ ταύτης μιανθῶσιν οἱ πολλοί, **16** μή τις πόρνος ἢ βέβηλος ὡς Ἡσαῦ, δις ἀντὶ βρώσεως μιᾶς ἀπέδετο τὰ πρωτοτόκια ἔαυτοῦ. **17** Ιστε γὰρ ὅτι καὶ μετέπειτα θέλων κληρονομῆσαι τὴν εὐλογίαν ἀπεδοκιμάσθη, μετανοίας γὰρ τόπον οὐχ εὑρεν, καίπερ μετὰ δακρύων ἐκζητήσας αὐτίν. **18** Οὐ γὰρ προσεληλύθατε ψηλαφωμένω καὶ κεκαυμένω πυρὶ καὶ γνόφῳ καὶ ζόφῳ καὶ θυέλλῃ **19** καὶ σάλπιγγος ἥχῳ καὶ φωνῇ ὅμματων, ἣς οἱ ἀκούσαντες παρητήσαντο μή προστεθῆναι αὐτοῖς λόγον· **20** οὐκ ἔφερον γὰρ τὸ διαστελλόμενον Κἀν θηρίον θίγη τοῦ ὅρους, λιθοβοληθήσεται· **21** καί, οὕτω φοβερὸν ἦν τὸ φανταζόμενον, Μωϋσῆς εἶπεν "Ἐκφοβός εἰμι καὶ ἔντρομος· **22** ἀλλὰ προσεληλύθατε Σιών ὅρει καὶ πόλει Θεοῦ ζῶντος, Ἱερουσαλὴμ ἐπουρανίῳ, καὶ μυριάσιν ἀγγέλων, πανηγύρει **23** καὶ ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων ἀπογεγραμμένων ἐν οὐρανοῖς, καὶ Κριτῇ Θεῷ πάντων, καὶ πνεύμασι δικαίων τετελειωμένων, **24** καὶ διαθήκης νέας μεσίτῃ Ἰησοῦ, καὶ αἴματι

ράντισμοῦ κρεῖττον λαλοῦντι παρὰ τὸν καλὸν γάρ χάριτι βεβαιοῦσθαι τὴν καρδίαν, Ἀβελ. 25 Βλέπετε μὴ παραιτήσθητε τὸν οὐ βρώμασιν, ἐν οἷς οὐκ ὡφελήθησαν οἱ λαλοῦντα· εἰ γάρ ἐκεῖνοι οὐκ ἔξεφυγον περιπατοῦντες. 10 Ἐχομεν θυσιαστήριον ἐξ ἐπὶ γῆς παραιτησάμενοι τὸν χρηματίζοντα, οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν ἔξουσίαν οἱ τῇ σκηνῇ πολὺ μᾶλλον ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ' οὐρανῶν λατρεύοντες. 11 ὃν γάρ εἰσφέρεται ζῷων ἀποστρεφόμενοι. 26 οὗ ἡ φωνὴ τὴν τὸ αἷμα περὶ ἀμαρτίας εἰς τὰ ἄγια διὰ τοῦ γῆν ἐσάλευσεν τότε, νῦν δὲ ἐπίγγελται ἀρχιερέως, τούτων τὰ σώματα κατακαιέται λέγων Ἔτι ἄπαξ ἐγὼ σείσω οὐ μόνον ἔξω τῆς παρεμβολῆς. 12 Διὸ καὶ Ἰησοῦς, ἵνα τὴν γῆν ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν. 27 τὸ δὲ ἀγιάσῃ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαόν, ἔξω Ἔτι ἄπαξ δηλοῖ τὴν τῶν σαλευομένων τῆς πύλης ἔπαθεν. 13 τοίνυν ἔξερχωμεθα μετάθεσιν ὡς πεποιημένων, ἵνα μείνῃ τὰ μὴ πρὸς αὔτὸν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, τὸν σαλευόμενα. 28 Διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον ὀνειδισμὸν αὐτοῦ φέροντες· 14 οὐ γάρ παραλαμβάνοντες ἔχωμεν χάριν, δι' ἣς ἔχομεν ὥδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν λατρεύωμεν εὐαρέστως τῷ Θεῷ, μετὰ μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν. 15 δι' αὐτοῦ εὐλαβείας καὶ δέους· 29 καὶ γάρ ὁ Θεός οὗν ἀναφέρωμεν θυσίαν αἰνέσεως διὰ ἡμῶν πῦρ καταναλίσκον.

παντὸς τῷ Θεῷ, τοῦτ' ἔστιν καρπὸν χειλέων

13 Ἡ φιλαδελφία μενέτω. 2 τῆς ὁμοιογούντων τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. 16 τῆς δὲ φιλοξενίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε· διὰ εὐποίᾳς καὶ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε· ταύτης γάρ ἔλαθόν τινες ξενίσαντες ἀγγέλους. 3 μιμησκεσθε τῶν δεσμίων τοιαύταις γάρ θυσίαις εὐαρεστεῖται ὁ Θεός. 17 Πειθεσθε τοῖς ἱγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπείκετε· αὐτοὶ γάρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν ὡς λόγον ἀποδώσοντες· ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσιν καὶ μὴ στενάζοντες· ἀλυσιτελὲς γάρ ὑμῖν τοῦτο. 18 Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν· πειθόμεθα γάρ ὅτι καλὴν συνείδησιν ἔχομεν, ἐν πᾶσιν καλῶς θέλοντες ἀναστρέψεσθαι. 19 περισσοτέρως δὲ παρακαλῶ τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα τάχειον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν. 20 Ὁ δὲ Θεός τῆς εἰρήνης, ὁ ἀναγαγῶν ἐκ νεκρῶν τὸν ποιμένα τῶν προβάτων τὸν μέγαν ἐν αἵματι διαθήκης αἰωνίου, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν, (αισηνος g166) 21 καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ἀγαθῷ εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ, ποιῶν ἐν ἡμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃ ἡ ποικίλαις καὶ ξέναις μὴ παραφέρεσθε.

δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

(αιōn g165) 22 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί,
ἀνέχεσθε τοῦ λόγου τῆς παρακλήσεως
καὶ γὰρ διὰ βραχέων ἐπέστειλα ὑμῖν. 23
Γινώσκετε τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν Τιμόθεον
ἀπολελυμένον, μεθ' οὗ ἐὰν τάχειον ἔρχηται
ὄψιμαι ὑμᾶς. 24 Ἀσπάσασθε πάντας τοὺς
ἡγουμένους ὑμῶν καὶ πάντας τοὺς ἀγίους.
Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας. 25 Ἡ
χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ιακωβου

1 Ιάκωβος Θεοῦ καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος ταῖς δώδεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ Διασπορᾷ χαίρειν. **2** Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς περιπέσῃτε ποικίλοις, **3** γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται ὑπομονήν. **4** ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἔχετω, ἵνα ἦτε τέλειοι καὶ ὀλόκληροι, ἐν μηδενὶ λειπόμενοι. **5** Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται σοφίας, αἴτείτω παρὰ τοῦ διδόντος δοθήσεται αὐτῷ. **6** αἴτείτω δὲ ἐν πίστει, μηδὲν διακρινόμενος; ὁ γάρ διακρινόμενος ἔοικεν κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ καὶ ῥιπιζομένῳ. **7** μὴ γάρ οἱέσθω ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι λήμψεταί τι παρὰ τοῦ Κυρίου, **8** ἀνὴρ δίψυχος, ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. **9** Καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς ἐν τῷ ὄψει αὐτοῦ, **10** ὁ δὲ πλούσιος ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ, ὅτι ὡς τὸν χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἔξεπεσεν καὶ ἡ λίλιος σὺν τῷ καύσωνι καὶ ἔξήρανεν τὸν χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἔξεπεσεν καὶ ἡ εὐπρέπεια τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἀπώλετο· οὕτως καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς πορείαις αὐτοῦ μαρανθήσεται. **11** Μακάριος ἀνὴρ ὃς ὑπομένει πειρασμόν, ὅτι δόκιμος γενόμενος λήμψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, δὲν ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. **12** Μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω ὅτι Ἀπὸ Θεοῦ πειράζομαι· ὁ γάρ Θεὸς ἀπείραστός ἐστιν κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα. **13** ἔκαστος δὲ πειράζεται ὑπὸ τῆς ἴδιας ἐπιθυμίας ἔξελκόμενος καὶ δελεαζόμενος:

15 εἶτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα τίκτει ἀμαρτίαν, ἡ δὲ ἀμαρτία ἀποτελεσθεῖσα ἀποκύει θάνατον. **16** Μή πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. **17** πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δώρημα τέλειον ἀνωθέν ἐστιν καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων, παρ’ ὃ οὐκ ἔνι παραλλαγὴ ἡ τροπῆς ἀποσκίασμα. **18** βουληθεὶς ἀπεκύνησεν ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχήν τινα τῶν αὐτοῦ κτισμάτων. **19** Ἰστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. ἐστω δὲ πᾶς ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ ἀκοῦσαι, βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδὺς εἰς ὄργην· **20** ὄργη γάρ ἀνδρὸς δικαιοσύνην Θεοῦ οὐκ ἐργάζεται. **21** διὸ μηδὲν ἀποθέμενοι πᾶσαν ρυπαρίαν καὶ περισσείαν κακίας ἐν πραῦτητι δέξασθε τὸν ἔμφυτον λόγον τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς ἔκεινος ὅτι λήμψεταί τι παρὰ τοῦ Κυρίου, **8** ὑμῶν. **22** γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λόγου, καὶ μὴ ἀνὴρ δίψυχος, ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς ἀκροαταὶ μόνον παραλογιζόμενοι ἔαυτούς. **23** διὸ εἴ τις ἀκροατὴς λόγου ἐστὶν καὶ οὐ ποιητής, οὗτος ἔοικεν ἀνδρὶ κατανοοῦντι τὸ πρόσωπον τῆς γενέσεως αὐτοῦ ἐν ἔσόπτρῳ· **24** κατενόησεν γάρ ἔαυτὸν καὶ ἀπελήγουσθεν, καὶ εὐθέως ἐπελάθετο ὅποιος ἦν. **25** δὲ παρακύψας εἰς νόμον τέλειον τὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ παραμείνας, οὐκ ἀκροατὴς ἐπιλησμονῆς γενόμενος ἀλλὰ ποιητὴς ἔργου, οὗτος μακάριος ἐν τῇ ποιήσει αὐτοῦ ἐσται. **26** Εἴ τις δοκεῖ θρησκὸς εἶναι, μὴ χαλιναγωγῶν γλῶσσαν ἔαυτοῦ ἀλλὰ ἀπατῶν καρδίαν ἔαυτοῦ, τούτου μάταιος ἡ θρησκεία. **27** θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ αὕτη ἐστίν, ἐπισκέπτεσθαι ὄρφανοὺς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον ἔαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

2 Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωπολημψίαις ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσιν καὶ ἔχετε τὴν πίστιν τοῦ Κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ λειπόμενοι τῆς ἐφημέρου τροφῆς, **16** εἴπῃ Χριστοῦ τῆς δόξης. **2** ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς δέ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν Ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, συναγωγὴν ὑμῶν ἀνήρ χρυσοδακτύλιος Θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε, μὴ δῶτε δὲ ἐν ἐσθῆτι λαμπρῷ, εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος, τί τὸ ἐν ῥυπαρῷ ἐσθῆτι, **3** ἐπιβλέψητε δὲ ἐπὶ ὅφελος; **17** οὕτως καὶ ἡ πίστις, ἐὰν μὴ ἔχῃ τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα τὴν λαμπρὰν ἔργα, νεκρά ἔστιν καθ' ἑαυτήν. **18** ἀλλ' καὶ εἰπῆτε Σὺ κάθου ὡδε καλῶς, καὶ τῷ ἐρεῖ τις Σὺ πίστιν ἔχεις, κάγὼ ἔργα ἔχω· πτωχῷ εἴπητε Σὺ στῆθι ἐκεῖ ἡ κάθου ὑπὸ τὸ δεῖξόν μοι τὴν πίστιν σου χωρὶς τῶν ἔργων, ὑποπόδιόν μου, **4** οὐδὲ διεκρίθητε ἐν ἑαυτοῖς κάγὼ σοι δείξω ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν καὶ ἐγένεσθε κριταὶ διαλογισμῶν πονηρῶν; πίστιν. **19** Σὺ πιστεύεις ὅτι εἰς ἔστιν ὁ Θεός; **5** Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. οὐχ ὁ καλῶς ποιεῖς καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσιν Θεὸς ἐξελέξατο τοὺς πτωχοὺς τῷ κόσμῳ καὶ φρίσσουσιν. **20** Θέλεις δὲ γνῶναι, ὃ πλουσίους ἐν πίστει καὶ κληρονόμους τῆς ἄνθρωπε κενέ, ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων βασιλείας ἡς ἐπιγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν ἀργῇ ἔστιν; **21** Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ὑμῶν οὐκ αὐτόν; **6** ὑμεῖς δὲ ἡτιμάσατε τὸν πτωχόν. ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἀνενέγκας Ἰσαὰκ τὸν οὐχ οἱ πλούσιοι καταδυναστεύουσιν ὑμῶν, υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον; **22** βλέπεις καὶ αὐτοὶ ἔλκουσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια; ὅτι ἡ πίστις συνήργει τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ **7** οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσιν τὸ καλὸν ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις ἐτελειώθη, **23** καὶ δῆνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ' ὑμᾶς; **8** εἰ μέντοι ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα Ἐπίστευσεν νόμον τελεῖτε βασιλικὸν κατὰ τὴν γραφήν δὲ Ἀβραὰμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν, δικαιοσύνην, καὶ φίλος Θεοῦ ἐκλήθη. **24** καλῶς ποιεῖτε· **9** εἰ δὲ προσωπολημπτεῖτε, ὁρᾶτε ὅτι ἐξ ἔργων δικαιοῦται ἄνθρωπος ἀμαρτίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγχόμενοι ὑπὸ τοῦ καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον. **25** ὁμοίως δὲ καὶ νόμου ὡς παραβάται. **10** ὅστις γὰρ ὅλον Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, τὸν νόμον τηρήσῃ, πταίσῃ δὲ ἐν ἐνί, ὑποδεξαμένη τοὺς ἀγγέλους καὶ ἐτέρᾳ ὁδῷ γέγονεν πάντων ἔνοχος. **11** δὲ γὰρ εἰπών Μὴ ἐκβαλοῦσα; **26** ὕσπερ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς μοιχεύσῃς, εἴπεν καὶ Μὴ φονεύσῃς εἰ δὲ οὐ πνεύματος νεκρόν ἔστιν, οὕτως καὶ ἡ πίστις μοιχεύεις, φονεύεις δέ, γέγονας παραβάτης χωρὶς ἔργων νεκρά ἔστιν.

νόμου. **12** οὕτως λαλεῖτε καὶ οὕτως **3** Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ποιεῖτε ὡς διὰ νόμου ἐλευθερίας μέλλοντες ἀδελφοί μου, εἰδότες ὅτι μεῖζον κρίμα κρίνεσθαι. **13** ἡ γὰρ κρίσις ἀνέλεος τῷ λημψόμεθα. **2** πολλὰ γὰρ πταίμεν μὴ ποιήσαντι ἔλεος κατακαυχᾶται ἔλεος ἄπαντες εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει, οὗτος κρίσεως. **14** Τί τὸ ὅφελος, ἀδελφοί μου, τέλειος ἀνήρ, δυνατὸς χαλιναγωγῆσαι καὶ ἐὰν πίστιν λέγῃ τις ἔχειν ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ; ὅλον τὸ σῶμα. **3** εἰ δὲ τῶν ἵππων τοὺς μὴ δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν; **15** ἐὰν χαλινοὺς εἰς τὰ στόματα βάλλομεν εἰς τὸ

πείθεσθαι αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα ζῆλος καὶ ἐριθεία, ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ αὐτῶν μετάγομεν. 4 ἴδού καὶ τὰ πλοῖα, πᾶν φαῦλον πρᾶγμα. 17 ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία τηλικαῦτα ὄντα καὶ ὑπὸ ἀνέμων σκληρῶν πρῶτον μὲν ἀγνή ἐστιν, ἔπειτα εἰρηνική, ἐλαυνόμενα, μετάγεται ὑπὸ ἐλαχίστου ἐπιεικής, εύπειθής, μεστὴ ἐλέους καὶ πηδαλίου ὅπου ἡ ὁρμὴ τοῦ εὐθύνοντος καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος, ἀνυπόκριτος, βούλεται· 5 οὕτως καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν 18 καρπὸς δὲ δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ μέλος ἐστὶν καὶ μεγάλα αὐχεῖ. ἴδού σπείρεται τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην.

ἡλίκιον πῦρ ἡλίκην ὅλην ἀνάπτει· 6 καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας, ἡ γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, ἡ σπιλοῦσα ὅλον τὸ σῶμα καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως καὶ φλογιζομένη ὑπὸ τῆς γεέννης. (*Geenna g1067*)

7 πᾶσα γὰρ φύσις θηρίων τε καὶ πετεινῶν ἔρπετῶν τε καὶ ἐναλίων δαμάζεται καὶ δεδάμασται τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπίνῃ, 8 τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δαμάσαι δύναται ἀνθρώπων ἀκατάστατον κακόν, μεστὴ ἰοῦ θανατηφόρου. 9 ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν Κύριον καὶ Πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ γεγονότας· 10 ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἔξερχεται εὐλογία καὶ κατάρα. οὐ χρή, ἀδελφοί μου, ταῦτα οὕτως γίνεσθαι.

11 μήτι ἡ πηγὴ ἐκ τῆς αὐτῆς ὅπῆς βρύει τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρόν; 12 μὴ δύναται, ἀδελφοί μου, συκῆ ἐλαίας ποιῆσαι ἢ ἄμπελος σῦκα; οὕτε ἀλυκὸν γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ. 13 Τίς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ἐν ἡμῖν; δειξάτω ἐκ τῆς καλῆς ἀναστροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραῦτηι σοφίας. 14 εἰ δὲ ζῆλον πικρὸν ἔχετε καὶ ἐριθείαν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε καὶ ψεύδεσθε κατὰ τῆς ἀληθείας. 15 οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σοφία ἄνωθεν κατερχομένη, ἀλλὰ ἐπίγειος, ψυχική, δαιμονιώδης· 16 ὅπου γὰρ

4 Πόθεν πόλεμοι καὶ πόθεν μάχαι ἐν ὑμῖν; οὐκ ἐντεῦθεν, ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν τῶν στρατευομένων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν; 2 ἐπιθυμεῖτε, καὶ οὐκ ἔχετε φονεύετε καὶ ζηλοῦτε, καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε. οὐκ ἔχετε διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς· 3 αἰτεῖτε καὶ οὐ λαμβάνετε, διότι κακῶς αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς ὑμῶν δαπανήσητε. 4 μοιχαλίδες, οὐκ οἴδατε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου ἔχθρα τοῦ Θεοῦ ἐστιν; δς ἐὰν οὖν βουληθῇ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου, ἔχθρὸς τοῦ Θεοῦ καθίσταται. 5 ἡ δοκεῖτε ὅτι κενῶς ἡ γραφὴ λέγει Πρὸς φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα ὃ κατώκισεν ἐν ἡμῖν; 6 μείζονα δὲ δίδωσιν χάριν· διὸ λέγει ·Ο Θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν. 7 ὑποτάγητε οὖν τῷ Θεῷ ἀντίστητε δὲ τῷ διαβόλῳ, καὶ φεύξεται ἀφ' ὑμῶν· 8 ἐγγίσατε τῷ Θεῷ, καὶ ἐγγίσει ὑμῖν. καθαρίσατε χεῖρας, ἀμαρτωλοί, καὶ ἀγνίσατε καρδίας, δίψυχοι. ταλαιπωρήσατε καὶ πενθήσατε καὶ κλαύσατε· 9 ὁ γέλως ὑμῶν εἰς πένθος μετατραπήτω καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν. 10 ταπεινώθητε ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ὑψώσει ὑμᾶς. 11 Μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων, ἀδελφοί. ὁ καταλαλῶν ἀδελφοῦ ἢ κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καταλαλεῖ νόμου καὶ κρίνει νόμον· εἰ δὲ νόμον κρίνεις, οὐκ

εῖ ποιητὴς νόμου ἀλλὰ κριτής. **12** εἰς αὐτῷ ἔως λάβῃ πρόϊμον καὶ ὅψιμον. **8** ἐστιν νομοθέτης καὶ κριτής, ὁ δυνάμενος μακροθυμήσατε καὶ ὑμεῖς, στηρίξατε τὰς σῶσαι καὶ ἀπολέσαι· σὺ δὲ τίς εἶ, ὁ κρίνων καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία τοῦ Κυρίου τὸν πλησίον; **13** Ἀγε νῦν οἱ λέγοντες ἥγγικεν. **9** μὴ στενάζετε, ἀδελφοί, κατ' Σήμερον ἢ αὔριον πορευσόμεθα εἰς τήνδε ἀλλήλων, ἵνα μὴ κριθῆτε ἵδού ὁ κριτής τὴν πόλιν καὶ ποιήσομεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν καὶ πρὸ τῶν θυρῶν ἔστηκεν. **10** ὑπόδειγμα ἐμπορευσόμεθα καὶ κερδήσομεν· **14** οἵτινες λάβετε, ἀδελφοί, τῆς κακοπαθείας καὶ τῆς οὐκ ἐπίστασθε τῆς αὔριον ποίᾳ ἡ ζωὴ ὑμῶν· μακροθυμίας τοὺς προφήτας, οἵ ἐλάλησαν ἀτμὶς γάρ ἐστε ἡ πρὸς ὀλίγον φαινομένη, ἐν τῷ ὀνόματι Κυρίου. **11** ἵδού μακαρίζομεν ἔπειτα καὶ ἀφανιζομένη· **15** ἀντὶ τοῦ λέγειν τοὺς ὑπομείναντας· τὴν ὑπομονὴν Ἰωβ ὑμᾶς Ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ ζήσομεν ἡκούσατε, καὶ τὸ τέλος Κυρίου εἴδετε, καὶ ποιήσομεν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. **16** νῦν δὲ ὅτι πολύσπλαγχνός ἐστιν ὁ Κύριος καὶ καυχᾶσθε ἐν ταῖς ἀλαζονίαις ὑμῶν· πᾶσα οἰκτίρμων. **12** Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, καύχησις τοιαύτη πονηρά ἐστιν. **17** εἰδότι μὴ ὄμνύετε, μήτε τὸν οὐρανὸν μήτε τὴν γῆν οὖν καλὸν ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι, ἀμαρτία μήτε ἄλλον τινὰ ὄρκον· ἦτω δὲ ὑμῶν τὸ Ναὶ αὐτῷ ἐστιν.

ναί, καὶ τὸ Οὐ οὕ, ἵνα μὴ ὑπὸ κρίσιν πέσητε.

5 Ἀγε νῦν οἱ πλούσιοι, κλαύσατε ὀλολύζοντες ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις. **2** ὁ πλοῦτος ὑμῶν σέσηπεν, καὶ τὰ ἴματια ὑμῶν σητόβρωτα γέγονεν, **3** ὁ χρυσὸς ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος κατίωται, καὶ ὁ ἴὸς αὐτῶν εἰς μαρτύριον ὑμῖν ἐσται καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν ὡς πῦρ. ἐθησαυρίσατε ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. **4** ἵδού ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν ἀμησάντων τὰς χώρας ὑμῶν ὁ ἀφυστερημένος ἀφ' ὑμῶν κράζει, καὶ αἱ βοαὶ τῶν θερισάντων εἰς τὰ ὄτα Κυρίου Σαβαὼθ εἰσελήλυθαν. **5** ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐσπαταλήσατε, ἐθρέψατε τὰς καρδίας ὑμῶν ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς. **6** κατεδικάσατε, ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον· οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν. **7** Μακροθυμήσατε οὖν, ἀδελφοί, ἔως τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου. ἵδού ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν τίμιον καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν ἐπ'

13 Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσευχέσθω εὐθυμεῖ τις; ψαλλέτω. **14** ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτὸν ἀλείψαντες ἐλαίων ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου. **15** καὶ ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα, καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ Κύριος· κἄν ἀμαρτίας ἢ πεποιηκώς, ἀφεθήσεται αὐτῷ. **16** ἐξομολογεῖσθε οὖν ἄλλήλοις τὰς ἀμαρτίας, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ ἄλλήλων, ὅπως ἰαθῆτε. πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη. **17** Ἡλείας ἄνθρωπος ἦν δόμοιο παθῆς ἡμῖν, καὶ προσευχῇ προσηγάγατο τοῦ μὴ βρέξαι, καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς τρεῖς καὶ μῆνας ἔξ. **18** καὶ πάλιν προσηγάγατο, καὶ ὁ οὐρανὸς ὑετὸν ἔδωκεν καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησεν τὸν καρπὸν αὐτῆς. **19** Ἀδελφοί μου, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτόν, **20** γινώσκετε ὅτι ὁ

ἐπιστρέψας ἀμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδοῦ
αὐτοῦ σώσει ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ θανάτου καὶ
καλύψει πλῆθος ἀμαρτιῶν.

Πετρού Α'

1 Πέτρος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκλεκτοῖς παρεπιδήμοις Διασπορᾶς Πόντου, Γαλατίας, Καππαδοκίας, Ἀσίας, καὶ Βιθυνίας, 2 κατὰ πρόγνωσιν Θεοῦ Πατρός, ἐν ἀγιασμῷ Πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη. 3 Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δικαῖος τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀναγεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζῶσαν δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν, 4 εἰς κληρονομίαν ἀφθαρτον καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμάραντον, τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς εἰς ὑμᾶς 5 τοὺς ἐν δυνάμει Θεοῦ φρουρουμένους διὰ πίστεως εἰς σωτηρίαν ἐτοίμην ἀποκαλυφθῆναι ἐν καιρῷ ἐσχάτῳ. 6 ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσθε, ὀλίγον ἄρτι εἰ δέον λυπηθέντες ἐν ποικίλοις πειρασμοῖς, 7 ἵνα τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως ἀλλὰ τιμώ αἵματι ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ πολυτιμότερον χρυσίου τοῦ ἀπολλυμένου, ἀσπίλου Χριστοῦ, 8 προεγνωσμένου μὲν διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζομένου, εὐρεθῆ εἰς ἔπαινον καὶ δόξαν καὶ τιμὴν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ· 9 δὲ δοκιμαζομένου, εὐρεθῆ εἰς σωτηρίας ἔξεζήτησαν καὶ ἔξηραύνησαν προφῆται οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες, 10 ἐραυνῶντες εἰς τίνα ἢ ποῖον καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς Πνεῦμα Χριστοῦ προμαρτυρόμενον τὰ εἰς Χριστὸν παθήματα καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας; 11 οἵς ἀπεκαλύψθη ὅτι οὐχ ἔαυτοῖς ὑμῖν δὲ διηκόνουν αὐτά, ἀνηγγέλη ὑμῖν διὰ τῶν εὐαγγελισαμένων ὑμᾶς ἐν Πνεύματι Ἄγιῳ ἀποσταλέντι ἀπ' οὐρανοῦ, εἰς ἀπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παφακύψαι. 12 Διὸ ἀναζωσάμενοι τὰς ὁσφύας τῆς διανοίας ὑμῶν, νήφοντες, τελείως, ἐλπίσατε ἐπὶ τὴν φερομένην ὑμῖν χάριν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ. 13 ὡς τέκνα ὑπακοῆς, μὴ συσχηματιζόμενοι ταῖς πρότερον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ὑμῶν ἐπιθυμίαις, 14 ἀλλὰ κατὰ τὸν καλέσαντα ὑμᾶς ἄγιον καὶ αὐτὸι ἄγιοι ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ γενήθητε, 15 διότι γέγραπται Ἡγιοὶ ἔσεσθε, ὅτι ἐγὼ ἄγιος. 16 καὶ εἰ Πατέρα ἐπικαλεῖσθε τὸν ἀπροσωπολήμπτως κρίνοντα κατὰ τὸ ἐκάστου ἔργον, ἐν φόβῳ τὸν τῆς παροικίας ὑμῶν χρόνον ἀναστράφητε, 17 εἰδότες ὅτι οὐ φθαρτοῖς, ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ, ἐλυτρώθητε ἐκ τῆς ματαίας ὑμῶν ἀναστροφῆς πατροπαραδότου, 18 ἵνα τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως ἀλλὰ τιμώ αἵματι ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ πολυτιμότερον χρυσίου τοῦ ἀπολλυμένου, ἀσπίλου Χριστοῦ, 19 προεγνωσμένου μὲν διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζομένου, εὐρεθῆ εἰς ἔπαινον καὶ δόξαν καὶ τιμὴν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ· 20 τοὺς δὲ αὐτοῦ πιστοὺς εἰς Θεὸν τὸν εἰς δὲ ἄγαλλιασθε χαρᾶ ἀνεκλαλήτω καὶ δεδοξασμένη, 21 τοὺς δὲ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν καὶ δόξαν δὲ ἐπ' ἐσχάτου τῶν χρόνων δι' ὑμᾶς Ἰησοῦ Χριστοῦ· 22 τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς ἀληθείας εἰς φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον, ἐκ καρδίας ἀλλήλους ἀγαπήσατε ἐκτενῶς, 23 ἀναγεγεννημένοι οὐκ ἐκ σπορᾶς φθαρτῆς ἀλλὰ ἀφθάρτου, διὰ λόγου ζῶντος Θεοῦ καὶ μένοντος. (aiōn g165) 24 διότι πᾶσα σὰρξ ὡς χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα αὐτῆς ὡς ἄνθος χόρτου ἐξηράνθη ὁ χόρτος, καὶ τὸ ἄνθος

ἐξέπεσεν· 25 τὸ δὲ ῥῆμα Κυρίου μένει εἰς τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες καλήν, ἵνα ἐν ᾧ τὸν αἰῶνα. τοῦτο δέ ἐστιν τὸ ῥῆμα τὸ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, ἐκ τῶν εὐαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς. (aiōn g165)

2 Ἀποθέμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα δόλον καὶ ὑποκρίσεις καὶ φθόνους καὶ πάσας καταλαλιάς, 2 ὡς ἀρτιγέννητα βρέφη τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα ἐπιποθήσατε, ἵνα ἐν αὐτῷ αὐξηθῆτε εἰς σωτηρίαν, 3 εἰ ἐγεύσασθε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος. 4 πρὸς ὅν προσερχόμενοι, λίθον ζῶντα, ὑπὸ ἀνθρώπων μὲν ἀποδεδοκιμασμένον παρὰ δὲ Θεῷ ἐκλεκτὸν ἔντιμον, 5 καὶ αὐτοὶ ὡς λίθοι ζῶντες οἰκοδομεῖσθε οἴκος πνευματικὸς εἰς ιεράτευμα ἄγιον, ἀνενέγκαι πνευματικὰς θυσίας εὐπροσδέκτους Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. 6 διότι περιέχει ἐν γραφῇ Ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιών λίθον ἐκλεκτὸν ἀκρογωνιαῖον ἔντιμον, καὶ ὁ πιστεύων ἐπ’ αὐτῷ οὐ μὴ καταισχυνθῇ. 7 ὑμῖν οὖν ἡ τιμὴ τοῖς πιστεύουσιν ἀπιστοῦσιν δὲ λίθος δὲν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας 8 καὶ λίθος προσκόμματος καὶ πέτρα σκανδάλου· οἱ προσκόπτουσιν τῷ λόγῳ ἀπειθοῦντες, εἰς δὲ καὶ ἐτέθησαν· 9 ὑμεῖς δὲ γένος ἐκλεκτόν, βασιλειον ιεράτευμα, ἔθνος ἄγιον, λαὸς εἰς περιποίησιν, δπως τὰς ἀρετὰς ἔξαγγείλητε τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ φῶς· 10 οἱ ποτε οὐ λαὸς, νῦν δὲ λαὸς Θεοῦ, οἱ οὐκ ἡλειμένοι, νῦν δὲ ἐλεηθέντες. 11 Ἀγαπητοί, παρακαλῶ ὡς παροίκους καὶ παρεπιδήμους ἀπέχεσθαι τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν, αἵτινες στρατεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς· 12 τὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν ἐν

τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες καλήν, ἵνα ἐν ᾧ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, ἐκ τῶν καλῶν ἔργων ἐποπτεύοντες δοξάσωσιν τὸν

Θεὸν ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς. 13 Ὅποτάγητε πάσῃ ἀνθρωπίνῃ κτίσει διὰ τὸν Κύριον· εἴτε βασιλεῖ ὡς ὑπερέχοντι, 14 εἴτε ἡγεμόσιν ὡς δι’ αὐτοῦ πεμπομένοις εἰς ἐκδίκησιν κακοποιῶν ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν· 15 δτι οὕτως ἐστὶν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀγαθοποιοῦντας φιμοῦν τὴν τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων ἀγνωσίαν· 16 ὡς ἐλευθεροί, καὶ μὴ ὡς ἐπικάλυψμα ἔχοντες τῆς κακίας τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλ’ ὡς Θεοῦ δοῦλοι. 17 πάντας τιμήσατε, τὴν ἀδελφότητα ἀγαπᾶτε, τὸν Θεὸν φοβεῖσθε, τὸν βασιλέα τιμᾶτε. 18 Οἱ οἰκέται, ὑποτασσόμενοι ἐν παντὶ φόβῳ τοῖς δεσπόταις, οὐ μόνον τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐπιεικέσιν ἀλλὰ καὶ τοῖς σκολιοῖς. 19 τοῦτο γὰρ χάρις εἰ διὰ συνείδησιν Θεοῦ ὑποφέρει τις λύπας πάσχων ἀδίκως. 20 ποιῶν γὰρ κλέος εἰ ἀμαρτάνοντες καὶ κολαφιζόμενοι ὑπομενεῖτε; ἀλλ’ εἰ ἀγαθοποιοῦντες καὶ πάσχοντες ὑπομενεῖτε, τοῦτο χάρις παρὰ Θεῷ. 21 εἰς τοῦτο γὰρ ἐκλήθητε, δτι καὶ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ὑμῶν, ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἔχνεσιν αὐτοῦ· 22 δς ἀμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν οὐδὲ εὑρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ· 23 δς λοιδορούμενος οὐκ ἀντελοιδόρει, πάσχων οὐκ ἡπείλει, παρεδίδου δὲ τῷ κρίνοντι δικαίως· 24 δς τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον, ἵνα ταῖς ἀμαρτίαις ἀπογενόμενοι τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν· οῦ τῷ μώλωπι ιάθητε. 25 ἦτε γὰρ ὡς πρόβατα πλανώμενοι, ἀλλὰ

ἐπεστράφητε νῦν ἐπὶ τὸν Ποιμένα καὶ ὡτα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν, πρόσωπον Ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν ὑμῶν.

δὲ Κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακά. 13 Καὶ

3 Ὁμοίως γυναικες, ὑποτασσόμεναι τοῖς τίς ὁ κακώσων ὑμᾶς ἐὰν τοῦ ἀγαθοῦ
ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα καὶ εἴ τινες ζηλωταὶ γένησθε; 14 ἀλλ' εἰ καὶ πάσχοιτε
ἀπειθοῦσιν τῷ λόγῳ, διὰ τῆς τῶν γυναικῶν διὰ δικαιοσύνην, μακάριοι. τὸν δὲ φόβον
ἀναστροφῆς ἄνευ λόγου κερδηθήσονται, αὐτῶν μὴ φοβηθῆτε μηδὲ ταραχθῆτε, 15
2 ἐποπτεύσαντες τὴν ἐν φόβῳ ἀγνήν Κύριον δὲ τὸν Χριστὸν ἀγιάσατε ἐν ταῖς
ἀναστροφὴν ὑμῶν. 3 ὃν ἔστω οὐχ ὁ ἔξωθεν καρδίαις ὑμῶν, ἔτοιμοι ἀεὶ πρὸς ἀπολογίαν
ἐμπλοκῆς τριχῶν καὶ περιθέσεως χρυσίων ἥ παντὶ τῷ αἵτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς
ἐνδύσεως ἴματίων κόσμος, 4 ἀλλ' ὁ κρυπτὸς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος, 16 ἀλλὰ μετὰ πραῦτηος
τῆς καρδίας ἄνθρωπος ἐν τῷ ἀφθάρτῳ καὶ φόβου, συνείδησιν ἔχοντες ἀγαθήν,
τοῦ πραέως καὶ ἡσυχίου πνεύματος, 5 ἵνα ἐνῷ καταλαλεῖσθε καταισχυνθῶσιν
ἔστιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πολυτελές. 5 οἱ ἐπηρεάζοντες ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν ἐν
οὕτως γάρ ποτε καὶ αἱ ἄγιαι γυναικες Χριστῷ ἀναστροφήν. 17 κρείττον γάρ
αἱ ἐλπίζουσαι εἰς Θεὸν ἐκόσμουν ἔαυτάς, ἀγαθοποιοῦντας, εἰ θέλοι τὸ θέλημα
ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, 18 τοῦ Θεοῦ, πάσχειν ἥ κακοποιοῦντας.
6 ὡς Σάρρα ὑπῆκουσεν τῷ Ἀβραάμ, δτὶ καὶ Χριστὸς ἅπαξ περὶ ἀμαρτιῶν
κύριον αὐτὸν καλοῦσα: ἥς ἐγενήθητε τέκνα ἀγαθοποιοῦσαι καὶ μὴ φοβούμεναι
μηδεμίαν πτόησιν. 7 Οἱ ἄνδρες ὁμοίως ἀσθενεστέρῳ προσευχάς ὑμῶν. 8
συνοικοῦντες κατὰ γνῶσιν ὡς ἀσθενεστέρῳ σκεύει τῷ γυναικείῳ, ἀπονέμοντες τιμήν
ὡς καὶ συνκληρονόμοις χάριτος ζωῆς, εἰς 20 ἀπειθήσασίν ποτε ὅτε ἀπεξεδέχετο ἡ
τὸ μὴ ἐνκόπτεσθαι τὰς προσευχὰς ὑμῶν. 8 τοῦτ' ἔστιν ὀκτὼ ψυχαῖ, διεσώθησαν δι'
Τὸ δὲ τέλος πάντες ὁμόφρονες, συμπαθεῖς, φιλάδελφοι, εὔσπλαγχνοι, ταπεινόφρονες,
εὐλογοῦντες, δτὶ εἰς τοῦτο ἐκλήθητε ἵνα εὐλογίαν κληρονομήσητε. 10 ὁ γάρ θέλων
μὴ ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἥ βάπτισμα, οὐ σαρκὸς ἀπόθεσις ῥύπου ἀλλὰ
λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας, τούναντίον δὲ συνειδήσεως ἀγαθῆς ἐπερώτημα εἰς Θεόν,
εὐλογοῦντες, δτὶ εἰς τοῦτο ἐκλήθητε ἵνα δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, 22 ὃς ἔστιν
εὐλογίαν κληρονομήσητε. 10 ὁ γάρ θέλων εν δεξιᾷ Θεοῦ, πορευθεὶς εἰς οὐρανόν,
ζωὴν ἀγαπᾶν καὶ ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθᾶς ὑποταγέντων αὐτῷ ἀγγέλων καὶ ἔξουσιῶν
παυσάτω τὴν γλῶσσαν ἀπὸ κακοῦ καὶ καὶ δυνάμεων.

χείλη τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον, 11 ἐκκλινάτω 4 Χριστοῦ οὖν παθόντος σαρκὶ καὶ ὑμεῖς
δὲ ἀπὸ κακοῦ καὶ ποιησάτω ἀγαθόν, τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ὀπλίσασθε, δτὶ
ζητησάτω εἰρήνην καὶ διωξάτω αὐτήν ὁ παθῶν σαρκὶ πέπαυται ἀμαρτίας, 2
12 ὅτι ὄφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ δικαίους καὶ εἰς τὸ μηκέτι ἀνθρώπων ἐπιθυμίαις

ἀλλὰ θελήματι Θεοῦ τὸν ἐπίλοιπον ὡς φονεὺς ἢ κλέπτης ἢ κακοποιὸς ἢ ὡς ἐν σαρκὶ βιῶσαι χρόνον. 3 ἀρκετὸς ἀλλοτριεπίσκοπος 16 εἰ δὲ ὡς Χριστιανός, γάρ ὁ παρεληλυθώς χρόνος τὸ μὴ αἰσχυνέσθω, δοξαζέτω δὲ τὸν Θεὸν ἐν βούλημα τῶν ἔθνων κατειργάσθαι, τῷ δὲ δόματι τούτῳ. 17 ὅτι ὁ καιρὸς τοῦ πεπορευμένους ἐν ἀσελγείαις, ἐπιθυμίαις, ἄρξασθαι τὸ κρίμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ οἰνοφλυγίαις, κώμοις, πότοις, καὶ ἀθεμίτοις εἰ δὲ πρῶτον ἀφ' ὑμῶν, τί τὸ τέλος τῶν εἰδωλολατρείαις. 4 ἐν ᾧ ζενίζονται μὴ ἀπειθούντων τῷ τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίῳ; 18 συντρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς καὶ εἰς ὁ δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ ἀσεβὴς ἀσωτίας ἀνάχυσιν, βλασφημοῦντες· 5 οἱ καὶ ἀμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται; 19 ὥστε καὶ ἀποδώσουσιν λόγον τῷ ἑτοίμως ἔχοντι οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ κρίναι ζῶντας καὶ νεκρούς. 6 εἰς τοῦτο πιστῷ Κτίστῃ παρατιθέσθωσαν τὰς ψυχὰς γὰρ καὶ νεκροῖς εὐηγγελίσθη, ἵνα κριθῶσι αὐτῶν ἐν ἀγαθοποιΐᾳ.

μὲν κατὰ ἀνθρώπους σαρκί, ζῶσι δὲ κατὰ Θεὸν πνεύματι. 7 Πάντων δὲ τὸ τέλος ἡγγικεν. σωφρονήσατε οὖν καὶ νήψατε εἰς προσευχάς· 8 πρὸ πάντων τὴν εἰς ἔαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῇ ἔχοντες, ὅτι ἀγάπη καλύπτει πλῆθος ἀμαρτιῶν· 9 φιλόξενοι εἰς ἀλλήλους ἄνευ γογγυσμοῦ· 10 ἔκαστος καθὼς ἔλαβεν χάρισμα, εἰς ἔαυτοὺς αὐτὸς διακονοῦντες ὡς καλοὶ οἰκονόμοι ποικίλης χάριτος Θεοῦ· 11 εἰ τις λαλεῖ, ὡς λόγια Θεοῦ· εἴ τις διακονεῖ, ὡς ἔξι ἰσχύος ἡς χορηγεῖ ὁ Θεός· ἵνα ἐν πᾶσιν δοξάζηται ὁ Θεός διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὡς ἐστιν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν. (aiōn g165) 12 Ἀγαπητοί, μὴ ζενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει πρὸς πειρασμὸν ὑμῖν γινομένῃ, ὡς ζένου ὑμῖν συμβαίνοντος, 13 ἀλλὰ καθὸ κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ Χριστοῦ παθήμασιν χαίρετε, ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀποκαλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῆτε ἀγαλλιώμενοι. 14 εἰ δὲ οἰδίζεσθε ἐν δόματι Χριστοῦ, μακάριοι, ὅτι τὸ τῆς δόξης καὶ τὸ τοῦ Θεοῦ Πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς ἀναπαύεται. 15 μὴ γάρ τις ὑμῶν πασχέτω

5 Πρεσβυτέρους οὗν ἐν ὑμῖν παρακαλῶ ὁ συνπρεσβύτερος καὶ μάρτυς τῶν τοῦ Χριστοῦ παθημάτων, ὁ καὶ τῆς μελλούσης ἀποκαλύπτεσθαι δόξης κοινωνός, 2 ποιμάνατε τὸ ἐν ὑμῖν ποίμνιον τοῦ Θεοῦ, μὴ ἀναγκαστῶς ἀλλὰ ἐκουσίως κατὰ Θεόν, μηδὲ αἰσχροκερδῶς ἀλλὰ προθύμως, 3 μηδ' ὡς κατακυριεύοντες τῶν κλήρων ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου· 4 καὶ φανερωθέντος τοῦ Ἀρχιποίμενος κομιεῖσθε τὸν ἀμαράντινον τῆς δόξης στέφανον. 5 Ὁμοίως, νεώτεροι, ὑποτάγητε πρεσβυτέροις· πάντες δὲ ἀλλήλοις τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσασθε, ὅτι ὁ Θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν. 6 Ταπεινώθητε οὗν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ Θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ, 7 πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν ἐπιρίψαντες ἐπ' αὐτόν, ὅτι αὐτῷ μέλει περὶ ὑμῶν. 8 Νήψατε, γηραιορήσατε. ὁ ἀντίδικος ὑμῶν διάβολος ὡς λέων ὠρυόμενος περιπατεῖ ζητῶν τινα καταπιεῖν· 9 ὡς ἀντίστητε στερεοὶ τῇ πίστει, εἰδότες τὰ αὐτὰ τῶν παθημάτων τῇ ἐν

τῷ κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπιτελεῖσθαι.

10 Ὁ δὲ Θεὸς πάσης χάριτος, ὁ καλέσας ὑμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν Χριστῷ, ὀλίγον παθόντας αὐτὸς καταρτίσει, στηρίξει, σθενώσει, θεμελιώσει. (*aiōnios g166*) **11** αὐτῷ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν. (*aiōn g165*) **12** Διὰ Σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ, ὡς λογίζομαι, δι' ὀλίγων ἔγραψα, παρακαλῶν καὶ ἐπιμαρτυρῶν ταύτην εἶναι ἀληθῆ χάριν τοῦ Θεοῦ, εἰς ᾧ στῆτε. **13** Ἀσπάζεται ὑμᾶς ἡ ἐν Βαβυλῶνι συνεκλεκτὴ καὶ Μάρκος ὁ νιός μου. **14** ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης. Εἰρήνη ὑμῖν πᾶσιν τοῖς ἐν Χριστῷ.

Πετρου Β'

1 Συμεὼν Πέτρος δοῦλος καὶ ἀπόστολος

Ίησοῦ Χριστοῦ τοῖς ἰσότιμον ἡμῖν λαχοῦσιν πίστιν ἐν δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ίησοῦ Χριστοῦ· 2 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη ἐν ἐπιγνώσει τοῦ Θεοῦ καὶ Ίησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. 3 Ὡς τὰ πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐσέβειαν δεδωρημένης διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς ἴδιᾳ δόξῃ καὶ ἀρετῇ, 4 δι' ὃν τὰ τίμια καὶ μέγιστα ἡμῖν ἐπαγγέλματα δεδώρηται, ἵνα διὰ τούτων γένησθε θείας κοινωνοὶ φύσεως, ἀποφυγόντες τῆς ἐν τῷ κόσμῳ ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς. 5 καὶ αὐτὸ τοῦτο δὲ σπουδὴν πᾶσαν παρεισενέγκαντες ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετήν, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνῶσιν, 6 ἐν δὲ τῇ γνώσει τὴν ἐγκράτειαν, ἐν δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν ὑπομονήν, ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ τὴν εὐσέβειαν, 7 ἐν δὲ τῇ εὐσέβειᾳ τὴν φιλαδελφίαν, ἐν δὲ τῇ φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην. 8 ταῦτα γάρ ὑμῖν ὑπάρχοντα καὶ πλεονάζοντα οὐκ ἀργοὺς οὐδὲ ἀκάρπους καθίστησιν εἰς τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ίησοῦ Χριστοῦ ἐπίγνωσιν· 9 ὃ γάρ μὴ πάρεστιν ταῦτα, τυφλός ἔστιν μυωπάζων, λίθην λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ ἀμαρτιῶν. 10 διὸ μᾶλλον, ἀδελφοί, σπουδὰσατε βεβαίαν ὑμῶν τὴν κλῆσιν καὶ ἐκλογὴν ποιεῖσθαι· ταῦτα γάρ ποιοῦντες οὐ μὴ πταίσητέ ποτε. 11 οὗτως γάρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν ἡ εἰσοδος εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Ίησοῦ Χριστοῦ.

(αισθίος 9166)

12 Διὸ μελλίσω ἀεὶ ὑμᾶς

ὑπομιμνήσκειν περὶ τούτων, καίπερ εἰδότας καὶ ἐστηριγμένους ἐν τῇ παρούσῃ ἀληθείᾳ.

13 δίκαιον δὲ ἡγοῦμαι, ἐφ' ὅσον εἰμὶ ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι, διεγείρειν ὑμᾶς ἐν ὑπομνήσει, 14 εἰδὼς ὅτι ταχινή ἐστιν ἡ ἀπόθεσις τοῦ σκηνώματός μου, καθὼς καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ίησοῦς Χριστὸς ἐδήλωσέν μοι. 15 σπουδάσω δὲ καὶ ἐκάστοτε ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐμὴν ἔξοδον τὴν τούτων μνήμην ποιεῖσθαι. 16 οὐ γάρ σεσοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ίησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν, ἀλλ' ἐπόπται γενηθέντες τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος. 17 λαβὼν γάρ παρὰ Θεοῦ Πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιᾶσδε ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης Ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός μου οὗτός ἐστιν, εἰς δὲν ἐγὼ εὔδοκησα, — 18 καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἡκούσαμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐνεχθεῖσαν σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ἀγίῳ ὅρει. 19 καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον, ὃ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες ὡς λύχνῳ φαίνοντι ἐν αὐχμηρῷ τόπῳ, ἔως οὗ ἡμέρα διαυγάσῃ καὶ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· 20 τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι πᾶσα προφητεία γραφῆς ἴδιας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται· 21 οὐ γάρ θελήματι ἀνθρώπου ἡνέχθη προφητεία ποτέ, ἀλλὰ ὑπὸ Πνεύματος Ἅγίου φερόμενοι ἐλάλησαν ἀπὸ Θεοῦ ἄνθρωποι.

2 Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφῆται ἐν τῷ λαῷ, ὡς καὶ ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες παρεισάξουσιν αἱρέσεις ἀπωλείας, καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς δεσπότην ἀρνούμενοι, ἐπάγοντες

έαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν· 2 καὶ τρυφήν, σπίλοι καὶ μῶμοι ἐντρυφῶντες πολλοὶ ἔξακολουθήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν συνευωχούμενοι ἀσελγείαις, δι' οὓς ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας ὑμῖν, 14 ὄφθαλμοὺς ἔχοντες μεστοὺς βλασφημηθήσεται· 3 καὶ ἐν πλεονεξίᾳ μοιχαλίδος καὶ ἀκαταπάυστους ἀμαρτίας, πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμπορεύσονται· δελεάζοντες ψυχὰς ἀστηρίκτους, καρδίαν οἵς τὸ κρίμα ἔκπαλαι οὐκ ἀργεῖ, καὶ ἡ γεγυμνασμένην πλεονεξίας ἔχοντες, ἀπώλεια αὐτῶν οὐ νυστάζει. 4 εἰ γὰρ κατάρας τέκνα· 15 καταλειπόντες εὐθεῖαν δὲ Θεὸς ἀγγέλων ἀμαρτησάντων οὐκ ὁδὸν ἐπλανήθησαν, ἔξακολουθήσαντες ἐφείσατο, ἀλλὰ σειροῖς ζόφου ταρταρώσας τῇ ὁδῷ τοῦ Βαλαὰμ τοῦ Βεώρ, δῆς μισθὸν παρέδωκεν εἰς κρίσιν τηρουμένους, (*Tartaroθ* ἀδικίας ἡγάπησεν, 16 ἐλεγχιν δὲ ἔσχεν *g5020*) 5 καὶ ἀρχαίου κόσμου οὐκ ἐφείσατο, ιδίας παρανομίας· ὑποζύγιον ἄφωνον ἐν ἀλλὰ ὅγδοον Νῶε δικαιοισύνης κήρυκα ἀνθρώπου φωνῇ φθεγξάμενον ἐκάλυψεν ἐφύλαξεν, κατακλυσμὸν κόσμῳ ἀσεβῶν τὴν τοῦ προφήτου παραφρονίαν. 17 ἐπάξας, 6 καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόρρας οὗτοί εἰσιν πηγαὶ ἄνυδροι καὶ δύμχλαι τεφρώσας καταστροφῇ κατέκρινεν, ὑπὸ λαίλαπος ἐλαυνόμεναι, οἵς ὁ ζόφος ὑπόδειγμα μελλόντων ἀσεβεῖν τεθεικώς, τοῦ σκότους τετήρηται. 18 ὑπέρογκα γὰρ 7 καὶ δίκαιον Λώτ καταπονούμενον ὑπὸ ματαιότητος φθεγγόμενοι δελεάζουσιν τῆς τῶν ἀθέσμων ἐν ἀσελγείᾳ ἀναστροφῆς ἐν ἐπιθυμίαις σαρκὸς ἀσελγείαις τοὺς ἐρύσατο, — 8 βλέμματι γὰρ καὶ ἀκοῇ ὁ ὀλίγως ἀποφεύγοντας τοὺς ἐν πλάνῃ δίκαιος ἐνικατοικῶν ἐν αὐτοῖς ἡμέραν ἐξ ἀναστρεφομένους, 19 ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἡμέρας ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις ἐπαγγελόμενοι, αὐτοὶ δοῦλοι ὑπάρχοντες ἐβασάνιζεν, — 9 οἶδεν Κύριος εὐσεβεῖς τῆς φθορᾶς· ὡς γάρ τις ἥττηται, τούτῳ ἐκ πειρασμοῦ ῥύεσθαι, ἀδίκους δὲ εἰς δεδούλωται. 20 εἰ γὰρ ἀποφυγόντες τὰ ἡμέραν κρίσεως κολαζομένους τηρεῖν, 10 μιάσματα τοῦ κόσμου ἐν ἐπιγνώσει τοῦ μάλιστα δὲ τοὺς ὄπίσω σαρκὸς ἐν ἐπιθυμίᾳ Κυρίου καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ, τούτοις μιασμοῦ πορευομένους καὶ κυριότητος δὲ πάλιν ἐμπλακέντες ἥττῶνται, γέγονεν καταφρονοῦντας. τολμηταὶ, αὐθάδεις, αὐτοῖς τὰ ἔσχατα χείρονα τῶν πρώτων. 21 δόξας οὐ τρέμουσιν βλασφημοῦντες, 11 κρείττον γὰρ ἦν αὐτοῖς μὴ ἐπεγνωκέναι ὅπου ἄγγελοι ἴσχυΐ καὶ δυνάμει μείζονες τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοισύνης, ἥ ἐπιγνοῦσιν ὅντες οὐ φέρουσιν κατ' αὐτῶν παρὰ ὑποστρέψαι ἐκ τῆς παραδοθείσης αὐτοῖς Κυρίῳ βλασφημοῦντες, ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν καὶ εἰς κυλισμὸν βορβόρου.

φθαρήσονται, 13 ἀδικούμενοι μισθὸν 3 Ταύτην ἥδη, ἀγαπητοί, δευτέραν ὑμῖν ἀδικίας ἡδονὴν ἡγούμενοι τὴν ἐν ἡμέρᾳ γράφω ἐπιστολήν, ἐν αἷς διεγείρω ὑμῶν

ἐν ὑπομνήσει τὴν εἰλικρινῆ διάνοιαν, **2** στοιχεῖα καυσούμενα τῇκεται· **13** καινοὺς μνηθῆναι τῶν προειρημένων ρόματων δὲ οὐρανοὺς καὶ γῆν καινὴν κατὰ τὸ ὑπὸ τῶν ἀγίων προφητῶν καὶ τῆς τῶν ἐπάγγελμα αὐτοῦ προσδοκῶμεν, ἐν οἷς ἀποστόλων ὑμῶν ἐντολῆς τοῦ Κυρίου καὶ δικαιοσύνη κατοικεῖ. **14** Διό, ἀγαπητοί, Σωτῆρος, **3** τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ταῦτα προσδοκῶντες σπουδάσατε ἀσπιλοὶ ὅτι ἐλεύσονται ἐπ’ ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν καὶ ἀμώμητοι αὐτῷ εὑρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ, ἐν ἐμπατιγμονῇ ἐμπαῖκται κατὰ τὰς ἴδιας **15** καὶ τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν μακροθυμιάν ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι **4** καὶ σωτηρίαν ἡγεῖσθε, καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς λέγοντες Ποῦ ἔστιν ἡ ἐπαγγελία τῆς ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦλος κατὰ τὴν δοθεῖσαν παρουσίας αὐτοῦ; ἀφ’ ἣς γὰρ οἱ πατέρες αὐτῷ σοφίαν ἔγραψεν ὑμῖν, **16** ὡς καὶ ἐν ἐκοιμήθησαν, πάντα οὕτως διαμένει ἀπ’ πάσαις ἐπιστολαῖς λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ ἀρχῆς κτίσεως. **5** λανθάνει γὰρ αὐτοὺς τούτων, ἐν αἷς ἔστιν δυσνόητά τινα, ἢ οἱ τοῦτο θέλοντας ὅτι οὐρανοὶ ἥσαν ἔκπαλαι ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι στρεβλοῦσιν ὡς καὶ γῆ ἔξ ὄντας καὶ δι’ ὄντας συνεστῶσα καὶ τὰς λοιπὰς γραφὰς πρὸς τὴν ἴδιαν τῷ τοῦ Θεοῦ λόγῳ, **6** δι’ ὧν ὁ τότε κόσμος αὐτῶν ἀπώλειαν. **17** Ὅμεις οὖν, ἀγαπητοί, ὄντας κατακλυσθεὶς ἀπώλετο· **7** οἱ δὲ προγινώσκοντες φυλάσσεσθε ἵνα μὴ τῇ τῶν νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ τῷ αὐτῷ λόγῳ ἀθέσμων πλάνῃ συναπαχθέντες ἐκπέσητε τεθησαυρισμένοι εἰσὶν πυρὶ τηρούμενοι τοῦ ἴδιου στηριγμοῦ, **18** αὐξάνετε δὲ ἐν εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπωλείας τῶν χάριτος καὶ γνώσει τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ ἀσεβῶν ἀνθρώπων. **8** Ἔν δὲ τοῦτο μὴ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ, αὐτῷ ἡ δόξα καὶ λανθανέτω ὑμᾶς, ἀγαπητοί, ὅτι μία ἡμέρα νῦν καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶνος. (*αιῶν g165*)

παρὰ Κυρίω ως χίλια ἔτη καὶ χίλια ἔτη
ως ἡμέρα μία. **9** οὐ βραδύνει Κύριος τῆς
ἐπαγγελίας, ως τινες βραδύτητα ἡγοῦνται,
ἀλλὰ μακροθυμεῖ εἰς ὑμᾶς, μὴ βουλόμενός
τινας ἀπολέσθαι ἀλλὰ πάντας εἰς μετάνοιαν
χωρῆσαι. **10** Ἡξει δὲ ἡμέρα Κυρίου
ως κλέπτης, ἐν ᾧ οἱ οὐρανοὶ ῥοιζηδὸν
παρελεύσονται, στοιχεῖα δὲ καυσούμενα
λυθήσεται, καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα
εύρεθήσεται. **11** Τούτων οὕτως πάντων
λυομένων ποταποὺς δεῖ ὑπάρχειν ὑμᾶς
ἐν ἀγίαις ἀναστροφαῖς καὶ εύσεβείαις,
12 προσδοκῶντας καὶ σπεύδοντας τὴν
παρουσίαν τῆς τοῦ Θεοῦ ἡμέρας, δι’
ἥν οὐρανοὶ πυρούμενοι λυθήσονται καὶ

Ιωαννου Α'

1 Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὁ ἀκηκόαμεν, ὁ ἐωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὁ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν, περὶ τοῦ Λόγου τῆς ζωῆς, — **2** καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ἐωράκαμεν καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἥτις ἦν πρὸς τὸν Πατέρα καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν, — (αιδονιος 9166) **3** ὁ ἐωράκαμεν καὶ ἀκηκόαμεν, ἀπαγγέλλομεν καὶ ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν. καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ Πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. **4** καὶ ταῦτα γράφομεν ἡμεῖς ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ἦται πεπληρωμένη. **5** Καὶ ἔστιν αὕτη ἡ ἀγγελία ἣν ἀκηκόαμεν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ Θεὸς φῶς ἔστιν καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν οὐδεμία. **6** Εἳναν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν, ψευδόμεθα καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλήθειαν. **7** ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν ὡς αὐτός ἔστιν ἐν τῷ φωτί, κοινωνίαν ἔχομεν μετ' ἀλλήλων καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀμαρτίας. **8** ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἀμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἔαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. **9** ἐὰν δύολογῶμεν τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, πιστός ἔστιν καὶ δίκαιος, ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἀμαρτίας καὶ καθαρίσῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. **10** ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην ποιοῦμεν αὐτὸν καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

2 Τεκνία μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν ἵνα παιδία, ὅτι ἐγνώκατε τὸν Πατέρα. ἔγραψα μὴ ἀμάρτητε. καὶ ἐάν τις ἀμάρτη, ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι νενικήκατε τὸν πονηρόν. **14** ἔγραψα ὑμῖν,

Παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν Πατέρα Ἰησοῦν Χριστὸν δίκαιον **2** καὶ αὐτὸς ἰλασμός ἐστιν περὶ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου. **3** καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. **4** ὁ λέγων ὅτι "Ἐγνωκα αὐτόν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύστης ἐστίν, καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν" **5** ὅς δ' ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ τετελείωται. Ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμεν· **6** ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν ὁφείλει καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησεν καὶ αὐτὸς οὗτως περιπατεῖν. **7** Ἀγαπητοί, οὐκ ἐντολὴν καὶ νὴν γράφω ὑμῖν, ἀλλ' ἐντολὴν παλαιὰν ἣν εἴχετε ἀπ' ἀρχῆς ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιά ἐστιν ὁ λόγος ὃν ἡκούσατε. **8** πάλιν ἐντολὴν καὶ νὴν γράφω ὑμῖν, ὁ ἔστιν ἀληθὲς ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ὑμῖν, ὅτι ἡ σκοτία παράγεται καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἥδη φαίνει. **9** Οἱ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἰναι καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ ἔστιν ἔως ἄρτι. **10** ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. **11** ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἔστιν καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ, καὶ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. **12** Γράφω ὑμῖν, τεκνία, ὅτι ἀφέωνται ὑμῖν αἱ ἀμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. **13** γράφω ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι νενικήκατε τὸν πονηρόν. **14** ἔγραψα ὑμῖν,

εγραψα ήμιν, νεανίσκοι, ὅτι ἰσχυροί ἐστε 27 καὶ ὑμεῖς τὸ χρῆσμα ὃ ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐν ὑμῖν μένει καὶ μένει ἐν ὑμῖν, καὶ οὐ χρείαν ἔχετε ἴνα τις νενικήκατε τὸν πονηρόν. 15 Μὴ ἀγαπᾶτε διδάσκῃ ὑμᾶς· ἀλλ' ὡς τὸ αὐτοῦ χρῆσμα τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. ἐάν διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων, καὶ ἀληθές τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη ἐστιν καὶ οὐκ ἔστιν ψεῦδος, καὶ καθὼς τοῦ Πατρὸς ἐν αὐτῷ. 16 ὅτι πᾶν τὸ ἐν ἐδίδαξεν ὑμᾶς, μένετε ἐν αὐτῷ. 28 Καὶ νῦν, τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα ἐὰν φανερωθῇ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονία σχῶμεν παρρησίαν καὶ μὴ αἰσχυνθῶμεν τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρός, ἀλλὰ ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. 29 ἐὰν ἐκ τοῦ κόσμου ἔστιν. 17 καὶ ὁ κόσμος εἰδῆτε ὅτι δίκαιος ἔστιν, γινώσκετε ὅτι καὶ παράγεται καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ· ὁ δὲ ποιῶν πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην ἐξ αὐτοῦ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα. γεγέννηται.

(αἱδη g165) 18 Παιδία, ἐσχάτη ὥρα ἔστιν, καὶ καθὼς ἡκούσατε ὅτι ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν ὅθεν γινώσκομεν ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἔστιν. 19 ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθαν, ἀλλ' οὐκ ἡσαν ἐξ ἡμῶν· εἰ γάρ ἐξ ἡμῶν ἡσαν, μεμενήκεισαν ἀν μεθ' ἡμῶν· ἀλλ' ἵνα φανερωθῶσιν ὅτι οὐκ εἰσὶν πάντες ἐξ ἡμῶν. 20 καὶ ὑμεῖς χρῆσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ Ἁγίου, καὶ οἴδατε πάντες. 21 οὐκ ἐγραψα ήμιν ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ὅτι οἴδατε αὐτήν, καὶ ὅτι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ ἔστιν. 22 Τίς ἔστιν ὁ ψεύστης εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ Χριστός; οὗτός ἔστιν ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἀρνούμενος τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱόν. 23 πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν Υἱὸν οὐδὲ τὸν Πατέρα ἔχει· ὁ διολογῶν τὸν Υἱὸν καὶ τὸν Πατέρα ἔχει. 24 ὑμεῖς δὲ ἡκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἐν ὑμῖν μενέτω. ἐὰν ἐν ὑμῖν μείνῃ ὁ ἀπ' ἀρχῆς ἡκούσατε, καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ Υἱῷ καὶ ἐν τῷ Πατρὶ μενεῖτε. 25 καὶ αὕτη ἔστιν ἡ ἐπαγγελία ἣν αὐτὸς ἐπηγγείλατο ἡμῖν, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. (αἱδησιος g166) 26 Ταῦτα ἐγραψα ήμιν περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς.

3 Ἰδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ Πατὴρ ἵνα τέκνα Θεοῦ κληθῶμεν, καὶ ἐσμέν. διὰ τοῦτο ὁ κόσμος οὐ γινώσκει ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν. 2 Ἀγαπητοί, νῦν τέκνα Θεοῦ ἔσμεν, καὶ οὕπω ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα. οἴδαμεν ὅτι ἐὰν φανερωθῆ ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα, ὅτι ὁψόμεθα αὐτὸν καθώς ἔστιν. 3 καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ' αὐτῷ ἀγνίζει ἑαυτὸν καθὼς ἐκεῖνος ἀγνός ἔστιν. 4 Πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἀμαρτίαν καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ, καὶ ἡ ἀμαρτία ἔστιν ἡ ἀνομία. 5 καὶ οἴδατε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη ἵνα τὰς ἀμαρτίας ἄρῃ, καὶ ἀμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. 6 πᾶς δὲ ἐν αὐτῷ μένων οὐχ ἀμαρτάνει· πᾶς δὲ ἀμαρτάνων οὐχ ἐώρακεν αὐτὸν οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν. 7 Τεκνία, μηδεὶς πλανάτω ὑμᾶς· ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην δίκαιος ἔστιν, καθὼς ἐκεῖνος δίκαιος ἔστιν· 8 ὁ ποιῶν τὴν ἀμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου ἔστιν, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος ἀμαρτάνει. εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. 9 Πᾶς δὲ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ ἀμαρτίαν οὐ

ποιεῖ, ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει· παρρησίαν ἔχομεν πρὸς τὸν Θεόν, 22 καὶ ὁ καὶ οὐ δύναται ἀμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ ἐὰν αἰτῶμεν λαμβάνομεν ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι Θεοῦ γεγέννηται. 10 ἐν τούτῳ φανερά τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηροῦμεν καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐστιν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ τέκνα τοῦ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιοῦμεν. 23 καὶ αὕτη διαβόλου· πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα πιστεύσωμεν τῷ οὐκ ἐστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν ὄνόματι τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. 11 ὅτι αὕτη ἐστὶν καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους καθὼς ἔδωκεν ἡ ἀγγελία ἣν ἡκουόσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἐντολὴν ἡμῖν. 24 καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντολὰς ἀγαπῶμεν ἀλλήλους· 12 οὐ καθὼς Κάιν ἐκ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ· τοῦ πονηροῦ ἦν καὶ ἔσφαξεν τὸν ἀδελφὸν καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, αὐτοῦ· καὶ χάριν τίνος ἔσφαξεν αὐτόν; ἐκ τοῦ Πνεύματος οὗ ἡμῖν ἔδωκεν.

ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ τοῦ 4 Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια. 13 Μὴ θαυμάζετε, ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα εἰ ἐκ τοῦ ἀδελφοί, εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. 14 ἡμεῖς Θεοῦ ἐστιν, ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφῆται οἴδαμεν ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου ἔξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον. 2 Ἐν τούτῳ εἰς τὴν ζωὴν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς· γινώσκετε τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ· πᾶν πνεῦμα ὁ μὴ ἀγαπῶν μένει ἐν τῷ θανάτῳ. 15 πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀνθρωποκτόνος ὁ δόμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστιν, 3 καὶ πᾶν ἐστιν· πνεῦμα ὁ μὴ δόμολογεῖ τὸν Ιησοῦν ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἐστιν· καὶ τοῦτο ἐστιν τὸ τοῦ (aiōnios g166) 16 Ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀντιχρίστου, ὃ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται, καὶ ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἥδη. 4 Ὕμεῖς ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἔθηκεν· καὶ ἡμεῖς ὁφείλομεν ὑπὲρ Θεοῦ ἐστε, τεκνία, καὶ νενικήκατε αὐτούς, τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς θεῖναι. 17 δὲ δ' ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ ἐν ὑμῖν ἡ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ. ἂν ἔχῃ τὸν βίον τοῦ κόσμου καὶ θεωρῇ 5 αὐτὸὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσίν· διὰ τοῦτο τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρείαν ἔχοντα καὶ ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσιν καὶ ὁ κόσμος κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, αὐτῶν ἀκούει. 6 ἡμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν· πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ; ὁ γινώσκων τὸν Θεὸν ἀκούει ἡμῶν, ὃς οὐκ 18 Τεκνία, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μηδὲ τῇ ἐστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἀκούει ἡμῶν. ἐκ γλώσσῃ, ἀλλὰ ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ. 19 τούτου γινώσκομεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ἐν τούτῳ γνωσόμεθα ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης. 7 Ἀγαπητοί, ἐσμέν, καὶ ἐμπροσθεν αὐτοῦ πείσομεν τὴν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ καρδίαν ἡμῶν 20 ὅτι ἐὰν καταγινώσκῃ Θεοῦ ἐστιν, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡ καρδία, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ Θεὸς γεγέννηται καὶ γινώσκει τὸν Θεόν. 8 ὁ μὴ τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα. 21 ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν Θεόν, ὅτι ὁ Θεὸς Ἀγαπητοί, ἐὰν ἡ καρδία μὴ καταγινώσκῃ, ἀγάπη ἐστίν. 9 ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ

ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν Υἱὸν αὐτοῦ οὐ δύναται ἀγαπᾶν. 21 καὶ ταύτην τὴν τὸν μονογενῆ ἀπέσταλκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν κόσμον ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ. 10 ἐν τούτῳ τὸν Θεὸν ἀγαπᾶ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ἐστὶν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἡγαπήκαμεν τὸν Θεόν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἡγάπησεν ἡμᾶς καὶ ἀπέστειλεν τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἰλασμὸν περὶ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν. 11 Ἀγαπητοί, εἰ οὕτως ὁ Θεὸς ἡγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν. 12 Θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται· ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν μένει καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐν ἡμῖν ἐστιν. 13 ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν. 14 καὶ ἡμεῖς τεθεάμεθα καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ Πατὴρ ἀπέσταλκεν τὸν Υἱὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου. 15 δὲς ἐὰν ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Θεῷ. 16 καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν. Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει. 17 Ἐν τούτῳ τετελείωται ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, ἵνα παρρησίαν ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτι καθὼς ἐκεῖνός ἐστιν καὶ ἡμεῖς ἐσμεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. 18 φόβος οὐκ ἐστιν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον, ὅτι ὁ φόβος κόλασιν ἔχει, ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετελείωται ἐν τῇ ἀγάπῃ. 19 Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἡγάπησεν ἡμᾶς. 20 ἐάν τις εἴπῃ ὅτι Ἀγαπῶ τὸν Θεόν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ, ψεύστης ἐστίν ὁ γάρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὃν ἔώρακεν, τὸν Θεὸν δὲ οὐχ ἔώρακεν

5 Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ Χριστὸς ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννήσαντα ἀγαπᾷ τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ. 2 ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, ὅταν τὸν Θεὸν ἀγαπῶμεν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ποιῶμεν. 3 αὕτη γάρ ἐστιν ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν· καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖται οὐκ εἰσίν, 4 ὅτι πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον· καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν. 5 τίς ἐστιν ὁ νικῶν τὸν κόσμον εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ; 6 οὕτως ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι' ὑδατος καὶ αἵματος, Ἰησοῦς Χριστός· οὐκ ἐν τῷ ὑδατι μόνον, ἀλλ' ἐν τῷ ὑδατι καὶ ἐν τῷ αἵματι· καὶ τὸ Πνεῦμα ἐστιν τὸ μαρτυροῦν, ὅτι τὸ Πνεῦμα ἐστιν ἡ ἀλήθεια. 7 ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες, 8 τὸ Πνεῦμα καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὸ αἷμα, καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἔν εἰσιν. 9 εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ μείζων ἐστίν, ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ ὅτι μεμαρτύρηκεν περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ. 10 ὁ πιστεύων εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν αὐτῷ. ὁ μὴ πιστεύων τῷ Θεῷ ψεύστην πεποίηκεν αὐτόν, ὅτι οὐ πεπίστευκεν εἰς τὴν μαρτυρίαν ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ Θεὸς περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ. 11 καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν ὁ Θεὸς ἡμῖν, καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ Υἱῷ

αύτοῦ ἐστιν. (aiōnios g166) 12 ὁ ἔχων τὸν Υἱὸν
ἔχει τὴν ζωὴν· ὁ μὴ ἔχων τὸν Υἱὸν τοῦ
Θεοῦ τὴν ζωὴν οὐκέτι ἔχει. 13 Ταῦτα ἔγραψα
ἡμῖν ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζωὴν ἔχετε αἰώνιον,
τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ
τοῦ Θεοῦ. (aiōnios g166) 14 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ
παρρησία ἡνὸν ἔχομεν πρὸς αὐτόν, ὅτι ἐάν τι
αἰτώμεθα κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ ἀκούει
ἡμῶν. 15 καὶ ἐὰν οἴδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν
ὅτι ἐὰν αἰτώμεθα, οἴδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ
αἰτήματα ἡτοῖς καμεν ἀπ' αὐτοῦ. 16 Ἔάν
τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀμαρτάνοντα
ἀμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον, αἰτήσει, καὶ
δώσει αὐτῷ ζωὴν, τοῖς ἀμαρτάνουσιν μὴ
πρὸς θάνατον. ἔστιν ἀμαρτία πρὸς θάνατον
οὐ περὶ ἑκείνης λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ. 17 πᾶσα
ἀδικία ἀμαρτία ἔστιν, καὶ ἔστιν ἀμαρτία
οὐ πρὸς θάνατον. 18 Οἴδαμεν ὅτι πᾶς ὁ
γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐχ ἀμαρτάνει,
ἄλλ’ ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ Θεοῦ τηρεῖ αὐτόν,
καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἄπτεται αὐτοῦ. 19
οἴδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν, καὶ ὁ
κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται. 20
οἴδαμεν δὲ ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἥκει, καὶ
δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα γινώσκομεν
τὸν ἀληθινόν· καὶ ἐσμὲν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν
τῷ Υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ. οὗτός ἔστιν
ὁ ἀληθινὸς Θεὸς καὶ ζωὴ αἰώνιος. (aiōnios
g166) 21 Τεκνίᾳ, φυλάξατε ἑαυτὰ ἀπὸ τῶν
εἰδώλων.

Iωαννου Β'

1 Ο πρεσβύτερος ἐκλεκτῆ κυρίᾳ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς, οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ, καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν, **2 διὰ** τὴν ἀλήθειαν τὴν μένουσαν ἐν ἡμῖν, καὶ μεθ' ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα. (aiōn g165) **3** ἔσται μεθ' ἡμῶν χάρις ἔλεος εἰρήνη παρὰ Θεοῦ Πατρός, καὶ παρὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Πατρός, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ. **4** Ἐχάρην λίαν ὅτι εὑρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου περιπατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς ἐντολὴν ἐλάβομεν παρὰ τοῦ Πατρός. **5** καὶ νῦν ἐρωτῶ σε, κυρίᾳ, οὐχ ὡς ἐντολὴν γράφων σοι καὶν ἦν, ἀλλὰ ἦν εἴχαμεν ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. **6** καὶ αὕτη ἔστιν ἡ ἀγάπη, ἵνα περιπατῶμεν κατὰ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ αὕτη ἡ ἐντολή ἔστιν, καθὼς ἡκουύσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἐν αὐτῇ περιπατῆτε. **7** ὅτι πολλοὶ πλάνοι ἔξηλθον εἰς τὸν κόσμον, οἱ μὴ δύμολογοῦντες Ἰησοῦν Χριστὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκὶ οὗτός ἔστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος. **8** βλέπετε ἑαυτούς, ἵνα μὴ ἀπολέσητε ἢ ἡργασάμεθα, ἀλλὰ μισθὸν πλήρη ἀπολάβητε. **9** πᾶς ὁ προάγων καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ Θεὸν οὐκ ἔχει ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ, οὗτος καὶ τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱὸν ἔχει. **10** εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς καὶ ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν, καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε· **11** ὁ λέγων γὰρ αὐτῷ χαίρειν κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς. **12** Πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφειν οὐκ ἐβούληθην διὰ χάρτου καὶ μέλανος, ἀλλὰ ἐλπίζω γενέσθαι πρὸς

ὑμᾶς καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλῆσαι, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν πεπληρωμένη ἦ. **13** Ἀσπάζεταί σε τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς.

Ιωαννου Γ'

1 Ὁ πρεσβύτερος Γαῖω τῷ ἀγαπητῷ, δὸν
ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ. **2** Ἀγαπητέ,
περὶ πάντων εὔχομαι σε εὐόδοῦσθαι
καὶ ύγιαίνειν, καθὼς εὐόδοῦται σου ἡ
ψυχή. **3** ἔχάρην γὰρ λίαν ἐρχομένων
ἀδελφῶν καὶ μαρτυρούντων σου τῇ
ἀληθείᾳ, καθὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖς.
4 μειζοτέραν τούτων οὐκ ἔχω χαράν,
ἴνα ἀκούω τὰ ἐμὰ τέκνα ἐν τῇ ἀληθείᾳ
περιπατοῦντα. **5** Ἀγαπητέ, πιστὸν ποιεῖς ὃ
ἐὰν ἐργάσῃ εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τοῦτο
ξένους, **6** οἵ ἐμαρτύρησάν σου τῇ ἀγάπῃ
ἐνώπιον ἐκκλησίας, οὓς καλῶς ποιήσεις
προπέμψας ἀξίως τοῦ Θεοῦ. **7** ὑπέρ γὰρ τοῦ
Ὄνόματος ἐξῆλθαν μηδὲν λαμβάνοντες
ἀπὸ τῶν ἐθνικῶν. **8** ἡμεῖς οὖν ὁφείλομεν
ὑπολαμβάνειν τοὺς τοιούτους, ίνα συνεργοὶ
γινώμεθα τῇ ἀληθείᾳ. **9** Ἔγραψά τι τῇ
ἐκκλησίᾳ· ἀλλ’ ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν
Διοτρεφὴς οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς. **10** διὰ
τοῦτο, ἐὰν ἔλθω, ὑπομνήσω αὐτοῦ τὰ
ἔργα ἃ ποιεῖ λόγιοις πονηροῖς φλυαρῶν
ἡμᾶς, καὶ μὴ ἀρκούμενος ἐπὶ τούτοις οὕτε
αὐτὸς ἐπιδέχεται τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τοὺς
βουλομένους κωλύει καὶ ἐκ τῆς ἐκκλησίας
ἐκβάλλει. **11** Ἀγαπητέ, μὴ μιμοῦ τὸ κακὸν
ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. ὁ ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ
ἐστιν ὁ κακοποιῶν οὐχ ἔώρακεν τὸν Θεόν.
12 Δημητρίῳ μεμαρτύρηται ὑπὸ πάντων
καὶ ὑπὸ αὐτῆς τῆς ἀληθείας· καὶ ἡμεῖς δὲ
μαρτυροῦμεν, καὶ οἶδας ὅτι ἡ μαρτυρία
ἡμῶν ἀληθής ἐστιν. **13** Πολλὰ εἶχον γράψαι
σοι, ἀλλ’ οὐ θέλω διὰ μέλανος καὶ καλάμου
σοι γράφειν. **14** ἔλπίζω δὲ εὐθέως σε ἰδεῖν,

καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλήσομεν. Εἰρήνη
σοι. ἀσπάζονταί σε οἱ φίλοι. ἀσπάζου τοὺς
φίλους κατ’ ὄνομα.

Iουδα

1 Ιούδας Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου, τοῖς ἐν Θεῷ πατρὶ ἡγαπημένοις καὶ Ἰησοῦ Χριστῷ τετηρημένοις κλητοῖς. **2** ἔλεος ὑμῖν καὶ εἰρήνη καὶ ἀγάπη πληθυνθείη. **3** Ἀγαπητοί, πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενος γράφειν ὑμῖν περὶ τῆς κοινῆς ἡμῶν σωτηρίας, ἀνάγκην ἔσχον γράψαι ὑμῖν παρακαλῶν ἐπαγωνίζεσθαι τῇ ἄπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἀγίοις πίστει. **4** παρεισεδύησαν γάρ τινες ἄνθρωποι, οἱ πάλαι προγεγραμμένοι εἰς τοῦτο τὸ κρίμα, ἀσεβεῖς, τὴν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν χάριτα μετατιθέντες εἰς ἀσέλγειαν καὶ τὸν μόνον Δεσπότην καὶ Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀρνούμενοι. **5** Υπομνήσαι δὲ ὑμᾶς βούλομαι, εἰδότας ἄπαξ πάντα, ὅτι Κύριος λαὸν ἐκ γῆς Αἴγυπτου σώσας τὸ δεύτερον τοὺς μὴ πιστεύσαντας ἀπώλεσεν, **6** ἀγγέλους τε τοὺς μὴ τηρήσαντας τὴν ἔαυτῶν ἀρχὴν ἀλλὰ ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας δεσμοῖς ἀϊδίοις ὑπὸ ζόφον τετήρηκεν. (aīōn g126) **7** ὡς Σόδομα καὶ Γόμορρα καὶ αἱ περὶ αὐτὰς πόλεις, τὸν ὅμιον τρόπον τούτοις ἐκπορνεύσασαι καὶ ἀπελθοῦσαι ὀπίσω σαρκὸς ἐτέρας, πρόκεινται δεῖγμα πυρὸς αἰώνιου δίκην ὑπέχουσαι. (aīōnios g166) **8**

‘Ομοίως μέντοι καὶ οὗτοι ἐνυπνιαζόμενοι σάρκα μὲν μιαίνουσιν, κυριότητα δὲ ἀθετοῦσιν, δόξας δὲ βλασφημοῦσιν. **9** οὐ δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρινόμενος διελέγετο περὶ τοῦ Μωϋσέως σώματος, οὐκ ἐτόλμησεν κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας, ἀλλὰ εἶπεν

Ἐπιτιμήσαι σοι Κύριος. **10** οὗτοι δὲ ὅσα μὲν οὐκ οἴδασιν βλασφημοῦσιν, ὅσα δὲ ἐν τούτοις φθείρονται. **11** οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι τῇ ὁδῷ τοῦ Καΐν ἐπορεύθησαν, καὶ τῇ πλάνῃ τοῦ Βαλαὰμ μισθοῦ ἐξεχύθησαν, καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ Κόρε ἀπώλοντο. **12** Οὗτοί εἰσιν οἱ ἐν ταῖς ἀγάπαις ὑμῶν σπιλάδες συνευωχούμενοι ἀφόβως, ἐαυτοὺς ποιμαίνοντες, νεφέλαι ἀνυδροὶ ὑπὸ ἀνέμων παραφερόμεναι, δένδρα φθινοπωρινὰ ἀκαρπα δις ἀποθανόντα ἐκριζωθέντα, **13** κύματα ἄγρια θαλάσσης ἐπαφρίζοντα τὰς ἔαυτῶν αἰσχύνας, ἀστέρες πλανῆται, οἵς δὲ ζόφος τοῦ σκότους εἰς αἰῶνα τετήρηται. (aīōn g165)

14 Ἐπροφήτευσεν δὲ καὶ τούτοις ἔβδομος ἀπὸ Ἀδὰμ Ἐνώχ λέγων Ἰδοὺ ἦλθεν Κύριος ἐν ἀγίαις μυριάσιν αὐτοῦ, **15** ποιῆσαι κρίσιν κατὰ πάντων καὶ ἐλέγξαι πάντας τοὺς ἀσεβεῖς περὶ πάντων τῶν ἔργων ἀσεβείας αὐτῶν ὃν ἡσέβησαν καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν ὃν ἐλάλησαν κατ’ αὐτοῦ ἀμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς, **16** Οὗτοί εἰσιν γογγυσταί, μεμψίμοιροι, κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι, καὶ τὸ στόμα αὐτῶν λαλεῖ ὑπέρογκα, θαυμάζοντες πρόσωπα ὠφελείας χάριν. **17** Ὅμετος δέ, ἀγαπητοί, μνήσθητε τῶν ῥημάτων τῶν προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, **18** ὅτι ἔλεγον ὑμῖν Ἐπ’ ἐσχάτου τοῦ χρόνου ἔσονται ἐμπαῖκται κατὰ τὰς ἔαυτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι τῶν ἀσεβειῶν. **19** Οὗτοί εἰσιν οἱ ἀποδιορίζοντες, ψυχικοί, Πνεῦμα μὴ ἔχοντες. **20** ὑμεῖς

δέ, ἀγαπητοί, ἐποικοδομοῦντες ἔαυτοὺς
τῇ ἀγιωτάτῃ ὑμῶν πίστει, ἐν Πνεύματι
Ἄγιῳ προσευχόμενοι, **21** ἔαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ
Θεοῦ τηρήσατε, προσδεχόμενοι τὸ ἔλεος
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς
ζωὴν αἰώνιον. (*aiōnios g166*) **22** καὶ οὓς
μὲν ἐλεᾶτε διακρινομένους **23** σώζετε
ἐκ πυρὸς ἀρπάζοντες, οὓς δὲ ἐλεᾶτε ἐν
φόβῳ, μισοῦντες καὶ τὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς
ἐσπιλωμένον χιτῶνα. **24** Τῷ δὲ δυναμένῳ
φυλάξαι ὑμᾶς ἀπταίστους καὶ στῆσαι
κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἀμώμους ἐν
ἀγαλλιάσει, **25** μόνῳ Θεῷ Σωτῆρι ἡμῶν
διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν
δόξα μεγαλωσύνη κράτος καὶ ἔξουσία πρὸ^τ
παντὸς τοῦ αἰώνος καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας
τοὺς αἰῶνας ἀμήν. (*aiōn g165*)

Αποκαλυψις Ιωαννου

κυριακῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἥκουσα ὅπίσω μου φωνὴν μεγάλην ὡς σάλπιγγος 11 λεγούσης Ὁ βλέπεις γράψον εἰς βιβλίον καὶ πέμψον

1 Αποκάλυψις Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἦν ἔδωκεν ταῖς ἐπτὰ ἐκκλησίαις, εἰς Ἐφεσον καὶ εἰς αὐτῷ ὁ Θεός, δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ Σμύρναν καὶ εἰς Πέργαμον καὶ εἰς Θυάτειρα ἢ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει, καὶ ἐσήμανεν καὶ εἰς Σάρδεις καὶ εἰς Φιλαδελφίαν καὶ ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ, τῷ εἰς Λαοδικίαν. 12 Καὶ ἐπέστρεψα βλέπειν δούλω αὐτοῦ Ἰωάνη, 2 ὃς ἐμαρτύρησεν τὴν φωνὴν ἡτις ἐλάλει μετ' ἐμοῦ· καὶ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν ἐπιστρέψας εἶδον ἐπτὰ λυχνίας χρυσᾶς, Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃσα εἶδεν. 3 Μακάριος 13 καὶ ἐν μέσῳ τῶν λυχνιῶν ὅμοιον ὁ ἀναγινώσκων καὶ οἱ ἀκούοντες τοὺς νίδον ἀνθρώπου, ἐνδεδυμένον ποδῆρη καὶ λόγους τῆς προφητείας καὶ τηροῦντες τὰ περιεζωσμένον πρὸς τοῖς μαστοῖς ζώνην ἐν αὐτῇ γεγραμένα· ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς. 4 χρυσᾶν· 14 ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες Ἰωάνης ταῖς ἐπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν τῇ λευκαὶ ὡς ἔριον λευκόν ὡς χιών, καὶ οἱ Ἀσίφ χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ ὁ ὄντων καὶ ὁφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλόξ πυρός, 15 καὶ οἱ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, καὶ ἀπὸ τῶν ἐπτὰ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ ὡς ἐν Πνευμάτων ἢ ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ, 5 καμίνῳ πεπυρωμένης, καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μάρτυς ὁ πιστός, ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν, 16 καὶ ἔχων ὁ πρωτότοκος τῶν νεκρῶν καὶ ὁ ἄρχων ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ αὐτοῦ ἀστέρας ἐπτά, καὶ τῶν βασιλέων τῆς γῆς. Τῷ ἀγαπῶντι ἡμᾶς ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ῥομφαία δίστομος καὶ λύσαντι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν ὁξεῖα ἐκπορευομένη, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ ὡς ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, 6 καὶ ἐποίησεν ἡμᾶς ὁ ἥλιος φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ. 17 Καὶ βασιλείαν, ἵερις τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ αὐτοῦ, ὅτε εἶδον αὐτόν, ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας αὐτοῦ ὡς νεκρός· καὶ ἔθηκεν τὴν δεξιὰν τῶν αἰώνων ἀμήν. (aiōn g165) 7 Ἰδού ἔρχεται αὐτοῦ ἐπ' ἐμὲ λέγων Μὴ φοβοῦ· ἐγώ εἰμι μετὰ τῶν νεφελῶν, καὶ ὅψεται αὐτὸν πᾶς ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος 18 καὶ ὁ Ζῶν, καὶ ὁφθαλμὸς καὶ οἵτινες αὐτὸν ἔξεκέντησαν, ἐγενόμην νεκρὸς καὶ ἰδού ζῶν εἰμι εἰς τοὺς καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ ἔχω τὰς κλεῖς γῆς. ναί, ἀμήν. 8 Ἐγώ εἰμι τὸ Ἀλφα καὶ τὸ τοῦ θανάτου καὶ τοῦ Ἀιδου. (aiōn g165, Hadēs Ὡ, λέγει Κύριος ὁ Θεός, ὁ ὄντων καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ g86) 19 γράψον οὖν ἢ εἶδες καὶ ἢ εἰσὶν ἐρχόμενος, ὁ Παντοκράτωρ. 9 Ἐγώ Ἰωάνης, καὶ ἢ μέλλει γενέσθαι μετὰ ταῦτα. 20 τὸ ὃ ἀδελφὸς ὑμῶν καὶ συνκοινωνὸς ἐν τῇ μυστήριον τῶν ἐπτὰ ἀστέρων οὓς εἶδες ἐπὶ θλίψει καὶ βασιλείᾳ καὶ ὑπομονῇ ἐν Ἰησοῦ, τῆς δεξιᾶς μου, καὶ τὰς ἐπτὰ λυχνίας τὰς ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ χρυσᾶς· οἱ ἐπτὰ ἀστέρες ἄγγελοι τῶν ἐπτὰ διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν ἐκκλησιῶν εἰσίν, καὶ αἱ λυχνίαι αἱ ἐπτὰ Ἰησοῦ. 10 ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ ἐπτὰ ἐκκλησίαι εἰσίν.

2 Τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Ἐφέσῳ ἐκκλησίᾳς τοῦ δευτέρου. **12** Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν γράψον Τάδε λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἐπτὰ Περγάμω ἐκκλησίας γράψον Τάδε λέγει ἀστέρας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ὁ ἔχων τὴν ρόμφαιαν τὴν δίστομον τὴν ἐν μέσῳ τῶν ἐπτὰ λυχνιῶν τῶν χρυσῶν **2** ὅξεῖαν **13** Οἶδα ποῦ κατοικεῖς ὅπου ὁ θρόνος Οἶδα τὰ ἔργα σου καὶ τὸν κόπον καὶ τὴν τοῦ Σατανᾶ· καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ ὑπομονήν σου, καὶ ὅτι οὐ δύνῃ βαστάσαι οὐκ ἡρνήσω τὴν πίστιν μου καὶ ἐν ταῖς κακούς, καὶ ἐπείρασας τοὺς λέγοντας ἡμέραις Ἀντιπᾶς ὁ μάρτυς μου ὁ πιστός μου, ἔαυτοὺς ἀποστόλους καὶ οὐκ εἰσίν, καὶ ὃς ἀπεκτάνθη παρ' ὑμῖν, ὅπου ὁ Σατανᾶς εὗρες αὐτοὺς ψευδεῖς. **3** καὶ ὑπομονὴν κατοικεῖ. **14** ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα, ἔχεις, καὶ ἐβάστασας διὰ τὸ ὄνομά μου, ὅτι ἔχεις ἐκεῖ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν καὶ οὐ κεκοπίακες. **4** ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ Βαλάام, ὃς ἐδίδασκεν τῷ Βαλάκ βαλεῖν ὅτι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην ἀφῆκες. σκάνδαλον ἐνώπιον τῶν νιῶν Ἰσραὴλ, **5** μνημόνευε οὗν πόθεν πέπτωκες, καὶ φαγεῖν εἰδωλόθυτα καὶ πορνεῦσαι. **15** Οὕτως μετανόησον καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποίησον· ἔχεις καὶ σὺ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν τῶν εἰ δὲ μή, ἔρχομαι σοι καὶ κινήσω τὴν Νικολαϊτῶν ὅμοιώς. **16** μετανόησον οὗν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς, ἐὰν μὴ εἰ δὲ μή, ἔρχομαι σοι ταχύ καὶ πολεμήσω μετανοήσῃς. **6** ἀλλὰ τοῦτο ἔχεις, ὅτι μισεῖς μετ' αὐτῶν ἐν τῇ ρόμφαιᾳ τοῦ στόματός τὰ ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν, ἃ κάγῳ μισῶ. **7** Ο μου. **17** Ὁ ἔχων οὓς ἀκουσάτω τί τὸ ἔχων οὓς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Τῷ νικῶντι ἐκκλησίαις. Τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ φαγεῖν δώσω αὐτῷ τοῦ μάννα τοῦ κεκρυμμένου, ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, ὃ ἐστιν ἐν τῷ καὶ δώσω αὐτῷ ψῆφον λευκήν, καὶ ἐπὶ Παραδείσῳ τοῦ Θεοῦ. **8** Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς τὴν ψῆφον ὄνομα κατινὸν γεγραμμένον, ἐν Σμύρνῃ ἐκκλησίας γράψον Τάδε λέγει ὁ ὁ οὐδεὶς οἴδεν εἰ μὴ ὁ λαμβάνων. **18** Καὶ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ὃς ἐγένετο νεκρὸς τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Θυατείροις ἐκκλησίας καὶ ἔζησεν. **9** Οἶδά σου τὴν θλῖψιν καὶ γράψον Τάδε λέγει ὁ Γίδας τοῦ Θεοῦ, ὁ ἔχων τὴν πτωχείαν, ἀλλὰ πλούσιος εῖ, καὶ τὴν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς φλόγα πυρός, βλασφημίαν ἐκ τῶν λεγόντων Ἰουδαίους καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ **19** εἶναι ἔαυτούς, καὶ οὐκ εἰσίν ἀλλὰ συναγωγὴ. Οἶδά σου τὰ ἔργα καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν τοῦ Σατανᾶ. **10** μὴ φοβοῦ ἃ μέλλεις πάσχειν. πίστιν καὶ τὴν διακονίαν καὶ τὴν ὑπομονήν ἵδού μέλλει βάλλειν ὁ διάβολος ἐξ ὑμῶν σου, καὶ τὰ ἔργα σου τὰ ἔσχατα πλείονα εἰς φυλακὴν ἵνα πειρασθῆτε, καὶ ἔξετε τῶν πρώτων. **20** ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ ὅτι θλῖψιν ἡμερῶν δέκα. γίνου πιστὸς ἄχρι ἀφεῖς τὴν γυναικα Ἱεζάβελ, ἡ λέγουσα θανάτου, καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον ἔστιν προφῆτιν, καὶ διδάσκει καὶ πλανᾶ τῆς ζωῆς. **11** Ὁ ἔχων οὓς ἀκουσάτω τοὺς ἐμοὺς δούλους πορνεῦσαι καὶ φαγεῖν τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Ὁ εἰδωλόθυτα· **21** καὶ ἔδωκα αὐτῇ χρόνον νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ θανάτου ἵνα μετανοήσῃ, καὶ οὐ θέλει μετανοῆσαι

ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς. 22 ιδοὺ βάλλω περιβαλεῖται ἐν ἴματίοις λευκοῖς, καὶ οὐ μὴ αὐτὴν εἰς κλίνην, καὶ τοὺς μοιχεύοντας ἔξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς βίβλου μετ' αὐτῆς εἰς θλῖψιν μεγάλην, ἐὰν μὴ τῆς ζωῆς, καὶ ὁμολογήσω τὸ ὄνομα αὐτοῦ μετανοήσουσιν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῆς 23 καὶ ἐνώπιον τοῦ Πατρός μου καὶ ἐνώπιον τῶν τὰ τέκνα αὐτῆς ἀποκτενὼ ἐν θανάτῳ· καὶ ἀγγέλων αὐτοῦ. 6 Ὁ ἔχων οὓς ἀκουσάτω γνώσονται πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι ὅτι ἐγώ εἰμι τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. 7 Καὶ ὁ ἐραυνῶν νεφροὺς καὶ καρδίας, καὶ δώσω τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Φιλαδελφίᾳ ἐκκλησίας ὑμῖν ἕκαστῳ κατὰ τὰ ἔργα ὑμῶν. 24 ὑμῖν δὲ γράψον Τάδε λέγει ὁ ἄγιος, ὁ ἀληθινός, λέγω τοῖς λοιποῖς τοῖς ἐν Θυατείροις, δσοι ὁ ἔχων τὴν κλεῖν Δαυείδ, ὁ ἀνοίγων καὶ οὐκ ἔχουσιν τὴν διδαχὴν ταύτην, οἵτινες οὐδεὶς κλείσει, καὶ κλείων καὶ οὐδεὶς οὐκ ἔγνωσαν τὰ βαθέα τοῦ Σατανᾶ, ὡς ἀνοίγει 8 Οἶδά σου τὰ ἔργα· ίδοὺ δέδωκα λέγουσιν, οὐ βάλλω ἐφ' ὑμᾶς ἄλλο βάρος· ἐνώπιον σου θύραν ἡνεῳγμένην, ἥν οὐδεὶς 25 πλὴν ὃ ἔχετε κρατήσατε ἄχρι οὐ ἄν ἥξω. δύναται κλεῖσαι αὐτήν· ὅτι μικρὰν ἔχεις 26 Καὶ ὁ νικῶν καὶ ὁ τηρῶν ἄχρι τέλους δύναμιν, καὶ ἐτήρησάς μου τὸν λόγον τὰ ἔργα μου, δώσω αὐτῷ ἔξουσίαν ἐπὶ καὶ οὐκ ἡρήσω τὸ ὄνομά μου. 9 ίδοὺ τῶν ἐθνῶν, 27 καὶ ποιμανεῖ αὐτὸὺς ἐν διδῷ ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ Σατανᾶ, τῶν ῥάβδῳ σιδηρῷ, ὡς τὰ σκεύη τὰ κεραμικὰ λεγόντων ἔαυτοὺς Ἰουδαίους εἴναι, καὶ συντρίβεται, 28 ὡς κάγω εἴληφα παρὰ τοῦ οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ ψεύδονται· ίδοὺ ποιήσω Πατρός μου, καὶ δώσω αὐτῷ τὸν ἀστέρα αὐτοὺς ἵνα ἥξουσιν καὶ προσκυνήσουσιν τὸν πρωτινόν. 29 Ὁ ἔχων οὓς ἀκουσάτω τί ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου, καὶ γνῶσιν ὅτι τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

ἐγὼ ἡγάπησά σε. 10 ὅτι ἐτήρησας τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς μου, κάγω σε τηρήσω ἐκ τῆς ὥρας τοῦ πειρασμοῦ τῆς μελλούσης ἔρχεσθαι ἐπὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης, πειράσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. 11 ἔρχομαι ταχύ· κράτει ὃ ἔχεις, ἵνα μηδεὶς λάβῃ τὸν στέφανόν σου. 12 Ὁ νικῶν, ποιήσω αὐτὸν στῦλον ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ μου, καὶ ἔξω οὐ μὴ ἐξέλθῃ ἔτι, καὶ γράψω ἐπ' αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μου καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ Θεοῦ μου, τῆς καινῆς Ἱερουσαλὴμ ἡ καταβαίνουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ καινόν. 13 Ὁ ἔχων οὓς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. 14 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Λαοδικίᾳ ἐκκλησίας γράψον

3 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σάρδεσιν ἐκκλησίας γράψον Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὰ ἐπτά Πνεύματα τοῦ Θεοῦ καὶ τοὺς ἐπτὰ ἀστέρας Οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι ὄνομα ἔχεις ὅτι ζῆς, καὶ νεκρὸς εἰ. 2 γίνου γρηγορῶν, καὶ στήρισον τὰ λοιπὰ ἄ ἐμελλον ἀποθανεῖν· οὐ γάρ εὔρηκά σου ἔργα πεπληρωμένα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ μου· 3 μνημόνευε οὖν πῶς εἴληφας καὶ ἤκουσας, καὶ τίρει καὶ μετανόσον. ἐὰν οὖν μὴ γρηγορήσῃς, ἥξω ὡς κλέπτης, καὶ οὐ μὴ γνῶς ποίαν ὥραν ἥξω ἐπὶ σέ. 4 ἀλλὰ ἔχεις ὀλίγα ὄνόματα ἐν Σάρδεσιν ἢ οὐκ ἐμόλυναν τὰ ἴματα αὐτῶν, καὶ περιπατήσουσιν μετ' ἐμοὶ ἐν λευκοῖς, ὅτι ἄξιοί εἰσιν. 5 Ὁ νικῶν οὗτως

Τάδε λέγει ὁ Ἄμην, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ Ἱρις κυκλόθεν τοῦ θρόνου ὅμοιος ὁράσει ἀληθινός, ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ Θεοῦ σμαραγδίνῳ. 4 καὶ κυκλόθεν τοῦ θρόνου **15** Οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι οὕτε ψυχρὸς εἴ θρόνους εἴκοσι τέσσαρας, καὶ ἐπὶ τοὺς οὕτε ζεστός. ὄφελον ψυχρὸς ἡς ἡ ζεστός. θρόνους εἴκοσι τέσσαρας πρεοπτύτερους **16** οὗτως, ὅτι χλιαρὸς εἴ, καὶ οὕτε ζεστὸς καθημένους περιβεβλημένους ἐν ἴματίοις οὕτε ψυχρός, μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ λευκοῖς, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στόματός μου. **17** ὅτι λέγεις ὅτι Πλούσιός στεφάνους χρυσοῦς. **5** καὶ ἐκ τοῦ εἰμὶ καὶ πεπλούτηκα καὶ οὐδὲν χρείαν θρόνου ἐκπορεύονται ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ ἔχω, καὶ οὐκ οἶδας ὅτι σὺ εἴ ὁ ταλαίπωρος καὶ βρονταί· καὶ ἐπτὰ λαμπάδες πυρὸς καὶ ἐλεεινὸς καὶ πτωχὸς καὶ τυφλὸς καὶ καιόμεναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου, ἃ εἰσιν τὰ γυμνός, **18** συμβουλεύω σοι ἀγοράσαι ἐπτὰ Πνεύματα τοῦ Θεοῦ. **6** καὶ ἐνώπιον παρ' ἐμοῦ χρυσίον πεπυρωμένον ἐκ πυρὸς τοῦ θρόνου ὡς θάλασσα ὑαλίνη ὅμοια ἵνα πλουτήσῃς, καὶ ἴματια λευκὰ ἵνα κρυστάλλῳ· καὶ ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ περιβάλῃ καὶ μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχύνη τῆς κύκλῳ τοῦ θρόνου τέσσερα ζῷα γέμοντα γυμνότητός σου, καὶ κολλούριον ἔγχρισαι ὄφθαλμῶν ἔμπροσθεν καὶ ὅπισθεν. **7** τοὺς ὄφθαλμούς σου ἵνα βλέπῃς. **19** ἐγὼ καὶ τὸ ζῷον τὸ πρῶτον ὅμοιον λέοντι, ὅσους ἔὰν φιλῶ ἐλέγχω καὶ παιδεύω· καὶ τὸ δεύτερον ζῷον ὅμοιον μόσχῳ, καὶ ζήλευε οὖν καὶ μετανόησον. **20** Ἰδού ἔστηκα τὸ τρίτον ζῷον ἔχων τὸ πρόσωπον ὡς ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω· ἔάν τις ἀκούσῃ ἀνθρώπου, καὶ τὸ τέταρτον ζῷον ὅμοιον τῆς φωνῆς μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, ἀετῷ πετομένῳ. **8** καὶ τὰ τέσσερα ζῷα, εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτὸν καὶ δειπνήσω ἐν καθ' ἐν αὐτῶν ἔχων ἀνὰ πτέρυγας ἔξ, μετ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ. **21** Ο νικῶν κυκλόθεν καὶ ἔσωθεν γέμουσιν ὄφθαλμῶν· δώσω αὐτῷ καθίσαι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ ἔχουσιν ἡμέρας καὶ μου, ὡς κάγῳ ἐνίκησα καὶ ἐκάθισα μετὰ νυκτὸς λέγοντες Ἀγιος ἄγιος Κύριος τοῦ Πατρός μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ. **22** Ο δ Θεός δ Παντοκράτωρ, δ ἦν καὶ δ ὧν ἔχων οὓς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει καὶ ὁ ἐρχόμενος. **9** Καὶ ὅταν δώσουσιν ταῖς ἐκκλησίαις.

4 Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ίδοὺ θύρα ἡνεῳγμένη ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἦν ἥκουσα ὡς σάλπιγγος λαλούσης μετ' ἐμοῦ, λέγων Ἀνάβα ὥδε, καὶ δείξω σοι ἂ δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα. **2** εὐθέως ἐγενόμην ἐν Πνεύματι καὶ ίδοὺ θρόνος καθήμενος, **3** καὶ ὁ καθήμενος ὅμοιος ὁράσει λίθῳ ιάσπιδι καὶ σαρδίῳ, καὶ

τὰ ζῷα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ εὐχαριστίαν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, (*aiōn g165*) **10** πεσοῦνται οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐνώπιον τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ προσκυνήσουσιν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ βαλοῦσιν τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου, λέγοντες (*aiōn g165*) **11** Ἀξιος εἴ, ὁ Κύριος

τὴν τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν, ὅτι σὺ ἔκτισας αὐτὸὺς τῷ Θεῷ ἡμῶν βασιλείαν καὶ ἱερεῖς, τὰ πάντα, καὶ διὰ τὸ θέλημά σου ἥσαν καὶ καὶ βασιλεύουσσιν ἐπὶ τῆς γῆς. 11 καὶ ἐκτίσθησαν.

εἶδον, καὶ ἥκουσα φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν

κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων καὶ χιλιάδες χιλιάδων, 12 λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ Ἀξιός ἐστιν τὸ Ἀρνίον τὸ ἐσφαγμένον λαβεῖν τὴν δύναμιν καὶ πλοῦτον καὶ σοφίαν καὶ ἰσχὺν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν. 13 καὶ πᾶν κτίσμα ὃ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἐστίν, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα, ἥκουσα λέγοντας Τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ καὶ τῷ Ἀρνίῳ ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. (aiōn g165) 14 καὶ τὰ τέσσερα ζῷα ἔλεγον Ἀμήν, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεσαν καὶ προσεκύνησαν.

6 Καὶ εἶδον ὅτε ἥνοιξεν τὸ Ἀρνίον μίαν μέσω τῶν πρεσβυτέρων Ἀρνίον ἐστηκός ἐκ τῶν ἐπτὰ σφραγίδων, καὶ ἥκουσα ώς ἐσφαγμένον, ἔχων κέρατα ἐπτὰ καὶ ἐνὸς ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων λέγοντος ὁφθαλμοὺς ἐπτά, οἵ εἰσιν τὰ ἐπτὰ Πνεύματα ώς φωνῇ βροντῆς Ἔρχουν. 2 καὶ εἶδον, τοῦ Θεοῦ ἀπεσταλμένοι εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. καὶ ἴδού ἕππος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος 7 καὶ ἥλθεν καὶ εἴληφεν ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ ἐπ' αὐτὸν ἔχων τόξον, καὶ ἐδόθη αὐτῷ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου. 8 Καὶ ὅτε ἔλαβεν στέφανος, καὶ ἔξηλθεν νικῶν καὶ ἵνα τὸ βιβλίον, τὰ τέσσερα ζῷα καὶ οἱ εἴκοσι νικήσῃ. 3 Καὶ ὅτε ἥνοιξεν τὴν σφραγίδα τέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσαν ἐνώπιον τὴν δευτέραν, ἥκουσα τοῦ δευτέρου ζώου τοῦ Ἀρνίου, ἔχοντες ἔκαστος κιθάραν καὶ λέγοντος Ἔρχου. 4 καὶ ἔξηλθεν ἄλλος ἕππος φιάλας χρυσᾶς γεμούσας θυμιαμάτων, αἵ πυρός, καὶ τῷ καθημένῳ ἐπ' αὐτὸν ἐδόθη εἰσιν αἱ προσευχαὶ τῶν ἀγίων. 9 καὶ ἄδουσιν αὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰρήνην ἐκ τῆς γῆς καὶ ὧδην καινὴν λέγοντες Ἀξιός εἴ λαβεῖν τὸ ἵνα ἀλλήλους σφάξουσιν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ βιβλίον καὶ ἀνοῖξαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ, μάχαιρα μεγάλη. 5 Καὶ ὅτε ἥνοιξεν τὴν ὅτι ἐσφάγης καὶ ἡγόρασας τῷ Θεῷ ἐν τῷ σφραγίδα τὴν τρίτην, ἥκουσα τοῦ τρίτου αἵματί σου ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης ζώου λέγοντος Ἔρχου. καὶ εἶδον, καὶ ἴδού καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους, 10 καὶ ἐποίησας ἕππος μέλας, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν

έχων ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. 6 καὶ ἥκουσα βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ μεγιστᾶνες καὶ οἱ ὡς φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων ζώων χιλίαρχοι καὶ οἱ πλούσιοι καὶ οἱ ἴσχυροὶ λέγουσαν Χοῖνιξ σίτου δηναρίου, καὶ τρεῖς καὶ πᾶς δοῦλος καὶ ἐλεύθερος ἔκρυψαν χοίνικες κριθῶν δηναρίου· καὶ τὸ ἔλαιον καὶ ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς πέτρας τὸν οἶνον μὴ ἀδικήσῃς. 7 Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τῶν ὄρέων, 16 καὶ λέγουσιν τοῖς ὅρεσιν καὶ τὴν σφραγίδα τὴν τετάρτην, ἥκουσα φωνὴν ταῖς πέτραις Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς καὶ κρύψατε τοῦ τετάρτου ζώου λέγοντος Ἔρχου. 8 ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ ἀπὸ τῆς ὁργῆς τοῦ Ἀρνίου, 17 ὅτι ἥλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὁργῆς αὐτῶν, καὶ τίς δύναται σταθῆναι;

(Hadēs g86) 9 Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν πέμπτην σφραγίδα, εἶδον ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν ἣν εἶχον. 10 καὶ ἔκραξαν φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες Ἔως πότε, ὁ Δεσπότης ὁ ἄγιος καὶ ἀληθινός, οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ἐκ τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς; 11 καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἕκάστῳ στολὴ λευκή, καὶ ἐρρέθη αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύσωνται ἔτι χρόνον μικρόν, ἔως πληρωθῶσιν καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ μέλλοντες ἀποκτέννεσθαι ὡς καὶ αὐτοί. 12 Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν ἕκτην, καὶ σεισμὸς μέγας ἐγένετο, καὶ ὁ ἥλιος ἐγένετο μέλας ὡς σάκκος τρίχινος, καὶ ἡ σελήνη ὅλη ἐγένετο ὡς αἷμα, 13 καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν, ὡς συκῆ βάλλει τοὺς ὄλύνθους αὐτῆς ὑπὸ ἀνέμου μεγάλου σειομένη, 14 καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς βιβλίον ἐλισσόμενον, καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν. 15 καὶ οἱ

7 Μετὰ τοῦτο εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους ἐστῶτας ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, κρατοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς, ἵνα μὴ πνέῃ ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς μήτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης μήτε ἐπὶ πᾶν δένδρον. 2 καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἀναβαίνοντα ἀπὸ ἀνατολῆς ἥλιου, ἔχοντα σφραγίδα Θεοῦ ζῶντος, καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ τοῖς τέσσαρσιν ἀγγέλοις οἵς ἐδόθη αὐτοῖς ἀδικῆσαι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, 3 λέγων Μή ἀδικήσητε τὴν γῆν μήτε τὴν θάλασσαν μήτε τὰ δένδρα, ἄχρι σφραγίσωμεν τοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. 4 Καὶ ἥκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμένων, ἐκατὸν τεσσεράκοντα τέσσαρες χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν Ἰσραὴλ· 5 ἐκ φυλῆς Ἰούδα δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Ῥουθὴν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Γαδ δώδεκα χιλιάδες, 6 ἐκ φυλῆς Ἀστὴρ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Νεφθαλεὶμ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Μανασσῆ δώδεκα χιλιάδες, 7 ἐκ φυλῆς Συμεὼν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Λευεὶ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Ἰσααχάρ δώδεκα χιλιάδες, 8 ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Ἰωσὴφ δώδεκα

χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Βενιαμεὶν δώδεκα καὶ ἔξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἐκ τῶν χιλιάδες ἐσφραγισμένοι. 9 Μετὰ ταῦτα ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

τῶν ποταμῶν καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον καὶ οὐ μὴ ὑδάτων. **11** καὶ τὸ δνομα τοῦ ἀστέρος εὑρήσουσιν αὐτόν, καὶ ἐπιθυμήσουσιν λέγεται Ὁ Ἀψινθος, καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον ἀποθανεῖν καὶ φεύγει ὁ θάνατος ἀπ' αὐτῶν. τῶν ὑδάτων εἰς Ἀψινθον, καὶ πολλοὶ τῶν **7** καὶ τὰ ὅμοιαματα τῶν ἀκρίδων ὅμοιοι ἀνθρώπων ἀπέθανον ἐκ τῶν ὑδάτων δτι ἵπποις ἡτοιμασμένοις εἰς πόλεμον, καὶ ἐπικράνθησαν. **12** Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς στέφανοι ἐσάλπισεν· καὶ ἐπλήγη τὸ τρίτον τοῦ ἥλιου ὅμοιοι χρυσῷ, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης καὶ τὸ τρίτον τῶν πρόσωπα ἀνθρώπων, **8** καὶ εἶχαν τρίχας ἀστέρων, ἵνα σκοτισθῇ τὸ τρίτον αὐτῶν ὡς τρίχας γυναικῶν, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν καὶ ἡ ἡμέρα μὴ φάνη τὸ τρίτον αὐτῆς, καὶ ὡς λεόντων ἥσαν, **9** καὶ εἶχον θώρακας ἡ νῦξ ὅμοίως. **13** Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα ὡς θώρακας σιδηροῦς, καὶ ἡ φωνὴ τῶν ἐνὸς ἀετοῦ πετομένου ἐν μεσουρανήματι πτερύγων αὐτῶν ὡς φωνὴ ἀρμάτων ἵππων λέγοντος φωνῇ μεγάλῃ Οὐάὶ οὐάὶ οὐάὶ πολλῶν τρεχόντων εἰς πόλεμον. **10** καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς ἐκ τῶν ἔχουσιν οὐράς ὅμοίας σκορπίοις καὶ κέντρα, λοιπῶν φωνῶν τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν ἡ ἔξουσία αὐτῶν ἀγγέλων τῶν μελλόντων σαλπίζειν.

9 Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ εἶδον ἀστέρα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεπτωκότα εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ κλεὶς τοῦ φρέατος τῆς ἀβύσσου. (*Abyssos g12*) **2** καὶ ἦνοιξεν τὸ φρέαρ τῆς ἀβύσσου· καὶ ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος ὡς καπνὸς καμίνου μεγάλης, καὶ ἐσκοτώθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀὴρ ἐκ τοῦ καπνοῦ τοῦ φρέατος. (*Abyssos g12*) **3** καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἔξηλθον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἔξουσία ὡς ἔχουσιν ἔξουσίαν οἱ σκορπίοι τῆς γῆς. **4** καὶ ἐρρέθη αὐτοῖς ἵνα μὴ ἀδικήσουσιν τὸν χόρτον τῆς γῆς οὐδὲ πᾶν χλωρὸν οὐδὲ πᾶν δένδρον, εἰ μὴ τοὺς ἀνθρώπους οἵτινες οὐκ ἔχουσιν τὴν σφραγίδα τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων. **5** καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἵνα μὴ ἀποκτείνωσιν αὐτούς, ἀλλ' ἵνα βασανισθήσονται μῆνας πέντε· καὶ ὁ βασανισμὸς αὐτῶν ὡς βασανισμὸς σκορπίου, ὅταν παίσῃ ἀνθρωπον. **6** καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ζητήσουσιν

ἀδικῆσαι τοὺς ἀνθρώπους μῆνας πέντε. **11**

ἔχουσιν ἐπ' αὐτῶν βασιλέα τὸν ἄγγελον τῆς ἀβύσσου, δνομα αὐτῷ Ἐβραϊστί Ἀβαδδών καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ δνομα ἔχει Ἀπολλύων.

(*Abyssos g12*) **12** Η Οὐάὶ ἡ μία ἀπῆλθεν· ἴδοὺ ἔρχεται ἔτι δύο Οὐάὶ μετὰ ταῦτα. **13** Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἤκουσα φωνὴν μίαν ἐκ τῶν τεσσάρων κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, **14** λέγοντα τῷ ἔκτῳ ἀγγέλῳ, ὁ ἔχων τὴν σάλπιγγα Λῦσον τοὺς τέσσαρας ἀγγέλους τοὺς δεδεμένους ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ μεγάλῳ Εὐφράτῃ. **15** καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσσαρες ἄγγελοι οἱ ἡτοιμασμένοι εἰς τὴν ὥραν καὶ ἡμέραν καὶ μῆνα καὶ ἐνιαυτόν, ἵνα ἀποκτείνωσιν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων.

16 καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατευμάτων τοῦ ἵππικοῦ δισμυριάδες μυριάδων ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. **17** καὶ οὕτως εἶδον τοὺς ἵππους ἐν τῇ ὁράσει καὶ τοὺς καθημένους ἐπ' αὐτῶν, ἔχοντας θώρακας πυρίνους καὶ

νάκινθίνους καὶ θειώδεις· καὶ αἱ κεφαλαὶ ἥκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν τῶν ἵππων ὡς κεφαλαὶ λέοντων, καὶ ἐκ Σφράγισον ἀ ἐλάλησαν αἱ ἐπτὰ βρονταί, τῶν στομάτων αὐτῶν ἐκπορεύεται πῦρ καὶ μὴ αὐτὰ γράψῃς. 5 Καὶ ὁ ἄγγελος, δὲν καὶ καπνὸς καὶ θεῖον. 18 ἀπὸ τῶν τριῶν εἰδὸν ἑστῶτα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς πληγῶν τούτων ἀπεκτάνθησαν τὸ τρίτον γῆς, ἥρεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὴν δεξιὰν εἰς τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ τὸν οὐρανόν, 6 καὶ ὥμοσεν ἐν τῷ ζῶντι καπνοῦ καὶ τοῦ θείου τοῦ ἐκπορευομένου εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, δὲς ἔκτισεν ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν. 19 ἡ γὰρ ἔχουσίᾳ τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ καὶ τὴν γῆν τῶν ἵππων ἐν τῷ στόματι αὐτῶν ἐστιν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ καὶ τὴν θάλασσαν καὶ καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν· αἱ γὰρ οὐραὶ τὰ ἐν αὐτῇ, δτι χρόνος οὐκέτι ἔσται, (αἰσθ αὐτῶν ὅμοιαι ὄφεσιν, ἔχουσαι κεφαλάς, g165) 7 ἀλλ' ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς φωνῆς τοῦ καὶ ἐν αὐταῖς ὀδικοῦσιν. 20 καὶ οἱ λοιποὶ ἐβδόμου ἀγγέλου, δταν μέλλῃ σαλπίζειν, τῶν ἀνθρώπων, οἵ οὐκ ἀπεκτάνθησαν ἐν καὶ ἐτελέσθη τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ, ὡς ταῖς πληγαῖς ταύταις, οὐδὲ μετενόησαν εὐηγγέλισεν τοὺς ἑαυτοῦ δούλους τοὺς ἐκ τῶν ἕργων τῶν χειρῶν αὐτῶν, ἵνα μὴ προφήτας. 8 Καὶ ἡ φωνὴ ἦν ἥκουσα ἐκ προσκυνήσουσιν τὰ δαιμόνια καὶ τὰ εἴδωλα τοῦ οὐρανοῦ, πάλιν λαλοῦσαν μετ' ἐμοῦ τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χαλκᾶ καὶ λέγουσαν "Υπαγε λάβε τὸ βιβλίον τὸ τὰ λίθινα καὶ τὰ ξύλινα, ἢ οὔτε βλέπειν ἡνεῳγμένον ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀγγέλου τοῦ δύνανται οὕτε ἀκούειν οὕτε περιπατεῖν, 21 ἑστῶτος ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν 9 καὶ ἀπῆλθα πρὸς τὸν ἄγγελον, λέγων οὕτε ἐκ τῶν φαρμακιῶν αὐτῶν οὕτε ἐκ τῆς αὐτῷ δοῦναί μοι τὸ βιβλαρίδιον. καὶ λέγει πορνείας αὐτῶν οὕτε ἐκ τῶν κλεμμάτων μοι Λάβε καὶ κατάφαγε αὐτό, καὶ πικρανεῖ αὐτῶν.

σου τὴν κοιλίαν, ἀλλ' ἐν τῷ στόματί σου

10 Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, περιβεβλημένον νεφέλην, καὶ ἡ Ἱρις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στῦλοι πυρός, 2 καὶ ἔχων ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλαρίδιον ἡνεῳγμένον. καὶ ἔθηκεν τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης,

τὸν δὲ εὐώνυμον ἐπὶ τῆς γῆς, 3 καὶ ἔκραξεν λέγων "Ἐγειρε καὶ μέτρησον τὸν ναὸν δτε ἔκραξεν, ἐλάλησαν αἱ ἐπτὰ βρονταὶ τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ τοὺς τὰς ἑαυτῶν φωνάς. 4 Καὶ δτε ἐλάλησαν προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ. 2 καὶ τὴν αὐλὴν αἱ ἐπτὰ βρονταί, ἥμελλον γράφειν καὶ τὴν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἐκβαλε ἔξωθεν καὶ

μὴ αὐτὴν μετρήσῃς, ὅτι ἐδόθη τοῖς ἔθνεσιν, αὐτῶν, καὶ φόβος μέγας ἐπέπεσεν ἐπὶ καὶ τὴν πόλιν τὴν ἀγίαν πατήσουσιν μῆνας τοὺς θεωροῦντας αὐτούς. **12** καὶ ἡκουσαν τεσσεράκοντα δύο. **3** καὶ δώσω τοῖς δυσὶν φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης μάρτυσίν μου, καὶ προφητεύσουσιν ἡμέρας αὐτοῖς Ἀνάβατε ὥδε· καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα περιβεβλημένοι οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἐθεώρησαν σάκκους. **4** Οὗτοί εἰσιν αἱ δύο ἐλαῖαι καὶ αἱ αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν. **13** Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ δύο λυχνίαι αἱ ἐνώπιον τοῦ Κυρίου τῆς γῆς ὥρᾳ ἐγένετο σεισμὸς μέγας, καὶ τὸ δέκατον ἐστῶτες. **5** καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλει ἀδικῆσαι, τῆς πόλεως ἔπεσεν, καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν τῷ σεισμῷ ὄνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες καὶ κατεσθίει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν· καὶ εἴ ἐπτά, καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο καὶ τις θελήσῃ αὐτοὺς ἀδικῆσαι, οὕτως δεῖ ἔδωκαν δόξαν τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ. **14** αὐτὸν ἀποκτανθῆναι. **6** οὗτοι ἔχουσιν τὴν Ἡ Οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν· ἵδον ἡ Οὐαὶ ἔξουσίαν κλεῖσαι τὸν οὐρανόν, ἵνα μὴ ὑετὸς ἡ τρίτη ἔρχεται ταχύ. **15** Καὶ ὁ ἔβδομος βρέχῃ τὰς ἡμέρας τῆς προφητείας αὐτῶν, ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἐγένοντο φωναὶ καὶ ἔξουσίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ, λέγοντες Ἐγένετο στρέψειν αὐτὰ εἰς αἷμα καὶ πατάξαι τὴν γῆν ἡ βασιλεία τοῦ κόσμου τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἐν πάσῃ πληγῇ ὁσάκις ἐὰν θελήσωσιν. **7** καὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει καὶ ὅταν τελέσωσιν τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. (*aiōn g165*) τὸ θηρίον τὸ ἀναβαῖνον ἐκ τῆς ἀβύσσου **16** καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι οἱ ποιήσει μετ' αὐτῶν πόλεμον καὶ νικήσει ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καθίμενοι ἐπὶ τοὺς αὐτοὺς καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς. (*Abyssos g12*) Θρόνους αὐτῶν, ἔπεσαν ἐπὶ τὰ πρόσωπα **8** καὶ τὸ πτῶμα αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλατείας αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ Θεῷ, **17** τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, ἣτις καλεῖται λέγοντες Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεός πνευματικῶς Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου ὁ Παντοκράτωρ, ὁ ὧν καὶ ὁ ἦν, ὅτι καὶ ὁ Κύριος αὐτῶν ἐσταυρώθη. **9** καὶ εἴληφας τὴν δύναμίν σου τὴν μεγάλην καὶ βλέπουσιν ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυλῶν καὶ ἐβασίλευσας **18** καὶ τὰ ἔθνη ὡργίσθησαν, γλωσσῶν καὶ ἔθνῶν τὸ πτῶμα αὐτῶν καὶ ἥλθεν ἡ ὄργη σου καὶ ὁ καιρὸς τῶν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἥμισυ, καὶ τὰ πτώματα νεκρῶν κριθῆναι καὶ δοῦναι τὸν μισθὸν αὐτῶν οὐκ ἀφίουσιν τεθῆναι εἰς μνῆμα. **10** τοῖς δούλοις σου τοῖς προφήταις καὶ τοῖς καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς χαίρουσιν ἀγίοις καὶ τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά ἐπ' αὐτοῖς καὶ εὐφραίνονται, καὶ δῶρα σου, τοῖς μικροῖς καὶ τοῖς μεγάλοις, καὶ πέμψουσιν ἀλλήλοις, ὅτι οὕτοι οἱ δύο διαφθεῖραι τοὺς διαφθείροντας τὴν γῆν. **19** προφῆται ἐβασάνισαν τοὺς κατοικοῦντας καὶ ἤνοιγη ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ, ἐπὶ τῆς γῆς. **11** καὶ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας καὶ καὶ ὥφθη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ ἐν ἥμισυ πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ Θεοῦ εἰσῆλθεν τῷ ναῷ αὐτοῦ, καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ ἐν αὐτοῖς, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας

φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ σεισμὸς καὶ χάλαζα Θεοῦ ἡμῶν καὶ ἡ ἔξουσία τοῦ Χριστοῦ
μεγάλη.

αὐτοῦ, διτὶ ἐβλήθη ὁ κατήγωρ τῶν ἀδελφῶν

12 Καὶ σημεῖον μέγα ὥφθη ἐν τῷ οὐρανῷ, ἡμῶν, ὁ κατηγορῶν αὐτοὺς ἐνώπιον τοῦ
γυνὴ περιβεβλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ Θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός. **11** καὶ αὐτοὶ
σελίγη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ Ἀρνίου καὶ
ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν, καὶ οὐκ
δώδεκα, **2** καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα, καὶ κράζει ἡγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.
ἀδίνουσα καὶ βασανιζομένη τεκεῖν. **3** καὶ **12** διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε, οὐρανοὶ καὶ οἱ
ῶφθη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες· οὐαὶ τὴν γῆν καὶ
ἰδοὺ δράκων πυρρός μέγας, ἔχων κεφαλὰς τὴν θάλασσαν, διτὶ κατέβη ὁ διάβολος πρὸς
ἐπτὰ καὶ κέρατα δέκα καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς ὑμᾶς ἔχων θυμὸν μέγαν, εἰδὼς διτὶ ὅλιγον
αὐτοῦ ἐπτὰ διαδήματα, **4** καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ καιρὸν ἔχει. **13** Καὶ ὅτε εἶδεν ὁ δράκων διτὶ¹
σύρει τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ, ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, ἐδίωξεν τὴν γυναικα²
καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν. καὶ ὁ ἥτις ἔτεκεν τὸν ἄρσενα. **14** καὶ ἐδόθησαν
δράκων ἔστηκεν ἐνώπιον τῆς γυναικὸς τῇ γυναικὶ αἱ δύο πτέρυγες τοῦ ἀετοῦ
τῆς μελλούσης τεκεῖν, ἵνα ὅταν τέκῃ τὸ τοῦ μεγάλου, ἵνα πέτηται εἰς τὴν ἔρημον
τέκνον αὐτῆς καταφάγῃ. **5** καὶ ἔτεκεν υἱόν, εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, ὅπου τρέφεται ἐκεῖ
ἄρσεν, δὲς μέλλει ποιμαίνει πάντα τὰ ἔθνη καιρὸν καὶ καιροὺς καὶ ἡμισυ καιροῦ ἀπὸ
ἐν ῥάβδῳ σιδηρῷ· καὶ ἡρπάσθη τὸ τέκνον προσώπου τοῦ ὄφεως. **15** καὶ ἔβαλεν ὁ
αὐτῆς πρὸς τὸν Θεόν καὶ πρὸς τὸν θρόνον ὄφις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὅπιστι τῆς
αὐτοῦ. **6** καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον, γυναικὸς ὄνδωρ ὡς ποταμόν, ἵνα αὐτὴν
ὅπου ἔχει ἐκεῖ τόπον ἡτοιμασμένον ἀπὸ ποταμοφόρητον ποιήσῃ. **16** καὶ ἐβοήθησεν
τοῦ Θεοῦ, ἵνα ἐκεῖ τρέψωσιν αὐτὴν ἡμέρας ἡ γῆ τῇ γυναικὶ, καὶ ἤνοιξεν ἡ γῆ τὸ
χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα. **7** Καὶ ἐγένετο στόμα αὐτῆς καὶ κατέπιεν τὸν ποταμὸν
πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ δύο ἔβαλεν ὁ δράκων ἐκ τοῦ στόματος
ἄγγελοι αὐτοῦ τοῦ πολεμῆσαι μετὰ τοῦ αὐτοῦ. **17** καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων ἐπὶ τῇ
δράκοντος, καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησεν καὶ γυναικί, καὶ ἀπῆλθεν ποιῆσαι πόλεμον
οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, **8** καὶ οὐκ ἴσχυσαν, οὐδὲ μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρματος αὐτῆς,
τόπος εὑρέθη αὐτῶν ἔτι ἐν τῷ οὐρανῷ. **9** καὶ τῶν τηρούντων τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ
ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέγας, ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος, ἔχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ·
ὁ καλούμενος Διάβολος καὶ Ὁ Σατανᾶς, ὁ **13** καὶ ἐστάθη ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς
πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην, ἐβλήθη εἰς θαλάσσης. Καὶ εἶδον ἐκ τῆς θαλάσσης
τὴν γῆν, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ θηρίον ἀναβαῖνον, ἔχον κέρατα δέκα καὶ
ἐβλήθησαν. **10** καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην κεφαλὰς ἐπτά, καὶ ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ
ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαν Ἀρτὶ ἐγένετο ἡ δέκα διαδήματα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ
σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ ὀνόματα βλασφημίας. **2** καὶ τὸ θηρίον ὃ

εἶδον ἦν ὅμοιον παρδάλει, καὶ οἱ πόδες πᾶσαν ποιεῖ ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ ποιεῖ τὴν αὐτοῦ ὡς ἄρκου, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ γῆν καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ κατοικοῦντας ἵνα ὡς στόμα λέοντος. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ προσκυνήσουσιν τὸ θηρίον τὸ πρῶτον, οὗ δράκων τὴν δύναμιν αὐτοῦ καὶ τὸν θρόνον ἐθεραπεύθη ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. αὐτοῦ καὶ ἔξουσίαν μεγάλην. 3 καὶ μίαν 13 καὶ ποιεῖ σημεῖα μεγάλα, ἵνα καὶ πῦρ ἐκ τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς ἐσφαγμένην ποιῇ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνειν εἰς τὴν εἰς θάνατον, καὶ ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου γῆν ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. 14 καὶ πλανᾶ αὐτοῦ ἐθεραπεύθη. καὶ ἐθαυμάσθη ὅλη ἡ τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὰ γῆ ὅπίσω τοῦ θηρίου, 4 καὶ προσεκύνησαν σημεῖα ἀ ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι ἐνώπιον τοῦ τῷ δράκοντι ὅτι ἔδωκεν τὴν ἔξουσίαν θηρίου, λέγων τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς τῷ θηρίῳ, καὶ προσεκύνησαν τῷ θηρίῳ γῆς ποιῆσαι εἰκόνα τῷ θηρίῳ, ὃς ἔχει τὴν λέγοντες Τίς ὅμοιος τῷ θηρίῳ, καὶ τίς πληγὴν τῆς μαχαίρης καὶ ἔζησεν. 15 καὶ δύναται πολεμῆσαι μετ' αὐτοῦ; 5 καὶ ἐδόθη αὐτῷ δοῦναι πνεῦμα τῇ εἰκόνι τοῦ ἐδόθη αὐτῷ στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ θηρίου, ἵνα καὶ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου, βλασφημίας, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἔξουσία καὶ ποιῆσῃ ἵνα ὅσοι ἐὰν μη προσκυνήσωσιν ποιῆσαι μῆνας τεσσεράκοντα δύο. 6 καὶ τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου ἀποκτανθῶσιν. 16 ἦνοιξεν τὸ στόμα αὐτοῦ εἰς βλασφημίας καὶ ποιεῖ πάντας, τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς πρὸς τὸν Θεόν, βλασφημῆσαι τὸ ὄνομα μεγάλους, καὶ τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς αὐτοῦ καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, τοὺς ἐν πτωχούς, καὶ τοὺς ἐλευθέρους καὶ τοὺς τῷ οὐρανῷ σκηνοῦντας. 7 καὶ ἐδόθη δούλους, ἵνα δῶσιν αὐτοῖς χάραγμα ἐπὶ τῆς αὐτῷ ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν ἀγίων χειρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς ἢ ἐπὶ τὸ μέτωπον καὶ νικῆσαι αὐτούς, καὶ ἐδόθη αὐτῷ αὐτῶν, 17 καὶ ἵνα μή τις δύνηται ἀγοράσαι ἡ ἔξουσία ἐπὶ πᾶσαν φυλὴν καὶ λαὸν καὶ πωλῆσαι εἰ μὴ ὁ ἔχων τὸ χάραγμα τὸ ὄνομα γλῶσσαν καὶ ἔθνος. 8 καὶ προσκυνήσουσιν τοῦ θηρίου ἢ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὄνόματος αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς αὐτοῦ. 18 Ὡδὲ ἡ σοφία ἐστίν. ὁ ἔχων νοῦν γῆς, οὗ οὐ γέγραπται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ψηφισάτω τὸν ἀριθμὸν τοῦ θηρίου ἀριθμὸς ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ Ἀρνίου τοῦ γὰρ ἀνθρώπου ἐστίν. καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ ἐσφαγμένου ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. 9 ἔξακόσιοι ἔξήκοντα ἔξ.

Εἴ τις ἔχει οὓς, ἀκουσάτω. 10 εἴ τις εἰς αἰχμαλωσίαν, εἰς αἰχμαλωσίαν ὑπάγει· εἴ τις ἐν μαχαίρῃ ἀποκτενεῖ, δεῖ αὐτὸν ἐν μαχαίρῃ ἀποκτανθῆναι. Ὡδὲ ἐστιν ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἀγίων. 11 Καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς, καὶ εἶχεν κέρατα δύο ὅμοια ἀρνίῳ, καὶ ἐλάλει ὡς δράκων. 12 καὶ τὴν ἔξουσίαν τοῦ πρῶτου θηρίου

14 Καὶ εἶδον, καὶ ἴδού τὸ Ἀρνίον ἐστὸς ἐπὶ τὸ ὄρος Σιών, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐκατὸν τεσσεράκοντα τέσσαρες χιλιάδες ἔχουσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. 2 καὶ ἥκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν βροντῆς μεγάλης, καὶ ἡ φωνὴ

ἥν ἥκουσα ὡς κιθαρῳδῶν κιθαριζόντων καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἀρνίου. **11** καὶ ὁ καπνὸς ἐν ταῖς κιθάραις αὐτῶν. **3** καὶ ἄδουσιν τοῦ βασανισμοῦ αὐτῶν εἰς αἰῶνας αἰώνων ὡδὴν καινὴν ἐνώπιον τοῦ Θρόνου καὶ ἀναβαίνει, καὶ οὐκ ἔχουσιν ἀνάπαυσιν ἐνώπιον τῶν τεσσάρων ζώων καὶ τῶν ἡμέρας καὶ νυκτός οἱ προσκυνοῦντες τὸ πρεσβυτέρων· καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο μαθεῖν θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ εἴ τις τὴν ὡδὴν εἰ μὴ ἀι ἐκατὸν τεσσεράκοντα λαμβάνει τὸ χάραγμα τοῦ ὄντος αὐτοῦ. τέσσαρες χιλιάδες, οἱ ἡγορασμένοι ἀπὸ τῆς (**αιῶν g165**) **12** Ὡδὲ ἡ ὑπομονὴ τῶν ἀγίων ἐστίν, γῆς. **4** οὗτοί εἰσιν οἵ μετὰ γυναικῶν οὐκ οἱ τηροῦντες τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἐμοιλύνθησαν· παρθένοι γάρ εἰσιν. οὗτοι οἱ πίστιν Ἰησοῦ. **13** Καὶ ἥκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ ἀκολουθοῦντες τῷ Ἀρνίῳ ὅπου ἀν ὑπάγῃ· οὐρανοῦ λεγούσης Γράψον Μακάριοι οἱ οὗτοι ἡγοράσθησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων νεκροὶ οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπάρτι. ἀπαρχὴ τῷ Θεῷ καὶ τῷ Ἀρνίῳ, **5** καὶ ἐν τῷ ναί, λέγει τὸ Πνεῦμα, ἵνα ἀναπαίσονται στόματι αὐτῶν οὐχ εὑρέθη ψεῦδος· ἄμωμοί ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν· τὰ γὰρ ἔργα αὐτῶν εἰσιν. **6** Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον πετόμενον ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν. **14** Καὶ εἶδον, καὶ ἐν μεσουρανήματι, ἔχοντα εὐαγγέλιον ἴδον νεφέλη λευκή, καὶ ἐπὶ τὴν νεφέλην αἰώνιον εὐαγγελίσαι ἐπὶ τοὺς καθημένους καθήμενον ὅμοιον νίδιον ἀνθρώπου, ἔχων ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐπὶ πᾶν ἔθνος καὶ φυλὴν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν καὶ γλῶσσαν καὶ λαόν, (**αιῶνιος g166**) **7** καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον ὀξύ. **15** λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ· Φοβήθητε τὸν Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ, Θεὸν καὶ δότε αὐτῷ δόξαν, ὅτι ἤλθεν ἡ κράζων ἐν φωνῇ μεγάλῃ τῷ καθημένῳ ὥρᾳ τῆς κρίσεως αὐτοῦ, καὶ προσκυνήσατε ἐπὶ τῆς νεφέλης Πέμψον τὸ δρέπανόν σου τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ θέρισον, ὅτι ἤλθεν ἡ ὥρα θερίσαι, ὅτι καὶ θάλασσαν καὶ πηγὰς ὑδάτων. **8** Καὶ ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς γῆς. **16** καὶ ἔβαλεν ἄλλος ἄγγελος δεύτερος ἡκολούθησεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τῆς νεφέλης τὸ δρέπανον λέγων "Ἐπεσεν ἔπεσεν Βαθυλών ἡ μεγάλη, αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ. **17** Καὶ ἡ ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ αὐτῆς πεπότικεν πάντα τὰ ἔθνη. **9** Καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ, ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον ἄλλος ἄγγελος τρίτος ἡκολούθησεν αὐτοῖς ὀξύ. **18** Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ Εἴ τις προσκυνεῖ τὸ θυσιαστηρίον, ὁ ἔχων ἔξουσίαν ἐπὶ τοῦ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ λαμβάνει πυρός, καὶ ἐφώνησεν φωνῇ μεγάλῃ τῷ χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ ἥ ἐπὶ ἔχοντι τὸ δρέπανον τὸ ὀξὺ λέγων Πέμψον τὴν χεῖρα αὐτοῦ, **10** καὶ αὐτὸς πίεται σου τὸ δρέπανον τὸ ὀξὺ καὶ τρύγησον ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ τοὺς βότρυας τῆς ἀμπέλου τῆς γῆς, ὅτι κεκερασμένου ἀκράτου ἐν τῷ ποτηρίῳ ἥκμασαν αἱ σταφυλαὶ αὐτῆς. **19** καὶ ἔβαλεν τῆς ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ βασανισθήσεται ἐν ὁ ἄγγελος τὸ δρέπανον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, πυρὶ καὶ θείῳ ἐνώπιον ἄγγέλων ἀγίων καὶ ἐτρύγησεν τὴν ἄμπελον τῆς γῆς καὶ

εβαλεν εἰς τὴν ληνὸν τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν ἄχρι τελεσθῶσιν αἱ τὸν μέγαν. 20 καὶ ἐπατήθη ἡ ληνὸς ἔξωθεν ἐπτὰ πληγαὶ τῶν ἐπτὰ ἀγγέλων.

τῆς πόλεως, καὶ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ τῆς ληνοῦ 16 Καὶ ἥκουσα μεγάλης φωνῆς ἐκ τοῦ ἄχρι τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων, ἀπὸ σταδίων ναοῦ λεγούσης τοῖς ἐπτὰ ἀγγέλοις χιλίων ἔξακοσίων.
‘Υπάγετε καὶ ἐκχέτε τὰς ἐπτὰ φιάλας

15 Καὶ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν γῆν. 2 Καὶ μέγα καὶ θαυμαστόν, ἀγγέλους ἐπτὰ ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος καὶ ἐξέχεεν τὴν φιάλην ἔχοντας πληγὰς ἐπτὰ τὰς ἐσχάτας, ὅτι ἐν αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν καὶ ἐγένετο ἔλκος κακὸν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυμὸς τοῦ Θεοῦ. 2 Καὶ καὶ πονηρὸν ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς εἶδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην μεμιγμένην ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ τοὺς πυρί, καὶ τοὺς νικῶντας ἐκ τοῦ θηρίου προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ. 3 Καὶ καὶ ἐκ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ ὁ δεύτερος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐστῶτας εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἐγένετο αἷμα ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλίνην, ἔχοντας νεκροῦ, καὶ πᾶσα ψυχὴ ζωῆς ἀπέθανεν, κιθάρας τοῦ Θεοῦ. 3 καὶ ἄδουσιν τὴν ψύχην τὰ ἐν τῇ θαλάσσῃ. 4 Καὶ ὁ τρίτος ἐξέχεεν Μωϋσέως τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ ψύχην τοῦ Ἀρνίου, λέγοντες Μεγάλα καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων· καὶ ἐγένετο αἷμα. Θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου, Κύριε ὁ Θεός ὁ 5 Καὶ ἥκουσα τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων Παντοκράτωρ δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ ὄδοι λέγοντος Δίκαιος εῖ, ὁ ὕν καὶ ὁ ἦν, ὁ σου, ὁ Βασιλεὺς τῶν ἐθνῶν· 4 τίς οὐ μὴ Ὅσιος, ὅτι ταῦτα ἔκρινας, 6 ὅτι αἷμα ἀγίων φοβηθῆ, Κύριε, καὶ δοξάσει τὸ ὄνομά σου; καὶ προφητῶν ἐξέχεαν, καὶ αἷμα αὐτοῖς ὅτι μόνος ὄσιος, ὅτι πάντα τὰ ἔθνη ἤδουσιν δέδωκας πεῖν· ἄξιοί εἰσιν. 7 Καὶ ἥκουσα καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου, ὅτι τὰ τοῦ θυσιαστηρίου λέγοντος Ναί, Κύριε ὁ δικαιώματά σου ἐφανερώθησαν. 5 Καὶ Θεός ὁ Παντοκράτωρ, ἀληθιναὶ καὶ δίκαιαι μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἡνοίγη ὁ ναὸς τῆς αἱ κρίσεις σου. 8 Καὶ ὁ τέταρτος ἐξέχεεν σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ, 6 τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἥλιον· καὶ ἐδόθη καὶ ἐξῆλθον οἱ ἐπτὰ ἀγγελοι οἱ ἔχοντες αὐτῷ καυματίσαι τοὺς ἀνθρώπους ἐν πυρί. τὰς ἐπτὰ πληγὰς ἐκ τοῦ ναοῦ, ἐνδεδυμένοι 9 καὶ ἐκαυματίσθησαν οἱ ἀνθρωποι καῦμα λίνον καθαρὸν λαμπρὸν καὶ περιεζωσμένοι μέγα, καὶ ἐβλασφήμησαν τὸ ὄνομα τοῦ περὶ τὰ στήθη ζώνας χρυσᾶς. 7 καὶ ἐν ἐκ Θεοῦ τοῦ ἔχοντος τὴν ἔξουσίαν ἐπὶ τὰς τῶν τεσσάρων ζώων ἔδωκεν τοῖς ἐπτὰ πληγὰς ταύτας, καὶ οὐ μετενόησαν δοῦναι ἀγγέλοις ἐπτὰ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας τοῦ αὐτῷ δόξαν. 10 Καὶ ὁ πέμπτος ἐξέχεεν θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς αἰώνας τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ τῶν αἰώνων. (aiōn g165) 8 καὶ ἐγεμίσθη ὁ θηρίου· καὶ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ ναὸς καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ καὶ ἐκ ἐσκοτωμένη, καὶ ἐμασῶντο τὰς γλώσσας τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου, 11 καὶ ἐβλασφήμησαν

τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν πόνων ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους· καὶ ἐβλασφήμησαν αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν ἑλκῶν αὐτῶν, καὶ οὐ οἱ ἄνθρωποι τὸν Θεὸν ἐκ τῆς πληγῆς τῆς μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. **12** Καὶ χαλάζης, ὅτι μεγάλη ἐστὶν ἡ πληγὴ αὐτῆς ὁ ἕκτος ἔξεχεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ σφόδρα.

τὸν ποταμὸν τὸν μέγαν Εὐφράτην· καὶ ἔξηράνθη τὸ ὄδωρο αὐτοῦ, ἵνα ἔτοιμασθῇ ἡ ὄδος τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνατολῆς ἥλιού. **13** Καὶ εἶδον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δράκοντος καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου πνεύματα τρία ἀκάθαρτα ὡς βάτραχοι: **14** εἰσὶν γὰρ πνεύματα δαιμονίων ποιοῦντα σημεῖα, ἢ ἐκπορεύεται ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς οἰκουμένης ὅλης, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον τῆς ἡμέρας τῆς μεγάλης τοῦ Θεοῦ τοῦ Παντοκράτορος. **15** Ἰδοὺ ἔρχομαι ὡς κλέπτης μακάριος ὁ γρηγορῶν καὶ τηρῶν τὰ ἴματα αὐτοῦ, ἵνα μὴ γυμνὸς περιπατῇ καὶ βλέπωσιν τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ. **16** καὶ συνίγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Ἐβραϊστὶ Ἀρμαγεδών. **17** Καὶ ὁ ἔβδομος ἔξεχεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἀέρα· καὶ ἐξῆλθεν φωνὴ μεγάλη ἐκ τοῦ ναοῦ ἀπὸ τοῦ θρόνου λέγουσα Γέγονεν. **18** καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταί, καὶ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, οἵος οὐκ ἐγένετο ἀφ' οὗ ἄνθρωπος ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς, τηλικοῦτος σεισμὸς οὕτω μέγας. **19** καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἡ μεγάλη εἰς τρία μέρη, καὶ αἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν ἔπεσαν. καὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἐμνήσθη ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ δοῦναι αὐτῇ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὄργῆς αὐτοῦ. **20** καὶ πᾶσα νῆσος ἔψυχεν, καὶ ὅρη οὐχ εὑρέθησαν. **21** καὶ χάλαζα μεγάλη ὡς ταλαντιαία καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ

17 Καὶ ἤλθεν εῖς ἐκ τῶν ἐπτὰ ἀγγέλων τῶν ἔχοντων τὰς ἐπτὰ φιάλας, καὶ ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ λέγων Δεῦρο, δείξω σοι τὸ κρίμα τῆς πόρνης τῆς μεγάλης τῆς καθημένης ἐπὶ ὄδάτων πολλῶν, **2** μεθ' ἣς ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ἐμεθύσθησαν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς. **3** καὶ ἀπήνεγκεν με εἰς ἔρημον ἐν Πνεύματι. καὶ εἶδον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ θηρίον κόκκινον, γέμοντα ὄνόματα βλασφημίας, ἔχων κεφαλὰς ἐπτὰ καὶ κέρατα δέκα. **4** καὶ ἡ γυνὴ ἣν περιβεβλημένη πορφυροῦν καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη χρυσίῳ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίταις, ἔχουσα ποτήριον χρυσοῦν ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς γέμον βδελυγμάτων καὶ τὰ ἀκάθαρτα τῆς πορνείας αὐτῆς, **5** καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς ὄνομα γεγραμμένον, μυστήριον, BABYLON Η ΜΕΓΑΛΗ, Η ΜΗΤΗΡ ΤΩΝ ΠΟΡΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΔΕΛΥΓΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΓΗΣ. **6** καὶ εἶδον τὴν γυναῖκα μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἀγίων καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων Ἰησοῦ. Καὶ ἐθαύμασα ἰδών αὐτὴν θαῦμα μέγα. **7** καὶ εἶπεν μοι ὁ ἄγγελος Διὰ τί ἐθαύμασας; ἐγὼ ἐρῶ σοι τὸ μυστήριον τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ θηρίου τοῦ βαστάζοντος αὐτήν τοῦ ἔχοντος τὰς ἐπτὰ κεφαλὰς καὶ τὰ δέκα κέρατα. **8** τὸ θηρίον δὲ εἶδες ἣν καὶ οὐκ ἐστιν, καὶ μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ τῆς ἀβύσσου καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει: καὶ θαυμασθήσονται οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς

γῆς, ὡν οὐ γέγραπται τὸ ὄνομα ἐπὶ τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, βλεπόντων τὸ θηρίον ὅτι ἦν καὶ οὐκ ἔστιν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα φωτίσθη ἐκ καὶ παρέσται. (*Abyssos g12*) 9 Ὡδεὶς νοῦς ὁ τῆς δόξης αὐτοῦ. 2 καὶ ἔκραξεν ἐν ἰσχυρᾷ ἔχων σοφίαν. αἱ ἑπτὰ κεφαλαὶ ἑπτὰ ὅρη φωνῇ λέγων "Ἐπεσεν ἔπεσεν Βαβυλὼν εἰσὶν, ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται ἐπ' αὐτῶν. καὶ ἡ μεγάλη, καὶ ἐγένετο κατοικητήριον βασιλεῖς ἑπτά εἰσιν· 10 οἱ πέντε ἔπεσαν, ὃς διαιμονίων καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος ἔστιν, ὃς ἀλλος οὕπω ἥλθεν, καὶ ὅταν ἔλθῃ ἀκαθάρτου καὶ φυλακὴ παντὸς ὄρνεου ὀλίγον αὐτὸν δεῖ μεῖναι. 11 καὶ τὸ θηρίον ὃ ἀκαθάρτου καὶ μεμισημένου, 3 ὅτι ἐκ ἦν καὶ οὐκ ἔστιν, καὶ αὐτὸς ὅγδοος ἔστιν καὶ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς ἐκ τῶν ἑπτά ἔστιν, καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει. πέπωκαν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ οἱ βασιλεῖς 12 καὶ τὰ δέκα κέρατα ὃ εἶδες δέκα βασιλεῖς τῆς γῆς μετ' αὐτῆς ἐπόρνευσαν, καὶ οἱ εἰσιν, οἵτινες βασιλείαν οὕπω ἔλαβον, ἔμποροι τῆς γῆς ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ ἀλλὰ ἔχουσίαν ως βασιλεῖς μίαν ὕραν στρήνους αὐτῆς ἐπλούτησαν. 4 Καὶ ἥκουσα λαμβάνουσιν μετὰ τοῦ θηρίου. 13 οὗτοι ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν μίαν γνώμην ἔχουσιν, καὶ τὴν δύναμιν καὶ Ἐξέλθατε ὁ λαός μου ἐξ αὐτῆς, ἵνα μὴ ἔχουσίαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ διδόσιν. 14 συνκοινωνήσητε ταῖς ἀμαρτίαις αὐτῆς, καὶ οὗτοι μετὰ τοῦ Ἀρνίου πολεμήσουσιν καὶ τὸ ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς ἵνα μὴ λάβητε· 5 Ἀρνίον νικήσει αὐτούς, ὅτι Κύριος κυρίων ὅτι ἐκολλήθησαν αὐτῆς αἱ ἀμαρτίαι ἄχρι ἔστιν καὶ Βασιλεὺς βασιλέων, καὶ οἱ μετ' τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐμνημόνευσεν ὁ Θεὸς τὰ αὐτοῦ κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί. 15 ἀδικήματα αὐτῆς. 6 ἀπόδοτε αὐτῇ ώς καὶ Καὶ λέγει μοι Τὰ ὄντα ἃ εἶδες, οὗ ἡ πόρνη αὐτὴ ἀπέδωκεν, καὶ διπλώσατε τὰ διπλᾶ κάθηται, λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσὶν καὶ ἔθνη καὶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς· ἐν τῷ ποτηρίῳ ὡς γλῶσσαι. 16 καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες καὶ ἐκέρασεν κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν· 7 ὅσα τὸ θηρίον, οὗτοι μισήσουσιν τὴν πόρνην, ἐδόξασεν αὐτὴν καὶ ἐστρηνίασεν, τοσοῦτον καὶ ἡρημωμένην ποιήσουσιν αὐτὴν καὶ δότε αὐτῇ βασανισμὸν καὶ πένθος. ὅτι γυμνήν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς φάγονται, ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς λέγει ὅτι Κάθημαι καὶ αὐτὴν κατακαύσουσιν ἐν πυρὶ· 17 ὁ βασίλισσα καὶ χήρα οὐκ εἰμί, καὶ πένθος οὐ γάρ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν μὴ ἴδω· 8 διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἤξουσιν ποιῆσαι τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ ποιῆσαι αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος καὶ πένθος μίαν γνώμην καὶ δοῦναι τὴν βασιλείαν καὶ λιμός, καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται· αὐτῶν τῷ θηρίῳ, ἄχρι τελεσθήσονται οἱ ὅτι ἰσχυρὸς Κύριος ὁ Θεὸς ὁ κρίνας λόγοι τοῦ Θεοῦ. 18 καὶ ἡ γυνὴ ἦν εἶδες αὐτήν. 9 καὶ κλαύσουσιν καὶ κόψονται ἔστιν ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἡ ἔχουσα βασιλείαν ἐπ' αὐτὴν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς οἱ μετ' ἐπὶ τῶν βασιλέων τῆς γῆς.

18 Μετὰ ταῦτα εἶδον ἄλλον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα ἔχουσίαν μεγάλην, καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ καὶ παρέσται. (*Abyssos g12*) 9 Ὡδεὶς νοῦς ὁ τῆς δόξης αὐτοῦ. 2 καὶ ἔκραξεν ἐν ἰσχυρᾳ ἔχων σοφίαν. αἱ ἑπτὰ κεφαλαὶ ἑπτὰ ὅρη φωνῇ λέγων "Ἐπεσεν ἔπεσεν Βαβυλὼν εἰσὶν, ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται ἐπ' αὐτῶν. καὶ ἡ μεγάλη, καὶ ἐγένετο κατοικητήριον βασιλεῖς ἑπτά εἰσιν· 10 οἱ πέντε ἔπεσαν, ὃς διαιμονίων καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος ἔστιν, ὃς ἀλλος οὕπω ἥλθεν, καὶ ὅταν ἔλθῃ ἀκαθάρτου καὶ φυλακὴ παντὸς ὄρνεου ὀλίγον αὐτὸν δεῖ μεῖναι. 11 καὶ τὸ θηρίον ὃ ἀκαθάρτου καὶ μεμισημένου, 3 ὅτι ἐκ ἦν καὶ οὐκ ἔστιν, καὶ αὐτὸς ὅγδοος ἔστιν καὶ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς ἐκ τῶν ἑπτά ἔστιν, καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει. πέπωκαν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ οἱ βασιλεῖς 12 καὶ τὰ δέκα κέρατα ὃ εἶδες δέκα βασιλεῖς τῆς γῆς μετ' αὐτῆς ἐπόρνευσαν, καὶ οἱ εἰσιν, οἵτινες βασιλείαν οὕπω ἔλαβον, ἔμποροι τῆς γῆς ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ ἀλλὰ ἔχουσίαν ως βασιλεῖς μίαν ὕραν στρήνους αὐτῆς ἐπλούτησαν. 4 Καὶ ἥκουσα λαμβάνουσιν μετὰ τοῦ θηρίου. 13 οὗτοι ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν μίαν γνώμην ἔχουσιν, καὶ τὴν δύναμιν καὶ Ἐξέλθατε ὁ λαός μου ἐξ αὐτῆς, ἵνα μὴ ἔχουσίαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ διδόσιν. 14 συνκοινωνήσητε ταῖς ἀμαρτίαις αὐτῆς, καὶ οὗτοι μετὰ τοῦ Ἀρνίου πολεμήσουσιν καὶ τὸ ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς ἵνα μὴ λάβητε· 5 Ἀρνίον νικήσει αὐτούς, ὅτι Κύριος κυρίων ὅτι ἐκολλήθησαν αὐτῆς αἱ ἀμαρτίαι ἄχρι ἔστιν καὶ Βασιλεὺς βασιλέων, καὶ οἱ μετ' τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐμνημόνευσεν ὁ Θεὸς τὰ αὐτοῦ κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί. 15 ἀδικήματα αὐτῆς. 6 ἀπόδοτε αὐτῇ ώς καὶ Καὶ λέγει μοι Τὰ ὄντα ἃ εἶδες, οὗ ᡠ πόρνη αὐτὴ ἀπέδωκεν, καὶ διπλώσατε τὰ διπλᾶ κάθηται, λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσὶν καὶ ἔθνη καὶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς· ἐν τῷ ποτηρίῳ ὡς γλῶσσαι. 16 καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες καὶ ἐκέρασεν κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν· 7 ὅσα τὸ θηρίον, οὗτοι μισήσουσιν τὴν πόρνην, ἐδόξασεν αὐτὴν καὶ ἐστρηνίασεν, τοσοῦτον καὶ ἡρημωμένην ποιήσουσιν αὐτὴν καὶ δότε αὐτῇ βασανισμὸν καὶ πένθος. ὅτι γυμνήν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς φάγονται, ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς λέγει ὅτι Κάθημαι καὶ αὐτὴν κατακαύσουσιν ἐν πυρὶ· 17 ὁ βασίλισσα καὶ χήρα οὐκ εἰμί, καὶ πένθος οὐ γάρ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν μὴ ἴδω· 8 διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἤξουσιν ποιῆσαι τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ ποιῆσαι αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος καὶ πένθος μίαν γνώμην καὶ δοῦναι τὴν βασιλείαν καὶ λιμός, καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται· αὐτῶν τῷ θηρίῳ, ἄχρι τελεσθήσονται οἱ ὅτι ἰσχυρὸς Κύριος ὁ Θεὸς ὁ κρίνας λόγοι τοῦ Θεοῦ. 18 καὶ ἡ γυνὴ ἦν εἶδες αὐτήν. 9 καὶ κλαύσουσιν καὶ κόψονται ἔστιν ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἡ ἔχουσα βασιλείαν ἐπ' αὐτὴν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς οἱ μετ' ἐπὶ τῶν βασιλέων τῆς γῆς.

αὐτῆς, 10 ἀπὸ μακρόθεν ἐστηκότες διὰ τὸν καὶ πενθοῦντες, λέγοντες Οὐαὶ οὐαί, ἡ φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, λέγοντες πόλις ἡ μεγάλη, ἐν ᾧ ἐπλούτησαν πάντες Οὐαὶ οὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, Βαβυλὼν ἡ οἱ ἔχοντες τὰ πλοῖα ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐκ τῆς πόλις ἡ ἰσχυρά, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἥλθεν ἡ κρίσις τιμιότητος αὐτῆς, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἥρημώθη. 20 σου. 11 καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς κλαίουσιν Εὐφραίνου ἐπ' αὐτῇ, οὐρανέ καὶ οἱ ὄγιοι καὶ καὶ πενθοῦσιν ἐπ' αὐτήν, ὅτι τὸν γόμον οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ προφῆται, ὅτι ἔκρινεν αὐτῶν οὐδεὶς ἀγοράζει οὐκέτι, 12 γόμον ὁ Θεὸς τὸ κρίμα ὑμῶν ἐξ αὐτῆς. 21 Καὶ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ λίθου τιμίου καὶ ἥρεν εἰς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον ὡς μύλινον μαργαριτῶν καὶ βυσσίνου καὶ πορφύρας μέγαν, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν λέγων καὶ σιρικοῦ καὶ κοκκίνου, καὶ πᾶν ξύλον Οὔτως ὀρμήματι βληθήσεται Βαβυλὼν ἡ θύινον καὶ πᾶν σκεῦος ἐλεφάντινον καὶ πᾶν μεγάλη πόλις, καὶ οὐ μὴ εὑρεθῇ ἔτι. 22 σκεῦος ἐκ ξύλου τιμιωτάτου καὶ χαλκοῦ καὶ καὶ φωνὴ κιθαρῳδῶν καὶ μουσικῶν καὶ σιδῆρου καὶ μαρμάρου, 13 καὶ κιννάμωμον αὐλητῶν καὶ σαλπιστῶν οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν καὶ ἄμωμον καὶ θυμιάματα καὶ μύρον σοὶ ἔτι, καὶ πᾶς τεχνίτης πάσης τέχνης οὐ καὶ λίβανον καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον καὶ μὴ εὑρεθῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ φωνὴ μύλου οὐ σεμίδαλιν καὶ σῖτον καὶ κτήνη καὶ πρόβατα, μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι, 23 καὶ φῶς λύχνου καὶ ἵππων καὶ ῥέδῶν καὶ σωμάτων, καὶ οὐ μὴ φάνη ἐν σοὶ ἔτι, καὶ φωνὴ νυμφίου ψυχᾶς ἀνθρώπων. 14 καὶ ἡ ὄπώρα σου τῆς καὶ νύμφης οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι· ὅτι οἱ ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ, καὶ ἔμποροί σου ἦσαν οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς, ὅτι πάντα τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ λαμπρὰ ἀπώλετο ἐν τῇ φαρμακίᾳ σου ἐπλανήθησαν πάντα ἀπὸ σοῦ, καὶ οὐκέτι οὐ μὴ αὐτὰ εὑρήσουσιν. τὰ ἔθνη, 24 καὶ ἐν αὐτῇ αἷμα προφητῶν καὶ 15 οἱ ἔμποροι τούτων, οἱ πλουτήσαντες ἀπ' ἀγίων εὑρέθη καὶ πάντων τῶν ἐσφαγμένων αὐτῆς, ἀπὸ μακρόθεν στήσονται διὰ τὸν ἐπὶ τῆς γῆς.

φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς κλαίοντες καὶ 19 Μετὰ ταῦτα ἥκουσα ὡς φωνὴν πενθοῦντες, 16 λέγοντες Οὐαὶ οὐαί, ἡ πόλις μεγάλην ὄχλου πολλοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ ἡ μεγάλη, ἡ περιβεβλημένη βύσινον καὶ λεγόντων Ἄλληλον· ἡ σωτηρία καὶ ἡ πορφυροῦν καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη δόξα καὶ ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, 2 ἐν χρυσίῳ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίτῃ, 17 ὅτι ἀληθιναὶ καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις αὐτοῦ· ὅτι ἔκρινεν τὴν πόρνην τὴν μεγάλην ἡτις καὶ πᾶς κυβερνήτης καὶ πᾶς ὁ ἐπὶ τόπον ἔφθειρεν τὴν γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, πλέων καὶ ναῦται καὶ ὄσοι τὴν θάλασσαν καὶ ἔξεδίκησεν τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐτοῦ ἐργάζονται, ἀπὸ μακρόθεν ἐστησαν 18 ἐκ χειρὸς αὐτῆς. 3 καὶ δεύτερον εἴρηκαν πυρώσεως αὐτῆς λέγοντες Τίς ὁμοία τῇ Αλληλούϊά· καὶ ὁ καπνὸς αὐτῆς ἀναβαίνει πόλει τῇ μεγάλῃ; 19 καὶ ἔβαλον χοῦν ἐπὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. (aiōn g165) 4 καὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ ἔκραζον κλαίοντες ἔπεσαν οἱ πρεσβύτεροι οἱ εἴκοσι τέσσαρες καὶ τὰ τέσσερα ζῶα, καὶ προσεκύνησαν

τῷ Θεῷ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ αὐτῷ ἐφ' ἵπποις λευκοῖς, ἐνδεδυμένοι λέγοντες Ἀμήν, Ἄλληλουιά. 5 καὶ φωνὴ βύσσινον λευκὸν καθαρόν. 15 καὶ ἐκ ἀπὸ τοῦ θρόνου ἔξηλθεν λέγουσα Αἶνεῖτε τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐκπορεύεται ρόμφαια τῷ Θεῷ ἡμῶν, πάντες οἱ δοῦλοι αὐτοῦ, ὅξεια, ἵνα ἐν αὐτῇ πατάξῃ τὰ ἔθνη· καὶ αὐτὸς οἱ φοβούμενοι αὐτόν, οἱ μικροὶ καὶ οἱ ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρῷ· καὶ αὐτὸς μεγάλοι. 6 Καὶ ἥκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου πατεῖ τὴν ληνὸν τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πολλοῦ καὶ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν καὶ ὄργῆς τοῦ θεοῦ τοῦ Παντοκράτορος. 16 καὶ ὡς φωνὴν βροντῶν ἰσχυρῶν, λεγόντων ἔχει ἐπὶ τὸ ἴματιον καὶ ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ Ἀλληλουιά, ὅτι ἐβασίλευσεν Κύριος ὁ θεός ὅνομα γεγραμμένον ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ἡμῶν ὁ Παντοκράτωρ. 7 χαίρωμεν καὶ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΣ ΚΥΡΙΩΝ. 17 Καὶ εἶδον ἔνα ἀγαλλιῶμεν, καὶ δώσομεν τὴν δόξαν αὐτῷ, ἄγγελον ἐστῶτα ἐν τῷ ἡλίῳ, καὶ ἔκραξεν ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ Ἀρνίου, καὶ ἡ γυνὴ ἐν φωνῇ μεγάλῃ λέγων πᾶσιν τοῖς ὄρνεοις αὐτοῦ ἡτοίμασεν ἑαυτήν, 8 καὶ ἐδόθη τοῖς πετομένοις ἐν μεσουρανήματι Δεῦτε αὐτῇ ἵνα περιβάληται βύσσινον λαμπρὸν συνάχθητε εἰς τὸ δεῖπνον τὸ μέγα τοῦ θεοῦ, καθαρόν τὸ γάρ βύσσινον τὰ δικαιώματα 18 ἵνα φάγητε σάρκας βασιλέων καὶ σάρκας τῶν ἀγίων ἐστίν. 9 Καὶ λέγει μοι Γράψον χιλιάρχων καὶ σάρκας ἰσχυρῶν καὶ σάρκας Μακάριοι οἱ εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου ἵππων καὶ τῶν καθημένων ἐπ' αὐτῶν, καὶ τοῦ Ἀρνίου κεκλημένοι. καὶ λέγει μοι σάρκας πάντων ἐλευθέρων τε καὶ δούλων Οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ τοῦ θεοῦ εἰσιν. καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων. 19 Καὶ εἶδον τὸ 10 καὶ ἐπεια ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ θηρίον καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ τὰ προσκυνῆσαι αὐτῷ. καὶ λέγει μοι Ὅρα στρατεύματα αὐτῶν συνηγμένα ποιήσαι μή· σύνδουλός σού εἰμι καὶ τῶν ἀδελφῶν τὸν πόλεμον μετὰ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ σου τῶν ἔχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ· ἵππου καὶ μετὰ τοῦ στρατεύματος αὐτοῦ. τῷ Θεῷ προσκύνησον· ἡ γάρ μαρτυρία 20 καὶ ἐπιάσθη τὸ θηρίον καὶ μετ' αὐτοῦ Ἰησοῦ ἐστιν τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας. 11 ὁ ψευδοπροφήτης ὁ ποιήσας τὰ σημεῖα Καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν ἡνεῳγμένον, καὶ ἐνώπιον αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐπλάνησεν τοὺς ἴδον ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθημένος ἐπ' λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ τοὺς αὐτὸν καλούμενος Πιστὸς καὶ Ἀληθινός, προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ· ζῶντες καὶ ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει καὶ πολεμεῖ. ἐβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ 12 οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ φλόξ πυρός, πυρὸς τῆς καιομένης ἐν θείῳ. (*Limnē Pyr* καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διαδήματα *g3041 g4442*) 21 καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάνθησαν πολλά, ἔχων ὅνομα γεγραμμένον ὃ οὐδεὶς ἐν τῇ ρόμφαιᾳ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ οἵδεν εἰ μὴ αὐτός, 13 καὶ περιβεβλημένος ἵππου τῇ ἔξελθούσῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, ἴματιον βεβαμμένον αἴματι, καὶ κέκληται καὶ πάντα τὰ ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν τὸ ὅνομα αὐτοῦ Ὁ Λόγος τοῦ θεοῦ. 14 καὶ τὰ σαρκῶν αὐτῶν.

στρατεύματα τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ἡκολούθει

20 Καὶ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα τὴν κλεῖν τῆς ἀβύσσου καὶ ἄλυσιν μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ. (*Abyssos g12*) **2** καὶ ἐκράτησεν τὸν δράκοντα, ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος, ὃς ἐστιν Διάβολος καὶ Ὁ Σατανᾶς, καὶ ἔδησεν αὐτὸν χίλια ἔτη, **3** καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον, καὶ ἔκλεισεν καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ, ἵνα μὴ πλανήσῃ ἔτι τὰ ἔθνη, ἄχρι τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη· μετὰ ταῦτα δεῖ λυθῆναι αὐτὸν μικρὸν χρόνον. (*Abyssos g12*) **4** καὶ εἶδον τοὺς νεκρούς, τοὺς μεγάλους Καὶ εἶδον θρόνους, καὶ ἐκάθισαν ἐπ’ αὐτούς, καὶ τοὺς μικρούς, ἔστωτας ἐνώπιον τοῦ καὶ κρίμα ἐδόθη αὐτοῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν θρόνου, καὶ βιβλία ἡνοίχθησαν· καὶ ἄλλο πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ βιβλίον ἡνοίχθη, ὃ ἐστιν τῆς ζωῆς· καὶ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ οἵτινες οὐ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων προσεκύνησαν τὸ θηρίον οὐδὲ τὴν εἰκόνα ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. **13** καὶ αὐτοῦ καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς νεκρούς τοὺς ἐν μέτωπον καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν· καὶ αὐτῆς, καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ Ἄιδης ἔδωκαν ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ τοὺς νεκροὺς τοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐκρίθησαν χίλια ἔτη. **5** οἱ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἔκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. (*Hadēs g86*) **14** ἔζησαν ἄχρι τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη. αὕτη ἡ καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ Ἄιδης ἐβλήθησαν εἰς ἀνάστασις ἡ πρώτη. **6** μακάριος καὶ ἄγιος τὴν λίμνην τοῦ πυρός. οὗτος ὁ θάνατος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ· δεύτερός ἐστιν, ἡ λίμνη τοῦ πυρός. (*Hadēs* ἐπὶ τούτων ὁ δεύτερος θάνατος οὐκ ἔχει *g86, Limnē Pyr g3041 g4442*) **15** καὶ εἴ τις οὐχ ἔξουσίαν, ἀλλ' ἔσονται ιερεῖς τοῦ Θεοῦ καὶ εὑρέθη ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γεγραμμένος, τοῦ Χριστοῦ, καὶ βασιλεύσουσιν μετ' αὐτοῦ ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός. (*Limnē Pyr* τὰ χίλια ἔτη). **7** Καὶ ὅταν τελεσθῇ τὰ χίλια *g3041 g4442*)

ἔτη, λυθήσεται ὁ Σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς **21** Καὶ εἶδον οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν αὐτοῦ, **8** καὶ ἔξελεύσεται πλανῆσαι τὰ καινήν· ὁ γὰρ πρῶτος οὐρανὸς καὶ ἔθνη τὰ ἐν ταῖς τέσσαρσιν γωνίαις τῆς γῆς, ἡ πρώτη γῆ ἀπῆλθαν, καὶ ἡ θάλασσα τὸν Γὼγ καὶ Μαγώγ, συναγαγεῖν αὐτοὺς οὐκ ἔστιν ἔτι. **2** καὶ τὴν πόλιν εἰς τὸν πόλεμον, ὃν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ὡς τὴν ἀγίαν Ἱερουσαλήμ καινὴν εἶδον ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης. **9** καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς, καὶ ἐκύκλευσαν καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. **3** καὶ ἥκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ θρόνου

λεγούσης Ἰδοὺ ἡ σκηνὴ τοῦ Θεοῦ μετὰ καὶ ὄνόματα ἐπιγεγραμμένα, ἃ ἔστιν τῶν τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσει μετ' αὐτῶν, δώδεκα φυλῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 13 ἀπὸ καὶ αὐτοὶ λαοὶ αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς ἀνατολῆς πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ βορρᾶ ὁ Θεὸς μετ' αὐτῶν ἔσται, 4 καὶ ἔξαλείψει πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ νότου πυλῶνες πᾶν δάκρυον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, τρεῖς, καὶ ἀπὸ δυσμῶν πυλῶνες τρεῖς. 14 καὶ ὁ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι, οὕτε πένθος καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως ἔχων θεμελίους οὕτε κραυγὴ οὕτε πόνος οὐκ ἔσται ἔτι δώδεκα, καὶ ἐπ' αὐτῶν δώδεκα ὄνόματα ὅτι τὰ πρῶτα ἀπῆλθαν. 5 καὶ εἶπεν ὁ τῶν δώδεκα ἀποστόλων τοῦ Ἀρνίου. 15 καθήμενος ἐπὶ τῷ θρόνῳ Ἰδοὺ καὶ ποιῶ Καὶ ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ εἶχεν μέτρον πάντα. καὶ λέγει Γράψον, ὅτι οὗτοι οἱ κάλαμον χρυσοῦν, ἵνα μετρήσῃ τὴν πόλιν λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοί εἰσιν. 6 καὶ καὶ τοὺς πυλῶνας αὐτῆς καὶ τὸ τεῖχος εἶπέν μοι Γέγοναν. ἐγὼ τὸ Ἀλφα καὶ τὸ αὐτῆς. 16 καὶ ἡ πόλις τετράγωνος κεῖται, ἩΩ, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. ἐγὼ τῷ διψῶντι καὶ τῷ μῆκος αὐτῆς ὅσον τὸ πλάτος. καὶ δώσω ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ὑδατος τῆς ζωῆς ἐμέτρησεν τὴν πόλιν τῷ καλάμῳ ἐπὶ δωρεάν. 7 ὁ νικῶν κληρονομήσει ταῦτα, σταδίων δώδεκα χιλιάδων τὸ μῆκος καὶ καὶ ἔσομαι αὐτῷ Θεὸς καὶ αὐτὸς ἔσται μοι τὸ πλάτος καὶ τὸ ὄψος αὐτῆς ἵστα ἔστιν. νιός. 8 τοῖς δὲ δειλοῖς καὶ ἀπίστοις καὶ 17 καὶ ἐμέτρησεν τὸ τεῖχος αὐτῆς ἐκατὸν ἑβδελυγμένοις καὶ φονεῦσιν καὶ πόρνοις τεσσεράκοντα τεσσάρων πηχῶν, μέτρον καὶ φαρμάκοις καὶ εἰδωλολάτραις καὶ ἀνθρώπου, ὃ ἔστιν ἀγγέλου. 18 καὶ ἡ πᾶσιν τοῖς φευδέσιν τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ ἐνδώμησις τοῦ τείχους αὐτῆς Ἱασπίς, καὶ λίμνη τῇ καιομένῃ πυρὶ καὶ θείῳ, ὃ ἔστιν ὁ πόλις χρυσίον καθαρὸν ὅμοιον ὑάλῳ θάνατος ὁ δεύτερος. (*Limenē Pyr g3041 g4442*) 9 καθαρῷ. 19 οἱ θεμέλιοι τοῦ τείχους τῆς Καὶ ἥλθεν εἷς ἐκ τῶν ἐπτὰ ἀγγέλων τῶν πόλεως παντὶ λίθῳ τιμίῳ κεκοσμημένοι· ἔχοντων τὰς ἐπτὰ φιάλας, τῶν γεμόντων ὁ θεμέλιος ὁ πρῶτος Ἱασπίς, ὁ δεύτερος τῶν ἐπτὰ πληγῶν τῶν ἐσχάτων, καὶ σάπφειρος, ὁ τρίτος χαλκηδών, ὁ τέταρτος ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ λέγων Δεῦρο, δείξω σμάραγδος, 20 ὁ πέμπτος σαρδόνυξ, ὁ σοι τὴν νύμφην τὴν γυναῖκα τοῦ ἀρνίου. ἔκτος σάρδιον, ὁ ἔβδομος χρυσόλιθος, 10 καὶ ἀπήνεγκέν με ἐν Πνεύματι ἐπὶ ὅρος ὁ ὅγδοος βίρυνθλος, ὁ ἔνατος τοπάζιον, μέγα καὶ ὑψηλόν, καὶ ἔδειξέν μοι τὴν πόλιν ὁ δέκατος χρυσόπρασος, ὁ ἐνδέκατος τὴν ἀγίαν Ἱερουσαλήμ καταβαίνουσαν ἐκ ὑάκινθος, ὁ δωδέκατος ἀμέθυστος. 21 καὶ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, 11 ἔχουσαν οἱ δώδεκα πυλῶνες δώδεκα μαργαρῖται· τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ ὁ φωστὴρ αὐτῆς ἀνὰ εἷς ἔκαστος τῶν πυλῶνων ἦν ἐξ ἐνὸς ὅμοιος λίθῳ τιμιωτάτῳ, ὡς λίθῳ ἱάσπιδι μαργαρίτου. καὶ ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως κρυσταλλίζοντι· 12 ἔχουσα τεῖχος μέγα χρυσίον καθαρὸν ὡς ὑαλὸς διαυγής. 22 Καὶ καὶ ὑψηλόν, ἔχουσα πυλῶνας δώδεκα, ναὸν οὐκ εἴδον ἐν αὐτῇ· ὁ γὰρ Κύριος ὁ καὶ ἐπὶ τοῖς πυλῶσιν ἀγγέλους δώδεκα, Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ ναὸς αὐτῆς ἔστιν, καὶ

τὸ Ἀρνίον. 23 καὶ ἡ πόλις οὐ χρείαν ἔχει αὐτοῦ ἂ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει. 7 καὶ Ἰδοὺ τοῦ ἡλίου οὐδὲ τῆς σελήνης, ἵνα φάνωσιν ἔρχομαι ταχύ. μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς αὐτῆς ἡ γὰρ δόξα τοῦ Θεοῦ ἐφώτισεν αὐτήν, λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου. καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ Ἀρνίον. 24 καὶ 8 Κάγὼ Ἰωάννης ὁ ἀκούων καὶ βλέπων περιπατήσουσιν τὰ ἔθνη διὰ τοῦ φωτὸς ταῦτα. καὶ ὅτε ἥκουσα καὶ ἔβλεψα, ἐπεσα αὐτῆς, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρουσιν τὴν προσκυνήσαι ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν τοῦ δόξαν αὐτῶν εἰς αὐτήν. 25 καὶ οἱ πυλῶνες ἀγγέλου τοῦ δεικνύοντός μοι ταῦτα. 9 αὐτῆς οὐ μὴ κλεισθῶσιν ἡμέρας, νὺξ γὰρ καὶ λέγει μοι Ὁρα μή: σύνδουλός σού εἰμι οὐκ ἔσται ἐκεῖ. 26 καὶ οἴσουσιν τὴν δόξαν καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν καὶ καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἔθνῶν εἰς αὐτήν. 27 τῶν τηρούντων τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν πᾶν κοινὸν τούτου· τῷ Θεῷ προσκύνησον. 10 Καὶ καὶ ὁ ποιῶν βδέλυγμα καὶ ψεῦδος, εἰ μὴ οἱ λέγει μοι Μὴ σφραγίσῃς τοὺς λόγους τῆς γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· ὁ καιρὸς Ἀρνίου.

γὰρ ἐγγύς ἔστιν. 11 ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω ἔτι,

καὶ ὁ ρυπαρὸς ρυπανθήτω ἔτι, καὶ ὁ δίκαιος δικαιοσύνην ποιησάτω ἔτι, καὶ ὁ ἄγιος ἀγιασθήτω ἔτι. 12 Ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ, καὶ ὁ

μισθός μου μετ' ἐμοῦ, ἀποδοῦναι ἐκάστῳ ὡς τὸ ἔργον ἔστιν αὐτοῦ. 13 ἐγὼ τὸ Ἀλφα καὶ τὸ Ὡ, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἕσχατος, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. 14 μακάριοι οἱ πλύνοντες τὰς στολὰς αὐτῶν, ἵνα ἔσται ἡ ἔξουσία αὐτῶν

ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς καὶ τοῖς πυλῶσιν εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν. 15 ἔξω οἱ κύνες καὶ οἱ φάρμακοι καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ εἰδωλολάτραι καὶ πᾶς φιλῶν καὶ ποιῶν ψεῦδος. 16 Ἐγὼ Ἰησοῦς ἐπεμψα

τὸν ἄγγελόν μου μαρτυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα ἐπὶ ταῖς ἐκκλησίαις. ἐγώ εἰμι ἡ ρίζα καὶ τὸ γένος Δαυείδ, ὁ ἀστὴρ ὁ λαμπρός, ὁ πρωΐνος. 17 Καὶ τὸ Πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν Ἐρχου. καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω

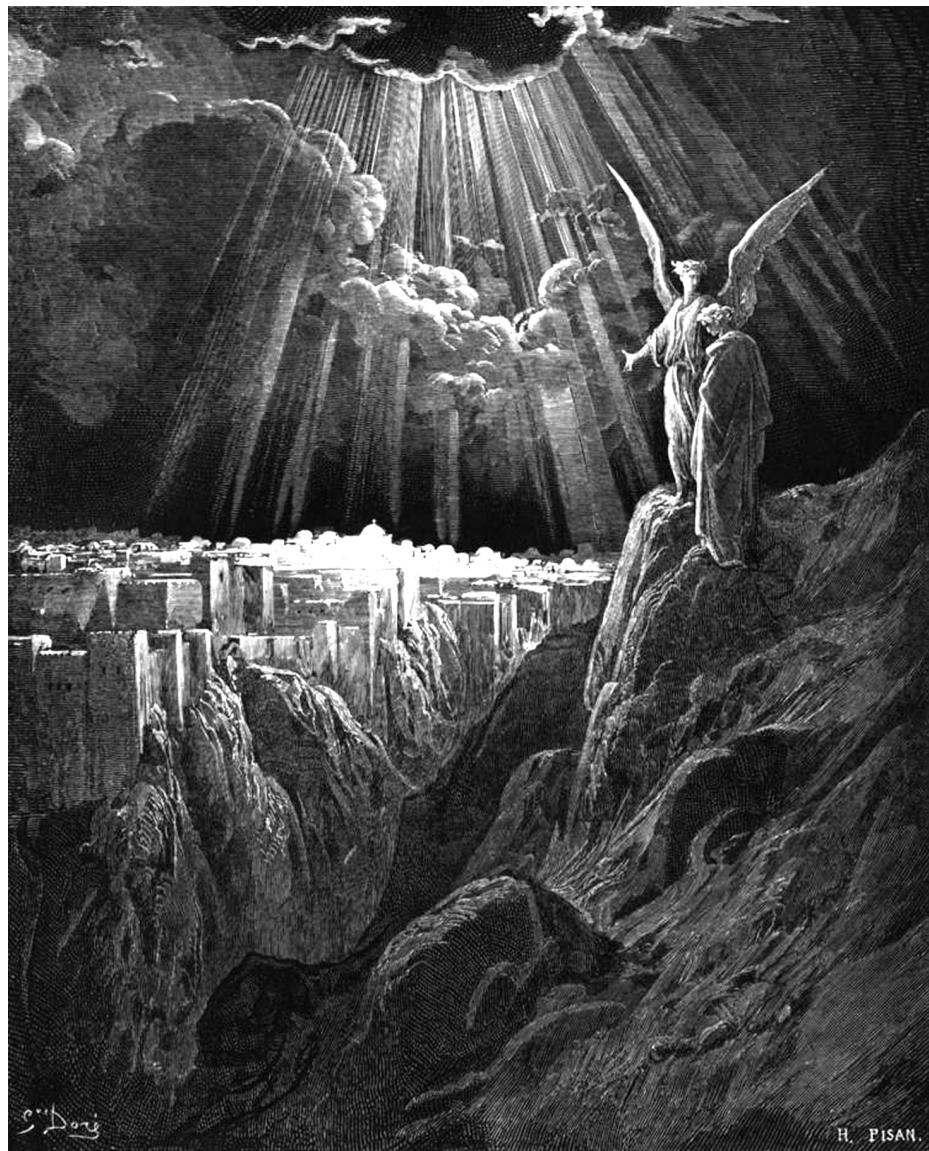
Ἐρχου. καὶ ὁ διψῶν ἐρχέσθω, ὁ θέλων λαβέτω ὕδωρ ζωῆς δωρεάν. 18 Μαρτυρῶ ἐγὼ παντὶ τῷ ἀκούοντι τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· ἔάν τις

22 καὶ ἔδειξέν μοι ποταμὸν ὕδατος

ζωῆς λαμπρὸν ὡς κρύσταλλον, ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἀρνίου. 2 ἐν μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς καὶ τοῦ ποταμοῦ ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν ξύλον ζωῆς ποιοῦν καρποὺς δώδεκα, κατὰ μῆνα ἔκαστον ἀποδιδοῦν τὸν καρπὸν αὐτοῦ, καὶ τὰ φύλλα τοῦ ξύλου εἰς θεραπείαν τῶν ἔθνῶν. 3 καὶ πᾶν κατάθεμα οὐκ ἔσται ἔτι. καὶ ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἀρνίου ἐν αὐτῇ ἔσται, καὶ οἱ δοῦλοι αὐτοῦ λατρεύσουσιν αὐτῷ, 4 καὶ ὅψονται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. 5 καὶ νὺξ οὐκ ἔσται ἔτι, καὶ οὐκ ἔχουσιν χρείαν φωτὸς λύχνου καὶ φωτὸς ἡλίου, ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς φωτίσει ἐπ' αὐτούς, καὶ βασιλεύσουσιν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. (aiōn g165)

6 Καὶ εἶπέν μοι Οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοί, καὶ ὁ Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων τῶν προφητῶν ἀπέστειλεν τὸν ἄγγελον αὐτοῦ δεῖξαι τοῖς δούλοις

ἐπιθῆ ἐπ' αὐτά, ἐπιθήσει ὁ Θεὸς ἐπ' αὐτὸν
τὰς πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ
τούτῳ· **19** καὶ ἔάν τις ἀφέλῃ ἀπὸ τῶν λόγων
τοῦ βιβλίου τῆς προφητείας ταύτης, ἀφελεῖ
ὁ Θεὸς τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου
τῆς ζωῆς καὶ ἐκ τῆς πόλεως τῆς ἁγίας,
τῶν γεγραμμένων ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.
20 Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα Ναί, ἔρχομαι
ταχύ. Ἀμήν, ἔρχου Κύριε Ἰησοῦ. **21** Ἡ χάρις
τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ μετὰ πάντων.

Καὶ τὴν πόλιν τὴν ἀγίαν Ἱερουσαλήμ καινὴν εἶδον καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἡτοι μασμένην ὡς νύμφην κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, καὶ ἥκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ θρόνου λεγούσης Ἰδού ἡ σκηνὴ τοῦ Θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσει μετ' αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαοὶ αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς ὁ Θεός μετ' αὐτῶν ἔσται,
Αποκαλύψις Ιωαννου 21:2-3

Reader's Guide

Ελληνική at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, “*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*” Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, “*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*” So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, “*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*” 2 Timothy 2:15. “*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*” 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Ελληνική at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aīdios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hades g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Greek---Greek-Nestle/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Κατα Λουκαν 8:31
Προς Ρωμαιους 10:7
Αποκαλυψις Ιωαννου 9:1
Αποκαλυψις Ιωαννου 9:2
Αποκαλυψις Ιωαννου 9:11
Αποκαλυψις Ιωαννου 11:7
Αποκαλυψις Ιωαννου 17:8
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:1
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:3

aīdios

Προς Ρωμαιους 1:20
Ιουδα 1:6

aiōn

Κατα Ματθαιον 12:32
Κατα Ματθαιον 13:22
Κατα Ματθαιον 13:39
Κατα Ματθαιον 13:40
Κατα Ματθαιον 13:49
Κατα Ματθαιον 21:19
Κατα Ματθαιον 24:3
Κατα Ματθαιον 28:20
Κατα Μαρκον 3:29
Κατα Μαρκον 4:19
Κατα Μαρκον 10:30
Κατα Μαρκον 11:14
Κατα Λουκαν 1:33
Κατα Λουκαν 1:55
Κατα Λουκαν 1:70
Κατα Λουκαν 16:8
Κατα Λουκαν 18:30
Κατα Λουκαν 20:34
Κατα Λουκαν 20:35
Κατα Ιωαννην 4:14
Κατα Ιωαννην 6:51
Κατα Ιωαννην 6:58
Κατα Ιωαννην 8:35
Κατα Ιωαννην 8:51
Κατα Ιωαννην 8:52
Κατα Ιωαννην 9:32
Κατα Ιωαννην 10:28
Κατα Ιωαννην 11:26
Κατα Ιωαννην 12:34
Κατα Ιωαννην 13:8
Κατα Ιωαννην 14:16

Πραξεις 3:21

Πραξεις 15:18

Προς Ρωμαιους 1:25

Προς Ρωμαιους 9:5

Προς Ρωμαιους 11:36

Προς Ρωμαιους 12:2

Προς Ρωμαιους 16:27

Προς Κορινθιους Α' 1:20

Προς Κορινθιους Α' 2:6

Προς Κορινθιους Α' 2:7

Προς Κορινθιους Α' 2:8

Προς Κορινθιους Α' 3:18

Προς Κορινθιους Α' 8:13

Προς Κορινθιους Α' 10:11

Προς Κορινθιους Β' 4:4

Προς Κορινθιους Β' 9:9

Προς Κορινθιους Β' 11:31

Προς Γαλατας 1:4

Προς Γαλατας 1:5

Προς Εφεσιους 1:21

Προς Εφεσιους 2:2

Προς Εφεσιους 2:7

Προς Εφεσιους 3:9

Προς Εφεσιους 3:11

Προς Εφεσιους 3:21

Προς Εφεσιους 6:12

Προς Φιλιππησιους 4:20

Προς Κολοσσαιεις 1:26

Προς Τιμοθεον Α' 1:17

Προς Τιμοθεον Α' 6:17

Προς Τιμοθεον Β' 4:10

Προς Τιμοθεον Β' 4:18

Προς Τιτον 2:12

Προς Εβραιους 1:2

Προς Εβραιους 1:8

Προς Εβραιους 5:6

Προς Εβραιους 6:5

Προς Εβραιους 6:20

Προς Εβραιους 7:17

Προς Εβραιους 7:21

Προς Εβραιους 7:24

Προς Εβραιους 7:28

Προς Εβραιους 9:26

Προς Εβραιους 11:3

Προς Εβραιους 13:8

Προς Εβραιους 13:21

Πετρου Α' 1:23

Πετρου Α' 1:25

Πετρου Α' 4:11

Πετρου Α' 5:11

Πετρου Β' 3:18

Ιωαννου Α' 2:17

Ιωαννου Β' 1:2

Ιουδα 1:13

Ιουδα 1:25

Αποκαλυψις Ιωαννου 1:6

Αποκαλυψις Ιωαννου 1:18

Αποκαλυψις Ιωαννου 4:9

Αποκαλυψις Ιωαννου 4:10

Αποκαλυψις Ιωαννου 5:13

Αποκαλυψις Ιωαννου 7:12

Αποκαλυψις Ιωαννου 10:6

Αποκαλυψις Ιωαννου 11:15

Αποκαλυψις Ιωαννου 14:11

Αποκαλυψις Ιωαννου 15:7

Αποκαλυψις Ιωαννου 19:3

Αποκαλυψις Ιωαννου 20:10

Αποκαλυψις Ιωαννου 22:5

aiōnios

Κατα Ματθαιον 18:8

Κατα Ματθαιον 19:16

Κατα Ματθαιον 19:29

Κατα Ματθαιον 25:41

Κατα Ματθαιον 25:46

Κατα Μαρκον 3:29

Κατα Μαρκον 10:17

Κατα Μαρκον 10:30

Κατα Λουκαν 10:25

Κατα Λουκαν 16:9

Κατα Λουκαν 18:18

Κατα Λουκαν 18:30

Κατα Ιωαννην 3:15

Κατα Ιωαννην 3:16

Κατα Ιωαννην 3:36

Κατα Ιωαννην 4:14

Κατα Ιωαννην 4:36

Κατα Ιωαννην 5:24

Κατα Ιωαννην 5:39

Κατα Ιωαννην 6:27

Κατα Ιωαννην 6:40

Κατα Ιωαννην 6:47

Κατα Ιωαννην 6:54

Κατα Ιωαννην 6:68

Κατα Ιωαννην 10:28
Κατα Ιωαννην 12:25
Κατα Ιωαννην 12:50
Κατα Ιωαννην 17:2
Κατα Ιωαννην 17:3
Πραξεις 13:46
Πραξεις 13:48
Προς Ρωμαιους 2:7
Προς Ρωμαιους 5:21
Προς Ρωμαιους 6:22
Προς Ρωμαιους 6:23
Προς Ρωμαιους 16:25
Προς Ρωμαιους 16:26
Προς Κορινθιους Β' 4:17
Προς Κορινθιους Β' 4:18
Προς Κορινθιους Β' 5:1
Προς Γαλατας 6:8
Προς Θεσσαλονικεις Β' 1:9
Προς Θεσσαλονικεις Β' 2:16
Προς Τιμοθεον Α' 1:16
Προς Τιμοθεον Α' 6:12
Προς Τιμοθεον Α' 6:16
Προς Τιμοθεον Β' 1:9
Προς Τιμοθεον Β' 2:10
Προς Τιτον 1:2
Προς Τιτον 3:7
Προς Φιλημονα 1:15
Προς Εβραιους 5:9
Προς Εβραιους 6:2
Προς Εβραιους 9:12
Προς Εβραιους 9:14
Προς Εβραιους 9:15
Προς Εβραιους 13:20
Πετρου Α' 5:10
Πετρου Β' 1:11
Ιωαννου Α' 1:2
Ιωαννου Α' 2:25
Ιωαννου Α' 3:15
Ιωαννου Α' 5:11
Ιωαννου Α' 5:13
Ιωαννου Α' 5:20
Ιουδα 1:7
Ιουδα 1:21
Αποκαλυψις Ιωαννου 14:6

eleēsē

Προς Ρωμαιους 11:32

Geenna

Κατα Ματθαιον 5:22
Κατα Ματθαιον 5:29
Κατα Ματθαιον 5:30
Κατα Ματθαιον 10:28
Κατα Ματθαιον 18:9
Κατα Ματθαιον 23:15
Κατα Ματθαιον 23:33
Κατα Μαρκον 9:43

Κατα Μαρκον 9:45
Κατα Μαρκον 9:47
Κατα Λουκαν 12:5
Ιακωβου 3:6
Hadēs
Κατα Ματθαιον 11:23
Κατα Ματθαιον 16:18
Κατα Λουκαν 10:15
Κατα Λουκαν 16:23
Πραξεις 2:27
Πραξεις 2:31
Προς Κορινθιους Α' 15:55
Αποκαλυψις Ιωαννου 1:18
Αποκαλυψις Ιωαννου 6:8
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:13
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:14

Limnē Pyr

Αποκαλυψις Ιωαννου 19:20
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:10
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:14
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:15
Αποκαλυψις Ιωαννου 21:8

Sheol

Γένεσις 37:35
Γένεσις 42:38
Γένεσις 44:29
Γένεσις 44:31
Ἄριθμοι 16:30
Ἄριθμοι 16:33
Δευτερονόμιον 32:22
Βασιλειῶν Α' 2:6
Βασιλειῶν Β' 22:6
Βασιλειῶν Γ' 2:6
Βασιλειῶν Γ' 2:9
Ἰώβ 7:9
Ἰώβ 11:8
Ἰώβ 14:13
Ἰώβ 17:13
Ἰώβ 17:16
Ἰώβ 21:13
Ἰώβ 24:19
Ἰώβ 26:6

Ψαλμοί 6:5
Ψαλμοί 9:17
Ψαλμοί 16:10
Ψαλμοί 18:5
Ψαλμοί 30:3
Ψαλμοί 31:17
Ψαλμοί 49:14
Ψαλμοί 49:15
Ψαλμοί 55:15
Ψαλμοί 86:13
Ψαλμοί 88:3
Ψαλμοί 89:48

Ψαλμοί 116:3
Ψαλμοί 139:8
Ψαλμοί 141:7
Παροιμίαι 1:12
Παροιμίαι 5:5
Παροιμίαι 7:27
Παροιμίαι 9:18
Παροιμίαι 15:11
Παροιμίαι 15:24
Παροιμίαι 23:14
Παροιμίαι 27:20
Παροιμίαι 30:16
Ἐκκλησιαστής 9:10
Ἄσμα Ἄσμάτων 8:6
Ἡσαΐας 5:14
Ἡσαΐας 7:11
Ἡσαΐας 14:9
Ἡσαΐας 14:11
Ἡσαΐας 14:15
Ἡσαΐας 28:15
Ἡσαΐας 28:18
Ἡσαΐας 38:10
Ἡσαΐας 38:18
Ἡσαΐας 57:9
Ἰεζεκιήλ 31:15
Ἰεζεκιήλ 31:16
Ἰεζεκιήλ 31:17
Ἰεζεκιήλ 32:21
Ἰεζεκιήλ 32:27
Ὀστέρ 13:14
Ἀμώς 9:2
Ἴωνᾶς 2:2
Ἀμβακούμ 2:5

Tartaroō

Πετρου Β' 2:4

Questioned

None yet noted

Mesopotamia

Haran

Mediterranean
Sea

Damascus

Babylon

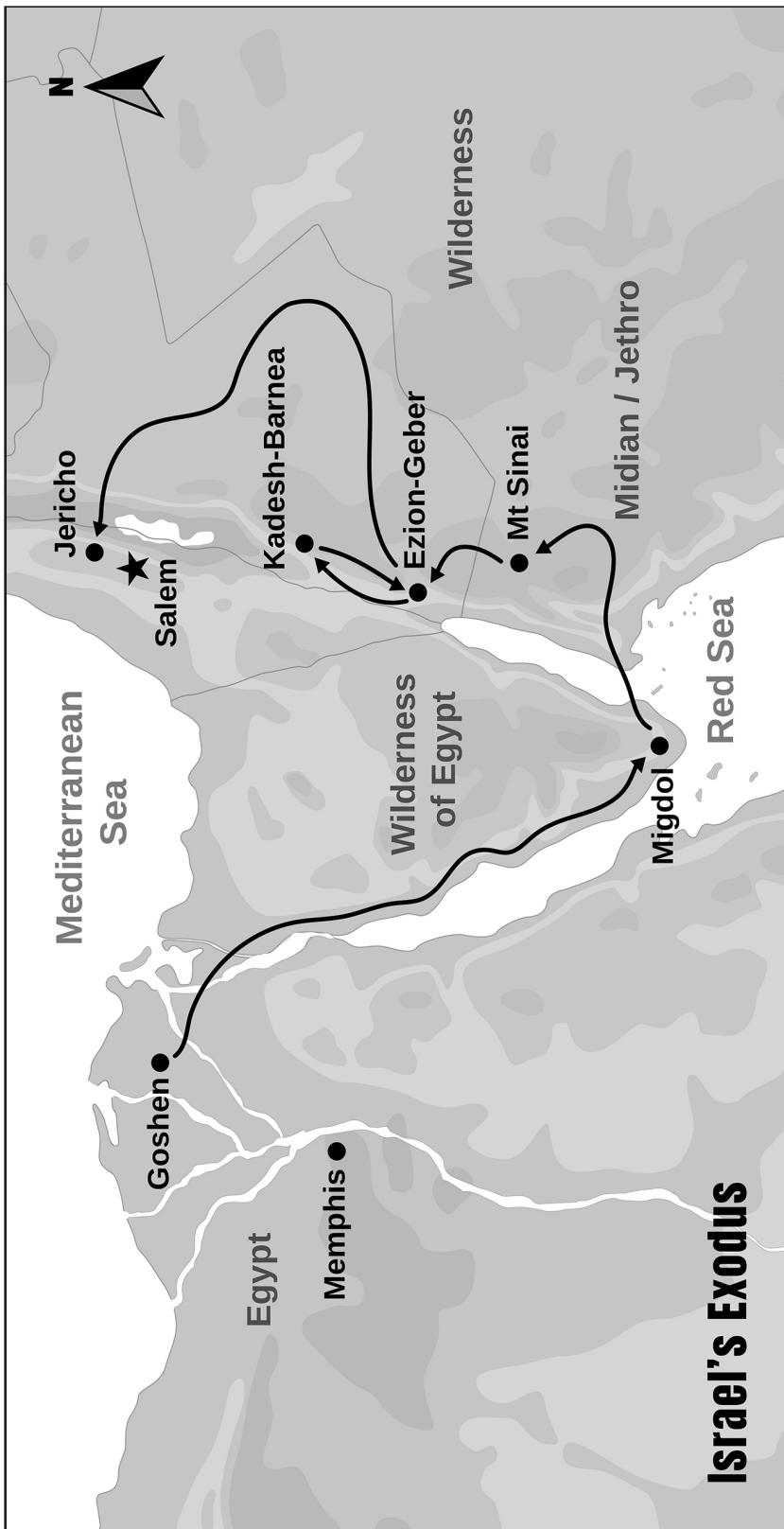
Salem

Egypt

Persian
Gulf

Abraham's Journey

Πίστει καλούμενος Αβραάμ ύπήκουσεν ἐξελθεῖν εἰς τόπον δύνημελεν λαμβάνειν εἰς καληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθεν μὴ ἐπιστάμενος πού ἔφεται. - Προς Εβραίους 11:8

ώς δὲ ἐξαπέστειλεν φοραῖς τὸν λαόν αὐχὲν ὀδόν γῆς φυλακοῦμ ὅπτι ἔγνως ἢν εἴπεν γάρ
δ θεός μήποτε μεταμελήσῃ τῷ λαῷ ιδόντι πολλεμόν καὶ ἀποστρέψῃ εἰς Αἴγυπτον - "Εξόδος 13:17

Mediterranean Sea

Sidon
Tyre
Caesarea-Philippi

Galilee
Capernaum
Bethsaida

Cana
Nazareth

Sychar

Samaria

Ephraim

Jerusalem ★
Bethany

Bethlehem

Judea

► Egypt

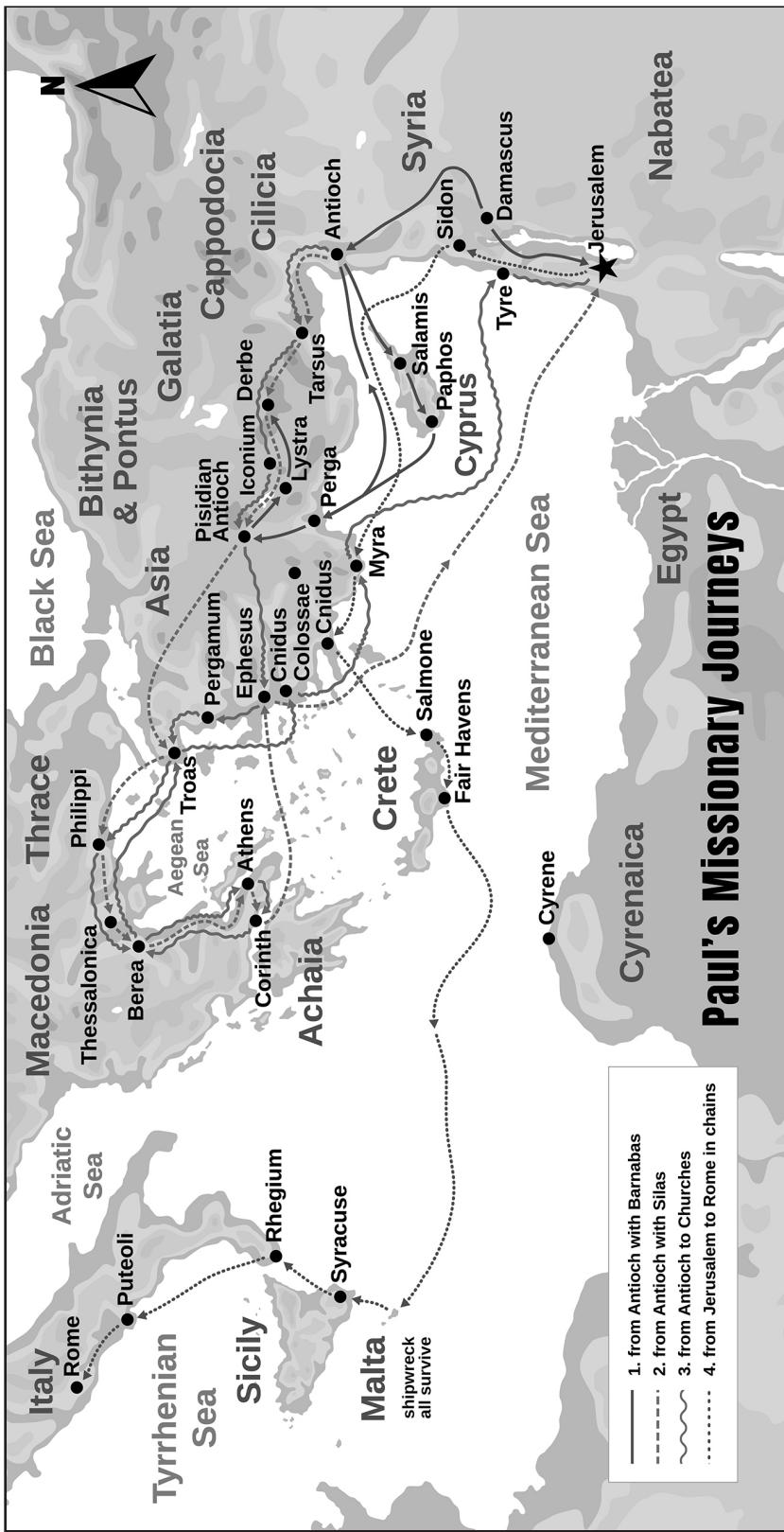
Decapolis

Peraea

Jericho

Jesus' Journeys

Καὶ γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἤλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονήσας καὶ δοῦνας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρῳ ἀντὶ πολλῶν. - Κατὰ Μαρκού 10:45

Παῦλος δοῦλος Χριστοῦ Ἰησοῦ, καληπός ἀπόστολος ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον Θεοῦ, - Γρος Ρωμαίους 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyred in Ecuador
- 1830 John Williams reaches Polynesia
- 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614 Japanese kill 40,000 Christians
- 1572 Jesuits reach Mexico
- 1517 Martin Luther leads Reformation
- 1455 Gutenberg prints first Bible
- 1323 Franciscans reach Sumatra
- 1276 Ramon Llull trains missionaries
- 1100 Crusades tarnish the church
- 1054 The Great Schism
- 997 Adalbert martyred in Prussia
- 864 Bulgarian Prince Boris converts
- 716 Boniface reaches Germany
- 635 Alopen reaches China
- 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432 Saint Patrick reaches Ireland
- 397 Carthage ratifies Bible Canon
- 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325 Niceae proclaims God is Trinity
- 250 Denis reaches Paris, France
- 197 Tertullian writes Christian literature
- 70 Titus destroys the Jewish Temple
- 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52 Thomas reaches Malabar, India
- 39 Peter reaches Gentile Cornelius
- 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ►			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful? ►			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
Who are we? ►	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we? ►			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

Fallen				Glory				
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth				
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3				
John 8:58 Pre-incarnate		John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City				
Psalm 139:7 Everywhere		John 14:17 Living in believers						
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth								
Luke 16:22 Blessed in Paradise								
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				Matthew 25:41 Revelation 20:10				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command								
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus								
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind				Revelation 20:13 Thalaasa				
				Revelation 19:20 Lake of Fire				
				Revelation 20:2 Abyss				

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Destiny

Ελληνική at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up*," Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our Good News sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. "*If the first fruit is holy, so is the lump*," Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Disciple All Nations

Πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ονόμα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ γίνου καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, - Κατα Ματθαιον 28:19

